

رهیافت حل مسئله در تحلیل سازه ها

حل بیش از ۵۰۰ مسئله

بر اساس کتاب هیبلر

ترجمه و تدوین: مهندس مهدی علیرضایی

مهندس امین بهنیا

مهندس مصطفی کاظمی اصل

مهندسی سازه:

- هنر استفاده از مصالحی است که تنها می‌توان خصوصیات آنها را تخمین زد؛
- ساختن سازه‌های واقعی است، که تنها می‌توان آنها را به صورت تقریبی تحلیل نمود؛
- ایجاد مقاومت در برابر نیروهایی است که به صورت دقیق شناخته شده نیستند؛

پیشگفتار

شکر و سپاس خداوند یکتا را که این توفیق را به ما عطا کرد با ترجمه و تالیف این کتاب گامی هر چند ناچیز در جهت ادای وظیفه خود به جامعه علمی و دانشگاهی کشور برداریم. طراحی هر سازه‌ای در مهندسی نیازمند بررسی و تعیین بارهای وارده بر سازه و تحلیل نیروها و تعیین تنش‌ها و تغییر مکان‌های ایجاد شده در سازه است. از ویژگی‌های مهم تحلیل سازه‌ها قطعیت‌های موجود در آن و ارتباط تنگاتنگ آن با ریاضیات است. کلید موفقیت در درک رفتار سازه‌ها در اثر اعمال بارها و موفقیت در درس‌های تحلیل سازه و مقاومت مصالح حل تمرین‌های مختلف و متنوع است. کتاب حاضر گام کوچکی در تحقق خواسته‌های فوق می‌باشد که امید است مورد توجه دانشجویان رشته مهندسی عمران قرار گیرد. متن اصلی در تدوین کتاب پیش رو، کتاب *Structural Analysis* تالیف *R.C.Hibbeler* ویرایش پنجم است که یکی از بهترین کتاب‌های موجود در زمینه تحلیل سازه‌ها می‌باشد. این کتاب صرفاً به صورت حل مسئله تحلیل سازه‌ها برای درس «تحلیل سازه‌های *I* و *II*» دانشجویان دوره کارشناسی رشته مهندسی عمران نوشته شده است. از سوی دیگر کتاب می‌تواند برای عزیزانی که در امتحانات دوره کارشناسی ارشد شرکت می‌کنند و همچنین دیگر همکاران علاقه‌مند به این مباحث مفید باشد. در اینجا از تمامی عزیزانی که دست یاری دادند، بخصوص آقای مهندس پیمان کریم‌پور، آقای مهندسی علی حاجی بابایی و خانم مهندس مرضیه رضوی، تا این مجموعه طبع آراسته گردد بسیار سپاسگذاریم. دریافت نظرات، پیشنهادات و رهنمون‌های همکاران محترم، دانشجویان گرامی و خوانندگان عزیز موجب امتنان است.

امین بهنیا- مهدی علیرضائی - مصطفی کاظمی اصل - تابستان ۱۳۸۹

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول- انواع سازه‌ها و بارها
۶	فصل دوم - تحلیل سازه‌های معین استاتیکی
۵۷	فصل سوم - تحلیل خرپاهای معین استاتیکی
۱۴۵	فصل چهارم- نیروهای داخلی در اعضای سازه‌ای
۲۱۳	فصل پنجم- تحلیل سیستم‌های کابلی و قوسی
۲۳۱	فصل ششم- خط تاثیر برای سازه‌های معین
۲۶۲	فصل هفتم- تحلیل تقریبی سازه‌های نامعین استاتیکی
۲۹۲	فصل هشتم- خیز و شیب
۳۲۵	فصل نهم- روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی
۳۷۳	فصل دهم- تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو
۴۳۱	فصل یازدهم- تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: معادلات شیب افت
۴۶۶	فصل دوازدهم- تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: پخش لنگر
۴۹۵	فصل سیزدهم- تحلیل تیرها و قاب‌ها با اعضای غیر منشوری
۵۰۱	فصل چهاردهم- تحلیل خرپاها با استفاده از روش سختی
۵۲۱	فصل پانزدهم- تحلیل تیرها با استفاده از روش سختی
۵۳۶	فصل شانزدهم- تحلیل قاب‌ها با استفاده از روش سختی

ب

فصل اول

انواع سازه‌ها و بارها

۱-۱ کلیات

مکانیک بخش بزرگی از علوم مهندسی را در بر می‌گیرد. بخش اعظم مسائل مهندسی در ارتباط با نیروهایی هستند که به سیستم‌های مورد بحث اعمال می‌شود. به صورت کلی تمام نیروهای اعمالی به سیستم‌ها، تابعی از زمان می‌باشند. لیکن در بعضی مسائل کاربردی می‌توان آنها را بدون در نظر گرفتن فاکتور زمان بررسی نمود که در این حالت مسائل مورد بررسی ساده‌تر خواهند شد. عملکرد اصلی هر سازه‌ای، تحمل بارهای وارد بر آن است. البته این امر به هدفی که سازه برای آن ساخته می‌شود، بستگی دارد. در یک ساختمان چند طبقه با اسکلت فولادی، قاب‌های فولادی بایستی وزن پشت‌بام و کف طبقات را که شامل بارهای مرده و زنده می‌باشند را تحمل نمایند. همچنین این قاب‌ها باید قادر باشند تا بار ناشی از باد و زلزله را در هنگام وقوع آنها تحمل کرده و پایداری خود را نیز حفظ نمایند. بام این ساختمان بایستی وزن برف و یا باد (بسته به میزان شیب آن) را حمل کند. دیوارهای خارجی در مواجهه با بارهای باد بایستی قادر به تحمل آنها باشند. و در نهایت تمام این نیروها توسط قاب‌های فولادی به پی منتقل می‌شود. کلید موفقیت در حل مسائل تحلیل سازه، درک فیزیکی مسئله است که در مسائل این کتاب سعی شده تا آنجا که امکان دارد، مسائل به صورت کاربردی آورده شوند.

۱-۲ انواع توزیع نیروی گسترده

الف) توزیع خطی: هنگامی که یک نیرو در طول یک خط توزیع شده باشد به آن توزیع خطی گویند. شدت آن معمولاً با واحد kg/m یا N/m (در واحد SI) می‌سنجند.

ب) توزیع سطحی: واحد شدت آن N/m^2 یا همان Pa (پاسکال) می‌باشد. در این حالت نیرو در یک سطح گسترده شده است. مانند فشار هیدرواستاتیک آب بر دیوار درونی سد.

انواع سازه‌ها و بارها

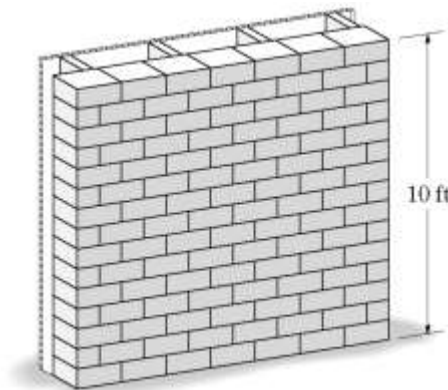
۲

ج) توزیع حجمی: این نیرو بر کل ذرات جسم وارد می‌شود و به همین علت به آن نیروی حجمی گویند. واحد آن N/m^3 است مانند نیروی وزن که برآیند آن بر مرکز ثقل جسم وارد می‌شود.^۱

۳-۱ مسائل:

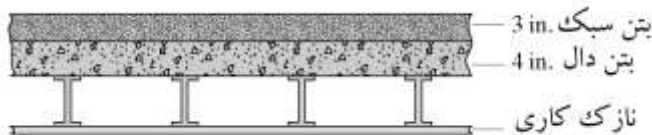
۱-۱) یک دیوار خارجی مطابق شکل زیر، از آجر ساخته شده است، که وزن هر فوت مربع دیوار برابر با $79lb/ft^2$ می‌باشد. همچنین سمت داخلی دیوار توسط پانل‌های چوبی که وزن هر فوت آنها نیز برابر $12lb/ft^2$ می‌باشد کار شده است. مقدار شدت بار خط ناشی از این دیوار، در پای آن را حساب نمایید.

$$DL = 79(10) + 12(10) = 910lb/ft$$

شکل مسئله ۱-۱

۲-۱) یک دتایل اجرایی از یک سقف مرکب در شکل زیر نشان داده شده است. در صورتی که وزن یک اینچ بتن دال برابر $12lb/ft^2$ ، وزن یک اینچ بتن سبک برابر $9lb/ft^2$ و همچنین وزن یک فوت مربع، نازک‌کاری انجام شده توسط پلاستر برابر $10lb/ft^2$ باشد، مقدار وزن یک فوت مربع سقف را تعیین نمایید. از وزن تیرهای فرعی صرف نظر نمایید.

شکل مسئله ۲-۱

^۱ برای کسب اطلاعات بیشتر در این رابطه به مرجع ۹ مراجعه نمایید. م

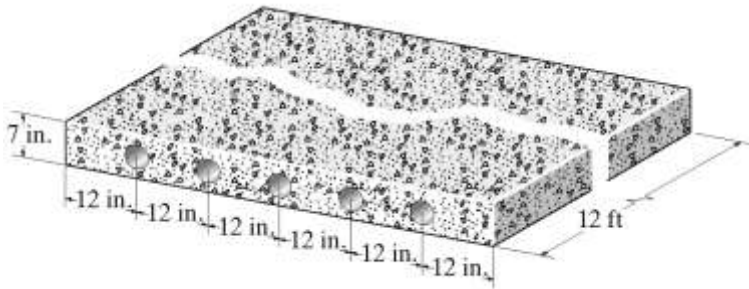
$$\text{اینچ ۴ به ضخامت ۱ فوت مربع بتن دال به ضخامت ۴ اینچ} = 4(12) = 48 \frac{lb}{ft^2}$$

$$\text{اینچ ۳ به ضخامت ۱ فوت مربع بتن سبک به ضخامت ۳ اینچ} = 3(9) = 27 \frac{lb}{ft^2}$$

$$\text{وزن یک فوت مربع بتن پلاستر} = 10 \frac{lb}{ft^2}$$

بنابراین وزن کل سقف برابر $85 lb/ft^2$ می‌باشد.

۳-۱) پانل بتنی ساخته شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. در صورتی که وزن مخصوص بتن استفاده شده، برابر $144 lb/ft^3$ باشد، همچنین سوراخ‌هایی به قطر ۴ اینچ در پانل وجود داشته باشد، مقدار وزن پانل را تعیین نمایید.

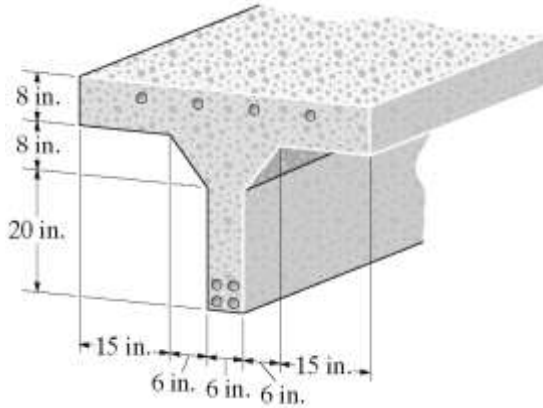
شکل مسئله ۳-۱

$$W = \left(144 \frac{lb}{ft^3} \right) \left[(12 ft)(6 ft) \left(\frac{7}{12} ft \right) - 5(12 ft) \left(\pi \left(\frac{2}{12} ft \right)^2 \right) \right] = 5.29k$$

۴-۱) یک تیر T شکل ساخته شده از بتن مسلح را مطابق شکل زیر را در نظر بگیرید. وزن

هر فوت طول این تیر را تعیین نمایید. وزن مخصوص بتن و فولاد به ترتیب برابر $150 \frac{lb}{ft^3}$

و قطر آرماتورها برابر 0.75 اینچ می‌باشد.

شکل مسئله ۴-۱

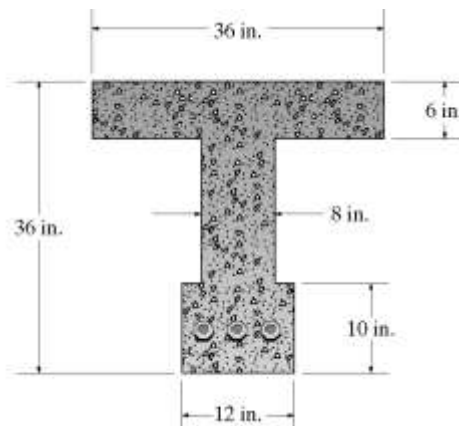
$$A = (28)(6) + (8)(48) + 2\left(\frac{1}{2}\right)(6)(8) = 600 \text{ in}^2 = 4.167 \text{ ft}^2$$

$$A_{steel} = 8\left(\frac{\pi(0.75)^2}{4}\right) = 3.534 \text{ in}^2 = 0.02454 \text{ ft}^2$$

$$A_{conc} = 4.167 \text{ ft}^2 - 0.02454 \text{ ft}^2 = 4.142 \text{ ft}^2$$

$$W = 4.142 \text{ ft}^2 \left(150 \frac{\text{lb}}{\text{ft}^3}\right) + 0.02454 \text{ ft}^2 \left(492 \frac{\text{lb}}{\text{ft}^3}\right) = 633 \frac{\text{lb}}{\text{ft}}$$

۵-۱) تیر T شکل زیر را در نظر بگیرید که از بتن با وزن مخصوص 125 lb/ft^3 ساخته شده است. مقدار بار مرده ناشی از وزن تیر بر واحد طول آن را تعیین نمایید. از وزن میلگردها صرف نظر نمایید.

شکل مسئله ۵-۱

۵

رھیافت حل مسئله در تحلیل سازه‌ها

(حل)

$$A = 36 \times 6 + 8 \times 20 + 12 \times 10 = 496 \text{ in}^2$$

$$DL = \left(496 \text{ in}^2 \right) \left(\frac{1 \text{ ft}^2}{144 \text{ in}^2} \right) \left(125 \frac{\text{lb}}{\text{ft}^3} \right) = 431 \frac{\text{lb}}{\text{ft}}$$

فصل دوم

تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

۱-۲ کلیات

شکل سازه‌های طراحی شده به هدف، کاربری و مصالح استفاده شده در آنها بستگی دارد که طرح معماری و جنبه‌های زیبایی طرح نیز از جمله عوامل تاثیر گذار در روند طراحی هستند. یک آرشیوتکت بسته به کاربری سازه شروع به طراحی سازه می‌کند تا به مسائل مربوطه پاسخ داده شود. همچنین جنبه‌های اقتصادی طرح از جمله موارد مهم به شمار می‌آید. بارهای اعمالی به سازه بایستی توسط سازوکاری نهایتاً به پی و زمین منتقل شوند. در عمل رفتار تکیه‌گاه‌ها پیچیده می‌باشد؛ ولی برای انجام روند تحلیل می‌بایست آنها را به صورت ایده‌آل منظور نمود. هنگامی که نیرویی به یک تیر اعمال می‌شود، عکس‌العمل‌هایی در تکیه‌گاه‌های آن تیر ایجاد می‌شود که بدست آوردن این عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی اولین گام در حل اکثر مسائل می‌باشد. عکس‌العمل‌های ایجاد شده در اثر اعمال بار به نوع تکیه‌گاه بستگی دارد. بنابراین تکیه‌گاه‌ها با ایجاد نیروهایی از حرکت تیر در جهات مختلف جلوگیری می‌کنند. در بسیاری از سازه‌ها تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی به اندازه‌ای است که می‌توان با نوشتن معادلات تعادل استاتیکی مقادیر عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را محاسبه نمود. این نوع سیستم‌ها، معین استاتیکی (یا ایزواستاتیک) نامیده می‌شوند. در صورتی که تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی و یا تعداد اعضا بیش از تعدادی باشد که با استفاده از معادلات تعادل قابل حل باشند، به این نوع، سیستم‌های نامعین استاتیکی یا سازه‌های هیپر استاتیک^۱ گویند. بعد از روند طراحی اولیه و شکل معماری طرح، نوبت به مرحله تحلیل سازه برای بدست آوردن نیروهای داخلی آن می‌شود. در این مرحله باید نیروها و بارهایی که آن سازه در طی مدت بهره‌برداری با آنها مواجه خواهد شد را بدست آورده و به سازه اعمال نمود تا نیروهای ایجاد شده در سازه تحت این بارهای اعمالی را مورد بررسی قرار داد. به عنوان مثال فرض کنید با یک ساختمان طبقاتی مسکونی مواجه هستیم.

¹ Hyperstatic systems

در ابتدا با حدس اولیه، یک سری مقاطع برای این سازه در نظر گرفته می‌شود. بارهایی که سازه در طی مدت بهره‌برداری با آن مواجه خواهد شد، شناسایی و به سازه اعمال می‌شود. از جمله بارهایی که به هر سازه‌ای اثر می‌کند، وزن اجزای مرده ساختمان است. بار مرده شامل وزن اجزایی است که به صورت دائمی با سازه باقی می‌مانند. وزن خود سازه، وزن کف سازی و وزن دیوارهای خارجی از جمله بارهای مرده به شمار می‌آیند. بارهای زنده عبارت است از بارهای غیردائمی که در حین استفاده و بهره‌برداری از ساختمان به آن وارد می‌شود. این بارها شامل بار برف و زلزله نمی‌شود. این بارها به سازه اثر داده شده و پاسخ سازه به این بارها بررسی می‌شود. این مرحله را تحلیل سازه گویند.

۲-۲ معادلات تعادل

در حالت کلی برای تعیین معینی و نامعینی سازه‌ها می‌توان تعداد مجهولات را از تعداد معادلات کم نمود. در صورتی که عدد بدست آمده برابر صفر بود، سازه معین بوده، در صورتی که بیشتر از صفر باشد، نامعین و در صورتی که کمتر از صفر شد، سیستم ناپایدار است. توجه نمایید در صورتی که سازه‌ای معین و یا نامعین بود، دلیل بر پایداری آن نیست و بایستی پایداری سازه به صورت جداگانه بررسی شود. برای پایداری دو شرط زیر بایستی همواره برقرار باشند:

✓ امتداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی در یک امتداد نباشند،

✓ امتداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی در یک نقطه به یکدیگر نرسند،

در بحث ایستایی عمدتاً با بیان شرایط نیرو و سروکار داریم که برای تامین حالت تعادل سازه‌های مهندسی لازم و کافی هستند. تعادل بخش اصلی و با اهمیت استاتیک است و باید آن را کاملاً فرا گرفت. یک جسم را در صفحه در نظر بگیرید. حالت‌های که ممکن است این جسم داخل صفحه به صورت مستقل حرکت کند شامل حرکت افقی، حرکت به صورت قائم و یک حرکت دورانی است.

پس برای اینکه این سه حالت حرکت خنثی شده و جسم دارای تعادل باشد بایستی مجموع نیروها در جهت x و مجموع نیروها در جهت y برابر صفر شده تا از حرکت جسم در جهت محورهای x و y جلوگیری شود. همچنین برای اینکه از دوران جسم نیز جلوگیری

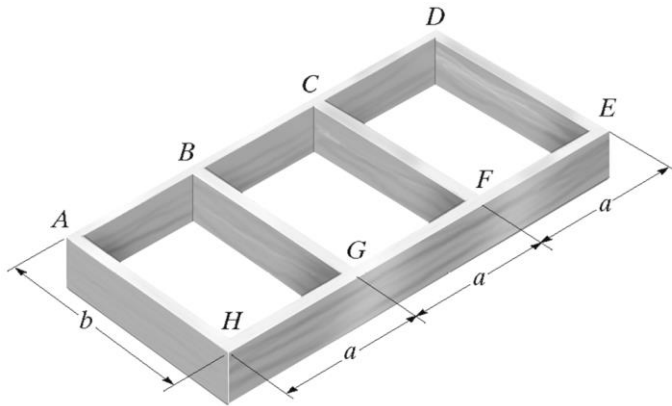
تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

شود بایستی مجموع لنگرهای اعمال شده به صفحه حول هر نقطه دلخواهی برابر صفر گردد^۱. یعنی:

$$\sum F_x = 0 \quad , \quad \sum F_y = 0 \quad , \quad \sum M_z = 0$$

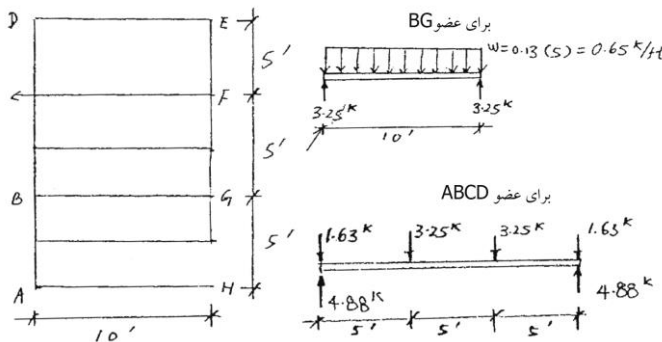
۳-۲ مسائل:

۱-۲) یک قاب که متحمل بار سقف چوبی گسترده یکنواخت به شدت 130 lb/ft^2 می‌باشد را در نظر بگیرید. در صورتی که $a=5 \text{ ft}$ و $b=10 \text{ ft}$ باشد، مقدار سهم بار عضو BG و $ABCD$ را تعیین نمایید.

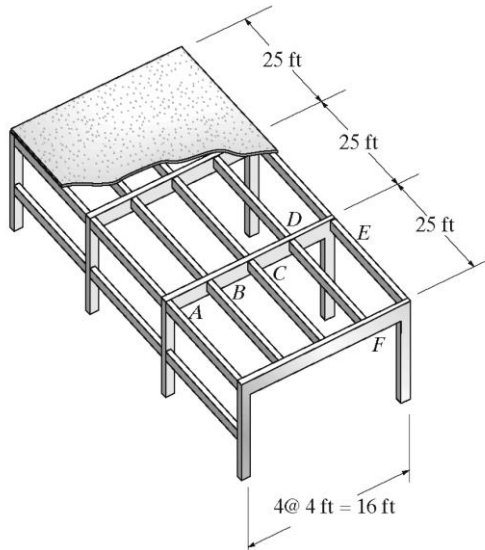
شکل مسئله ۱-۲

حل) با توجه به اینکه $b/a = 10/5 = 2$ می‌باشد، بنابراین پخش بار دال به صورت یک طرفه است. بنابراین، با توجه به دیاگرام جسم آزاد ترسیم شده برای BG ، شدت بار $w = 0.65 \text{ k/ft}$ و مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی عضو $ABCD$ برابر 4.88 k می‌باشد.

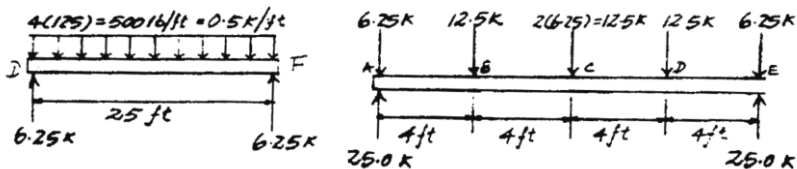

^۱ برای کسب اطلاعات بیشتر در این رابطه به مرجع ۹ مراجعه نمایید. م

۲-۲) یک سقف یک طبقه مانند شکل نشان داده شده در زیر تحت بارهای مرده و زنده به شدت 125 lb/ft^2 می‌باشد. در صورتی که لایه‌های سقف از یکدیگر ۴ فوت فاصله داشته باشند و طول هر یک از آنها ۲۵ فوت باشد، مقدار بار ایجاد شده بر روی لایه DF و A و B ، C ، D و E را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۲-۲

حل) به دلیل آنکه $\frac{L_2}{L_1} = \frac{25}{4} = 6.25 > 2$ می‌باشد، بنابراین رفتار دال به صورت یکطرفه می‌باشد. مقدار سهم باربری در امتداد DF برابر با 500 lb/ft یا $(125 \text{ lb/ft}^2)(4 \text{ ft})$ است.

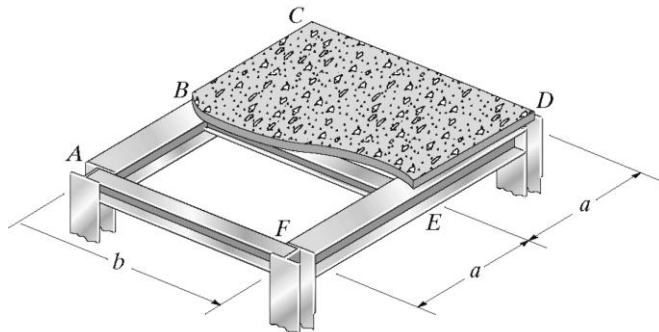
مقدار نیروی ایجاد شده در نقطه A و E : $F = 6250 \text{ lb} = 6.25 \text{ k}$

مقدار نیروی ایجاد شده در نقاط B ، C و D : $F = 2(6250) = 12500 \text{ lb} = 12.5 \text{ k}$

۲-۳) یک سقف مرکب فولادی همراه با دال بتنی به ضخامت ۴ اینچ که تحت یک بار گسترده زنده به میزان 500 lb/ft^2 قرار دارد را در نظر بگیرید. مقدار سهم بار عضو BE و

تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

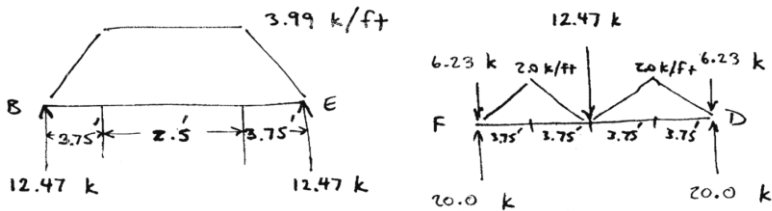
FD را با ترسیم شکل شماتیک توزیع بار بر روی آنها نشان دهید. در شکل، $b=10ft$ ، $a=7.5ft$ می‌باشند.

شکل مسئله ۳-۲

حل) مقدار عکس‌العمل در $B = 12.5k$

مقدار عکس‌العمل در $F = 20k$

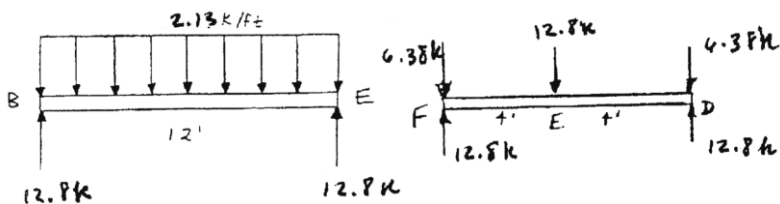

۲-۴) مسئله ۳-۲ را یکبار دیگر در حالت $a=4ft$ و $b=12ft$ حل نمایید.

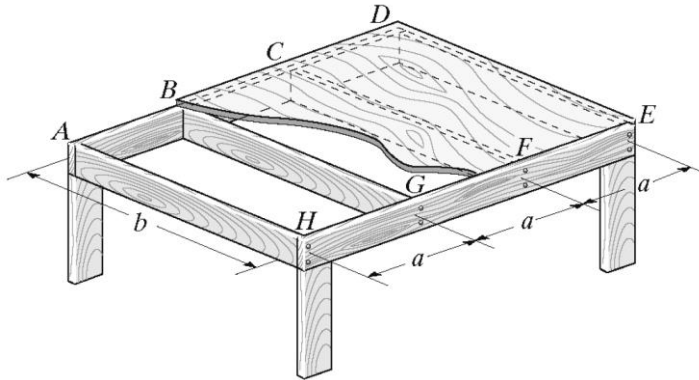
$$DL = 8(4) = 32 \text{ psf}$$

$$LL = 500 \text{ psf} \Rightarrow \text{در نتیجه کل بار} = 532 \text{ psf}$$

$$\frac{L_2}{L_1} = \frac{b}{a} = \frac{12}{4} = 3 > 2 \Rightarrow \text{بنابراین رفتار دال به صورت یکطرفه می‌باشد}$$

۲-۵) قاب نشان داده شده در شکل زیر وزن یک سقف چوبی را تحمل می‌کند. در صورتی که $a=5ft$ و $b=10ft$ و مقدار بار زنده بر روی سقف برابر $40psf$ باشد. مقدار سهم باربری اعضای $ABCD$ و BG را تعیین نمایید.

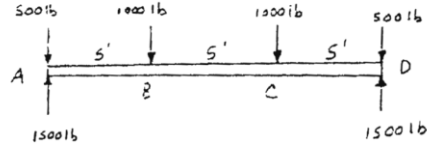
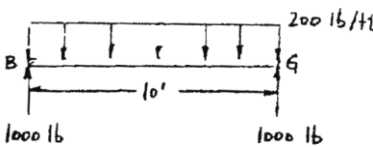

شکل مسئله ۵-۲

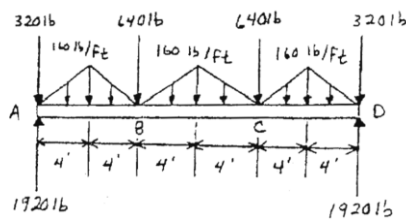
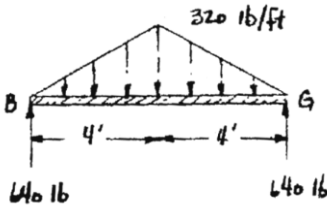
(حل)

$$\frac{L_2}{L_1} = \frac{b}{a} = \frac{10}{5} = 2 \Rightarrow \text{بنابراین رفتار دال به صورت یکطرفه می‌باشد}$$

مقدار عکس‌العمل در A = 1500 lb

۶-۲) مسئله ۵-۲ را یکبار دیگر در حالتی که $a=8ft$ و $b=8ft$ حل نمایید.

$$\frac{L_2}{L_1} = \frac{b}{a} = \frac{8}{8} = 1 < 2 \Rightarrow \text{بنابراین رفتار دال به صورت دوطرفه می‌باشد}$$

مقدار عکس‌العمل در A = 1920 lb

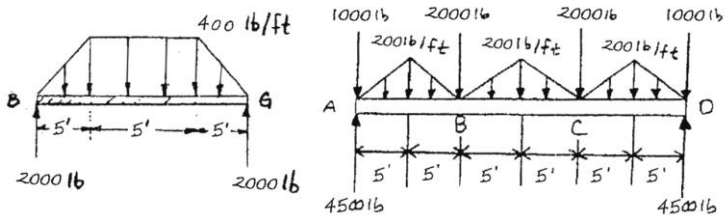
۷-۲) مسئله ۵-۲ را در حالتی که $a=10ft$ و $b=15ft$ باشد، حل نمایید.

(حل)

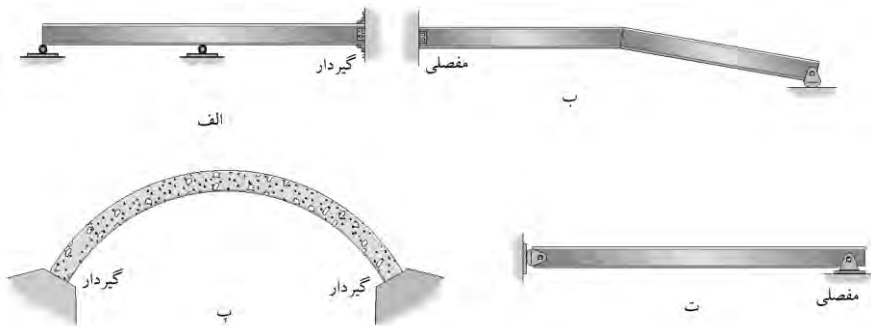
$$\frac{L_2}{L_1} = \frac{b}{a} = \frac{15}{10} = 1.33 < 1.5 \Rightarrow \text{بنابراین رفتار دال به صورت دو طرفه می‌باشد}$$

تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

مقدار عکس‌العمل‌ها در AD و BG به ترتیب 2000 و 4500 پوند می‌باشد.

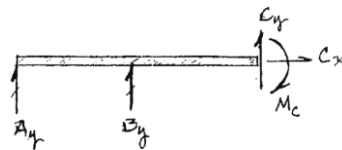

۸-۲) پایداری، ناپایداری، معینی و نامعینی سازه‌های زیر را تعیین نمایید. در صورت نامعینی، درجه نامعینی آنها را تعیین کنید.

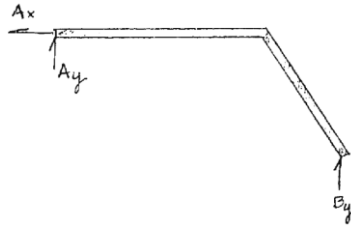

شکل مسئله ۱-۲

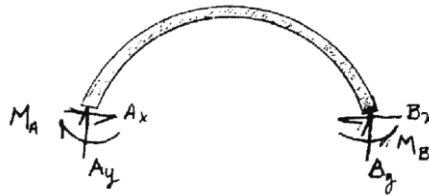
حل) الف) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=5$ ، تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، بنابراین (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - معادلات) درجه نامعینی این سیستم برابر ۲ می‌باشد.

ب) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=3$ ، تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، بنابراین (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - معادلات) سیستم معین و پایدار می‌باشد.

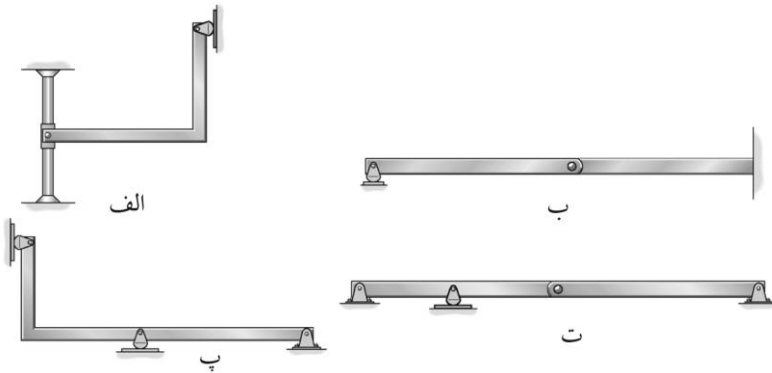

پ) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=6$ ، تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، بنابراین (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - معادلات) درجه نامعینی این سیستم برابر ۳ می‌باشد.

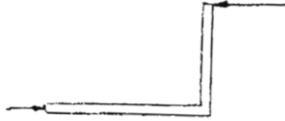
ت) چون امتداد تمام عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی از یک نقطه عبور می‌کنند، بنابراین سیستم ناپایدار است.

۹-۲) پایداری، ناپایداری، معینی و نامعینی سازه‌های زیر را تعیین نمایید. در صورت نامعینی، درجه نامعینی آنها را تعیین نمایید. در شکل (الف) اتصال دو قطعه به یکدیگر به صورت غلافی بوده و امکان جابجایی در امتداد قائم آزاد است.

شکل مسئله ۹-۲

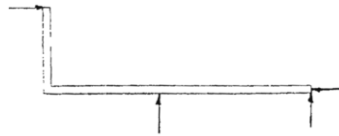
حل) الف) برای این سازه تعادل نیروها در جهت قائم برابر صفر نمی‌گردد. بنابراین سیستم ناپایدار است.

ب) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=4$ ، تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، همچنین تعداد روابط شرطی $m=1$ ، بنابراین (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - (روابط شرطی + معادلات)) سیستم معین و پایدار می‌باشد.

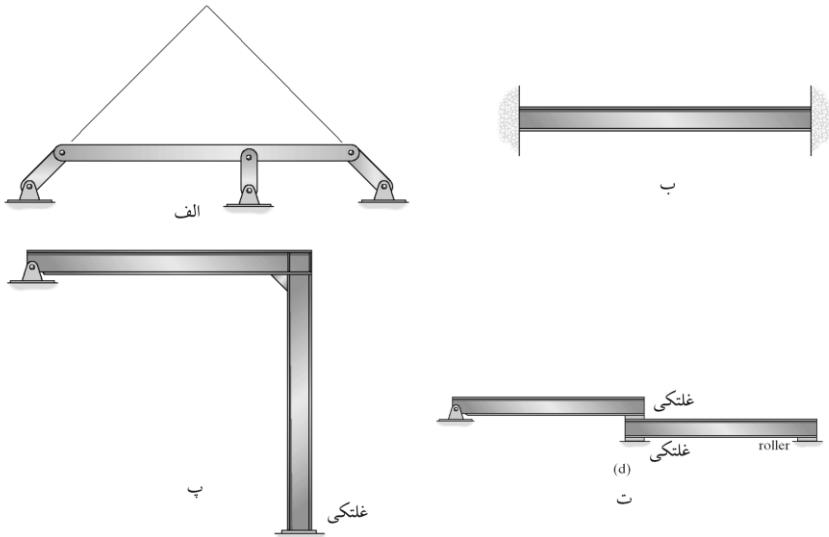
پ) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=4$ ، تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، بنابراین (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - معادلات) درجه نامعینی این سیستم برابر ۱ می‌باشد.

ت) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=5$ ، تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، همچنین تعداد روابط شرطی $m=1$ ، بنابراین (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - (روابط شرطی + معادلات)) سیستم ۱ درجه نامعین می‌باشد.

۲-۱) پایداری، ناپایداری، معینی و نامعینی سازه‌های زیر را تعیین نمایید. در صورت نامعینی، درجه نامعینی آنها را تعیین نمایید.

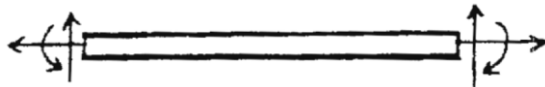

شکل مسئله ۲-۱۰

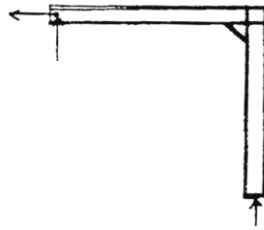
حل) الف) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=3$ ، تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، بنابراین (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - معادلات) سیستم معین می‌باشد. همچنین امتداد تمام نیروهای محوری ایجاد شده در بازوهای سیستم، از یک نقطه عبور نمی‌کند، بنابراین، سیستم ناپایدار نیست.

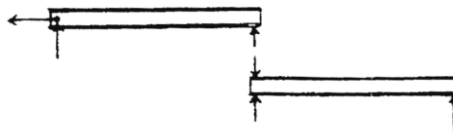
ب) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=6$ ، تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، بنابراین (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - معادلات) درجه نامعینی این سیستم برابر ۳ می‌باشد.

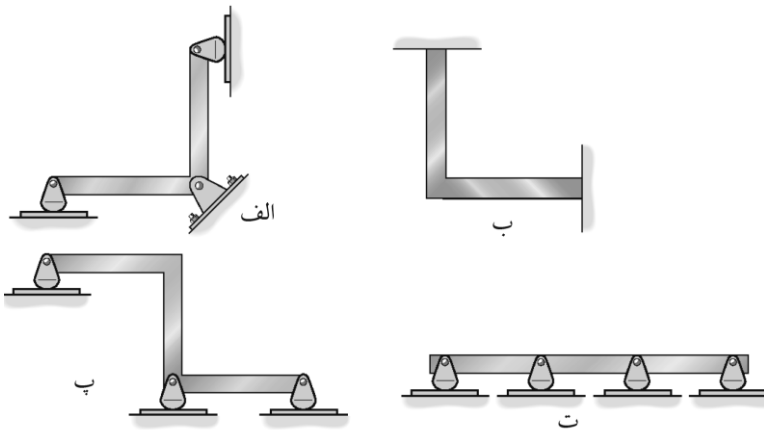
پ) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=3$ ، تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، بنابراین (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - معادلات) سیستم معین و پایدار می‌باشد.

ت) چون عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی برای قطعه سمت راست، با یکدیگر موازی هستند، بنابراین سیستم ناپایدار است.

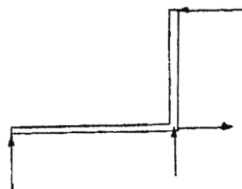

۱۱-۲) پایداری، ناپایداری، معینی و نامعینی سازه‌های زیر را تعیین نمایید. در صورت نامعینی، درجه نامعینی آنها را تعیین نمایید.

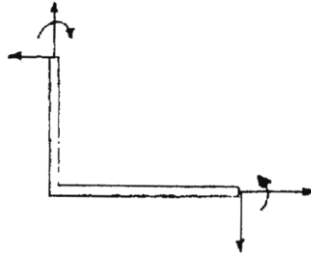

شکل مسئله ۱۱-۲

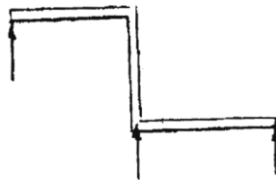
حل) الف) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=4$ ، تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، بنابراین (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - معادلات) درجه نامعینی این سیستم برابر ۱ می‌باشد.

ب) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=6$ ، تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، بنابراین (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - (روابط شرطی + معادلات)) سیستم ۳ درجه نامعین می‌باشد.

پ) در این سیستم تمام عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی با هم موازی بوده، بنابراین سیستم ناپایدار می‌باشد.

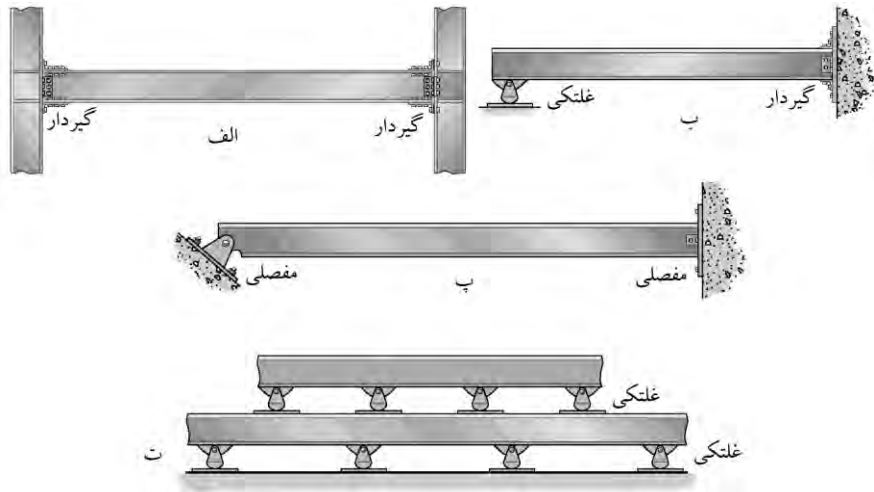

ت) در این سیستم تمام عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی با هم موازی بوده، بنابراین سیستم ناپایدار می‌باشد.

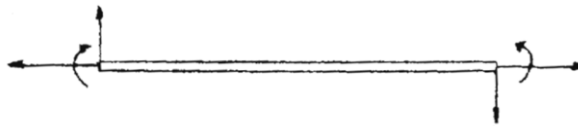
۲-۱۲) پایداری، ناپایداری، معینی و نامعینی سازه‌های زیر را تعیین نمایید. در صورت نامعینی، درجه نامعینی آنها را تعیین نمایید.

تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

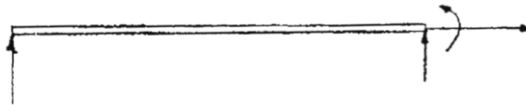

شکل مسئله ۲-۱۲

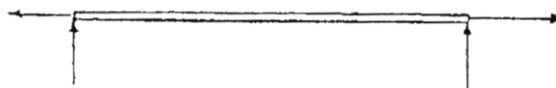
حل (الف) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=6$ ، تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، بنابراین (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - معادلات) درجه نامعینی این سیستم برابر ۳ می‌باشد.

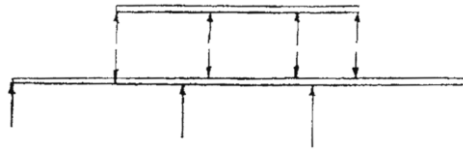
ب) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=4$ ، تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، بنابراین (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - معادلات) درجه نامعینی این سیستم برابر ۱ می‌باشد.

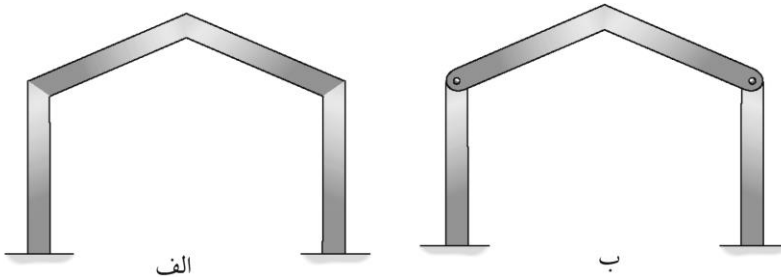
پ) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=4$ ، تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، بنابراین (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - معادلات) درجه نامعینی این سیستم برابر ۱ می‌باشد.

ت) تمام عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی در این سیستم با یکدیگر موازی بوده، بنابراین این سیستم ناپایدار می‌باشد.

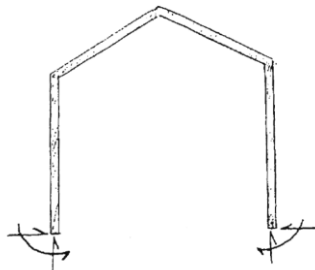

۲-۱۳) پایداری، ناپایداری، معینی و نامعینی سازه‌های زیر را تعیین نمایید. در صورت نامعینی، درجه نامعینی آنها را تعیین نمایید.

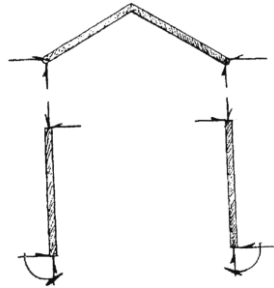

شکل مسئله ۲-۱۳

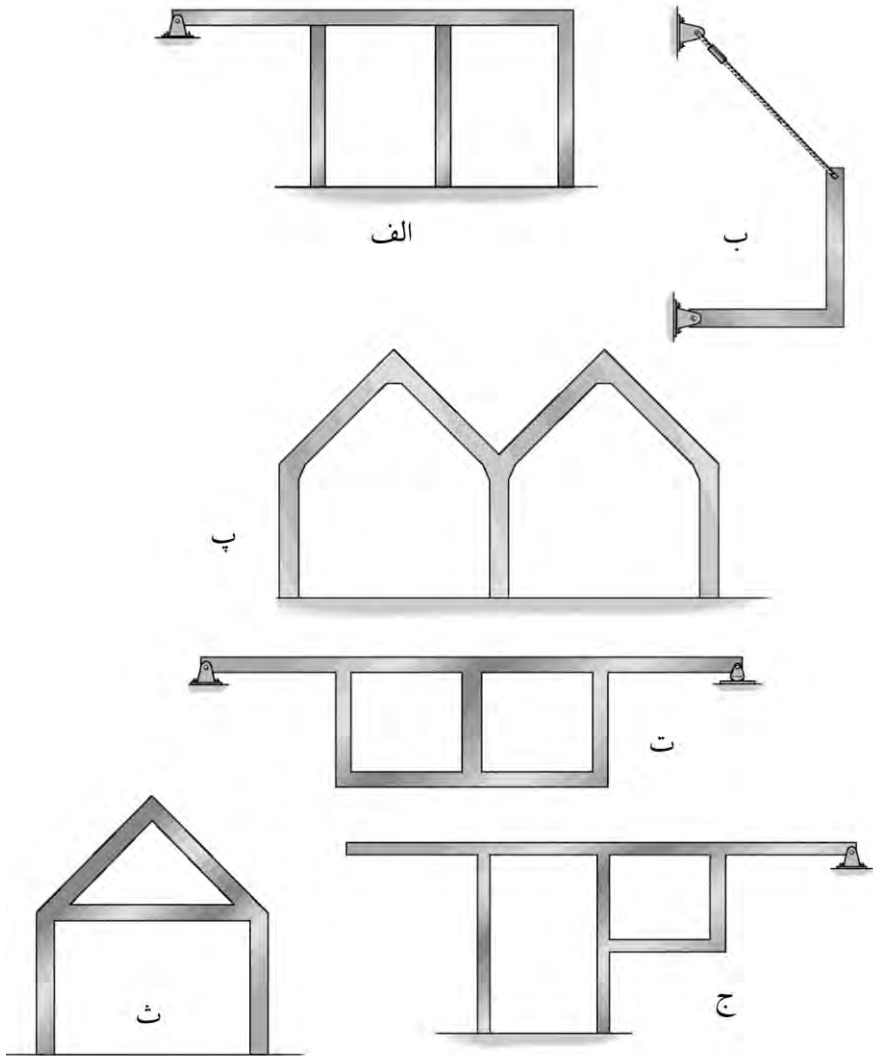
حل) الف) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=6$ ، تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، بنابراین (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - معادلات) درجه نامعینی این سیستم برابر ۳ می‌باشد. سیستم کادر بسته نیز ندارد.

ب) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=6$ ، تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، تعداد روابط شرطی $m=2$ ، بنابراین (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - معادلات) درجه نامعینی این سیستم برابر ۱ می‌باشد. سیستم کادر بسته نیز ندارد.

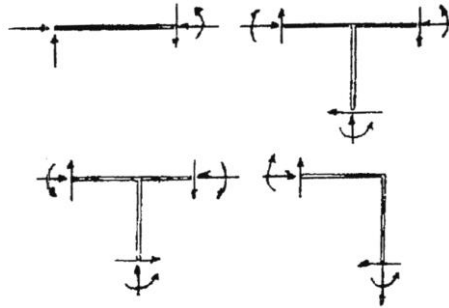

۲-۱۴) پایداری، ناپایداری، معینی و نامعینی سازه‌های زیر را تعیین نمایید. در صورت نامعینی، درجه نامعینی آنها را تعیین نمایید. تمام اتصالات داخلی در سیستم‌های نشان داده شده به صورت گیردار می‌باشند.

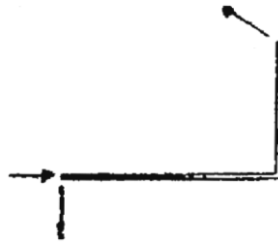

شکل مسئله ۲-۱۴

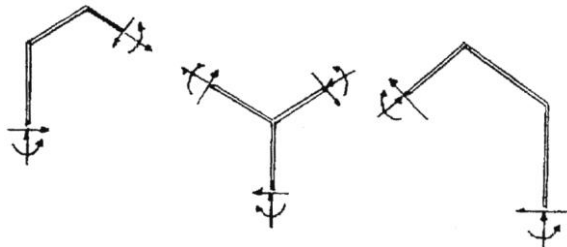
حل) الف) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R = 11$ ، تعداد معادلات موجود در صفحه $n = 3$ ، بنابراین (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - معادلات) درجه نامعینی این سیستم برابر ۸ می‌باشد. سیستم کادر بسته نیز ندارد.

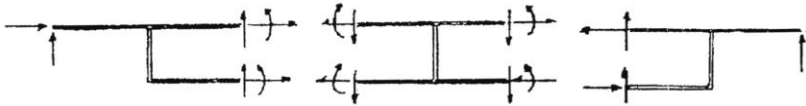
ب) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=2$ ، همچنین کابل نیز رفتاری محوری داشته و یک مجهول دیگر در اثر وجود کابل اضافه می‌شود. بنابراین کل مجهولات برابر ۳ می‌باشد. تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، در نتیجه (تعداد درجات نامعین = مجهولات - معادلات) سیستم معین می‌باشد.

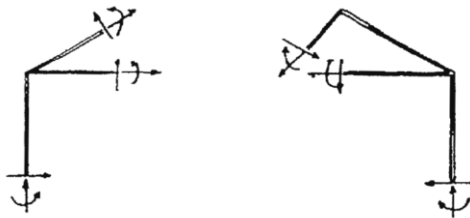
پ) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=9$ ، تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، در نتیجه (تعداد درجات نامعین = مجهولات - معادلات) سیستم ۶ درجه نامعین می‌باشد.

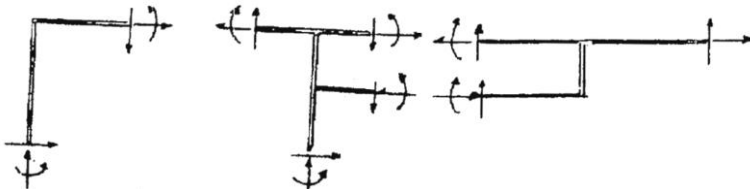
ت) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=3$ ، همچنین سیستم دارای دو کادر بسته بوده که هر کادر بسته باعث تولید ۳ مجهول می‌شود. تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، در نتیجه (تعداد درجات نامعین = مجهولات - معادلات) سیستم ۶ درجه نامعین می‌باشد.

ث) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=6$ ، همچنین سیستم دارای یک کادر بسته بوده که هر کادر بسته باعث تولید ۳ مجهول می‌شود. تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، در نتیجه (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - معادلات) سیستم ۶ درجه نامعین می‌باشد.

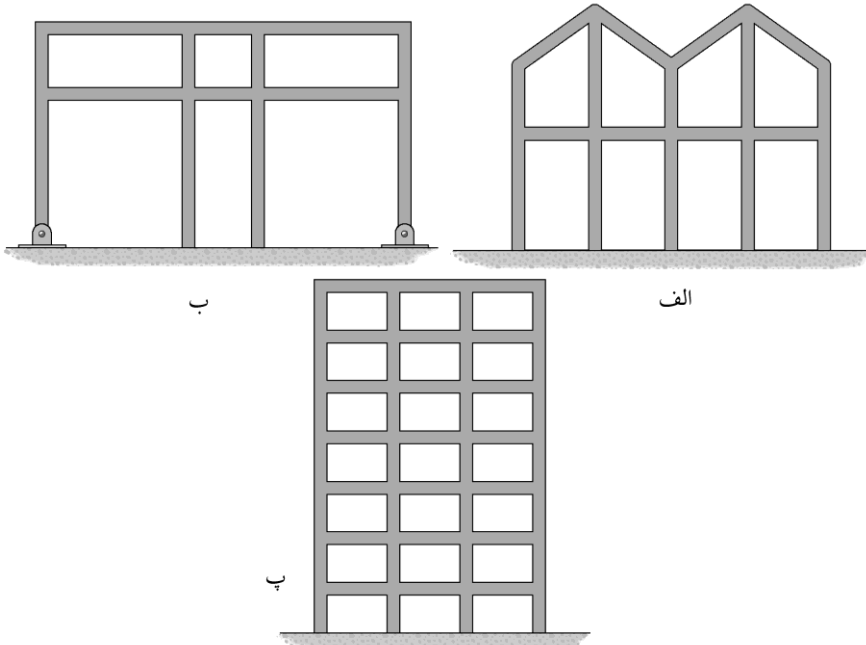

ج) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R=8$ ، همچنین سیستم دارای یک کادر بسته بوده که هر کادر بسته باعث تولید ۳ مجهول می‌شود. تعداد معادلات موجود در صفحه $n=3$ ، در نتیجه (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - معادلات) سیستم ۸ درجه نامعین می‌باشد.

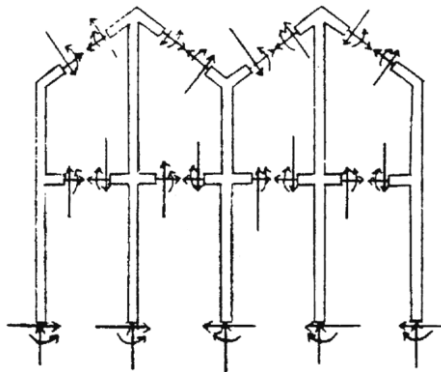
۲-۱۵) درجه نامعینی سیستم‌های زیر را تعیین کنید. تمام اتصالات اعضاء به یکدیگر در شکل‌های زیر به صورت گیردار هستند.

تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

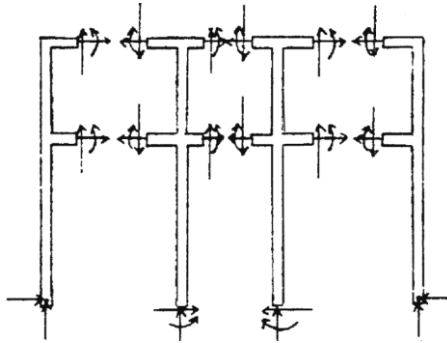
شکل مسئله ۲-۱۵

حل) الف) سازه شامل ۵ تکیه‌گاه گیردار بوده که هر یک از آنها سه عکس‌العمل تکیه‌گاهی دارد. بنابراین کل مجهولات تکیه‌گاهی سیستم برابر با $R = 5 \times 3 = 15$ می‌باشد. همچنین سیستم مورد نظر شامل ۴ کادر بسته بوده که هر کادر بسته تولید ۳ درجه نامعینی می‌نماید. در نتیجه (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - معادلات) سیستم ۲۴ درجه نامعین می‌باشد.

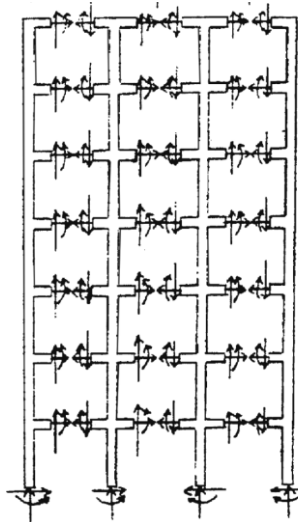

ب) سازه شامل ۲ تکیه‌گاه گیردار و ۲ تکیه‌گاه مفصلی است. بنابراین کل مجهولات تکیه‌گاهی سیستم برابر با $R = 2 \times 3 + 2 \times 2 = 10$ می‌باشد. همچنین سیستم مورد نظر

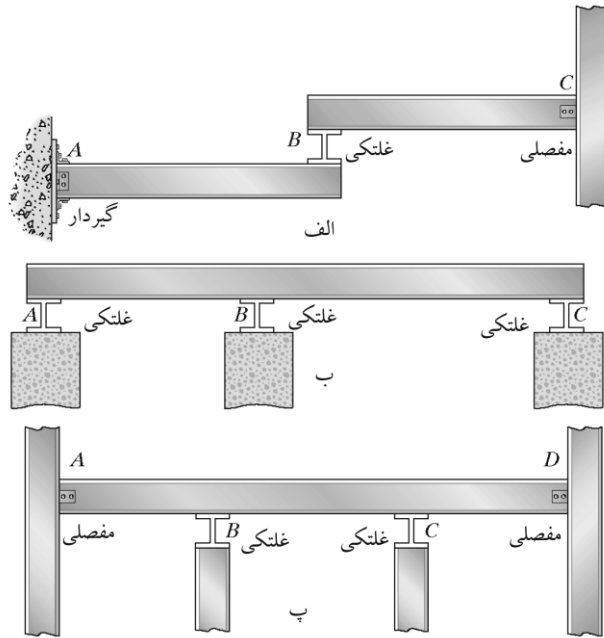
شامل ۳ کادر بسته بوده که هر کادر بسته تولید ۳ درجه نامعینی می‌نماید. در نتیجه (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - معادلات) سیستم ۱۶ درجه نامعین می‌باشد.

پ) سازه شامل ۴ تکیه‌گاه است. بنابراین کل مجهولات تکیه‌گاهی سیستم برابر با $R = 4 \times 3 = 12$ می‌باشد. همچنین سیستم مورد نظر شامل ۱۸ کادر بسته بوده که هر کادر بسته تولید ۳ درجه نامعینی می‌نماید. در نتیجه (تعداد درجات نامعینی = مجهولات - معادلات) سیستم ۶۳ درجه نامعین می‌باشد.

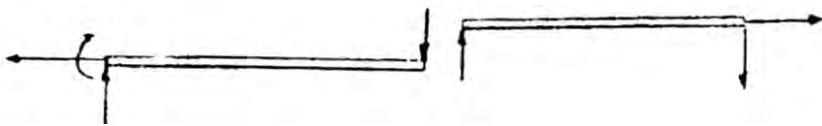

۲-۱۶) پایداری، ناپایداری، معینی و نامعینی سازه‌های زیر را تعیین نمایید. در صورت نامعینی، درجه نامعینی آنها را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۲-۱۷

حل) الف) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R = 5$ ، همچنین سیستم دارای یک غلتک در وسط بوده که خود باعث ایجاد ۲ رابطه شرطی (لنگر و مولفه افقی صفر می‌باشد) می‌شود. تعداد معادلات موجود در صفحه $n = 3$ ، در نتیجه (تعداد درجات نامعین = مجهولات - معادلات) سیستم معین استاتیکی می‌باشد.

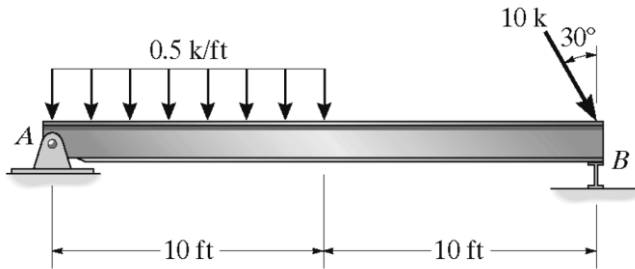
ب) تمام عکس‌العمل‌ها با یکدیگر برابراند، بنابراین سیستم ناپایدار می‌باشد.

پ) تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی (مجهولات) $R = 6$ ، تعداد معادلات موجود در صفحه $n = 3$ ، در نتیجه (تعداد درجات نامعین = مجهولات - معادلات) سیستم ۳ درجه نامعین می‌باشد.

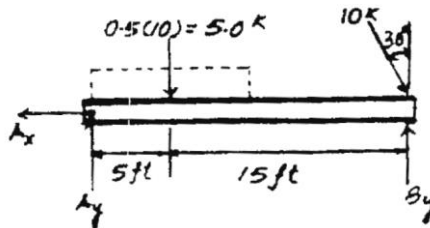

۱۷-۲) مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی تیر شکل زیر را تعیین نمایید. فرض کنید که تیر در تکیه‌گاه B به صورت غلتکی بوده و از ضخامت تیر صرف نظر نمایید.

شکل مسئله ۱۷-۲

(حل) با نوشتن سه معادله تعادل در صفحه داریم:

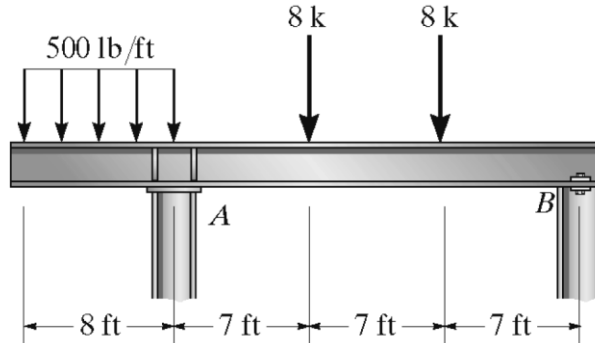
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow B_y(20) - 10 \cos 30^\circ(20) - 5(5) = 0$$

$$\Rightarrow B_y = 9.91k$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + 9.91 - 5 - 10 \cos 30^\circ = 0 \Rightarrow A_y = 3.75k$$

$$\rightarrow + \sum F_x = 0 \Rightarrow -A_x + 10 \sin 30^\circ = 0 \Rightarrow A_x = 5.0k$$

۱۸-۲) در شکل زیر مقادیر عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی A و B را تعیین نمایید. فرض کنید که A غلتکی و B به صورت مفصلی است.

شکل مسئله ۱۸-۲

حل) سازه معین بوده و با نوشتن سه معادله تعادل در صفحه داریم:

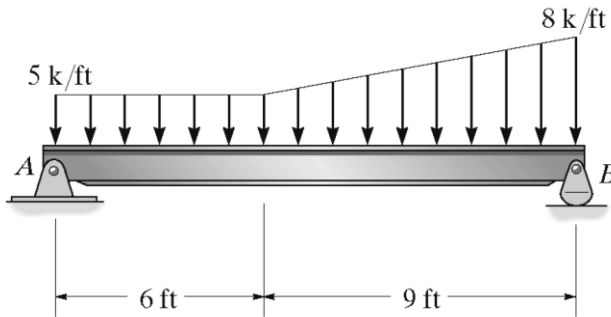
$$\sum M_B = 0 \Rightarrow -A_y(21) + 8(7) + 8(14) + 4(25) = 0$$

$$\Rightarrow A_y = 12.8k$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow B_y + 12.76 - 4 - 8 - 8 = 0 \Rightarrow B_y = 7.24k$$

$$\rightarrow + \sum F_x = 0 \Rightarrow B_x = 0$$

۱۹-۲) مقادیر عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی در تیر شکل زیر را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۱۹-۲

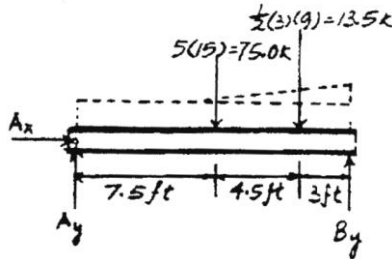
حل) با نوشتن سه معادله تعادل در صفحه داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow B_y(15) - 75(7.5) - 13.5(12) = 0$$

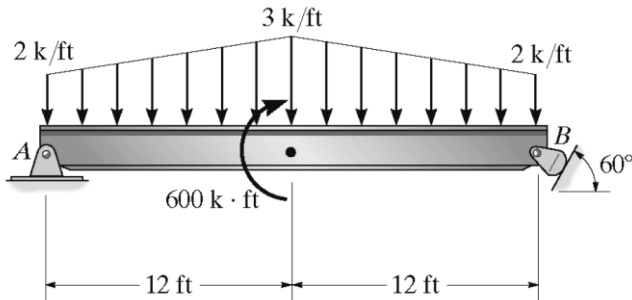
$$\Rightarrow B_y = 48.3k$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + 48.3 - 75 - 13.5 = 0 \Rightarrow A_y = 40.2k$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

۲-۲۰) مقادیر عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی در تیر شکل زیر را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۲-۲۰

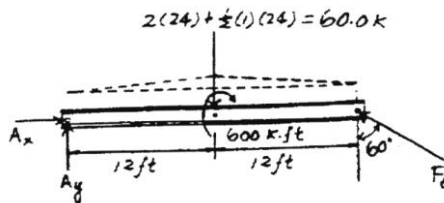
(حل) با نوشتن سه معادله تعادل در صفحه داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow -60(12) - 600 + F_B \cos 60^\circ (24) = 0$$

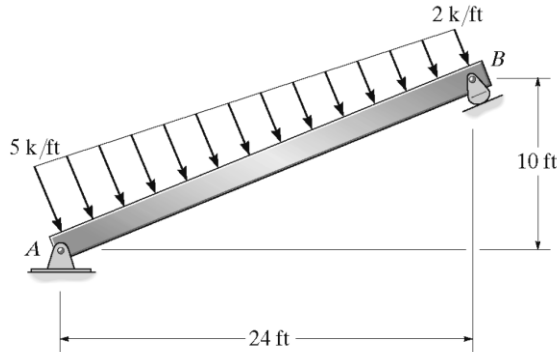
$$\Rightarrow F_B = 110k$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + 110 \cos 60^\circ - 60 = 0 \Rightarrow A_y = 5k$$

$$\rightarrow + \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x - 110 \sin 60^\circ = 0 \Rightarrow A_x = 95.3k$$

۲-۲۱) در تیر شکل مقادیر عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۲-۲۱

حل) سازه معین استاتیکی بوده، بنابراین با نوشتن سه معادله تعادل در صفحه داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow F_B(26) - 52(13) - 39\left(\frac{1}{3}\right)(26) = 0$$

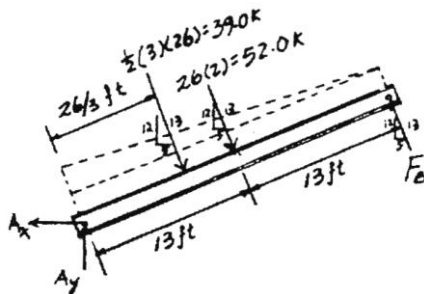
$$\Rightarrow F_B = 39.0k$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - \frac{12}{13}(39) - \frac{12}{13}(52) + \frac{12}{13}(39.0) = 0$$

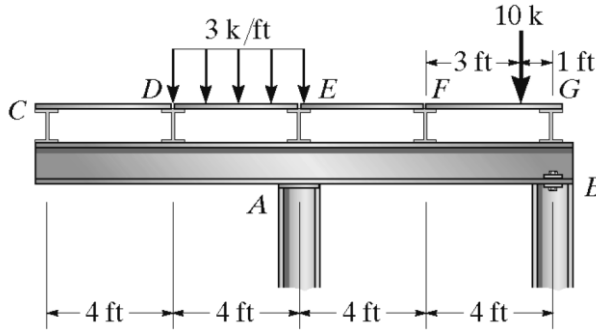
$$\Rightarrow A_y = 48.0k$$

$$+\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -A_x + \left(\frac{5}{13}\right)39 + \left(\frac{5}{13}\right)52 - \left(\frac{5}{13}\right)39.0 = 0$$

$$\Rightarrow A_x = 20.0k$$

۲-۲۲) در تیر شکل مقادیر عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. فرض کنید که تکیه‌گاه A غلتکی و تکیه‌گاه B مفصلی است.

شکل مسئله ۲-۲۲

حل) با نوشتن سه معادله تعادل در صفحه داریم:

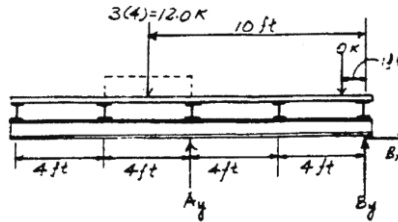
$$\sum M_B = 0 \Rightarrow 10(1) + 12(10) - A_y(8) = 0$$

$$\Rightarrow A_y = 16.25k \approx 16.3k$$

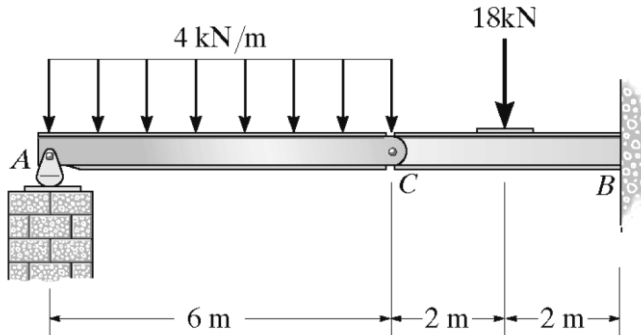
$$+ \uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 16.25 - 12 - 10 + B_y = 0$$

$$\Rightarrow B_y = 5.75k$$

$$\rightarrow + \sum F_x = 0 \Rightarrow B_x = 0$$

۲-۲۳) در تیر شکل مقادیر عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. فرض کنید که تکیه‌گاه A غلتکی و تکیه‌گاه B گیردار است. همچنین تیر در C دارای مفصل داخلی است.

شکل مسئله ۲-۲۳

تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

(حل) با نوشتن سه معادله تعادل در صفحه برای قطعه AC داریم:

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow 24(3) - A_y(6) = 0 \Rightarrow A_y = 12 \text{ kN}$$

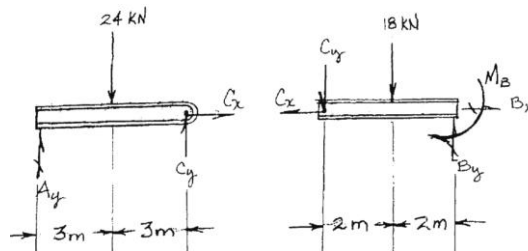
$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 12 - 24 + C_y = 0 \Rightarrow C_y = 12 \text{ kN}$$

$$\rightarrow + \sum F_x = 0 \Rightarrow C_x = 0$$

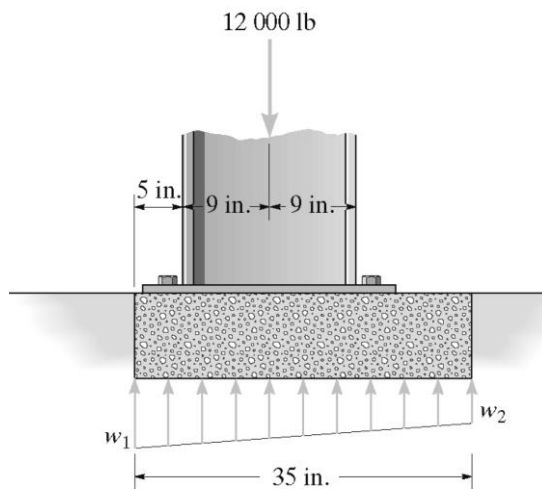
همچنین برای قطعه CB خواهیم داشت:

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow -M_B + 18(2) + 12(4) = 0 \Rightarrow M_B = 84 \text{ kN.m}$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -12 - 18 + B_y = 0 \Rightarrow B_y = 30$$

۲-۲۴) صفحه ستون شکل زیر را در نظر بگیرید که تحت نیروی محوری فشاری 12000 lb می‌باشد. مقادیر شدت عکس‌العمل‌های زیر صفحه ستون برای حفظ تعادل را تعیین نمایید.

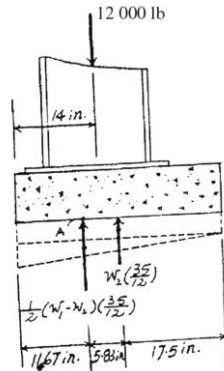
شکل مسئله ۲-۲۴

(حل) با گشتاورگیری حول نقطه A که برآیند نیروهای مثلثی شکل از آن عبور می‌کند، داریم:

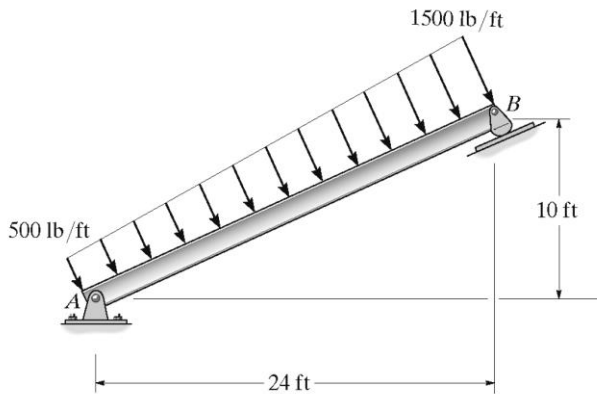
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow w_2 \left(\frac{35}{12} \right) (17.5 - 11.67) - 12(14 - 11.67) = 0$$

$$\Rightarrow w_2 = 1.646 \frac{kips}{ft} = 1.65 \frac{kips}{ft}$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{1}{2}(w_1 - 1.646) \left(\frac{35}{12} \right) + 1.646 \left(\frac{35}{12} \right) - 12 = 0 \Rightarrow w_1 = 6.58 \frac{kips}{ft}$$

۲-۲۵) در تیر شکل مقادیر عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید.

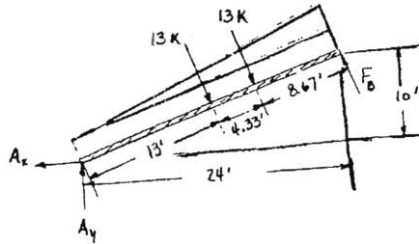
شکل مسئله ۲-۲۵

حل) با نوشتن سه معادله تعادل در صفحه داریم:

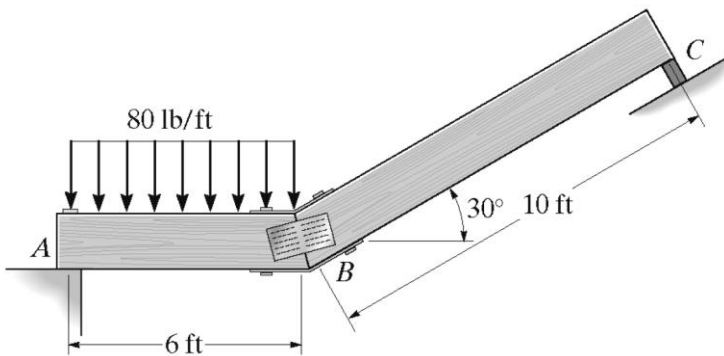
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow F_B(26) - 13(13) - 13(17.33) = 0 \Rightarrow F_B = 15.17k$$

$$+\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -A_x + 26 \left(\frac{10}{26} \right) - 15.17 \left(\frac{10}{26} \right) = 0 \Rightarrow A_x = 4.17k$$

$$\uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - 26 \left(\frac{24}{26} \right) + 15.17 \left(\frac{24}{26} \right) = 0 \Rightarrow A_y = 10.0k$$

۲-۲۶) در تیر شکل مقادیر عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. فرض نمایید که اتصال دو قطعه در نقطه B گیردار و تکیه‌گاه C غلتکی می‌باشد. همچنین تکیه‌گاه A را به صورت مفصلی در نظر بگیرید.

شکل مسئله ۲-۲۶

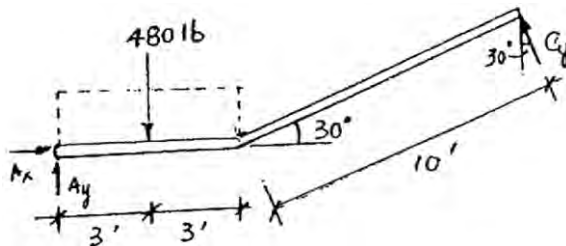
حل) با نوشتن سه معادله تعادل در صفحه داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow C_y(10 + 6 \sin 60^\circ) - 480(3) = 0$$

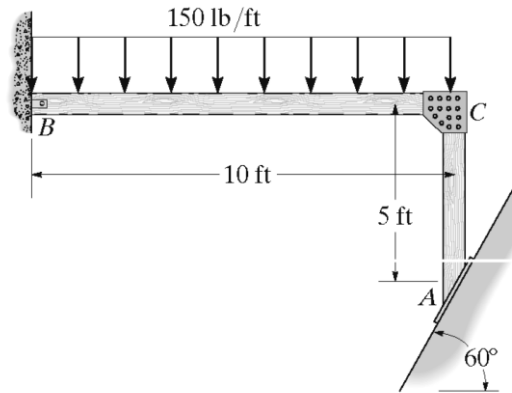
$$\Rightarrow C_y = 94.76 \text{ lb} = 94.8 \text{ lb}$$

$$\rightarrow + \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x - 94.76 \sin 30^\circ = 0 \Rightarrow A_x = 47.4 \text{ lb}$$

$$+ \uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + 94.76 \cos 30^\circ - 480 = 0 \Rightarrow A_y = 398 \text{ lb}$$

۲۷-۲) در تیر شکل مقادیر عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. تیر در نقطه A صاف و در B به صورت مفصلی می‌باشد.

شکل مسئله ۲۷-۲

حل) با نوشتن سه معادله تعادل در صفحه داریم:

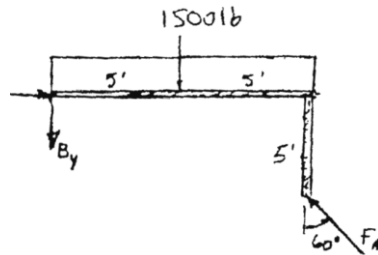
$$\sum M_B = 0 \Rightarrow -1500 \times 5 + F_A \cos 60^\circ \times 10 - F_A \sin 60^\circ \times 5 = 0$$

(پادساعتگرد مثبت)

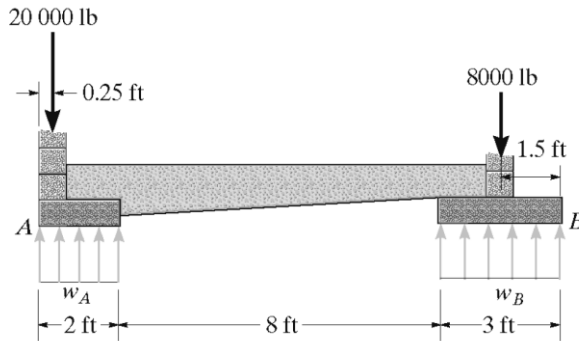
$$\Rightarrow F_A = 11196.15 \text{ lb} = 11.2 \text{ k}$$

$$\rightarrow + \sum F_x = 0 \Rightarrow B_x - 11196.15 \times \sin 60^\circ = 0 \Rightarrow B_x = 9.7 \text{ lb}$$

$$+ \uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -B_y - 1500 + 11196.15 \cos 60^\circ = 0 \Rightarrow B_y = 4.1 \text{ k}$$

۲۸-۲) یک پی مانند شکل زیر تحت بارهای نشان داده شده قرار دارد. مقدار شدت بار یکنواخت w_A و w_B را بر حسب lb/ft تعیین نمایید.

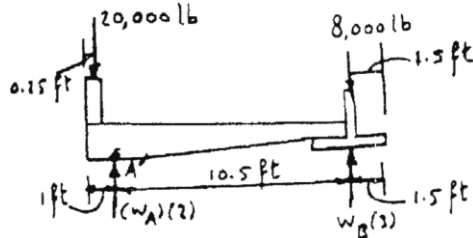
شکل مسئله ۲۸-۲

(حل) با نوشتن معادلات تعادل در صفحه داریم:

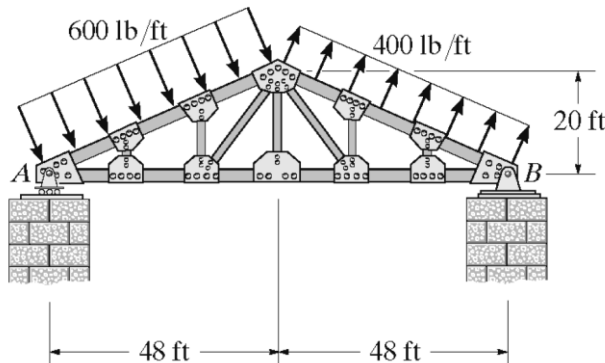
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow -8000 \times 10.5 + w_B \times 3 \times 10.5 + 20000 \times 0.75 = 0$$

$$\Rightarrow w_B = 2190.5 \text{ lb / ft} = 2.19 \text{ kip / ft}$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 2190.5 \times 3 - 28000 + w_A \times 2 = 0 \Rightarrow w_A = 10.7 \text{ kip / ft}$$

توجه شود، در نوشتن معادله، گشتاور نسبت به مرکز سطح پی تعادل نوشته شده است. در خرابای شکل مقادیر عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. توزیع بار بر روی خرپا ناشی از باد است.

شکل مسئله ۲۹-۲

(حل) با نوشتن معادلات تعادل در صفحه داریم:

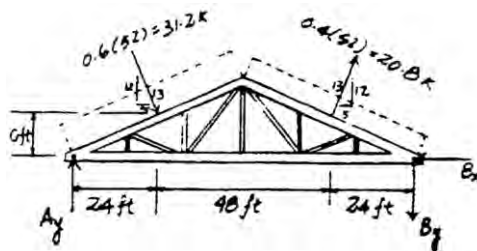
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow -B_y \times 96 + \frac{12}{13} \times 20.8 \times 72 - \frac{5}{13} \times 20.8 \times 10$$

$$- \frac{12}{13} \times 31.2 \times 24 - \frac{5}{13} \times 31.2 \times 10 = 0$$

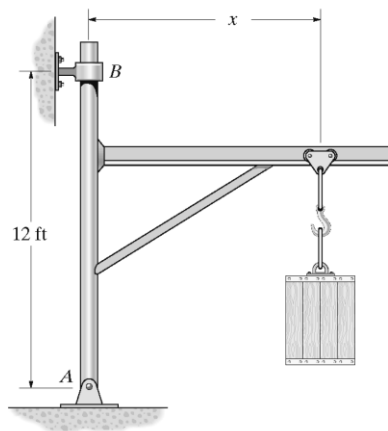
$$\Rightarrow B_y = 5.117 \text{ kN} = 5.12 \text{ kN}$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - 5.117 + \frac{12}{13} \times 20.8 - \frac{12}{13} \times 31.2 = 0 \Rightarrow A_y = 14.7 \text{ kN}$$

$$+\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -B_x + \frac{5}{13} \times 31.2 + \frac{5}{13} \times 20.8 = 0 \Rightarrow B_x = 20 \text{ kN}$$

۲-۳) جرثقیل بازویی^۱ زیر را در نظر بگیرید که تکیه‌گاه A به صورت مفصلی و در B به صورت غلاف و بدون اصطکاک می‌باشد. محل بار 5000 lb را طوری تعیین نمایید که مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاه حداقل و حداکثر باشند. مقدار x حداقل 4 و حداکثر می‌تواند 10 فوت باشد. همچنین از وزن جرثقیل صرف نظر نمایید.

شکل مسئله ۲-۳

^۱ Jib Crane

حل) با نوشتن معادلات تعادل در صفحه داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow N_B \times 12 - 5x = 0 \Rightarrow N_B = 0.4167x$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - 5 = 0 \Rightarrow A_y = 5 \text{ kip}$$

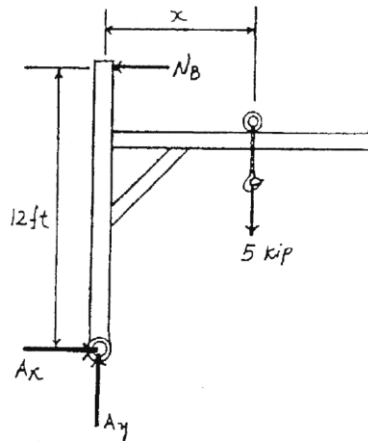
$$+\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x - 0.4167x = 0 \Rightarrow A_x = 0.4167x$$

مقدار حداکثر عکس‌العمل در $x=10$ ایجاد می‌شود. با جایگذاری در روابط فوق داریم:

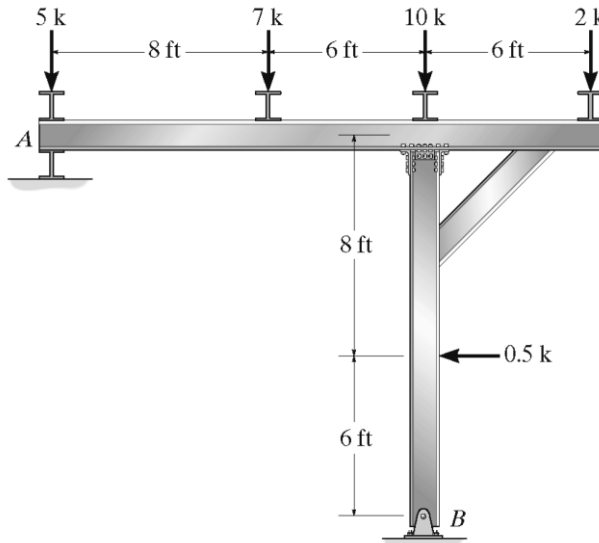
$$x=10 \Rightarrow A_x = N_B = 4.17 \text{ kip}, \quad A_y = 5 \text{ kip}$$

مقدار حداقل عکس‌العمل در $x=4$ ایجاد می‌شود. با جایگذاری در روابط فوق داریم:

$$x=4 \Rightarrow A_x = N_B = 1.67 \text{ kip}, \quad A_y = 5 \text{ kip}$$

۲-۳) در شکل زیر مقادیر عکس‌العمل تکیه‌گاهی A و B را تعیین نمایید. فرض نمایید که A غلتکی می‌باشد.

شکل مسئله ۳۱-۲

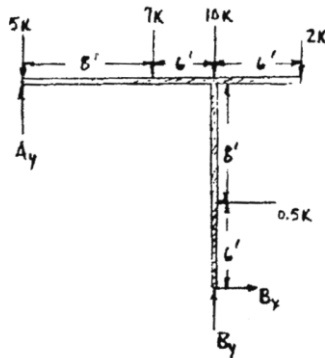
حل) با نوشتن معادلات تعادل در صفحه داریم:

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow -0.5 \times 6 + 2 \times 6 - 7 \times 6 - 5 \times 14 + A_y \times 14 = 0$$

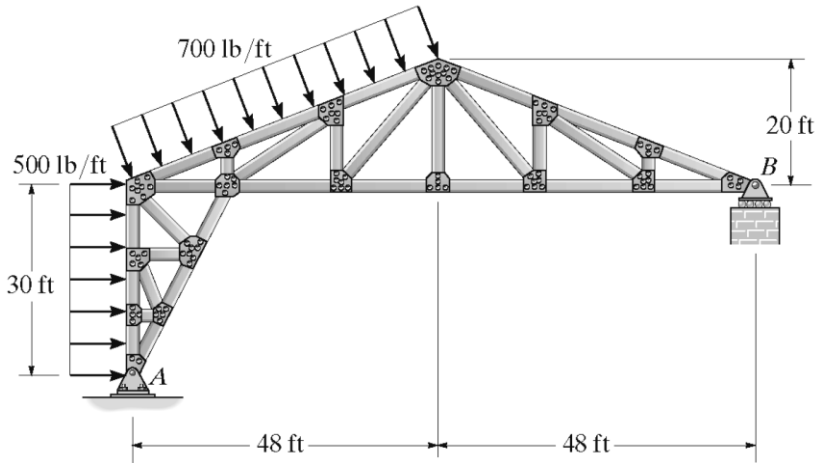
$$\Rightarrow A_y = 7.36k$$

$$+ \uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 7.36 - 5 - 7 - 10 - 2 + B_y = 0 \Rightarrow B_y = 16.6k$$

$$+ \rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -0.5 + B_x = 0 \Rightarrow B_x = 0.5k$$

۳۲-۲) در خرابی زیر مقادیر عکس العمل تکیه گاهی A و B را تعیین نمایید. نیروی گسترده بر روی سازه ناشی از بار باد است.

شکل مسئله ۲-۳۲

حل) بارهای گسترده را به نیروهای متمرکز تبدیل می‌نماییم.

$$700 \frac{lb}{ft} \times 52 ft = 36400 lb = 36.4 k$$

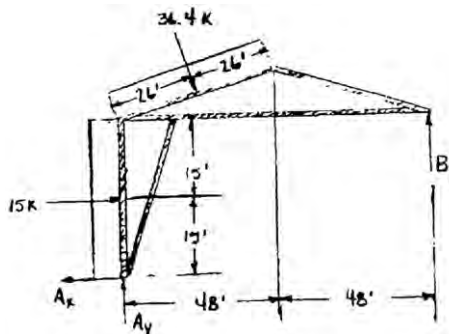
$$500 \frac{lb}{ft} \times 30 ft = 15000 lb = 15.0 k$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow 96 \times B_y - 24 \times \frac{48}{52} \times 36.4 - 40 \times \frac{20}{52} \times 36.4 - 15 \times 15 = 0$$

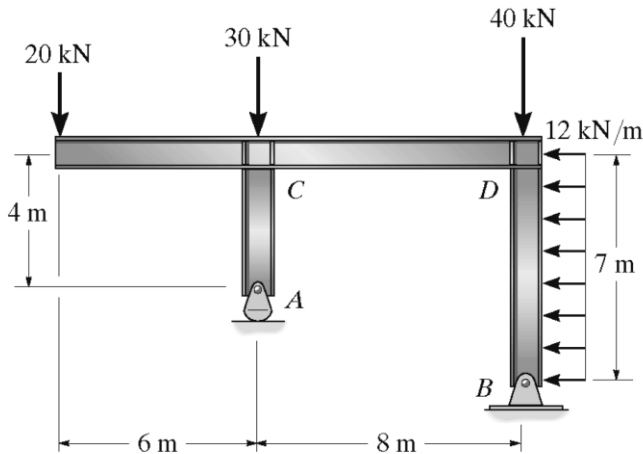
$$\Rightarrow B_y = 16.58 = 16.6 k$$

$$+ \rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 15 + \frac{20}{52} \times 36.4 - A_x = 0 \Rightarrow A_x = 29.0 k$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + B_y - \frac{48}{52} \times 36.4 = 0 \Rightarrow A_y = 17.0 k$$

۳۳-۲) مولفه‌های افقی و قائم عکس‌العمل تکیه‌گاهی A و B را تعیین نمایید. اتصال اعضا در C و D به صورت گیردار می‌باشد.

شکل مسئله ۳۳-۲

حل) با نوشتن معادلات تعادل در صفحه داریم:

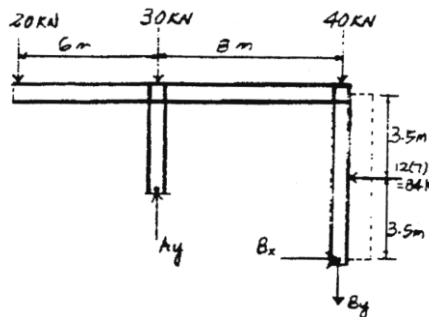
$$\sum M_B = 0 \Rightarrow 20 \times 14 + 30 \times 8 + 84 \times 3.5 - A_y \times 8 = 0$$

(پادساعتگرد مثبت)

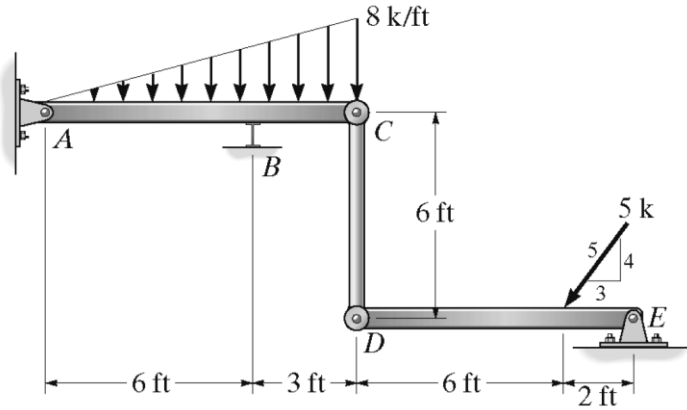
$$\Rightarrow A_y = 101.75 \text{ kN} = 102 \text{ kN}$$

$$+ \rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow B_x - 84 = 0 \Rightarrow B_x = 84 \text{ kN}$$

$$+ \uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 101.75 - 20 - 30 - 40 - B_y = 0 \Rightarrow B_y = 11.75 \text{ kN}$$

۳۴-۲) در شکل زیر مقادیر عکس‌العمل تکیه‌گاهی A و B را تعیین نمایید. فرض نمایید تکیه‌گاه B غلتکی می‌باشد.

شکل مسئله ۲-۳۴

حل) با نوشتن معادلات تعادل در صفحه برای قطعه (ب) داریم:

$$\sum M_E = 0 \Rightarrow F \times 8 - 5 \times \frac{4}{5} \times 2 = 0 \Rightarrow F = 1.0k$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow E_y + 1.0 - 5 \times \frac{4}{5} = 0 \Rightarrow E_y = 3.0k$$

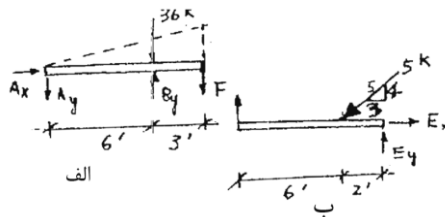
$$+ \rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow E_x + 1.0 - 5 \times \frac{3}{5} = 0 \Rightarrow E_x = 3.0k$$

با نوشتن معادلات تعادل در صفحه برای قطعه (الف) داریم:

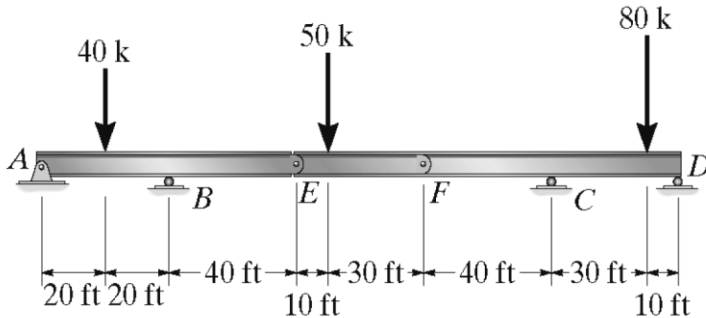
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow B_y \times 6 - 36 \times 6 - 1.0 \times 9 = 0 \Rightarrow B_y = 37.5k$$

$$\downarrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - 37.5 + 36 + 1.0 = 0 \Rightarrow A_y = 0.5k$$

$$+ \rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

۲-۳۵) در شکل زیر مقادیر عکس‌العمل تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. فرض نمایید که تیر در نقاط A، E و F مفصلی می‌باشد.

شکل مسئله ۲-۳۵

حل) برای عضو DF داریم:

$$+\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_x = 0$$

برای عضو EF داریم:

$$+\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow E_x = 0$$

$$(\text{پادساعتگرد مثبت}) \sum M_F = 0 \Rightarrow 50 \times 30 - E_y \times 40 = 0 \Rightarrow E_y = 37.5k$$

$$\uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow 37.5 + F_y - 50 = 0 \Rightarrow F_y = 12.5k$$

برای عضو DF داریم:

$$(\text{پادساعتگرد مثبت}) \sum M_D = 0 \Rightarrow 80 \times 10 - C_y \times 40 + 12.5 \times 80 = 0 \Rightarrow C_y = 45.0k$$

$$\uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow -12.5 + 45.0 + D_y - 80 = 0 \Rightarrow D_y = 47.5k$$

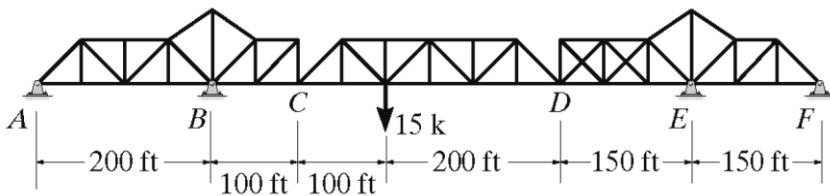
برای عضو AE داریم:

$$(\text{پادساعتگرد مثبت}) \sum M_A = 0 \Rightarrow -40 \times 20 + B_y \times 40 - 37.5 \times 80 = 0 \Rightarrow B_y = 95.0k$$

$$\uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow -A_y + 95.0 - 40 - 37.5 = 0 \Rightarrow A_y = 17.5k$$

$$+\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

۲-۳۶) در خرپای زیر مقادیر عکس‌العمل تکیه‌گاهی را تعیین نمایید.

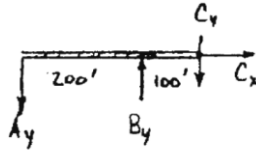
شکل مسئله ۲-۳۶

تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

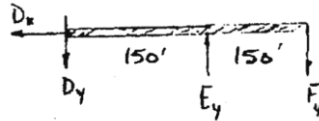
حل) برای قطعه ABC داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow B_y \times 200 - 10 \times 300 = 0 \Rightarrow B_y = 15.0k$$

$$\uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow 15 - 10 - A_y = 0 \Rightarrow A_y = 5.0k$$

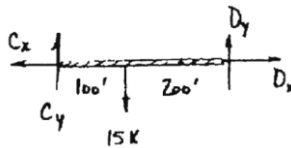
برای قطعه DEF داریم:

$$\sum M_F = 0 \Rightarrow 5 \times 300 - E_y \times 150 = 0 \Rightarrow E_y = 10.0k$$

$$\uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow -5 + 10 - F_y = 0 \Rightarrow F_y = 5.0k$$

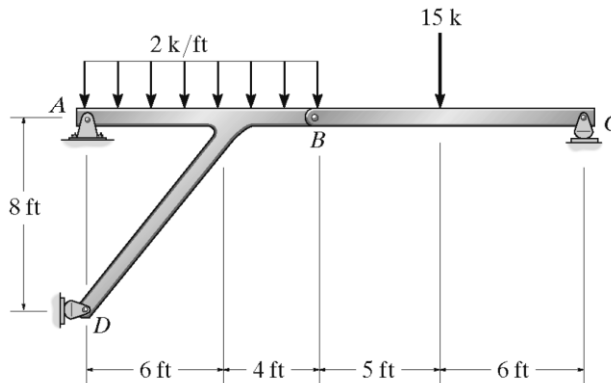
برای قطعه CD داریم:

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow 15 \times 200 - C_y \times 300 = 0 \Rightarrow C_y = 10.0k$$

$$\uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow -15 + 10 + D_y = 0 \Rightarrow D_y = 5.0k$$

۳۷-۲) در سازه شکل زیر مقادیر عکس‌العمل تکیه‌گاهی را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۳۷-۲

حل) برای قطعه BC داریم:

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow C_y \times 11 - 15 \times 5 = 0 \Rightarrow C_y = 6.82k$$

$$\uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow B_y + 6.818 - 15 = 0 \Rightarrow B_y = 8.182k$$

$$+ \rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow B_x = 0$$

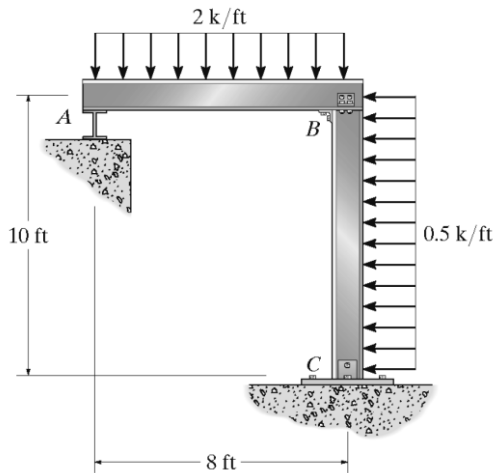
برای قطعه ABD داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow D_x \times 8 - 8.182 \times 10 - 20 \times 5 = 0 \Rightarrow D_x = 22.7k$$

$$\uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - 20 - 8.182 = 0 \Rightarrow A_y = 28.2k$$

$$+ \leftarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x - 22.73 = 0 \Rightarrow A_x = 22.73 = 22.7k$$

۳۸-۲) در سازه شکل زیر مقادیر عکس‌العمل تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. تکیه‌گاه A غلتکی، C مفصلی و اتصال B گیردار است.

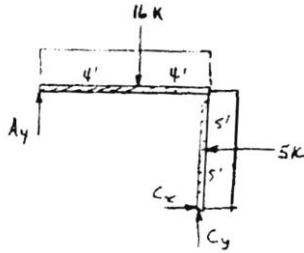
شکل مسئله ۳۸-۲

حل) با نوشتن معادلات تعادل در صفحه داریم:

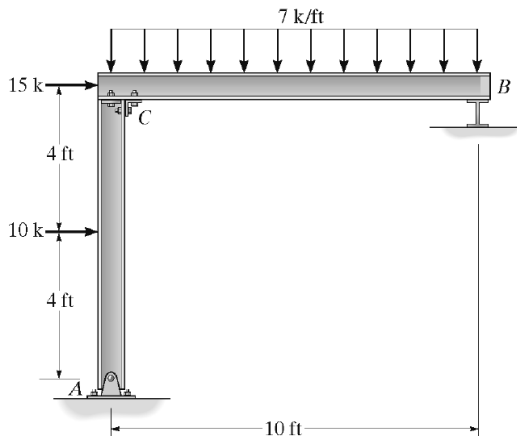
$$\sum M_C = 0 \Rightarrow 5 \times 5 + 16 \times 4 - A_y \times 8 = 0 \Rightarrow A_y = 11.125 = 11.1k$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 11.125 - 16 + C_y = 0 \Rightarrow C_y = 4.875 = 4.88k$$

$$+ \rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -5 + C_x = 0 \Rightarrow C_x = 5.0k$$

۲-۳۹) در سازه شکل زیر مقادیر عکس‌العمل تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. تکیه‌گاه B غلتکی، C گیردار است.

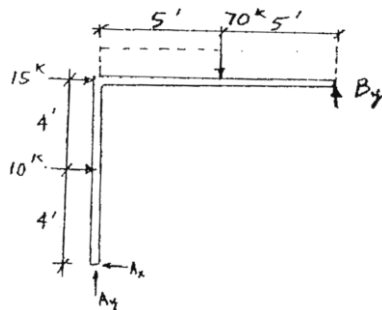
شکل مسئله ۲-۳۹

حل) با نوشتن معادلات تعادل در صفحه داریم:

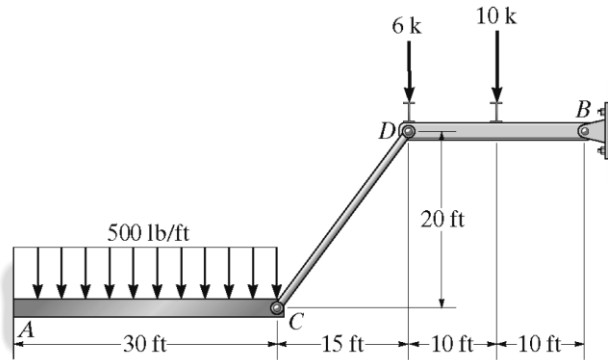
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow B_y \times 10 - 70 \times 5 - 10 \times 4 - 15 \times 8 = 0 \Rightarrow B_y = 51k$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + 51 - 70 = 0 \Rightarrow A_y = 19k$$

$$+ \leftarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x - 10 - 15 = 0 \Rightarrow A_x = 25.0k$$

۲-۴) در سازه شکل زیر مقادیر عکس‌العمل تکیه‌گاهی A و B را تعیین نمایید.

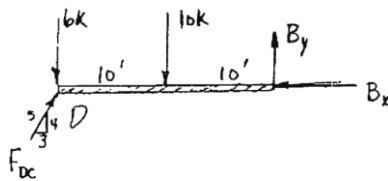
شکل مسئله ۲-۴

حل) برای عضو DB داریم:

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow F_{DC} \times \frac{4}{5} \times 20 - 6 \times 20 - 10 \times 10 = 0 \Rightarrow F_{DC} = 13.75k$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow B_y - 16 + 13.75 \times \frac{4}{5} = 0 \Rightarrow B_y = 5k$$

$$+ \rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -B_x + 13.75 \times \frac{3}{5} = 0 \Rightarrow B_x = 8.25k$$

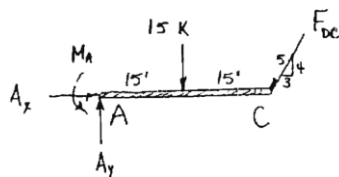

برای عضو AC داریم:

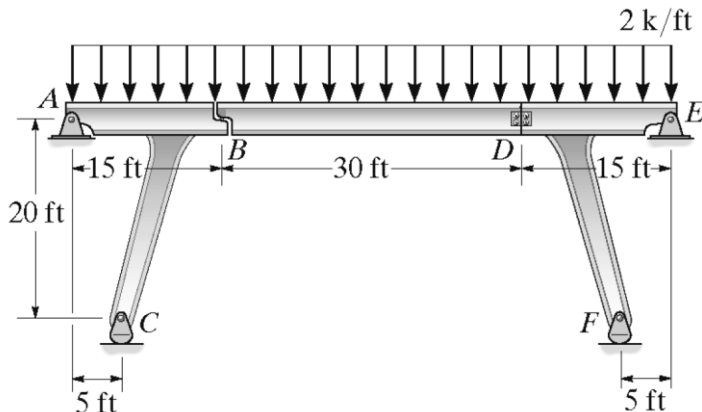
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow 13.75 \times \frac{4}{5} \times 30 + 15 \times 15 - M_A = 0 \Rightarrow M_A = 555k \cdot ft$$

$$+ \rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x - 13.75 \times \frac{3}{5} = 0 \Rightarrow A_x = 8.25k$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - 15 - 13.75 \times \frac{4}{5} = 0 \Rightarrow A_y = 26.0k$$

۲-۴) در پل نشان داده در شکل زیر زیر مقادیر عکس‌العمل تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. پل را می‌توان به سه قطعه تقسیم نمود. پل در نقاط A، E و D مفصلی و در نقاط B، C و F غلتکی می‌باشد.

شکل مسئله ۲-۴

حل) برای قطعه BD داریم:

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow 2 \times 30 \times 15 - B_y \times 30 = 0 \Rightarrow B_y = 30 \text{ kip}$$

$$+ \rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow D_x = 0$$

$$+ \uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow D_y + 30 - 2 \times 30 = 0 \Rightarrow D_y = 30.0 \text{ kip}$$

برای قطعه ABC داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow C_y \times 5 - 2 \times 15 \times 7.5 - 30 \times 15 = 0 \Rightarrow C_y = 135 \text{ kip}$$

$$+ \rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

$$+ \uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -A_y + 135 - 2 \times 15 - 30 = 0 \Rightarrow A_y = 75.0 \text{ kip}$$

برای قطعه DEF داریم:

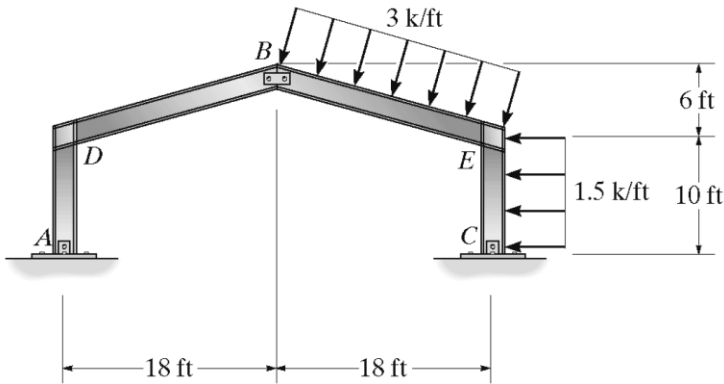
$$\sum M_E = 0 \Rightarrow -F_y \times 5 + 2 \times 15 \times 7.5 + 30 \times 15 = 0$$

$$\Rightarrow F_y = 135 \text{ kip}$$

$$+ \rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow E_x = 0$$

$$+ \uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -E_y + 135 - 2 \times 15 - 30 = 0 \Rightarrow E_y = 75.0 \text{ kip}$$

۲-۴) در سازه شکل زیر مقادیر عکس‌العمل تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. سازه در A، C و B مفصلی می‌باشد. همچنین اتصال اعضا در نقاط اتصال D و E به صورت گیردار می‌باشد.

شکل مسئله ۲-۴۲

حل) با نوشتن معادلات تعادل در صفحه برای کل سیستم داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow -18 \times B_y + 16 \times B_x = 0 \quad (1)$$

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow 15 \times 5 + 9 \times 56.92(\cos 18.43^\circ) + 13 \times 56.92(\sin 18.43^\circ) - 16 \times B_x - 18 \times B_y = 0 \quad (2)$$

با حل همزمان روابط فوق داریم:

$$B_y = 22.08k \quad \text{و} \quad B_x = 24.84k$$

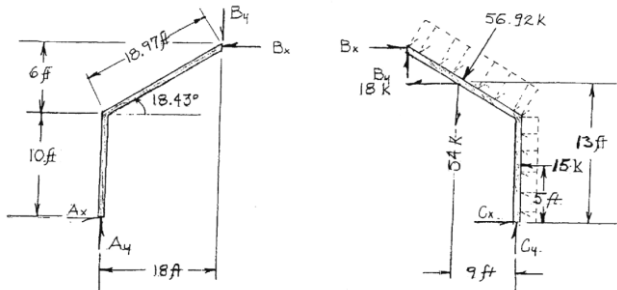
$$+ \rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 24.84k$$

$$+ \uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - 22.08 = 0 \Rightarrow A_y = 22.08k$$

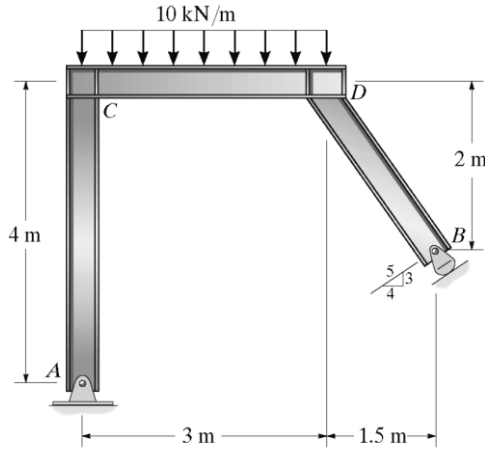
$$+ \rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow C_x - 15 - \sin(18.43^\circ)(56.92) + 24.84 = 0$$

$$\Rightarrow C_x = 8.15k$$

$$+ \uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow C_y + 22.08 - \cos(18.43^\circ)(56.92) = 0 \Rightarrow C_y = 31.92k$$

۲-۴۳) در سازه شکل زیر مقادیر عکس‌العمل تکیه‌گاهی را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۲-۴۳

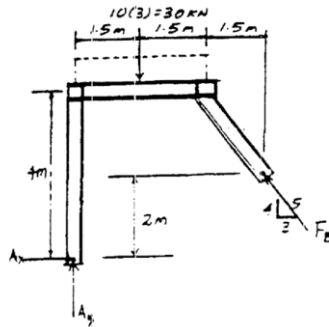
حل) با نوشتن معادلات تعادل در صفحه برای کل سیستم داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow \frac{4}{5} \times F_B \times 4.5 + \frac{3}{5} F_B \times 2 - 30 \times 1.5 = 0$$

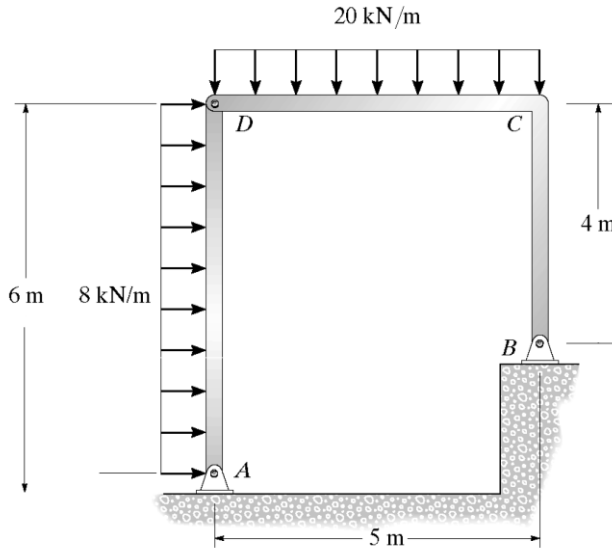
$$\Rightarrow F_B = 9.375 \text{ kN} = 9.38 \text{ kN}$$

$$+ \rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x - \frac{3}{5} \times 9.375 = 0 \Rightarrow A_x = 5.63 \text{ kN}$$

$$+ \uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + \frac{4}{5} \times 9.375 - 30 = 0 \Rightarrow A_y = 22.5 \text{ kN}$$

۲-۴۴) در سازه شکل زیر مقادیر عکس‌العمل تکیه‌گاهی را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۲-۴۴

حل) برای عضو AD داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow -48 \times 3 + D_x \times 6 = 0 \Rightarrow D_x = 24 \text{ kN}$$

$$+ \rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 48 - 24 - A_x = 0 \Rightarrow A_x = 24 \text{ kN}$$

برای عضو BCD داریم:

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow 100 \times 2.5 - 24 \times 4 - D_y \times 5 = 0$$

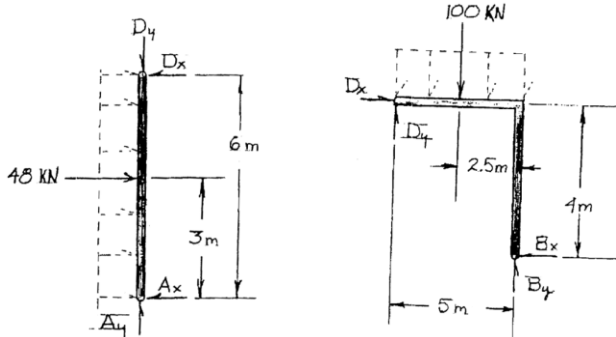
$$\Rightarrow D_y = 30.8 \text{ kN}$$

$$+ \rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 24 - B_x = 0 \Rightarrow B_x = 24 \text{ kN}$$

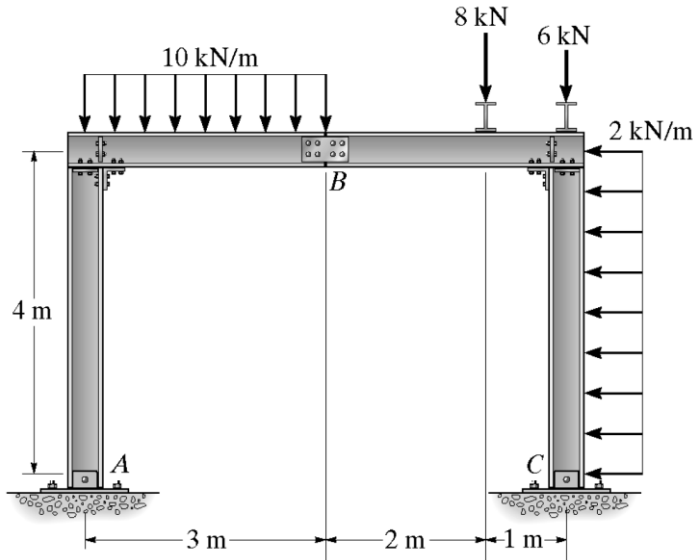
$$+ \uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 30.8 - 100 + B_y = 0 \Rightarrow B_y = 69.2 \text{ kN}$$

برای عضو AD داریم:

$$+ \uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -30.8 + A_y = 0 \Rightarrow A_y = 30.8 \text{ kN}$$

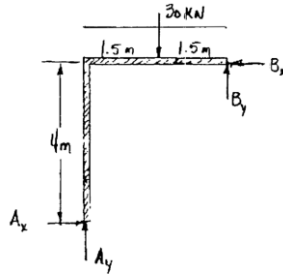
۴۵-۲) در سازه شکل زیر مقادیر عکس‌العمل تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. سازه در نقاط A و B مفصل و در گره‌های دیگر گیردار می‌باشد.

شکل مسئله ۴۵-۲

حل) برای عضو AB داریم:

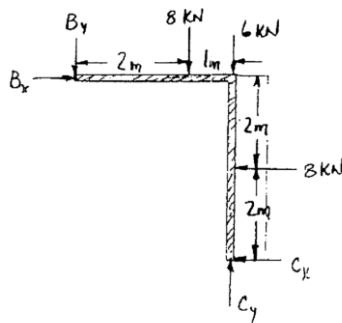
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow B_x \times 4 + B_y \times 3 - 30 \times 1.5 = 0 \quad (\text{پاد ساعتگرد مثبت})$$

برای عضو BC داریم:

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow -B_x \times 4 + B_y \times 3 + 8 \times 2 + 8 \times 1 = 0$$

(یاد ساعتگرد مثبت)

با حل همزمان دو رابطه فوق داریم:

$$B_x = 8.625 \text{ kN} \quad B_y = 3.5 \text{ kN}$$

برای عضو AB داریم:

$$+\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x - 8.625 = 0 \Rightarrow A_x = 8.62 \text{ kN}$$

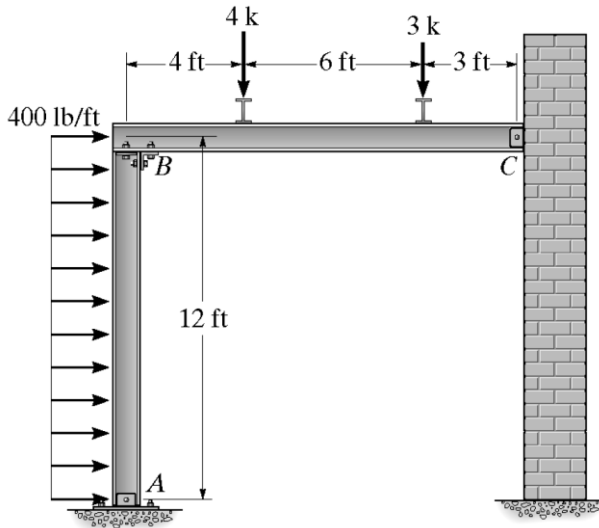
$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - 30 + 3.5 = 0 \Rightarrow A_y = 26.5 \text{ kN}$$

برای عضو BC داریم:

$$+\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -C_x - 8 + 8.625 = 0 \Rightarrow C_x = 0.625 \text{ kN}$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow C_y - 6 - 8 - 3.5 = 0 \Rightarrow C_y = 17.5 \text{ kN}$$

۲-۴) در سازه شکل زیر مقادیر عکس‌العمل تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. سازه در نقاط A و B مفصل می‌باشد.

شکل مسئله ۲-۴۶

حل) برای عضو AB داریم:

$$\begin{aligned} \sum M_A = 0 &\Rightarrow B_x \times 12 - 4.8 \times 6 = 0 \Rightarrow B_x = 2.4k \\ + \leftarrow \sum F_x = 0 &\Rightarrow A_x + 2.4 - 4.8 = 0 \Rightarrow A_x = 2.4k \\ + \uparrow \sum F_y = 0 &\Rightarrow A_y - B_y = 0 \end{aligned}$$

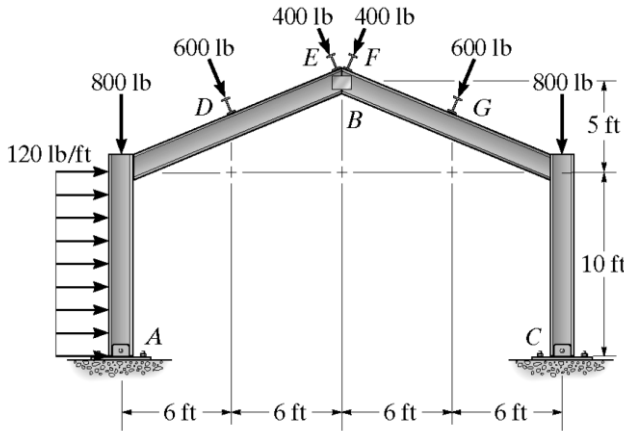
برای عضو BC داریم:

$$\begin{aligned} \sum M_C = 0 &\Rightarrow -B_y \times 13 + 4 \times 9 + 3 \times 3 = 0 \Rightarrow B_y = 3.46k \\ + \leftarrow \sum F_x = 0 &\Rightarrow C_x - 2.4 = 0 \Rightarrow C_x = 2.4k \\ + \uparrow \sum F_y = 0 &\Rightarrow C_y + 3.462 - 4 - 3 = 0 \Rightarrow C_y = 3.54k \end{aligned}$$

بنابراین داریم:

$$A_y = 3.46$$

۲-۴۷) در سازه شکل زیر مقادیر عکس‌العمل تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. سازه در نقاط A و B مفصل می‌باشد.

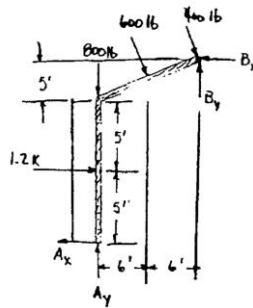
شکل مسئله ۲-۴۷

حل) برای عضو AB داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow B_x \times 15 + B_y \times 12 - 1200 \times 5 - 600 \times \frac{12}{13} \times 6$$

$$- 600 \times \frac{5}{13} \times 12.5 - 400 \times \frac{12}{13} \times 12 - 400 \times \frac{5}{13} \times 15 = 0$$

$$\Rightarrow B_x \times 15 + B_y \times 12 = 18946.154$$

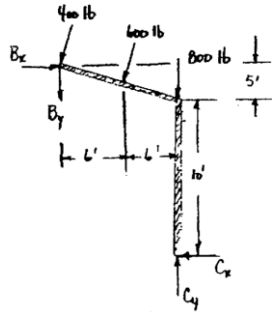

برای عضو BC داریم:

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow -B_x \times 15 + B_y \times 12 + 600 \times \frac{12}{13} \times 6 + 600 \times \frac{5}{13} \times 12.5$$

$$+ 400 \times \frac{12}{13} \times 12 + 400 \times \frac{5}{13} \times 15 = 0$$

$$\Rightarrow B_x \times 15 + B_y \times 12 = 12446.15$$

با حل همزمان دو رابطه بدست آمده داریم:

$$\Rightarrow B_x = 1063.08 \text{ lb} \quad B_y = 250.0 \text{ lb}$$

برای عضو AB داریم:

$$+\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -A_x + 1200 + 1000 \times \frac{5}{13} - 1063.08 = 0 \Rightarrow A_x = 522 \text{ lb}$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - 800 - 1000 \times \frac{12}{13} + 250 = 0 \Rightarrow A_y = 1473 \text{ lb}$$

برای عضو BC داریم:

$$+\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -C_x - 1000 \times \frac{5}{13} + 1063.08 = 0 \Rightarrow C_x = 678 \text{ lb}$$

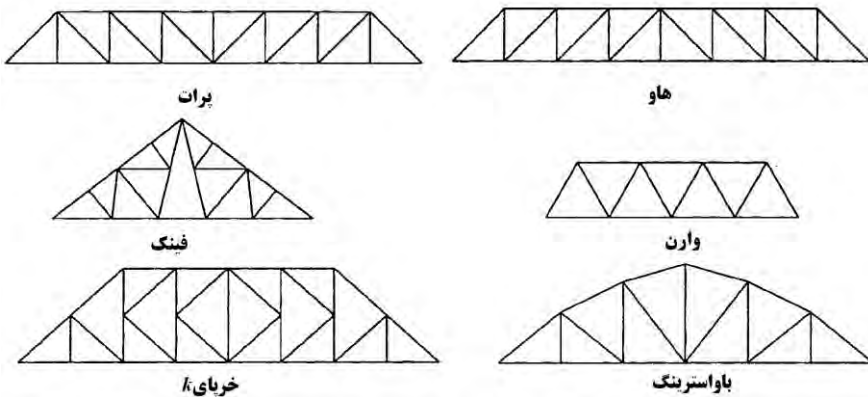
$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow C_y - 800 - 1000 \times \frac{12}{13} - 250 = 0 \Rightarrow C_y = 1973 \text{ lb}$$

فصل سوم

تحلیل خرپاهای معین استاتیکی

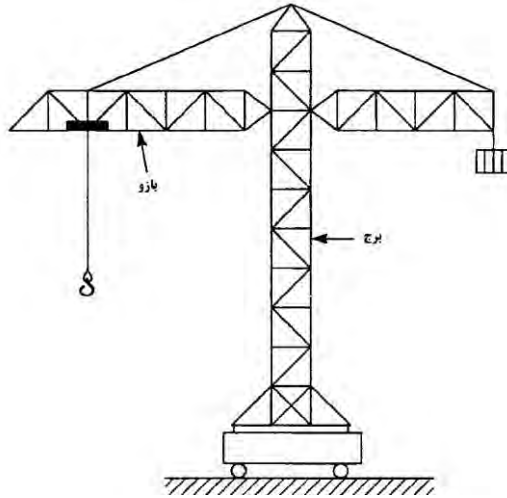
۱-۳ کلیات

چارچوبی از اعضاء که انتهای آنها به هم متصل باشد و سازه صلبی را بسازد، به خرپا موسوم است. (پل‌ها، تکیه‌گاه‌های بام، دکل‌های برج حفاری و ...). مثلث جزء اصلی خرپای صفحه‌ای است. معمولاً شکل خرپا به هدف طراحی آن بستگی دارد. در شکل ۱-۳ انواع خرپاهای متداول نشان داده شده است.

شکل ۱-۳ انواع خرپا

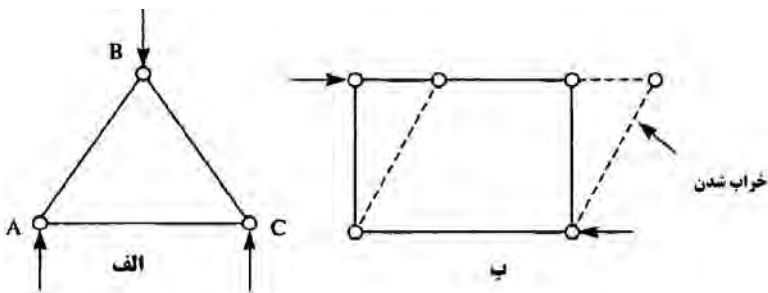
اعضای خرپا با اتصال به یکدیگر اشکال سه بعدی ایجاد می‌کنند. برای مثال در شکل ۲-۳ بازوی جرتقیل از تعدادی میله تشکیل شده که اتصال آنها به یکدیگر یک شکل جعبه‌ای ایجاد نموده است. اعضای خرپا باید طوری به هم متصل شوند که اشکال مثلثی ایجاد کنند.

شکل ۲-۳ سازه یک جرثقیل

۲-۳ فرضیات اساسی در تحلیل خرپا

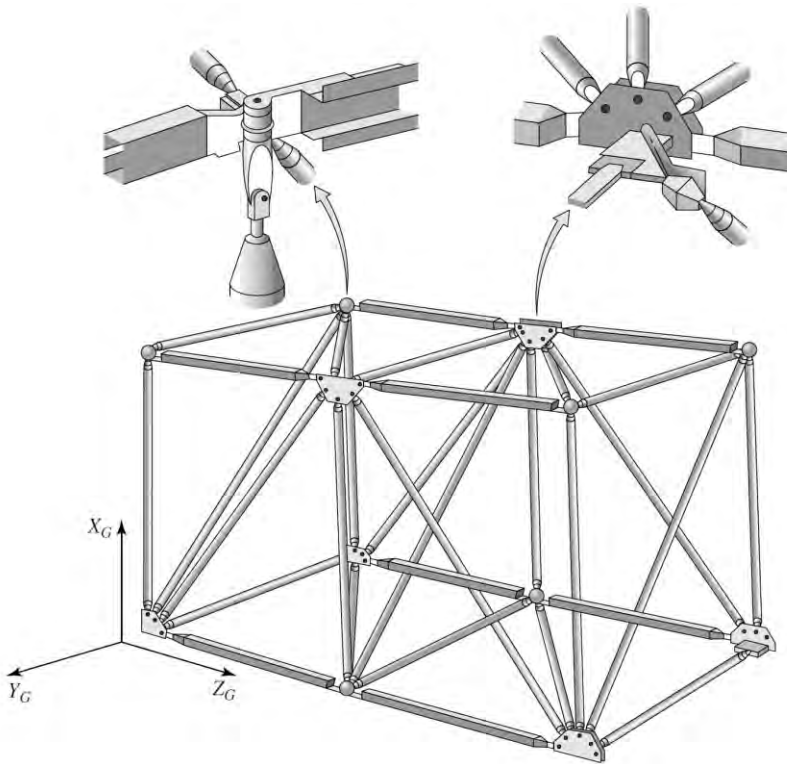
با نگاه به شکل ۱-۳ دیده می‌شود که خرپا متشکل از یک سری اعضای مثلثی است. اعضای خرپا در انتها توسط مفصل یا پین به یکدیگر متصل شده‌اند. این نوع اتصال در شکل ۳-۳ الف نشان داده شده است. در شکل ۳-۳ ب چهار میله دیده می‌شوند که در انتهای خود توسط پین به یکدیگر متصل شده‌اند. دیده می‌شود که در صورتی که به این سازه نیرویی به صورت جانبی وارد شود، به راحتی و بدون هیچ مقاومتی خراب می‌شود و پایداری خود را از دست می‌دهد ولی شکل مثلثی همچنان پایدار است.

شکل ۳-۳ واحد اساسی خرپا

این مفصل‌ها در اتصالات اعضا باعث می‌شوند تا نیروهای داخلی بوجود آمده در اعضای خرپا همیشه به صورت دو نیرویی باشند، یعنی فشاری و یا کششی هستند و در آنها هیچ‌گاه

خمش یا برش ایجاد نمی‌شود. در شکل ۳-۴، نمونه‌ای یک خرپای فضایی نشان داده شده است که در آنها امتداد تمام اعضا در محل اتصال، در یک نقطه به یکدیگر می‌رسند.

شکل ۳-۴ خرپای فضایی متشکل از اعضای مورب و افقی

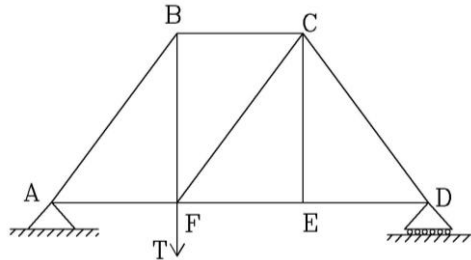
در تحلیل خرپاها همیشه سه فرض اساس وجود دارد:

- ✓ اعضای خرپا توسط پین یا مفصل به یکدیگر متصل شده‌اند.
- ✓ بارهای اعمال شده به خرپا تنها به محل مفصل‌ها وارد می‌شود.
- ✓ نیروهای درونی در اعضای خرپا همیشه به صورت محوری هستند.

۳-۳ روش مفصل برای تحلیل خرپاها

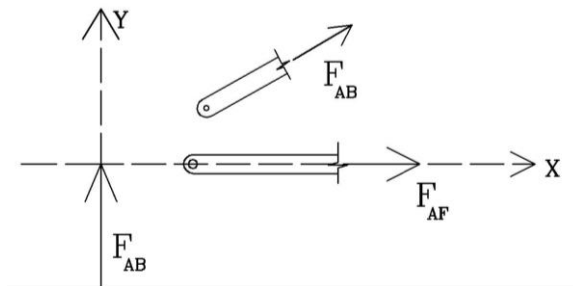
در این روش برای پیدا کردن نیروی وارد بر اعضای یک خرپای ساده به کار می‌رود و از طریق برآورد کردن شرایط تعادل برای نیروهای وارد بر مفصل هر اتصال به نتیجه می‌رسد. چون این روش با نیروهای متقارب سروکار دارد و چنین نیروهایی به خودی خود شرایط گشتاور مساوی صفر را ارضا می‌کنند در نتیجه دو معادله مستقل تعادل برای هر مفصل در

اختیار ما می‌گذارد. برای شروع از مفصلی آغاز می‌کنیم که حداقل یک نیروی معلوم بر آن وارد شود و بیش از دو نیروی مجهول به آن اعمال نگردد. برای مثال شکل ۳-۵ را در نظر بگیرید.

شکل ۳-۵ استفاده از روش مفصل برای تحلیل خرپا

قبل از هر چیز بایستی عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی محاسبه شوند برای این کار با توجه به مطالب ذکر شده در قسمت تعادل می‌توانیم از معادلات ΣF_x و ΣF_y و ΣM استفاده کنیم. با معلوم بودن عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی از یک گره به دلخواه شروع می‌کنیم. به عنوان مثال از A شروع می‌کنیم و این گره را بیرون می‌آوریم.

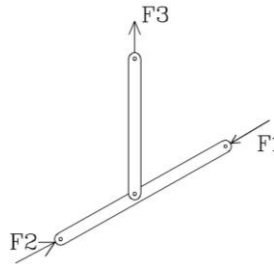
شکل ۳-۶ استفاده از روش مفصل برای تحلیل خرپا

با بیرون آوردن این گره و نوشتن معادلات تعادل ΣF_x و ΣF_y ، نیروهای F_{AF} و F_{AB} بدست می‌آیند. البته در ابتدا جهت نیروها (کششی یا فشاری بودن آنها) فرض می‌شود. معمولاً جهت را کششی فرض کرده (جهت نیروها از گره به سمت بیرون است) و آنرا حل می‌کنیم و در صورت که جهت اشتباه باشد مقداری منفی به دست می‌دهد.

۳-۴ شرایط مرزی

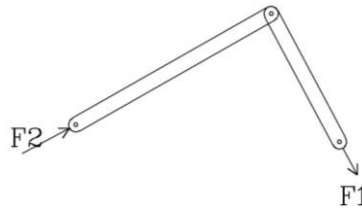
➤ اگر به مانند شکل ۳-۷ سه عضو به یک مفصل متصل شوند و دو عضو در یک امتداد باشند، در صورتی شرایط تعادل برقرار است که نیروی عضو سوم صفر

باشد. البته اگر نیرویی خارجی به مفصل وارد شود که مولفه‌ای در امتداد y داشته باشد این نیرو صفر نیست.

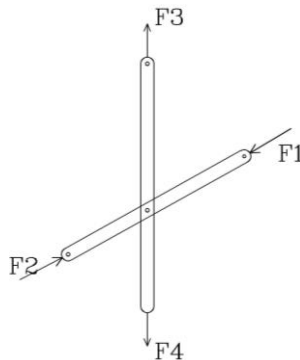
شکل ۳-۷ برخورد یک عضو به مفصل

➤ اگر مطابق شکل ۳-۸ دو نیرو غیر هم‌امتداد به مفصلی متصل شده باشد و نیروی خارجی‌ای به آن مفصل وارد نشود نیروهای آن دو عضو صفر خواهد بود.

شکل ۳-۸ دو نیروی غیر هم‌امتداد

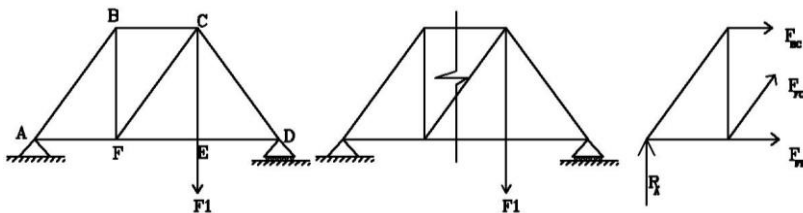
➤ اگر مطابق شکل ۳-۹ چهار عضو که دو به دو با یکدیگر هم‌امتداد هستند به مفصلی متصل شوند و نیروی خارجی‌ای نیز بر آن وارد نشود، نیروی اعضای هم‌امتداد با یکدیگر مساوی و مختلف‌الجهت خواهند بود.

شکل ۳-۹ هم‌امتداد بودن چهار عضو به صورت دو به دو

۳-۵ روش مقطع برای تحلیل خرپاها

دو اشکال در روش تحلیل مفصل وجود دارد. اول آنکه یکی از معادلات تعادل بی استفاده می ماند (معادله گشتاور) و دوم آنکه بتوان نیروی یک عضو خاص را بدست آورد گاه مجبوریم تمام یا اغلب مفصل ها را بررسی کنیم. برای روشن شدن موضوع به مثال زیر توجه کنید.

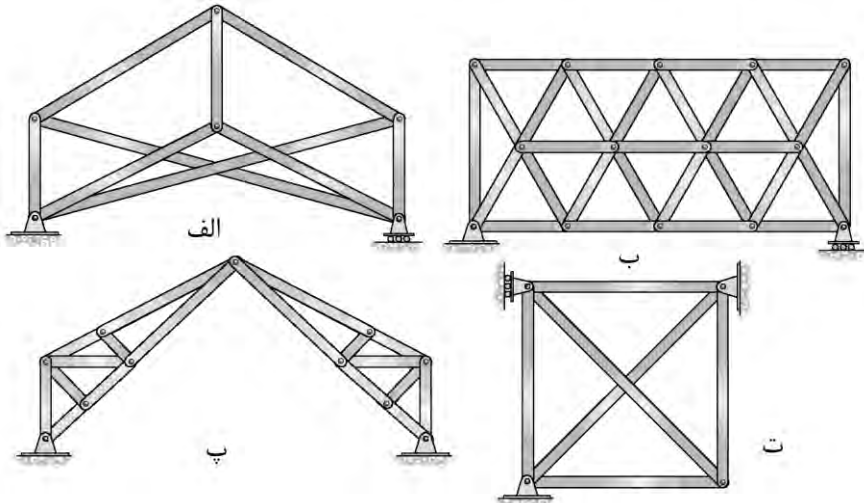
شکل ۳-۱۰ استفاده از روش مقطع برای تحلیل خرپا

در این شکل هدف ما بدست آوردن نیروی عضو BC است. در ابتدا واکنش های تکیه گاهی را بایستی بدست آوریم. در گام بعدی میتوان با استفاده از روش مقطع نیروی عضو BC را بدست آورد در صورتی که اگر از روش گره استفاده کنیم بایستی از یک گره که دارای حداکثر دو مجهول است شروع نماییم. برای این منظور مقطعی می زنیم (شکل ۳-۱۰). سمت راست خرپا را بیرون می آوریم. نیروی R_A از واکنش های تکیه گاهی بدست آمده و معلوم است حال با استفاده از معادله $\sum M_F = 0$ می توان نیروی F_x را بدست آورد. زیرا دو نیروی مجهول F_{FE} و F_{FC} از نقطه F عبور می کنند و در معادله وارد نمی شوند. در صورتی که بخواهیم نیروی عضو FC را بدست آوریم می توان در همان قطعه معادله $\sum F_y = 0$ را بنویسیم و دو نیروی دیگر حذف شوند.^۱

۳-۳ مسائل:

۳-۱) خرپاهای نشان داده در شکل زیر را از نظر پایداری، ناپایداری، معینی و نامعینی آنها بررسی نمایید. در صورتی که سیستم های نشان داده شده نامعین می باشند، درجه نامعینی آنها را تعیین نمایید.

^۱ برای کسب اطلاعات بیشتر در رابطه با این روش به مرجع ۹ مراجعه نمایید. م

شکل مسئله ۱-۳

حل) الف) تعداد اعضای خرپا برابر ۹، تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی در خرپا برابر ۳ و تعداد مفصل‌ها برابر ۶ می‌باشد، بنابراین:

$$b+r=2j \Rightarrow 12=12$$

بنابراین سیستم معین استاتیکی است.

ب) تعداد اعضای خرپا برابر ۲۹، تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی در خرپا برابر ۳ و تعداد مفصل‌ها برابر ۱۴ می‌باشد، بنابراین داریم:

$$b+r>2j \Rightarrow 32>28$$

بنابراین سیستم نامعین استاتیکی بوده و درجه نامعینی آن برابر ۴ می‌باشد.

پ) تعداد اعضای خرپا برابر ۱۸، تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی در خرپا برابر ۴ و تعداد مفصل‌ها برابر ۱۱ می‌باشد، بنابراین داریم:

$$b+r=2j \Rightarrow 22=22$$

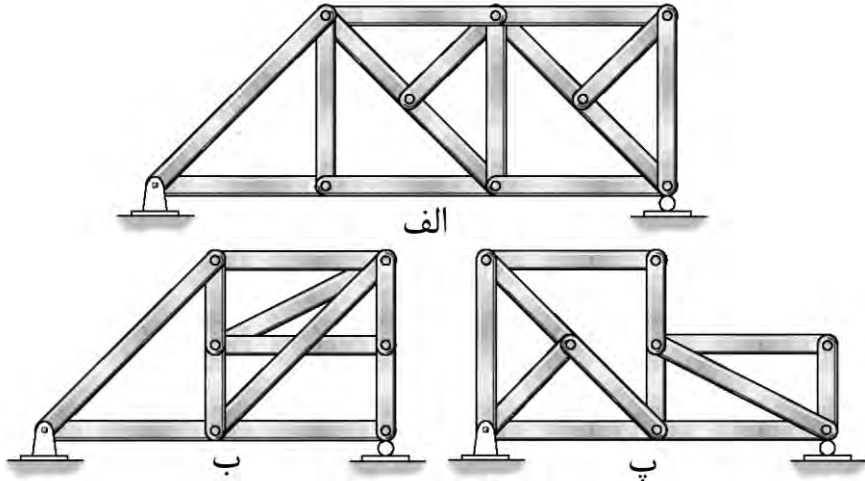
بنابراین سیستم معین استاتیکی است.

ت) تعداد اعضای خرپا برابر ۶، تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی در خرپا برابر ۵ و تعداد مفصل‌ها برابر ۴ می‌باشد، بنابراین داریم:

$$b+r>2j \Rightarrow 11>8$$

بنابراین سیستم نامعین استاتیکی بوده و درجه نامعینی آن برابر ۳ می‌باشد.

۲-۳) خرپاهای نشان داده در شکل زیر را از نظر پایداری، ناپایداری، معینی و نامعینی آنها بررسی نمایید. در صورتی که سیستم‌های نشان داده شده نامعین می‌باشند، درجه نامعینی آنها را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۲-۳

حل) الف) تعداد اعضای خرپا برابر ۱۵، تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی در خرپا برابر ۳ و تعداد مفصل‌ها برابر ۹ می‌باشد، بنابراین داریم:

$$b+r=2j \Rightarrow 3+15=9(2)$$

بنابراین سیستم معین استاتیکی است.

ب) تعداد اعضای خرپا برابر ۱۱، تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی در خرپا برابر ۳ و تعداد مفصل‌ها برابر ۷ می‌باشد، بنابراین داریم:

$$b+r=2j \Rightarrow 3+11=7(2)$$

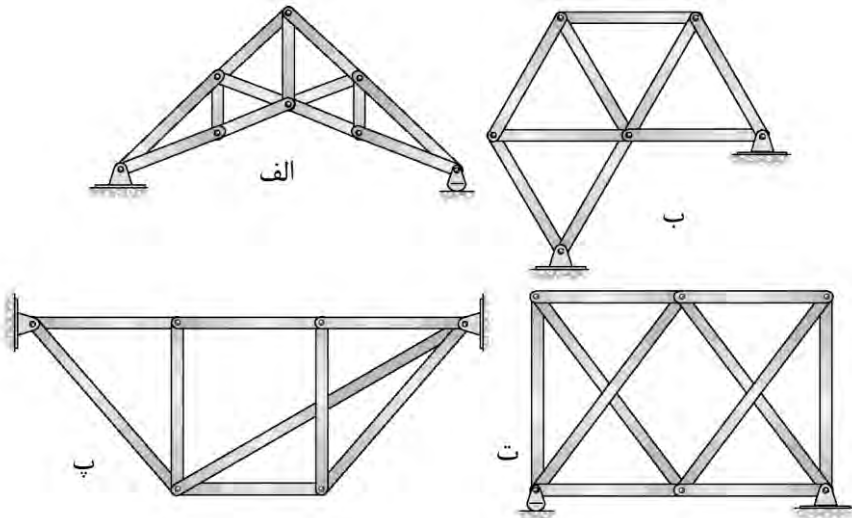
سیستم معین استاتیکی است.

پ) تعداد اعضای خرپا برابر ۱۲، تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی در خرپا برابر ۳ و تعداد مفصل‌ها برابر ۸ می‌باشد، بنابراین داریم:

$$b+r < 2j \Rightarrow 3+12 < 8(2)$$

بنابراین سیستم ناپایدار است.

۳-۳) خرپاهای نشان داده در شکل زیر را از نظر پایداری، ناپایداری، معینی و نامعینی آنها بررسی نمایید. در صورتی که سیستم‌های نشان داده شده نامعین می‌باشند، درجه نامعینی آنها را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۳-۳

حل) الف) تعداد اعضای خرپا برابر ۱۳، تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی در خرپا برابر ۳ و تعداد مفصل‌ها برابر ۸ می‌باشد، بنابراین داریم:

$$b+r=2j \Rightarrow 16=16$$

بنابراین سیستم معین استاتیکی است.

ب) تعداد اعضای خرپا برابر ۹، تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی در خرپا برابر ۴ و تعداد مفصل‌ها برابر ۶ می‌باشد، بنابراین داریم:

$$b+r>2j \Rightarrow 13>12$$

سیستم نامعین استاتیکی بوده و درجه نامعینی آن برابر ۱ می‌باشد.

پ) تعداد اعضای خرپا برابر ۹، تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی در خرپا برابر ۴ و تعداد مفصل‌ها برابر ۶ می‌باشد، بنابراین داریم:

$$b+r>2j \Rightarrow 13>12$$

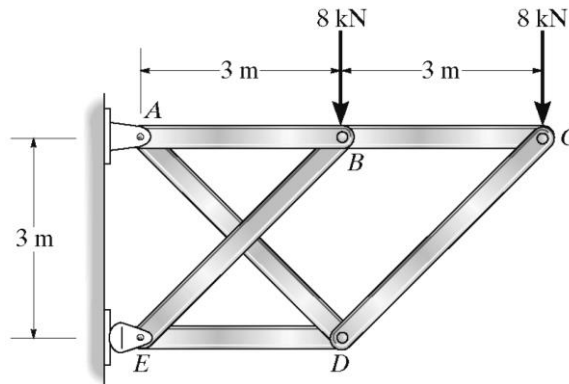
بنابراین سیستم نامعین استاتیکی بوده و درجه نامعینی آن برابر ۱ می‌باشد.

ت) تعداد اعضای خرپا برابر ۱۰، تعداد عکس العمل‌های تکیه‌گاهی در خرپا برابر ۳ و تعداد مفصل‌ها برابر ۶ می‌باشد، بنابراین داریم:

$$b+r > 2j \Rightarrow 13 > 12$$

بنابراین سیستم نامعین استاتیکی بوده و درجه نامعینی آن برابر ۱ می‌باشد.

۴-۳) در خرپای شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در هر یک از اعضای خرپا و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را تعیین نمایید.

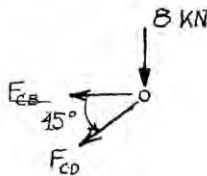
شکل مسئله ۴-۳

حل) در مفصل C داریم:

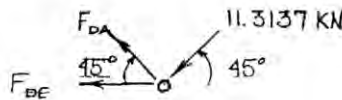
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -8 - F_{CD} \sin 45^\circ = 0 \Rightarrow F_{CD} = 11.3137 \text{ kN} = 11.3 \text{ kN (C)}$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 11.3137 \times \cos 45^\circ - F_{CB} = 0 \Rightarrow F_{CB} = 8 \text{ kN (T)}$$

JOINT C:

JOINT D:

در مفصل D داریم:

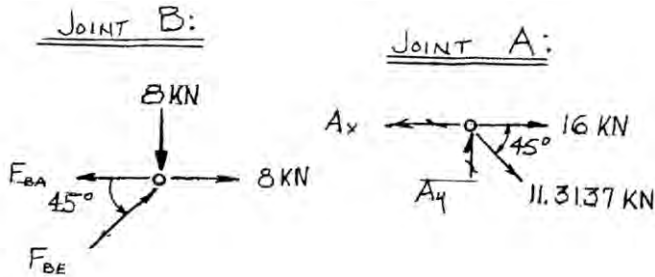
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -11.3137 \sin 45^\circ + F_{DA} \sin 45^\circ = 0 \Rightarrow F_{DA} = 11.3 \text{ kN (T)}$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -11.3 \cos 45^\circ - 11.3 \cos 45^\circ - F_{DE} = 0 \Rightarrow F_{DE} = 16 \text{ kN (C)}$$

در مفصل B داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -8 + F_{BE} \sin 45^\circ = 0 \Rightarrow F_{BE} = 11.3 \text{ kN}(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 8 + 11.3 \cos 45^\circ - F_{BA} = 0 \Rightarrow F_{BA} = 24 \text{ kN}(T)$$

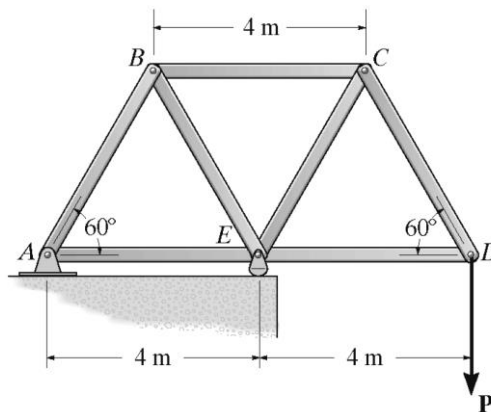

در مفصل A داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 16 + 11.3 \cos 45^\circ - A_x = 0 \Rightarrow A_x = 16 \text{ kN}$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -A_y - 11.3 \sin 45^\circ = 0 \Rightarrow A_y = 8 \text{ kN}$$

۵-۳) در خرپای شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در هر یک از اعضای خرپا را تعیین نمایید. همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. مقدار $P=8 \text{ kN}$ می‌باشد.

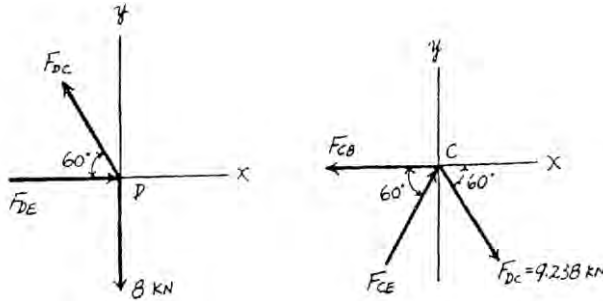
شکل مسئله ۵-۳

حل) در مفصل D داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{DC} \sin 60^\circ - 8 = 0 \Rightarrow F_{DC} = 9.238 \text{ kN}(T) = 9.24 \text{ kN}(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{DE} - 9.238 \cos 60^\circ = 0 \Rightarrow F_{DE} = 4.619 \text{ kN}(C) = 4.62 \text{ kN}(C)$$

تحلیل خرپاهای معین استاتیکی

در مفصل C داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{CE} \sin 60^\circ - 9.238 \sin 60^\circ = 0 \Rightarrow F_{CE} = 9.238 \text{ kN} = 9.24 \text{ kN}(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 2(9.238 \cos 60^\circ) - F_{CB} = 0 \Rightarrow F_{CB} = 9.238 \text{ kN} = 9.24 \text{ kN}(T)$$

در مفصل B داریم:

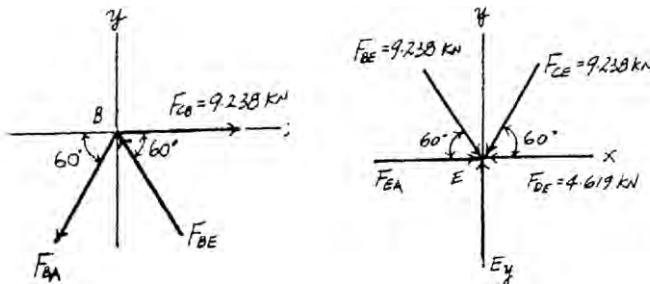
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{BE} \sin 60^\circ - F_{BA} \sin 60^\circ = 0 \Rightarrow F_{BE} = F_{BA} = F$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 9.238 - 2F \cos 60^\circ = 0 \Rightarrow F = 9.238 \text{ kN}$$

بنابراین:

$$F_{BE} = 9.24 \text{ kN}(C)$$

$$F_{BA} = 9.24 \text{ kN}(T)$$

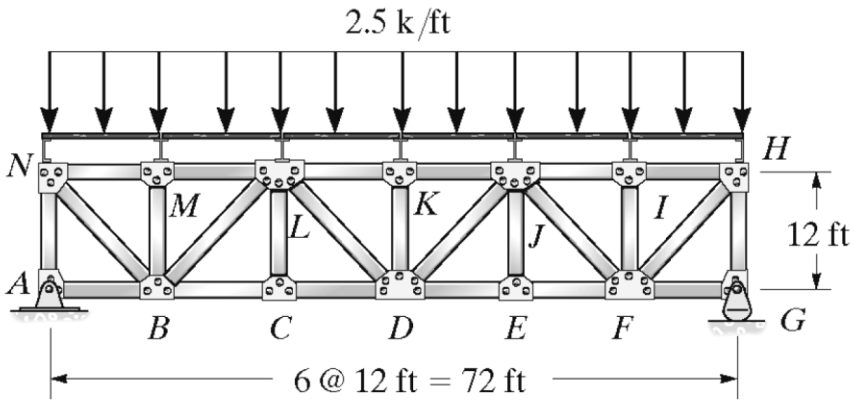
در مفصل E داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow E_y - 2(9.23 \sin 60^\circ) = 0 \Rightarrow E_y = 16 \text{ kN}$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{EA} + 9.238 \cos 60^\circ - 9.238 \cos 60^\circ - 4.619 = 0$$

$$\Rightarrow F_{EA} = 4.62 \text{ kN}(C)$$

۳-۶) در خرپای شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در هر یک از اعضای خرپا را تعیین نمایید. همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می باشند.

شکل مسئله ۳-۶

(حل) با توجه به تقارن شکل، مقادیر عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی به صورت خواهد بود:

$$A_x = 0 \quad A_y = 90.0k \quad G_y = 90.0k$$

در مفصل A داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AB} = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 90.0 - F_{AN} = 0 \Rightarrow F_{AN} = 90.0k(C)$$

در مفصل N داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 90.0 - 15 - F_{NB}(\sin 45^\circ) = 0 \Rightarrow F_{NB} = 106.1k = 106k(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -106.1(\cos 45^\circ) - F_{NM} = 0 \Rightarrow F_{NM} = 75.0k(C)$$

در مفصل M داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 75 - F_{ML} = 0 \Rightarrow F_{ML} = 75.0k(C)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{MB} - 30 = 0 \Rightarrow F_{MB} = 30k(C)$$

در مفصل B داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -F_{BL} \sin 45^\circ + 106.1 \sin 45^\circ - 30 = 0 \Rightarrow F_{BL} = 63.64k(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{BC} - 63.64 \cos 45^\circ - 106.1 \cos 45^\circ = 0 \Rightarrow F_{BC} = 120k(T)$$

در مفصل C داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{CD} - 120 = 0 \Rightarrow F_{CD} = 120k(T)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{CL} = 0$$

تحلیل خرپاهای معین استاتیکی

در مفصل L داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -F_{LD} \sin 45^\circ + 63.64 \sin 45^\circ - 30 = 0 \Rightarrow F_{LD} = 21.1k(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{LK} + 75 + 63.64 \cos 45^\circ + 21.21 \cos 45^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{LK} = 135k(C)$$

در مفصل K داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{KD} - 30 = 0 \Rightarrow F_{KD} = 30.0k(C)$$

بنابراین با توجه به تقارن سیستم داریم:

$$F_{GH} = 90k(C)$$

$$F_{GF} = 0$$

$$F_{BF} = 106k(T)$$

$$F_{HI} = 75.0k(C)$$

$$F_{JI} = 75k(C)$$

$$F_{IF} = 30.0k(C)$$

$$F_{FJ} = 63.6k(C)$$

$$F_{EF} = 120.0k(T)$$

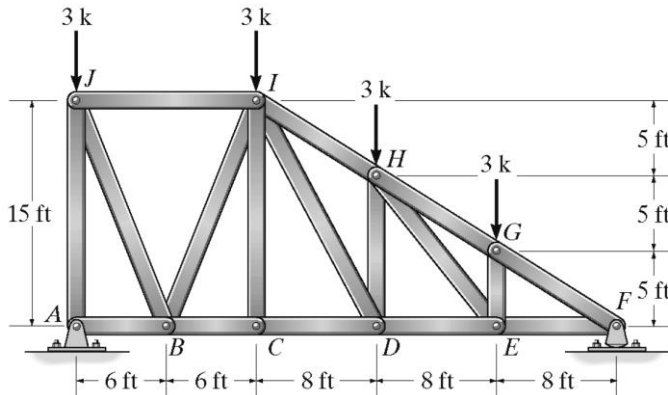
$$F_{DE} = 120k(T)$$

$$F_{JE} = 0$$

$$F_{JD} = 21.2k(T)$$

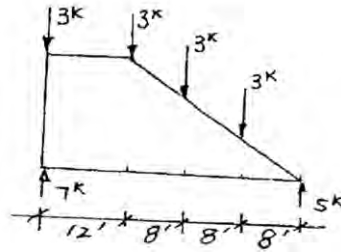
$$F_{KJ} = 135k(C)$$

۷-۳) در خرپای شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در هر یک از اعضای خرپا را تعیین نمایید. همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می باشند.

شکل مسئله ۷-۳

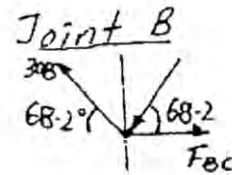
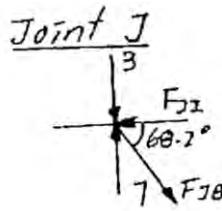
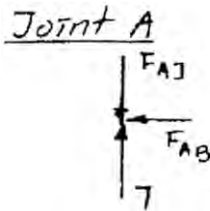
حل) مقادیر عکس العمل‌های تکیه گاهی به صورت خواهد بود:

در مفصل A داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AB} = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{AJ} = 7.0k(C)$$

در مفصل J داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{JB} \sin 68.2^\circ + 3 - 7 = 0 \Rightarrow F_{JB} = 4.31k(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{JI} - 4.308 \cos 68.2^\circ = 0 \Rightarrow F_{JI} = 1.6k(C)$$

در مفصل B داریم:

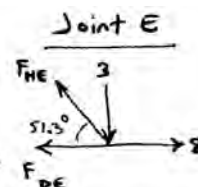
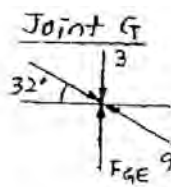
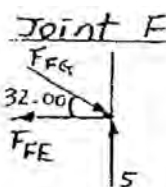
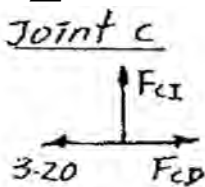
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{BI} = 4.31k(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{BC} - 2(4.308) \cos 68.2^\circ = 0 \Rightarrow F_{BC} = 3.2k(T)$$

در مفصل C داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{CI} = 0$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{CD} - 3.2 = 0 \Rightarrow F_{CD} = 3.2k(T)$$

در مفصل F داریم:

تحلیل خرپاهای معین استاتیکی

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -F_{FG} \sin 32.0^\circ + 5 = 0 \Rightarrow F_{FG} = 9.43k(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{FE} + 9.435 \cos 32.0^\circ = 0 \Rightarrow F_{FE} = 8.0k(T)$$

در مفصل G داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{HG} = 9.43k(C)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{GE} = 3.0k(C)$$

در مفصل E داریم:

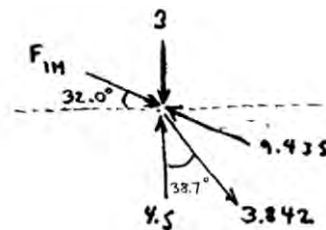
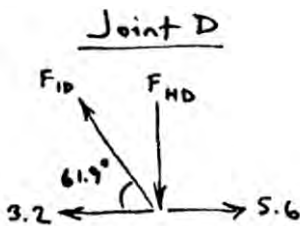
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{HE} \sin 51.3^\circ - 3 = 0 \Rightarrow F_{HE} = 3.84k(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 8 - 3.842 \cos 51.3^\circ - F_{DE} = 0 \Rightarrow F_{DE} = 5.6k(T)$$

در مفصل D داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 5.6 - 3.2 - F_{ID} \cos 61.9^\circ = 0 \Rightarrow F_{ID} = 5.1k(T)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 5.1 \sin 61.9^\circ - F_{HD} = 0 \Rightarrow F_{HD} = 4.5k(C)$$

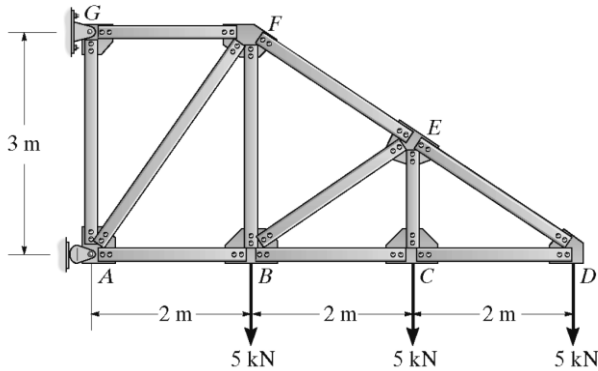

در مفصل H داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{IH} \cos 32.0^\circ - 9.435 \cos 32.0^\circ + 3.842 \sin 38.7^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{IH} = 6.6k(C)$$

۳-۸) در خرپای شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در هر یک از اعضای خرپا را تعیین نمایید. همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۱-۳

حل) در مفصل D داریم:

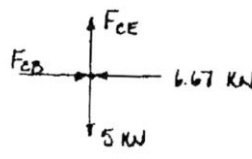
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{ED} \left(\frac{3}{5} \right) - 5 = 0 \Rightarrow F_{ED} = 8.33 \text{ kN}(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{CD} - \frac{4}{5}(8.33) = 0 \Rightarrow F_{CD} = 6.67 \text{ kN}(C)$$

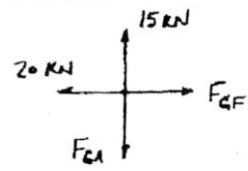
JOINT D

JOINT C

JOINT G

در مفصل C داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{BC} - 6.67 = 0 \Rightarrow F_{BC} = 6.67 \text{ kN}(C)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{CE} - 5 = 0 \Rightarrow F_{CE} = 5 \text{ kN}(T)$$

در مفصل G داریم:

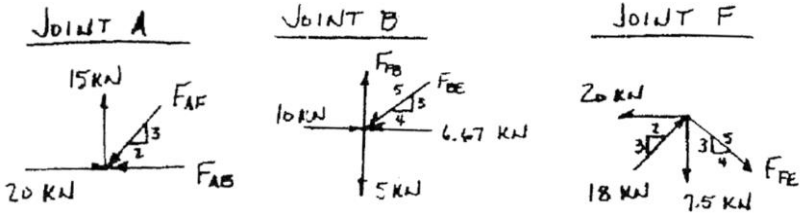
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{GF} - 20 = 0 \Rightarrow F_{GF} = 20 \text{ kN}(T)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 15 - F_{GA} = 0 \Rightarrow F_{GA} = 15 \text{ kN}(T)$$

در مفصل A داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 15 - F_{AF} (\sin 56.3^\circ) = 0 \Rightarrow F_{AF} = 18 \text{ kN}(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{AB} - 18 \cos 56.3^\circ + 20 = 0 \Rightarrow F_{AB} = 10 \text{ kN}(C)$$

در مفصل B داریم:

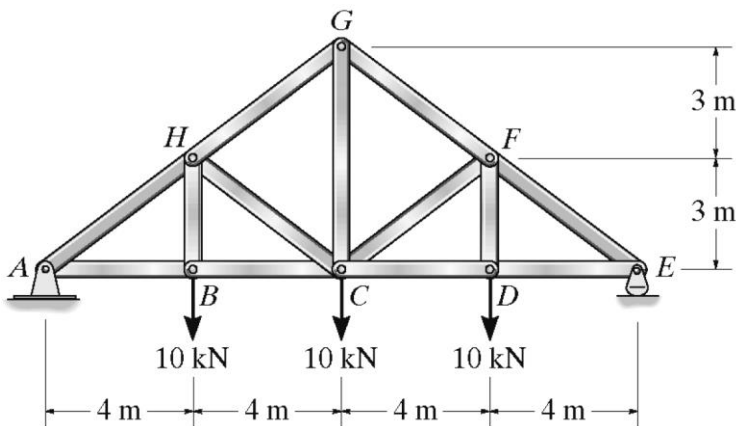
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{BE} \left(\frac{4}{5}\right) + 10 - 6.67 = 0 \Rightarrow F_{BE} = 4.17 \text{ kN (C)}$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{FB} - 5 - 4.17 \left(\frac{3}{5}\right) = 0 \Rightarrow F_{FB} = 7.5 \text{ kN (T)}$$

در مفصل F داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 18(\sin 56.3^\circ) - 7.5 - F_{FE} \left(\frac{3}{5}\right) = 0 \Rightarrow F_{FE} = 12.5 \text{ kN (T)}$$

۹-۳) در خرپای شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در هر یک از اعضای خرپا را تعیین نمایید. همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۹-۳

حل) در مفصل A داریم:

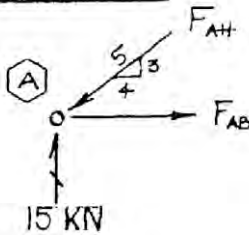
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -\frac{3}{5} F_{AH} + 15 \text{ kN} = 0 \Rightarrow F_{AH} = 25 \text{ kN (C)}$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -\left(\frac{4}{5}\right) 25 + F_{AB} = 0 \Rightarrow F_{AB} = 20 \text{ kN (T)}$$

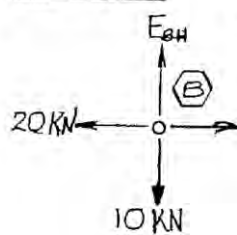
۷۰

رهیافت حل مسئله در تحلیل سازه‌ها

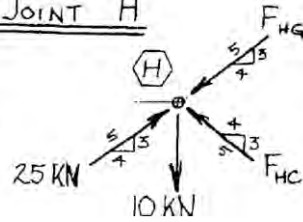
JOINT A:

JOINT B:

JOINT H:

در مفصل B داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{BC} = 20 \text{ kN}(T)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{BH} = 10 \text{ kN}(T)$$

در مفصل H داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{3}{5}(25) - 10 + \frac{3}{5}F_{HC} - \frac{3}{5}F_{HG} = 0$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow \frac{4}{5}(25) - \frac{4}{5}F_{HC} - \frac{4}{5}F_{HG} = 0$$

با حل همزمان دو رابطه بالا داریم:

$$F_{HG} = 16.7 \text{ kN}(C)$$

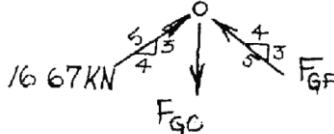
$$F_{HC} = 8.33 \text{ kN}(C)$$

در مفصل G داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow \frac{4}{5}(16.67) - \frac{4}{5}F_{GF} = 0 \Rightarrow F_{GF} = 16.7 \text{ kN}(C)$$

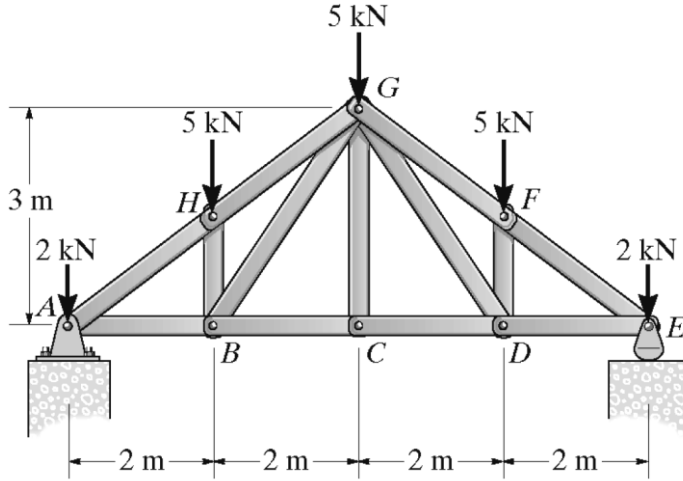
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{3}{5}(16.67) + \frac{3}{5}(16.67) - F_{GC} = 0 \Rightarrow F_{GC} = 20 \text{ kN}(T)$$

JOINT G:

بقیه اعضا نیز به دلیل تقارن به بدست خواهند آمد.

۳-۱) در خرپای «هاو» نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای GC ، CD ، GF را تعیین نمایید. همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

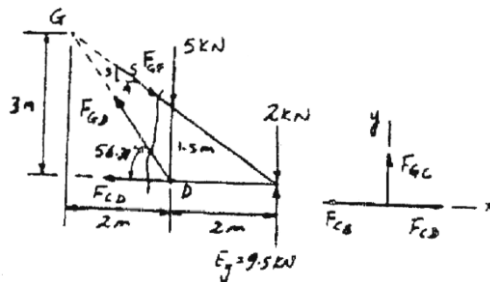

شکل مسئله ۱۰-۳

حل) با گشتاور گیری داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow E_y \times 8 - 2 \times 8 - 5 \times 6 - 5 \times 4 - 5 \times 2 = 0 \Rightarrow E_y = 9.5 \text{ kN}$$

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow -\frac{4}{5} F_{GF} \times 1.5 - 2 \times 2 + 9.5 \times 2 = 0 \Rightarrow F_{GF} = 12.5 \text{ kN}$$

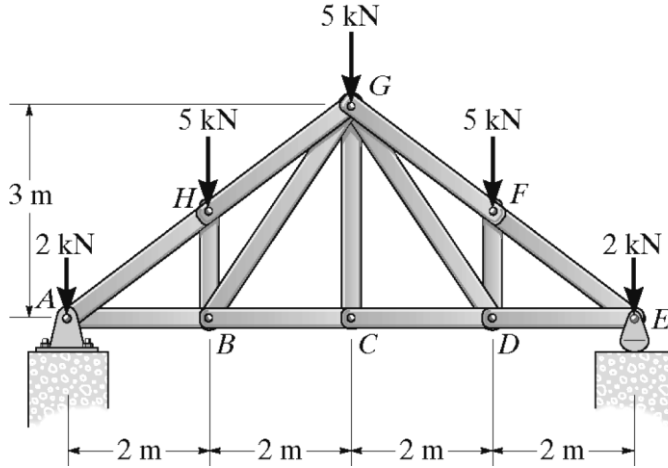

$$\sum M_G = 0 \Rightarrow 9.5 \times 4 - 2 \times 4 - 5 \times 2 - F_{CD} \times 3 = 0 \Rightarrow F_{CD} = 6.67 \text{ kN}(T)$$

در مفصل C داریم:

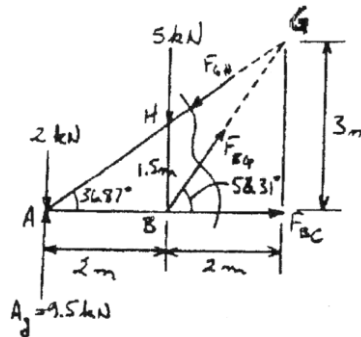
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{GC} = 0$$

۱۱-۳) در خرپای «هاو» نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای GH ، BC و BG را تعیین نمایید. همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۱۱-۳

حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد خریا داریم:

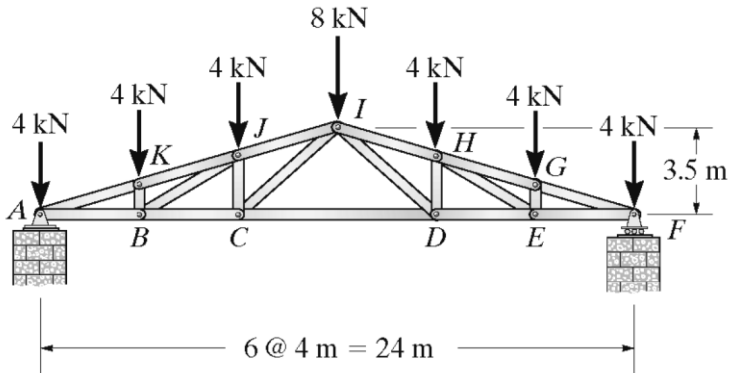

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow -7.5 \times 2 + F_{GH} \sin 36.87^\circ \times 2 = 0 \Rightarrow F_{GH} = 12.5 \text{ kN}(C)$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow -5 \times 2 + F_{BG} \sin 56.31^\circ \times 2 = 0 \Rightarrow F_{BG} = 6.01 \text{ kN}(T)$$

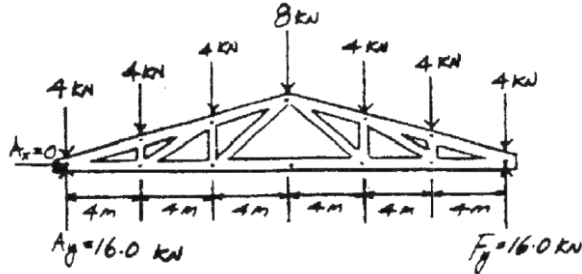
$$\sum M_G = 0 \Rightarrow -7.5 \times 4 + 5 \times 2 + F_{BC} \times 3 = 0 \Rightarrow F_{BC} = 6.67 \text{ kN}(T)$$

۱۲-۳) در خریای نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضا را تعیین نمایید. همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۳-۱۲

حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی برابر است با:

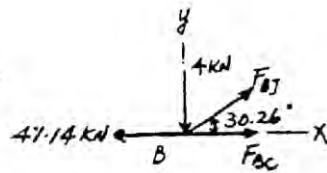
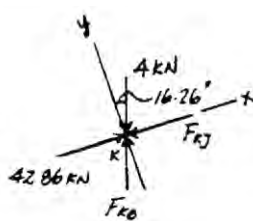
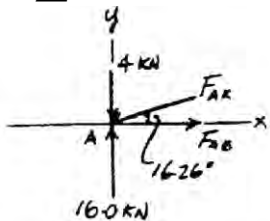

$$A_y = 16.0 \text{ kN} \quad A_x = 0 \quad F_y = 16.0 \text{ kN}$$

در مفصل A داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -F_{AK} \sin 16.26^\circ - 4 + 16 = 0 \Rightarrow F_{AK} = 42.9 \text{ kN}(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AB} - 42.9 \cos 16.26^\circ = 0 \Rightarrow F_{AB} = 41.1 \text{ kN}(T)$$

در مفصل K داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -4 \cos 16.26^\circ + F_{KB} \cos 16.26^\circ = 0 \Rightarrow F_{KB} = 4 \text{ kN}(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 42.9 + 4 \sin 16.26^\circ - 4 \sin 16.26^\circ - F_{KJ} = 0 \Rightarrow F_{KJ} = 42.9 \text{ kN}(C)$$

در مفصل B داریم:

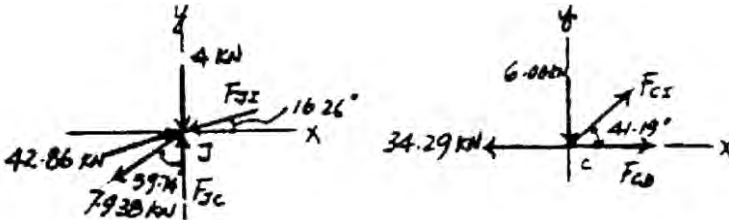
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{BJ} \sin 30.26^\circ - 4 = 0 \Rightarrow F_{BJ} = 7.94 \text{ kN}(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{BC} + 7.94 \cos 30.26^\circ - 41.14 = 0 \Rightarrow F_{BC} = 34.3 \text{ kN}(T)$$

در مفصل J داریم:

$$\begin{aligned} \rightarrow \sum F_x = 0 &\Rightarrow -F_{JI} \cos 16.26^\circ - 7.94 \sin 59.74^\circ + 42.86 \cos 16.26^\circ = 0 \\ &\Rightarrow F_{JI} = 35.7 \text{ kN}(C) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \uparrow \sum F_y = 0 &\Rightarrow F_{JC} + 42.86 \sin 16.26^\circ - 7.939 \cos 59.74^\circ - 4 - 35.71 \sin 16.26^\circ = 0 \\ &\Rightarrow F_{JC} = 6 \text{ kN}(C) \end{aligned}$$

در مفصل C داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{CI} \sin 41.19^\circ - 6 = 0 \Rightarrow F_{CI} = 9.11 \text{ kN}(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{CD} + 9.11 \cos 41.19^\circ - 34.29 = 0 \Rightarrow F_{CD} = 27.4 \text{ kN}(T)$$

به سبب تقارن تمام اعضای بدست می‌آیند.

$$F_{IH} = 35.7 \text{ kN}(C)$$

$$F_{HD} = 6.00 \text{ kN}(C)$$

$$F_{HE} = 7.94 \text{ kN}(T)$$

$$F_{FG} = 42.9 \text{ kN}(C)$$

$$F_{ED} = 34.3 \text{ kN}(T)$$

$$F_{ID} = 9.11 \text{ kN}(T)$$

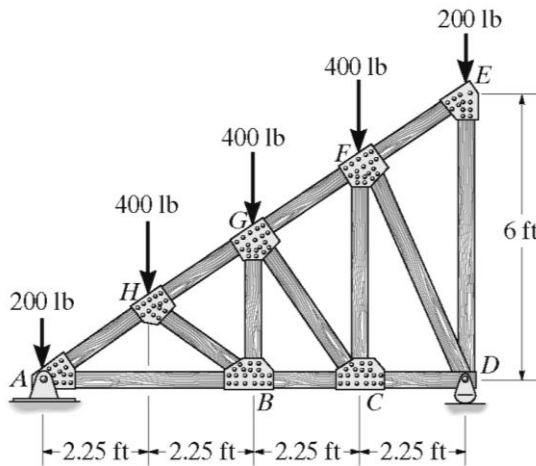
$$F_{HG} = 42.9 \text{ kN}(C)$$

$$F_{GE} = 4.00 \text{ kN}(C)$$

$$F_{FE} = 41.10 \text{ kN}(T)$$

تحلیل خرپاهای معین استاتیکی

در خرپای نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضا را تعیین نمایید. همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می باشند.

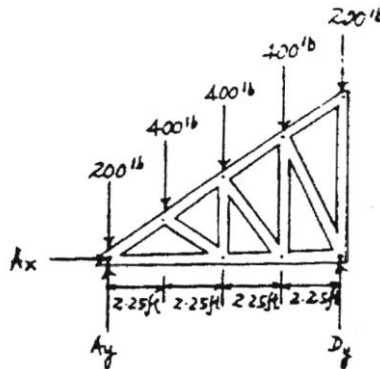
شکل مسئله ۱۳-۳

حل) مقدار عکس العمل های تکیه گاه ها برابر است با:

$$A_y = 800 \text{ lb}$$

$$A_x = 0$$

$$D_y = 800 \text{ lb}$$

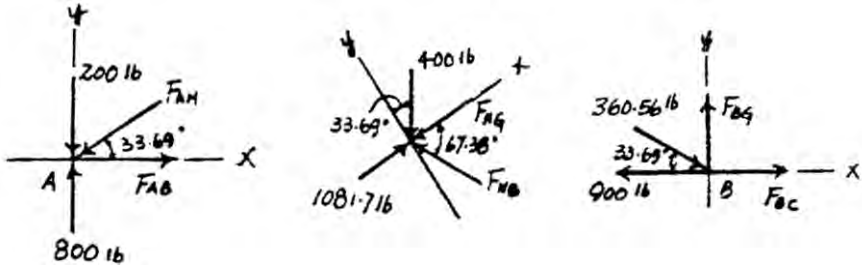

در مفصل A داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -F_{AH} \sin 33.69^\circ + 800 - 200 = 0$$

$$\Rightarrow F_{AH} = 1081.7 \text{ lb} = 1.08 \text{ k}(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AB} - 1081.7 \cos 33.69^\circ = 0 \Rightarrow F_{AB} = 900 \text{ lb}(T)$$

درمفصل H داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -400 \cos 33.69^\circ + F_{HB} \sin 67.38^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{HB} = 360.56 \text{ lb} = 361 \text{ lb}(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 1081.7 - F_{HG} - 400 \sin 33.69^\circ - 360.56 \cos 67.38^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{BG} = 721.11 \text{ lb} = 721 \text{ lb}(C)$$

درمفصل B داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{BC} + 360.56 \cos 33.69^\circ - 900 = 0 \Rightarrow F_{BC} = 600 \text{ lb}(T)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -360.56 \sin 33.69^\circ + F_{BG} = 0 \Rightarrow F_{BG} = 200 \text{ lb}(T)$$

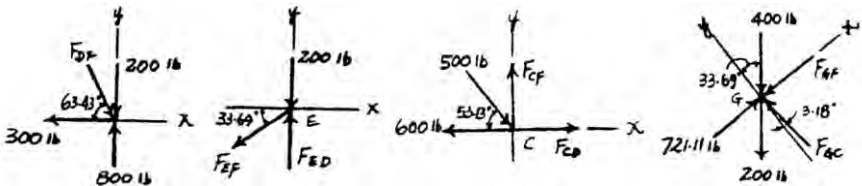
درمفصل G داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{GC} \cos 3.18^\circ - 400 \cos 33.69^\circ - 200 \cos 33.69^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{GC} = 500 \text{ lb}(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{GF} + 721.11 - 400 \sin 33.69^\circ - 200 \sin 33.69^\circ - 500 \sin 3.18^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{GF} = 361 \text{ lb}(C)$$

درمفصل C داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{CD} - 600 + 500 \cos 53.13^\circ = 0 \Rightarrow F_{CD} = 300 \text{ lb}(T)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{CF} - 500 \sin 53.13^\circ = 0 \Rightarrow F_{CF} = 400 \text{ lb}(T)$$

درمفصل E داریم:

تحلیل خرپاهای معین استاتیکی

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{EF} = 0$$

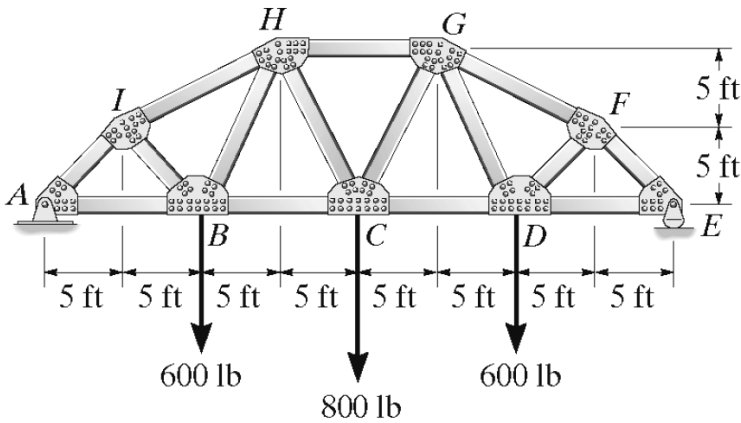
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{ED} - 200 = 0 \Rightarrow F_{ED} = 200 \text{ lb}(C)$$

در مفصل D داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -300 + F_{DF} \cos 63.43^\circ = 0 \Rightarrow F_{DF} = 670.82 \text{ lb} = 671 \text{ lb}(C)$$

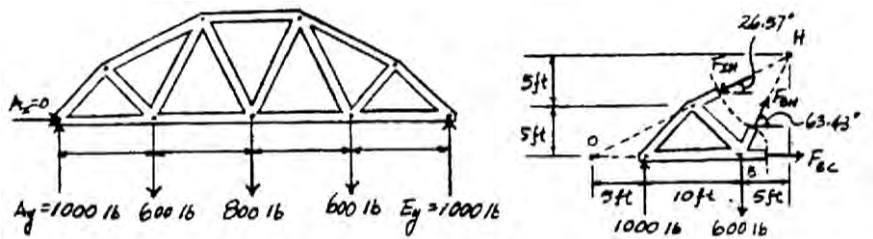
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 800 - 200 - 670.82 \sin 63.43^\circ = 0 \text{ کنترل}$$

۱۴-۳) در خرپای نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای BC، JH و BH را تعیین نمایید. همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۱۴-۳

حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی به صورت زیر به دست می‌آیند.

$$A_y = E_y = 1000 \text{ lb}$$

$$A_x = 0$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow -1000 \times 10 + F_{IH} \sin 26.57^\circ \times 15 = 0$$

$$F_{IH} = 1490.7 \text{ lb} = 1.49 \text{ k}(C)$$

$$\sum M_H = 0 \Rightarrow -1000 \times 15 + 600 \times 5 + F_{BC} \times 10 = 0$$

$$F_{BC} = 1200 \text{ lb} = 1.2 \text{ k}(T)$$

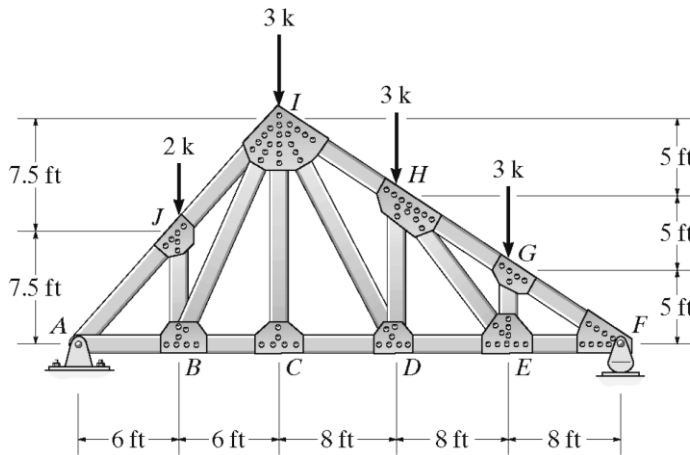
$$\sum M_O = 0 \Rightarrow 1000 \times 5 - 600 \times 15 + F_{BH} \sin 63.43^\circ \times 15 = 0$$

$$F_{BH} = 298 \text{ lb}(T)$$

$$\text{یا } \uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 1000 - 600 - 1490.7 \sin 26.56^\circ + F_{BH} \sin 63.43^\circ = 0$$

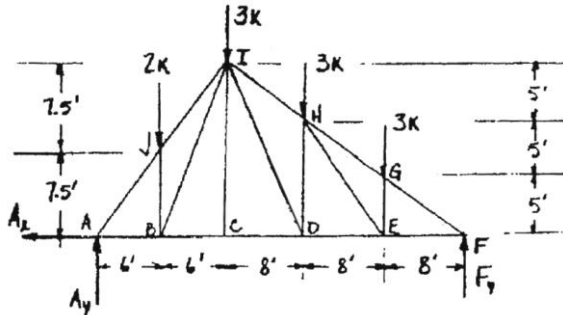
$$F_{BH} = 298 \text{ lb}(T) \text{ کنترل}$$

۱۵-۳ در خرابی نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضا و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۱۵-۳

حل) با توجه به نمودار جسم آزاد، و نوشتن معادلات تعادل در کل خرابی داریم:

تحلیل خرپاهای معین استاتیکی

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow -F_y \times 36 + 3 \times 28 + 3 \times 12 + 3 \times 20 + 2 \times 6 = 0 \Rightarrow F_y = 5.33k$$

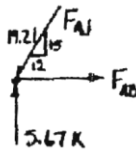
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + 5.33 - 2 - 3 - 3 - 3 = 0 \Rightarrow A_y = 5.67k$$

در مفصل A داریم:

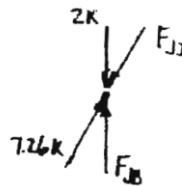
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 5.67 - F_{AJ} \left(\frac{15}{19.21} \right) = 0 \Rightarrow F_{AJ} = 7.26k(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AB} - 7.26 \left(\frac{12}{19.21} \right) = 0 \Rightarrow F_{AB} = 4.54k(T)$$

JOINT A

JOINT J

در مفصل J داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 7.26 \left(\frac{12}{19.21} \right) - F_{JI} \left(\frac{12}{19.21} \right) = 0 \Rightarrow F_{JI} = 7.26k(C)$$

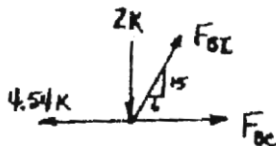
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{JB} - 2 + 7.26 \left(\frac{15}{19.21} \right) - 7.26 \left(\frac{15}{19.21} \right) = 0 \Rightarrow F_{JB} = 2k(C)$$

در مفصل B داریم:

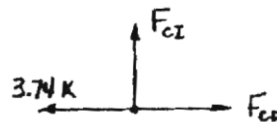
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{BI} \left(\frac{15}{16.16} \right) - 2 = 0 \Rightarrow F_{BI} = 2.15k(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{BC} - 4.54 + 2.15 \left(\frac{6}{16.16} \right) = 0 \Rightarrow F_{BC} = 3.74k(T)$$

JOINT B

JOINT C

در مفصل C داریم:

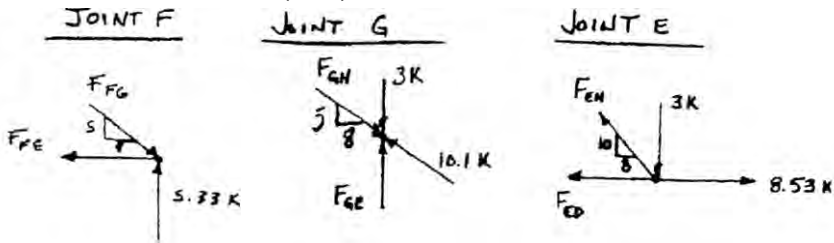
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{CI} = 0$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{CD} = 3.74k(T)$$

در مفصل F داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 5.33 - F_{FG} \left(\frac{5}{9.43} \right) = 0 \Rightarrow F_{FG} = 10.1k(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{FE} - 10.1 \left(\frac{8}{9.43} \right) = 0 \Rightarrow F_{FE} = 8.53k(T)$$

در مفصل G داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -10.1 \left(\frac{8}{9.43} \right) + F_{GH} \left(\frac{8}{9.43} \right) = 0 \Rightarrow F_{GH} = 10.1k(C)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{GE} - 3 - 10.1 \left(\frac{5}{9.43} \right) + 10.1 \left(\frac{5}{9.43} \right) = 0 \Rightarrow F_{GE} = 3k(C)$$

در مفصل E داریم:

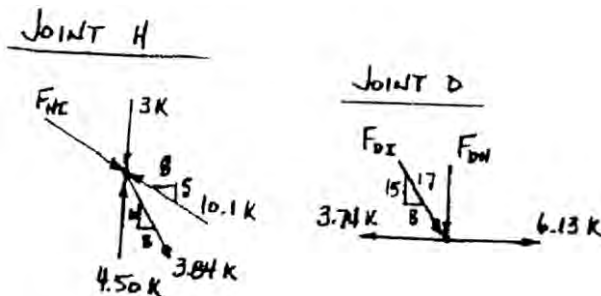
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{EH} \left(\frac{10}{12.81} \right) - 3 = 0 \Rightarrow F_{EH} = 3.84k(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 8.53 - F_{ED} - 3.84 \left(\frac{8}{12.81} \right) = 0 \Rightarrow F_{ED} = 6.13k(T)$$

در مفصل D داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 6.13 - 3.74 - F_{DI} \left(\frac{8}{17} \right) = 0 \Rightarrow F_{DI} = 5.10k(T)$$

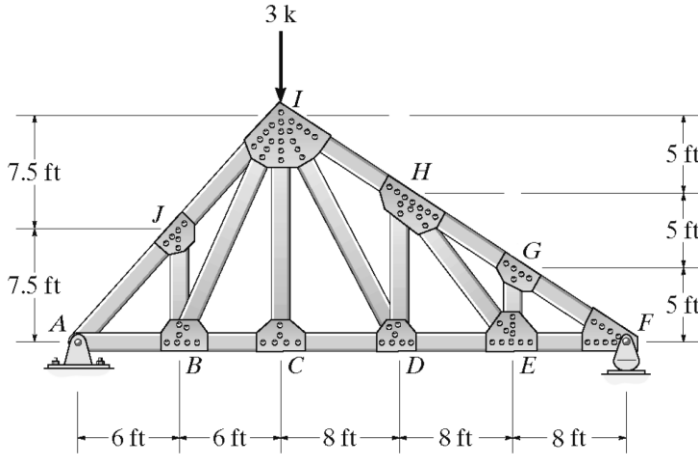
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 5.1 \left(\frac{15}{17} \right) - F_{DH} = 0 \Rightarrow F_{DH} = 4.5k(C)$$

در مفصل H داریم:

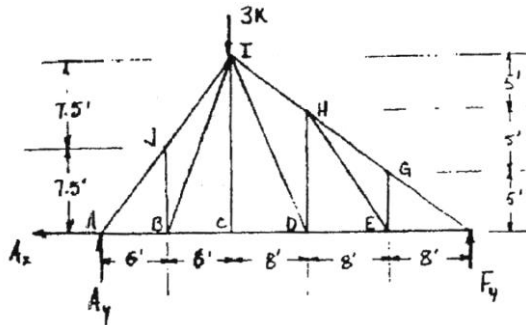
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{HI} \left(\frac{8}{9.43} \right) - 10.1 \left(\frac{8}{9.43} \right) + 3.84 \left(\frac{8}{12.8} \right) = 0 \Rightarrow F_{HI} = 7.23k(C)$$

(۱۶-۳) مسئله ۳-۱۵ را دوباره حل نمایید. در این حالت فرض کنید که تنها نیروی خارجی $3k$ بر مفصل I اعمال می‌شود.

شکل مسئله ۳-۱۶

(حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد و نوشتن معادلات تعادل در کل سیستم داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow 3 \times 12 - 36 \times F_y = 0 \Rightarrow F_y = 1k$$

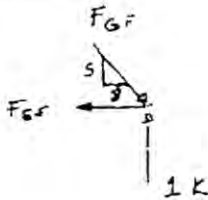
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + 1 - 3 = 0 \Rightarrow A_y = 2k$$

در مفصل F داریم:

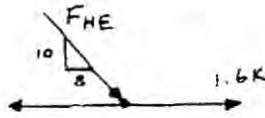
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 1 - F_{GF} \left(\frac{5}{9.43} \right) = 0 \Rightarrow F_{GF} = 1.89k(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 1.89 \left(\frac{8}{9.43} \right) - F_{EF} = 0 \Rightarrow F_{EF} = 1.60k(T)$$

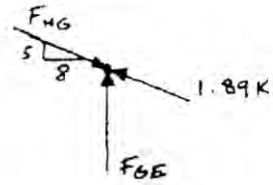
JOINT F

JOINT E

JOINT G

در مفصل G داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{HG} \left(\frac{8}{9.43} \right) - 1.89 \left(\frac{8}{9.43} \right) = 0 \Rightarrow F_{HG} = 1.89k(C)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{GE} = 0$$

در مفصل E داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{HE} = 0$$

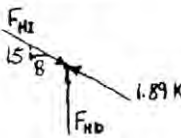
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 1.6 - F_{ED} = 0 \Rightarrow F_{ED} = 1.6k(T)$$

در مفصل H داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{HH} \left(\frac{8}{9.43} \right) - 1.89 \left(\frac{8}{9.43} \right) = 0 \Rightarrow F_{HH} = 1.89k(C)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{HD} = 0$$

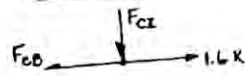
JOINT H

JOINT D

JOINT C

در مفصل D داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{ID} = 0$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 1.6 - F_{CD} = 0 \Rightarrow F_{CD} = 1.6k(T)$$

در مفصل C داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{IC} = 0$$

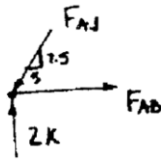
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 1.6 - F_{CB} = 0 \Rightarrow F_{CB} = 1.6k(T)$$

در مفصل A داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -F_{AJ} \left(\frac{15}{19.21} \right) + 2 = 0 \Rightarrow F_{AJ} = 2.56k(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AB} - 2.56 \left(\frac{12}{19.21} \right) = 0 \Rightarrow F_{AB} = 1.6k(T)$$

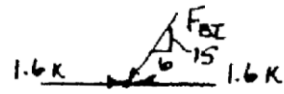
JOINT A

JOINT J

JOINT B

در مفصل J داریم:

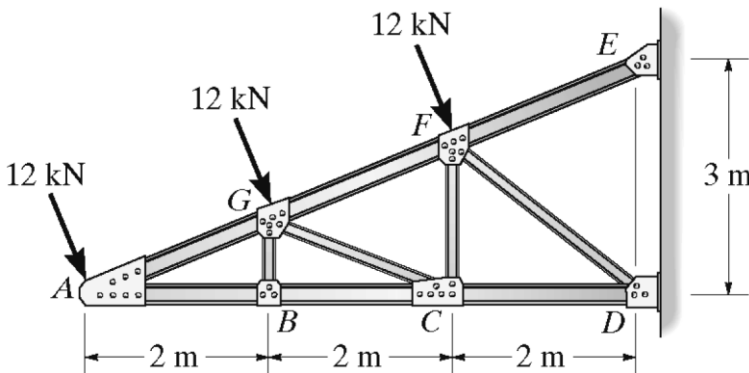
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{IJ} \left(\frac{15}{19.21} \right) + 2.56 \left(\frac{15}{19.21} \right) = 0 \Rightarrow F_{IJ} = 2.56k(C)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{BJ} = 0$$

در مفصل B داریم:

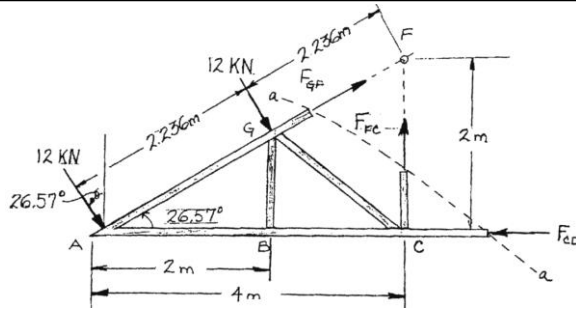
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{BI} = 0$$

در خرپای نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای GF ، FC و CD و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

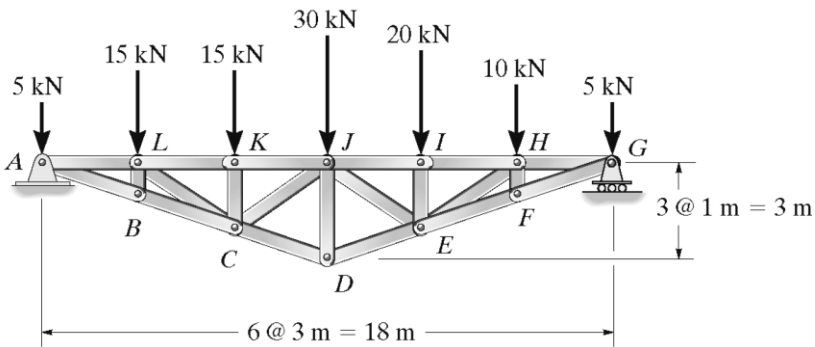
شکل مسئله ۱۷-۳

(حل) با زدن یک برش مطابق شکل زیر داریم:

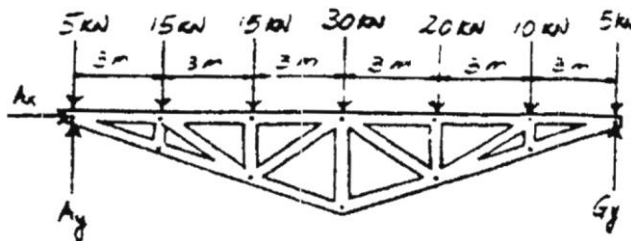
$$\begin{aligned} \sum M_C = 0 &\Rightarrow 12 \times \cos 26.57^\circ \times 4 + 12 \times \cos 26.57^\circ \times 2 \\ &- 12 \times \sin 26.57^\circ \times 1 - F_{GF} \times \sin 26.57^\circ \times 4 = 0 \Rightarrow F_{GF} = 33.0 \text{ kN}(T) \\ \sum M_A = 0 &\Rightarrow -12 \times 2.236 + F_{FC} \times 4 = 0 \Rightarrow F_{FC} = 6.71 \text{ kN}(T) \\ \sum M_F = 0 &\Rightarrow 12 \times 2.236 + 12 \times 2 \times 2.236 - F_{CD} \times 2 = 0 \\ &\Rightarrow F_{CD} = 40.2 \text{ kN}(C) \end{aligned}$$

۱۸-۳) در خرپای نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای CD ، KJ و CJ و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۱۸-۳

حل) با نوشتن معادلات تعادل برای کل خرپا داریم:

تحلیل خراباهای معین استاتیکی

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

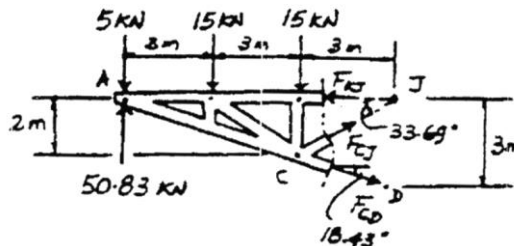
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow -15 \times 3 - 15 \times 6 - 30 \times 9 - 20 \times 12 - 10 \times 15 - 5 \times 18 + G_y \times 18 = 0$$

$$\Rightarrow G_y = 49.17 \text{ kN}$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - 5 - 15 - 15 - 30 - 20 - 10 - 5 + 49.167 = 0$$

$$\Rightarrow A_y = 50.83 \text{ kN}$$

در مقطع زده شده داریم:

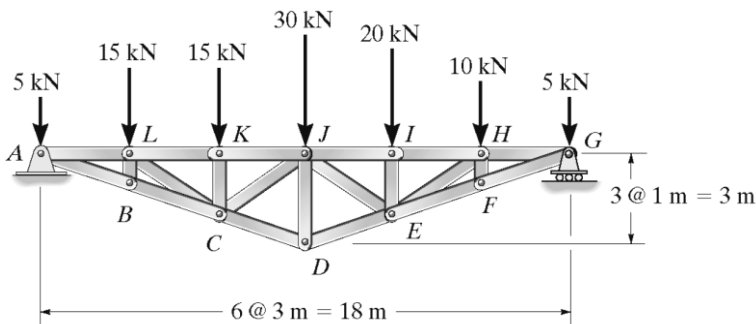
$$\sum M_C = 0 \Rightarrow 15 \times 3 + 5 \times 6 - 50.83 \times 6 + F_{CJ} \times 2 = 0 \Rightarrow F_{CJ} = 115 \text{ kN}(C)$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow -15 \times 3 - 15 \times 6 + F_{CJ} \sin 33.69^\circ \times 9 = 0 \Rightarrow F_{CJ} = 27.0 \text{ kN}(T)$$

$$\sum M_J = 0 \Rightarrow -50.83 \times 9 + 5 \times 9 + 15 \times 6 + 15 \times 3 + F_{CD} \cos 18.43^\circ \times 3 = 0$$

$$\Rightarrow F_{CD} = 97.5 \text{ kN}(T)$$

۱۹-۳) در خرابای نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای JD و JI و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۱۹-۳

با نوشتن معادلات تعادل برای کل خرپا داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

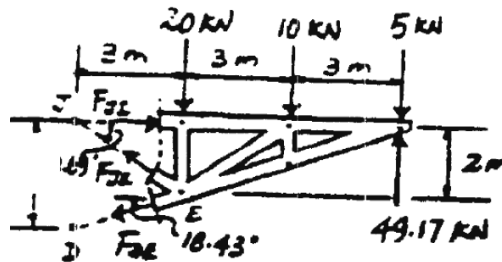
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow -15 \times 3 - 15 \times 6 - 30 \times 9 - 20 \times 12 - 10 \times 15 - 5 \times 18 + G_y \times 18 = 0$$

$$\Rightarrow G_y = 49.17 \text{ kN}$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - 5 - 15 - 15 - 30 - 20 - 10 - 5 + 49.167 = 0$$

$$\Rightarrow A_y = 50.83 \text{ kN}$$

در مقطع زده شده داریم:

$$\sum M_E = 0 \Rightarrow -F_{JI} \times 2 - 10 \times 3 - 5 \times 6 + 49.17 \times 6 = 0 \Rightarrow F_{JI} = 117.5 \text{ kN}(C)$$

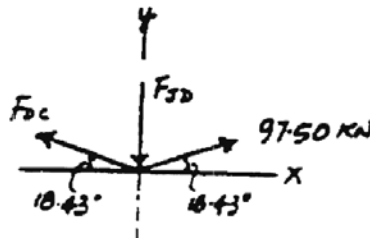
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow -20 \times 3 - 10 \times 6 - 5 \times 9 + 49.17 \times 9 - F_{DE} \cos 18.43^\circ \times 2$$

$$- F_{DE} \sin 18.43^\circ \times 3 = 0 \Rightarrow F_{DE} = 97.5 \text{ kN}(T)$$

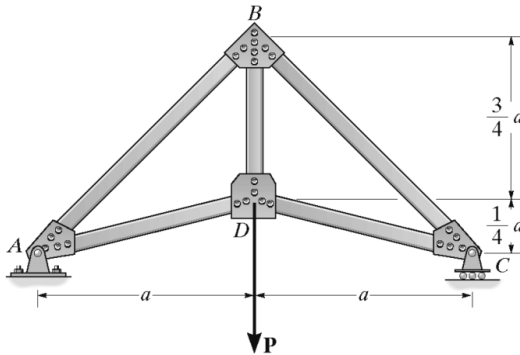
در مفصل D داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 97.5 \cos 18.43^\circ - F_{CD} \cos 18.43^\circ = 0 \Rightarrow F_{CD} = 97.5 \text{ kN}(T)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 2 \times 97.5 \sin 18.43^\circ - F_{JD} = 0 \Rightarrow F_{JD} = 61.7 \text{ kN}(C)$$

۲-۳) در خرابی نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای JD ، JI و DE و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

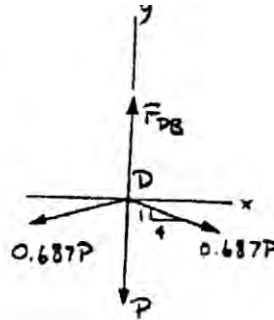
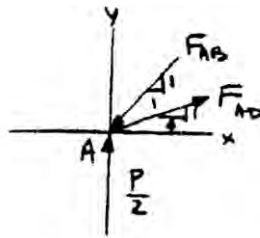

شکل مسئله ۲۰-۳

حل) در مفصل A داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow \frac{4}{\sqrt{17}} F_{AD} - \frac{1}{\sqrt{2}} F_{AB} = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{P}{2} - \frac{1}{\sqrt{2}} F_{AB} + \frac{1}{\sqrt{17}} F_{AD} = 0$$

در نتیجه با حل همزمان دو رابطه فوق و همچنین با توجه به تقارن داریم:

$$\begin{cases} F_{CD} = F_{AD} = 0.687P(T) \\ F_{CB} = F_{AB} = 0.943P(C) \end{cases}$$

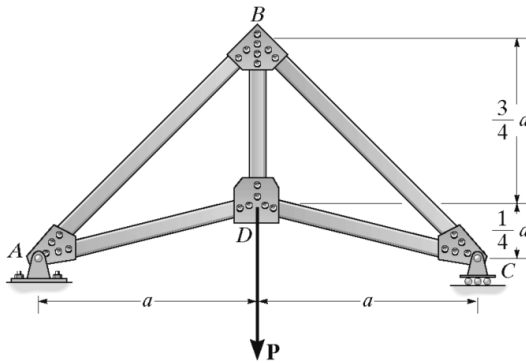
در مفصل D داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{DB} - 0.687P \left(\frac{1}{\sqrt{17}} \right) - \frac{1}{\sqrt{17}} (0.687P) - P = 0$$

$$\Rightarrow F_{DB} = 1.33P(T)$$

۲۱-۳) در خرپای شکل زیر در صورتی که حداکثر نیروی فشاری قابل تحمل برای اعضای AB و BC برابر ۸۰۰ پوند و حداکثر نیروی کششی قابل تحمل برای اعضای AD، DC و

BD برابر ۱۵۰۰ پوند و همچنین مقدار a برابر ۱۰ فوت باشد، مقدار نیروی P را تعیین نمایید.

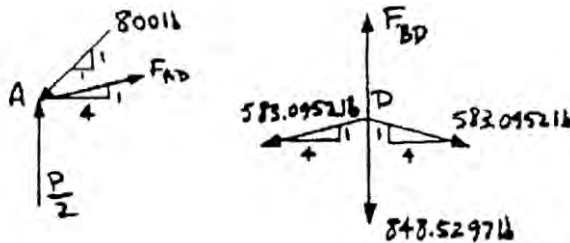
شکل مسئله ۲۱-۳

حل) فرض می‌نماییم که نیروی عضو AB برابر ۸۰۰ پوند باشد. در مفصل A داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -800 \left(\frac{1}{\sqrt{2}} \right) + F_{AD} \left(\frac{4}{\sqrt{17}} \right) = 0$$

$$F_{AD} = 583.0952 \text{ lb} < 1500 \text{ lb} \quad \text{OK}$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{P}{2} - \frac{1}{\sqrt{2}}(800) + \frac{1}{\sqrt{17}}(583.0952) = 0 \Rightarrow P = 848.5297 \text{ lb}$$

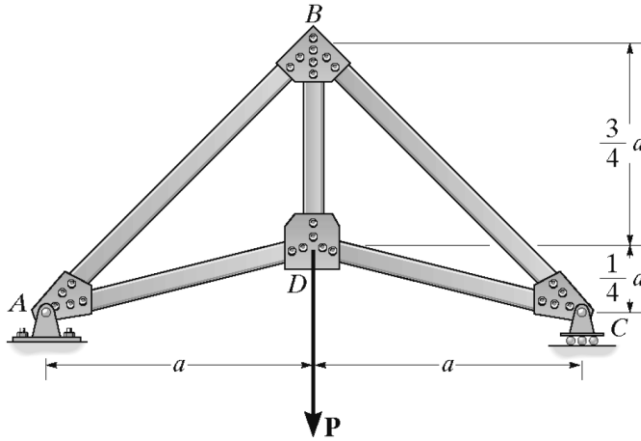

در مفصل D داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -848.5297 - 583.0952(2) \left(\frac{1}{\sqrt{17}} \right) + F_{DB} = 0$$

$$\Rightarrow F_{DB} = 1131.3724 \text{ lb} < 1500 \text{ lb} \quad \text{OK}$$

۲۲-۳) در خرپای شکل زیر در صورتی که حداکثر نیروی فشاری قابل تحمل برای اعضای AB و BC برابر ۸۰۰ پوند و حداکثر نیروی کششی قابل تحمل برای اعضای AD و DC برابر ۲۰۰۰ پوند و همچنین مقدار a برابر ۶ فوت باشد، مقدار نیروی P را تعیین نمایید.

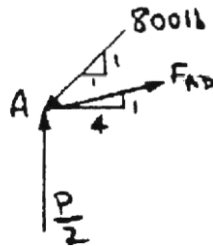
شکل مسئله ۳-۲۲

حل) فرض می‌نماییم که نیروی عضو AB برابر ۸۰۰ پوند باشد. در مفصل A داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -800 \left(\frac{1}{\sqrt{2}} \right) + F_{AD} \left(\frac{4}{\sqrt{17}} \right) = 0$$

$$F_{AD} = 583.0952 \text{ lb} < 1500 \text{ lb} \quad \text{OK}$$

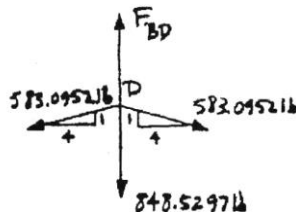
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{P}{2} - \frac{1}{\sqrt{2}}(800) + \frac{1}{\sqrt{17}}(583.0952) = 0 \Rightarrow P = 848.5297 \text{ lb}$$

در مفصل D داریم:

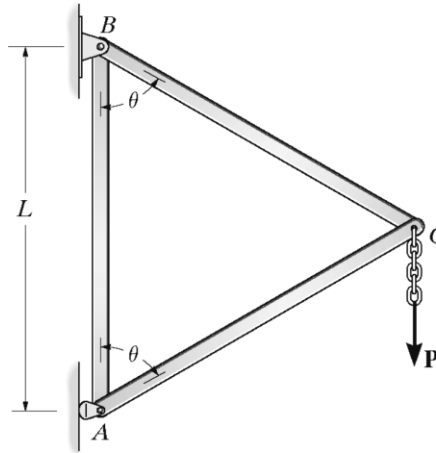
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -848.5297 - 583.0952(2) \left(\frac{1}{\sqrt{17}} \right) + F_{DB} = 0$$

$$\Rightarrow F_{DB} = 1131.3724 \text{ lb} < 2000 \text{ lb} \quad \text{OK}$$

$$\Rightarrow P_{\max} = 849 \text{ lb}$$

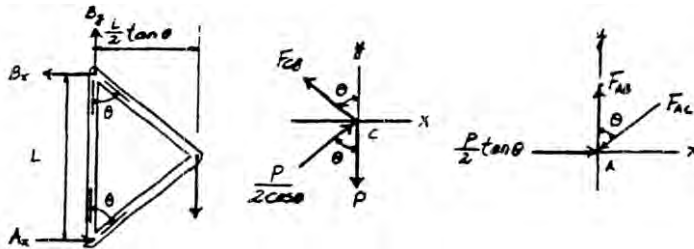
۳-۲۳) خرپای سه عضوی زیر را در نظر بگیرید. مقدار زاویه θ را طوری تعیین نمایید که حداکثر نیروی کشش ایجاد شده در اعضا به $1.25P$ و حداکثر نیروی فشاری ایجاد شده در اعضا به $0.8P$ محدود گردد.

شکل مسئله ۳-۲۳

حل) با نوشتن معادلات تعادل برای کل سیستم داریم:

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow A_y \times L - P \left(\frac{L}{2} \tan \theta \right) = 0 \Rightarrow A_y = \frac{P}{2} \tan \theta$$

در مفصل A داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow \frac{P}{2} \tan \theta - F_{AC} \sin \theta = 0 \Rightarrow F_{AC} = \frac{P}{2} \frac{1}{\cos \theta} (C)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{AB} - \frac{P}{2} \frac{1}{\cos \theta} \cos \theta = 0 \Rightarrow F_{AB} = \frac{P}{2} (T)$$

در مفصل C داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{BC} \sin \theta + \frac{P}{2} \frac{1}{\cos \theta} \sin \theta = 0 \Rightarrow F_{BC} = \frac{P}{2} \frac{1}{\cos \theta} (T)$$

برای ارضای شرط فشاری در اعضا داریم:

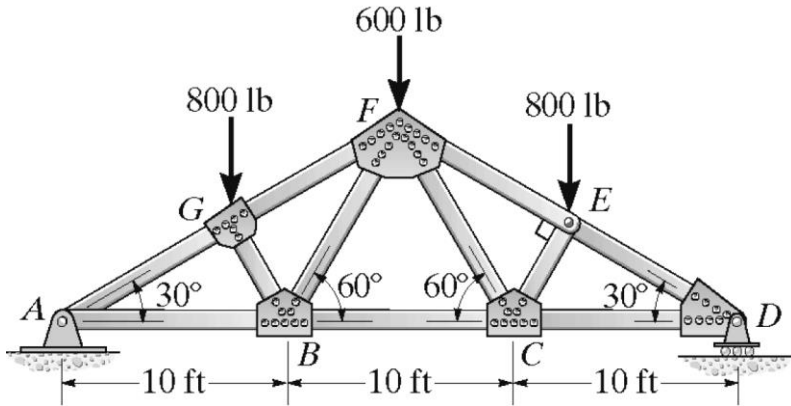
$$0.8P \geq \frac{P}{2 \cos \theta} \Rightarrow \theta \leq 51.3^\circ$$

برای ارضای شرط کششی در اعضا داریم:

$$1.2P \geq \frac{P}{2 \cos \theta} \Rightarrow \theta \leq 66.4^\circ$$

بنابراین $\theta \leq 51.3^\circ$

۳-۲۴) در خرپای فینک نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای GF و FB و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

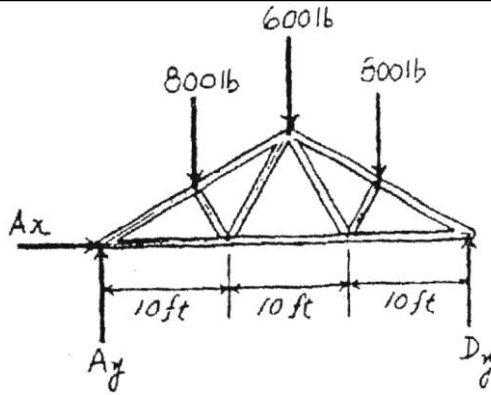

شکل مسئله ۳-۲۴

حل) به علت تقارن عکس‌العمل‌های قائم تکیه‌گاهی در A و D برابر است. $D_y = A_y$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 2A_y - 800 - 600 - 800 = 0 \Rightarrow A_y = 1100 \text{ lb}$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

با استفاده از روش مقطع برای خرپا داریم:

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow F_{GF} \sin 30^\circ \times 10 + 800(10 - 10 \cos^2 30^\circ) - 1100 \times 10 = 0$$

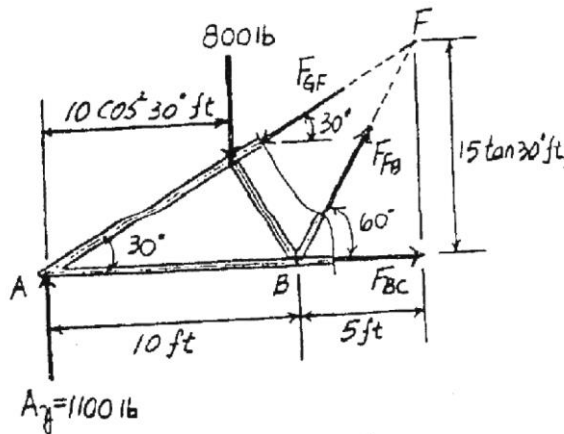
$$\Rightarrow F_{GF} = 1800 \text{ lb}(C) = 1.8 \text{ k}(C)$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow F_{FB} \sin 60^\circ \times 10 - 800(10 \cos^2 30^\circ) = 0$$

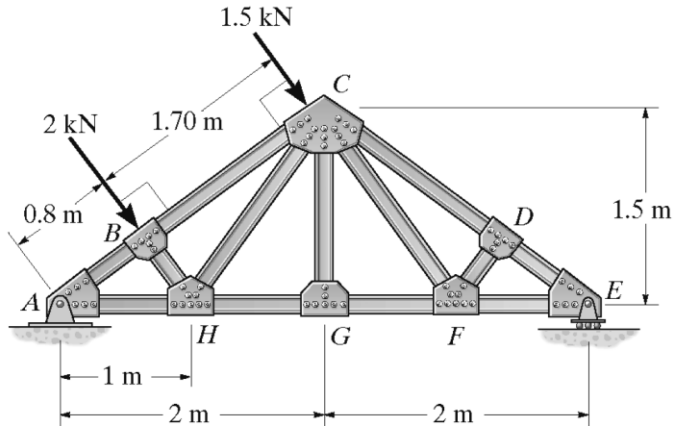
$$\Rightarrow F_{FB} = 692.82 \text{ lb}(T) = 693 \text{ lb}(T)$$

$$\sum M_F = 0 \Rightarrow F_{BC} \times 15 \times \tan 30^\circ + 800(15 - 10 \cos^2 30^\circ) - 1100 \times 15 = 0$$

$$\Rightarrow F_{BC} = 1212.43 \text{ lb}(T) = 1.21 \text{ k}(T)$$

۳-۲۵) در خرپای فینک نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای GF ، CF و CD و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۲۵-۳

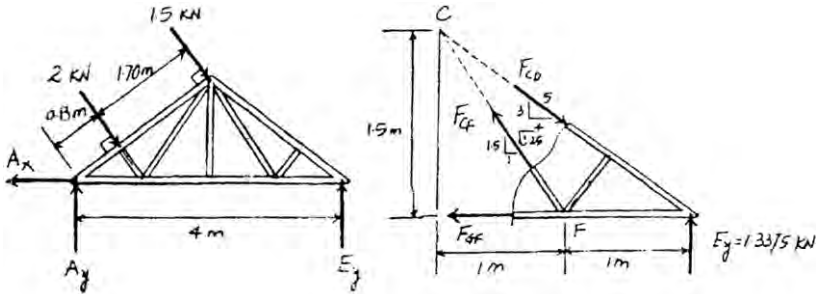
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow E_y \times 4 - 2 \times 0.8 - 1.5 \times 2.5 = 0 \quad E_y = 1.3375 \text{ kN}$$

با استفاده از روش مقطع برای خرپا داریم:

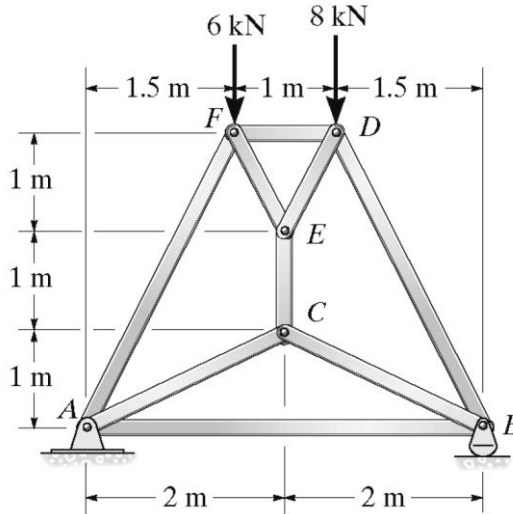
$$\sum M_C = 0 \Rightarrow 1.3375 \times 2 - F_{GF} \times 1.5 = 0 \Rightarrow F_{GF} = 1.78 \text{ kN}(T)$$

$$\sum M_F = 0 \Rightarrow 1.3375 \times 1 - F_{CD} \left(\frac{3}{5}\right) \times 1 = 0 \Rightarrow F_{CD} = 2.23 \text{ kN}(C)$$

$$\sum M_E = 0 \Rightarrow F_{CF} \left(\frac{1.5}{\sqrt{3.25}}\right) (1) = 0 \Rightarrow F_{CF} = 0$$

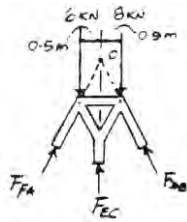
۲۶-۳) معینی، نامعینی و پایداری خرپای زیر را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۳-۲۶

حل) اعضای ABC و FED توسط میله‌های FA ، EC و DB به یکدیگر مرتبط شده‌اند. در خرابی فوق تعداد مجهولات برابر تعداد معادلات است.

$$b+r=2j \Rightarrow 9+3=2(6)=12$$

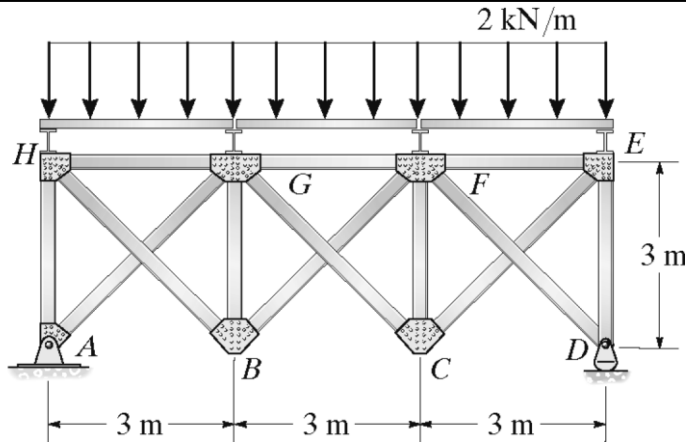

در نتیجه در نگاه مقدماتی سیستم معین است. لیکن با گشتاورگیری حول نقطه O داریم:

$$\sum M_o = 6 \times 0.5 - 8 \times 0.5 \neq 0$$

در نتیجه در این مقطع تعادل برقرار نبوده و خرابی به صورت داخلی ناپایدار است.

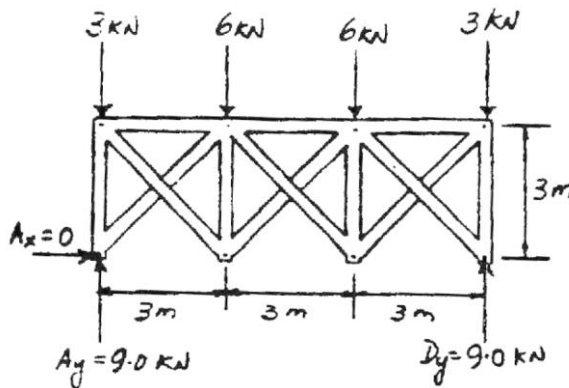
در ۳-۲۷) در خرابی نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضا و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۳-۲۷

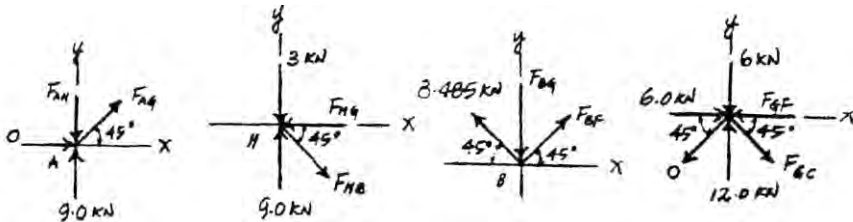
حل) مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی برابر با:

$A_x = 0$ $A_y = 9.00 \text{ kN}$ $D_y = 9.0 \text{ kN}$

در مفصل A داریم:

$$\begin{aligned} \rightarrow \sum F_x = 0 &\Rightarrow F_{AG} \cos 45^\circ = 0 \Rightarrow F_{AG} = 0 \\ \uparrow \sum F_y = 0 &\Rightarrow -F_{AH} + 9.00 = 0 \Rightarrow F_{AH} = 9.00 \text{ kN} (C) \end{aligned}$$

در مفصل H داریم:

$$\begin{aligned} \uparrow \sum F_y = 0 &\Rightarrow 9.00 - 3 - F_{HB} \sin 45^\circ = 0 \\ &\Rightarrow F_{HB} = 8.485 \text{ kN} = 8.49 \text{ kN}(T) \end{aligned}$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 8.485 \cos 45^\circ - F_{HG} = 0 \Rightarrow F_{HG} = 6.00 \text{ kN}(C)$$

در مفصل B داریم:

$$\begin{aligned} \rightarrow \sum F_x = 0 &\Rightarrow F_{BF} \cos 45^\circ - 8.485 \sin 45^\circ = 0 \\ &\Rightarrow F_{BF} = 8.485 \text{ kN} = 8.49 \text{ kN}(T) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \uparrow \sum F_y = 0 &\Rightarrow 8.485 \cos 45^\circ + 8.485 \sin 45^\circ - F_{BG} = 0 \\ &\Rightarrow F_{BG} = 12.0 \text{ kN}(C) \end{aligned}$$

در مفصل G داریم:

$$\begin{aligned} \rightarrow \sum F_x = 0 &\Rightarrow 6 + 8.485 \cos 45^\circ - F_{GF} = 0 \\ &\Rightarrow F_{GF} = 12 \text{ kN}(C) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \uparrow \sum F_y = 0 &\Rightarrow -F_{GC} \sin 45^\circ - 6 + 12.0 = 0 \\ &\Rightarrow F_{GC} = 8.485 \text{ kN} = 8.49 \text{ kN}(T) \end{aligned}$$

همچنین به سبب تقارن سازه داریم:

$$F_{DF} = F_{AG} = 0$$

$$F_{DE} = F_{AH} = 9.00 \text{ kN}(C)$$

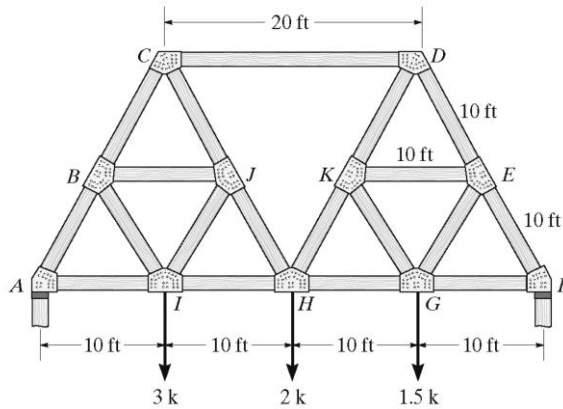
$$F_{EC} = F_{HB} = 8.49 \text{ kN}(T)$$

$$F_{EF} = F_{HG} = 6.00 \text{ kN}(C)$$

$$F_{CF} = F_{BG} = 12.0 \text{ kN}(C)$$

$$F_{FB} = F_{GC} = 8.49 \text{ kN}(T)$$

۳-۲۸) در خریای نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای JH و BJ و BI و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند. زاویه تمام اعضا نسبت به یکدیگر 60° درجه می‌باشد. تکیه‌گاه A مفصلی و تکیه‌گاه F غلتکی در نظر گرفته شود.

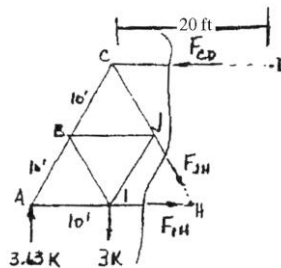
شکل مسئله ۲۸-۳

حل) در مقطع زده شده داریم:

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow 3.63 \times 10 - F_{IH} \times 17.32 = 0 \Rightarrow F_{IH} = 2.09k(T)$$

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow 3.63 \times 30 - 3 \times 20 - 2.09 \times 17.32 - F_{JH} \cos 30^\circ \times 20 = 0$$

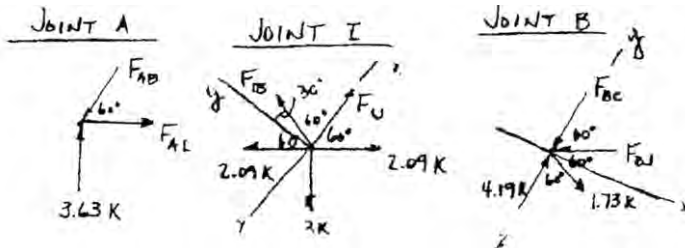
$$\Rightarrow F_{JH} = 0.733k(T)$$

در مفصل A داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{AB} = \frac{3.36}{\sin 60^\circ} = 3.88k(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AJ} = 3.88 \cos 60^\circ = 1.94k(T)$$

در مفصل I داریم:

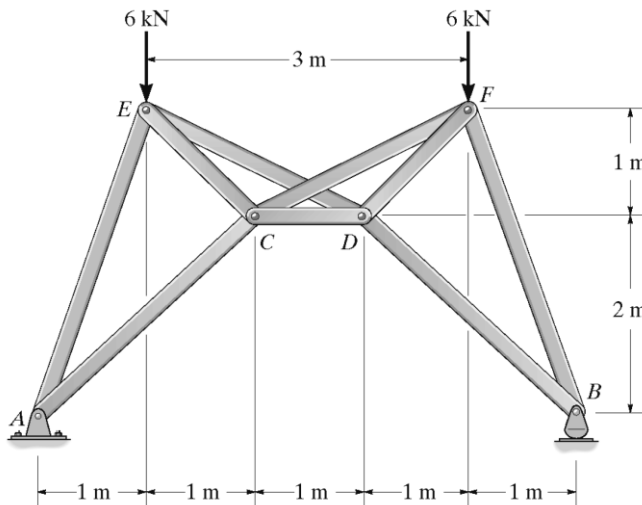
$$\downarrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -F_{IB} \times \cos 30^\circ + 2.09 \times \cos 30^\circ + 3 \times \cos 60^\circ - 2.09 \times \cos 30^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{IB} = 1.73k(T)$$

در مفصل B داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 1.73 \cos 30^\circ - F_{BJ} \cos 30^\circ = 0 \Rightarrow F_{BJ} = 1.73k(C)$$

در خریای نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای CF، ED و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۲۹-۳

حل) با گشتاوری گیری حول نقطه G که محل تلاقی اعضای ED و CF می‌باشد داریم:

$$\sum M_G = 0 \Rightarrow 2.5 \times 6 - 1.5 \times 6 - 0.25 \times F_{CD} = 0 \Rightarrow F_{CD} = 24.0kN(T)$$

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow 3 \times 6 - 2 \times 6 - F_{CF} \sin 26.56^\circ = 0 \Rightarrow F_{CF} = 13.4kN(C)$$

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow 2 \times 6 - 1 \times 6 - \sqrt{2} F_{ED} \sin 18.43^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{ED} = 13.42 = 13.4kN(C)$$

در مفصل A داریم:

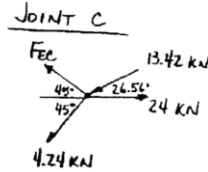
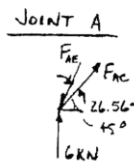
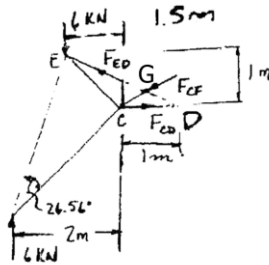
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AC} \cos 45^\circ - F_{AE} \cos 71.56^\circ = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 6 + F_{AC} \sin 45^\circ - F_{AE} \sin 71.56^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{AE} = 9.49kN(C) = F_{BF}$$

تحلیل خرپاهای معین استاتیکی

$$\Rightarrow F_{AC} = 4.24 \text{ kN}(C) = F_{BC}$$

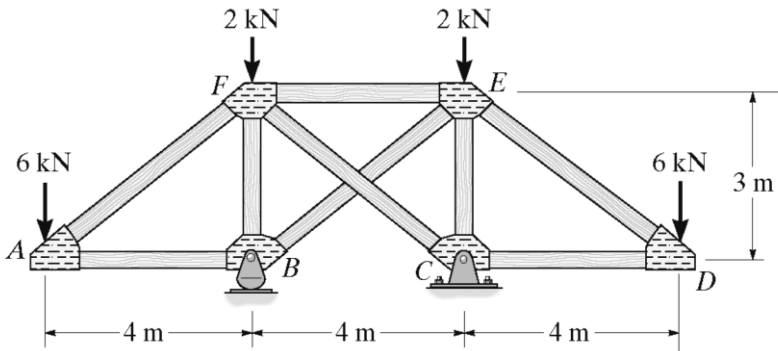

در مفصل C داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 24 - 13.42 \cos 26.56^\circ - F_{EC} \cos 45^\circ - 4.24 \cos 45^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{EC} = 12.7 \text{ kN}(T) = F_{DF}$$

در خرابی نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضا و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

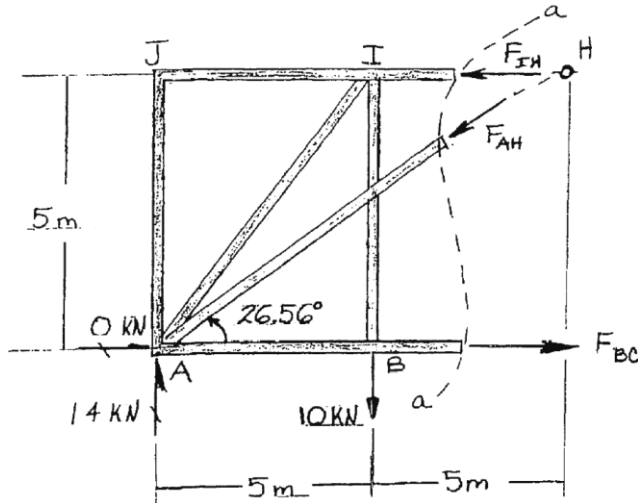
شکل مسئله ۳۰-۳

(حل) در مقطع زده شده داریم:

$$\sum M_F = 0 \Rightarrow F_{BE} \left(\frac{4}{5} \right) \times 3 - 6 \times 4 = 0 \Rightarrow F_{BE} = 10 \text{ kN}(C)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{FC} = 10 \text{ kN}(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{FE} - 2 \times 10 \times \frac{4}{5} = 0 \Rightarrow F_{FE} = 16 \text{ kN}(T)$$

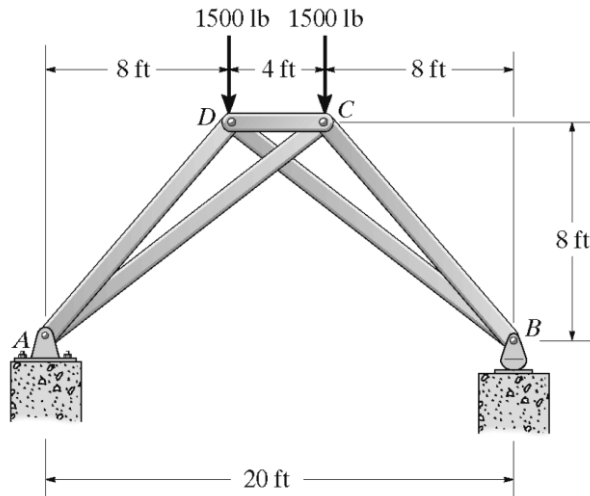

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow F_{IH} \times 5 - 10 \times 5 = 0 \Rightarrow F_{IH} = 10 \text{ kN}(C)$$

$$\sum M_H = 0 \Rightarrow F_{BC} \times 5 + 10 \times 5 - 14 \times 10 = 0 \Rightarrow F_{BC} = 18 \text{ kN}(T)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 14 - 10 - F_{AH} \sin 26.56^\circ = 0 \Rightarrow F_{AH} = 8.94 \text{ kN}(C)$$

در خرپای نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضا و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۳-۳۲

حل) در مفصل A داریم:

۱۰۷

رهیافت حل مسئله در تحلیل سازه‌ها

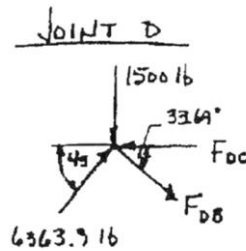
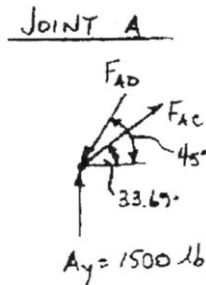
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AC} \cos 33.69^\circ - F_{AD} \cos 45^\circ = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 1500 - F_{AD} \sin 45^\circ + F_{AC} \sin 33.69^\circ = 0$$

با حل همزمان دو رابطه فوق داریم:

$$F_{AC} = 5408.31b = 5.41k(T)$$

$$F_{AD} = 6363.91b = 6.36k(C)$$

در مفصل D داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 6363.9 \sin 45^\circ - 1500 - F_{DB} \sin 33.69^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{DB} = 5408.31b = 5.41k(T)$$

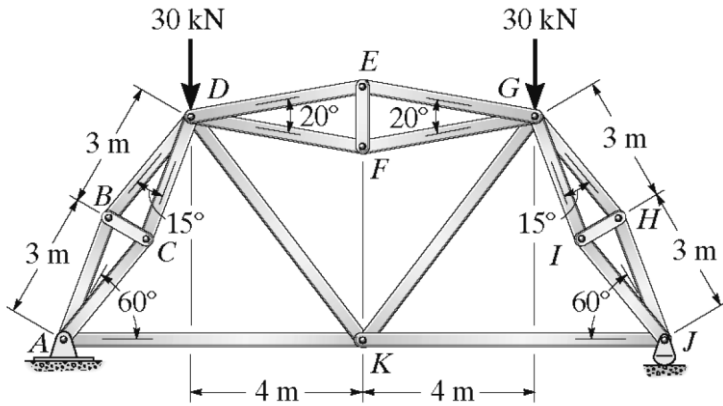
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 6363.9 \cos 45^\circ - F_{DC} + F_{DB} \cos 33.69^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{DC} = 90001b = 9.00k(C)$$

با توجه به تقارن داریم:

$$F_{CB} = 6363.91b = 6.36k(C)$$

۳-۳۳ در خرپای نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضا و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

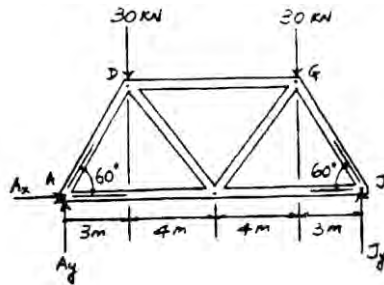
شکل مسئله ۳-۳۳

(حل) با توجه به تقارن خرپا مقدار عکس العمل‌ها به صورت زیر می‌باشد:

$$A_x = 0$$

$$A_y = 30.0 \text{ kN}$$

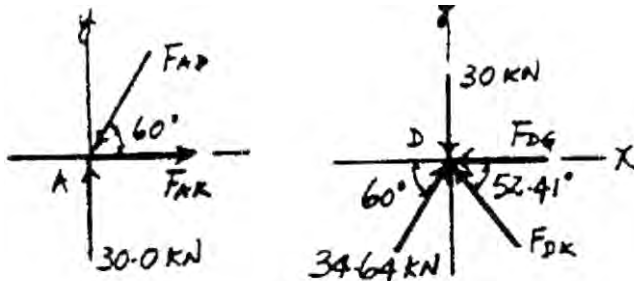
$$J_y = 30.0 \text{ kN}$$

در مفصل A داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -F_{AD} \sin 60^\circ + 30 = 0 \Rightarrow F_{AD} = 34.64 \text{ kN}(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AK} - 34.64 \cos 60^\circ = 0 \Rightarrow F_{AK} = 17.3 \text{ kN}(T)$$

در مفصل D داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{DK} \sin 52.41^\circ + 34.64 \sin 60^\circ - 30 = 0 \Rightarrow F_{DK} = 0$$

۱۰۹

رهیافت حل مسئله در تحلیل سازه‌ها

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{DG} + 34.64 \cos 60^\circ = 0 \Rightarrow F_{DG} = 17.32 \text{ kN}(C)$$

در مفصل A داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AC} = F_{AB} = F$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -2F \cos 7.5^\circ + 34.64 = 0 \Rightarrow F = 17.47 \text{ kN}(C)$$

$$\Rightarrow F_{AC} = 17.5 \text{ kN}(C)$$

$$\Rightarrow F_{AB} = 17.5 \text{ kN}(C)$$

به سبب تقارن در هندسه و بارگذاری داریم:

$$F_{GK} = F_{DK} = 0$$

$$F_{JK} = F_{AK} = 17.3 \text{ kN}(T)$$

در مفصل B داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 17.47 \cos 7.5^\circ - F_{BD} \cos 7.5^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{BD} = 17.47 \text{ kN} = 17.5 \text{ kN}(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{BC} - 2 \times 17.47 \sin 7.5^\circ = 0 \Rightarrow F_{BC} = 4.56 \text{ kN}(T)$$

به سبب تقارن در هندسه و بارگذاری داریم:

$$F_{CD} = F_{IG} = F_{HG} = F_{IJ} = F_{HJ} = 17.5 \text{ kN}(C)$$

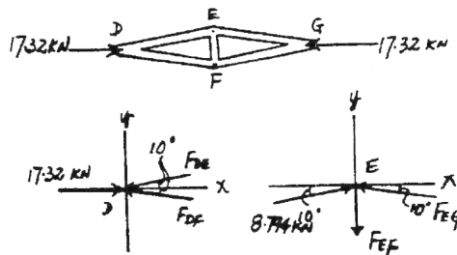
$$F_{IH} = 4.56 \text{ kN}(T)$$

در مفصل D داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{DF} = F_{DE} = F$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -2F \cos 10^\circ + 17.32 = 0 \Rightarrow F = 8.794 \text{ kN}(C)$$

$$\Rightarrow F_{DE} = F_{DF} = 8.79 \text{ kN}(C)$$

در مفصل E داریم:

تحلیل خرپاهای معین استاتیکی

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 8.794 \cos 10^\circ - F_{EG} \cos 10^\circ = 0$$

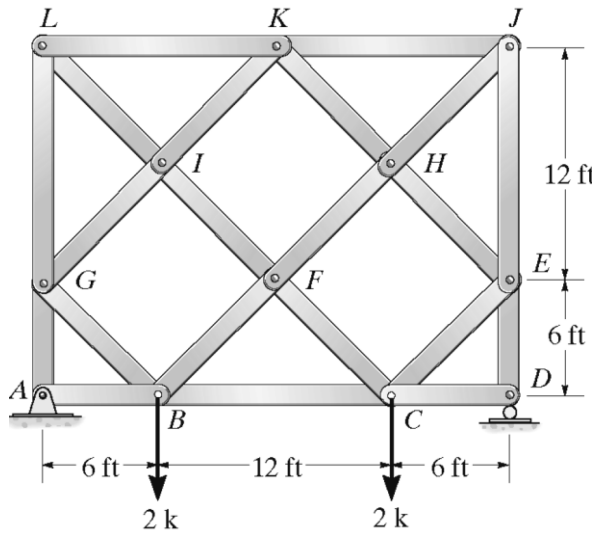
$$\Rightarrow F_{EG} = 8.794 \text{ kN} = 8.79 \text{ (C)}$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -F_{EF} + 2 \times 8.794 \sin 10^\circ = 0 \Rightarrow F_{EF} = 3.05 \text{ kN (T)}$$

به سبب تقارن در هندسه و بارگذاری داریم:

$$F_{FG} = F_{EG} = 8.79 \text{ kN (C)}$$

۳-۳۴) در خرپای بغرنج نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضا و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند. برای تحلیل، میله JE را با یک میله مابین مفصل‌های K و F جانشانی کنید.

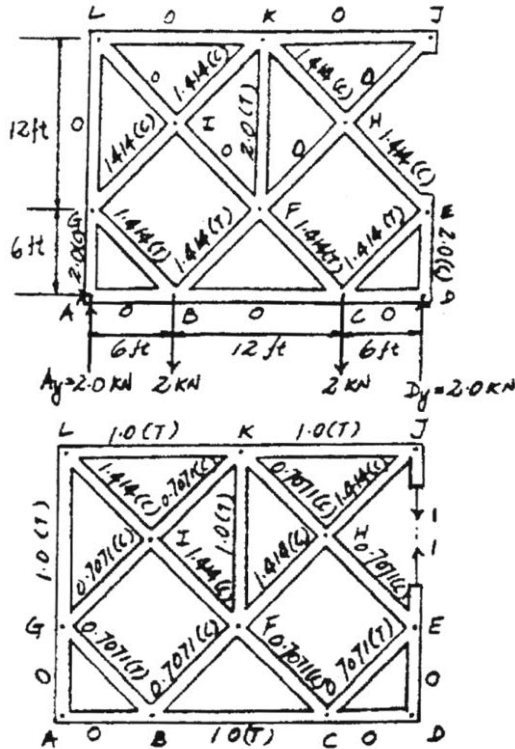
شکل مسئله ۳-۳۴

حل) با استفاده از اصل جمع آثار قوا داریم:

$$S_{FK} = S'_{FK} + x s'_{FK} = 0$$

عضو	S'_i	s'_i	$x s'_i$	S_i
JH	0	-1.414	2.828	2.38(T)
JK	0	1.0	-2.0	2.0(C)
DC	0	0	0	0
DE	-2.0	0	0	2.0(C)
EC	1.414	0.7071	-1.414	0
EH	-1.414	-0.7071	1.414	0
CF	1.414	-0.7071	1.414	2.83(T)

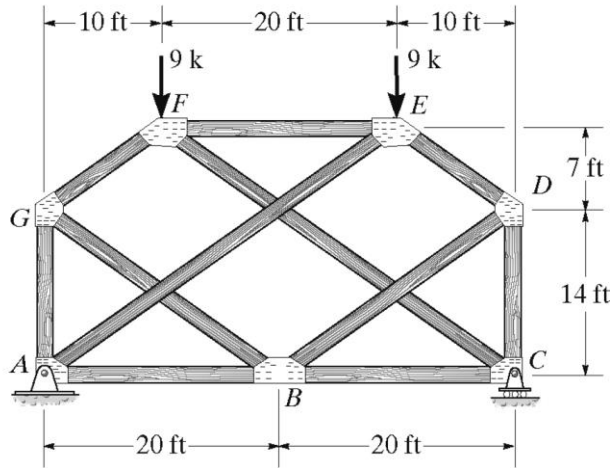
CB	0	1.0	-2.0	2.0(C)
AG	-2.0	0	0	2.0(C)
AB	0	0	0	0
BG	1.414	0.7071	-1.414	0
BF	1.414	-0.7071	1.414	2.83(T)
GI	-1.414	-0.7071	1.414	0
GL	0	1.0	-2.0	2.0(C)
LK	0	1.0	-2.0	2.0(C)
LI	0	-1.414	2.828	2.83(T)
IF	0	-1.414	2.828	2.83(T)
IK	-1.414	-0.7071	1.414	0
HF	0	-1.414	2.828	2.83(T)
HK	-1.414	-0.7071	1.414	0
JE	0	1.0	-2.0	2.0(C)

$$\Rightarrow 2 + x(1) = 0 \Rightarrow x = -2$$

۳-۳) در خرپای بغرنج نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضا و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

تحلیل خرپاهای معین استاتیکی

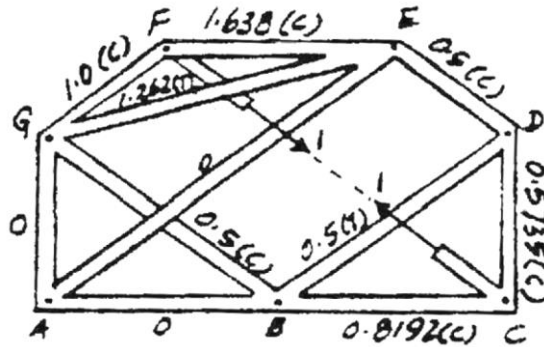
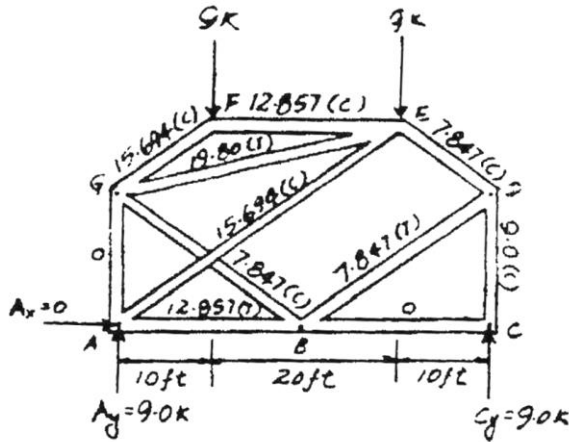

شکل مسئله ۳-۳۵

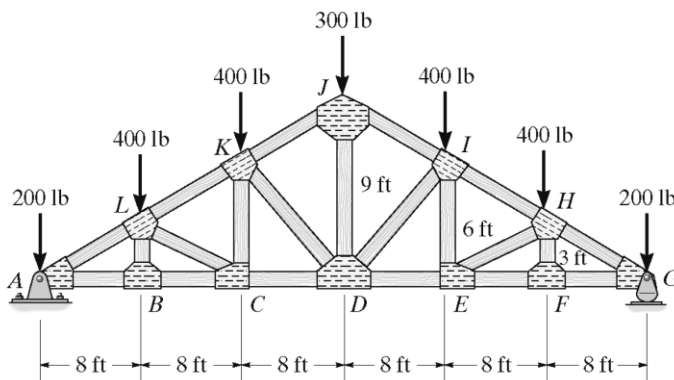
حل) با استفاده از اصل جمع آثار قوا داریم:

$$S_{FK} = S'_{FK} + xs'_{FK} = 0 \Rightarrow 19.8 + 1.262 \times x = 0 \Rightarrow x = -15.694$$

عضو	S'_i	s'_i	xs'_i	S_i
CB	0	-0.8192	12.85	12.9(T)
CD	-9.00	-0.5735	9.00	0
DB	7.847	0.5	-7.847	0
DE	-7.847	-0.5	7.847	0
BG	-7.847	-0.5	7.847	0
BA	12.857	0	0	12.9(T)
AE	-15.694	0	0	15.7(C)
AG	0	0	0	0
FG	-15.694	-1.00	15.69	0
FE	-12.857	-1.638	25.71	12.9(T)
CF	0	1.0	-15.69	15.7(C)

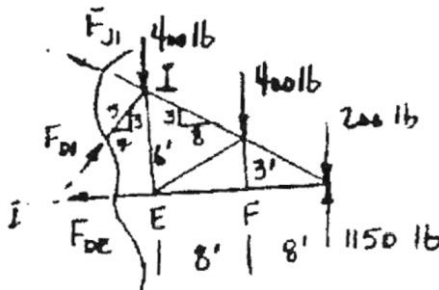

۳-۳۶) در خرپای پرات نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای DE و DI و JI و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۳-۳۶

حل) با توجه به برش زده در خرپا و نوشتن معادلات تعادل داریم:

$$\sum M_I = 0 \Rightarrow 200 \times 16 - 1150 \times 16 + F_{DE} \times 6 + 8 \times 400 = 0$$

$$\Rightarrow F_{DE} = 2000\text{ lb} = 2.00\text{ k}(T)$$

$$\sum M_G = 0 \Rightarrow F_{DI} \left(\frac{3}{5} \right) \times 24 - 400 \times 16 - 400 \times 8 = 0$$

$$\Rightarrow F_{DI} = 666.7\text{ lb} = 667\text{ lb}(C)$$

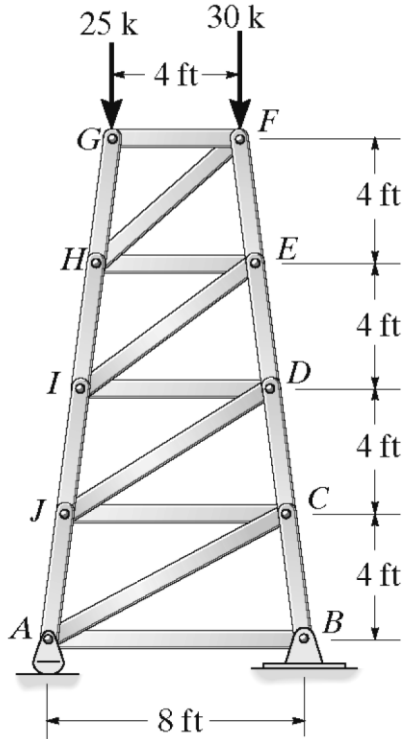
$$\sum M_D = 0 \Rightarrow 400 \times 8 + 400 \times 16 + 200 \times 24 - 1150 \times 24 - F_{JI} \left(\frac{3}{\sqrt{73}} \right) \times 24 = 0$$

$$\Rightarrow F_{JI} = 1566.4\text{ lb} = 1.57\text{ k}(C)$$

۳-۳۷) در خرپای چوبی نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای

JI، JD و ID و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض

کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۳-۳۷

حل) با زدن یک برش به صورت زیر داریم:

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow -F_{JI} \cos 7.125^\circ \times 6 + 25 \times 5 + 30 \times 1 = 0$$

$$\Rightarrow F_{JI} = 26.0k(C)$$

$$\sum M_O = 0 \Rightarrow F_{JD} \cos 31.61^\circ \times 24 + F_{JD} \sin 31.61^\circ \times 3 - 30 \times 2 + 25 \times 2 = 0$$

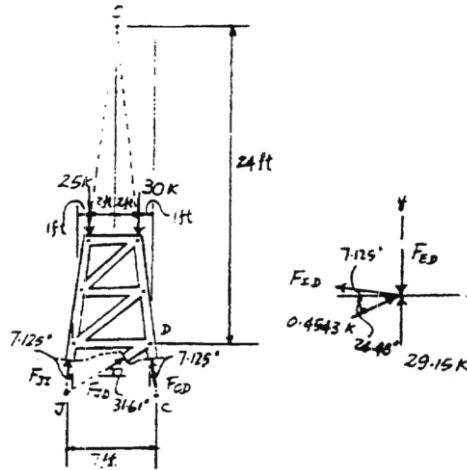
$$\Rightarrow F_{JD} = 0.4543k = 0.454k(C)$$

$$\sum M_J = 0 \Rightarrow F_{CD} \cos 7.125^\circ \times 7 - 25 \times 1.5 - 30 \times 5.5 = 0$$

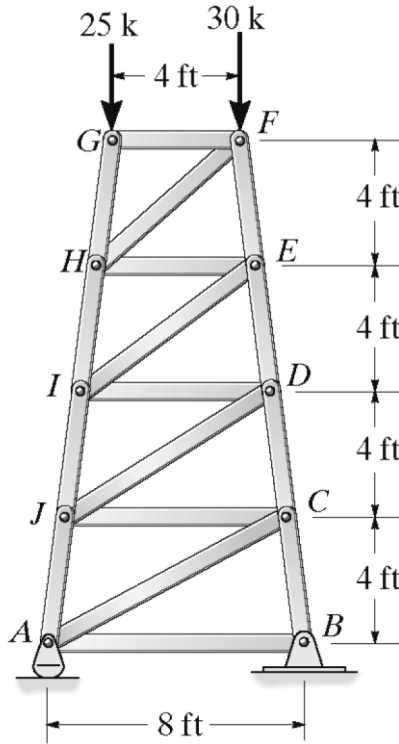
$$\Rightarrow F_{CD} = 29.15k(C)$$

در مفصل D داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 0.4543 \cos 24.48^\circ - F_{ID} \cos 7.125^\circ = 0 \Rightarrow F_{ID} = 0.417k(T)$$

در خرپای چوبی نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای ۳-۳۸) و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۳-۳۸

حل) با زدن یک برش به صورت زیر داریم:

$$\sum M_O = 0 \Rightarrow 25 \times 2 - 30 \times 2 + F_{EI} \cos 36.03^\circ \times 20 + F_{EI} \times \sin 36.03^\circ \times 2.5 = 0$$

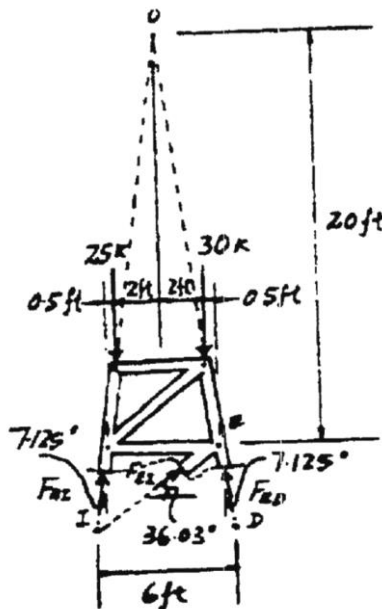
$$\Rightarrow F_{EI} = 0.567k(C)$$

$$\sum M_E = 0 \Rightarrow 30 \times 0.5 + 25 \times 4.5 - F_{HI} \cos 7.125^\circ \times 5 = 0$$

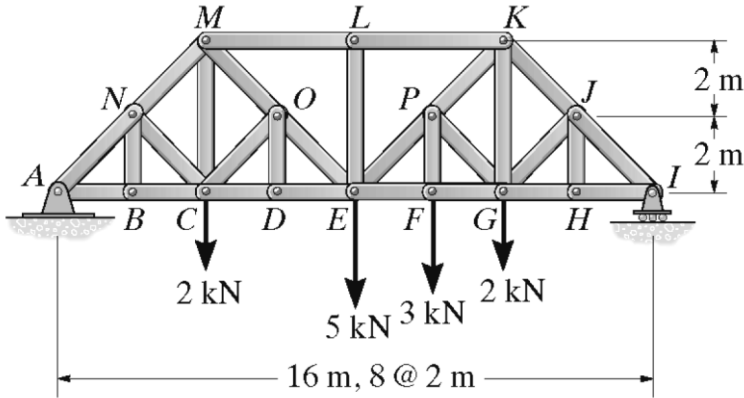
$$\Rightarrow F_{HI} = 25.7k(C)$$

$$\sum M_I = 0 \Rightarrow -25 \times 1 - 30 \times 5 + F_{ED} \cos 7.125^\circ \times 6 = 0$$

$$\Rightarrow F_{ED} = 29.4k(C)$$

۳-۳۹) در خرابی بال‌تیمور نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای EF ، EP و LK و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۳-۳۹

حل) مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی به صورت زیر بدست می‌آید:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow I_y \times 16 - 2 \times 12 - 3 \times 10 - 5 \times 8 - 2 \times 4 = 0$$

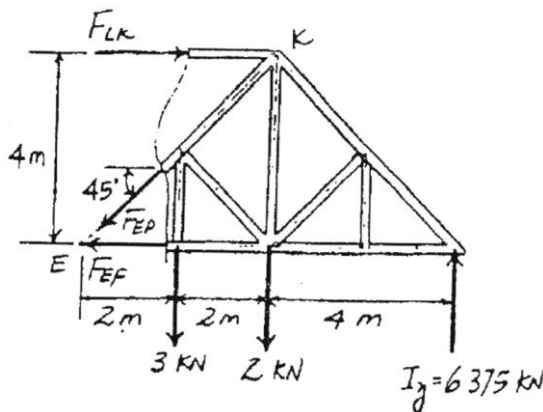
$$\Rightarrow I_y = 6.375 \text{ kN}$$

با استفاده از روش مفصل نیروی اعضای JG و LE , HJ , OC , DO , NC , BN برابر صفر می‌باشد. همچنین با استفاده از مقطع داریم:

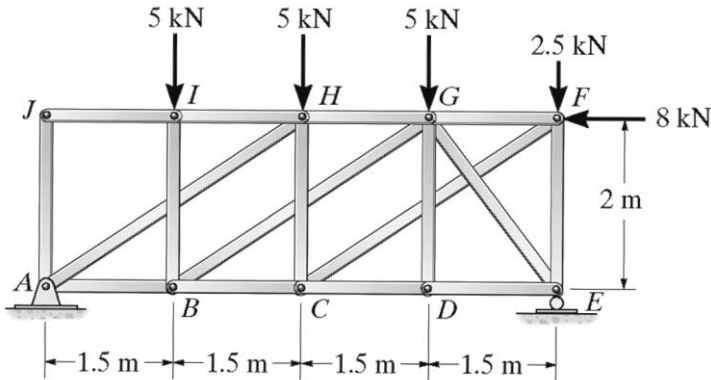
$$\sum M_K = 0 \Rightarrow 3 \times 2 + 6.375 \times 4 - F_{EF} \times 4 = 0 \Rightarrow F_{EF} = 7.875 \text{ kN}(T)$$

$$\sum M_E = 0 \Rightarrow 6.375 \times 8 - 2 \times 4 - 3 \times 2 - F_{LK} \times 4 = 0 \Rightarrow F_{LK} = 9.25 \text{ kN}(C)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 6.375 - 3 - 2 - F_{ED} \sin 45^\circ = 0 \Rightarrow F_{ED} = 1.94 \text{ kN}(T)$$

۳-۴) در خرپای نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای HG ، BC و BG و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۳-۴

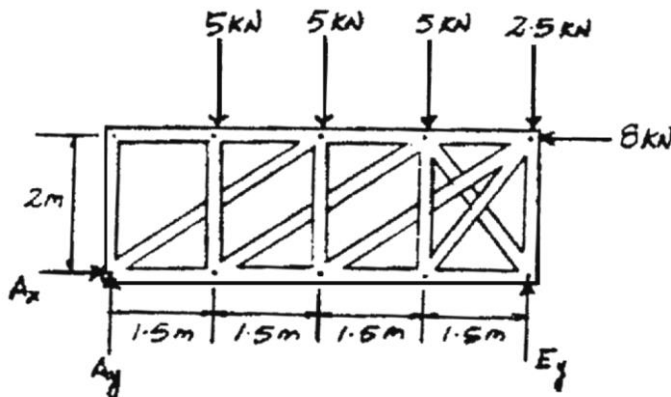
حل) با نوشتن معادله تعادل برای کل خرپا داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow -5 \times 1.5 - 5 \times 3 - 5 \times 4.5 - 2.5 \times 6 + 8 \times 2 + E_y \times 6 = 0$$

$$\Rightarrow E_y = 7.333 \text{ kN}$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x - 8 = 0 \Rightarrow A_x = 8 \text{ kN}$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - 5 - 5 - 5 - 2.5 + 7.333 = 0 \Rightarrow A_y = 10.167 \text{ kN}$$

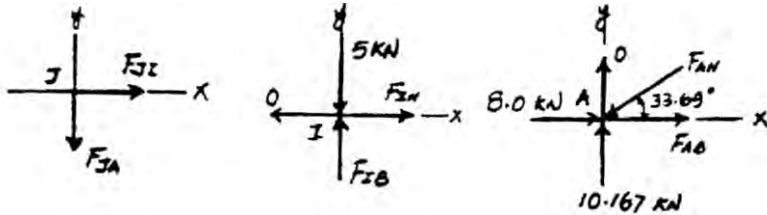

در مفصل J داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{JI} = 0$$

تحلیل خرپاهای معین استاتیکی

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{JI} = 0$$

در مفصل I داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{IH} = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{IB} - 5 = 0 \Rightarrow F_{IB} = 5.00 \text{ kN}(C)$$

در مفصل A داریم:

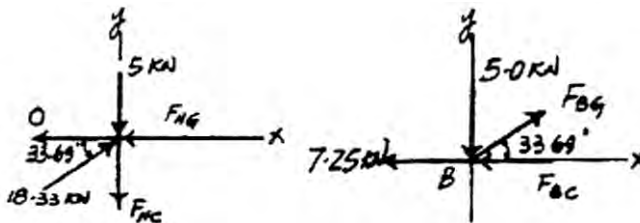
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 10.167 - F_{AH} \sin 33.69^\circ = 0 \Rightarrow F_{AH} = 18.33 \text{ kN}(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 8.0 - 18.33 \cos 33.69^\circ + F_{AB} = 0 \Rightarrow F_{AB} = 7.25 \text{ kN}(T)$$

در مفصل B داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{BG} \sin 33.69^\circ - 5 = 0 \Rightarrow F_{BG} = 9.014 \text{ kN} = 9.01 \text{ kN}(T)$$

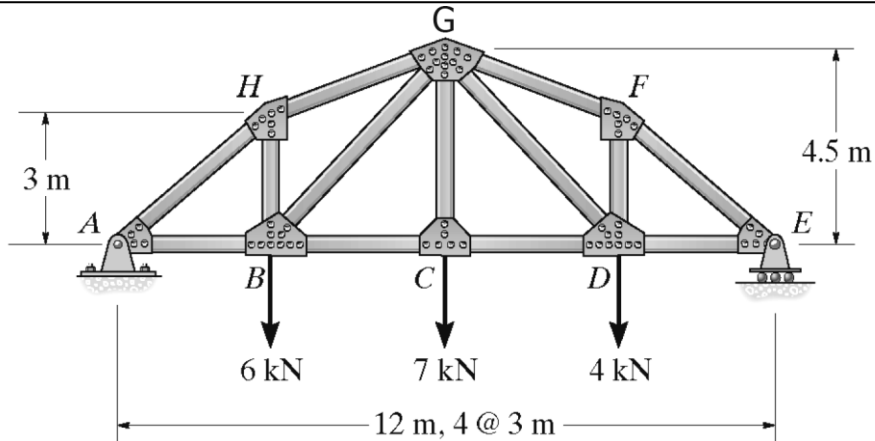
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 9.014 \cos 33.69^\circ - 7.25 - F_{BC} = 0 \Rightarrow F_{BC} = 0.25 \text{ kN}(C)$$

در مفصل H داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 18.33 \cos 33.69^\circ - F_{HG} = 0 \Rightarrow F_{HG} = 15.25 \text{ kN}(C)$$

۳-۴) در خرپای نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای BG، HG و BC و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می باشند.

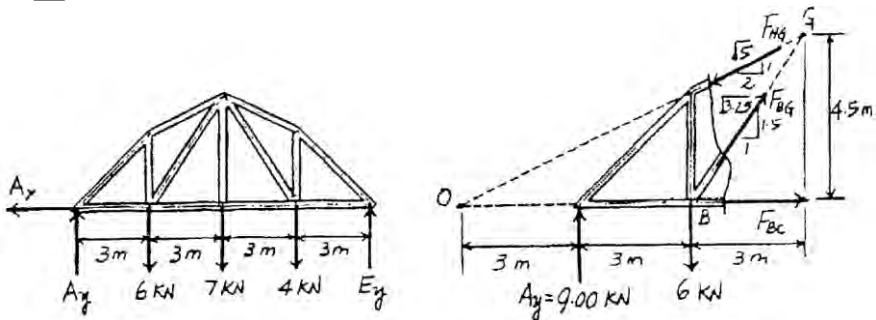

شکل مسئله ۳-۴۱

حل) با گشتاورگیری در کل خرپا داریم:

$$\sum M_E = 0 \Rightarrow 6 \times 9 + 7 \times 6 + 4 \times 3 - A_y \times 12 = 0 \Rightarrow A_y = 9.00 \text{ kN}$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

با استفاده از روش مقطع داریم:

$$\sum M_G = 0 \Rightarrow F_{BC} \times 4.5 + 6 \times 3 - 9 \times 6 = 0 \Rightarrow F_{BC} = 8.00 \text{ kN}(T)$$

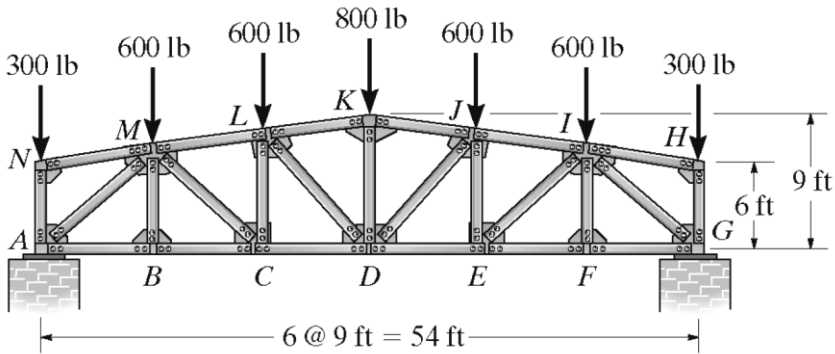
$$\sum M_B = 0 \Rightarrow F_{HG} \left(\frac{1}{\sqrt{5}} \right) \times 6 - 9 \times 3 = 0 \Rightarrow F_{HG} = 10.1 \text{ kN}(C)$$

$$\sum M_O = 0 \Rightarrow F_{BG} \left(\frac{1.5}{\sqrt{3.25}} \right) \times 6 + 9 \times 3 - 6 \times 6 = 0 \Rightarrow F_{BG} = 1.8 \text{ kN}(T)$$

۳-۴۲) در خرپای وارون نشان داده شده در شکل زیر که از آن برای پوشش سقف یک ساختمان استفاده شده است، مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای LD ، CD و KD و

تحلیل خرپاهای معین استاتیکی

همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین و تکیه‌گاه‌های خرپا به صورت غلتکی می‌باشند.

شکل مسئله ۳-۴۲

$$\sum M_L = 0 \Rightarrow 18 \times 1.9 - 18 \times 0.3 - 9 \times 0.6 - 8 \times F_{CD} = 0$$

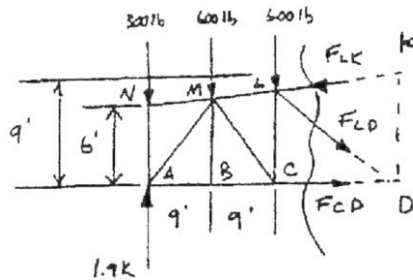
$$\Rightarrow F_{CD} = 2.925 = 2.92k(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow \frac{9}{\sqrt{145}} F_{LD} - \frac{9}{\sqrt{82}} F_{LK} + 2.925 = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 1.9 - 0.3 - 0.6 - 0.6 - \frac{8}{\sqrt{145}} F_{LD} - \frac{1}{\sqrt{82}} F_{LK} = 0$$

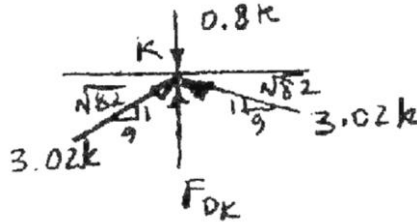
$$\Rightarrow F_{LK} = 3.02k(C)$$

$$\Rightarrow F_{LD} = 0.100k(T)$$

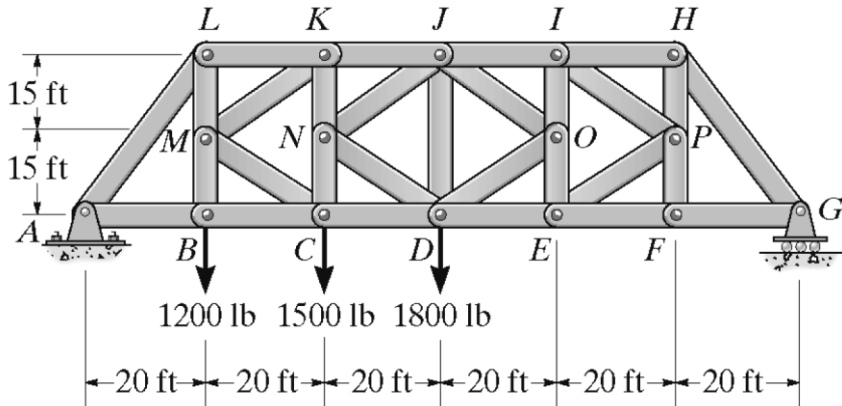

در مفصل K داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 2 \left(\frac{1}{\sqrt{82}} \right) (3.02) + F_{DK} - 0.8 = 0 \Rightarrow F_{DK} = 0.133k(C)$$

۳-۴) در خرابای نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای NJ ، KJ و ND و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

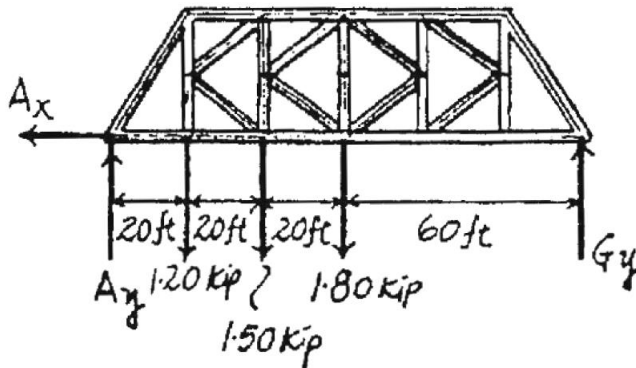

شکل مسئله ۳-۴

حل) با گشتاورگیری در کل خرابا داریم:

$$\sum M_G = 0 \Rightarrow 1.2 \times 100 + 1.5 \times 80 + 1.8 \times 60 - A_y \times 120 = 0 \Rightarrow A_y = 2.9k$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

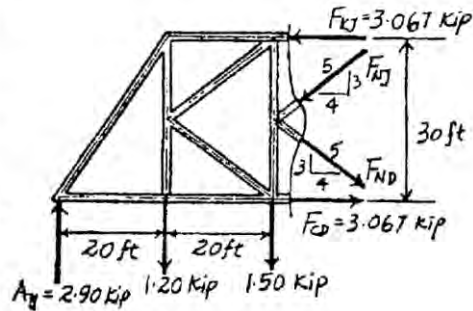
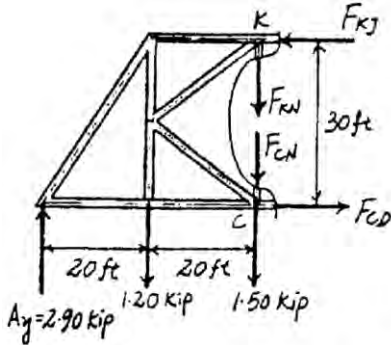
در مقطع زده داریم:

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow F_{KJ} \times 30 + 1.2 \times 20 - 2.9 \times 40 = 0$$

$$\Rightarrow F_{KJ} = 3.067 \text{ k} = 3.07 \text{ k}(C)$$

$$\sum M_K = 0 \Rightarrow F_{CD} \times 30 + 1.2 \times 20 - 2.9 \times 40 = 0$$

$$\Rightarrow F_{CD} = 3.067 \text{ k} = 3.07 \text{ k}(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{ND} \left(\frac{4}{5} \right) - F_{NJ} \left(\frac{4}{5} \right) + 3.067 - 3.067 = 0$$

$$\Rightarrow F_{ND} = F_{NJ}$$

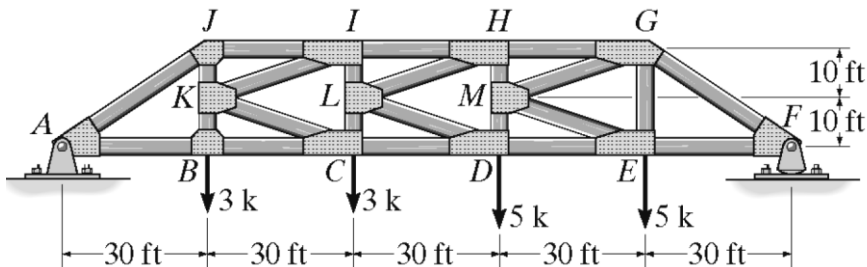
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 2.9 - 1.2 - 1.5 - F_{ND} \left(\frac{3}{5} \right) - F_{NJ} \left(\frac{3}{5} \right) = 0$$

$$\Rightarrow F_{ND} + F_{NJ} = 0.3333$$

با حل همزمان دو رابطه فوق داریم:

$$\Rightarrow F_{ND} = 0.167 \text{ k}(T) \quad F_{NJ} = 0.167 \text{ k}(C)$$

۳-۴۴) در خرابی نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای CD ، JH و LH و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

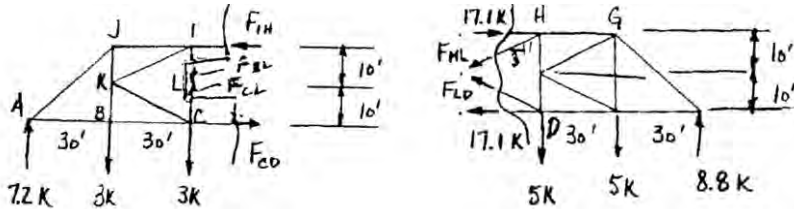

شکل مسئله ۳-۴۴

حل) در مقطع نشان داده شده در شکل داریم:

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow F_{IH} \times 20 + 3 \times 30 - 7.2 \times 60 = 0 \Rightarrow F_{IH} = 17.1k(C)$$

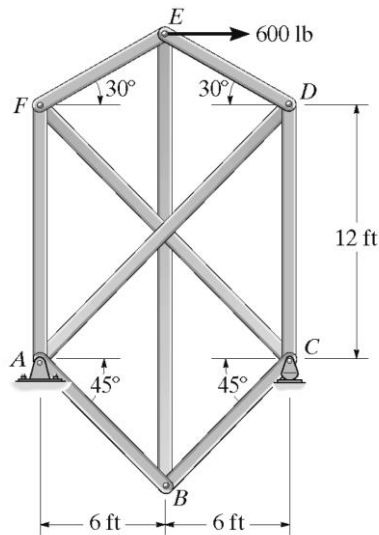
$$\sum M_I = 0 \Rightarrow F_{CD} \times 20 - 7.2 \times 60 - 3 \times 30 = 0 \Rightarrow F_{CD} = 26.1k(T)$$

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow -17.1 \times 20 - 5 \times 30 + 8.8 \times 60 - F_{HL} \times 20 \left(\frac{3}{\sqrt{10}} \right) = 0$$

$$\Rightarrow F_{HL} = 1.90k(C)$$

۳-۴۵) در خرابی بفرنج نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضا و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند. برای تحلیل مکان عضو AD را توسط میله‌ای در بین E و C عوض نمایید.

شکل مسئله ۳-۴۵

حل) با استفاده از اصل جمع آثار قوا داریم:

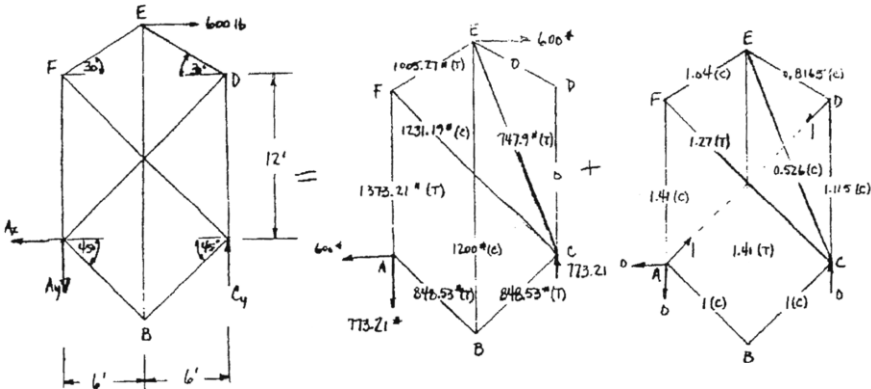
$$S_i = S'_i + x s'_i = 0$$

تحلیل خرپاهای معین استاتیکی

$$F_{EC} = S'_{EC} + (x)s_{EC} = 0 \Rightarrow 747.9 + (x)0.526 = 0 \Rightarrow x = 1421.86$$

$$F_{AF} = S'_{AF} + (x)s_{AF} = 0$$

$$\Rightarrow 1373.21 + (1421.86)(-1.41) = -631.61lb \Rightarrow F_{AF} = 631.61lb(C)$$

به صورتی مشابه داریم:

$$F_{AB} = 580lb(C)$$

$$F_{EB} = 820lb(T)$$

$$F_{BC} = 580lb(C)$$

$$F_{EF} = 473lb(C)$$

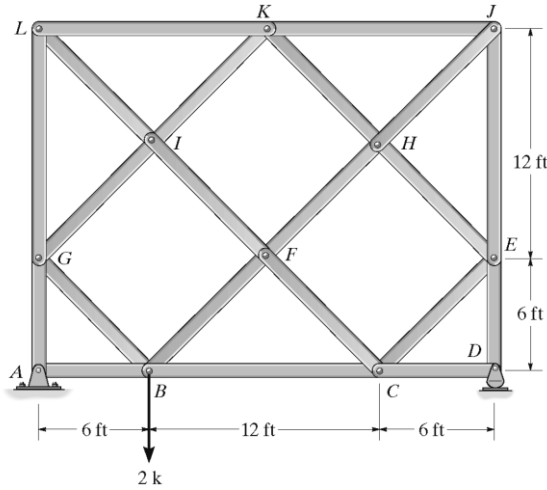
$$F_{CF} = 580lb(T)$$

$$F_{CD} = 1593lb(C)$$

$$F_{ED} = 1166lb(C)$$

$$F_{DA} = 1428lb(T)$$

۳-۴) در خرپای بغرنج نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضا و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند. برای تحلیل عضو JE را توسط میله‌ای در بین K و F عوض نمایید.

شکل مسئله ۳-۶

حل) با استفاده از اصل جمع آثار قوا داریم:

$$S_i = S'_i + x s'_i = 0$$

$$F_{KF} = 1.5 + 1(x) = 0 \Rightarrow x = -1.5$$

بنابراین داریم:

$$F_{AB} = 0$$

$$F_{AG} = 1.5k(C)$$

$$F_{GB} = 0.707k(T)$$

$$F_{GL} = 0.50k(C)$$

$$F_{GI} = 0.707k(C)$$

$$F_{LI} = 0.707k(T)$$

$$F_{LK} = 0.500k(C)$$

$$F_{IK} = 0.707k(C)$$

$$F_{IF} = 0.707k(T)$$

$$F_{BF} = 2.12k(T)$$

$$F_{BC} = 1.00k(C)$$

$$F_{FC} = 0.707k(T)$$

تحلیل خرپاهای معین استاتیکی

$$F_{FH} = 2.12k(T)$$

$$F_{KH} = 0.707k(T)$$

$$F_{KJ} = 1.50k(C)$$

$$F_{JH} = 2.12k(T)$$

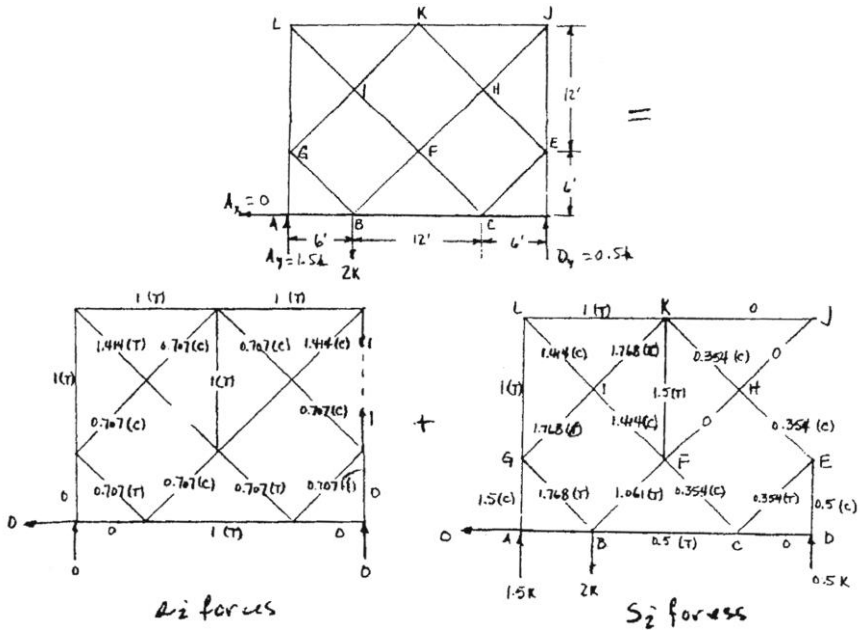
$$F_{CD} = 0$$

$$F_{DE} = 0.500k(C)$$

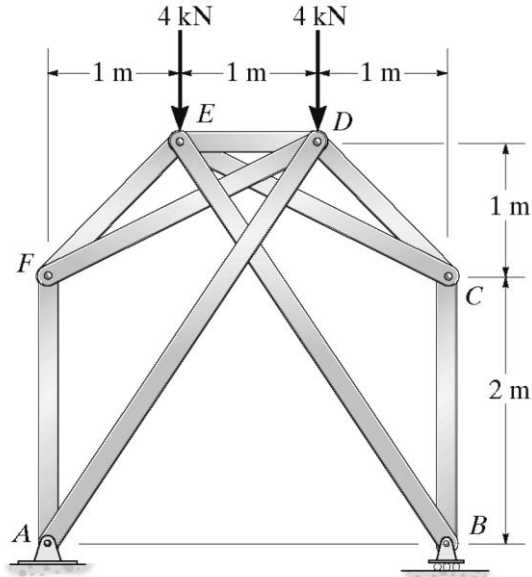
$$F_{CE} = 0.707k(C)$$

$$F_{HE} = 0.707k(T)$$

$$F_{JE} = 1.50k(C)$$

۳-۴) در خرابی نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضا و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

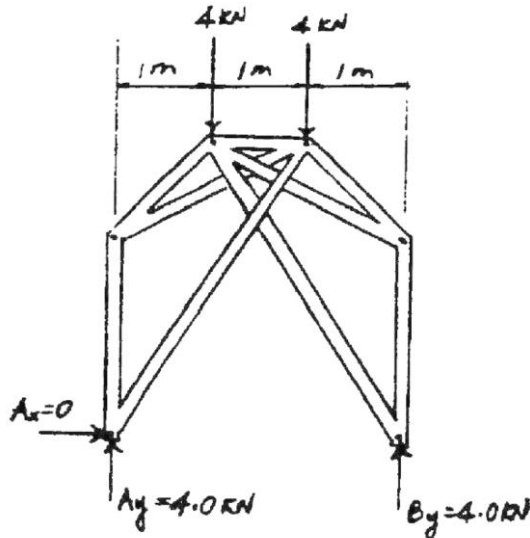
شکل مسئله ۳-۴۷

حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد برای خرپا، داریم:

$$A_x = 0$$

$$A_y = 4.00 \text{ kN}$$

$$B_y = 4.00 \text{ kN}$$

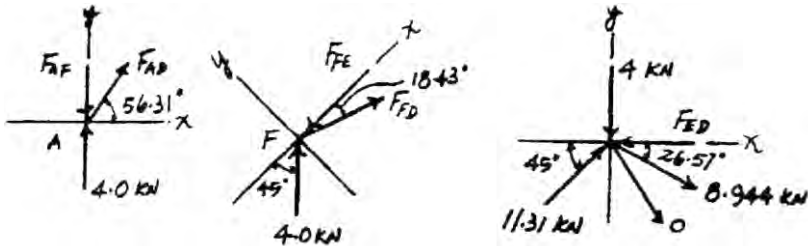

در مفصل A داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AD} = 0$$

تحلیل خرپاهای معین استاتیکی

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 4 - F_{AF} = 0 \Rightarrow F_{AF} = 4.0 \text{ kN}(C)$$

در مفصل F داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 4 \sin 45^\circ - F_{FD} \sin 18.43^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{FD} = 8.944 \text{ kN} = 8.94 \text{ kN}(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{FE} \cos 45^\circ + 8.944 \cos 18.43^\circ - F_{FE} = 0$$

$$\Rightarrow F_{FE} = 11.313 \text{ kN} = 11.3 \text{ kN}(C)$$

با توجه به تقارن در هندسه و بارگذاری داریم:

$$F_{BC} = 4.00 \text{ kN}(C)$$

$$F_{CE} = 8.94 \text{ kN}(T)$$

$$F_{BE} = 0$$

$$F_{CD} = 11.3 \text{ kN}(C)$$

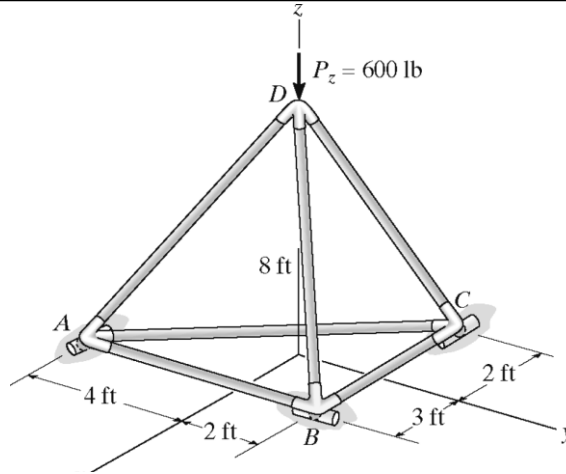
در مفصل E داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{ED} + 8.944 \cos 26.56^\circ + 11.31 \cos 45^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{ED} = 16.0 \text{ kN}(C)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -4 - 8.944 \sin 26.56^\circ + 11.31 \sin 45^\circ = 0 \text{ کنترل}$$

۳-۴) در خرپای فضایی نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای BA ، AD و CD و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می باشند.

شکل مسئله ۳-۴۸

حل) با نوشتن معادلات تعادل برای کل خرپا داریم:

$$\sum M_{AB} = 0 \Rightarrow C_z \times 5 - 600 \times 3 = 0 \Rightarrow C_z = 360 \text{ lb}$$

$$\sum M_{CB} = 0 \Rightarrow 600 \times 2 - A_y \times 6 = 0 \Rightarrow A_y = 200 \text{ lb}$$

$$\sum F_z = 0 \Rightarrow B_z + 200 + 360 - 600 = 0 \Rightarrow B_z = 40.0 \text{ lb}$$

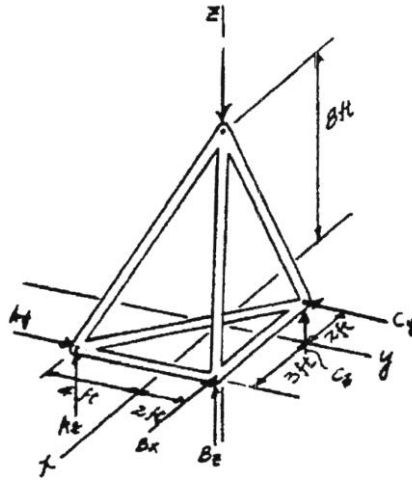
$$\sum F_x = 0 \Rightarrow B_x = 0$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - C_y = 0$$

$$\sum M_z = 0 \Rightarrow A_y \times 3 + C_y \times 2 = 0$$

$$\Rightarrow A_y = 0$$

$$\Rightarrow C_y = 0$$

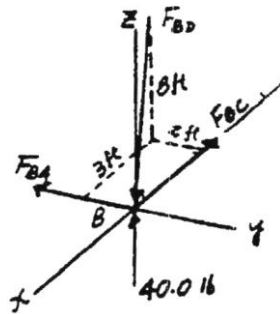

در مفصل B داریم:

$$\sum F_z = 0 \Rightarrow -\frac{8}{\sqrt{77}} F_{BD} + 40 = 0 \Rightarrow F_{BD} = 43.87 \text{ lb} = 43.9 \text{ lb}(C)$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow \sqrt{\frac{13}{77}} \left(\frac{3}{\sqrt{13}} \right) \times 43.87 - F_{BC} = 0 \Rightarrow F_{BC} = 15.0 \text{ lb}(T)$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow \sqrt{\frac{13}{77}} \left(\frac{2}{\sqrt{13}} \right) \times 43.87 - F_{BA} = 0 \Rightarrow F_{BA} = 10.0 \text{ lb}(T)$$

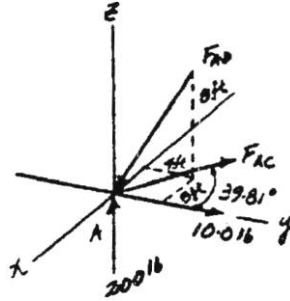
در مفصل A داریم:

$$\sum F_z = 0 \Rightarrow -\frac{8}{\sqrt{89}} F_{AD} + 200 = 0 \Rightarrow F_{AD} = 235.9 \text{ lb} = 236 \text{ lb}(C)$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow \left(\frac{5}{\sqrt{89}} \right) \left(\frac{3}{5} \right) \times 235.9 - F_{AC} \sin 36.8^\circ = 0$$

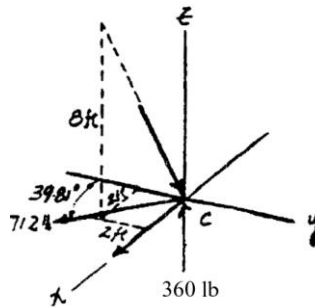
$$\Rightarrow F_{AC} = 117.2 \text{ lb} = 117 \text{ lb}(T)$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow 117.2 \cos 39.81^\circ - \left(\frac{5}{\sqrt{89}} \right) \left(\frac{4}{5} \right) \times 235.9 + 10.0 = 0 \text{ کنترل}$$

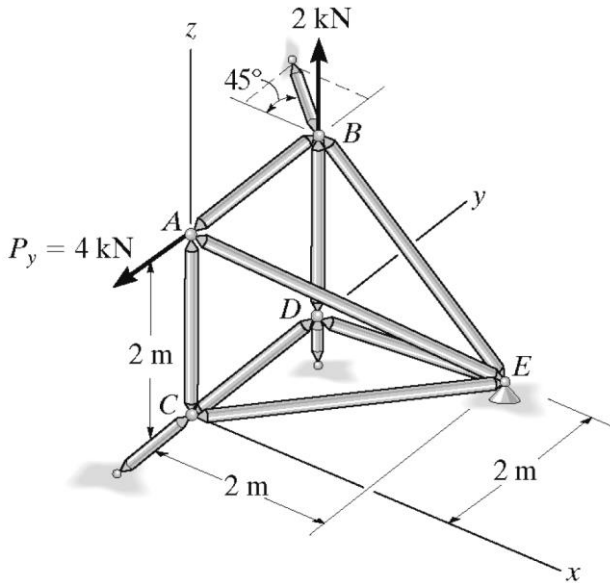

در مفصل C داریم:

$$\sum F_z = 0 \Rightarrow -\frac{8}{\sqrt{72}} F_{CD} + 360 = 0 \Rightarrow F_{CD} = 382 \text{ lb (C)}$$

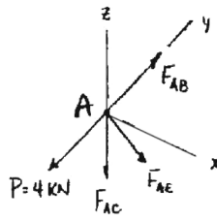
۳-۴۹) در خرابای فضایی نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضا و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۳-۴۹

حل) در مفصل A داریم:

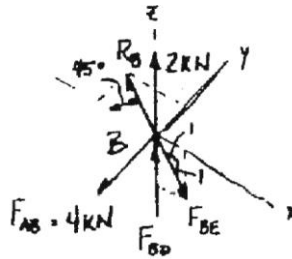
$$\begin{aligned} \sum F_x = 0 &\Rightarrow 0.577 F_{AE} = 0 \\ \sum F_y = 0 &\Rightarrow -4 + F_{AB} + 0.577 F_{AE} = 0 \\ \sum F_z = 0 &\Rightarrow -F_{AC} - 0.577 F_{AE} = 0 \\ \Rightarrow F_{AC} &= F_{AE} = 0 \\ \Rightarrow F_{AB} &= 4 \text{ kN}(T) \end{aligned}$$

در مفصل B داریم:

$$\begin{aligned} \sum F_x = 0 &\Rightarrow -R_B (\cos 45^\circ) + 0.707 F_{BE} = 0 \\ \sum F_y = 0 &\Rightarrow -4 + R_B \sin 45^\circ = 0 \\ \sum F_z = 0 &\Rightarrow 2 + F_{BD} - 0.707 F_{BE} = 0 \\ \Rightarrow R_B &= F_{BE} = 5.66 \text{ kN}(T) \end{aligned}$$

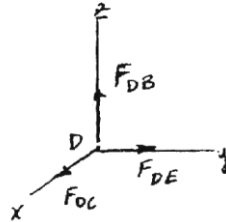
$$\Rightarrow F_{BD} = 2kN(C)$$

در مفصل D داریم:

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow F_{DE} = 0$$

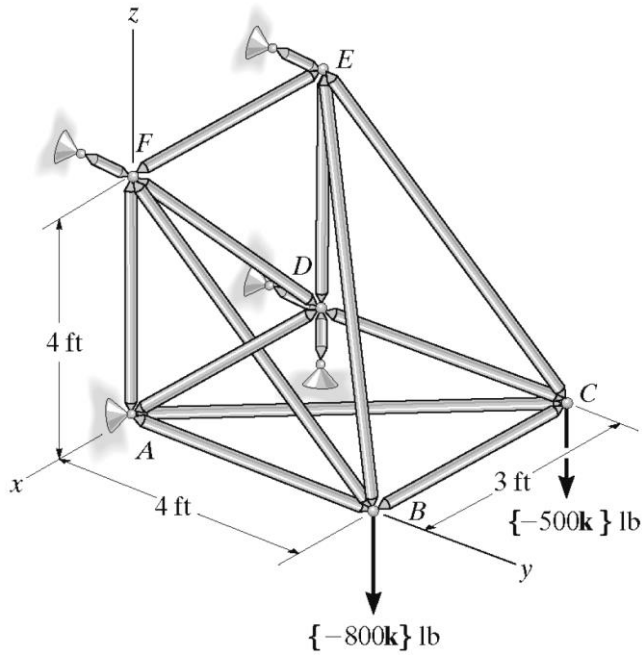
$$\sum F_y = 0 \Rightarrow F_{DC} = 0$$

در مفصل C داریم:

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow F_{CE} = 0$$

۳-۵۰) در خرابای فضایی نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضا و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۳-۵۰

حل) در مفصل C داریم:

$$\sum F_z = 0 \Rightarrow F_{CE}(\sin 45^\circ) - 500 = 0 \Rightarrow F_{CE} = 707.11b = 707lb(T)$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow F_{CD} - 707.1\cos 45^\circ = 0 \Rightarrow F_{CD} = 500lb(C)$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow F_{CB} = 0$$

در مفصل B داریم:

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow F_{BE}\left(\frac{-3}{\sqrt{41}}\right) = 0 \Rightarrow F_{BE} = 0$$

$$\sum F_z = 0 \Rightarrow F_{BF} \sin 45^\circ - 800 = 0 \Rightarrow F_{BF} = 1131.41b = 1.13k$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow F_{BA} - 1131.4 \cos 45^\circ = 0 \Rightarrow F_{BA} = 800lb(C)$$

در مفصل E داریم:

$$\sum F_z = 0 \Rightarrow F_{ED} - 0.707.1\sin 45^\circ = 0 \Rightarrow F_{ED} = 500lb(C)$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow F_{EF} = 0$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow 707.1(\cos 45^\circ) - E_y = 0 \Rightarrow E_y = 500lb$$

در مفصل F داریم:

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow F_{FD} \left(\frac{3}{5} \right) = 0 \Rightarrow F_{FD} = 0$$

$$\sum F_z = 0 \Rightarrow F_{FA} - 1131.4 \cos 45^\circ = 0 \Rightarrow F_{FA} = 800 \text{ lb}(C)$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow 1131.4 \sin 45^\circ - F_y = 0 \Rightarrow F_y = 800 \text{ lb}$$

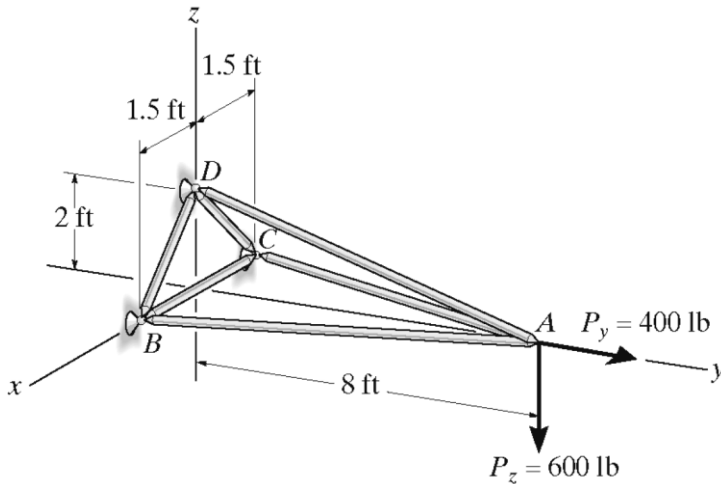
در مفصل D داریم:

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow F_{DA} = 0$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow D_y - 500 = 0 \Rightarrow D_y = 500 \text{ lb}$$

$$\sum F_z = 0 \Rightarrow D_z - 500 = 0 \Rightarrow D_z = 500 \text{ lb}$$

۳-۵۱) در خرپای فضایی نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای AD و AC و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۳-۵۱

حل) در مفصل A داریم:

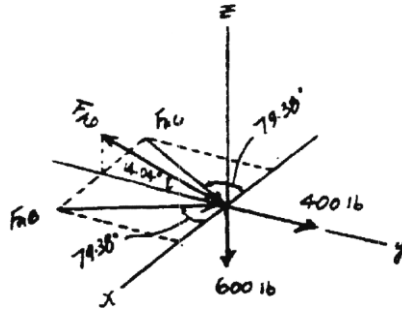
$$\sum F_z = 0 \Rightarrow F_{AD} \sin 14.04^\circ - 600 = 0 \Rightarrow F_{AD} = 2473.9 \text{ lb}(T) = 2.47 \text{ k}(T)$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AB} = F_{AC}$$

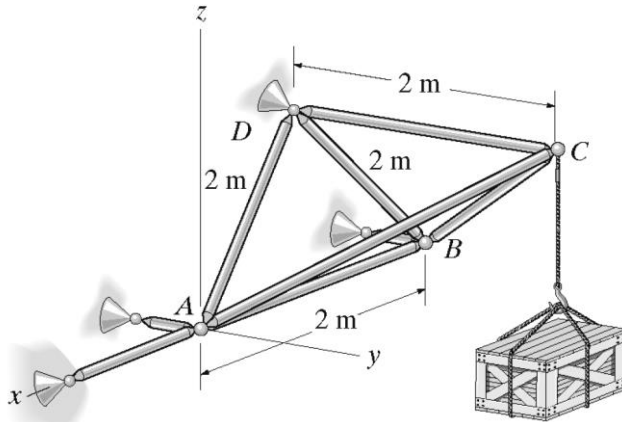
$$\sum F_y = 0 \Rightarrow 400 + 2F_{AB} \sin 79.38^\circ - 2473.9 \cos 14.04^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{AB} = 1017 \text{ lb}(C) = 1.02 \text{ k}(C)$$

$$\Rightarrow F_{AC} = 1017 \text{ lb}(C) = 1.02 \text{ k}(C)$$

۳-۵۲) در خرپای فضایی نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضا را تحت وزن جعبه‌ای به مقدار 5 kN و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۳-۵۲

حل) در مفصل C داریم:

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AC} \left(\frac{1}{\sqrt{8}} \right) - F_{BC} \left(\frac{1}{\sqrt{8}} \right) = 0 \Rightarrow F_{AC} = F_{BC} = F$$

$$\sum F_z = 0 \Rightarrow 2 \left(\frac{1.732F}{\sqrt{8}} \right) - 5 = 0 \Rightarrow F = 4.0826\text{ kN}(C)$$

$$\Rightarrow F_{AC} = F_{BC} = 4.08\text{ kN}(C)$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow 2 \left(\frac{2 \times 4.0826}{\sqrt{8}} \right) - F_{CD} = 0$$

$$\Rightarrow F_{CD} = 5.7736\text{ kN} = 5.77\text{ kN}(T)$$

در مفصل B داریم:

$$\sum F_z = 0 \Rightarrow F_{BD} \sin 60^\circ - \frac{1.732 \times 4.0826}{\sqrt{8}} = 0$$

$$\Rightarrow F_{BD} = 2.8867 \text{ kN} = 2.89 \text{ kN}(T)$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow 2.8867 \cos 60^\circ - \frac{1}{\sqrt{8}} 4.0826 + F_{AB} = 0 \Rightarrow F_{AB} = 0$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow B_y - \frac{2}{\sqrt{8}} \times 4.0826 = 0 \Rightarrow B_y = 2.89 \text{ kN}$$

در مفصل A داریم:

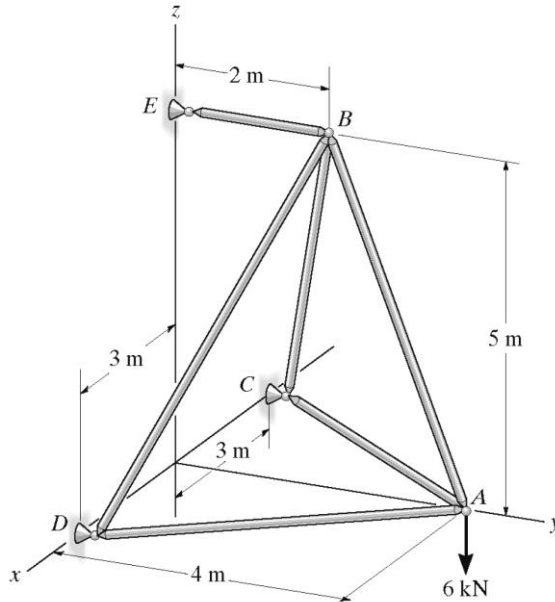
$$\sum F_z = 0 \Rightarrow F_{AD} \sin 60^\circ - \frac{1.732 \times 4.0826}{\sqrt{8}} = 0$$

$$\Rightarrow F_{AD} = 2.8867 \text{ kN} = 2.89 \text{ kN}(T)$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - \frac{2 \times 4.0826}{\sqrt{8}} = 0 \Rightarrow A_y = 2.8868 \text{ kN} = 2.89 \text{ kN}$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow -A_x - 2.8868(\cos 60^\circ) + \frac{4.0826}{\sqrt{8}} = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

۳-۵۳) در خرپای فضایی نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضا و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

شکل مسئله ۳-۵۳

حل) در مفصل A داریم:

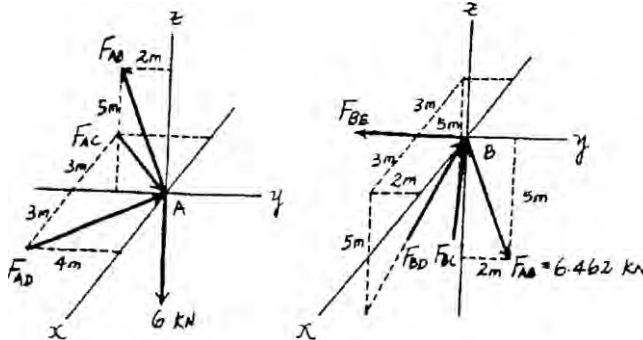
$$\sum F_z = 0 \Rightarrow F_{AB} \left(\frac{5}{\sqrt{29}} \right) - 6 = 0 \Rightarrow F_{AB} = 6.462 \text{ kN}(T) = 6.46 \text{ kN}(T)$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AC} \left(\frac{3}{5} \right) - F_{AD} \left(\frac{3}{5} \right) = 0 \Rightarrow F_{AC} = F_{AD}$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow F_{AC} \left(\frac{4}{5} \right) + F_{AD} \left(\frac{4}{5} \right) - 6.462 \left(\frac{2}{\sqrt{29}} \right) = 0 \Rightarrow F_{AC} + F_{AD} = 3.0$$

با حل همزمان دو رابطه فوق داریم:

$$F_{AC} = F_{AD} = 1.50 \text{ kN}(C)$$

در مفصل B داریم:

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow F_{BC} \left(\frac{3}{\sqrt{38}} \right) - F_{BD} \left(\frac{3}{\sqrt{38}} \right) = 0 \Rightarrow F_{BC} = F_{BD}$$

$$\sum F_z = 0 \Rightarrow F_{BC} \left(\frac{5}{\sqrt{38}} \right) + F_{BD} \left(\frac{5}{\sqrt{38}} \right) - 6.462 \left(\frac{5}{\sqrt{29}} \right) = 0$$

$$\Rightarrow F_{BC} + F_{BD} = 7.397$$

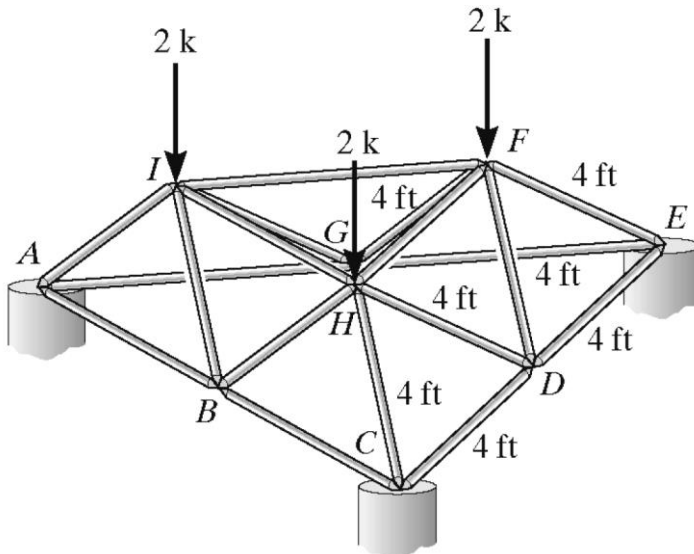
با حل همزمان دو رابطه فوق داریم:

$$\Rightarrow F_{BC} = F_{BD} = 3.699 \text{ kN}(C) = 3.70 \text{ kN}(C)$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow 2 \left(3.699 \left(\frac{2}{\sqrt{38}} \right) \right) + 6.462 \left(\frac{2}{\sqrt{29}} \right) - F_{BE} = 0$$

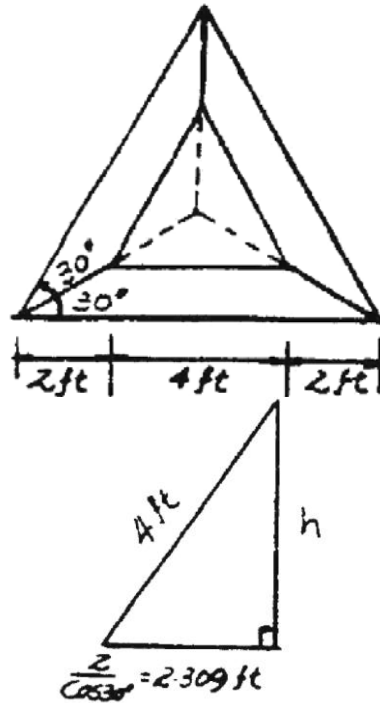
$$\Rightarrow F_{BE} = 4.80 \text{ kN}(T)$$

۳-۵۴) در خرپای فضایی نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای CH و DH و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند. تکیه‌گاه‌های خرپا به صورت صاف و بی اصطکاک است.

شکل مسئله ۳-۵۴

(حل) در شکل زیر نمای بالای خرپا نشان داده شده است:

$$h = \sqrt{4^2 - 2.309^2} = 3.2660 \text{ ft}$$

به سبب تقارن داریم:

$$A_y = C_y = E_y = 2.0k$$

در گره C داریم:

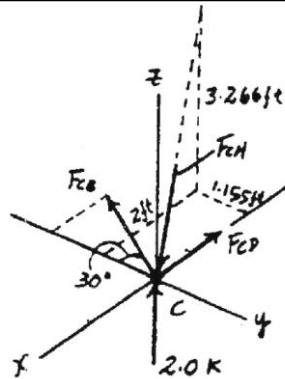
$$\sum F_z = 0 \Rightarrow 2.0 - \frac{3.266}{4} F_{CH} = 0 \Rightarrow F_{CB} = 2.449k = 2.45k(C)$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow -F_{CB} \cos 30^\circ + \frac{1.155}{4} (2.449) = 0$$

$$\Rightarrow F_{CB} = 0.8165k = 0.817k(T)$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{CD} - 0.8165 \sin 30^\circ + \left(\frac{2}{4}\right) (2.449) = 0$$

$$\Rightarrow F_{CD} = 0.8165k = 0.817k(T)$$

در گره D داریم:

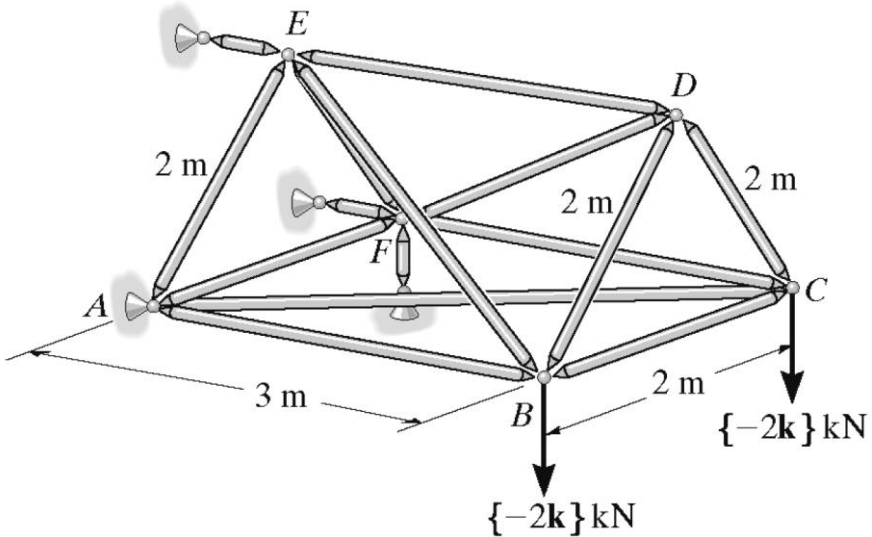
به سبب تقارن داریم:

$$F_{DE} = F_{CD} = 0.8165 \text{ k(T)}$$

$$F_{DH} = F_{DF}$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow 2F_{DH} \cos 30^\circ = 0 \Rightarrow F_{DH} = 0$$

۳-۵۵) در خرپای فضایی نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای BC ، BE و DF و همچنین نوع بار (کششی یا فشاری بودن آنها) را نیز تعیین نمایید. فرض کنید تمام اتصالات به صورت پین می‌باشند.

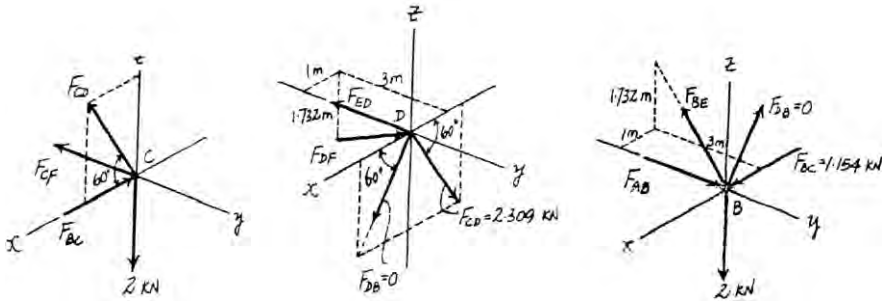

شکل مسئله ۳-۵۵

حل) در گره C داریم:

$$\sum F_z = 0 \Rightarrow F_{CD} \sin 60^\circ - 2 = 0 \Rightarrow F_{CD} = 2.309 \text{ kN}(T)$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow 2.309 \cos 60^\circ - F_{BC} = 0 \Rightarrow F_{BC} = 1.154 \text{ kN}(C) = 1.15 \text{ kN}(C)$$

در گره D داریم:

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow F_{DF} \left(\frac{1}{\sqrt{13}} \right) - 2.309 \cos 60^\circ = 0 \Rightarrow F_{DF} = 4.16 \text{ kN}(C)$$

در B داریم:

$$\sum F_z = 0 \Rightarrow F_{BE} \left(\frac{1.732}{\sqrt{13}} \right) - 2 = 0 \Rightarrow F_{BE} = 4.16 \text{ kN}(T)$$

فصل چهارم

نیروهای داخلی در اعضای سازه‌ای

۱-۴ کلیات

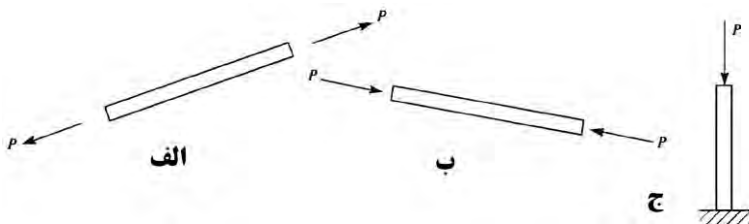
هدف اصلی سازه‌ها تحمل و انتقال بارهای وارد بر آنهاست. برای رسیدن به این هدف سازه باید قادر باشد تا بارهای اعمالی را از یک نقطه به نقطه‌ای دیگر انتقال دهد، مثلاً باید قادر باشد تا نیروهای وارده را به راحتی به تکیه‌گاه منتقل کند.

۲-۴ انواع بارها

یک سازه ممکن است تحت تاثیر بارهای مختلف و پیچیده‌ای قرار گیرد. به‌هرحال بارهای وارده به سازه‌های مورد بحث را می‌توان در چهار نوع خلاصه کرد: نیروهای محوری، نیروهای برشی، لنگر خمشی و پیچشی.

بارهای محوری

بارهای محوری در امتداد محور طولی یک عضو سازه اعمال می‌شود. در صورتی که عمل بار روی عضو به صورتی باشد که مانند شکل ۴-۱ الف باعث افزایش طول آن شود، بار از نوع کششی است و در صورتی که باعث کوچک شدن طول عضو شود (مانند شکل ۴-۱ ب) به آن بار فشاری گویند.

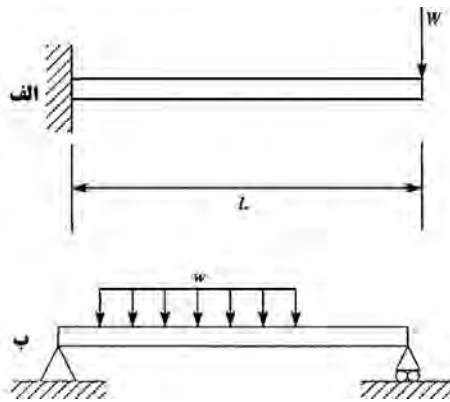
شکل ۴-۱ بارهای محوری

اعضایی همچون شکل ۴-۱ الف و ب در قاب‌های با اتصالات مفصلی و خراباها دیده می‌شوند. شکل ۴-۱ ج نیز یک پایه را نشان می‌دهد که تحت بار فشاری محوری قرار دارد.

بارهای برشی

تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

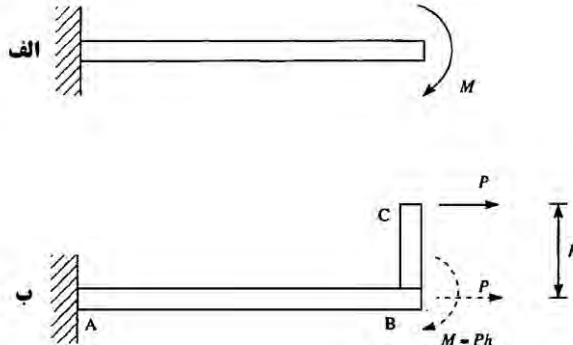
نیروی برشی همیشه عمود بر محور عضو اعمال می‌شود. در شکل ۴-۲ الف یک تیر را که نیروی برشی متمرکز W را تحمل می‌کند نشان داده شده است. در شکل ۴-۲ ب نیروی برشی در طول عضو پخش شده و شدت بار برابر w بر واحد طول می‌باشد. بار متمرکز قادر است که به یک نقطه اعمال شود. در عمل تمام بارها به صورت گسترده بر روی تیر پراکنده شده‌اند ولی در بعضی مواقع که نقطه اثر بار کوچک است آنها را به صورت متمرکز در نظر می‌گیریم. مثال عملی از این حالت وقتی است که تیرهای فرعی بر روی یک تیر اصلی به صورت عرضی قرار گرفته‌اند. نیروی ناشی از تیرهای فرعی به صورت متمرکز به تیر اصلی وارد می‌شود. به عنوان مثالی از بارهای گسترده می‌توان به وزن خود تیرها اشاره کرد که در طول آنها گسترده شده است و یا در صورتی که بر روی یک تیر قرار گرفته باشد، وزن دیوار به صورت گسترده بر روی تیر زیرین اعمال می‌شود.

شکل ۴-۲ نیروهای برشی

لنگر خمشی

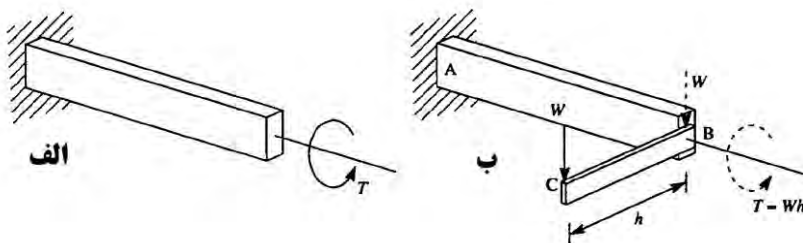
در حالات عملی به سختی اتفاق می‌افتد که تیری تحت خمش خالص مانند شکل ۴-۳ الف قرار گیرد و در اکثر مواقع تیرها تحت بارهای مختلف مانند تیر نشان داده شده در شکل ۴-۳ ب قرار می‌گیرند. در این شکل عضو عمودی BC که در انتهای تیر AB قرار دارد نیروی افقی P را حمل می‌کند. این بار باعث ایجاد نیروی محوری و یک لنگر خمشی به اندازه $M=Ph$ در تیر می‌شود.

شکل ۴-۳ لنگر خمشی اعمال شده بر تیر

پیچش

یک مثال عملی از پیچش در شکل ۴-۴ الف نشان داده شده است. در این شکل تیر در پیچش خاص قرار دارد. در شکل ۴-۴ ب عضو افقی BC نیروی قائم W را تحمل می‌کند که این نیرو در تیر اصلی موجب ایجاد یک لنگر پیچشی به اندازه $T = Wh$ و همچنین یک نیروی برشی به اندازه W می‌شود.

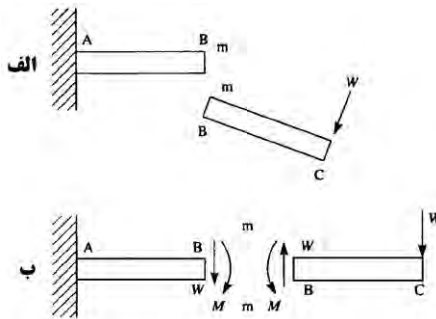

شکل ۴-۴ پیچش اعمال شده بر روی یک تیر

تمام بارهای نشان داده شده در شکل‌های ۴-۱ تا ۴-۴ به صورت خارجی و به نمایندگی از بارهای واقعی بر روی تیرها اعمال شده‌اند. هرکدام از این بارها موجب ایجاد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی می‌شوند. این سازه‌ها تحت بارهای اعمالی و عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی تحت تعادل قرار می‌گیرند و می‌توان عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را نیز به عنوان نیروهای خارجی که بر سازه اثر می‌کنند در نظر گرفت. حال تیر کنسول شکل ۴-۲ الف را در نظر بگیرید. در صورتی که مانند شکل ۴-۵ الف تیر را در محل mm برشی بزنیم و قسمت BC را جدا نماییم، قسمت AB می‌تواند نیروهای اعمالی را مانند قبل تحمل کند.

تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

کل جسم در تعادل است، بنابراین هر مقطع فرضی از جسم نیز باید در حال تعادل باشد و ایستایی خود را حفظ کند. بنابراین برای اینکه تیر دارای تعادل باشد در هر مقطع فرضی از آن بایستی سه نیروی محوری، برشی و لنگر خمشی وجود داشته باشد تا تعادل در آن برقرار شود. در شکل ۴-۵ این نیروها نشان داده شده است. در صورتی که به سمت چپ مقطع برش خورده نگاه کنیم جهت مثبت فرض شده برای نیروهای داخلی مانند جهت نشان داده شده بر روی تیر AB است و در صورتی که به سمت راست نگاه کنیم جهت مثبت فرض شده برای نیروهای داخلی مانند جهت نشان داده شده بر روی تیر BC خواهد بود. در صورتی که در تحلیل علامتی منفی به دست آمد به این معنی است که جهت واقعی نیروی داخلی خلاف علامت فرض شده است.

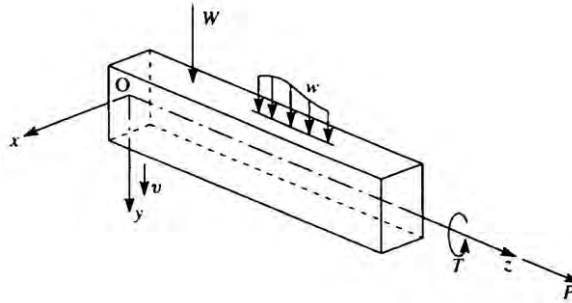

شکل ۴-۵ نیروهای داخلی ایجاد شده در یک تیر

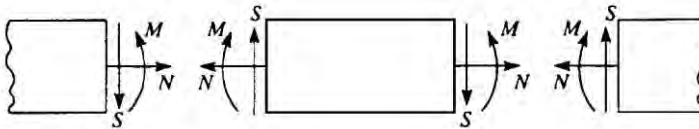
۴-۲ نمادگذاری و قرارداد علامت‌ها

باید در روند تحلیل برای رسیدن به جواب‌های یکسان قراردادهایی در مورد محورهای مختصات و علامت‌های نیروها منظور شود. در تیرهای مورد بررسی مانند تیر نشان داده در شکل ۴-۶ محور Oz محور طولی تیر است، محور Oy به سمت پایین بوده و فرض می‌شود که نیروهای خارجی در جهت y اعمال می‌شوند. در این صورت جابجایی در تیر را با v نمایش می‌دهیم و جهت مثبت آن در جهت y است. در صورتی که نیروی محوری که بر روی تیر اعمال می‌شود به صورت کششی باشد مثبت در نظر گرفته می‌شود. و همچنین در صورتی که یک لنگر پیچشی بر تیر اثر کند مانند شکل ۴-۶ و جهت آن خلاف جهت حرکت عقربه‌های ساعت باشد (پاد ساعتگرد) مثبت در نظر گرفته می‌شود.

جهت مثبت نیروهای داخلی نیز در شکل ۷-۴ نشان داده شده است. با توجه به شکل دیده می‌شود وقتی برشی از تیر زده می‌شود در صورتی که به سمت چپ برش نگاه کنیم جهت مثبت برای نیروی برشی S بالا به پایین است.

شکل ۷-۴ نمادگذاری و قرارداد علامت‌ها

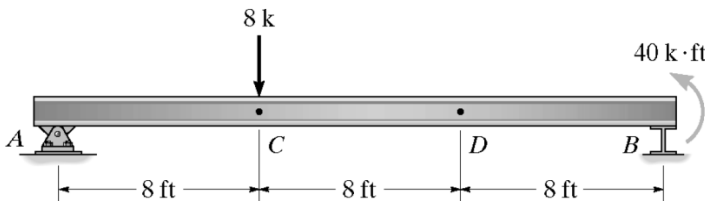

شکل ۷-۴ قرارداد علامت‌های مثبت برای نیروهای داخلی

همچنین جهت مثبت لنگر خمشی M پادساعتگرد و نیروی محوری N از چپ به راست است.^۱

۳-۴ مسائل:

۱-۴) در تیر نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی محوری، برشی و لنگر خمشی ایجاد شده در نقاط C و D را تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه B به صورت غلتکی می‌باشد.

شکل مسئله ۱-۴

^۱ برای کسب اطلاعات بیشتر در رابطه با این روش به مرجع ۹ مراجعه نمایید. م

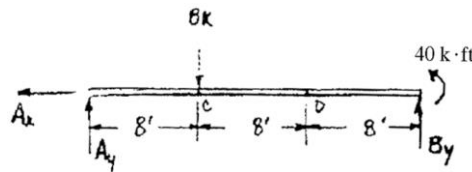
تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

حل) تیر به صورت معین استاتیکی می‌باشند، بنابراین با استفاده از سه معادله تعادل در صفحه، عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی تعیین می‌شود.

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow 40000 + 8000 \times 16 - 24A_y = 0 \Rightarrow A_y = 7000 \text{ lb}$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 7000 - 8000 + B_y = 0 \Rightarrow B_y = 1000 \text{ lb}$$

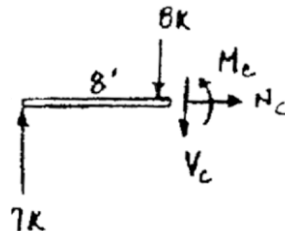

برای مقطع C داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 7000 - 8000 - V_c = 0 \Rightarrow V_c = -1000 \text{ lb} = -1k$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow N_c = 0$$

$$\sum M_c = 0 \Rightarrow M_c - 7000 \times 8 = 0 \Rightarrow M_c = 56000 \text{ lb.ft} = 56k.ft$$

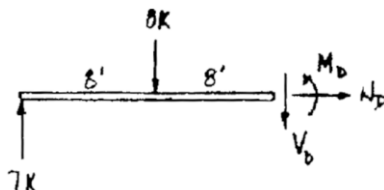
برای مقطع D داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 7000 - 8000 - V_D = 0 \Rightarrow V_D = -1000 \text{ lb} = -1k$$

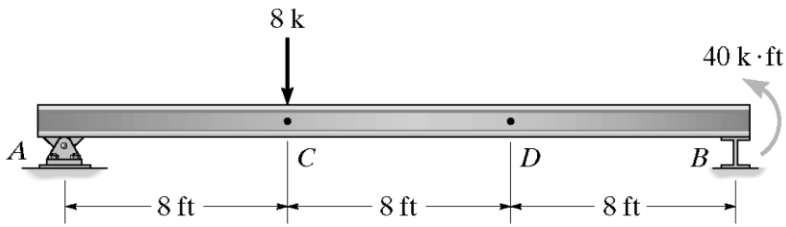
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow N_D = 0$$

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow M_D + 8000 \times 8 - 7000 \times 16 = 0$$

$$\Rightarrow M_D = 48000 \text{ lb.ft} = 48k.ft$$

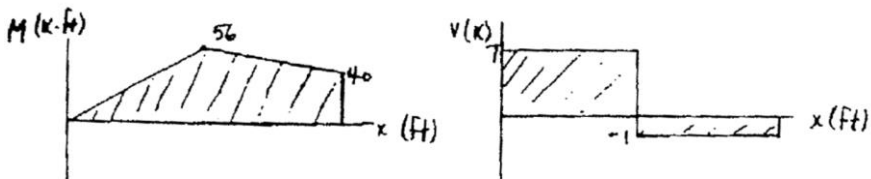

۲-۴) برای تیر نشان داده شده در سوال ۱-۴، دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی را ترسیم نمایید.

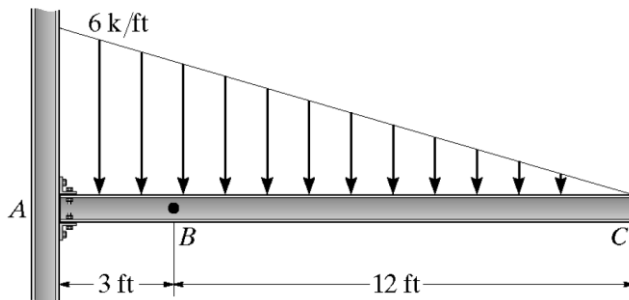

شکل مسئله ۲-۴

(حل)

۳-۴) در تیر نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی برشی و لنگر خمشی ایجاد شده در نقطه B را تعیین نمایید.

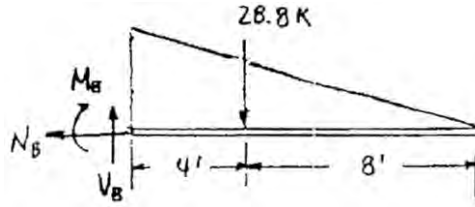
شکل مسئله ۳-۴

(حل) برای مقطع B داریم:

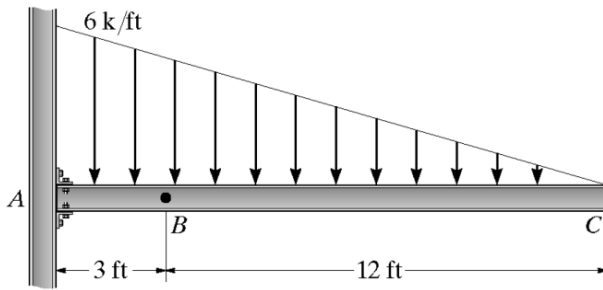
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow N_B = 0$$

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow V_B - 28.8 = 0 \Rightarrow V_B = 28.8 \text{ lb}$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow M_B + 4 \times 28.8 = 0 \Rightarrow M_B = -115.2 \text{ k}\cdot\text{ft}$$

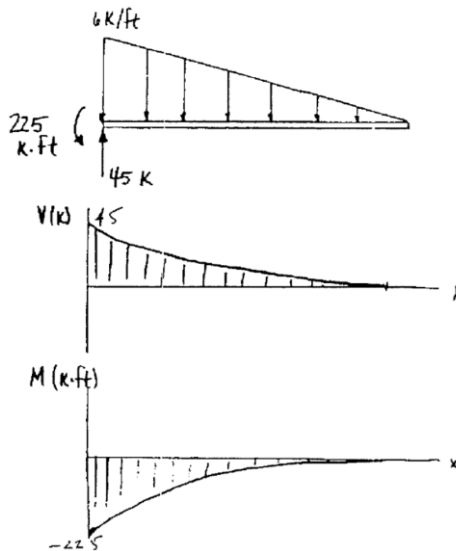

۴-۴) برای تیر نشان داده شده در سوال قبل، دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی را ترسیم نمایید.

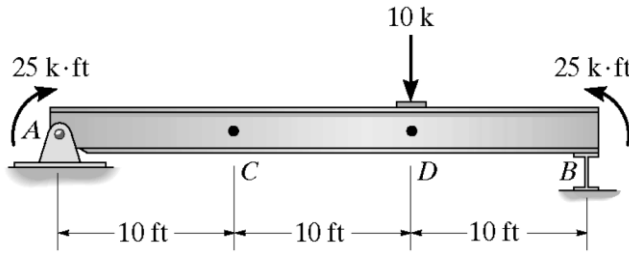

شکل مسئله ۴-۴

(حل)

۴-۵) در تیر نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی محوری، برشی و لنگر خمشی ایجاد شده در نقاط C و D را تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه B به صورت غلتکی می‌باشد.

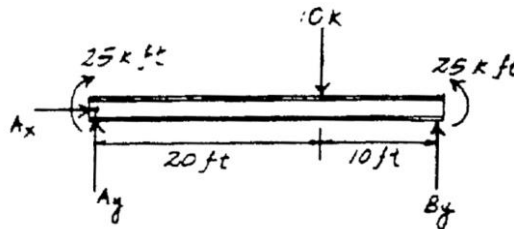
شکل مسئله ۵-۴

حل) با گشتاورگیری برای کل تیر داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow B_y \times 30 + 25 - 25 - 10 \times 20 = 0 \Rightarrow B_y = 6.667k$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + 6.667 - 10 = 0 \Rightarrow A_y = 3.333k$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

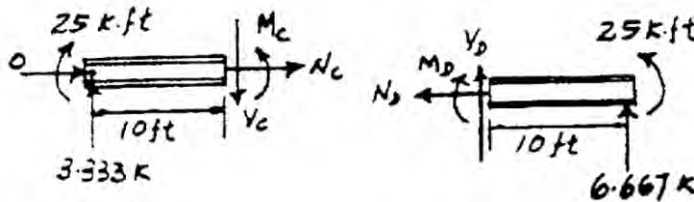

در قطعه AC داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow N_C = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -V_C + 3.333 = 0 \Rightarrow V_C = 3.333k$$

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow M_C - 25 - 3.333 \times 10 = 0 \Rightarrow M_C = 58.3k.ft$$

در قطعه DB داریم:

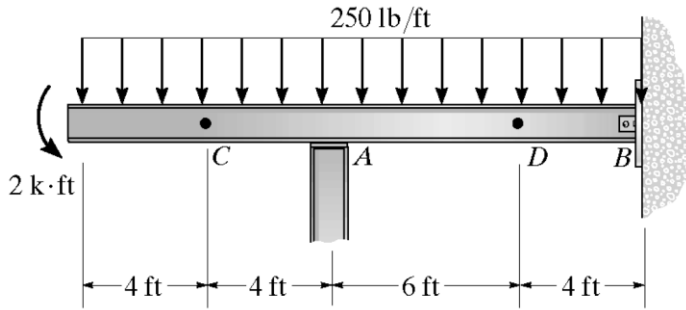
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow N_D = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow V_D + 6.667 = 0 \Rightarrow V_D = -6.67k$$

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow -M_D + 25 + 6.667 \times 10 = 0 \Rightarrow M_D = 91.7k.ft$$

تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

۶-۴) در تیر نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی محوری، برشی و لنگر خمشی ایجاد شده در نقاط C و D را تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه A به صورت غلتکی و تکیه‌گاه B به صورت مفصلی می‌باشد.

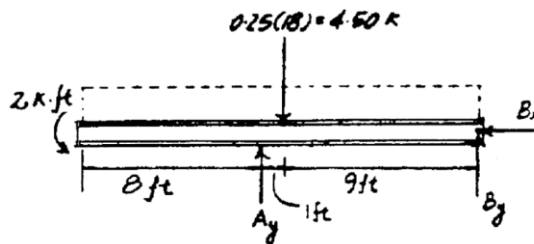
شکل مسئله ۶-۴

حل) با گشتاورگیری برای کل تیر داریم:

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow 4.5 \times 9 + 2 - A_y \times 10 = 0 \Rightarrow A_y = 4.25k$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow B_y + 4.25 - 4.5 = 0 \Rightarrow B_y = 0.25k$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow B_x = 0$$

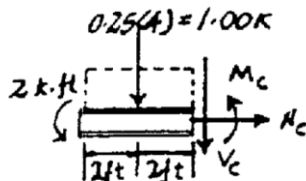

در قطعه سمت چپ C داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow N_C = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -V_C - 1 = 0 \Rightarrow V_C = 1.00k$$

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow M_C + 1.00 \times 2 + 2 = 0 \Rightarrow M_C = -4.00k.ft$$

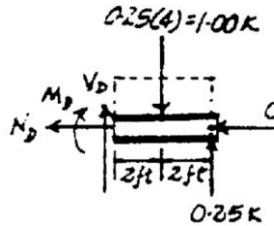

در قطعه DB داریم:

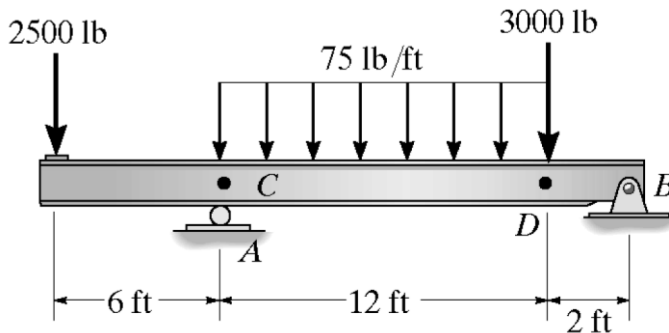
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow N_D = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow V_D + 0.25 - 1.0 = 0 \Rightarrow V_D = 0.750k$$

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow -M_D + 0.25 \times 4 - 1.00 \times 2 = 0 \Rightarrow M_D = -1.00k.ft$$

۷-۴) در تیر نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی محوری، برشی و لنگر خمشی ایجاد شده در نقطه C که نقطه سمت راست A می‌باشد و D که نقطه‌ای بر روی تیر در سمت چپ نیروی متمرکز 3000lb می‌باشد را تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه A به صورت غلتکی و تکیه‌گاه B به صورت مفصلی می‌باشد.

شکل مسئله ۷-۴

(حل) با نوشتن معادلات تعادل برای کل تیر داریم:

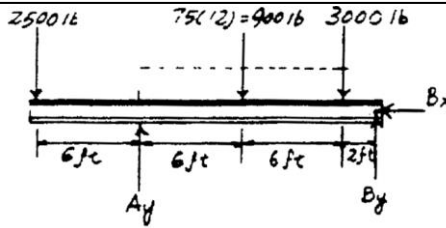
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow B_x = 0$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow 2500 \times 20 - A_y \times 14 + 900 \times 8 + 3000 \times 2 = 0$$

$$\Rightarrow A_y = 4514.29lb$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -2500 - 900 - 3000 + 4514.29 + B_y = 0$$

$$\Rightarrow B_y = 1885.71lb$$

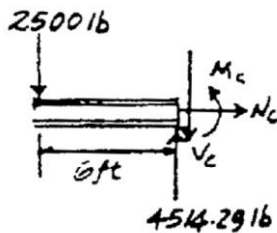
در قطعه سمت چپ C داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow N_C = 0$$

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow -2500 - V_C + 4514.29 = 0 \Rightarrow V_C = 2014.3 \text{ lb} = 2.01 \text{ k}$$

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow M_C + 2500 \times 6 = 0$$

$$\Rightarrow M_C = -15000 \text{ lb}\cdot\text{ft} = -15.0 \text{ k}\cdot\text{ft}$$

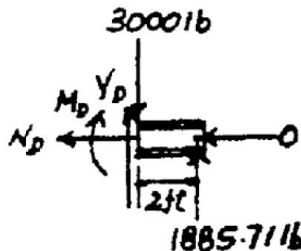

در قطعه DB داریم:

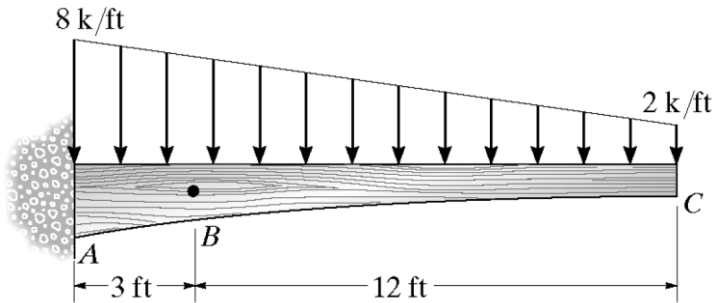
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow N_D = 0$$

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow V_D + 1885.71 - 3000 = 0 \Rightarrow V_D = 1114.3 \text{ lb} = 1.11 \text{ k}$$

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow 1885.71 \times 2 - M_D = 0 \Rightarrow M_D = 3771.4 = 3.77 \text{ k}\cdot\text{ft}$$

۸-۴) در تیر نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی محوری، برشی و لنگر خمشی ایجاد شده در نقطه B را تعیین نمایید.

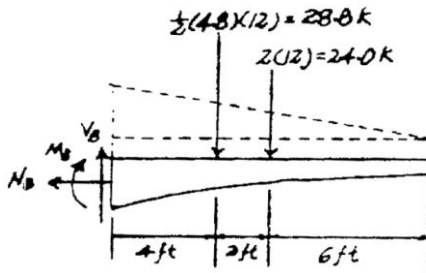
شکل مسئله ۴-۱

حل) در قطعه BC داریم:

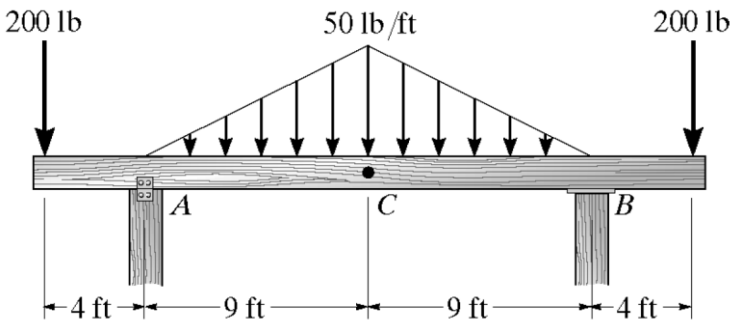
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow N_B = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow V_B - 28.8 - 24.0 = 0 \Rightarrow V_B = 52.8k$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow -M_B - 28.8 \times 4 - 24 \times 6 = 0 \Rightarrow M_B = -259k.ft$$

۴-۹) در تیر نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی محوری، برشی و لنگر خمشی ایجاد شده در نقطه C را تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه B به صورت غلتکی و تکیه‌گاه A به صورت مفصلی می‌باشد.

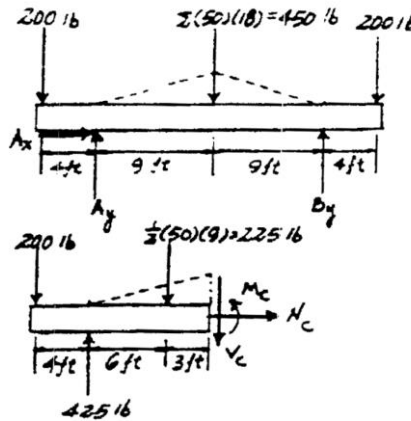
شکل مسئله ۴-۹

حل) با نوشتن معادلات تعادل برای کل تیر داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow B_y \times 18 + 200 \times 4 - 450 \times 9 - 200 \times 22 = 0 \Rightarrow B_y = 425 \text{ lb}$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + 425 - 200 - 450 - 200 = 0 \Rightarrow A_y = 425 \text{ lb}$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

در قطعه AC داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow N_C = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -V_C - 225 - 200 + 425 = 0 \Rightarrow V_C = 0$$

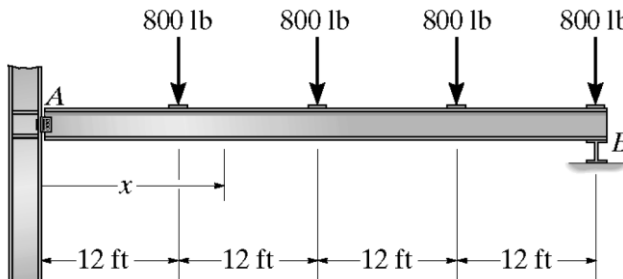
$$\sum M_B = 0 \Rightarrow M_C + 225 \times 3 + 200 \times 13 - 425 \times 9 = 0$$

$$\Rightarrow M_C = 550 \text{ lb}\cdot\text{ft}$$

۴-۱) مقدار نیروی برشی و لنگر خمشی در هر مقطع x از تیر شکل زیر را تعیین نمایید

که در مقطع زده شده $12 < x < 24$ می‌باشد. فرض نمایید که تکیه‌گاه B به صورت غلتکی

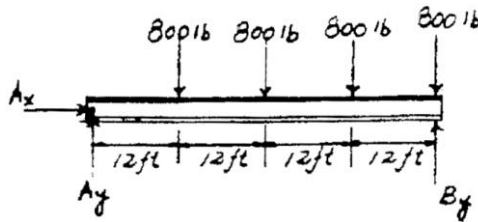
و تکیه‌گاه A به صورت مفصلی می‌باشد.

شکل مسئله ۴-۱۰

حل) با نوشتن معادلات تعادل برای کل تیر داریم:

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow -A_y \times 48 + 800 \times (36 + 24 + 12) = 0 \Rightarrow A_y = 1200 \text{ lb}$$

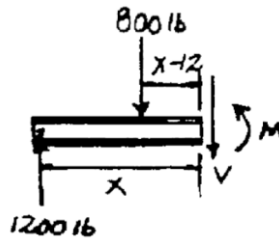

در مقطع زده شده داریم:

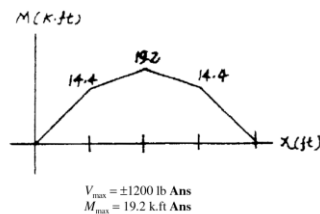
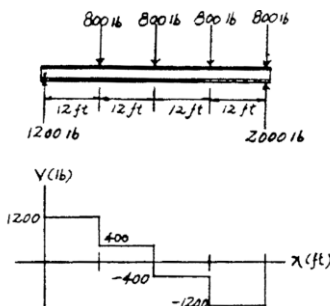
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 1200 - 800 - V = 0 \Rightarrow V = 400 \text{ lb}$$

$$\sum M_S = 0 \Rightarrow -1200 \times x + 800(x - 12) + M = 0$$

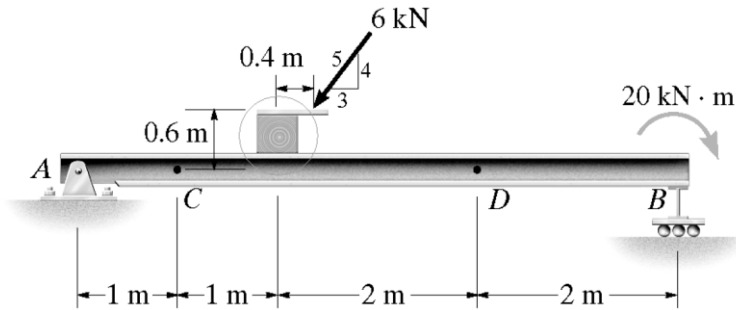
$$\Rightarrow M = (400 \times x + 9600) \text{ lb.ft}$$

۴-۱۱) دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر مسئله ۴-۱۰ را ترسیم نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه B به صورت غلتکی و تکیه‌گاه A به صورت مفصلی می‌باشد.

۴-۱۲) در تیر نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی محوری، برشی و لنگر خمشی ایجاد شده در نقطه C و D را تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه A به صورت مفصلی و تکیه‌گاه B به صورت غلتکی می‌باشد.

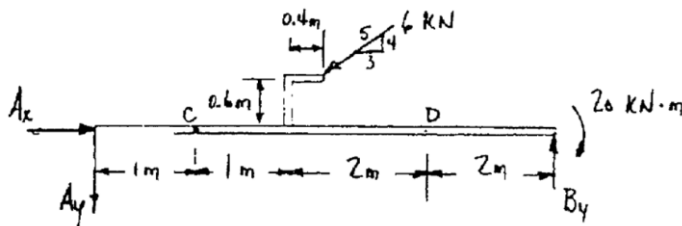
شکل مسئله ۴-۱۲

(حل) با نوشتن معادلات تعادل برای کل تیر داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow 2.4\left(\frac{4}{5}\right) \times 6 - 0.6\left(\frac{3}{5}\right) \times 6 + 20 - 6B_y = 0 \Rightarrow B_y = 4.89 \text{ kN}$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x - \left(\frac{3}{5}\right) \times 6 = 0 \Rightarrow A_x = 3.6 \text{ kN}$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -A_y - \left(\frac{4}{5}\right) \times 6 + 4.89 = 0 \Rightarrow A_y = 0.0933 \text{ kN}$$

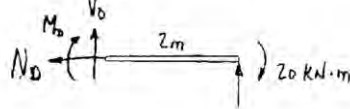
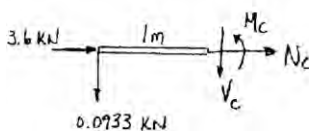

برای مقطع C داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 3.6 + N_c = 0 \Rightarrow N_c = -3.6 \text{ kN}$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -0.0933 - V_c = 0 \Rightarrow V_c = -0.0933 \text{ kN}$$

$$\sum M_c = 0 \Rightarrow M_c + 1 \times 0.0933 = 0 \Rightarrow M_c = -0.0933 \text{ kN.m}$$

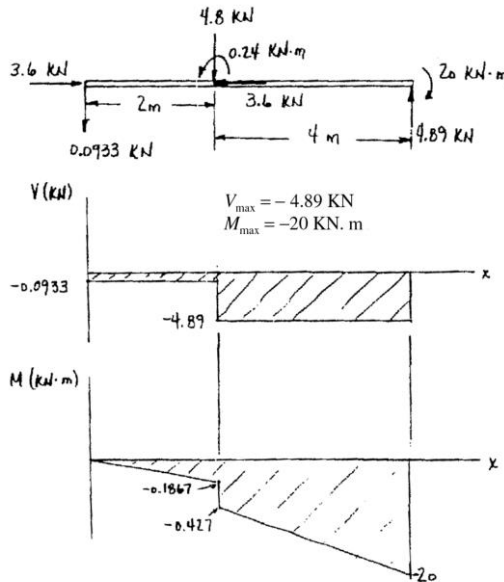
مقطع D داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow N_D = 0$$

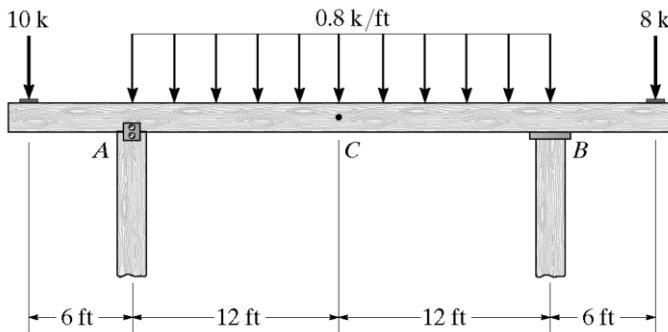
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow V_D + 4.89 = 0 \Rightarrow V_D = -4.89 \text{ kN}$$

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow M_D - 2 \times 4.89 + 20 = 0 \Rightarrow M_D = -10.2 \text{ kN.m}$$

۱۳-۴) دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر مسئله ۴-۱۲ را ترسیم نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه B به صورت غلتکی و تکیه‌گاه A به صورت مفصلی می‌باشد.

۱۴-۴) در تیر نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی محوری، برشی و لنگر خمشی ایجاد شده در نقطه C را تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه A به صورت مفصلی و تکیه‌گاه B به صورت غلتکی می‌باشد.

شکل مسئله ۴-۱۴

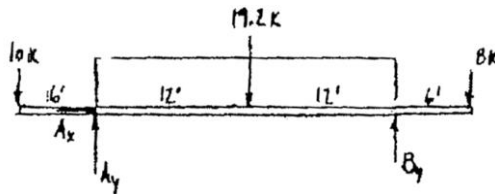
حل) با نوشتن معادلات تعادل برای کل تیر داریم:

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow 24A_y - 30 \times 10 - 12 \times 19.2 + 6 \times 8 = 0 \Rightarrow A_y = 20.1 \text{ k}$$

تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

$$\downarrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow 20.1 - 10 - 19.2 - 8 + B_y = 0 \Rightarrow B_y = 17.1k$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

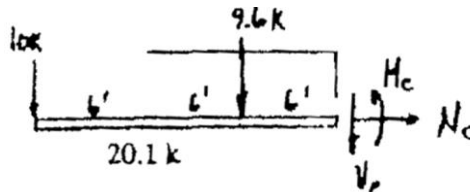

برای مقطع C داریم:

$$\downarrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow V_c + 9.6 - 20.1 + 10 = 0 \Rightarrow V_c = 0.5k$$

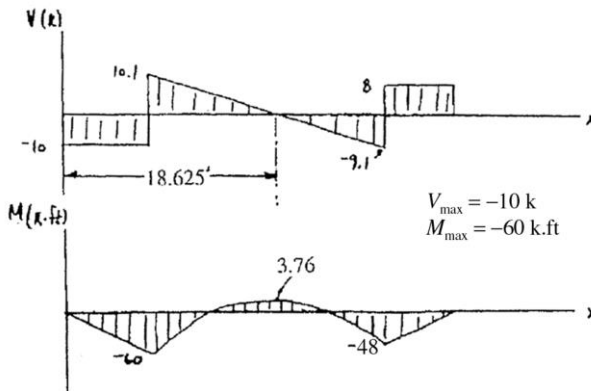
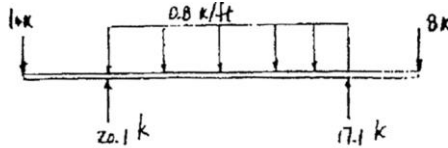
$$\sum M_c = 0 \Rightarrow -M_c - 6 \times 9.6 + 12 \times 20.1 - 18 \times 10 = 0 \Rightarrow M_c = 3.6k.ft$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow N_c = 0$$

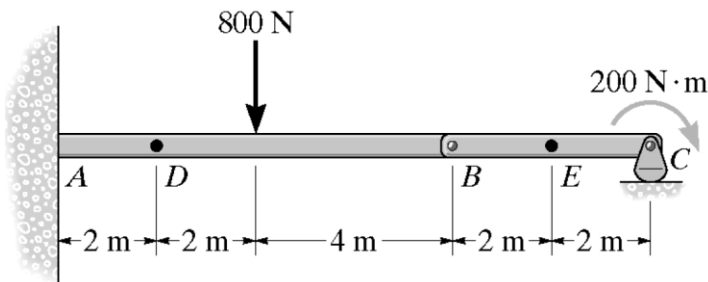

۴-۱۵) دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر مسئله قبل را ترسیم نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه B به صورت غلتکی و تکیه‌گاه A به صورت مفصلی می‌باشد.

(حل)

۱۶-۴) در تیر نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی محوری، برشی و لنگر خمشی ایجاد شده در نقطه E و D را تعیین نمایید.

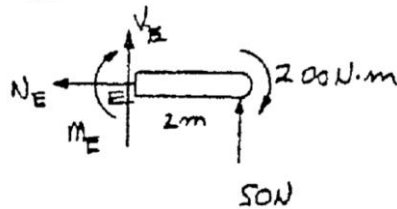
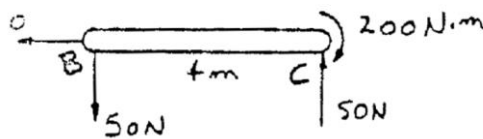
شکل مسئله ۱۶-۴

حل) برای قطعه BC داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow N_E = 0$$

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow V_E + 50 = 0 \Rightarrow V_E = -50 \text{ N}$$

$$\sum M_E = 0 \Rightarrow -200 + 50 \times 2 + M_E = 0 \Rightarrow M_E = -100 \text{ N.m}$$

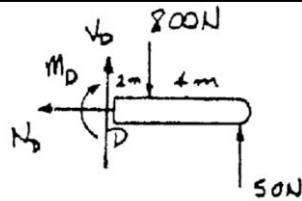
برای قطعه DB داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow N_D = 0$$

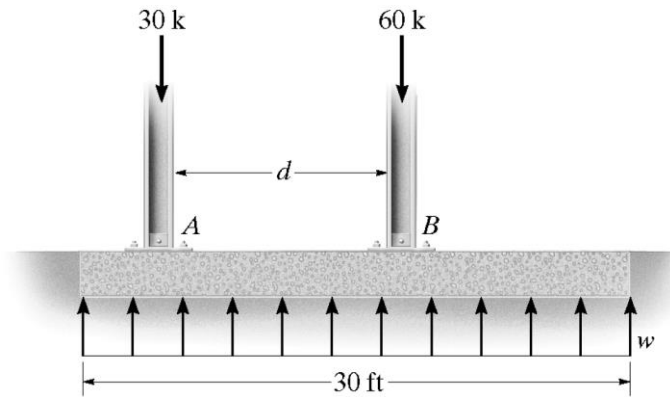
$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow V_D - 800 + 50 = 0 \Rightarrow V_D = 750 \text{ N}$$

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow -800 \times 2 + 6 \times 50 - M_D = 0$$

$$\Rightarrow M_D = -1300 \text{ N.m} = -1.3 \text{ kN.m}$$

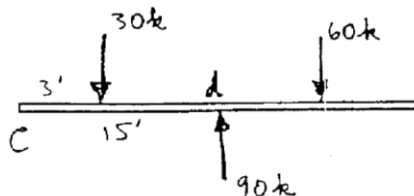
۱۷-۴) شکل زیر یک پی را نشان می‌دهد که تحت دو ستون بر روی آن قرار گرفته‌اند که هر یک بارهای محوری را بر پی منتقل می‌کنند. در صورتی که تنش ایجاد شده در زیر پی را به صورت یکنواخت در نظر بگیریم، مقدار شدت فشار w و مقدار d را تعیین نمایید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر را ترسیم نمایید. فاصله نقطه A تا لبه پی برابر ۳ فوت می‌باشد.

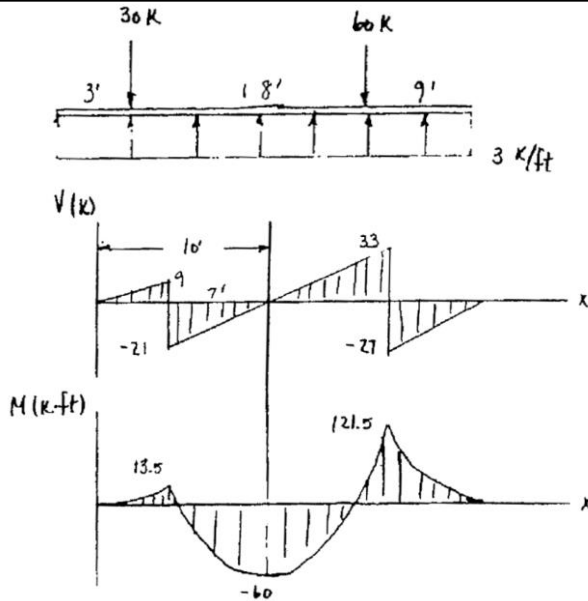
شکل مسئله ۱۷-۴

حل) با نوشتن معادله تعادل داریم:

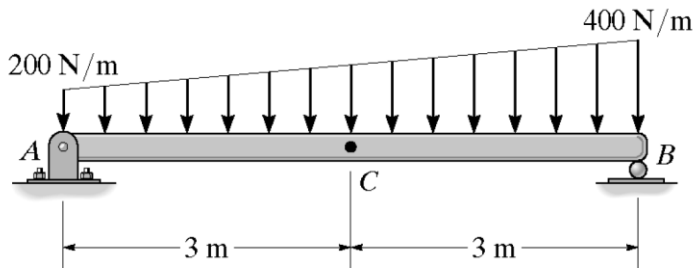
$$w = \frac{60 + 30}{30} = 3.00 \frac{k}{ft}$$

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow 90 \times 15 - 30 \times 3 - 60 \times (3 + d) = 0 \Rightarrow d = 18\text{ ft}$$

۱۸-۴) در تیر نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی محوری، برشی و لنگر خمشی ایجاد شده در نقطه C را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۱۸-۴

حل) برای کل تیر داریم:

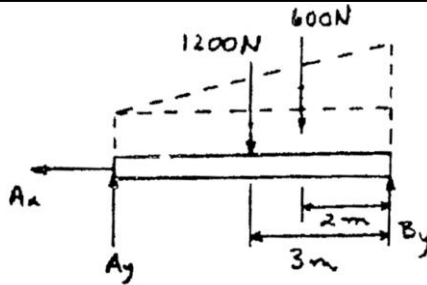
$$\sum M_B = 0 \Rightarrow 600 \times 2 + 1200 \times 3 - A_y \times 6 = 0 \Rightarrow A_y = 800 \text{ N}$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

برای قطعه AC داریم:

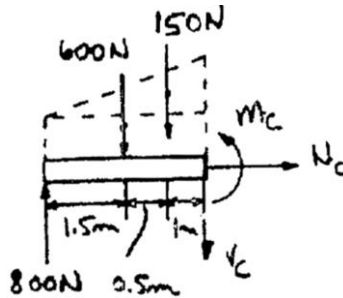
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow N_C = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 800 - 600 - 150 - V_C = 0 \Rightarrow V_C = 50 \text{ N}$$

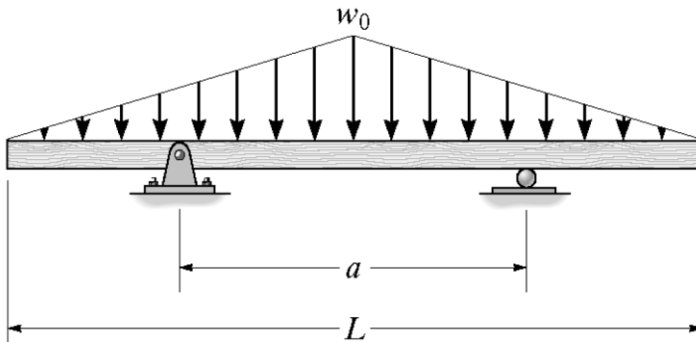

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow -800 \times 3 + 600 \times 1.5 + 150 \times 1 + M_C = 0$$

$$\Rightarrow M_C = 1350 \text{ N.m} = 1.35 \text{ kN.m}$$

۱۹-۴) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، مقدار a را طوری تعیین نمایید که مقدار لنگر خمشی ایجاد شده در وسط تیر برابر صفر شود. حداکثر شدت بار گسترده خطی برابر w_0 می‌باشد.

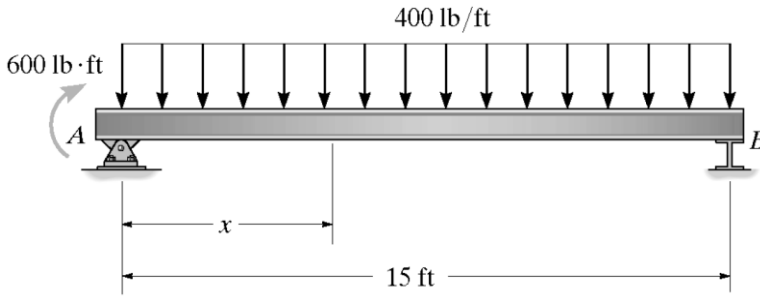
شکل مسئله ۱۹-۴

حل) مقدار عکس‌العمل تکیه‌گاهی تیر به سبب تقارن برابر $\frac{w_0 L}{4}$ است.

$$\sum M = 0 \Rightarrow 0 + \frac{1}{2} \left(w_0 \right) \left(\frac{L}{2} \right) \left(\frac{1}{3} \right) \left(\frac{L}{2} \right) - \frac{1}{4} \times w_0 \times L \left(\frac{a}{2} \right) = 0$$

$$\Rightarrow a = \frac{L}{3}$$

۲۰-۴) معادله لنگر خمشی، نیروی برشی در تیر شکل زیر را بر حسب تابعی از x تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه B به صورت غلتکی باشد.

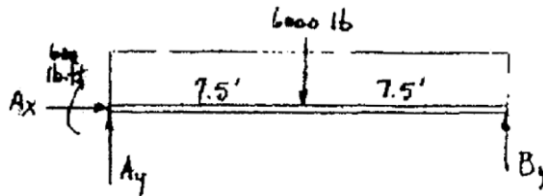

شکل مسئله ۲۰-۴

حل) برای کل تیر داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow 7.5 \times 6000 - 15 \times B_y + 600 = 0 \Rightarrow B_y = 3040 \text{ lb}$$

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + 3040 - 6000 = 0 \Rightarrow A_y = 2960 \text{ lb}$$

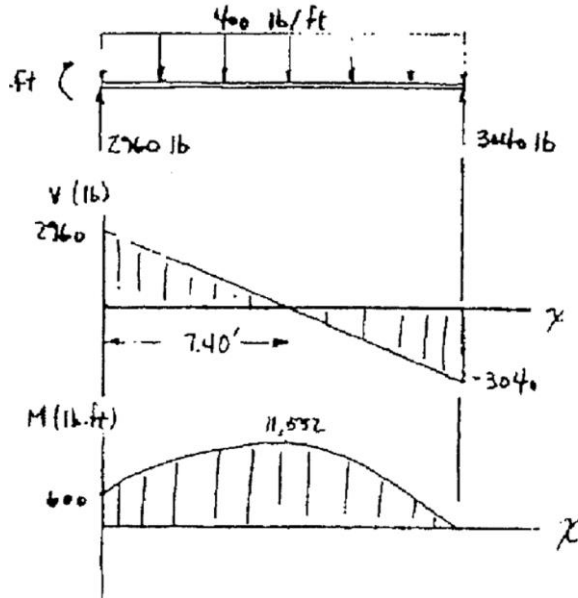
برای مقطع زده شده داریم:

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow 2960 - V - 400x = 0 \Rightarrow V = 2960 - 400x$$

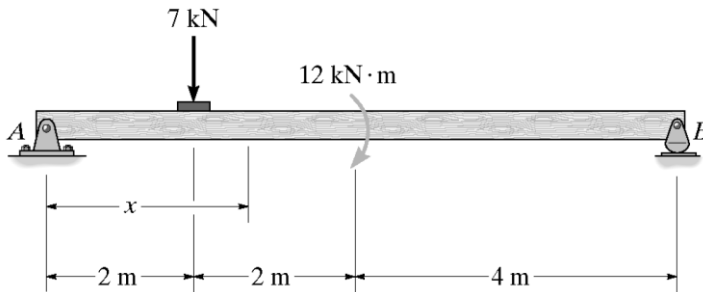
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow M + \frac{x}{2}(400x) - x(2960) - 600 = 0$$

$$\Rightarrow M = -200x^2 + 2960x + 600$$

۲۱-۴) دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر مسئله قبل را ترسیم نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه B به صورت غلتکی و تکیه‌گاه A به صورت مفصلی می‌باشد.

۲۲-۴) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، مقدار لنگر خمشی و نیروی برشی را در مقطع x از شکل را تعیین نمایید که در آن $2 < x < 4$ می‌باشد.

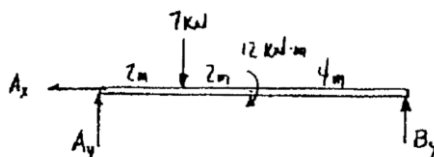

شکل مسئله ۲۲-۴

حل) برای تعیین عکس‌العمل‌های تکیه‌گاه A داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow A_y \times 8 - 7 \times 6 + 12 = 0 \Rightarrow A_y = 3.75 \text{ kN}$$

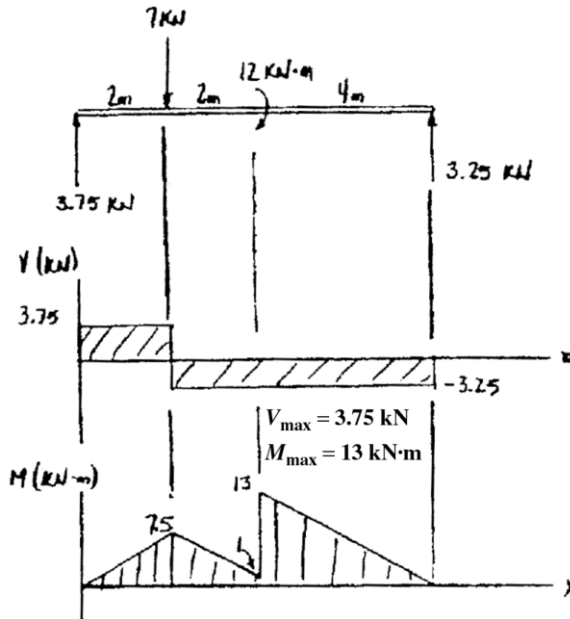

در مقطع زده شده از تیر داریم:

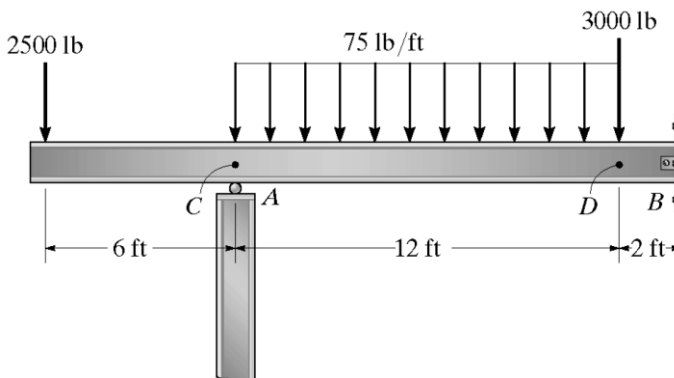
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -V + 3.75 - 7 = 0 \Rightarrow V = -3.25$$

$$\sum M = 0 \Rightarrow -M + 3.75 \times x - 7(x-2) = 0 \Rightarrow M = -3.25x + 14$$

۲۳-۴) دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر مسئله ۴-۲۲ را ترسیم نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه B به صورت غلتکی و تکیه‌گاه A به صورت مفصلی می‌باشد.

۲۴-۴) در تیر نشان داده شده در شکل زیر مقدار نیروی محوری، برشی و لنگر خمشی ایجاد شده در نقطه C و D را تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه B به مفصلی می‌باشد.

شکل مسئله ۴-۲۴

حل) برای تعیین عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی داریم:

تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

$$\rightarrow \sum_+ F_x = 0 \Rightarrow B_x = 0$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow 2500 \times 20 - A_y \times 14 + 900 \times 8 + 3000 \times 2 = 0$$

$$\Rightarrow A_y = 4514.29 \text{ lb}$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 2500 + 900 + 3000 - 4514.29 - B_y = 0$$

$$\Rightarrow B_y = 1885.71$$

در مقطع C داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -2500 - V_C + 4514.29 = 0 \Rightarrow V_C = 2014.3 \text{ lb} = 2.01 \text{ k}$$

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow M_C + 2500 \times 6 = 0 \Rightarrow M_C = -15000 \text{ lb.ft} = -15 \text{ k.ft}$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow N_C = 0$$

در مقطع D داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -2500 - 900 - V_D + 4514.29 = 0$$

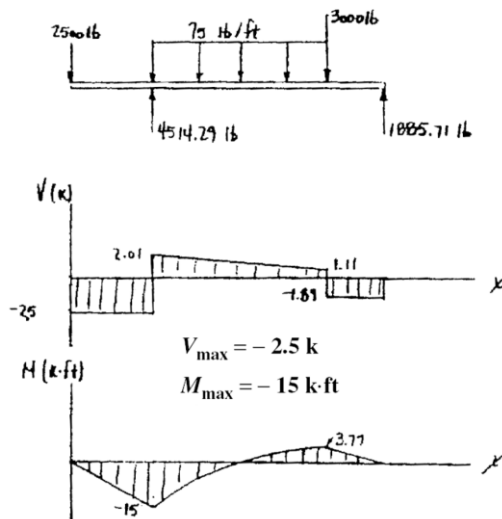
$$\Rightarrow V_D = 1114.3 \text{ lb} = 1.11 \text{ k}$$

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow 900 \times 6 + 2500 \times 18 - 4514.29 \times 12 + M_D = 0$$

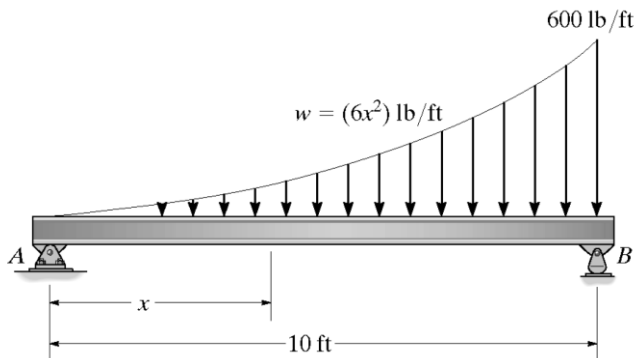
$$\Rightarrow M_D = 3771.4 \text{ lb.ft} = 3.77 \text{ k.ft}$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow N_D = 0$$

۴-۲۵) دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر مسئله قبل را ترسیم نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه B به صورت غلتکی و تکیه‌گاه A به صورت مفصلی می‌باشد.

۴-۲۶) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، مقدار لنگر خمشی و نیروی برشی را در مقطع x از شکل را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۴-۲۶

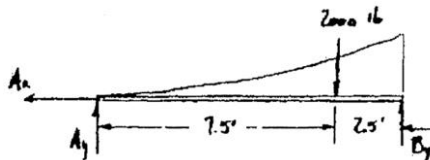
(حل) برآیند بارهای گسترده به صورت زیر بدست خواهد آمد:

$$F_R = \int_0^{10} 6x^2 dx = 2x^3 \Big|_0^{10} = 2000 lb$$

با توجه به اینکه مرکز سطح سهمی در $\frac{1}{4}(10 ft) = 2.5 ft$ قرار دارد، بنابراین:

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow 2.5 \times 2000 - 10A_y = 0 \Rightarrow A_y = 500 lb$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

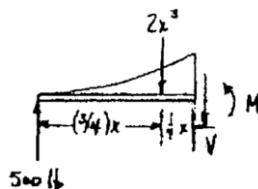

برای مقطع زده شده داریم:

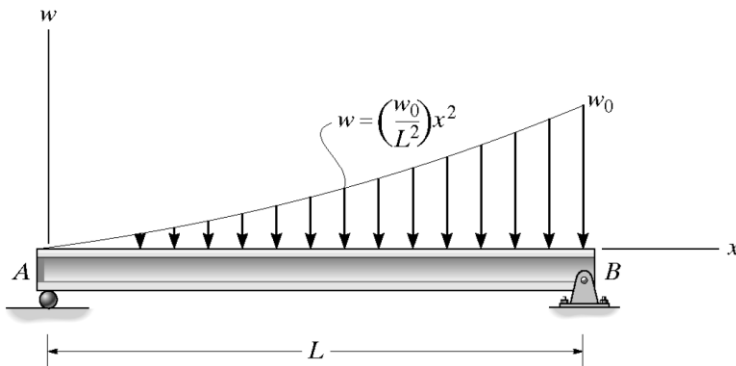
$$F_R = \int_0^x 6x^2 dx = 2x^3$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 500 - 2x^3 - V = 0 \Rightarrow V = 500 - 2x^3$$

$$\sum M = 0 \Rightarrow M + 2x^3 \left(\frac{x}{4} \right) - 500x = 0 \Rightarrow M = 500x - 0.5x^4$$

۲۷-۴) دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر شکل زیر را ترسیم نمایید.

شکل مسئله ۲۷-۴

حل) برآیند بارهای گسترده به صورت زیر می‌باشد:

$$F_R = \int_A dA = \int_0^L w dx = \frac{w_0}{L^2} \int_0^L x^2 dx = \frac{w_0 L}{3}$$

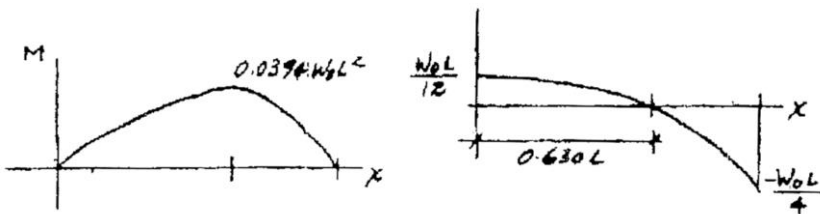
$$\bar{x} = \frac{\int_A x dA}{\int_A dA} = \frac{\frac{w_0}{L^3} \int_0^L x^3 dx}{\frac{w_0 L}{3}} = \frac{3L}{4}$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{w_0 L}{12} - \frac{w_0 x^3}{3L^2} = 0 \Rightarrow x = \left(\frac{1}{4}\right)^{\frac{1}{3}} L = 0.63L$$

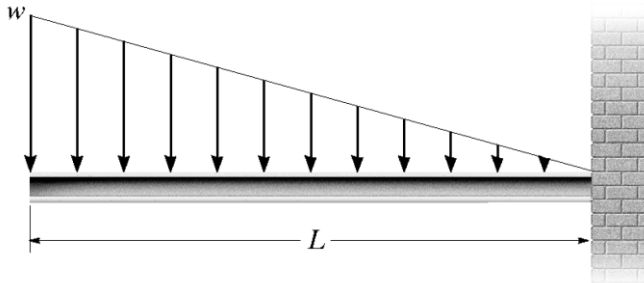
$$\sum M = 0 \Rightarrow \frac{w_0 L}{12}(x) - \frac{w_0 x^3}{3L^2} \left(\frac{1}{4}x\right) - M = 0 \Rightarrow M = \frac{w_0 L x}{12} - \frac{w_0 x^4}{12L^2}$$

با جانشانی $x = 0.630L$ و $M = 0.0394 w_0 L^2$ خواهد شد.

$$\Rightarrow V_{\max} = -\frac{w_0 L}{4}, \quad M_{\max} = 0.0394 w_0 L^2$$

۲۸-۴) معادله نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر شکل زیر را تعیین نمایید.

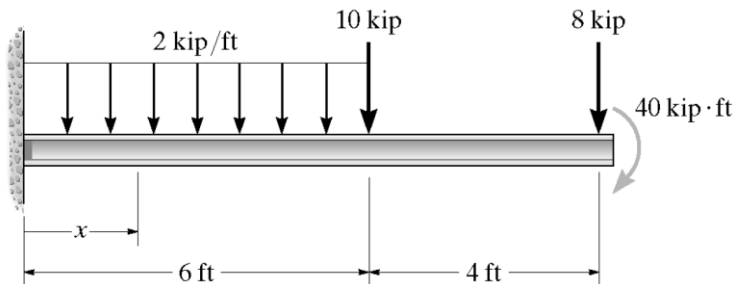
شکل مسئله ۲۸-۴

حل) با زدن یک مقطع از تیر داریم:

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow -V - \frac{1}{2} \left(\frac{w}{30} x \right) x - P = 0 \Rightarrow V = -\frac{wx^2}{60} - P$$

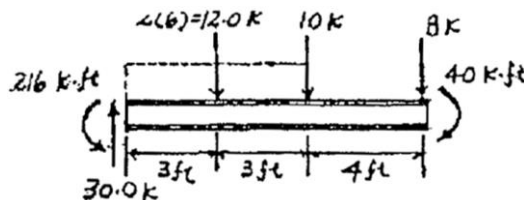
$$\sum M_s = 0 \Rightarrow M + \frac{1}{2} \left(\frac{w}{30} x \right) x \left(\frac{x}{3} \right) + Px = 0 \Rightarrow M = -\frac{wx^3}{180} - Px$$

۲۹-۴) معادله نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر شکل زیر را تعیین و همچنین، دیاگرام‌های نیروی برشی و لنگر خمشی را برای آن ترسیم نمایید.

شکل مسئله ۲۹-۴

حل) مقدار عکس‌العمل‌های تیر مطابق با دیاگرام جسم آزاد نشان داده شده در شکل زیر است.

برای $0 \leq x \leq 6$ داریم:

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow 30.0 - 2x - V = 0 \Rightarrow V = (30.0 - 2x)k$$

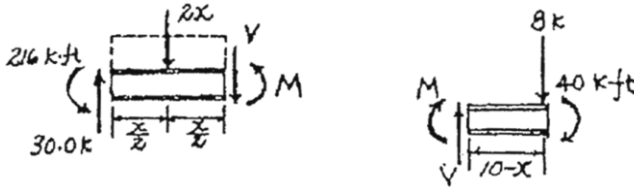
$$\sum M_{NA} = 0 \Rightarrow M + 216 + 2x\left(\frac{x}{2}\right) - 30.0x = 0$$

$$\Rightarrow M = \{-x^2 + 30.0x - 216\}k.ft$$

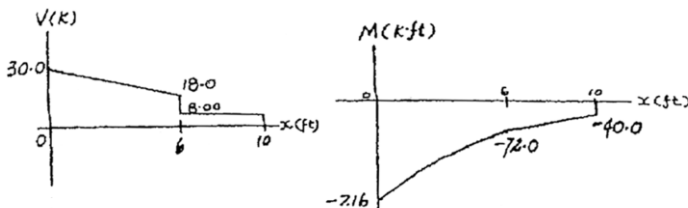
برای $6 \leq x \leq 10$ داریم:

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow V - 8 = 0 \Rightarrow V = 8.0k$$

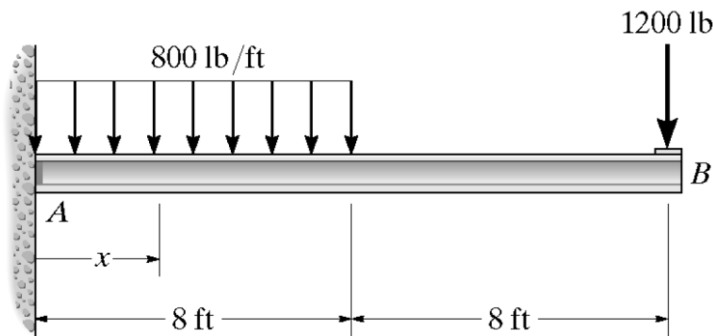
$$\sum M_{NA} = 0 \Rightarrow -M - 8(10-x) - 40 = 0 \Rightarrow M = \{8.0x - 120\}k.ft$$

با مقدار دهی به x و ترسیم نمودار برش و لنگر داریم:

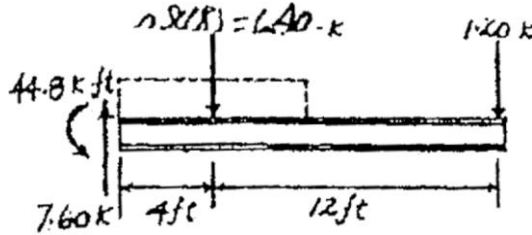

۳۰-۴) معادله نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر شکل زیر را تعیین و همچنین، دیاگرام‌های نیروی برشی و لنگر خمشی را برای آن ترسیم نمایید.

شکل مسئله ۳۰-۴

حل) مقدار عکس‌العمل‌های تیر مطابق با دیاگرام جسم آزاد نشان داده شده در شکل زیر است.

برای $0 \leq x \leq 8$ داریم:

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow 7.60 - 0.8x - V = 0 \Rightarrow V = (7.60 - 0.8x)k$$

$$\sum M_{NA} = 0 \Rightarrow M + 44.8 + 0.80x\left(\frac{x}{2}\right) - 7.6x = 0$$

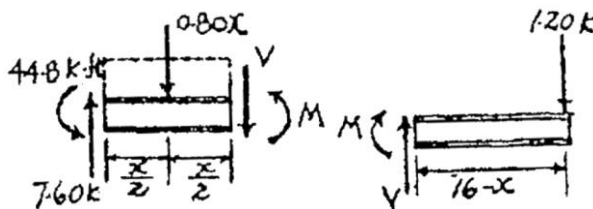
$$\Rightarrow M = \{-0.40x^2 + 7.60x - 44.8\}k \cdot ft$$

برای $8 \leq x \leq 16$ داریم:

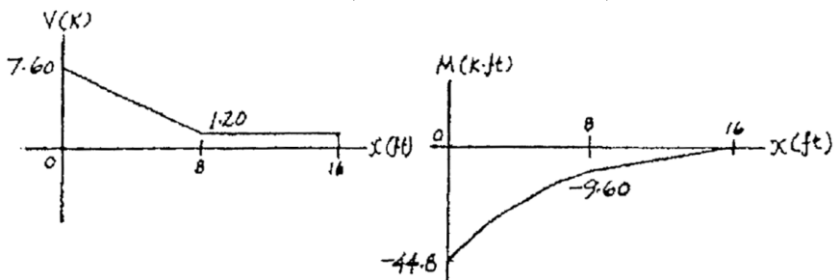
$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow V - 1.20 = 0 \Rightarrow V = 1.20k$$

$$\sum M_{NA} = 0 \Rightarrow -M - 1.20(16 - x) = 0$$

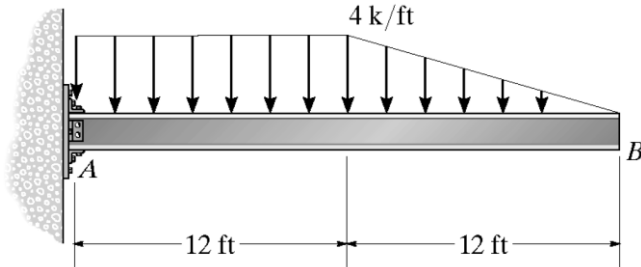
$$\Rightarrow M = \{1.20x - 19.2\}k \cdot ft$$

با مقدار دهی به x و ترسیم نمودار برش و لنگر داریم:

۴-۳۱) دیاگرام‌های نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر شکل زیر را ترسیم نمایید.

شکل مسئله ۳۱-۴

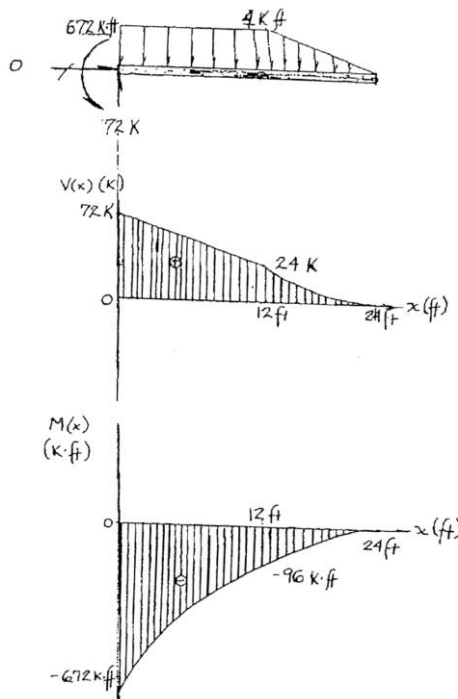
(حل)

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

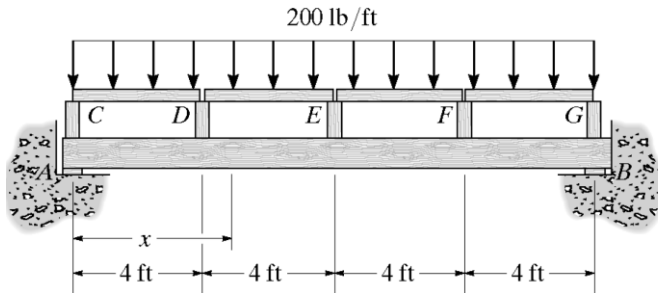
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - 48 - 24 = 0 \Rightarrow A_y = 72k \uparrow$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow -48 \times 6 - 24 \times 16 + M_A = 0$$

$$\Rightarrow M_A = 672k \cdot ft$$

۳۲-۴) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، مقدار لنگر خمشی و نیروی برشی را در مقطع x از شکل را تعیین نمایید که در آن $4 < x < 8$ می‌باشد. فرض نمایید که تکیه‌گاه A به صورت غلتکی و تکیه‌گاه B به صورت مفصلی می‌باشد.

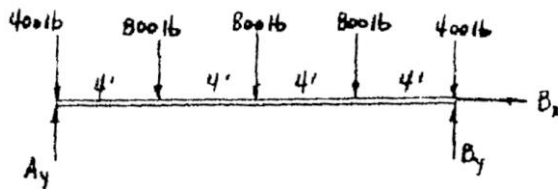

شکل مسئله ۳۲-۴

حل) برای تعیین عکس‌العمل تکیه‌گاهی A داریم:

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow -A_y \times 16 + 800 \times (12 + 8 + 4) + 400 \times 16 = 0$$

$$\Rightarrow A_y = 1600 \text{ lb}$$

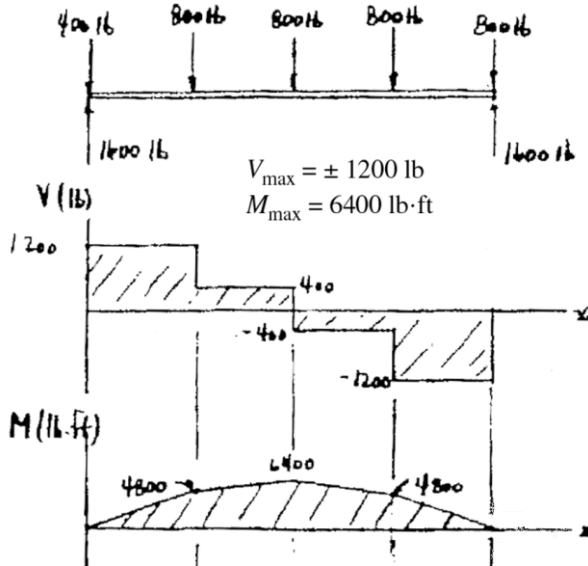
در مقطع زده شده از تیر داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 1600 - 800 - 400 - V = 0 \Rightarrow V = 400 \text{ lb}$$

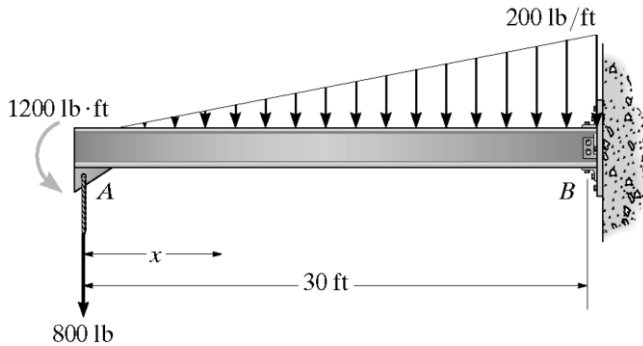
$$\sum M = 0 \Rightarrow M - 800 \times 4 - 400x = 0 \Rightarrow M = (400x + 3200) \text{ lb.ft}$$

۳۳-۴) دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر مسئله قبل را ترسیم نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه A به صورت غلتکی و تکیه‌گاه B به صورت مفصلی می‌باشد.

۳۴-۴) دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی در تیر شکل زیر را به صورت تابعی از x تعیین نمایید.

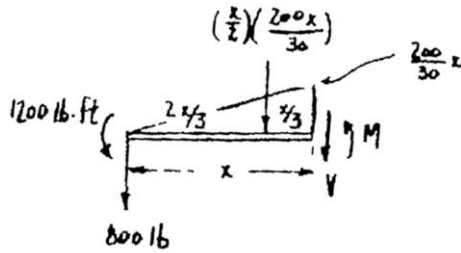
شکل مسئله ۳۴-۴

حل) با زدن یک مقطع به فاصله x از ابتدای تیر داریم:

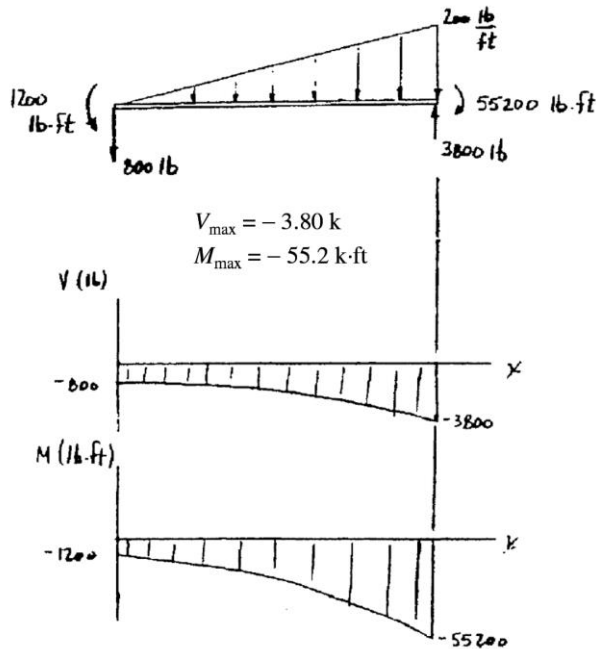
$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow -V - 800 - \frac{200}{60}x^2 = 0 \Rightarrow V = (-3.33x^2 - 800) \text{ lb}$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow M + \frac{x}{3} \left(\frac{200}{60}x^2 \right) + 800x + 1200 = 0$$

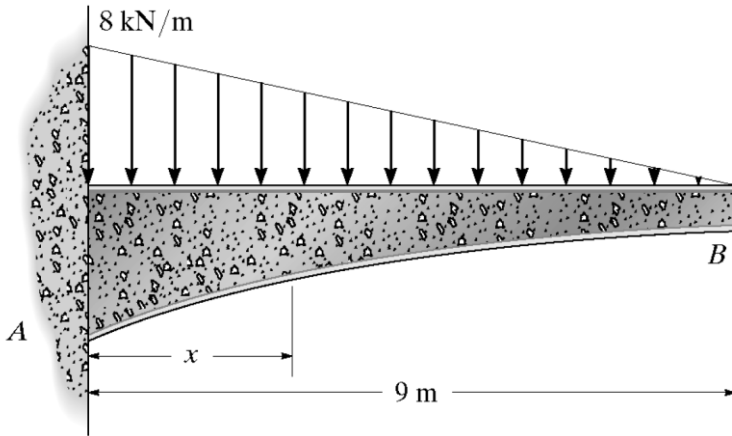
$$\Rightarrow M = (-1.11x^3 - 800x - 1200) \text{ lb.ft}$$

۳۵-۴) دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر مسئله ۴-۳۴ را ترسیم نمایید.

۳۶-۴) دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی در تیر شکل زیر را به صورت تابعی از x تعیین نمایید.

شکل مسئله ۴-۳۶

حل) با نوشتن معادله تعادل برای مقطع زده شده داریم:

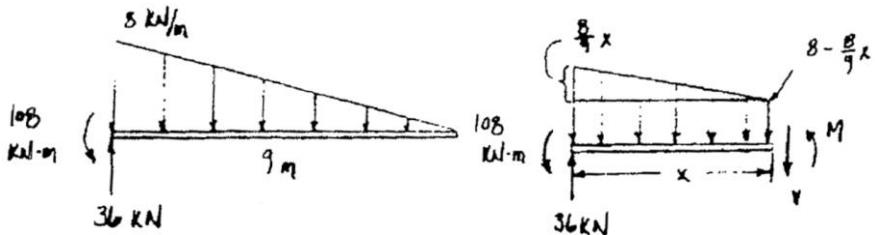
$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow 36 - \frac{1}{2} \left(\frac{8}{9}x \right) (x) - \frac{8}{9}(9-x)x - V = 0$$

$$\Rightarrow V = 36 - \frac{4}{9}x^2 - 8x + \frac{8}{9}x^2 = 0.444x^2 - 8x + 36$$

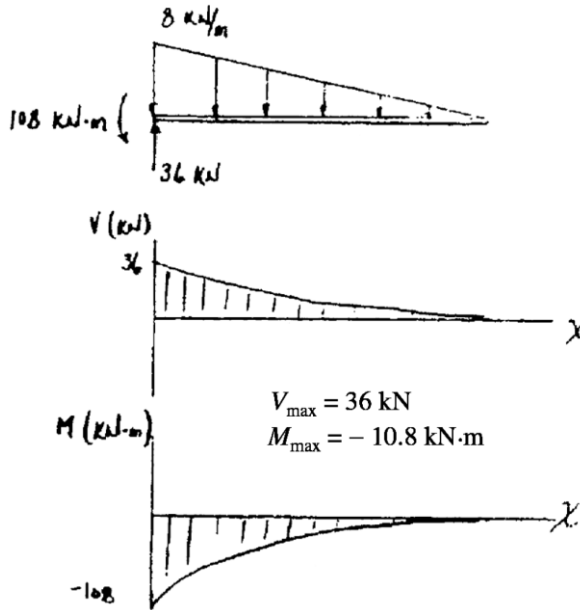
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow 108 + \frac{1}{2} \left(\frac{8}{9}x \right) (x) \left(\frac{2}{3}x \right) + \frac{8}{9}(9-x)(x) \left(\frac{x}{2} \right) - 36x + M = 0$$

$$M = -108 - \frac{8}{27}x^3 - 4x^2 + \frac{8}{18}x^3 + 36x$$

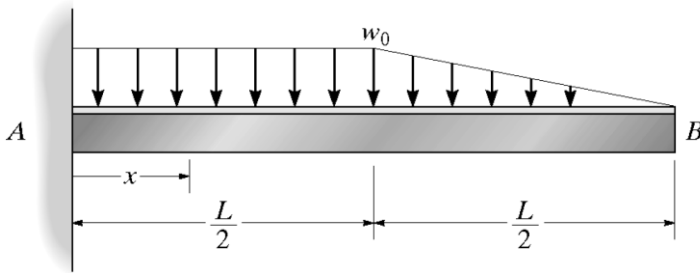
$$M = 0.148x^3 - 4x^2 + 36x - 108$$

۴-۳۷) دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر مسئله ۴-۳۶ را ترسیم نمایید.

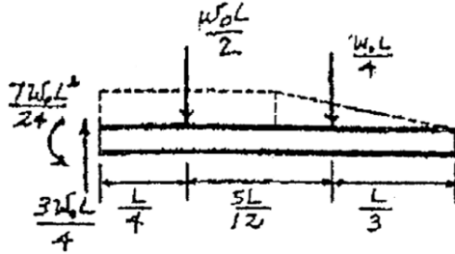

۳۸-۴) دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی در تیر شکل زیر را به صورت تابعی از x تعیین نمایید.

شکل مسئله ۳۸-۴

حل) مقدار عکس‌العمل‌های تیر مطابق با دیاگرام جسم آزاد نشان داده شده در شکل زیر است.

برای $0 \leq x \leq L/2$ داریم:

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{3w_0L}{4} - w_0x - V = 0 \Rightarrow V = \frac{w_0}{4}(3L - 4x)$$

$$\sum M_{NA} = 0 \Rightarrow \frac{7w_0L^2}{24} - \frac{3w_0L}{4}x + w_0x\left(\frac{x}{2}\right) + M = 0$$

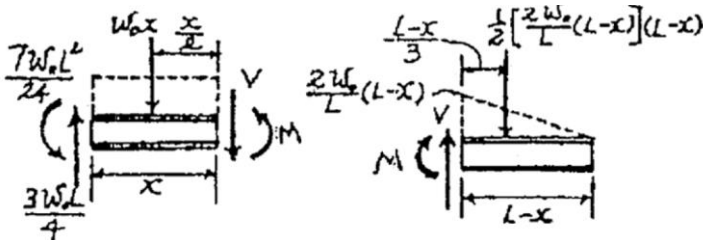
$$\Rightarrow M = \frac{w_0}{24}(-12x^2 + 18Lx - 7L^2)$$

برای $L/2 \leq x \leq L$ داریم:

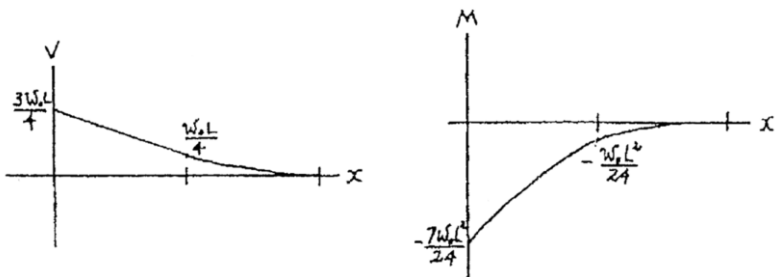
$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow V - \frac{1}{2}\left(\frac{2w_0}{L}(L-x)\right)(L-x) = 0 \Rightarrow V = \frac{w_0}{L}(L-x)^2$$

$$\sum M_{NA} = 0 \Rightarrow -M - \frac{1}{2}\left(\frac{2w_0}{L}(L-x)\right)(L-x)\left(\frac{L-x}{3}\right) = 0$$

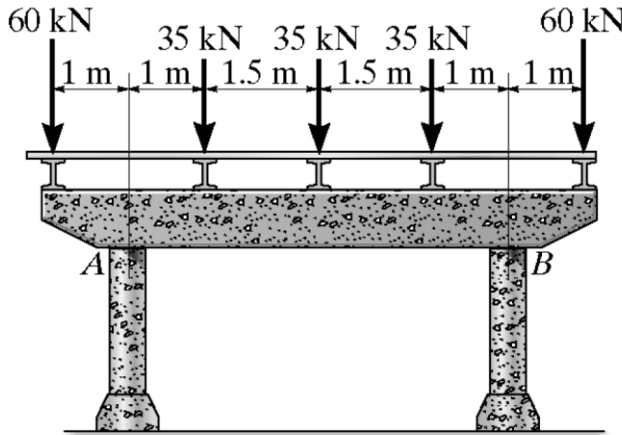
$$\Rightarrow M = \frac{w_0}{3L}(L-x)^3$$

با مقدار دهی به x و ترسیم نمودار برش و لنگر داریم:

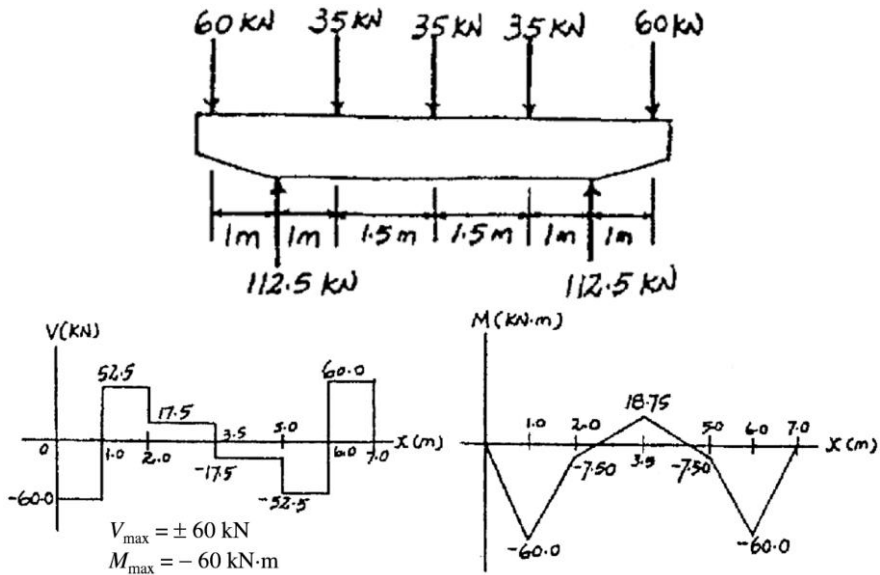

پل نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای عرشه پل را ترسیم نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه‌های A و B تنها قادر به تحمل عکس‌العمل تکیه‌گاهی قائم می‌باشند.

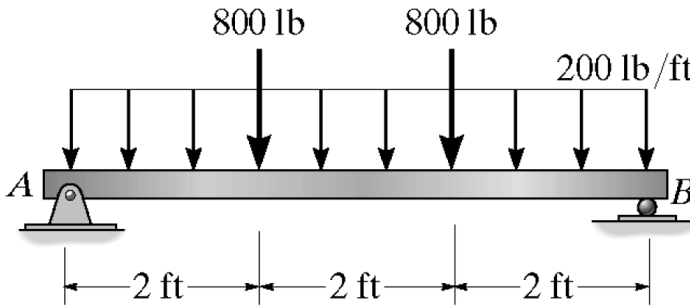

شکل مسئله ۳۹-۴

حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد برای پل داریم:

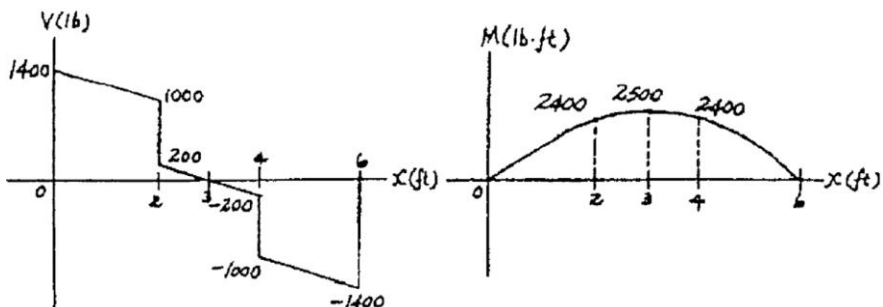
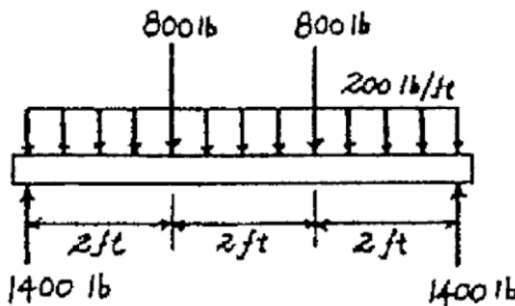

۴-۴) تیر نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر را ترسیم نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه‌های A و B تنها قادر به تحمل عکس‌العمل تکیه‌گاهی قائم می‌باشند.

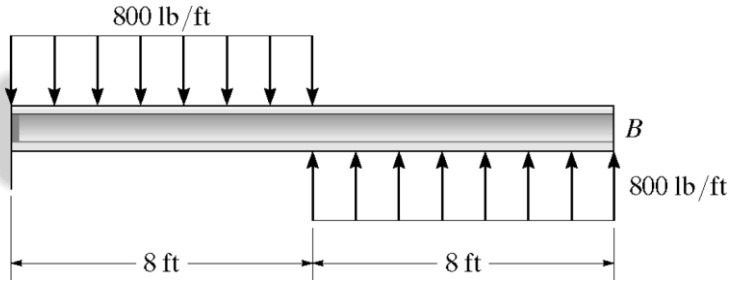

شکل مسئله ۴-۴

حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد تیر داریم:

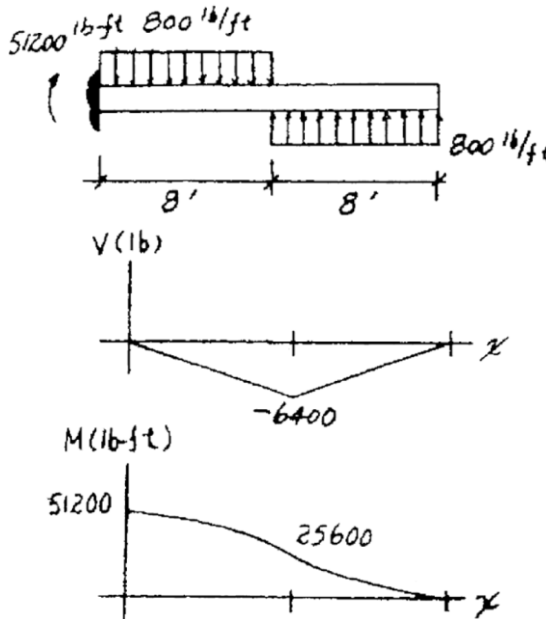

۴-۴) تیر نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر را ترسیم نمایید.

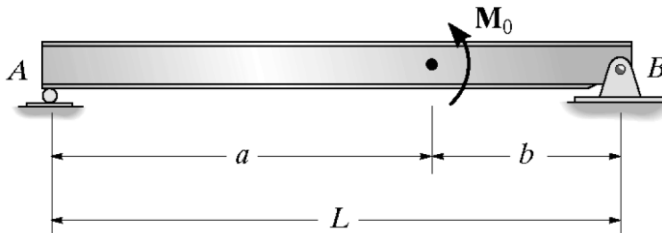
شکل مسئله ۴-۴۱

حل) با توجه به دیگرام جسم آزاد برای تیر داریم:

$$V_{\max} = -6.40k \quad , \quad M_{\max} = 51.2k.ft$$

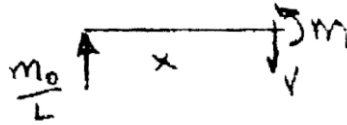
۴-۴۲) معادله لنگر خمشی، نیروی برشی در تیر شکل زیر را بر حسب تابعی از x تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه گاه B به صورت مفصلی باشد.

شکل مسئله ۴-۴۲

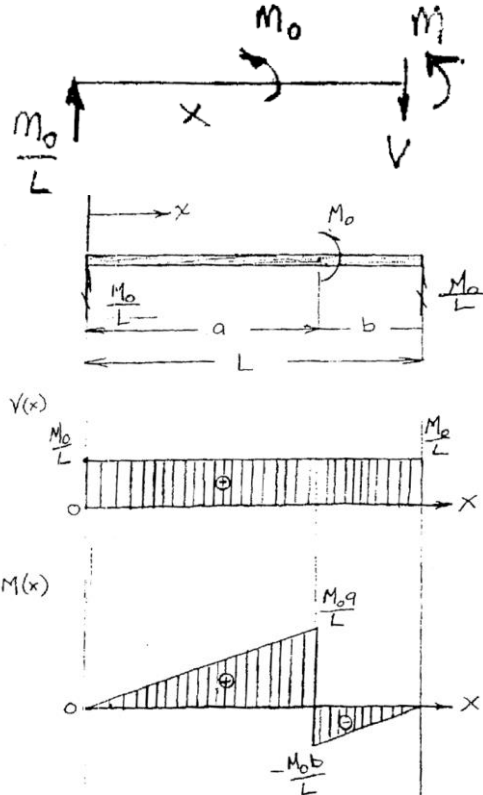
حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد برای تیر داریم:
برای $0 \leq x < a$ داریم:

$$M = \frac{M_0}{L} x$$

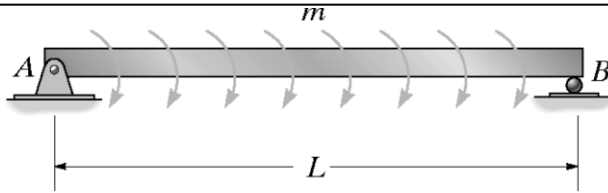

برای $a < x \leq L$ داریم:

$$M = \frac{M_0}{L} x - M_0$$

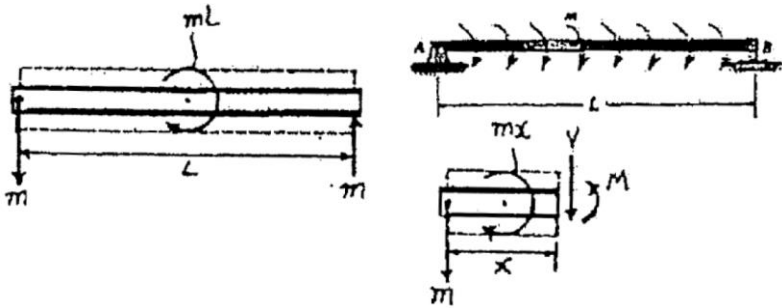

۴-۴۳) تیر نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید که تحت یک لنگر گسترده قرار دارد. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر را ترسیم نمایید.

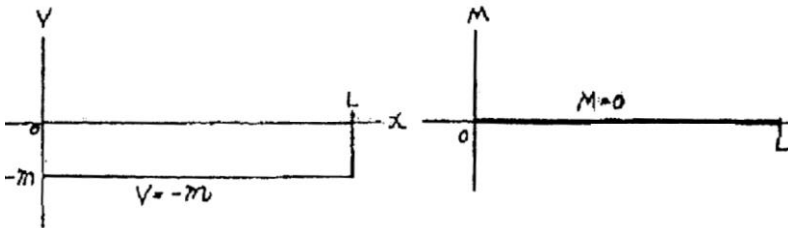
شکل مسئله ۴-۴۳

حل) کل لنگر گسترده را می‌توان در مرکز سطح بار متمرکز نمود:

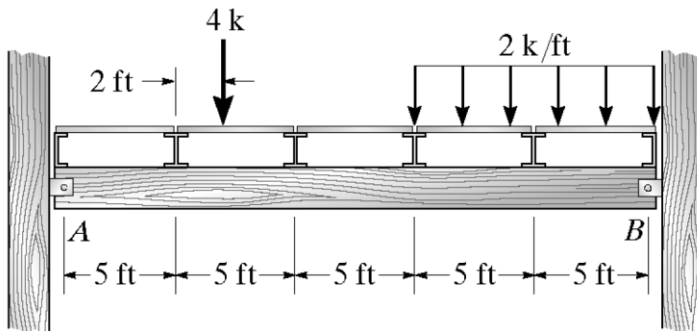

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow -m - V = 0 \Rightarrow V = -m$$

$$\sum M_{NA} = 0 \Rightarrow M + m(x) - mx = 0 \Rightarrow M = 0$$

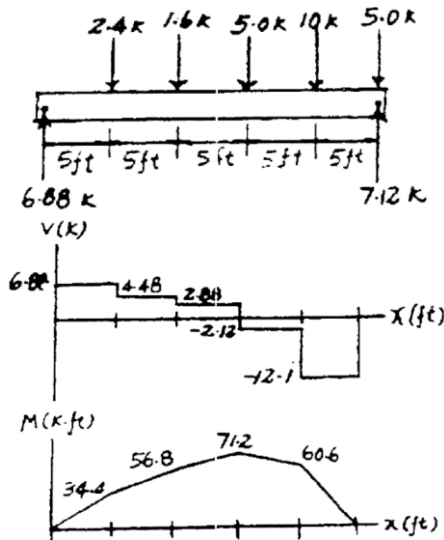

۴-۴۴) در تیر شکل زیر نیروهای اعمال شده بر یک تیر از طرف کف یک سازه نشان داده شده است. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر را ترسیم نمایید.

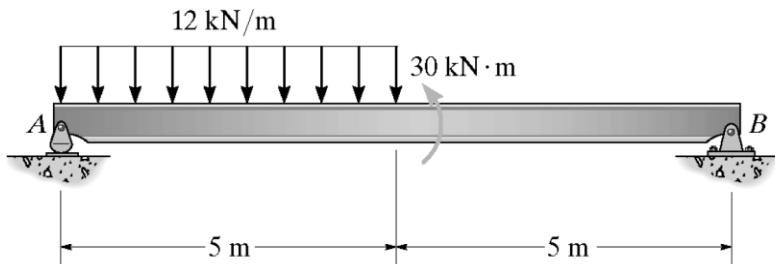

شکل مسئله ۴-۴۴

حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد برای تیر داریم:

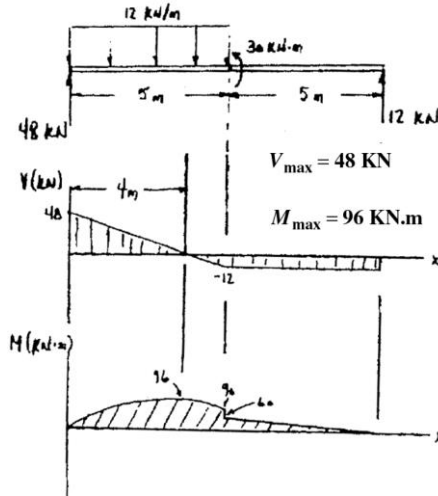

۴-۴۵) تیر نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر را ترسیم نمایید.

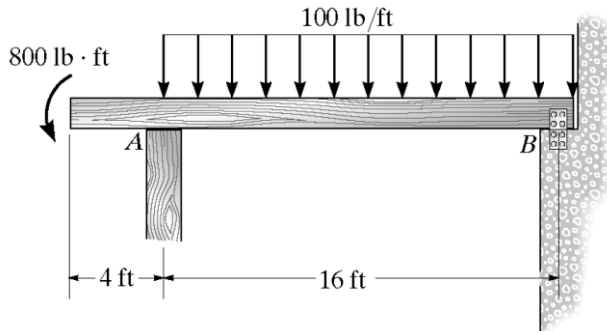

شکل مسئله ۴-۴۵

حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد برای تیر داریم:

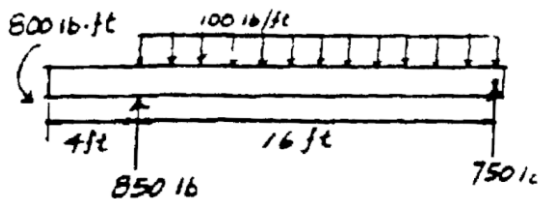

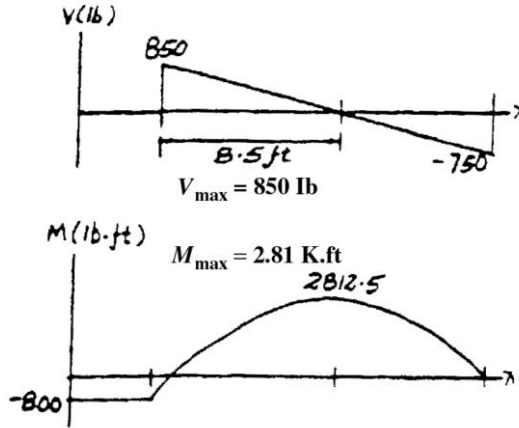
۴-۶) تیر نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر را ترسیم نمایید. تکیه‌گاه A غلتکی و B به صورت مفصلی می‌باشد.

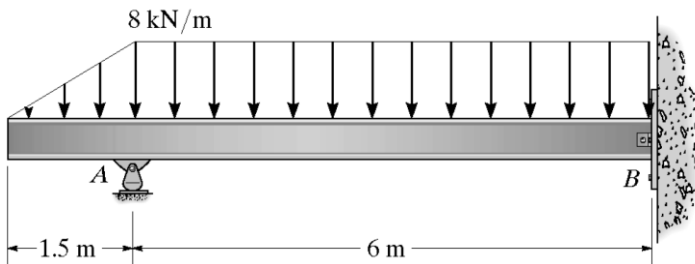
شکل مسئله ۴-۶

حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد برای تیر داریم:

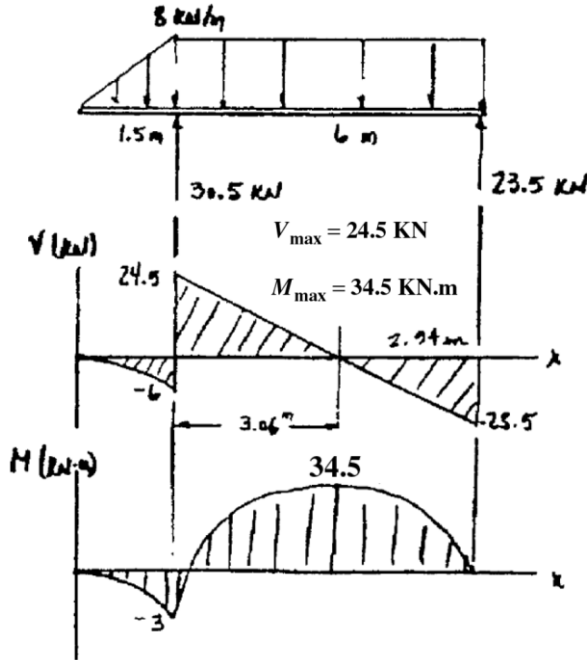

۴-۴۷) تیر نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر را ترسیم نمایید. تکیه‌گاه A غلتکی و B به صورت مفصلی می‌باشد.

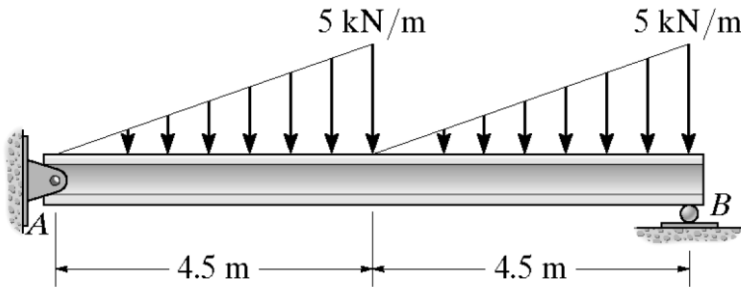

شکل مسئله ۴-۴۷

حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد برای تیر داریم:

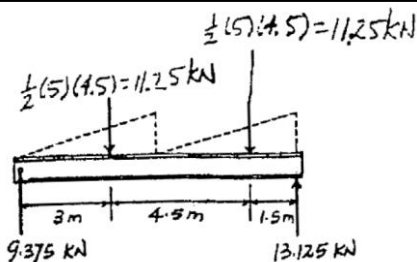

۴-۴) تیر نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر را ترسیم نمایید. تکیه‌گاه A مفصلی و B به صورت غلتکی می‌باشد.

شکل مسئله ۴-۴

حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد برای تیر داریم:

با توجه به دیاگرام جسم آزاد (الف) داریم:

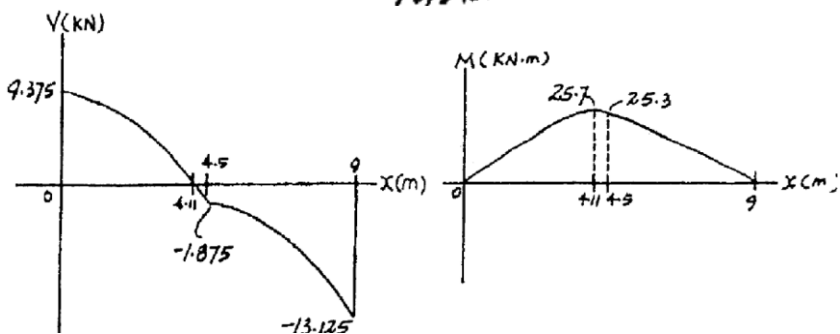
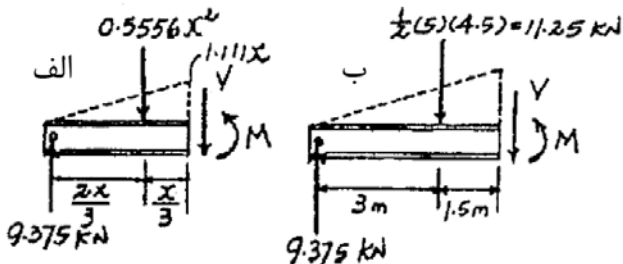
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 9.375 - 0.5556x^2 = 0 \Rightarrow x = 4.108m$$

$$\sum M_{NA} = 0 \Rightarrow M + (0.5556)(4.108^2) \left(\frac{4.108}{3} \right) - 9.375(4.108) = 0$$

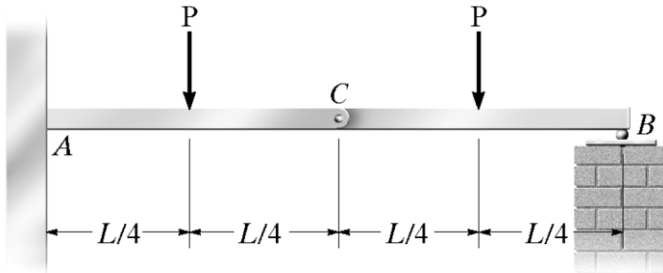
$$\Rightarrow M = 25.67kN.m$$

با توجه به دیاگرام جسم آزاد (ب) داریم:

$$\sum M_{NA} = 0 \Rightarrow M + 11.25 \times 1.5 - 9.375 \times 4.5 = 0 \Rightarrow M = 25.31kN.m$$

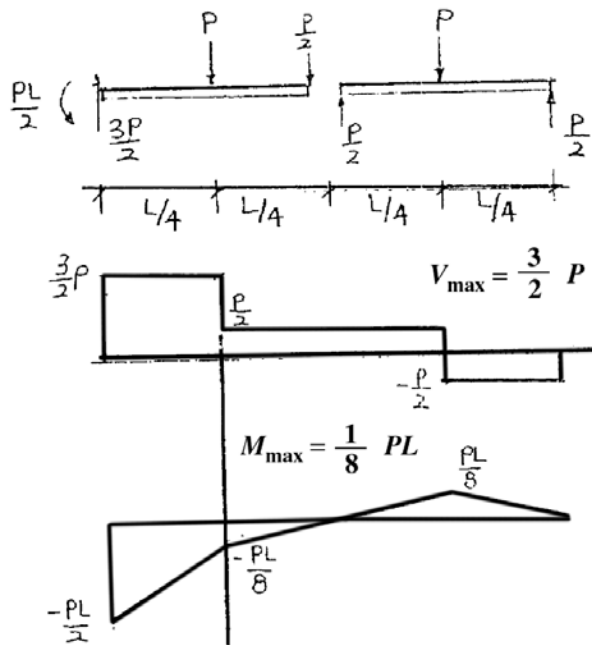

۴-۴۹) تیر نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر را ترسیم نمایید. تکیه‌گاه A ، گیردار و B به صورت غلتکی می‌باشد. تیر در نقطه C دارای مفصل داخلی است.

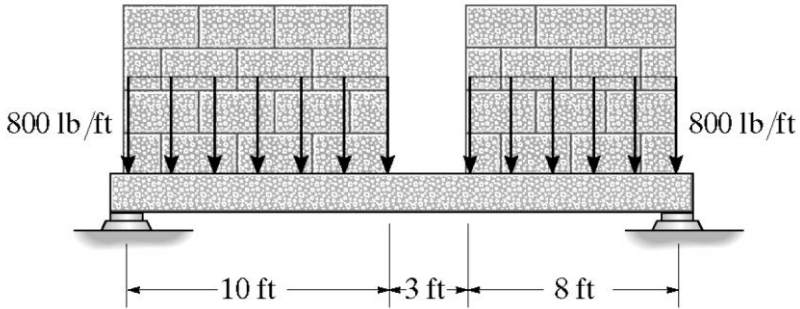

شکل مسئله ۴-۴۹

(حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد برای تیر داریم:

۴-۵۰) تیر بتنی شکل زیر را در نظر بگیرید که وزن یک دیوار را بر روی خود تحمل می‌نماید. مقطع تیر به صورت ۲۶×۱۲ اینچ می‌باشد. وزن مخصوص بتن تیر برابر $\gamma = 150 \text{ lb} / \text{ft}^3$ می‌باشد. در صورتی که بتوان از وزن فولادهای مسلح کننده تیر صرف نظر نمود، دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر را ترسیم نمایید.

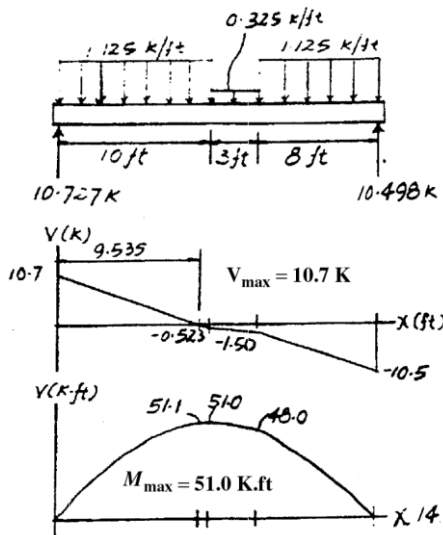

شکل مسئله ۴-۵۰

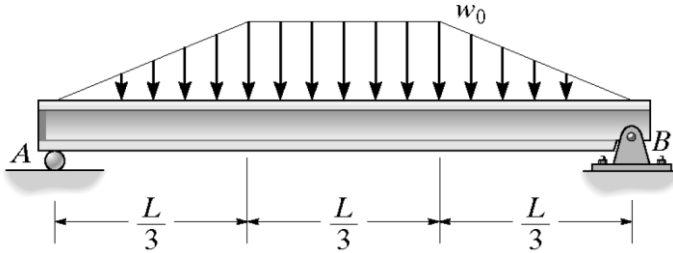
حل) وزن تیر به صورت زیر برابر است با:

$$A = \frac{12 \times 26}{144} = 2.1667 \text{ ft}^2$$

$$w_{conc} = 150(2.1667) = 325 \text{ lb/ft}$$

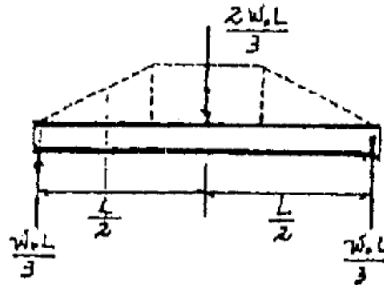

۴-۵۱) تیر نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر را ترسیم نمایید.

شکل مسئله ۴-۵۱

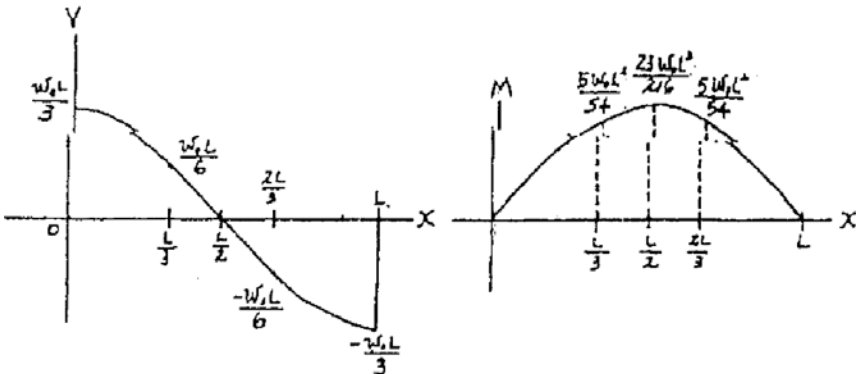
حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد برای تیر داریم:

با زدن یک برش در فاصله $x=L/3$ داریم:

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{w_0L}{3} - \frac{w_0L}{6} - V = 0 \Rightarrow V = \frac{w_0L}{6}$$

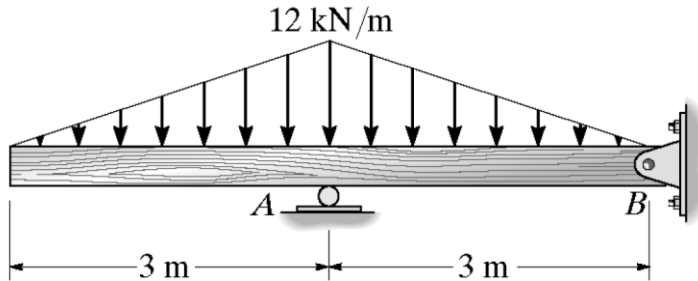
$$\sum M_{NA} = 0 \Rightarrow M + \frac{w_0L}{6} \left(\frac{L}{9} \right) - \frac{w_0L}{3} \left(\frac{L}{3} \right) = 0 \Rightarrow M = \frac{5w_0L^2}{54}$$

$$V_{\max} = \frac{w_0L}{3}, \quad M_{\max} = \frac{23w_0L^2}{216}$$

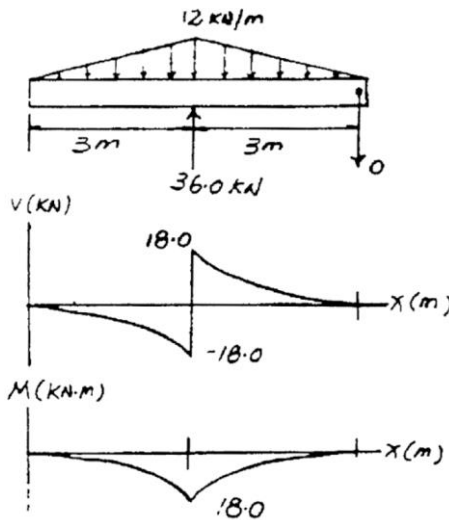
۴-۵۲) تیر نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر

خمشی برای تیر را ترسیم نمایید.

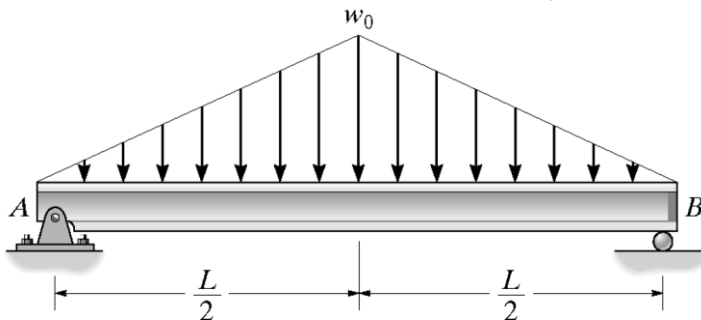

شکل مسئله ۴-۵۲

حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد برای تیر داریم:

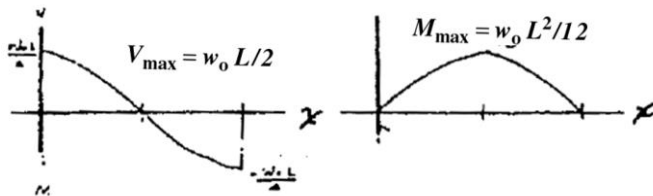
۴-۵۳) تیر نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر را ترسیم نمایید.

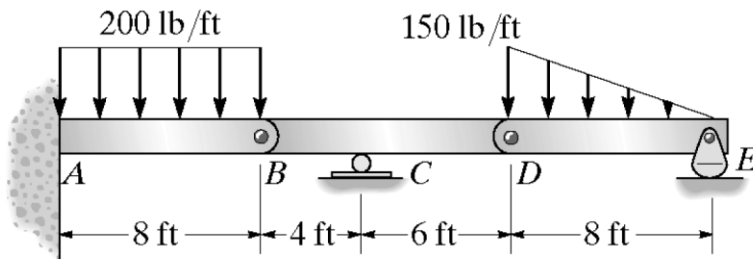
شکل مسئله ۴-۵۳

حل) با زدن یک مقطع در وسط تیر و نوشتن معادله تعادل لنگر برای آن داریم:

$$\sum M = 0 \Rightarrow M - \frac{w_0 L}{4} \left(\frac{L}{3} \right) = 0 \Rightarrow M = \frac{w_0 L^2}{12}$$

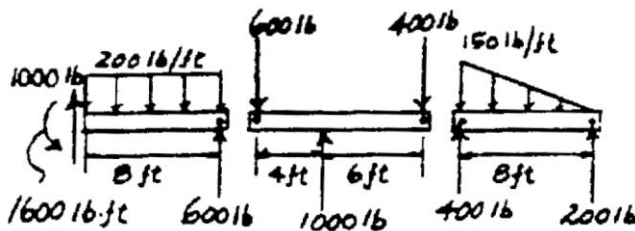

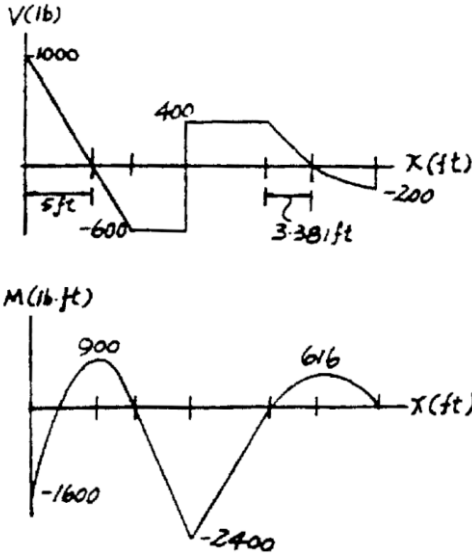
۵۴-۴) تیر نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر را ترسیم نمایید.

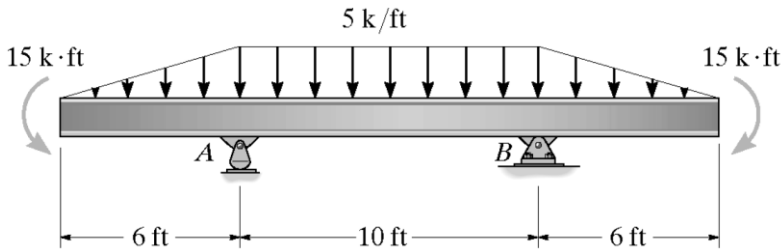
شکل مسئله ۵۴-۴

حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد برای تیر داریم:

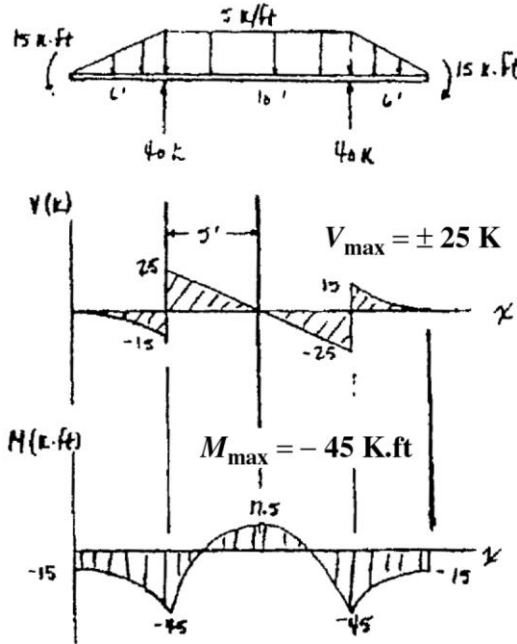

۵۵-۴ تیر نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر را ترسیم نمایید.

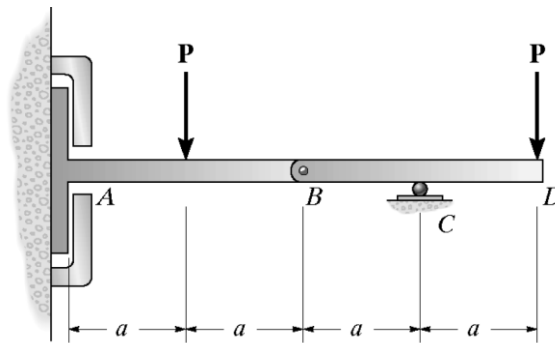

شکل مسئله ۵۵-۴

حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد برای تیر داریم:

۴-۵۶) تیر نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر را ترسیم نمایید. تیر در نقطه A دارای تکیه‌گاه هدایت شونده می‌باشد.

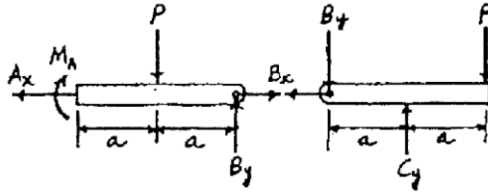
شکل مسئله ۴-۵۶

حل) با توجه دیاگرام جسم آزاد برای قطعه BD داریم:

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow B_y(a) - P(a) = 0 \Rightarrow B_y = P$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow C_y - P - P = 0 \Rightarrow C_y = 2P$$

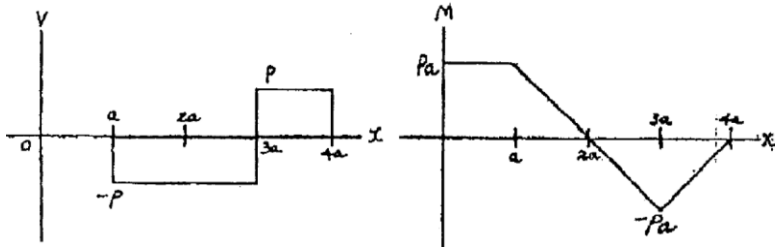
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow B_x = 0$$

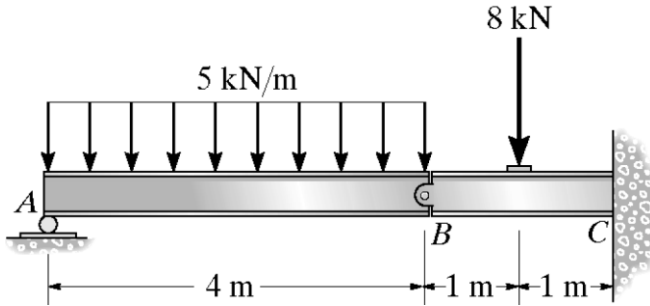
با استفاده از دیاگرام جسم آزاد برای قطعه AB داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow P(2a) - P(a) - M_A = 0 \Rightarrow M_A = Pa$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow P - P = 0 \quad \text{تعادل برقرار است}$$

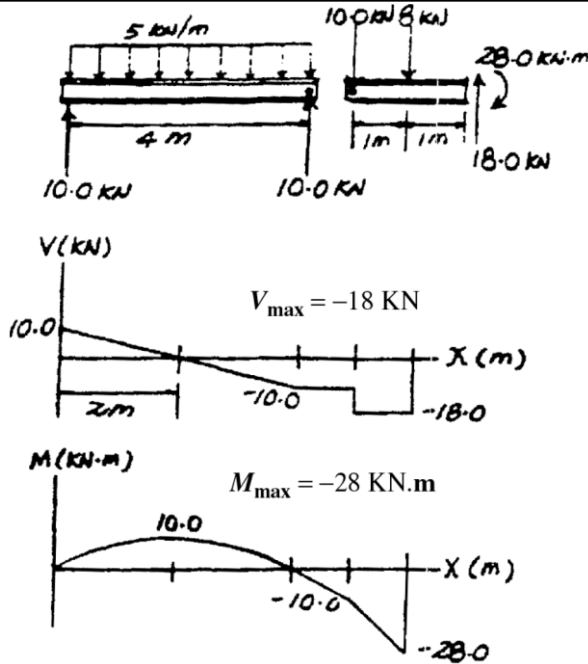

۵۷-۴) تیر نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر را ترسیم نمایید. تیر در نقطه B دارای مفصل داخلی می‌باشد.

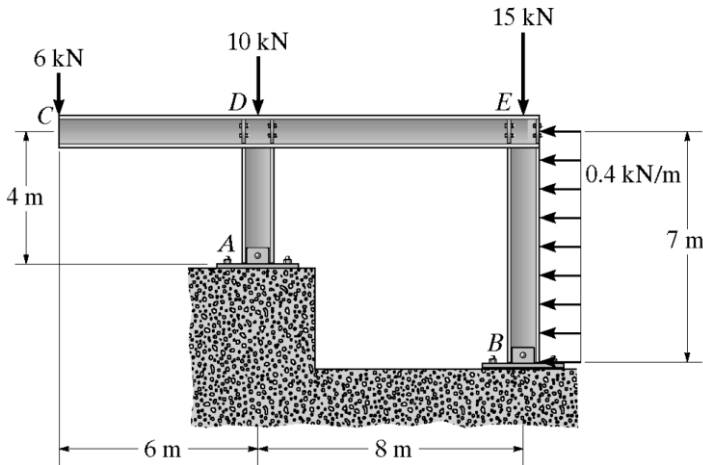

شکل مسئله ۵۷-۴

حل) با توجه دیاگرام جسم آزاد داریم:

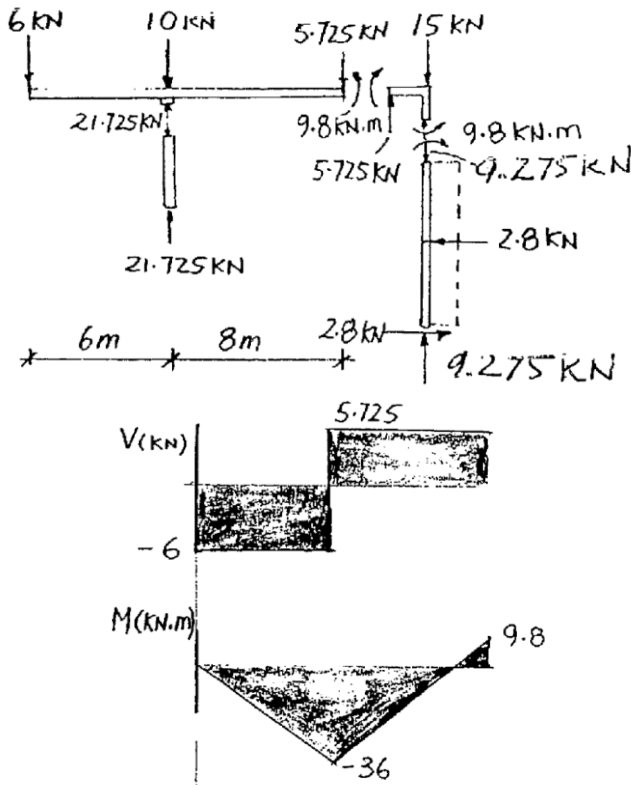

۵۸-۴) تیر نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر CDE را ترسیم نمایید. فرض کنید که A غلتکی و B مفصلی باشد. بقیه اتصالات به صورت گیردار هستند.

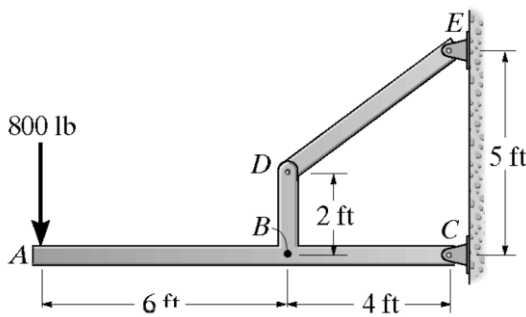

شکل مسئله ۵۸-۴

حل) با توجه دیاگرام جسم آزاد داریم:

۴-۵۹) سازه نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر ABC را ترسیم نمایید.

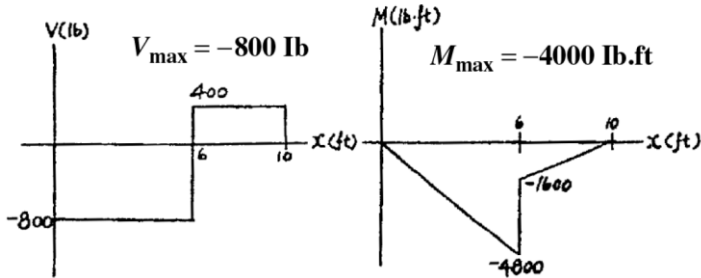
شکل مسئله ۴-۵۹

حل) برای تعیین عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی داریم:

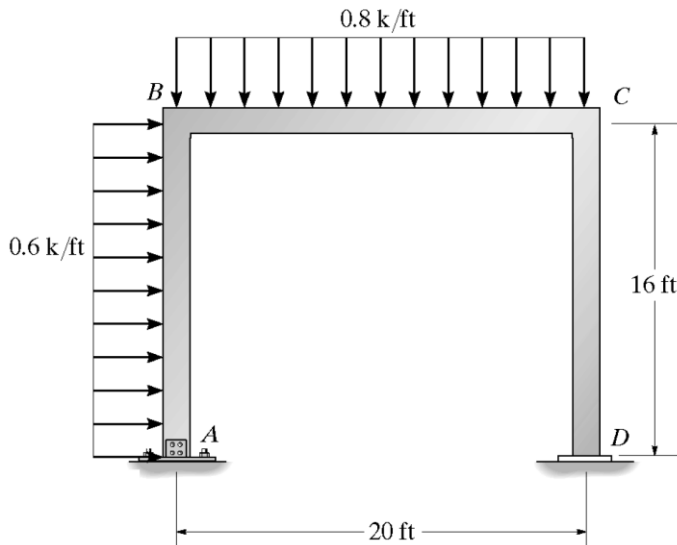
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow 800 \times 10 - \frac{3}{5} F_{DE} \times 4 - \frac{4}{5} F_{DE} \times 2 = 0 \Rightarrow F_{DE} = 2000 \text{ lb}$$

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow -800 + \frac{3}{5}(2000) - C_y = 0 \Rightarrow C_y = 400 \text{ lb}$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -C_x + \frac{4}{5}(2000) = 0 \Rightarrow C_x = 1600 \text{ lb}$$

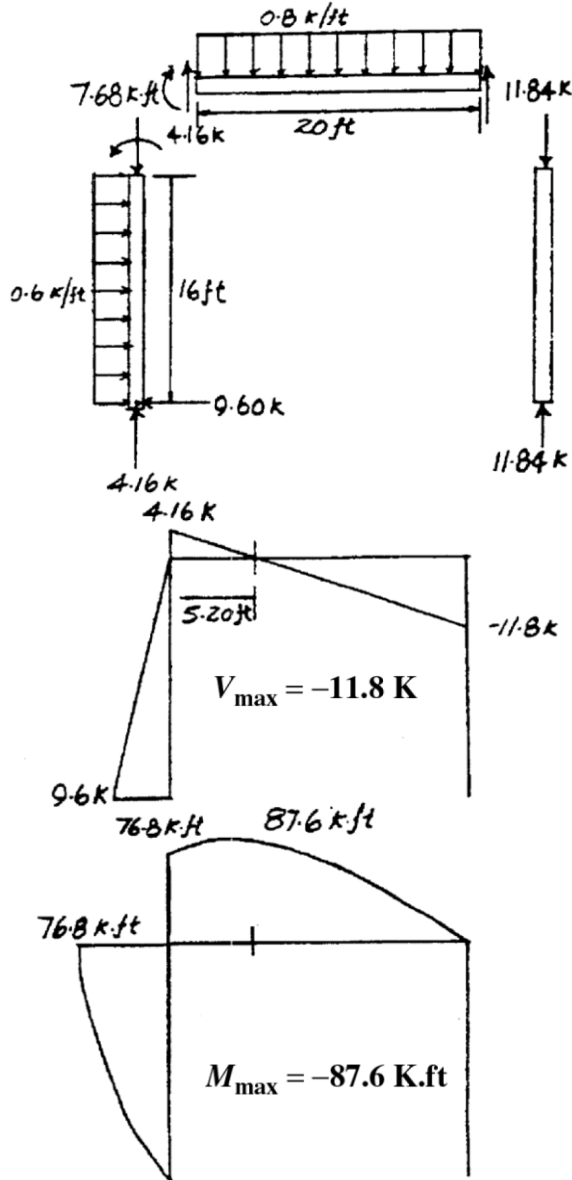

۶۰-۴) سازه نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای سازه را ترسیم نمایید. تکیه‌گاه A مفصلی و B غلتکی می‌باشد.

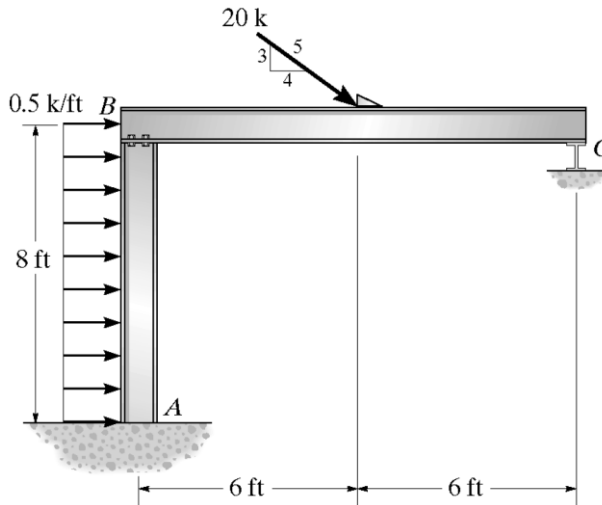

شکل مسئله ۶۰-۴

حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد برای سازه فوق داریم:

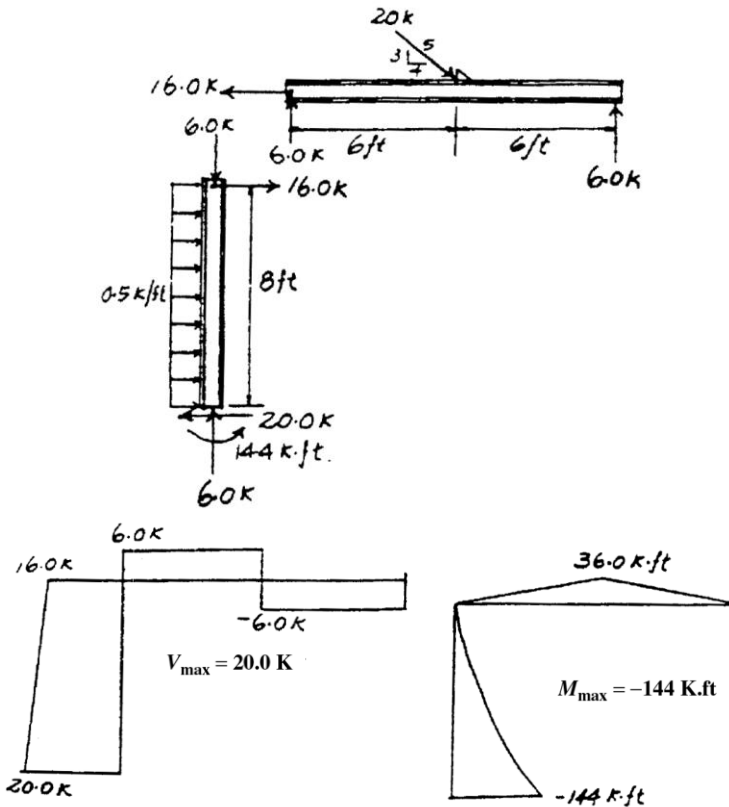

۴-۶۱) سازه نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای سازه را ترسیم نمایید. تکیه‌گاه A گیردار و C غلتکی می‌باشد.

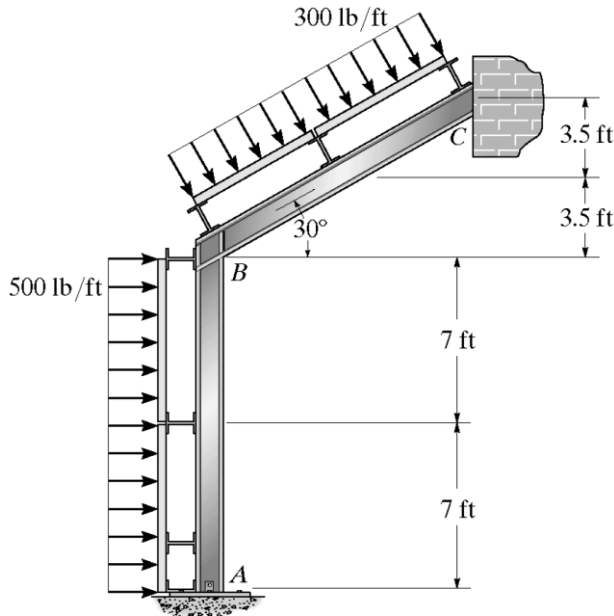

شکل مسئله ۴-۷۱

حل) با توجه به دیگرام جسم آزاد برای سازه فوق داریم:

۶۲-۴) سازه نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای سازه را ترسیم نمایید. تکیه‌گاه A مفصلی و C غلتکی می‌باشد. نیروی باد اعمال شده بر سقف توسط لایه‌های تعبیه شده بر روی تیرها بر آنها اعمال می‌شود. اتصال در نقطه B به صورت گیردار است.

شکل مسئله ۶۲-۴

حل) برای تعیین عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow -3.5 \times 7 - 1.75 \times 14 - (4.2 \times \cos 30^\circ) \times (7 \times \cos 30^\circ)$$

$$-4.2 \times \sin 30^\circ \times (14 + 3.5) + C_x \times 21 = 0$$

$$C_x = 5.133 \text{ kN}$$

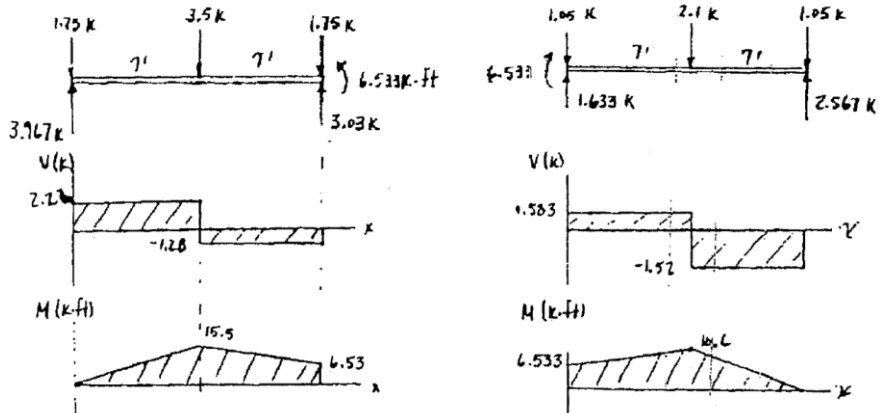
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 1.75 + 3.5 + 1.75 + 4.2 \sin 30^\circ - 5.133 - A_x = 0$$

$$\Rightarrow A_x = 3.967 \text{ kN}$$

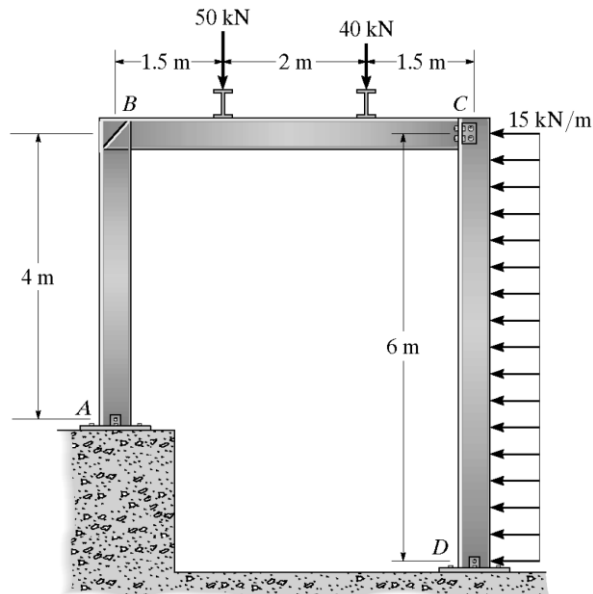
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - 4.2 \cos 30^\circ = 0 \Rightarrow A_y = 3.64 \text{ kN}$$

۲۰۷

رهیافت حل مسئله در تحلیل سازه‌ها

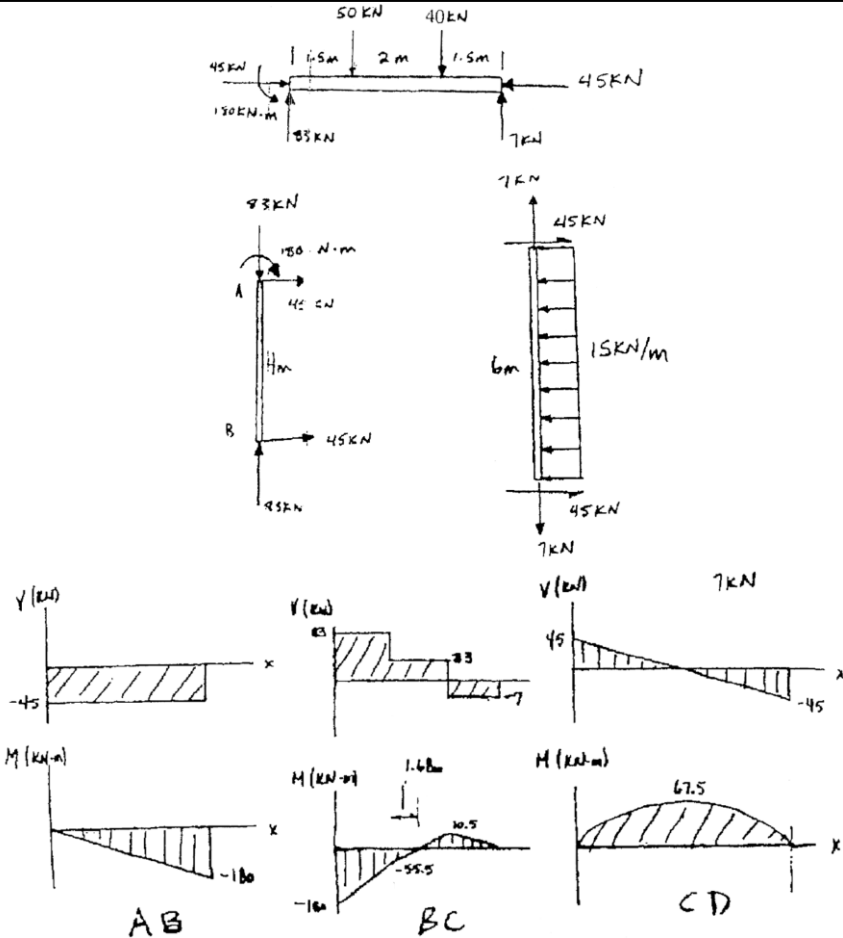
۶۳-۴) سازه نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای سازه را ترسیم نمایید. فرض کنید که اتصالات تیر در نقاط A ، C و D به صورت مفصلی می‌باشد.

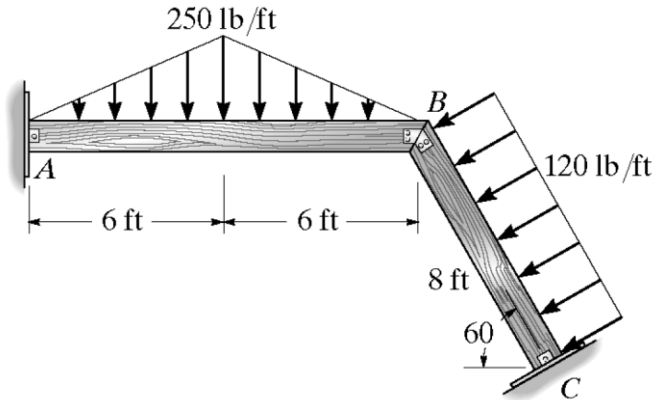
شکل مسئله ۶۳-۴

حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد برای سازه فوق داریم:

تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

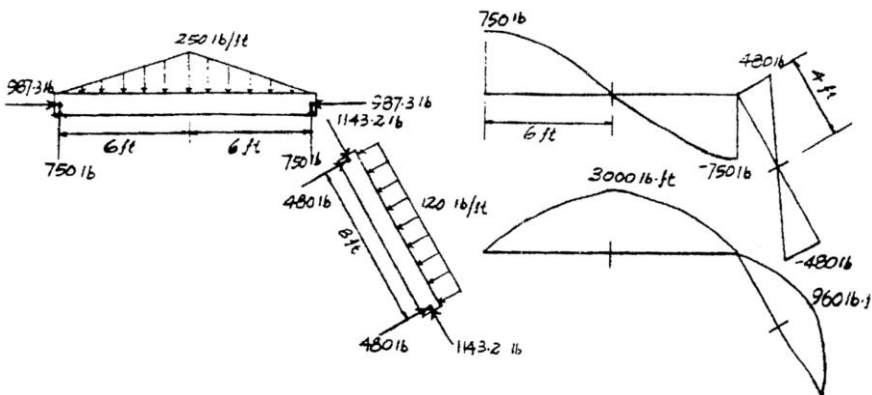

۴-۶۴) سازه نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای سازه را ترسیم نمایید. فرض کنید که اتصالات تیر در نقاط A ، B و C به صورت مفصلی می‌باشد.

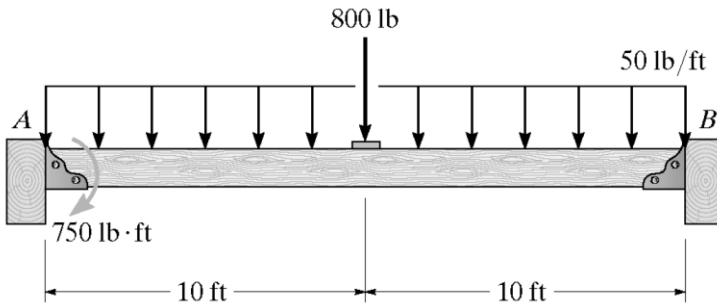

شکل مسئله ۶۴-۴

(حل)

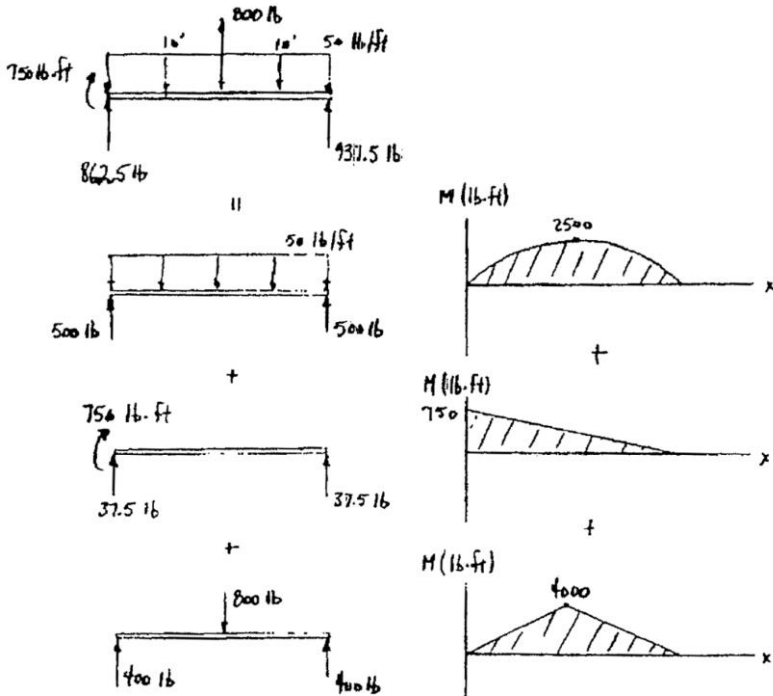
۶۴-۴) با استفاده از اصل جمع آثار قوا، دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای سازه زیر را ترسیم نمایید. تکیه‌گاه A مفصلی و B غلتکی می‌باشد.

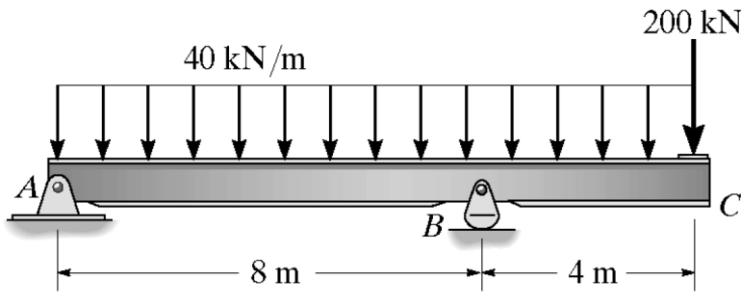
شکل مسئله ۶۵-۴

(حل) بارهای اعمال شده بر روی تیر را می‌توان به صورت زیر تفکیک نمود:

تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

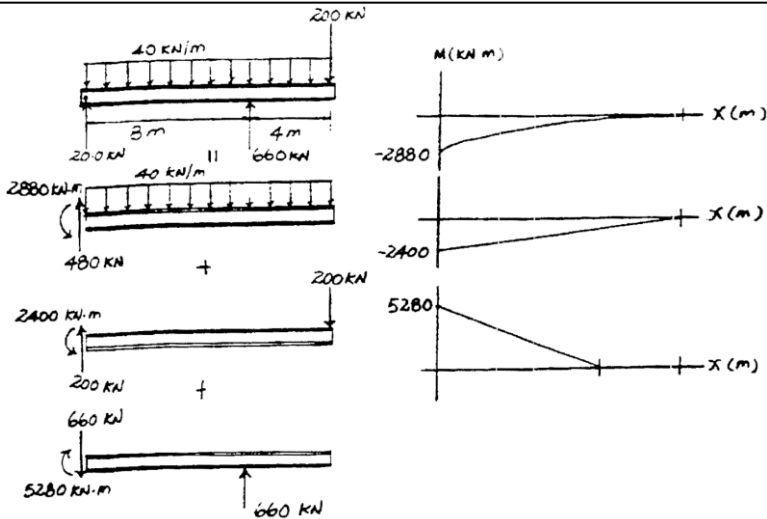

۴-۶۶) با استفاده از اصل جمع آثار قوا، دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای سازه زیر را ترسیم نمایید. تکیه‌گاه A مفصلی و B غلتکی می‌باشد.

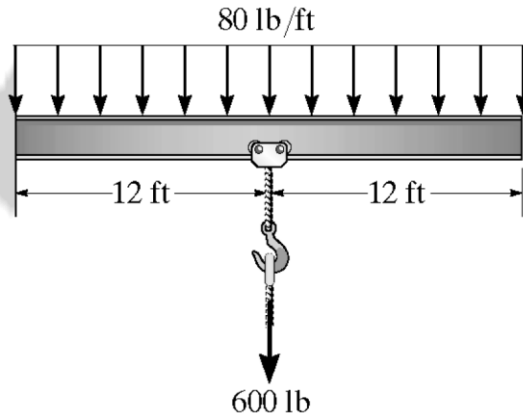

شکل مسئله ۴-۶۶

(حل)

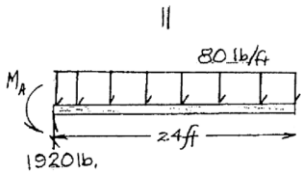
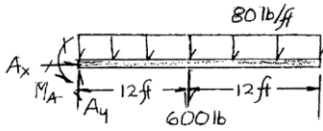

۴-۶۷) با استفاده از اصل جمع آثار قوا، دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای سازه زیر را ترسیم نمایید.

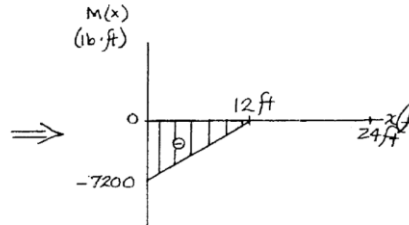
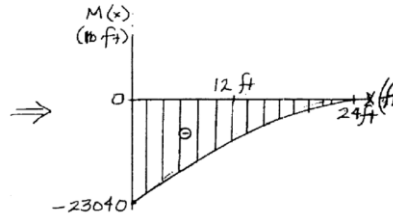
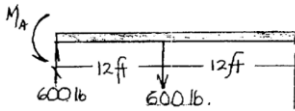

شکل مسئله ۴-۷۷

(حل)

+

فصل پنجم

تحلیل سیستم‌های کابلی و قوسی

۱-۵ کلیات

کابل‌های انعطاف پذیر چندین دهه است که در سازه‌های مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرد. عنصر اصلی باربر در یک پل معلق، کابل است. کاربرد مهم دیگر کابل‌ها به عنوان مهارکننده سازه‌های بلند و لاغر نظیر جرثقیل‌ها، دودکش‌ها و دکل‌های مخابراتی است. کابل‌های یک پل معلق^۱ وظیفه تحمل بارهای ناشی از بارهای روی عرشه پل را دارند. کاربرد دیگر کابل‌ها در تیرهای پیش تنیده است. سازه‌های کابلی دارای کارایی زیادی هستند و نیروهای وارده را توسط کشش منتقل می‌کنند. در اعضای با لاغری زیاد تحت بار فشاری امکان کماتش وجود دارد، ولی در کابل‌ها تمام نیروها به صورت کششی می‌باشند و لذا مشکل فوق وجود ندارد.

۲-۵ کابل‌های سبک^۲ تحت نیروهای متمرکز

در این حالت برای روند تحلیل ما فرض می‌کنیم که وزن خود کابل در مقایسه با بارهای اعمال شده بر آن بسیار کم می‌باشد و می‌توان از وزن کابل صرف نظر کرد و کابل نیز تنها قادر به تحمل بارهای کششی خواهد بود.

۳-۵ کابل‌های سنگین^۳

در این قسمت به بررسی تحلیل کابل‌هایی پرداخته می‌شود که وزنشان قابل توجه است.

معادلات حاکم در تغییر شکل

کابل نشان داده شده در شکل ۱-۵ وزن خودش را به میزان w که در واحد طول آن گسترده شده است را نشان می‌دهد. یک المان از این کابل در شکل ۱-۵ نشان داده شده است که دارای طول δx می‌باشد. از آنجا که طول δx بسیار کوچک می‌باشد می‌توان بار

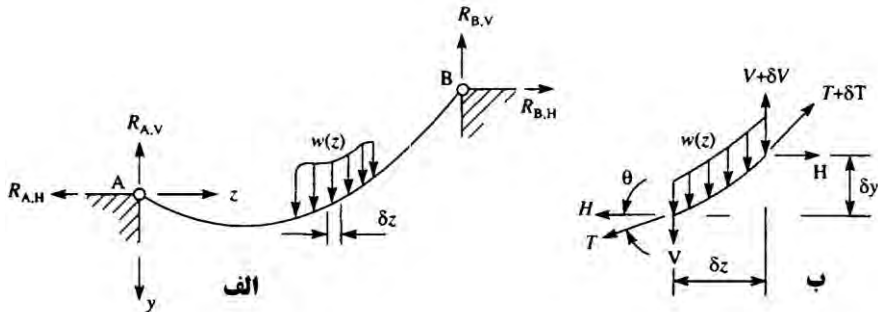
¹ Suspension bridge

² Lightweight

³ Heavy cables

تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

روی آن را به صورت یک بار گسترده ثابت در نظر گرفت. کشش در کابل و در نقطه z برابر با T می‌باشد و همچنین کشش در کابل در نقطه $z + \delta z$ برابر $T + \delta T$ می‌باشد. مولفه‌های افقی و قائم کشش T برابر H و V می‌باشند که در شکل نشان داده شده است. به سادگی می‌توان اثبات کرد که برای هر نوع بارگذاری خارجی مقدار H ثابت است.

شکل ۱-۵ کابل در معرض بار گسترده خطی

با استفاده از معادله تعادل در جهت قائم داریم:

$$V + \delta V - w(z)\delta z - V = 0$$

وقتی که $\delta z \rightarrow 0$ میل کند:

$$\frac{dV}{dz} = w(z) \quad (1-5)$$

از شکل ۱-۵ اب داریم:

$$\frac{V}{H} = \tan \theta = -\frac{dy}{dz}$$

که در آن y مقدار خیز در طول محور z می‌باشد.

$$V = -H \frac{dy}{dz}$$

$$\frac{dV}{dz} = -H \frac{d^2y}{dz^2} \quad (2-5)$$

با قرار دادن dy/dz از معادله ۱-۵ در معادله ۲-۵، رابطه حاکم بر تغییر مکان کابل حاصل می‌شود.

$$H \frac{d^2y}{dz^2} = -w(z) \quad (3-5)$$

کابل تحت وزن خودش

در این حالت کابلی را در نظر بگیرید که تحت وزن خودش است. شکل ۲-۵ جزئی از یک کابل را نشان می‌دهد و وزن واقعی آن را به صورت بار گسترده w_s در نظر گرفته شده است.

$$w(z)\delta z = w_s \delta s \quad (۴-۵)$$

حال حد $\delta s \rightarrow 0$ برابر $ds = (dz^2 + dy^2)^{1/2}$ می‌شود

$$w(z) = w_s \left[1 + \left(\frac{dy}{dz} \right)^2 \right]^{1/2} \quad (۵-۵)$$

با قرار دادن $w(z)$ از معادله ۵-۵ در معادله ۳-۵ داریم:

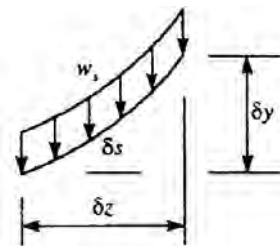
$$H \frac{d^2 y}{dz^2} = -w_s \left[1 + \left(\frac{dy}{dz} \right)^2 \right]^{1/2} \quad (۶-۵)$$

که $dy/dz = p$ و معادله ۶-۵ را می‌توان به این صورت بازنویسی نمود:

$$H \frac{dp}{dz} = -w_s [1 + p^2]^{1/2}$$

با ساده سازی و انتگرال گیری از معادله فوق داریم:

$$\int \frac{dp}{(1 + p^2)^{1/2}} = -\int \frac{w_s}{H} dz \quad (۷-۵)$$

شکل ۲-۵ کابل در معرض وزن خودش

سمت چپ معادله یک انتگرال استاندارد است:

$$\sinh^{-1} p = -\frac{w_s}{H} z + C_1$$

که C_1 ثابت انتگرال گیری است. برای مقدار $dy/dz = p$

$$\frac{dy}{dz} = \sinh \left(-\frac{w_s}{H} z + C_1 \right)$$

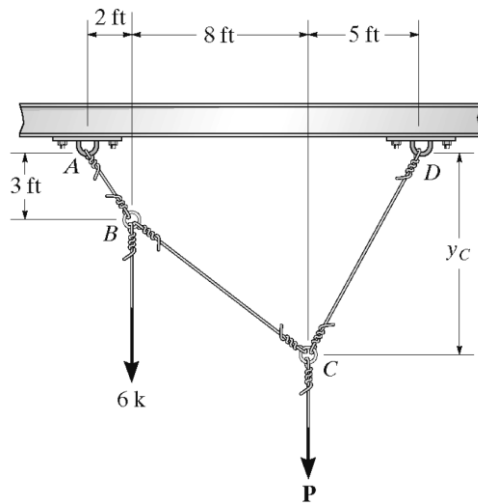
با انتگرال گیری داریم:

$$y = -\frac{H}{w_s} \cosh\left(-\frac{w_s}{H} z + C_1\right) + C_2 \quad (۸-۵)$$

که C_2 ثابت دوم انتگرال‌گیری است. مقادیر ثابت‌های انتگرال‌گیری از شرایط مرزی مسئله حاصل می‌شوند.^۱

۴-۵ مسائل:

۱-۵) در شکل زیر سیستم کابل تحت بارهای نشان داده شده در شکل می‌باشد. مقدار فاصله y_C را تعیین نمایید. مقدار $P=4k$ می‌باشد.

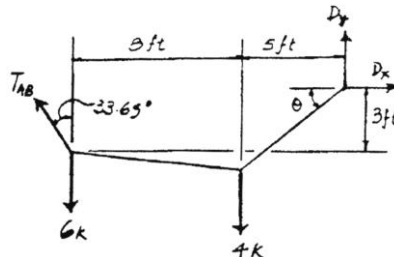
شکل مسئله ۱-۵

(حل)

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow -T_{AB} \times \cos 33.69^\circ \times 13 - T_{AB} \sin 33.69^\circ \times 3 + 6 \times 13 + 4 \times 5 = 0$$

$$\Rightarrow T_{AB} = 7.8521k$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -4 - 6 + 7.8521 \cos 33.69^\circ + D_y = 0 \Rightarrow D_y = 3.4667k$$

^۱ برای کسب اطلاعات بیشتر در رابطه با این روش به مرجع ۹ مراجعه نمایید. م

در گره D داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -T_{DC} \cos \theta + 4.3556 = 0$$

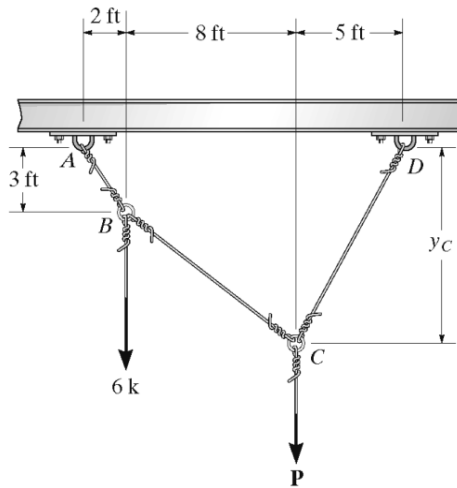
$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow 3.4667 - T_{DC} \sin \theta = 0$$

با حل همزمان دو رابطه فوق داریم:

$$\theta = 38.52^\circ \quad T_{DC} = 5.567 \text{ k}$$

$$y_C = 5 \tan 38.52^\circ = 3.98 \text{ ft}$$

۲-۵) در شکل زیر سیستم کابل تحت بارهای نشان داده شده در شکل می‌باشد. مقدار فاصله نیروی P را طوری تعیین نمایید که $y_C = 6 \text{ ft}$ شود.

شکل مسئله ۲-۵

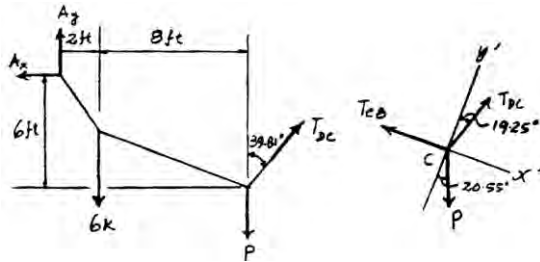
(حل)

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow T_{DC} \times \cos 39.81^\circ \times 10 + T_{DC} \sin 39.81^\circ \times 6 - 6 \times 2 - P \times 10$$

$$+ 11.523 \times T_{DC} - 10 \times P = 12 \quad (1)$$

در گره C داریم:

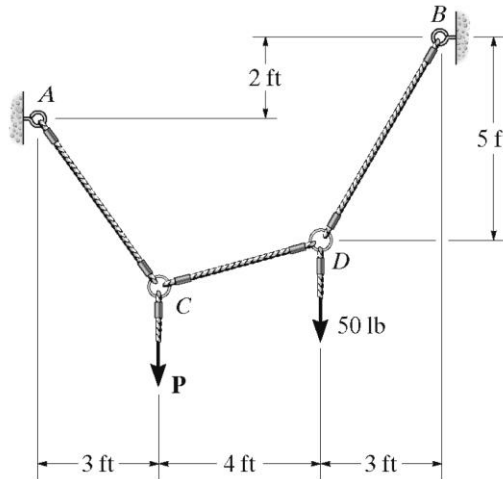
$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow T_{DC} \cos 19.25^\circ - P \cos 20.55^\circ = 0 \quad (2)$$

با حل همزمان دو رابطه فوق داریم:

$$P = 8.4k \quad T_{DC} = 8.321k$$

۳-۵) در شکل زیر سیستم کابل تحت بارهای نشان داده شده در شکل می‌باشد. مقدار نیروی کششی ایجاد شده در هر یک از کابل‌ها را تعیین نمایید. مقدار $P=80lb$ می‌باشد.

شکل مسئله ۳-۵

حل) با توجه کل سیستم داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow T_{BD} \times \cos 59.04^\circ \times 3 + T_{BD} \sin 59.04^\circ \times 7 - 50 \times 7 - 80 \times 3 = 0$$

$$\Rightarrow T_{BD} = 78.188 lb = 78.2 lb$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 78.188 \cos 59.04^\circ - A_x = 0 \Rightarrow A_x = 40.227 lb$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + 78.188 \sin 59.04^\circ - 80 - 50 = 0 \Rightarrow A_y = 62.955 lb$$

در گره A داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow T_{AC} \cos \phi - 40.227 = 0 \quad (1)$$

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow -T_{AC} \sin \phi + 62.955 = 0 \quad (2)$$

با حل همزمان دو رابطه فوق داریم:

$$\phi = 57.42^\circ \quad T_{AC} = 74.7lb$$

در گره D داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 78.188 \cos 59.04^\circ - T_{CD} \cos \theta = 0$$

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow 78.188 \sin 59.04^\circ - T_{CD} \sin \theta - 50 = 0$$

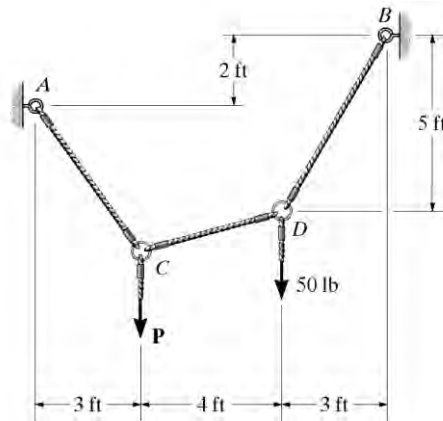
با حل همزمان دو رابطه فوق داریم:

$$\theta = 22.96^\circ \quad T_{CD} = 43.7lb$$

طول کل کابل برابر است با:

$$L = \frac{5}{\cos 59.04^\circ} + \frac{4}{\cos 22.96^\circ} + \frac{3}{\cos 57.42^\circ} = 15.7ft$$

۴-۵) در صورتی که هر یک از کابل‌ها قادر به تحمل نیروی کششی ۷۵ پوندی باشند، حداکثر نیروی P را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۴-۵

(حل) با توجه دیاگرام جسم آزاد برای کل سیستم داریم:

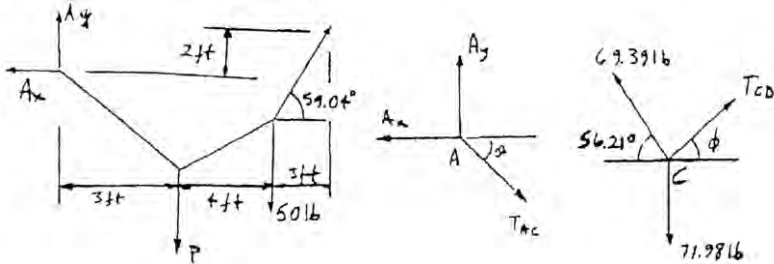
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow T_{BD} \times \cos 59.04^\circ \times 3 + T_{BD} \sin 59.04^\circ \times 7 - 50 \times 7 - P \times 3 = 0$$

$$\Rightarrow T_{BD} = 0.39756 P + 46.383$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -A_x + T_{BD} \cos 59.04^\circ = 0$$

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - P - 50 + T_{BD} \sin 59.04^\circ = 0$$

تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

فرض می‌نمایید که حداکثر نیروی کششی در کابل BD ایجاد می‌شود.

$$\Rightarrow T_{BD} = 75lb$$

$$\Rightarrow P = 71.98lb$$

$$\Rightarrow A_x = 38.59lb$$

$$\Rightarrow A_y = 57.670lb$$

در گره A داریم:

$$T_{AC} = \sqrt{(38.59)^2 + (57.670)^2} = 69.39lb < 75lb \quad OK$$

$$\theta = \tan^{-1} \frac{57.670}{38.59} = 56.21^\circ$$

در گره C داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow T_{CD} \cos \phi - 69.39 \cos 56.21^\circ = 0$$

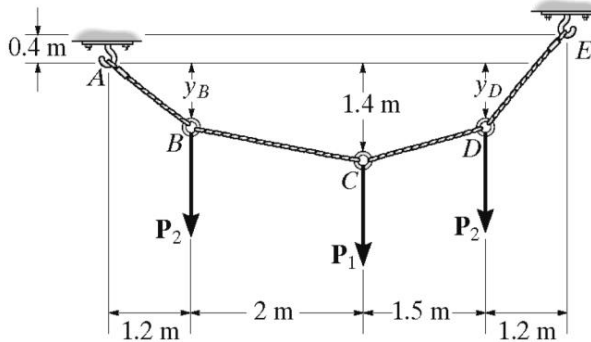
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow T_{CD} \sin \phi + 69.39 \sin 56.21^\circ = 0$$

$$\Rightarrow T_{CD} = 41.2lb < 75lb$$

$$\Rightarrow \phi = 20.3^\circ$$

$$\Rightarrow P = 72.0lb$$

۵-۵) در کابل نشان داده شده در شکل زیر که تحت سه بار متمرکز قرار دارد، مقدار خیز ایجاد شده در گره‌های B و D را تعیین نمایید. مقدار $P_1=4kN$ و $P_2=2.5kN$ می‌باشد.

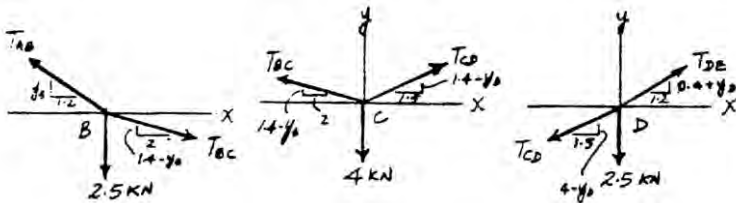
شکل مسئله ۵-۵

حل) در گره B داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow \frac{2}{\sqrt{(1.4 - y_B)^2 + 4}} T_{BC} - \frac{1.2}{\sqrt{y_B^2 + 1.44}} T_{AB} = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -\frac{1.4 - y_B}{\sqrt{(1.4 - y_B)^2 + 4}} T_{BC} + \frac{y_B}{\sqrt{y_B^2 + 1.44}} T_{AB} - 2.5 = 0$$

$$\Rightarrow \frac{3.2y_B - 1.68}{\sqrt{(1.4 - y_B)^2 + 4}} T_{BC} = 3 \quad (1)$$

در گره C داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow \frac{1.5}{\sqrt{(1.4 - y_D)^2 + 2.25}} T_{CD} - \frac{2}{\sqrt{(1.4 - y_B)^2 + 4}} T_{BC} = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{1.4 - y_D}{\sqrt{(1.4 - y_D)^2 + 2.25}} T_{CD} + \frac{1.4 - y_B}{\sqrt{(1.4 - y_B)^2 + 4}} T_{BC} - 4 = 0$$

$$\Rightarrow \frac{-2y_D + 4.9 - 1.5y_B}{\sqrt{(1.4 - y_B)^2 + 4}} T_{BC} = 6 \quad (2)$$

$$\Rightarrow \frac{-2y_D + 4.9 - 1.5y_B}{\sqrt{(1.4 - y_D)^2 + 2.25}} T_{CD} = 8 \quad (3)$$

در گره D داریم:

تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

$$\begin{aligned} \rightarrow \sum F_x = 0 &\Rightarrow \frac{1.2}{\sqrt{(0.4+y_D)^2+1.44}} T_{DE} - \frac{1.5}{\sqrt{(1.4-y_D)^2+2.25}} T_{CD} = 0 \\ \uparrow \sum F_y = 0 &\Rightarrow \frac{0.4+y_D}{\sqrt{(0.4+y_D)^2+1.44}} T_{DE} - \frac{1.4-y_D}{\sqrt{(1.4-y_D)^2+2.25}} T_{CD} - 2.5 = 0 \\ &\Rightarrow \frac{-1.08+2.7y_D}{\sqrt{(1.4-y_D)^2+2.25}} T_{CD} = 3 \quad (4) \end{aligned}$$

با ترکیب روابط (۱) و (۲) داریم:

$$7.9y_B + 2y_D = 8.26$$

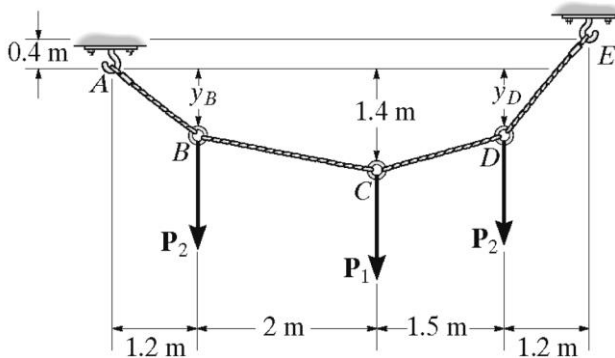
با ترکیب روابط (۳) و (۴) داریم:

$$4.5y_B + 27.6y_D = 23.34$$

$$\Rightarrow y_B = 0.867 \text{ m}$$

$$\Rightarrow y_D = 0.704 \text{ m}$$

۶-۵) در کابل نشان داده شده در شکل زیر که تحت سه بار متمرکز قرار دارد، مقدار خیز ایجاد شده در D (y_D) و همچنین مقدار بزرگی نیروی P_1 را تعیین نمایید. نیروی $P_2=3\text{kN}$ و $y_B=0.8\text{m}$ می‌باشد.

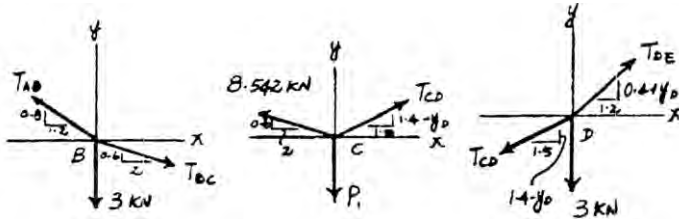

شکل مسئله ۶-۵

حل) در گره B داریم:

$$\begin{aligned} \rightarrow \sum F_x = 0 &\Rightarrow \frac{2}{\sqrt{4.36}} T_{BC} - \frac{1.2}{\sqrt{2.08}} T_{AB} = 0 \\ \uparrow \sum F_y = 0 &\Rightarrow -\frac{0.6}{\sqrt{4.36}} T_{BC} + \frac{0.8}{\sqrt{2.08}} T_{AB} - 3 = 0 \\ &\Rightarrow T_{AB} = 9.833 \text{ kN} \end{aligned}$$

$$\Rightarrow T_{BC} = 8.542 \text{ kN}$$

در گره C داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -\frac{2}{\sqrt{4.36}}(8.542) + \frac{1.5}{\sqrt{(1.4 - y_D)^2 + 2.25}} T_{CD} = 0 \quad (1)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{0.6}{\sqrt{4.36}}(8.542) + \frac{1.4 - y_D}{\sqrt{(1.4 - y_D)^2 + 2.25}} T_{CD} - P_1 = 0 \quad (2)$$

در گره D داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow \frac{1.2}{\sqrt{(0.4 - y_D)^2 + 1.44}} T_{DE} - \frac{1.5}{\sqrt{(1.4 - y_D)^2 + 2.25}} T_{CD} = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{0.4 + y_D}{\sqrt{(0.4 + y_D)^2 + 1.44}} T_{DE} - \frac{1.4 - y_D}{\sqrt{(1.4 - y_D)^2 + 2.25}} T_{CD} - 3 = 0$$

$$\Rightarrow T_{CD} = \frac{3.6\sqrt{2.25 + (1.4 - y_D)^2}}{2.7y_D - 1.08}$$

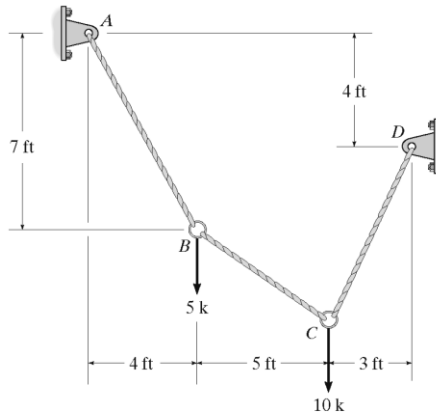
با جایگذاری در رابطه (۱) فوق داریم:

$$y_D = 0.644 \text{ m}$$

$$T_{CD} = 9.16 \text{ kN}$$

$$P_1 = 6.58 \text{ kN} \quad \text{با توجه به رابطه (۲)}$$

(۷-۵) در کابل نشان داده شده در شکل زیر که تحت دو بار متمرکز قرار دارد، مقدار نیروی کششی ایجاد شده در هر یک از کابل‌ها را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۷-۵

حل) در گره B داریم:

$$\begin{aligned} \rightarrow \sum F_x = 0 &\Rightarrow \frac{5}{\sqrt{y^2 + 25}} T_{BC} - \frac{4}{\sqrt{65}} T_{AB} = 0 \\ \uparrow \sum F_y = 0 &\Rightarrow -\frac{y}{\sqrt{y^2 + 25}} T_{BC} + \frac{7}{\sqrt{65}} T_{AB} - 5 = 0 \\ &\Rightarrow \frac{35}{\sqrt{y^2 + 25}} T_{BC} - \frac{4y}{\sqrt{y^2 + 25}} T_{BC} - 20 = 0 \quad (1) \end{aligned}$$

در گره C داریم:

$$\begin{aligned} \rightarrow \sum F_x = 0 &\Rightarrow \frac{3}{\sqrt{(y+3)^2 + 9}} T_{CD} - \frac{5}{\sqrt{y^2 + 25}} T_{BC} = 0 \\ \uparrow \sum F_y = 0 &\Rightarrow \frac{y+3}{\sqrt{(y+3)^2 + 9}} T_{CD} + \frac{y}{\sqrt{y^2 + 25}} T_{BC} - 10 = 0 \\ &\Rightarrow \frac{3y}{\sqrt{y^2 + 25}} T_{BC} - \frac{5(y+3)}{\sqrt{y^2 + 25}} T_{BC} - 30 = 0 \quad (2) \end{aligned}$$

با حل همزمان دو رابطه (۱) و (۲) داریم:

$$\frac{35 - 4y}{15 + 8y} = \frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow y = 2.679 \text{ ft}$$

$$\Rightarrow T_{BC} = 4.67k$$

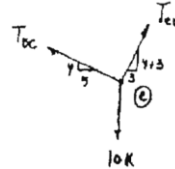
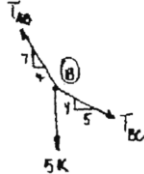
بنابراین:

$$T_{AB} = 8.3k$$

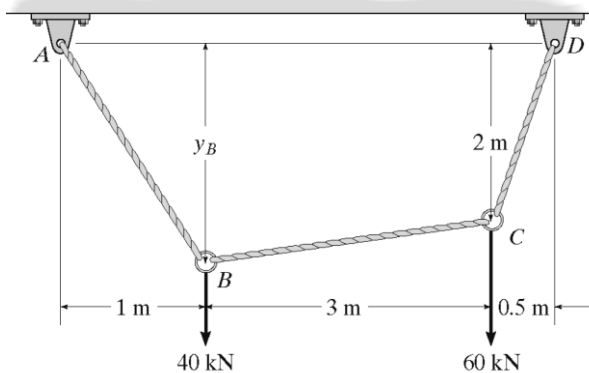
$$T_{CD} = 8.81k$$

طول کابل برابر است با:

$$\Rightarrow L = \sqrt{65} + \sqrt{y^2 + 25} + \sqrt{(y+3)^2 + 9} = 20.2 \text{ ft}$$

۸-۵) در کابل نشان داده شده در شکل زیر که تحت دو بار متمرکز قرار دارد، مقدار نیروی کششی حداکثر ایجاد شده در هر یک از کابل‌ها و همچنین مقدار خیز ایجاد شده در گره B را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۸-۵

حل) در گره B داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow \frac{3}{\sqrt{(y_B - 2)^2 + 9}} T_{BC} - \frac{1}{\sqrt{y_B^2 + 1}} T_{AB} = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{y_B - 2}{\sqrt{(y_B - 2)^2 + 9}} T_{BC} + \frac{y_B}{\sqrt{y_B^2 + 1}} T_{AB} - 40 = 0$$

$$\Rightarrow \frac{3y_B}{\sqrt{(y_B - 2)^2 + 9}} T_{BC} + \frac{y_B - 2}{\sqrt{(y_B - 2)^2 + 9}} T_{BC} - 40 = 0 \quad (1)$$

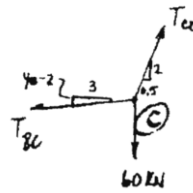
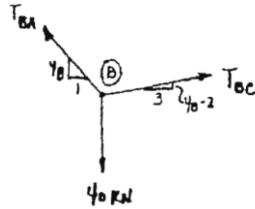
در گره C داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow \frac{0.5}{\sqrt{4.25}} T_{CD} - \frac{3}{\sqrt{(y_B - 2)^2 + 9}} T_{BC} = 0$$

تحلیل سازه‌های معین استاتیکی

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{2}{\sqrt{4.25}} T_{CD} + \frac{y_B - 2}{\sqrt{(y_B - 2)^2 + 9}} T_{BC} - 60 = 0$$

$$\Rightarrow \frac{12}{\sqrt{(y_B - 2)^2 + 9}} T_{BC} - \frac{y_B - 2}{\sqrt{(y_B - 2)^2 + 9}} T_{BC} - 60 = 0 \quad (2)$$

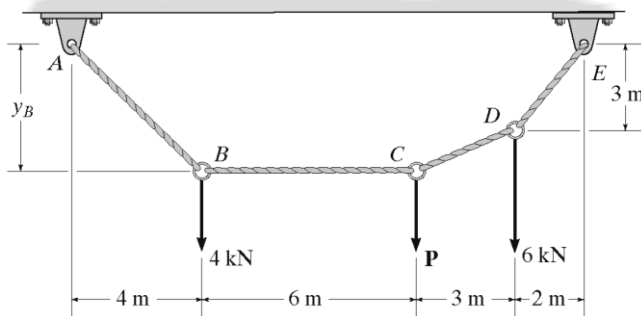
با حل همزمان دو رابطه (۱) و (۲) داریم:

$$\frac{4y_B - 2}{14 - y_B} = \frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow y_B = 2.429 \text{ m} = 2.43 \text{ m}$$

$$\Rightarrow T_{BC} = 15.7 \text{ kN} \Rightarrow T_{AB} = 40.9 \text{ kN} \Rightarrow T_{CD} = T_{\max} = 64.1 \text{ kN}$$

۹-۵) در شکل نشان داده شده در زیر، مقدار نیروی P که برای نگهداشتن کابل‌ها به صورت زیر مورد نیاز است را تعیین نمایید. کابل BC افقی می‌باشد. همچنین مقدار حداکثر کشش ایجاد شده در کابل‌ها و خیز y_B را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۹-۵

حل) در گره B داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow T_{BC} - \frac{4}{\sqrt{y_B^2 + 16}} T_{AB} = 0$$

$$\uparrow^+ \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{y_B}{\sqrt{(y_B)^2 + 16}} T_{AB} - 4 = 0$$

$$\Rightarrow y_B T_{BC} = 16 \quad (1)$$

در گره C داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow \frac{4}{\sqrt{(y_B - 3)^2 + 9}} T_{CD} - T_{BC} = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{y_B}{\sqrt{(y_B - 3)^2 + 9}} T_{CD} - P = 0$$

$$\Rightarrow (y_B - 3) T_{BC} = 3P \quad (2)$$

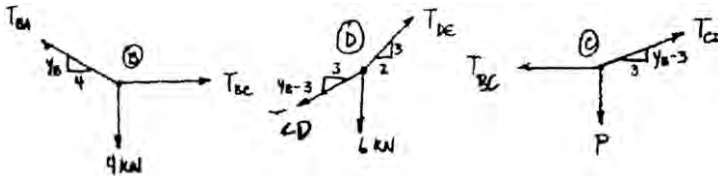
$$\Rightarrow \frac{3}{\sqrt{(y_B - 3)^2 + 9}} T_{CD} = \frac{16}{y_B} \quad (3)$$

در گره D داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow \frac{2}{\sqrt{13}} T_{DE} - \frac{3}{\sqrt{(y_B - 3)^2 + 9}} T_{CD} = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{3}{\sqrt{13}} T_{DE} - \frac{y_B - 3}{\sqrt{(y_B - 3)^2 + 9}} T_{CD} - 6 = 0$$

$$\Rightarrow \frac{15 - 2y_B}{\sqrt{(y_B - 3)^2 + 9}} T_{CD} = 12 \quad (4)$$

با حل همزمان دو رابطه (۱) و (۲) داریم:

$$3y_B P - 16y_B + 48 = 0$$

با حل همزمان دو رابطه (۳) و (۴) داریم:

$$y_B = 3.53m$$

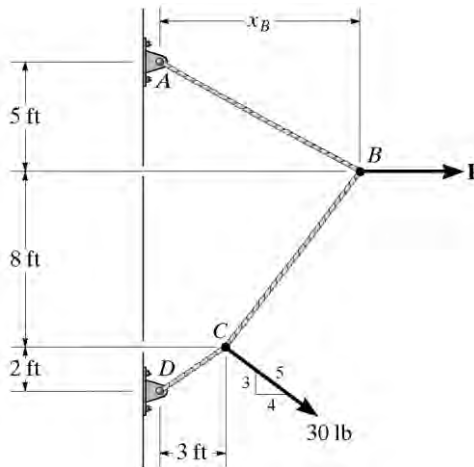
$$P = 0.800 kN$$

$$T_{BC} = 4.5333 kN$$

$$T_{CD} = 4.603 kN$$

$$T_{DE} = 8.17 kN$$

۱۰-۵) کابل نشان داده شده در شکل زیر، تحت بارهایی مطابق شکل قرار دارد. مقدار فاصله x_B را تعیین نمایید. فرض کنید که $P=40lb$ باشد.

شکل مسئله ۱۰-۵

حل) در گره B داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 40 - \frac{x_B}{\sqrt{x_B^2 + 25}} T_{AB} - \frac{x_B - 3}{\sqrt{(x_B - 3)^2 + 64}} T_{BC} = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{5}{\sqrt{x_B^2 + 25}} T_{AB} - \frac{8}{\sqrt{(x_B - 3)^2 + 64}} T_{BC} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{13x_B - 15}{\sqrt{(x_B - 3)^2 + 64}} T_{BC} = 200 \quad (1)$$

در گره C داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow \frac{4}{5}(30) + \frac{x_B - 3}{\sqrt{(x_B - 3)^2 + 64}} T_{BC} - \frac{3}{\sqrt{13}} T_{CD} = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{8}{\sqrt{(x_B - 3)^2 + 64}} T_{BC} - \frac{2}{\sqrt{13}} T_{CD} - \frac{3}{5}(30) = 0$$

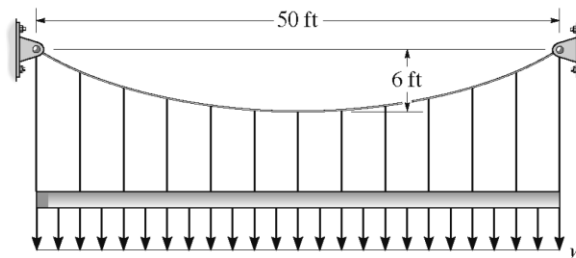
$$\Rightarrow \frac{30 - 20x_B}{\sqrt{(x_B - 3)^2 + 64}} T_{BC} = 102 \quad (2)$$

با حل همزمان دو رابطه (۱) و (۲) داریم:

$$\Rightarrow \frac{13x_B - 15}{30 - x_B} = \frac{200}{102} \Rightarrow x_B = 4.36 \text{ ft}$$

۴-۱۱) کابل نشان داده شده در شکل زیر تحت یک بار گسترده خطی به شدت $w=250\text{lb/ft}$ قرار دارد. مقدار حداکثر و حداقل کشش ایجاد شده در کابل را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۵-۱۱

(حل)

$$F_H = \frac{w_0 L^2}{8h} = \frac{250 \times 50^2}{8 \times 6} = 13021\text{lb}$$

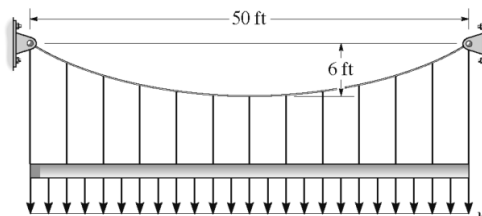
$$\theta_{\max} = \tan^{-1} \left(\frac{w_0 L}{2F_H} \right) = \tan^{-1} \left(\frac{250 \times 50}{2 \times 13021} \right) = 25.64^\circ$$

$$T_{\max} = \frac{F_H}{\cos \theta_{\max}} = \frac{13021}{\cos 25.64^\circ} = 14.4\text{kip}$$

حداقل کشش ایجاد شده در حالتی که $\theta = 0^\circ$ باشد، رخ می‌دهد.

$$T_{\min} = F_H = 13.0\text{kip}$$

۵-۱۲) در سیستم کابل نشان داده شده در شکل زیر، مقدار حداکثر شدت بار گسترده w را تعیین نمایید به طوری که حداکثر تنش کشش ایجاد شده در کابل‌ها برابر ۳۰۰۰ پوند گردد.

شکل مسئله ۵-۱۲

(حل)

$$y = \frac{1}{F_H} \int \left(\int w dx \right) dx = \frac{1}{F_H} \left(\frac{wx^2}{2} + C_1x + C_2 \right)$$

در $y=0$ $x=0$ داریم: $\frac{dy}{dx} = 0$

$$C_1 = C_2 = 0$$

$$y = \frac{w}{2F_H} x^2$$

در $y=6ft$ $x=25ft$ داریم:

$$F_H = 52.08w$$

$$\left. \frac{dy}{dx} \right|_{\max} = \tan(\theta_{\max}) = \left. \frac{w}{F_H} x \right|_{x=25ft}$$

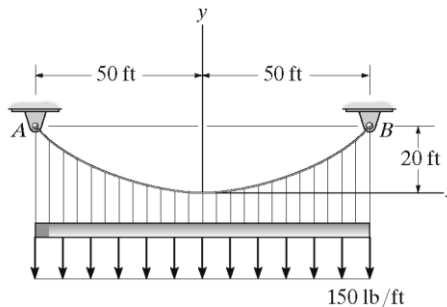
$$T_{\max} = \frac{F_H}{\cos(\theta_{\max})} = 3000 \quad \theta_{\max} = \tan^{-1}(0.48) = 25.64^\circ$$

$$F_H = 2705 lb$$

$$w = 51.9 \frac{lb}{ft}$$

۱۳-۵) سیستم کابل نشان داده شده در زیر تحت بار گسترده یکنواخت قرار دارد. مقدار

تابع $y=f(x)$ را تعیین نمایید که حداکثر کشش در کابل AB ایجاد می‌شود.

شکل مسئله ۱۳-۵

(حل)

$$y = \frac{h}{L^2} x^2 = \frac{20}{(50)^2} x^2 \Rightarrow y = 0.008x^2$$

$$T_{\max} = w_0 L \sqrt{1 + \left(\frac{L}{2h} \right)^2} = 150 \times 50 \sqrt{1 + \left(\frac{50}{2 \times 20} \right)^2} = 12.0 kip$$

فصل ششم

خط تأثیر برای سازه‌های معین

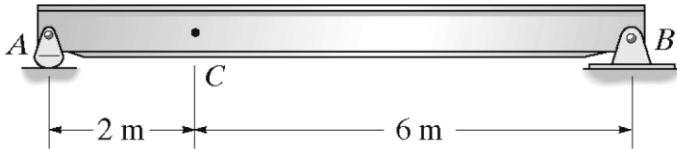
۱-۶ کلیات

در بسیاری از موقعیت‌های عملی، بارهای وارد بر سازه‌ها راه به صورت ممتد تغییر می‌کند، به عنوان مثال یک ساختمان سیستمی از بارهای ثابت را تحمل می‌کند که شامل وزن خود سازه، وزن وسایل درون آن (مثل پاروتیشن‌ها، ماشین آلات و غیره) و همینطور یک سیستم بارهای زنده می‌شود که سیستم بارهای زنده شامل بارهای برف، بارهای باد یا هر بار متحرکی می‌شود. بنابراین المان‌های سازه‌ای ساختمان باید به گونه‌ای طراحی شوند که بدترین ترکیب این بارهای ثابت و متحرک را تحمل کنند. شکل دیگری از بار متحرک شامل وسایل نقلیه و قطارهایی می‌شود که از پل‌های اتومبیل و پل‌های راه آهن روی دره‌ها می‌گذرند. در این حالت نیز این سازه‌ها باید به گونه‌ای طراحی شوند که وزن خودشان، وزن هرگونه تجهیزات سازه‌ای مانند کف راه یا مسیر راه آهن و همینطور نیروهای ناشی از عبور وسایل نقلیه و قطارها را تحمل کنند. بنابراین لازم است تا شرایط بحرانی وسایل نقلیه را یا قطارها را نسبت به پل یا پل روگذر تعیین کرد. هر چند این بارها، بارهای متحرک هستند، لیکن فرض می‌شود که آنها با چنان نسبتی حرکت می‌کنند که اثرات دینامیکی (مانند تنش‌های لرزشی و نوسانی) بوجود نمی‌آورند. اثر بارهایی که موقعیت‌های مختلفی بر روی یک سازه دارند را می‌توان به وسیله خطوط تأثیر مطالعه کرد. خطوط تأثیر مقدار توابعی مانند نیروی برشی، ممان خمشی و جابجایی را برای تمام موقعیت‌های یک بار واحد حرکت کننده برای یک نقطه خاص از سازه را می‌دهند. این خطوط ممکن است برای نمایش تغییرات عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی با موقعیت بار واحد به کار روند. با استفاده از خطوط تأثیر مقدار تابع در یک نقطه برای سیستمی از بارهای طی کننده سازه، قابل محاسبه است. بدین منظور از اصل جمع آثار قوا استفاده می‌کنیم بنابراین سیستم‌های سازه‌ای که ما بررسی می‌کنیم باید الاستیک خطی باشند.^۱

^۱ برای کسب اطلاعات بیشتر در رابطه با این روش به مرجع ۹ مراجعه نمایید. م

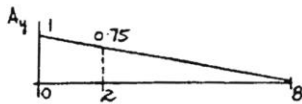
۲-۶ مسائل:

۱-۶) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر الف) مولفه قائم در تکیه‌گاه A، ب) برش در C، پ) لنگر خمشی در C را ترسیم نمایید.

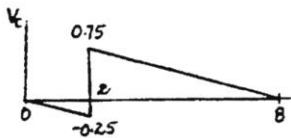
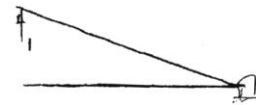

شکل مسئله ۱-۶

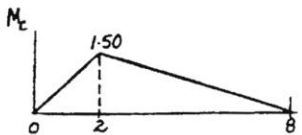
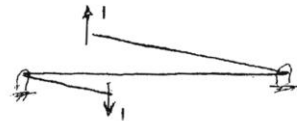
(حل)

الف

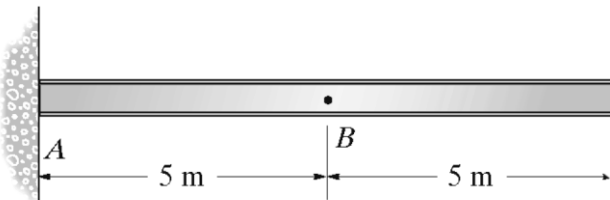
ب

پ

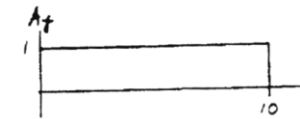

۲-۶) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر الف) مولفه قائم در تکیه‌گاه A، ب) لنگر خمشی در A، پ) برش در B را ترسیم نمایید.

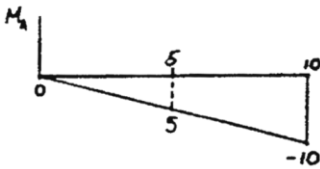
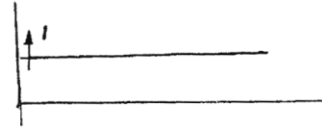

شکل مسئله ۲-۶

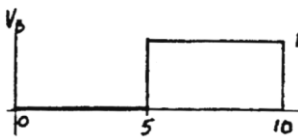
(حل)

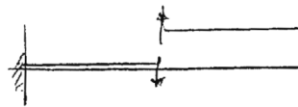
الف

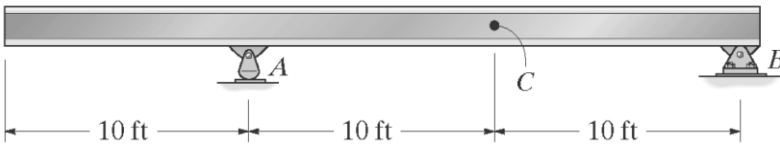
ب

ج

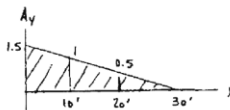

۳-۶) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر الف) مولفه قائم در تکیه‌گاه A، ب) برش در C، پ) لنگر در C را ترسیم نمایید.

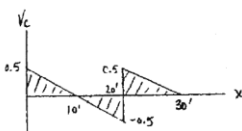
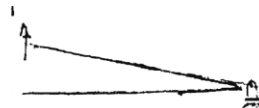

شکل مسئله ۳-۶

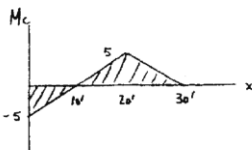
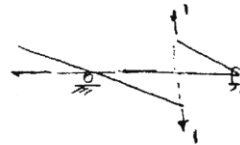
(حل)

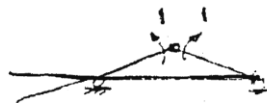
الف

ب

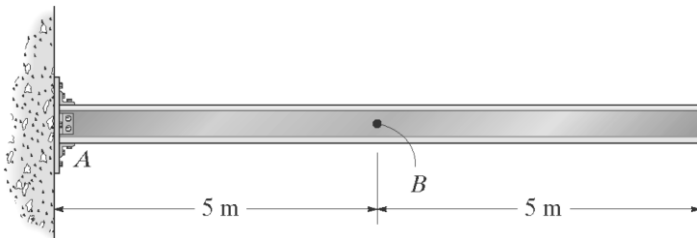

پ

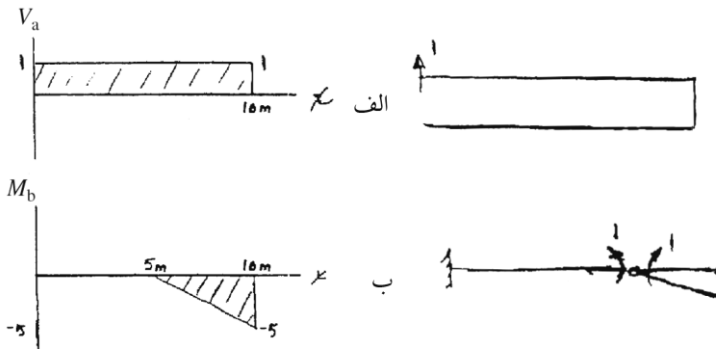
خط تاثیر برای سازه‌های معین

۴-۶) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر الف) مولفه قائم برش در تکیه‌گاه A ، ب) لنگر خمشی در B را ترسیم نمایید.

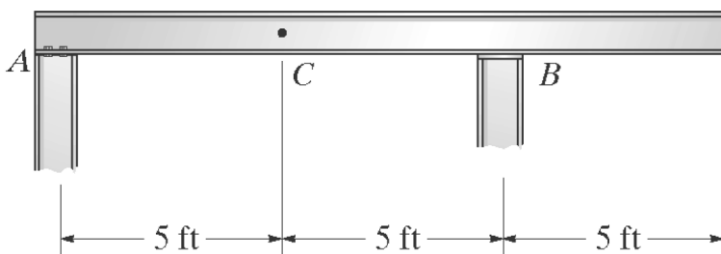

شکل مسئله ۴-۶

(حل)

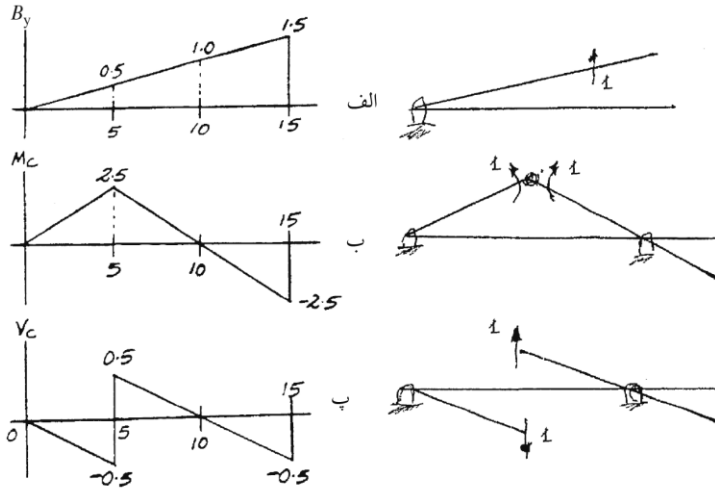

۵-۶) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر الف) مولفه قائم برش در تکیه‌گاه B ، ب) لنگر خمشی در C در C برش در C را ترسیم نمایید. تکیه‌گاه A به صورت مفصلی و B به صورت غلتکی می‌باشد.

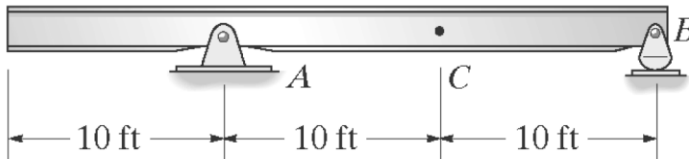

شکل مسئله ۵-۶

(حل)

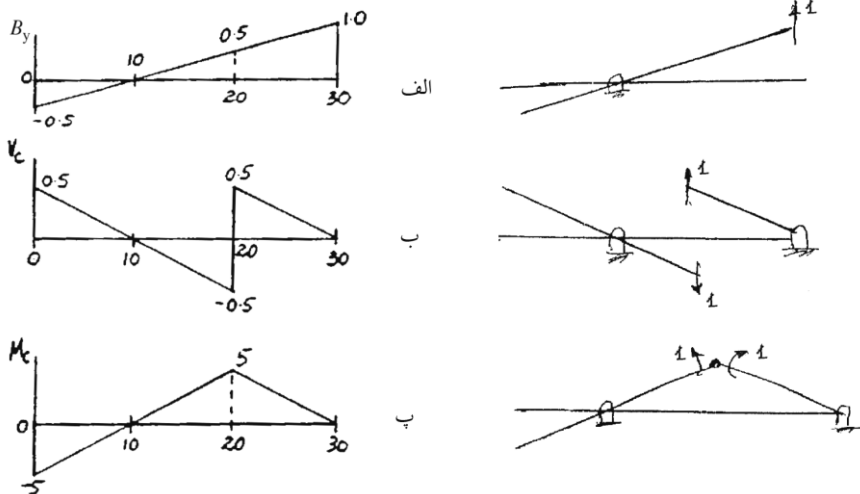

۶-۶) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر الف) مولفه قائم در تکیه‌گاه B، ب) برش در C پ) لنگر خمشی در C را ترسیم نمایید.

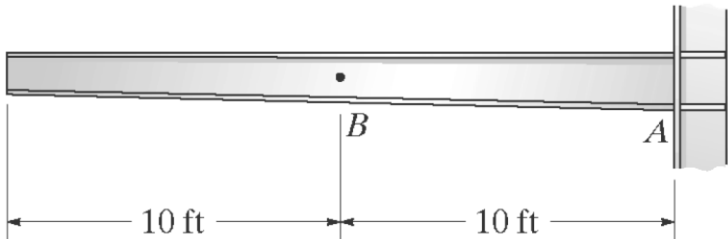

شکل مسئله 7-7

حل

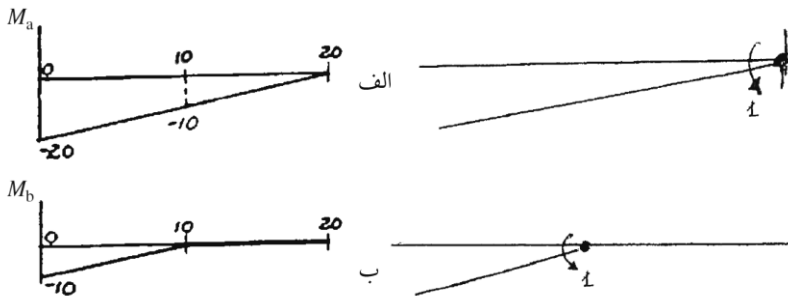

خط تاثیر برای سازه‌های معین
 ۷-۶) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر الف) لنگر خمشی در A ، ب) لنگر خمشی در B ، را ترسیم نمایید. فرض کنید که A گیردار باشد.

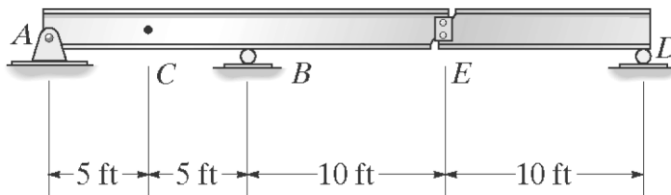

شکل مسئله ۷-۶

(حل)

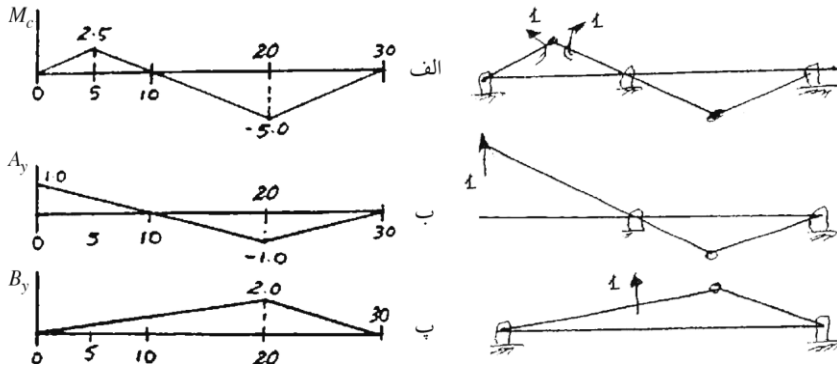

۸-۶) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر الف) لنگر خمشی در C ، ب) عکس‌العمل قائم در A ، پ) عکس‌العمل قائم در B را ترسیم نمایید. فرض کنید که تیر در E مفصلی می‌باشد.

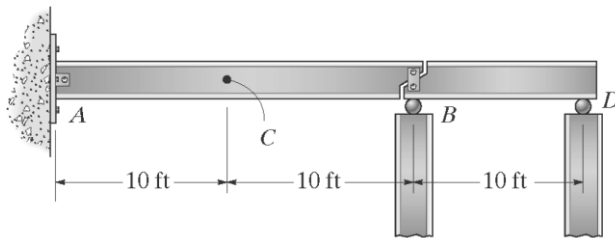

شکل مسئله ۸-۶

(حل)

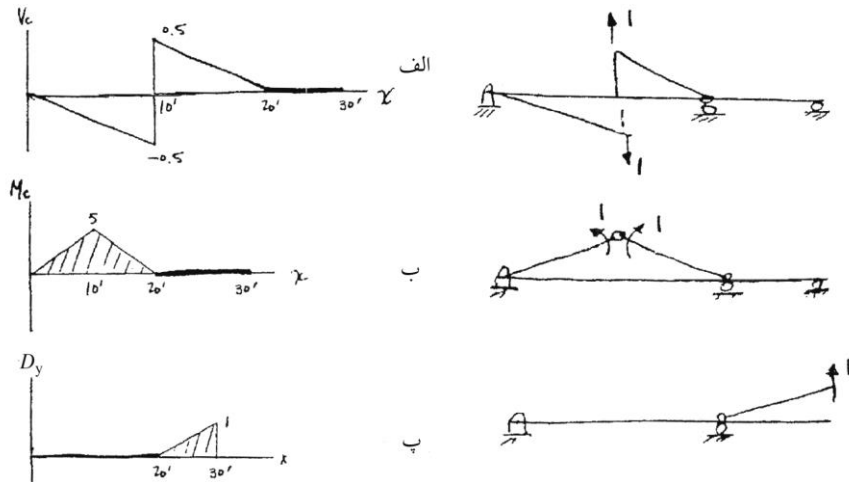

۶-۹) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر الف) برش در C ، ب) لنگر خمشی در C پ) عکس‌العمل قائم در D را ترسیم نمایید. فرض کنید که تیر در A مفصلی و در B دارای مفصل داخلی است.

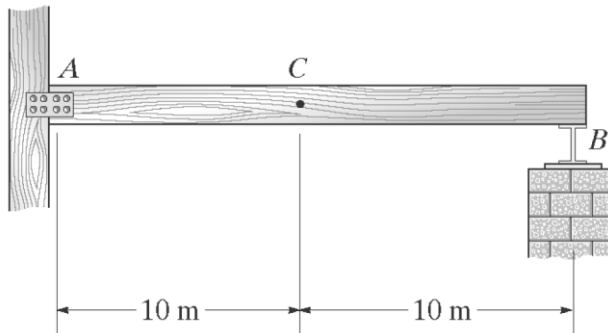
شکل مسئله ۶-۹

(حل)

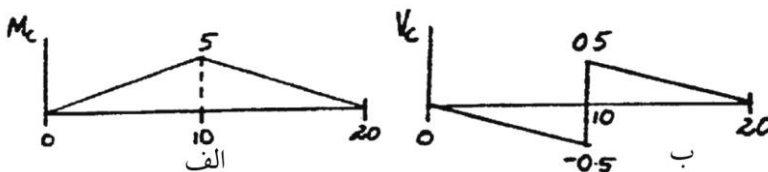
خط تاثیر برای سازه‌های معین

۱۰-۶) تیر نشان داده شده در شکل زیر تحت یک بار گسترده مرده به شدت $500N/m$ و یک بار متمرکز زنده به میزان $3000N$ قرار دارد. الف) مقدار حداکثر لنگر مثبت در C و B مقدار حداکثر برش مثبت در C را تعیین نمایید. فرض کنید که تکیه‌گاه A مفصلی و B غلتکی است.

شکل مسئله ۱۰-۶

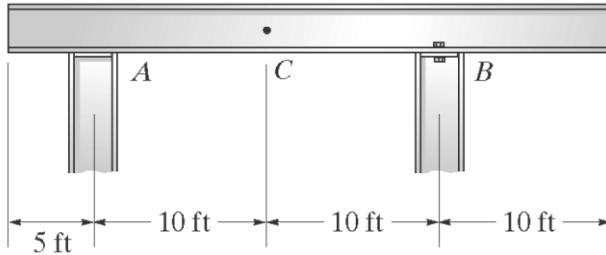
حل) با توجه خط تاثیر ترسیم شده داریم:

$$(M_C)_{\max} = 500 \times \left(\frac{1}{2}\right) \times 5 \times 20 + 3000 \times 5 = 40000 N.m = 40 kN.m$$

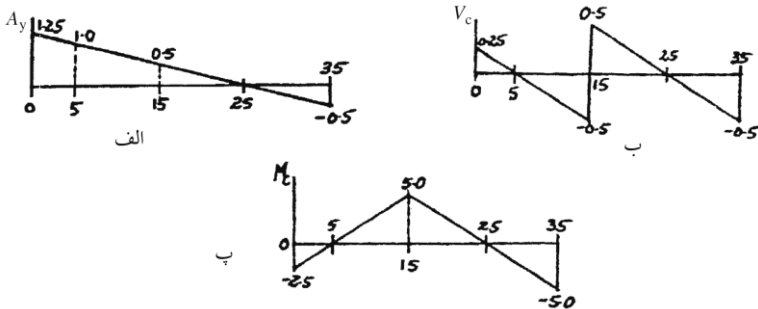
$$(V_C)_{\max} = 500 \times \left(\frac{1}{2}\right) \times 0.5 \times 10 + 3000 \times 0.5 - 500 \times \left(\frac{1}{2}\right) \times 0.5 \times 10 = 1500 N = 1.5 kN$$

۱۱-۶) تیر نشان داده شده در شکل زیر تحت یک بار زنده گسترده یکنواخت با شدت $0.7k/ft$ و یک بار متمرکز زنده به میزان $10k$ قرار دارد. الف) مقدار حداکثر عکس‌العمل قائم تکیه‌گاه A (ب) حداکثر برش مثبت در C و B (پ) حداکثر میزان لنگر خمشی در C را تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه در A غلتکی و در B مفصلی اجرا شده است.

شکل مسئله ۶-۱۱

(حل)

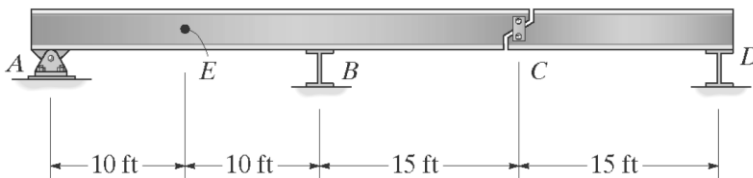

$$(A_y)_{\max} = 0.7 \times \left(\frac{1}{2}\right) \times 1.25 \times 25 + 10 \times 1.25 = 23.4k$$

$$(V_c)_{\max} = 0.7 \times \left(\frac{1}{2}\right) \times 0.25 \times 5 + 0.7 \times \frac{1}{2} \times 0.5 \times 10 + 10 \times \frac{1}{2} = 7.19k$$

$$(M_c)_{\max} = 0.7 \times \left(\frac{1}{2}\right) \times 5 \times 20 + 10 \times 5 = 85.0k.ft$$

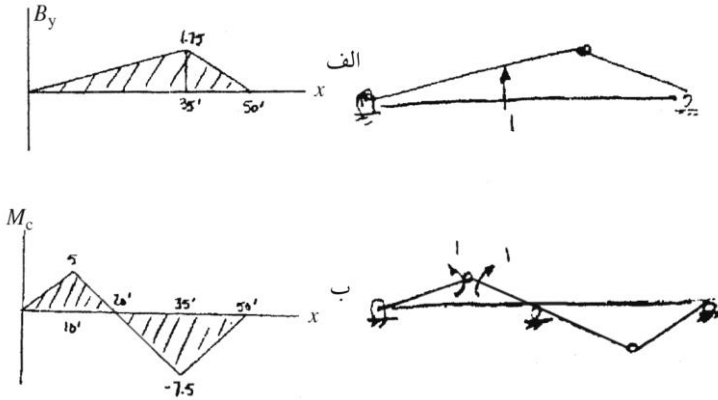
۶-۱۲) تیر نشان داده شده در شکل زیر خط تاثیر الف) عکس‌العمل قائم تکیه‌گاه در B و B) لنگر خمشی در E، را ترسیم نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه‌های B و D غلتکی و تکیه‌گاه A مفصلی می‌باشد.

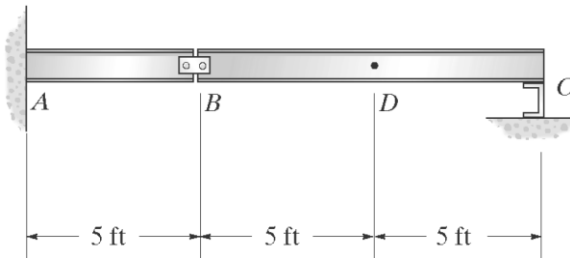
شکل مسئله ۶-۱۲

(حل)

خط تاثیر برای سازه‌های معین

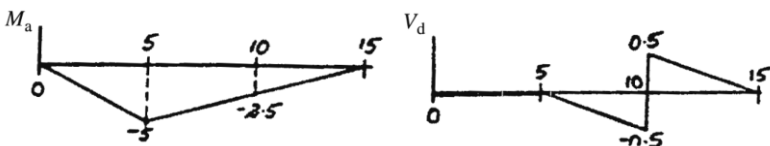

۶-۱۳) تیر نشان داده شده در شکل زیر تحت یک بار مرده گسترده یکنواخت با شدت 200 lb/ft و یک بار گسترده یکنواخت زنده به شدت 150 lb/ft قرار دارد. الف) حداکثر لنگر منفی در A و ب) حداکثر برش مثبت در D را تعیین نمایید. فرض نمایید که تیر در B مفصل و در C غلتکی می‌باشد.

شکل مسئله ۶-۱۳

حل

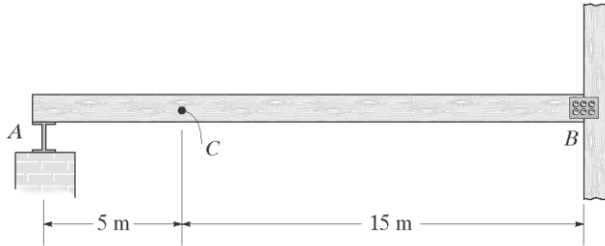

$$(M_a)_{\max(-)} = (200 + 150) \times \left(\frac{1}{2}\right) \times (-5) \times 15 = -13125\text{ lb}\cdot\text{ft}$$

$$(V_d)_{\max(+)} = (200) \times \left(\frac{1}{2}\right) \times (5) \times (-0.5) + (200 + 150) \times \left(\frac{1}{2}\right) \times 5 \times 0.5 = 188\text{ lb}$$

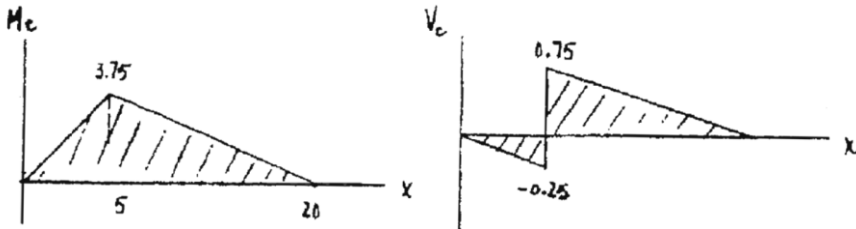
۶-۱۴) تیر نشان داده شده در شکل زیر تحت یک بار مرده گسترده یکنواخت با شدت 500 N/m و یک بار متمرکز زنده به به میزان 3000 N قرار دارد. الف) حداکثر لنگر مثبت

ایجاد شده در C ، B) حداکثر برش مثبت ایجاد شده در C را تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه A غلتکی و B مفصلی می‌باشد.

شکل مسئله ۶-۱۴

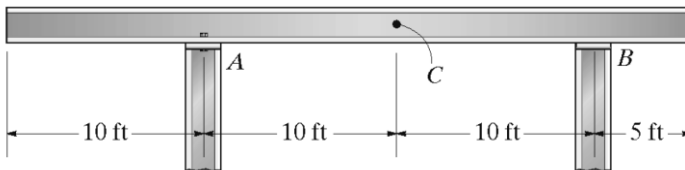
(حل)

$$(M_C)_{\max} = \left(\frac{1}{2}\right) \times 20 \times 3.75 \times 0.5 + 3.75 \times 3 = 30 \text{ kN.m}$$

$$(V_C)_{\max} = 500 \times \left(\frac{1}{2}\right) \times 5 \times (-0.25) + \left(\frac{1}{2}\right) \times 0.75 \times 15 \times 500 + 0.75 \times 3000 = 4750 \text{ N}$$

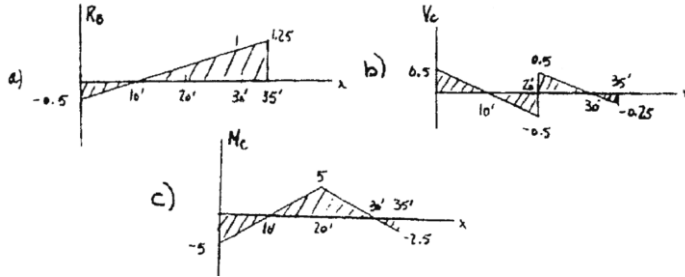
۱۵-۶) یک بار زنده گسترده به شدت 0.5 k/ft و یک بار متمرکز به میزان 20 k بر روی تیر زیر اثر می‌کند. الف) حداکثر عکس‌العمل قائم مثبت در تکیه‌گاه B ، B) حداکثر برش مثبت در C و C) حداکثر لنگر مثبت در C را تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه A مفصلی و B غلتکی می‌باشد.

شکل مسئله ۶-۱۵

(حل)

خط تاثیر برای سازه‌های معین

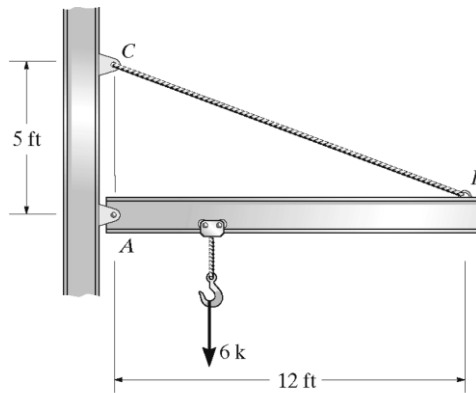

$$(R_B)_{\max} = \left(\frac{1}{2}\right) \times 25 \times 1.25 \times 0.5 + 20 \times 1.25 = 32.8k$$

$$(V_C)_{\max} = \left(\frac{1}{2}\right) \times 0.5 \times 10 \times 0.5 + \left(\frac{1}{2}\right) \times 0.5 \times 10 \times 0.5 + 0.5 \times 20 = 12.5k$$

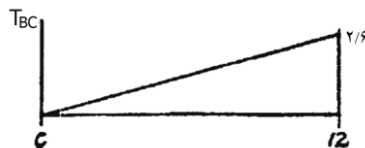
$$(M_C)_{\max} = 20 \times 5 + 0.5 \times \left(\frac{1}{2}\right) \times 20 \times 5 = 125k \cdot ft$$

۶-۱۶) برای سیستم نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر نیروی کششی در کابل BC را ترسیم نمایید. مقدار حداکثر نیروی کششی ایجاد شده در کابل در اثر نیروی متمرکز 6k چقدر خواهد بود.

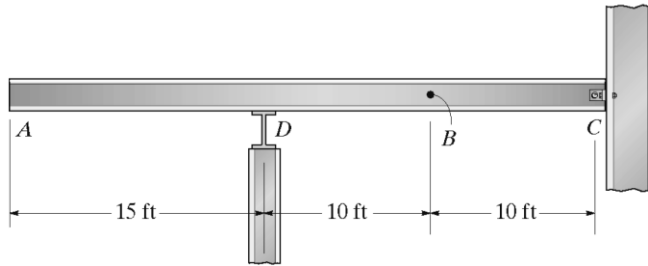
شکل مسئله ۶-۱۶

(حل)

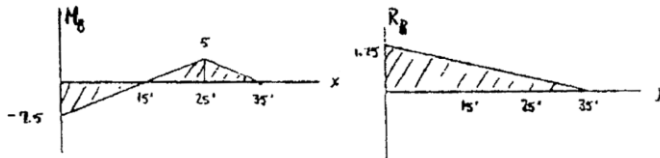
$$(T_{BC})_{\max} = 6 \times 2.6 = 15.6k$$

تیر نشان داده شده در شکل زیر تحت یک بار زنده گسترده یکنواخت به شدت 60lb/ft و یک بار متمرکز به میزان 200lb قرار دارد. الف) حداکثر لنگر مثبت ایجاد شده در B ، ب) حداکثر عکس‌العمل قائم ایجاد شده در D را تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه C مفصلی و D غلتکی می‌باشد.

شکل مسئله ۱۷-۶

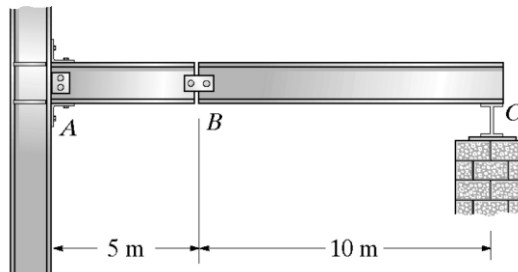
(حل)

$$(M_B)_{\max} = 5 \times 200 + 60 \times \left(\frac{1}{2}\right) \times 20 \times 5 = 4000\text{lb.ft}$$

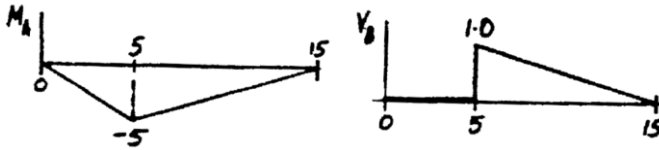
$$(R_D)_{\max} = 0.5 \times 35 \times 1.75 \times 60 + 1.75 \times 200 = 2187.5\text{lb} = 2.19\text{k}$$

تیر نشان داده شده در شکل زیر تحت یک بار مرده گسترده یکنواخت به شدت 1.5kN/m و یک بار متمرکز زنده به میزان 10kN قرار دارد. الف) حداکثر لنگر منفی ایجاد شده در A ، ب) حداکثر برش مثبت ایجاد شده در B را تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه A گیردار، B مفصلی و C غلتکی می‌باشد.

شکل مسئله ۱۸-۶

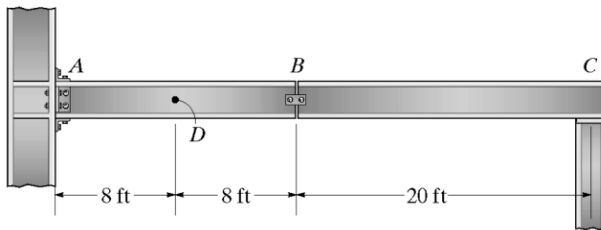
(حل)

$$(M_A)_{\max} = 1.5 \times \left(\frac{1}{2}\right) \times 15 \times (-5) + 10 \times (-5) = -106 \text{ kN.m}$$

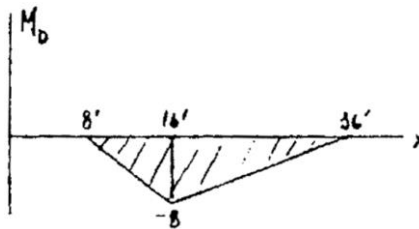
$$(V_B)_{\max} = 1.5 \times \left(\frac{1}{2}\right) \times 10 \times 1 + 10 \times 1 = 17.5 \text{ kN}$$

۶-۱۹) در کجای تیر نشان داده شده در شکل زیر نیروی 500 lb ناشی از بار زنده قرار گیرد تا حداکثر لنگر خمشی، در D ایجاد شود. فرض نمایید که تکیه‌گاه A گیردار، B مفصلی و C غلتکی می‌باشد.

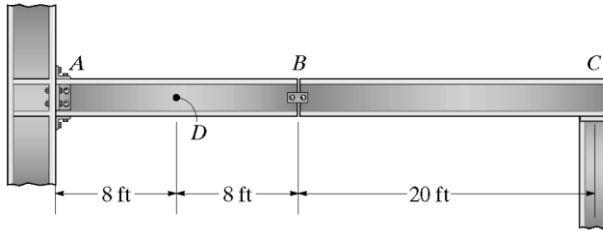
شکل مسئله ۶-۱۹

(حل)

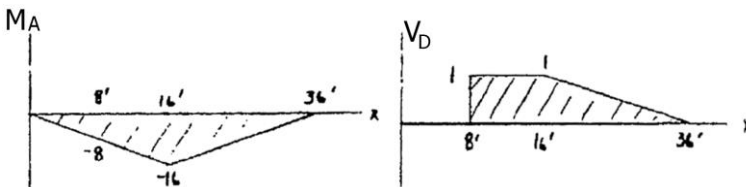
$$(M_D)_{\max} = 500 \times (-8) = -4000 \text{ lb.ft} = -4 \text{ k.ft}$$

۶-۲۰) در کجای تیر نشان داده شده در شکل زیر بار گسترده یکنواخت به شدت 300lb/ft ناشی از بار زنده قرار گیرد تا الف) حداکثر لنگر خمشی در A (ب) بیشترین نیروی برشی در D ایجاد گردد. فرض نمایید که تکیه‌گاه A گیردار، B مفصلی و C غلتکی می‌باشد.

شکل مسئله ۶-۲۰

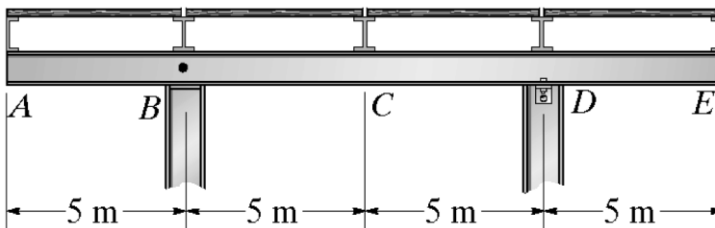
(حل)

$$(M_A)_{\max} = \left(\frac{1}{2}\right) \times 36 \times (-16) \times 0.3 = -86.4\text{ k}\cdot\text{ft}$$

$$(V_D)_{\max} = \left[1 \times 8 + \frac{1}{2} \times 1 \times 20\right] \times 0.3 = 5.4\text{ k}$$

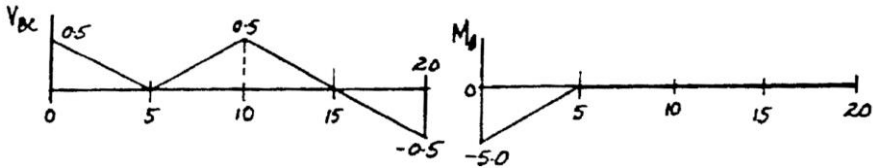
۶-۲۱) در تیر نشان داده شده در شکل زیر الف) مقدار برش در پانل BC ، ب) لنگر خمشی در B را ترسیم نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه B غلتکی و D مفصلی می‌باشد.

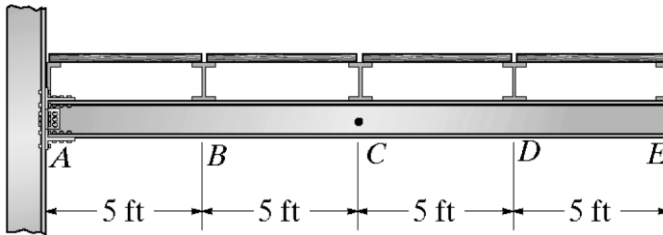
شکل مسئله ۶-۲۱

(حل)

خط تاثیر برای سازه‌های معین

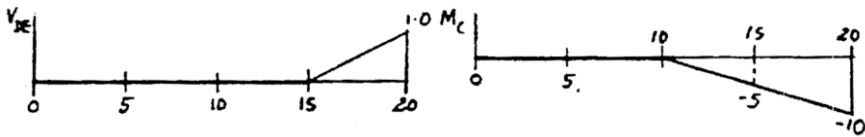

۶-۲۲) در تیر نشان داده شده در شکل زیر یک بار زنده گسترده یکنواخت به شدت $0.5k/ft$ و یک بار متمرکز زنده به میزان $2k$ بر روی تیر وجود دارد. مقدار الف) مقدار حداکثر برش مثبت در پانل DE ، ب) حداکثر لنگر خمشی منفی در C را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۶-۲۲

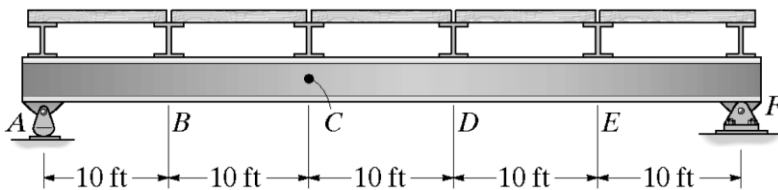
(حل)

$$(V_{DE})_{\max(+)} = 0.5 \times \left(\frac{1}{2}\right) \times 1 \times 5 + 2 \times 1 = 3.25k$$

$$(M_C)_{\max(-)} = 0.5 \times \left(\frac{1}{2}\right) \times (-10) \times 10 + 2 \times (-10) = -45.0k \cdot ft$$

۶-۲۳) در تیر نشان داده شده در شکل زیر الف) مقدار برش در پانل DE ، ب) لنگر خمشی در C را ترسیم نمایید.

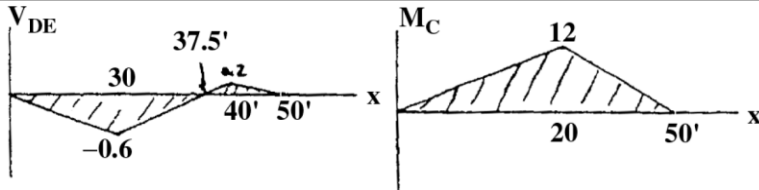

شکل مسئله ۶-۲۳

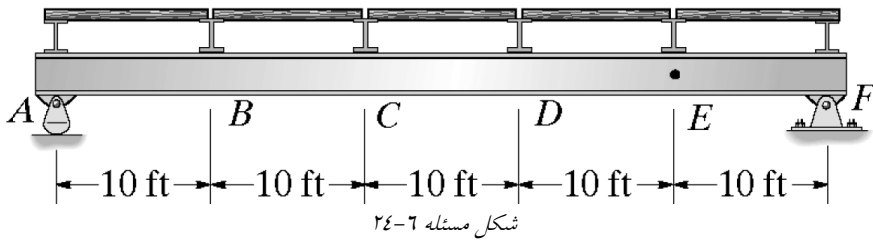
(حل)

۲۴۷

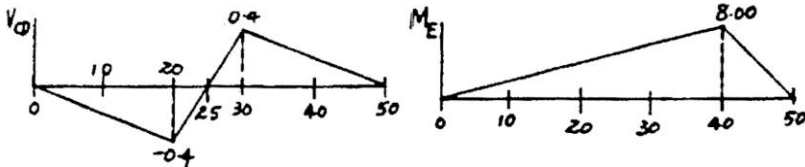
رهیافت حل مسئله در تحلیل سازه‌ها

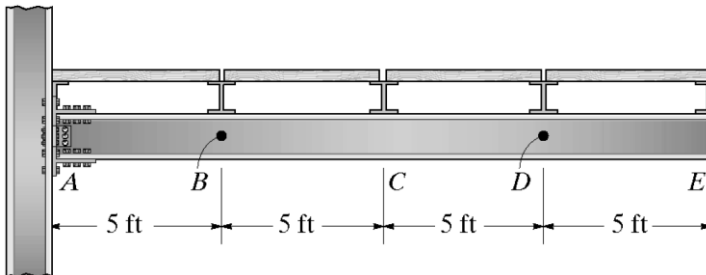
۶-۲۴) در تیر نشان داده شده در شکل زیر الف) مقدار برش در پانل CD ، ب) لنگر خمشی در E را ترسیم نمایید.

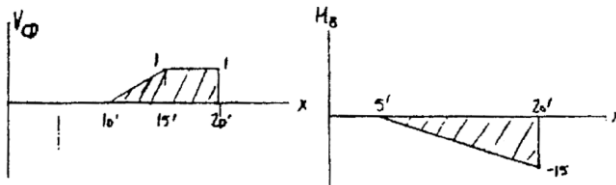
(حل)

۶-۲۵) در تیر نشان داده شده در شکل زیر خط تاثیر الف) مقدار برش در پانل CD ، ب) لنگر خمشی در B را ترسیم نمایید.

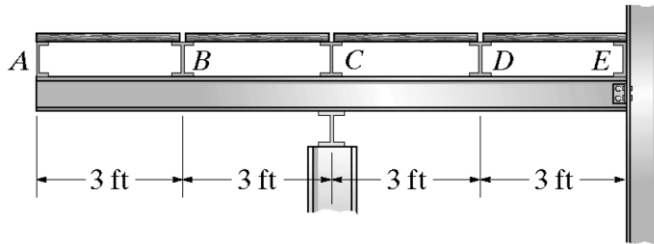

(حل)

خط تاثیر برای سازه‌های معین

۶-۲۶) در تیر نشان داده شده در شکل زیر یک بار زنده گسترده یکنواخت به شدت $1.8k/ft$ و یک بار متمرکز زنده به میزان $12k$ بر روی تیر وجود دارد. در صورتی که یک بار گسترده یکنواخت مرده به شدت $350lb/ft$ بر تیر اثر کند، مقدار الف) حداکثر برش در پانل BC ، ب) حداکثر لنگر خمشی در C را تعیین نمایید.

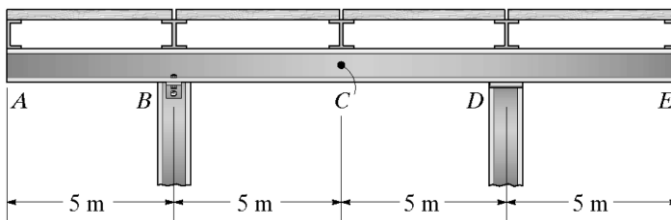
شکل مسئله ۶-۲۶

(حل)

$$(V_{BC})_{\max} = 12 \times (-1) + (1.8 + 0.35) \left[(-1)(3) + \frac{1}{2}(-1) \times (6-3) \right] = -21.7k$$

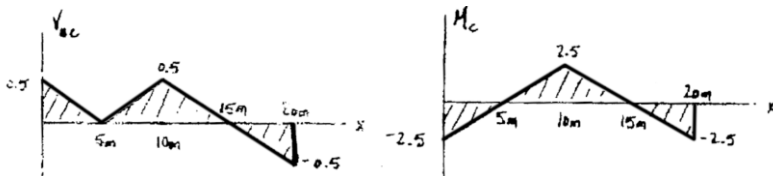
$$(M_C)_{\max} = 12 \times (-6) + (1.8 + 0.35) \left[\left(\frac{1}{2} \right) (-6) \times 6 \right] = -111k.ft$$

۶-۲۷) در تیر نشان داده شده در شکل زیر خط تاثیر الف) مقدار برش در پانل BC ، ب) لنگر خمشی در C را ترسیم نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه B مفصلی و D غلتکی می‌باشد.

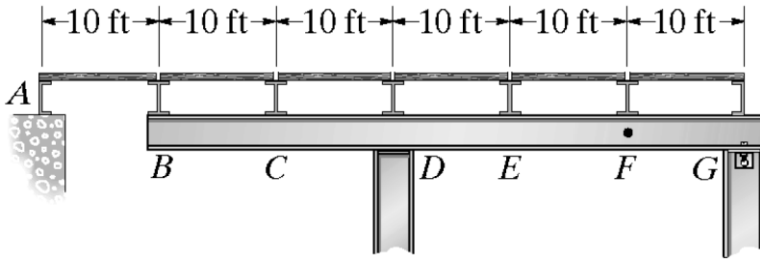

شکل مسئله ۶-۲۷

(حل)

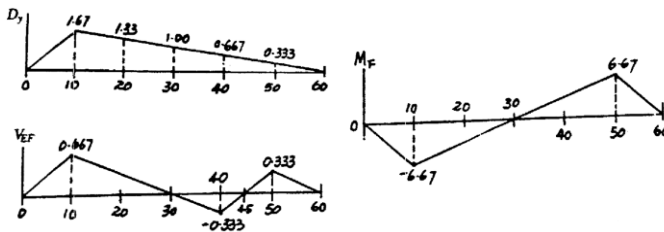

۲۸-۶) در تیر نشان داده شده در شکل زیر یک بار زنده گسترده یکنواخت به شدت $0.25k/ft$ و یک بار متمرکز زنده به میزان $3k$ بر روی تیر وجود دارد. مقدار الف) حداکثر عکس‌العمل قائم مثبت در D ، ب) حداکثر برش مثبت در پانل EF ، پ) حداکثر لنگر خمشی در F را تعیین نمایید. فرض کنید که G مفصلی و D غلتکی است.

شکل مسئله ۲۸-۶

(حل)

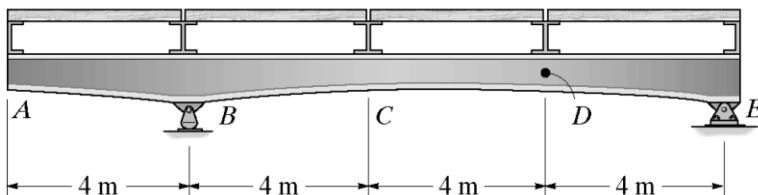

$$(D_y)_{\max(+)} = 0.25 \times \left(\frac{1}{2}\right) \times 1.667 \times 60 + 3 \times 1.667 = 17.5k$$

$$(V_{EF})_{\max(+)} = 0.25 \times \left(\frac{1}{2}\right) \times 0.667 \times 30 + 0.25 \times \left(\frac{1}{2}\right) \times 0.333 \times 15 + 3 \times 0.667 = 5.12k$$

$$(M_F)_{\max(+)} = 0.25 \times \left(\frac{1}{2}\right) \times 6.667 \times 30 + 3 \times 6.667 = 45k \cdot ft$$

۲۹-۶) در تیر نشان داده شده در شکل زیر خط تاثیر الف) لنگر خمشی در D ، ب) برش در پانل BC را ترسیم نمایید.

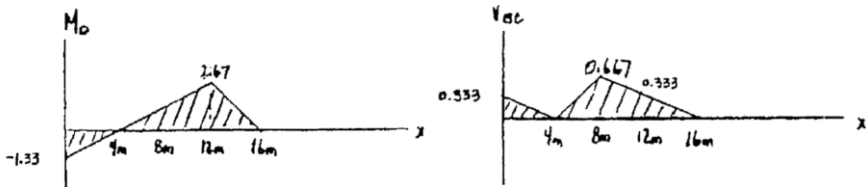

شکل مسئله ۲۹-۶

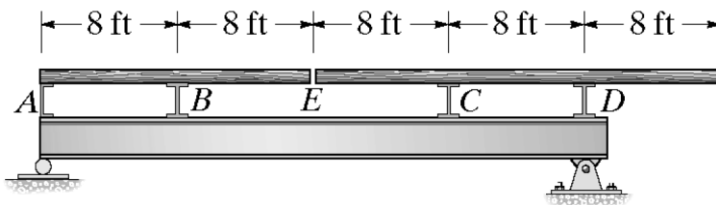
خط تاثیر برای سازه‌های معین

۲۵۰

(حل)

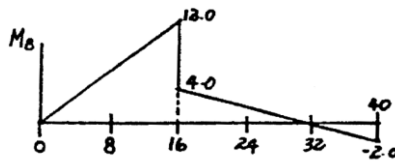

۳۰-۶ در تیر نشان داده شده در شکل زیر خط تاثیر لنگر خمشی در B را تعیین نمایید. یک بار متمرکز زنده به میزان $10k$ در قسمت بالایی تیر حرکت می‌نماید.

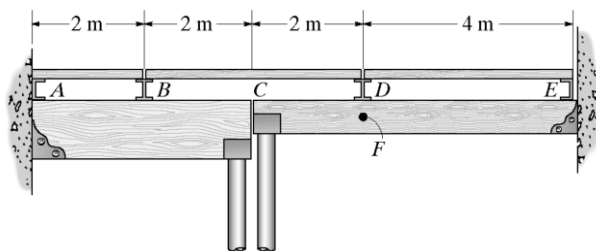
شکل مسئله ۳۰-۶

(حل)

$$(M_B)_{\max(+)} = 10 \times 12 = 120 k.ft$$

۳۱-۶ در تیر نشان داده شده در شکل زیر خط تاثیر لنگر خمشی در F را تعیین نمایید. یک بار متمرکز زنده به میزان $8kN$ در قسمت بالایی تیر حرکت می‌نماید. فرض کنید تمام تکیه‌گاه‌ها تنها می‌توانند در جهت قائم دارای عکس‌العمل داشته باشند.

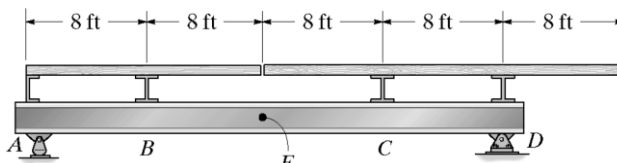
شکل مسئله ۳۱-۶

(حل)

$$(M_F)_{\max} = 1.333 \times 8 = 10.7 \text{ kN.m}$$

۳۲-۶) در تیر نشان داده شده در شکل زیر خط تاثیر برش پانل CD تیر را ترسیم نمایید. مقدار حداکثر برش منفی در پانل CD را تحت یک بار گسترده 500 lb/ft را تعیین نمایید.

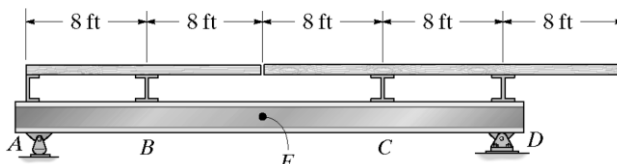

شکل مسئله ۳۲-۶

(حل)

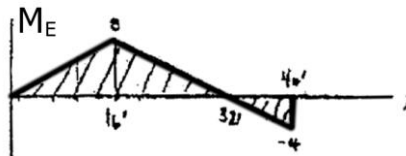
$$(V_{CD})_{\max} = 500 \times \left(\frac{1}{2}\right) \times 32 \times (-0.75) = -6 \text{ k}$$

۳۳-۶) در تیر نشان داده شده در شکل زیر خط تاثیر لنگر در نقطه E را ترسیم نمایید. مقدار حداکثر لنگر مثبت در اثر یک بار متمرکز زنده به میزان 8 kips را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۳۳-۶

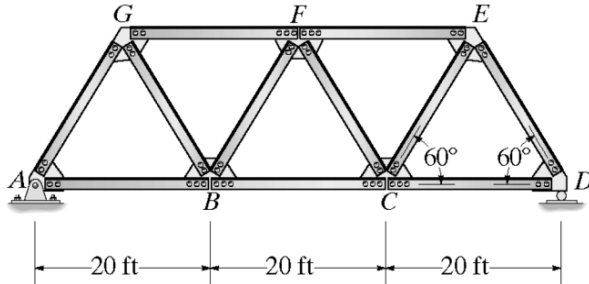
(حل)

$$(M_E)_{\max} = 8 \times 8 = 64 \text{ k.ft}$$

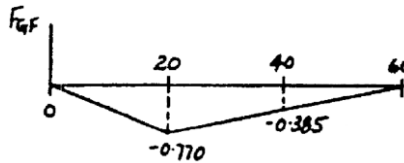
۳۴-۶) در خرپای نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر نیروی عضو GF را ترسیم نمایید. تمام اعضا دارای طول‌های یکسانی هستند.

خط تاثیر برای سازه‌های معین

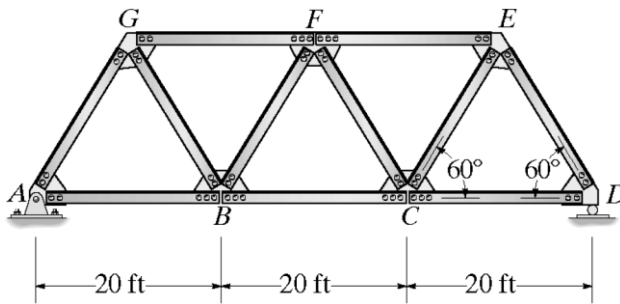

شکل مسئله ۶-۳۴

(حل)

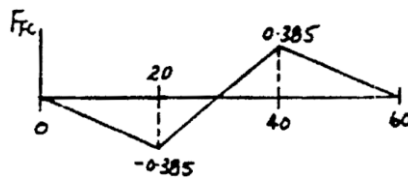

۶-۳۵) در خرابی نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر نیروی عضو FC را ترسیم نمایید. تمام اعضا دارای طول‌های یکسانی هستند.

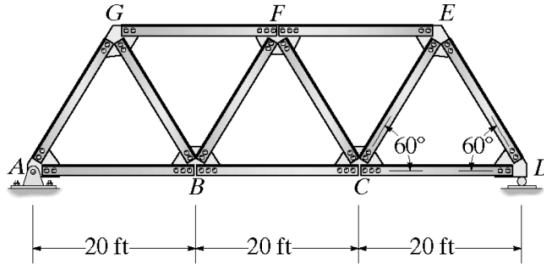

شکل مسئله ۶-۳۵

(حل)

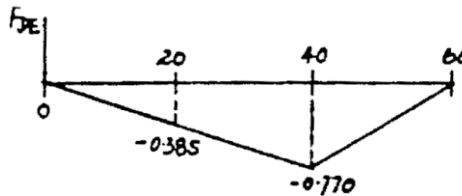

۶-۳۶) در خرابی نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر نیروی عضو DE را ترسیم نمایید. تمام اعضا دارای طول‌های یکسانی هستند.

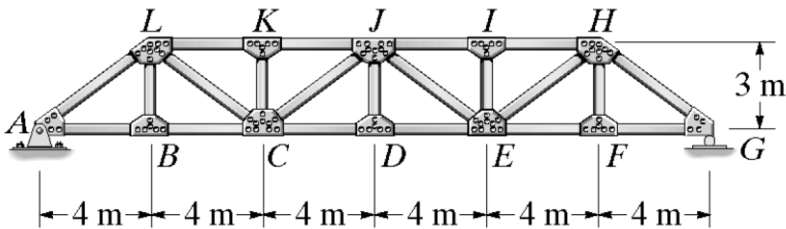

شکل مسئله ۶-۳۶

(حل)

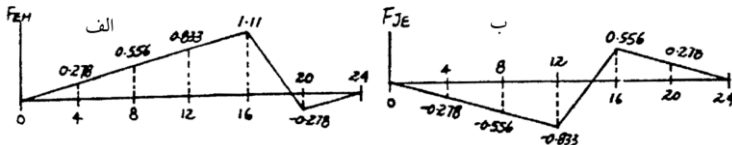

۶-۳۷) در خرابای نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر نیروی اعضای الف) JH و JE را ترسیم نمایید.

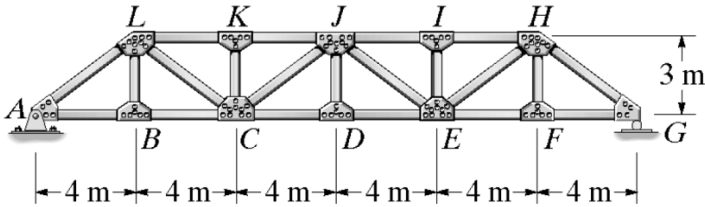
شکل مسئله ۶-۳۷

(حل)

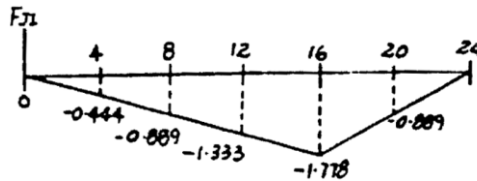
۶-۳۸) در خرابای نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر نیروی عضو JH را ترسیم نمایید.

خط تاثیر برای سازه‌های معین

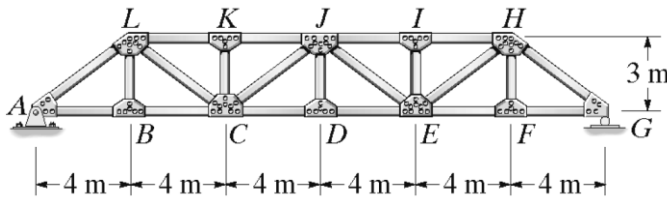

شکل مسئله ۳۸-۶

(حل)

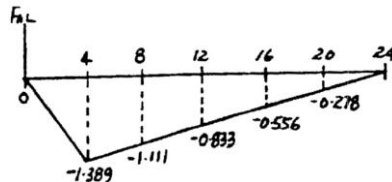

۳۹-۶) در خرابای نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر نیروی عضو AL را ترسیم نمایید.

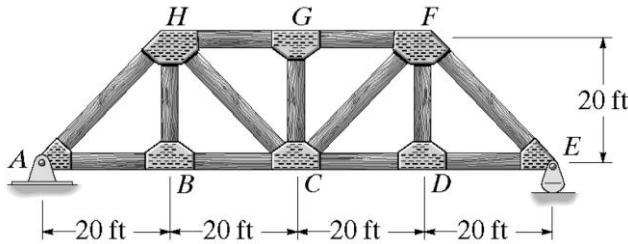

شکل مسئله ۳۹-۶

(حل)

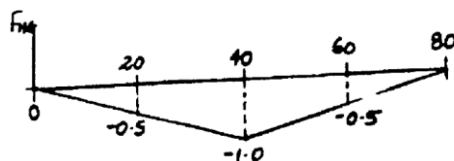

۴۰-۶) در خرابای نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر نیروی عضو HG را ترسیم نمایید. همچنین مقدار حداکثر نیروی (کششی و فشاری) ایجاد شده در این میله در اثر یک بار گسترده یکنواخت زنده به شدت $800lb/ft$ که بر روی عرشه پایینی حرکت می‌کند.

شکل مسئله ۴۰-۶

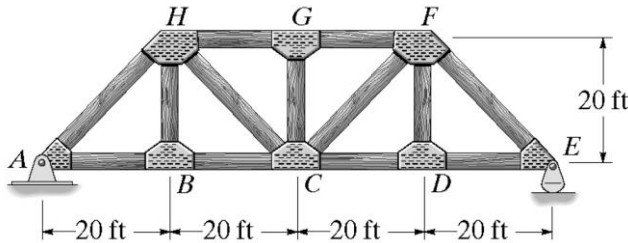
(حل)

$$(F_{HG})_{\max(C)} = 0.8 \times 0.5 \times (-1) \times 80 = -32.0k = 32.0(C)$$

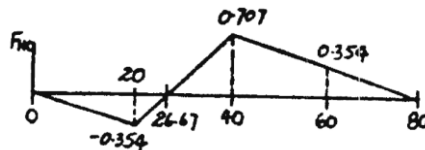
$$(F_{HG})_{\max(T)} = 0$$

۶-۴۱) در خریای نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر نیروی عضو HC را ترسیم نمایید. همچنین مقدار حداکثر نیروی (کششی و فشاری) ایجاد شده در این میله در اثر یک بار گسترده یکنواخت زنده به شدت $800lb/ft$ که بر روی عرشه پایینی حرکت می‌کند.

شکل مسئله ۴۱-۶

(حل)

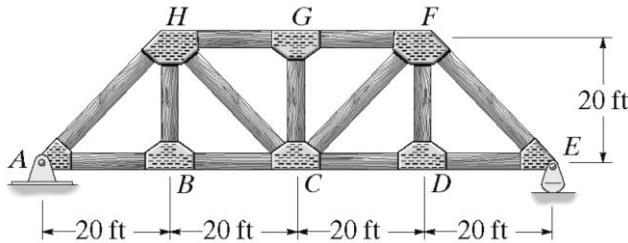

$$(F_{HC})_{\max(T)} = 0.8 \times 0.5 \times 0.7071 \times 53.33 = 15.1k(T)$$

$$(F_{HC})_{\max(C)} = 0.8 \times 0.5 \times -0.3536 \times 26.67 = -3.77k = 3.77(C)$$

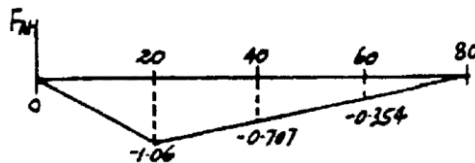
خط تاثیر برای سازه‌های معین

۴۲-۶) در خرپای نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر نیروی عضو AH را ترسیم نمایید. همچنین مقدار حداکثر نیروی (کششی و فشاری) ایجاد شده در این میله در اثر یک بار گسترده یکنواخت زنده به شدت 800lb/ft که بر روی عرشه پایینی حرکت می‌کند.

شکل مسئله ۴۲-۶

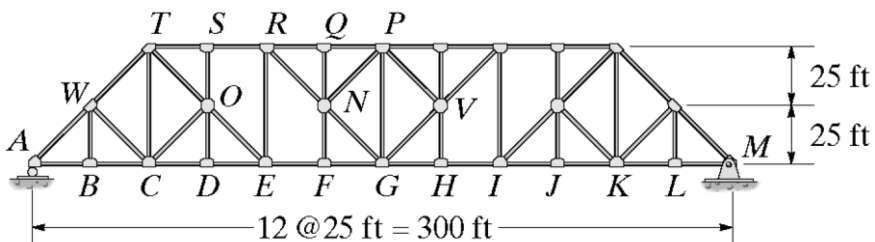
(حل)

$$(F_{AH})_{\max(C)} = 0.8 \times 0.5 \times (-1.061) \times 80 = -33.9k = 33.9k(C)$$

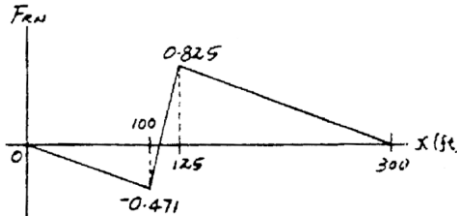
$$(F_{AH})_{\max(T)} = 0$$

۴۳-۶) در خرپای بالتیومور نشان داده شده در شکل زیر، خط تاثیر نیروی عضو RN را ترسیم نمایید.

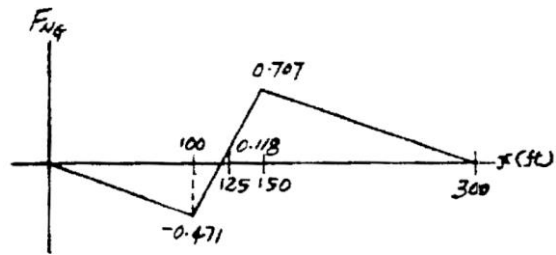
شکل مسئله ۴۳-۶

(حل)

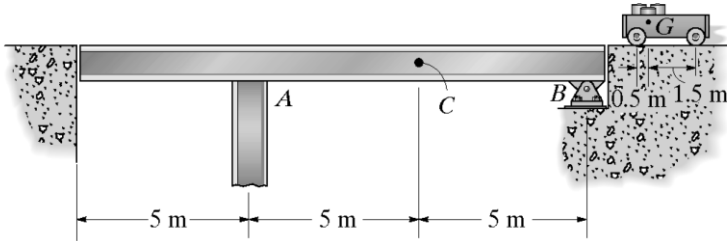

۶-۴۴) در خرابی بالتیومور نشان داده شده در مسئله ۶-۴۳، خط تاثیر نیروی عضو NG را ترسیم نمایید.

(حل)

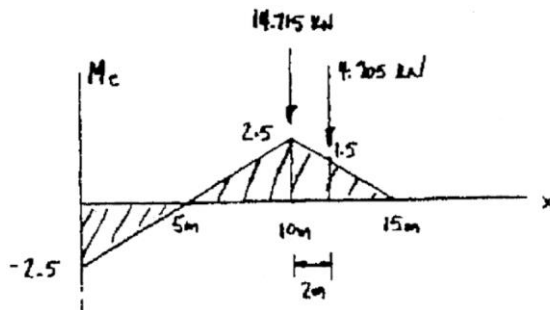

۶-۴۵) در پل نشان داده شده در شکل زیر که یک ارابه از روی آن حرکت می‌کند را در نظر بگیرید. در صورتی که مرکز ثقل ارابه در نقطه G باشد و تکیه‌گاه A غلتکی باشد، مقدار حداکثر لنگر خمشی ایجاد شده در نقطه C را تعیین نمایید. جرم ارابه $2Mg$ می‌باشد.

شکل مسئله ۶-۴۵

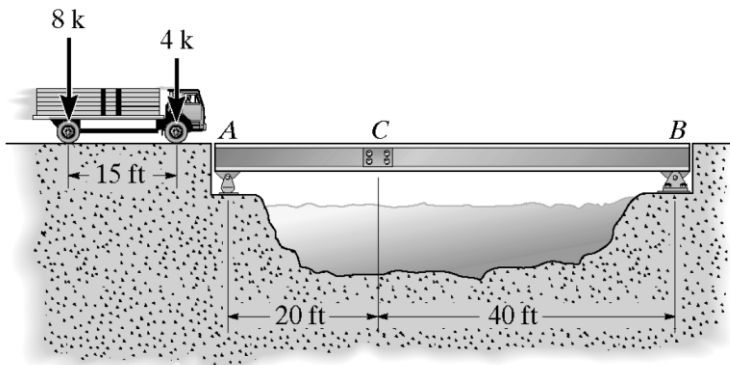
(حل)

خط تاثیر برای سازه‌های معین

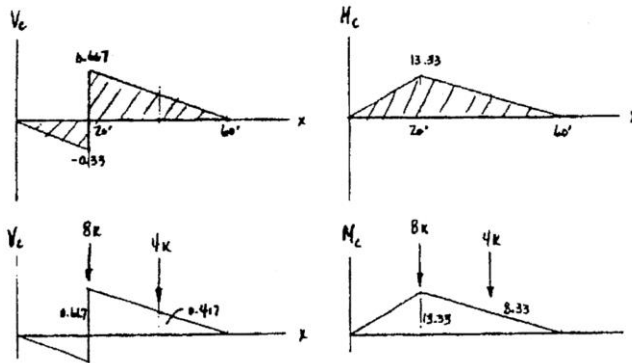
$$(M_C)_{\max} = 14.715 \times 2.5 + 4.905 \times 1.5 = 44.1 \text{ kN.m}$$

۶-۴۶) در پل نشان داده شده در شکل زیر که یک کامیون به وزن 12 k از روی آن حرکت می‌کند را در نظر بگیرید. الف) مقدار حداکثر برش ایجاد شده در محل وصله C ب) مقدار حداکثر لنگر خمشی ایجاد شده در محل وصله C را تعیین نمایید. فرض کنید که محل وصله به صورت گیردار متصل شده است.

شکل مسئله ۶-۴۶

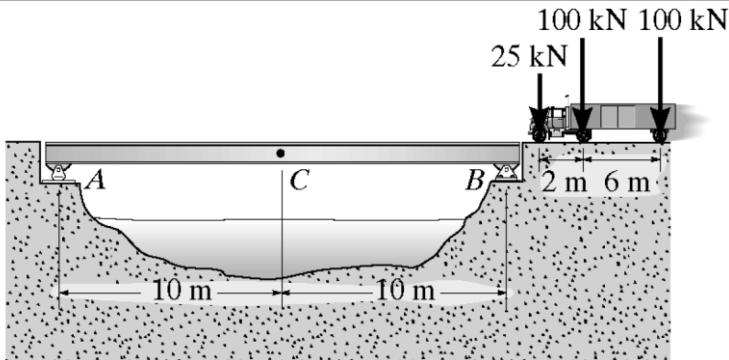
(حل)

$$(V_C)_{\max} = \frac{8 \times 0.667 + 4 \times 0.417}{2} = 3.5 \text{ k}$$

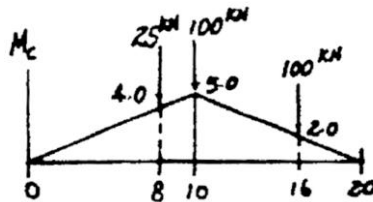
$$(M_C)_{\max} = \frac{8 \times 13.33 + 4 \times 8.33}{2} = 70 \text{ k}$$

۶-۴۷) در پل نشان داده شده در شکل زیر که یک کامیون بر روی آن حرکت می‌کند را در نظر بگیرید. مقدار حداکثر لنگر خمشی ایجاد شده در محل C را تعیین نمایید.

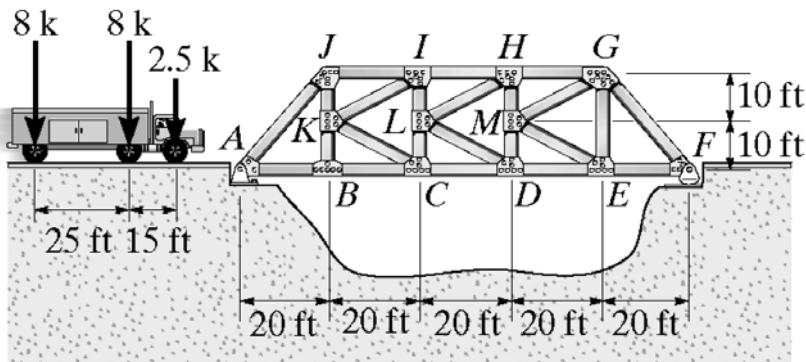
شکل مسئله ۶-۴۷

(حل)

$$(M_c)_{\max} = 25 \times 4 + 100 \times 5 + 100 \times 2 = 800 \text{ kN.m}$$

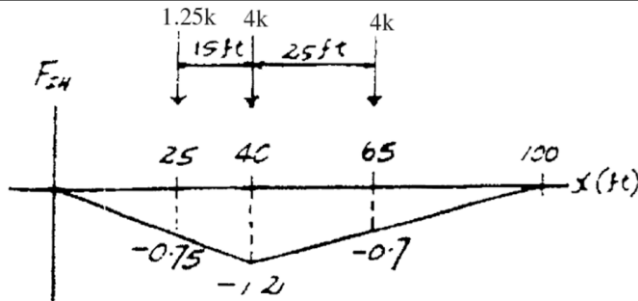
۶-۴۸) در پل نشان داده شده در شکل زیر که یک کامیون به وزن $18.5k$ از روی آن حرکت می‌کند را در نظر بگیرید. خط تاثیر نیروی عضو IH را ترسیم نمایید و همچنین مقدار حداکثر نیروی کششی یا فشاری ایجاد شده در آن را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۶-۴۸

(حل)

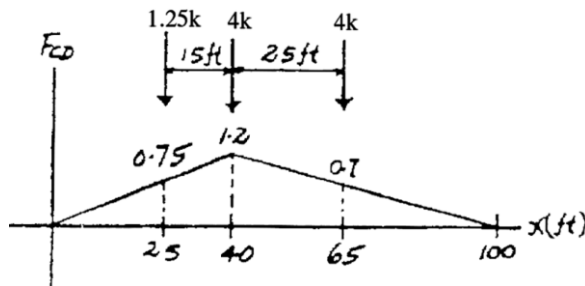
خط تاثیر برای سازه‌های معین

$$(F_{24})_{\max} = 2.5 \times (-0.75) + 8 \times (-1.2) + 8 \times (-0.7) = -17.1k = 17.1k(C)$$

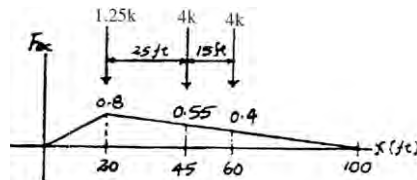
پل نشان داده شده در شکل مسئله ۶-۴۸، که یک کامیون به وزن $18.5k$ از روی آن حرکت می‌کند را در نظر بگیرید. خط تاثیر نیروی عضو CD را ترسیم نمایید و همچنین مقدار حداکثر نیروی کششی یا فشاری ایجاد شده در آن را تعیین نمایید.

(حل)

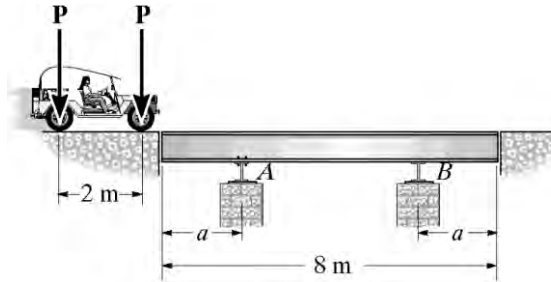
$$(F_{CD})_{\max} = 2.5 \times (0.75) + 8 \times (1.2) + 8 \times (0.7) = 17.1k(T)$$

پل نشان داده شده در شکل مسئله ۶-۴۸، که یک کامیون به وزن $18.5k$ از روی آن حرکت می‌کند را در نظر بگیرید. خط تاثیر نیروی عضو BC را ترسیم نمایید و همچنین مقدار حداکثر نیروی کششی یا فشاری ایجاد شده در آن را تعیین نمایید.

$$(F_{BC})_{\max} = 8 \times (0.8) + 8 \times (0.55) + 2.5 \times (0.4) = 11.8k(T)$$

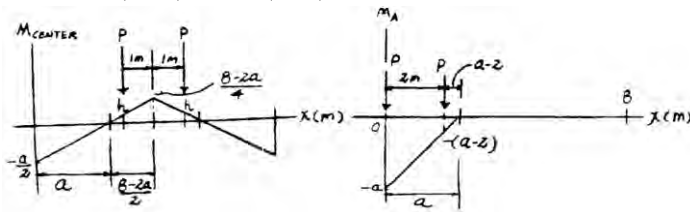
۵۱-۶) در پل نشان داده شده در شکل زیر، مقدار فاصله a را طوری تعیین نمایید که مقدار حداکثر لنگر ایجاد شده در وسط دهانه و تکیه‌گاه‌ها برابر گردد. تکیه‌گاه A به صورت مفصلی و تکیه‌گاه B غلتکی می‌باشد.

شکل مسئله ۵۱-۶

حل) برای تکیه‌گاه A داریم:

$$M_{\max} = P \times a + P \times (a - 2) = 2P \times (a - 1)$$

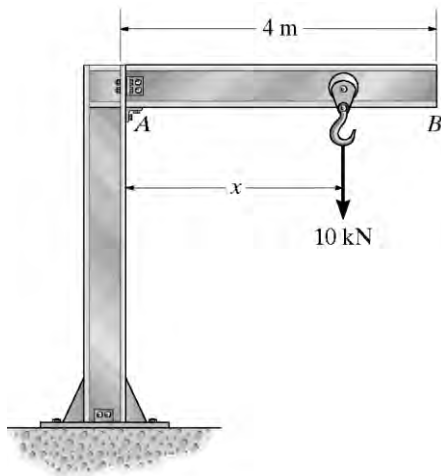
برای وسط دهانه داریم:

$$\frac{a}{2} = \frac{h}{\frac{8-2a}{2} - 1} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{h}{3-a} \Rightarrow h = \frac{3-a}{2} \Rightarrow M_{\max} = P(3-a)$$

$$2P(a-1) = P(3-a) \Rightarrow 2a-2 = 3-a \Rightarrow 3a = 5 \Rightarrow a = 1.67m$$

۵۲-۶) در تیر کنسولی نشان داده شده در شکل زیر، مقدار حداکثر مطلق برش و حداکثر لنگر مثبت در تیر AB ، در اثر بار $10kN$ را تعیین نمایید. $0.1m \leq x \leq 3.9m$

خط تاثیر برای سازه‌های معین

شکل مسئله ۶-۵۲

حل) حداکثر مطلق برش هنگامی رخ می‌دهد که $0.1m \leq x \leq 3.9m$

$$V_{\max} = 10 \text{ kN}$$

حداکثر مطلق لنگر هنگامی رخ می‌دهد که $x = 3.9m$

$$M_{\max} = -10 \times 3.9 = -39 \text{ kN.m}$$

فصل هفتم

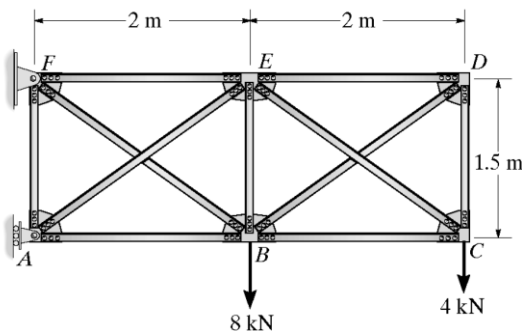
تحلیل تقریبی سازه‌های نامعین استاتیکی

۱-۷ کلیات

در عمل، سازه‌های نامعین استاتیکی بیش از سازه‌های معین استاتیکی وجود دارند و به خاطر اینکه سخت‌تر و قوی‌تر هستند اقتصادی‌تر نیز می‌باشند. به عنوان مثال، تغییر مکان یک تیر دو سر گیردار که یک بار متمرکز را در وسط دهانه خود حمل می‌کند، دارای تغییرمکانی معادل یک چهارم تغییر مکان تیری است که دارای اتکای ساده است و همان بار متمرکز را در وسط همان دهانه حمل می‌کند. این در حالی است که گشتاور خمشی به نصف کاهش می‌یابد. این بدان معناست که مقطع تیر کوچک‌تری برای تیر دو سرگیردار نیاز است و بدین ترتیب در مصالح صرفه جویی می‌شود. لیکن تحلیل این نوع سازه‌ها به صورت دستی معمولاً بسیار وقت‌گیر می‌باشد. روش‌های تحلیل تقریبی زیادی برای تحلیل این گونه سازه‌ها وجود دارد که می‌توان با استفاده از آنها سازه‌های با درجات نامعینی بالا را با دقت‌های نسبتاً خوبی تحلیل نمود. در مسائل زیر نمونه‌هایی از این روش‌ها بکار گرفته شده‌اند.

۲-۷ مسائل:

۱-۷) در خرپای نامعین شکل زیر، مقدار تقریبی نیروی ایجاد شده در هر یک از اعضا را تعیین نمایید. فرض نمایید که اعضا قادر به تحمل کشش و فشار هستند.

شکل مسئله ۱-۷

حل) فرض نماییم که $F_{BD} = F_{EC}$ باشد.

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 2F_{EC} \left(\frac{1.5}{2.5} \right) - 4 = 0$$

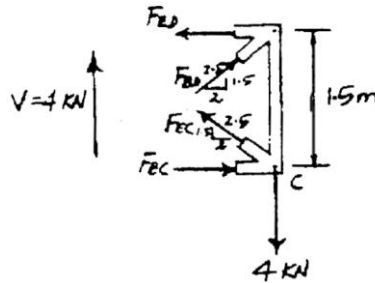
$$\Rightarrow F_{EC} = 3.333 \text{ kN} = 3.33 \text{ kN}(T)$$

$$\Rightarrow F_{BD} = 3.333 \text{ kN} = 3.33 \text{ kN}(C)$$

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow F_{EC} \times 1.5 - \left(\frac{2}{2.5} \right) \times 3.333 \times 1.5 = 0$$

$$\Rightarrow F_{ED} = 2.67 \text{ kN}(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{BC} = 2.67 \text{ kN}(C)$$

در مفصل C داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{CD} + 3.333 \left(\frac{1.5}{2.5} \right) - 4 = 0$$

$$\Rightarrow F_{CD} = 2.0 \text{ kN}(T)$$

فرض نماییم که $F_{FB} = F_{AE}$ باشد.

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 2F_{FB} \left(\frac{1.5}{2.5} \right) - 8 - 4 = 0$$

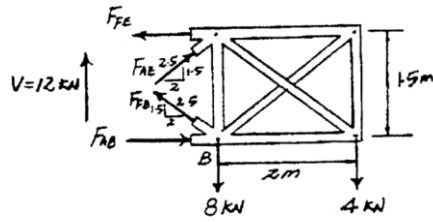
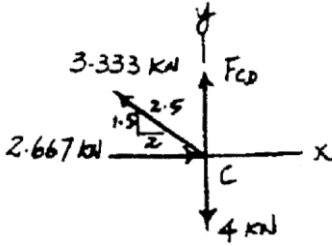
$$\Rightarrow F_{FB} = 10.0 \text{ kN}(T)$$

$$\Rightarrow F_{AE} = 10.0 \text{ kN}(C)$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow F_{FE} \times 1.5 - 10.0 \left(\frac{2}{2.5} \right) \times 1.5 - 4 \times 2 = 0$$

$$\Rightarrow F_{FE} = 13.3 \text{ kN}(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AB} = 13.3 \text{ kN}(C)$$

در مفصل B داریم:

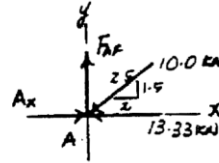
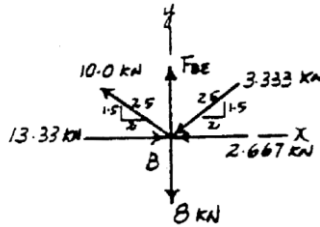
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{BE} + 10.0 \left(\frac{1.5}{2.5} \right) - 3.333 \left(\frac{1.5}{2.5} \right) - 8 = 0$$

$$\Rightarrow F_{BE} = 4.0 \text{ kN (T)}$$

در مفصل A داریم:

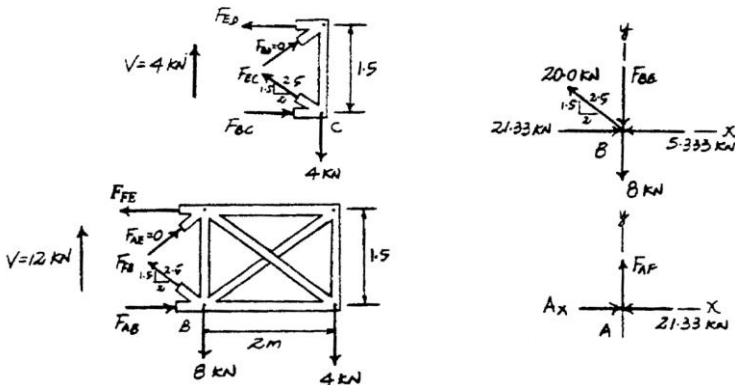
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{AF} - 10.0 \left(\frac{1.5}{2.5} \right) = 0$$

$$\Rightarrow F_{AF} = 6.0 \text{ kN (T)}$$

۷-۲) در خرابی نامعین مسئله ۷-۱، مقدار تقریبی نیروی ایجاد شده در هر یک از اعضا را تعیین نمایید. فرض نمایید که اعضای قطری فقط قادر به تحمل کشش هستند.

(حل)

فرض نمایید که $F_{BD} = 0$ باشد.

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{EC} \left(\frac{1.5}{2.5} \right) - 4 = 0$$

$$\Rightarrow F_{EC} = 6.667 \text{ kN} = 6.67 \text{ kN}(T)$$

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow F_{ED} = 0$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{BC} - 6.667 \left(\frac{2}{2.5} \right) = 0$$

$$\Rightarrow F_{BC} = 5.33 \text{ kN}(C)$$

در مفصل D داریم:

$$F_{CD} = 0$$

فرض نمایید که $F_{AE} = 0$ باشد.

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{FB} \left(\frac{1.5}{2.5} \right) - 8 - 4 = 0 \Rightarrow F_{FB} = 20.0 \text{ kN}(T)$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow F_{FE} \times 1.5 - 4 \times 2 = 0 \Rightarrow F_{FE} = 5.333 \text{ kN} = 5.33 \text{ kN}(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AB} - 5.33 - 20.0 \left(\frac{2}{2.5} \right) = 0 \Rightarrow F_{AB} = 21.3 \text{ kN}(C)$$

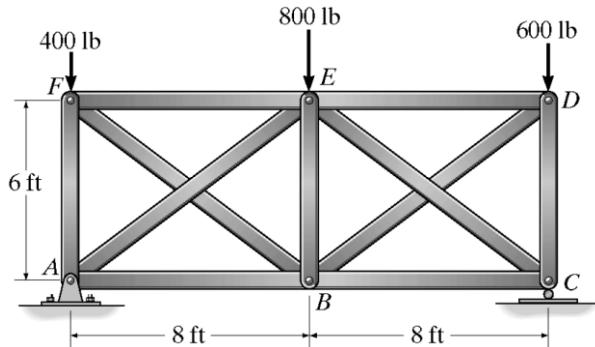
در مفصل B داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -F_{BE} - 8 + 20.0 \left(\frac{1.5}{2.5} \right) = 0 \Rightarrow F_{BE} = 4.0 \text{ kN}(T)$$

در مفصل A داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{AF} = 0$$

(۳-۷) در خرپای نامعین شکل زیر، مقدار تقریبی نیروی ایجاد شده در هر یک از اعضا را تعیین نمایید. فرض نمایید که اعضای قطری قادر به تحمل کشش و فشار هستند.

شکل مسئله ۳-۷

حل) فرض نمایید که $F_{BF} = F_{EA}$ باشد.

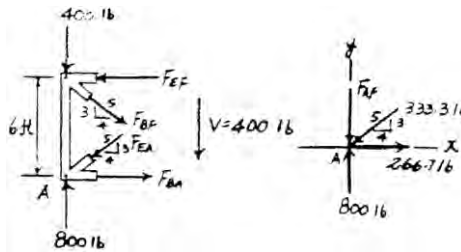
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -2F_{BF} \left(\frac{3}{5} \right) - 400 + 800 = 0$$

$$\Rightarrow F_{BF} = 333.3 \text{ lb} = 333 \text{ lb}(T)$$

$$\Rightarrow F_{EA} = 333.3 \text{ lb} = 333 \text{ lb}(C)$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow F_{EF} \times 6 - 333.3 \times \left(\frac{4}{5} \right) \times 6 = 0 \Rightarrow F_{EF} = 267 \text{ lb}(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{BA} = 267 \text{ lb}(T)$$

در مفصل A داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -F_{AF} - 333.3 \times \left(\frac{3}{5} \right) + 800 = 0 \Rightarrow F_{AF} = 600 \text{ lb}(C)$$

فرض نمایید که $F_{BD} = F_{EC}$ باشد.

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -2F_{BD} \times \left(\frac{3}{5} \right) - 600 + 1000 = 0$$

$$\Rightarrow F_{BD} = 333.3 \text{ lb} = 333 \text{ lb}(T)$$

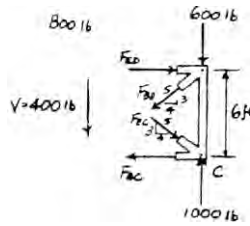
$$\Rightarrow F_{EC} = 333.3 \text{ lb} = 333 \text{ lb}(C)$$

تحلیل تقریبی سازه‌های نامعین استاتیکی

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow -F_{ED} \times 6 + 333.3 \times \left(\frac{4}{5}\right) \times 6 = 0$$

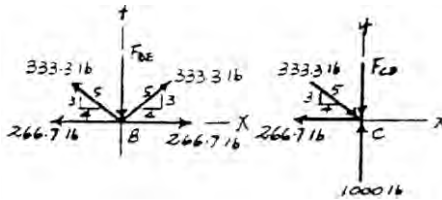
$$\Rightarrow F_{ED} = 267 \text{ lb}(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{BC} = 267 \text{ lb}(T)$$

در مفصل B داریم:

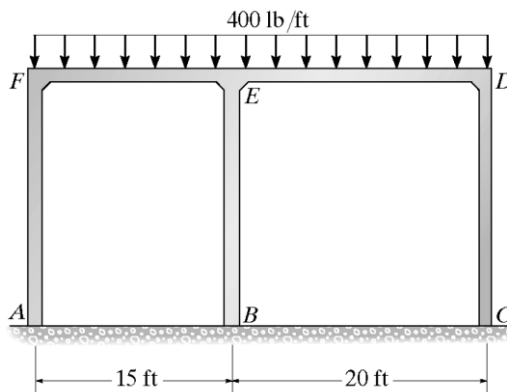
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -F_{BE} + 2 \times 333.3 \times \left(\frac{3}{5}\right) = 0 \Rightarrow F_{BE} = 400 \text{ lb}(C)$$

در مفصل C داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -F_{CD} - 333.3 \times \left(\frac{3}{5}\right) + 1000 = 0 \Rightarrow F_{CD} = 800 \text{ lb}(C)$$

۷-۴) با استفاده از روش یک دهم دهانه، مقدار تقریبی لنگر داخلی ایجاد شده در گره‌های F و D را تعیین نمایید.

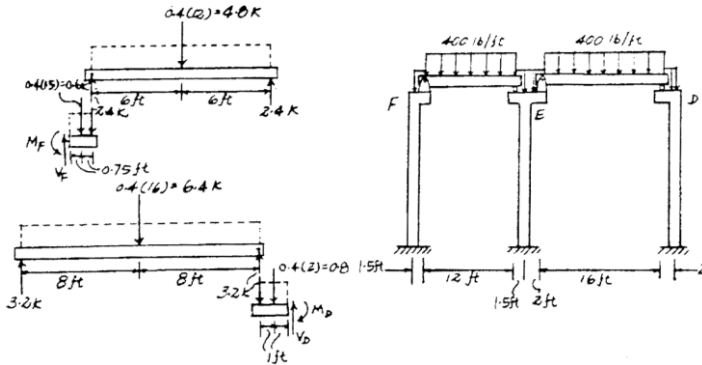

شکل مسئله ۷-۴

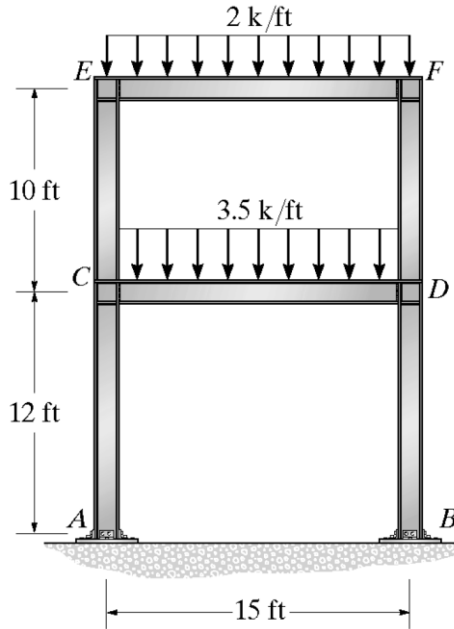
(حل)

$$\sum M_F = 0 \Rightarrow M_F - 0.6 \times 0.75 - 2.4 \times 1.5 = 0 \Rightarrow M_F = 4.05 \text{ k.ft}$$

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow -M_D + 0.8 \times 1 + 3.2 \times 2 = 0 \Rightarrow M_D = 7.2 \text{ k.ft}$$

۵-۷) با استفاده از روش یک دهم دهانه، مقدار تقریبی لنگر داخلی ایجاد شده در گره‌های E و C را تعیین نمایید.

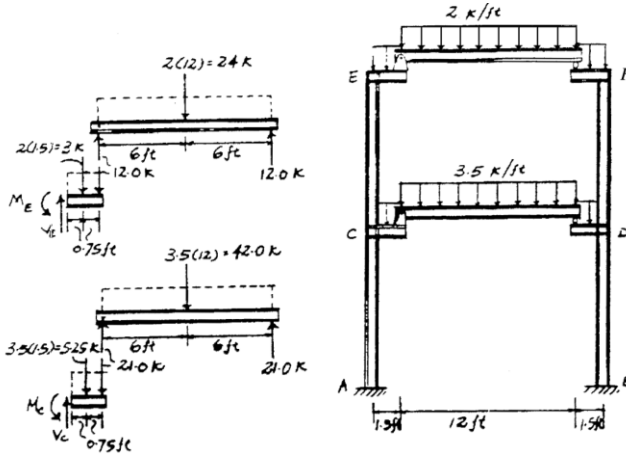
شکل مسئله ۵-۷

(حل)

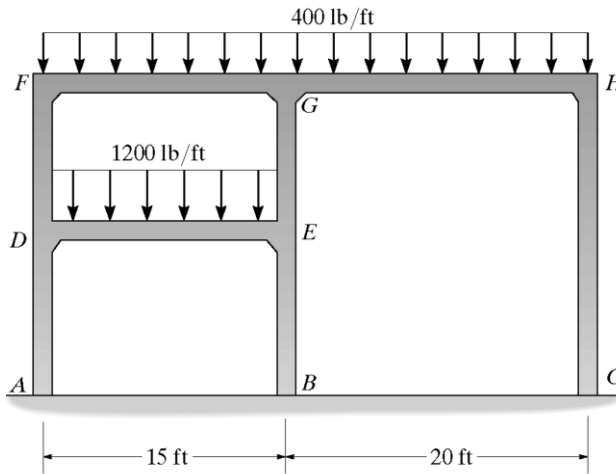
$$\sum M_E = 0 \Rightarrow M_E - 3 \times 0.75 - 12 \times 1.5 = 0 \Rightarrow M_E = 20.25 \text{ k.ft}$$

تحلیل تقریبی سازه‌های نامعین استاتیکی

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow M_C - 5.25 \times 0.75 - 21 \times 1.5 = 0 \Rightarrow M_C = 35.4 \text{ k.ft}$$

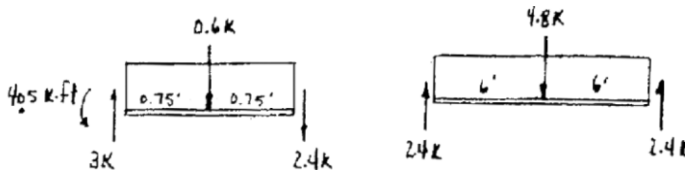

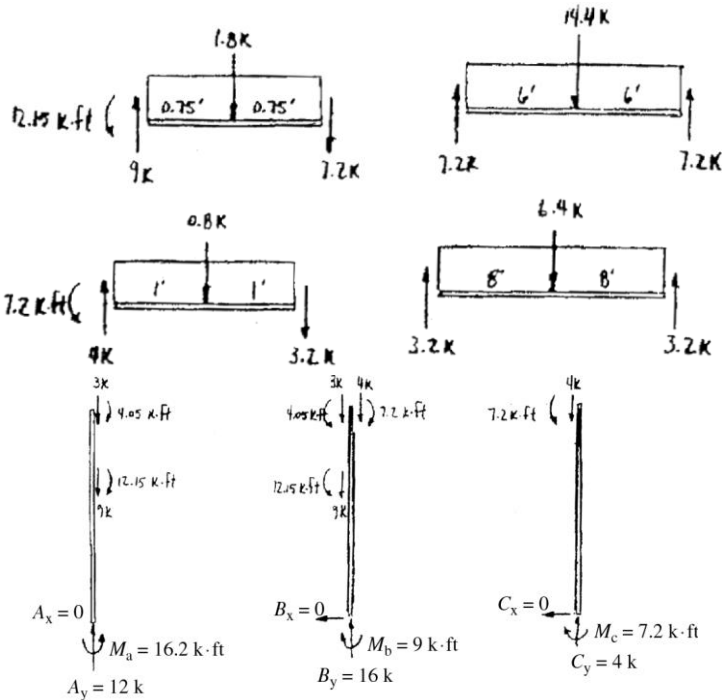
۶-۷) با استفاده از روش یک دهم دهانه، مقدار تقریبی عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی A و B و C را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۷-۶

(حل)

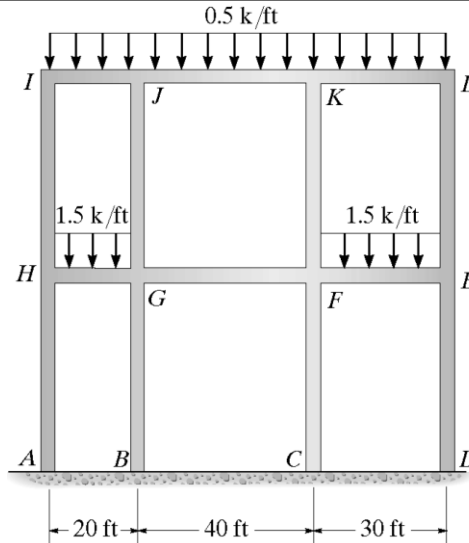

$$A_x = 0 \quad B_x = 0 \quad C_x = 0$$

$$A_y = 12k \quad B_y = 16k \quad C_y = 4k$$

$$M_A = 16.2k.ft \quad M_B = 9k.ft \quad M_C = 7.2k.ft$$

۷-۷) با استفاده از روش یک دهم دهانه، مقدار تقریبی لنگر داخلی ایجاد شده در گره‌های I و L و H را تعیین نمایید.

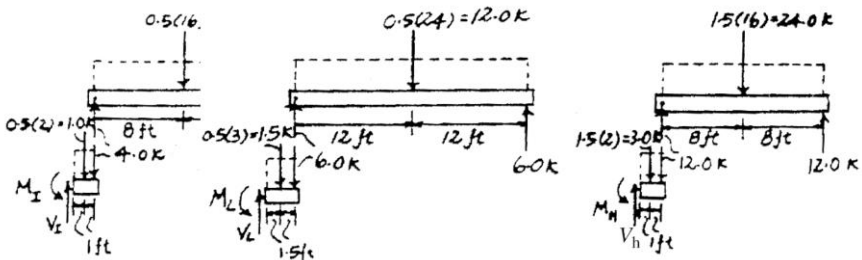
شکل مسئله ۷-۷

حل) در گره I داریم:

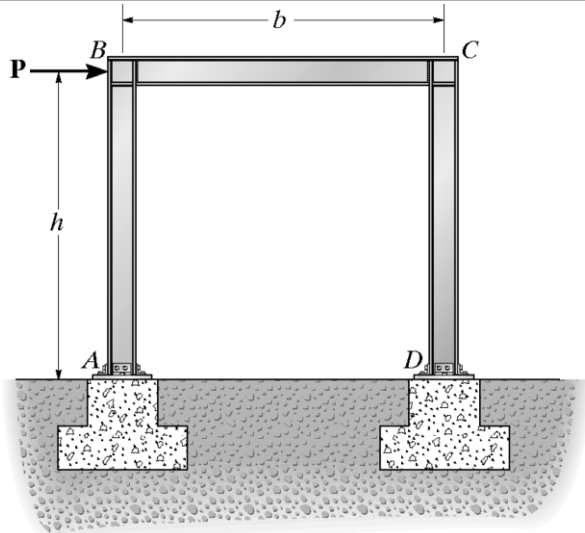
$$\sum M_I = 0 \Rightarrow M_I - 1 \times 1 - 4 \times 2 = 0 \Rightarrow M_I = 9.0k.ft$$

$$\sum M_L = 0 \Rightarrow M_L - 6 \times 3 - 1.5 \times 1.5 = 0 \Rightarrow M_L = 20.25k.ft$$

$$\sum M_H = 0 \Rightarrow M_H - 3 \times 1 - 12 \times 2 = 0 \Rightarrow M_H = 27.0k.ft$$

در قاب پرتال نشان داده شده در شکل زیر لنگر خمشی و برش ایجاد شده در هر یک از اعضا را تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه‌های A و D نیمه گیردار می‌باشند و نقطه خمش در فاصله یک سوم از پایین ستون‌های ایجاد می‌شود. (تقریبی)

شکل مسئله ۷-۱

$$\sum M_E = 0 \Rightarrow G_y \times b - P \times \left(\frac{2h}{3}\right) = 0 \Rightarrow G_y = P \left(\frac{2h}{3b}\right)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow E_y - \frac{2Ph}{3b} = 0 \Rightarrow E_y = \frac{2Ph}{3b}$$

$$M_A = M_D = \frac{P}{2} \left(\frac{h}{3}\right) = \frac{Ph}{6}$$

$$M_B = M_C = \frac{P}{2} \left(\frac{2h}{3}\right) = \frac{Ph}{3}$$

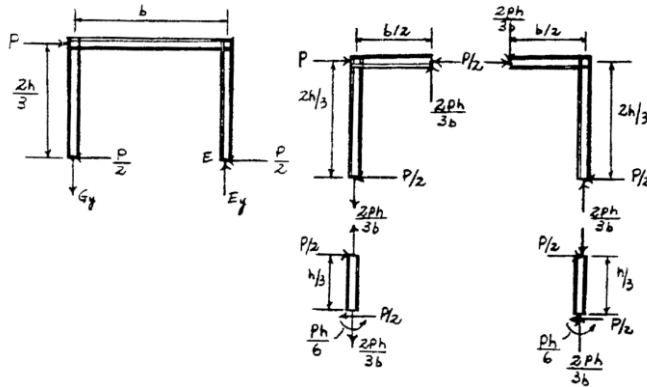
برای عضو BC داریم:

$$V_B = V_C = \frac{2Ph}{3b}$$

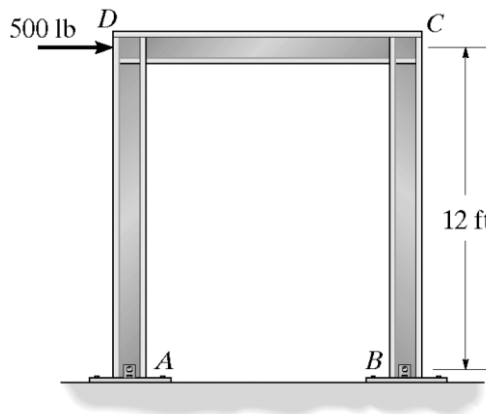
برای عضو AB و CD داریم:

$$V_A = V_B = V_C = V_D = \frac{P}{2}$$

تحلیل تقریبی سازه‌های نامعین استاتیکی

۷-۹) در قاب نشان داده شده در شکل زیر، مقدار لنگرهای داخلی در گره‌های D و C را تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه‌های A و B به صورت مفصلی هستند. (تقریبی)

شکل مسئله ۷-۹

حل) با گشتاورگیری در کل قاب (۱) داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow 10 \times B_y - 12 \times 500 = 0 \Rightarrow B_y = 600 \text{ lb}$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y = 600 \text{ lb}$$

با توجه به دیاگرام جسم آزاد (۲) داریم:

$$\sum M_E = 0 \Rightarrow 5 \times 600 - 12 \times A_x = 0 \Rightarrow A_x = 250 \text{ lb}$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow E_x = 250 \text{ lb}$$

با توجه به دیاگرام جسم آزاد (۳) داریم:

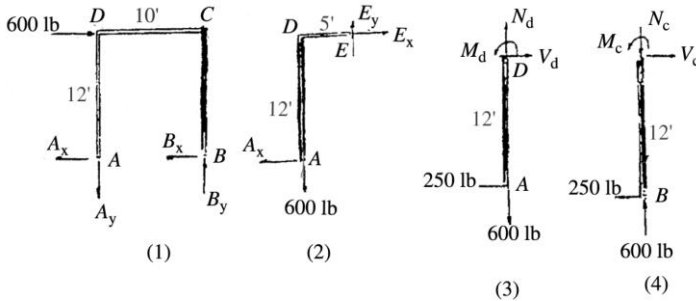
$$\sum M_D = 0 \Rightarrow M_D - 12 \times 250 = 0 \Rightarrow M_D = 3.00 \text{ k.ft}$$

$$\Rightarrow N_D = 600 \text{ lb} \quad V_D = 250 \text{ lb}$$

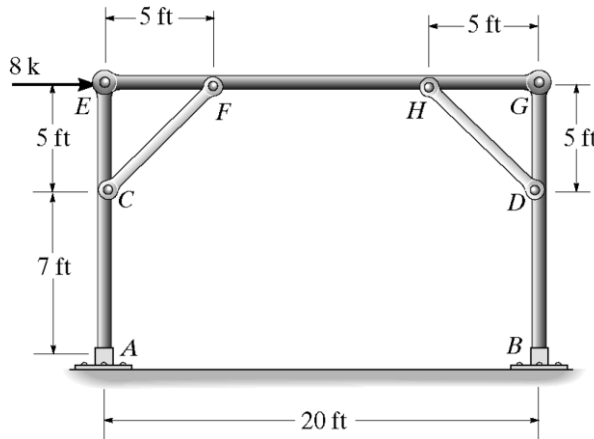
با توجه به دیاگرام جسم آزاد (۴) داریم:

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow M_C - 12 \times 250 = 0 \Rightarrow M_C = 3.00 \text{ k.ft}$$

$$\Rightarrow N_C = 600 \text{ lb} \quad V_C = 250 \text{ lb}$$

۷-۱۰) در سازه نشان داده شده در شکل زیر، دیاگرام لنگر خمشی برای ستون ACE را ترسیم نمایید. فرض نمایید که تمام اتصالات مفصلی هستند. مقدار نیروی ایجاد شده در عضو CF را تعیین نمایید. (تقریبی)

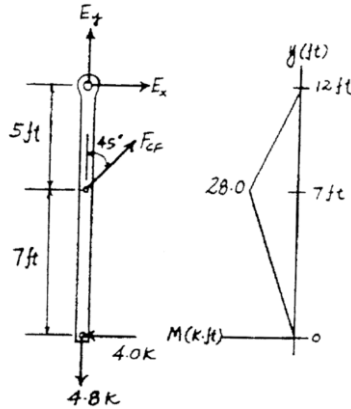

شکل مسئله ۷-۱۰

(حل)

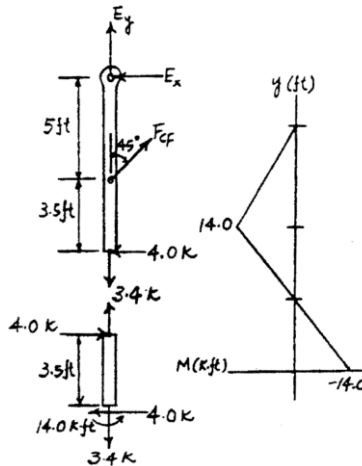
$$\sum M_E = 0 \Rightarrow F_{CF} \times \sin 45^\circ \times 5 - 4 \times 12 = 0 \Rightarrow F_{CF} = 13.6 \text{ k}$$

تحلیل تقریبی سازه‌های نامعین استاتیکی

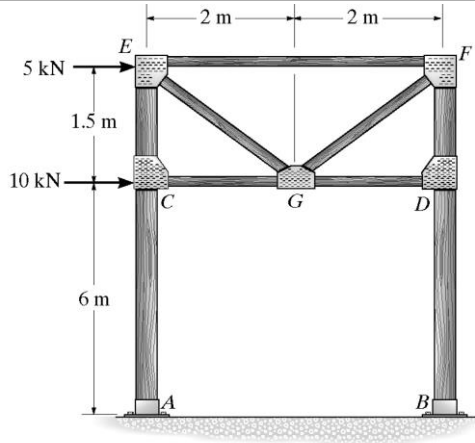

۷-۱۱) مسئله ۷-۱۰ را در شرایطی که تکیه‌گاه‌های A و B گیردار باشند، حل نمایید.

$$\sum M_E = 0 \Rightarrow F_{CF} \times \sin 45^\circ \times 5 - 4 \times 8.5 = 0 \Rightarrow F_{CF} = 9.62k$$

۷-۱۲) در سازه نشان داده شده در شکل زیر، دیاگرام لنگر خمشی برای ستون ACE را ترسیم نمایید. فرض نمایید که تمام اتصالات مفصلی هستند. مقدار نیروی ایجاد شده در اعضای CG ، EG و EF را تعیین نمایید. (تقریبی)

شکل مسئله ۷-۱۲

(حل)

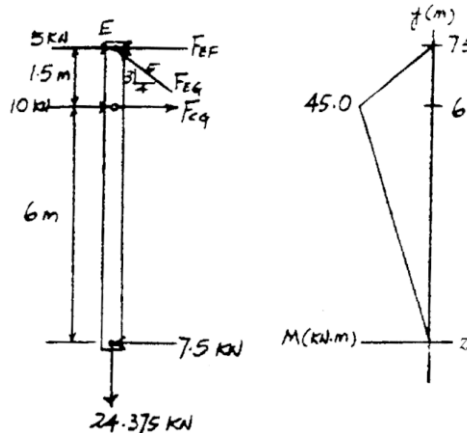
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{3}{5} \times F_{EG} - 24.375 = 0$$

$$\Rightarrow F_{EG} = 40.625 \text{ kN} = 40.6 \text{ kN}(C)$$

$$\sum M_E = 0 \Rightarrow F_{CG} \times 1.5 + 10 \times 1.5 - 7.5 \times 7.5 = 0 \Rightarrow F_{CG} = 27.5 \text{ kN}(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{EF} - 7.5 - \frac{4}{5}(40.625) + 15 + 27.5 = 0$$

$$\Rightarrow F_{EF} = 2.5 \text{ kN}(C)$$

۷-۱۳) مسئله ۷-۱۲ را در شرایطی که تکیه‌گاه‌های A و B گیردار باشند، حل نمایید.

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{3}{5} \times F_{EG} - 13.125 = 0$$

تحلیل تقریبی سازه‌های نامعین استاتیکی

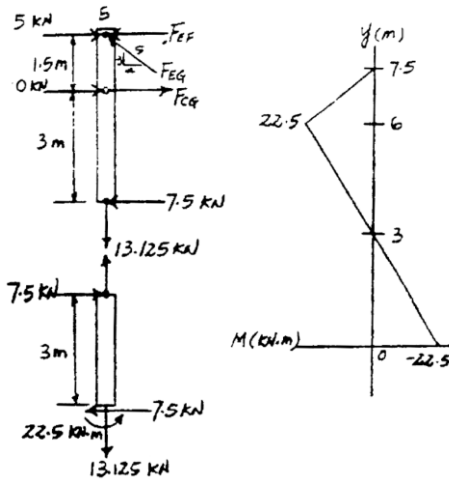
$$\Rightarrow F_{EG} = 21.875 \text{ kN} = 21.9 \text{ kN}(C)$$

$$\sum M_E = 0 \Rightarrow F_{CG} \times 1.5 + 10 \times 1.5 - 7.5 \times 7.5 = 0$$

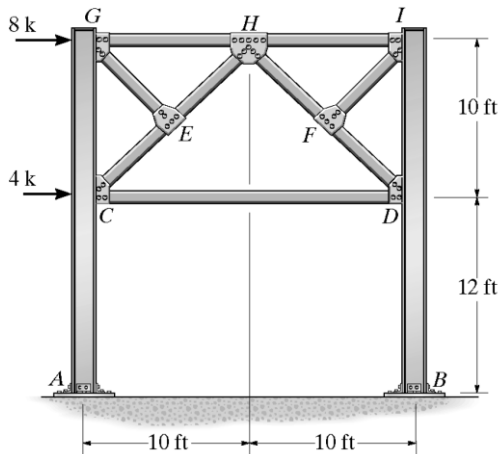
$$\Rightarrow F_{CG} = 12.5 \text{ kN}(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{EF} - \frac{4}{5}(21.875) - 7.5 + 15 + 12.5 = 0$$

$$\Rightarrow F_{EF} = 2.5 \text{ kN}(C)$$

۷-۱۴) در قاب نشان داده شده در شکل زیر، مقدار نیروی ایجاد شده در هر یک از اعضای خرپا و عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. تکیه‌گاه‌های A و B گیردار هستند. فرض کنید اتصال تمام اعضای خرپا به صورت مفصلی هستند. (تقریبی)

شکل مسئله ۷-۱۴

حل) با بازیابی مفصل‌های E و F داریم:

$$F_{EG} = F_{FI} = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{CE} \times \cos 45^\circ - 7.6 = 0 \Rightarrow F_{CE} = 10.748k - 10.7k(T)$$

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow F_{GH} \times 10 - 8 \times 10 - 6 \times 6 = 0 \Rightarrow F_{GH} = 11.6k(C)$$

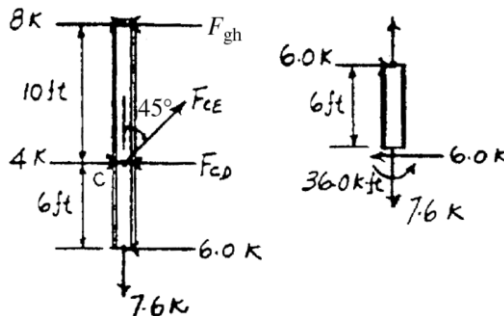
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{CD} - 6 - 11.6 + 8 + 4 + 10.748(\sin 45^\circ) = 0$$

$$\Rightarrow F_{CD} = 2.0k(C)$$

$$M_A = M_B = 36.0k.ft$$

$$A_x = B_x = 6.0k$$

$$A_y = B_y = 7.6k$$

در مفصل E داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{EH} = 10.7k(T)$$

در مفصل H داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{HF} \times \sin 45^\circ - 10.748 \times \sin 45^\circ = 0$$

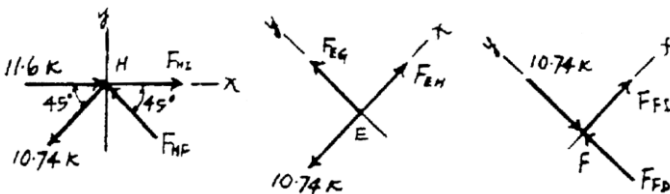
$$\Rightarrow F_{HF} = 10.748 = 10.7k(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{HI} + 11.6 - 2 \times 10.748 \times \cos 45^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{HI} = 3.6k(T)$$

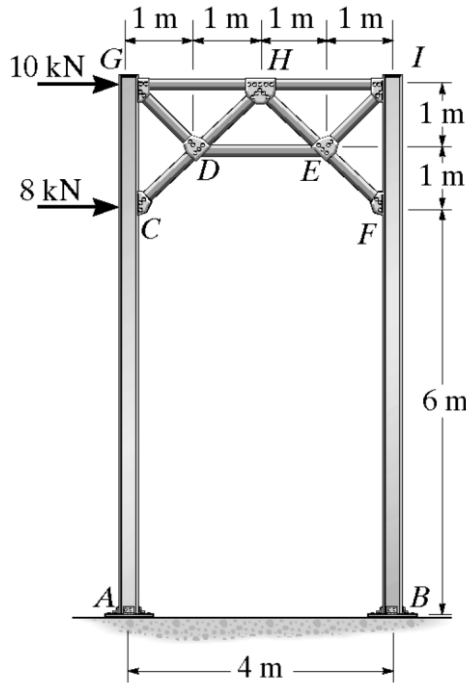
در مفصل F داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{FD} = 10.7k(C)$$

تحلیل تقریبی سازه‌های نامعین استاتیکی

در قاب پرتال نشان داده شده در شکل زیر، مقدار نیروی ایجاد شده در هر یک از اعضای خرپا و را تعیین نمایید. تکیه‌گاه‌های A و B گیردار هستند. فرض کنید تمام اعضای خرپا به صورت مفصلی هستند. (تقریبی)

شکل مسئله ۷-۱۵

حل) عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی به صورت زیر می‌باشد:

$$M_A = M_B = 27.0 \text{ kN.m}$$

$$A_x = B_x = 9.0 \text{ kN}$$

$$A_y = B_y = 18.5 \text{ kN}$$

$$\sum M_G = 0 \Rightarrow F_{CD} \times \sin 45^\circ \times 2 + 8 \times 2 - 9 \times 5 = 0$$

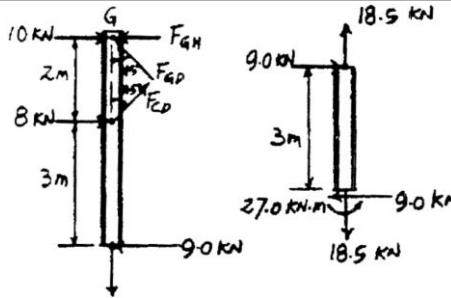
$$\Rightarrow F_{CD} = 20.51 \text{ kN} = 20.5 \text{ kN}(T)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{GD} \times \cos 45^\circ + 20.51 \times \cos 45^\circ - 18.5 = 0$$

$$\Rightarrow F_{GD} = 5.657 \text{ kN} = 5.66 \text{ kN}(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{GH} - 5.657 \times \sin 45^\circ - 9 + 20.51 \times \sin 45^\circ + 8 + 10 = 0$$

$$\Rightarrow F_{GH} = 19.5 \text{ kN}(C)$$

در مفصل D داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{DH} \times \sin 45^\circ - 5.657 \times \sin 45^\circ - 20.51 \times \sin 45^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{DH} = 26.16 \text{ kN} = 26.2 \text{ kN}(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{DE} - 20.51 \times \cos 45^\circ + 5.663 \times \cos 45^\circ + 26.16 \times \cos 45^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{DE} = 8.0 \text{ kN}(C)$$

در مفصل H داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{HE} \times \sin 45^\circ - 26.16 \times \sin 45^\circ = 0$$

$$\Rightarrow F_{HE} = 26.16 \text{ kN} = 26.2 \text{ kN}(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{HI} + 19.5 - 2 \times 26.16 \times \cos 45^\circ = 0$$

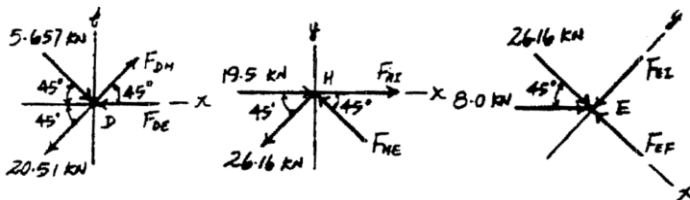
$$\Rightarrow F_{HI} = 17.5 \text{ kN}(T)$$

در مفصل E داریم:

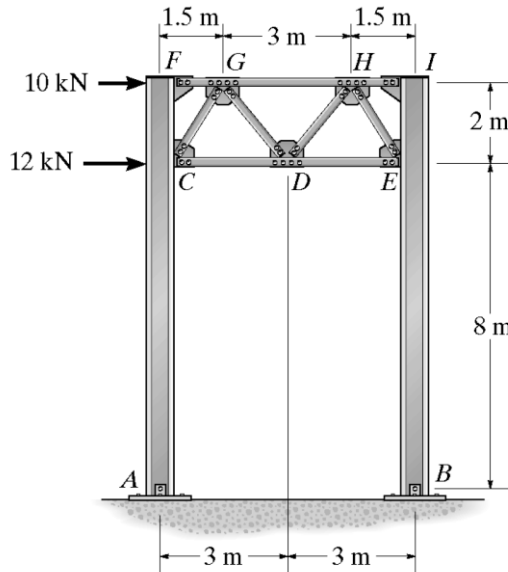
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{EF} + 8.0 \times \cos 45^\circ + 26.16 = 0$$

$$\Rightarrow F_{EF} = 31.8 \text{ kN}(C)$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -F_{EI} + 8 \times \sin 45^\circ = 0 \Rightarrow F_{EI} = 5.66 \text{ kN}(C)$$

۷-۱۶) در قاب پرتال نشان داده شده در شکل زیر، مقدار نیروی ایجاد شده در هر یک از اعضای خرپا و را تعیین نمایید. تکیه‌گاه‌های A و B مفصلی هستند. فرض کنید تمام اعضای خرپا به صورت مفصلی هستند. (تقریبی)

شکل مسئله ۷-۱۷

(حل) عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی به صورت زیر می‌باشد:

$$A_x = B_x = 11.0 \text{ kN}$$

$$A_y = B_y = 32.7 \text{ kN}$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{4}{5} F_{CG} - 32.67 = 0 \Rightarrow F_{CG} = 40.83 \text{ kN} = 40.8 \text{ kN}(T)$$

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow F_{FG} \times 2 - 10 \times 2 - 11 \times 8 = 0 \Rightarrow F_{FG} = 54.0 \text{ kN}(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{CD} + 10 + 12 + \frac{3}{5} \times 40.83 - 54 - 11 = 0$$

$$\Rightarrow F_{CD} = 18.5 \text{ kN}(T)$$

در مفصل G داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{4}{5} F_{GD} - \frac{4}{5} \times 40.83 = 0 \Rightarrow F_{GD} = 40.83 \text{ kN} = 40.8 \text{ kN}(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{GH} - 2 \times \frac{3}{5} \times 40.83 + 54 = 0 \Rightarrow F_{GH} = 5.0 \text{ kN}(C)$$

در مفصل D داریم:

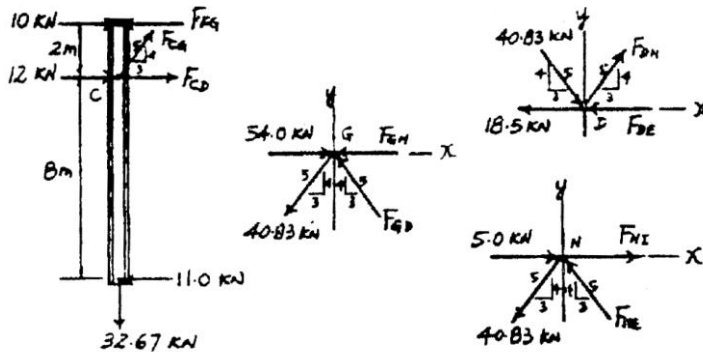
$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{4}{5} F_{DH} - \frac{4}{5} \times 40.83 = 0 \Rightarrow F_{DH} = 40.83 \text{ kN} = 40.8 \text{ kN}(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{DE} - 18.5 + 2 \times \frac{3}{5} \times 40.83 = 0 \Rightarrow F_{DE} = 30.5 \text{ kN}(C)$$

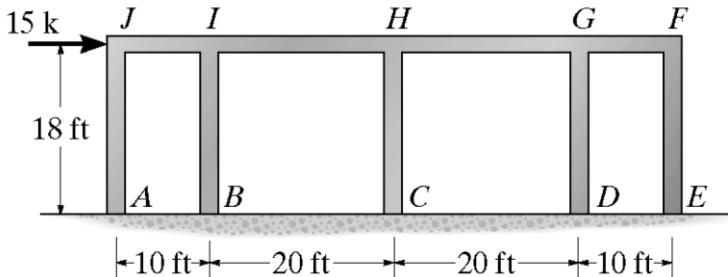
در مفصل H داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{4}{5} F_{HE} - \frac{4}{5} \times 40.83 = 0 \Rightarrow F_{HE} = 40.83 \text{ kN} = 40.8 \text{ kN}(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{HI} + 5 - 2 \times \frac{3}{5} \times 40.83 = 0 \Rightarrow F_{HI} = 44 \text{ kN}(T)$$

۷-۱۷) با استفاده از روش تقریبی پرتال، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی A، B، C، D و E را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۷-۱۷

(حل)

$$\leftarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 8V - 15 = 0 \Rightarrow V = 1.875 \text{ k}$$

$$A_y = 3.375 \text{ k} \quad B_y = 1.69 \text{ k}$$

$$A_x = 1.875 \text{ k} \quad B_x = 3.75 \text{ k}$$

$$M_A = 16.9 \text{ k.ft} \quad M_B = 33.75 \text{ k.ft}$$

$$C_y = 0 \quad C_x = 3.75 \text{ k} \quad D_x = 3.75 \text{ k} \quad D_y = 1.69 \text{ k}$$

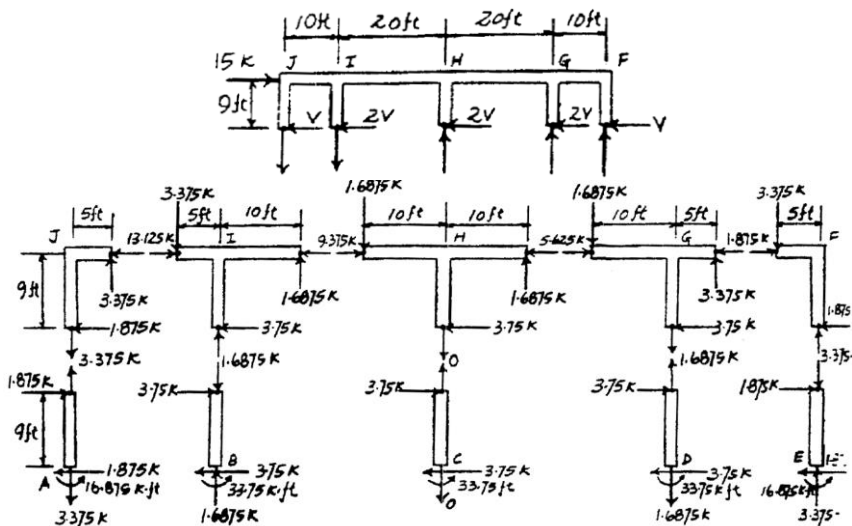
$$M_C = 33.75 \text{ k.ft} \quad M_D = 33.75 \text{ k.ft}$$

تحلیل تقریبی سازه‌های نامعین استاتیکی

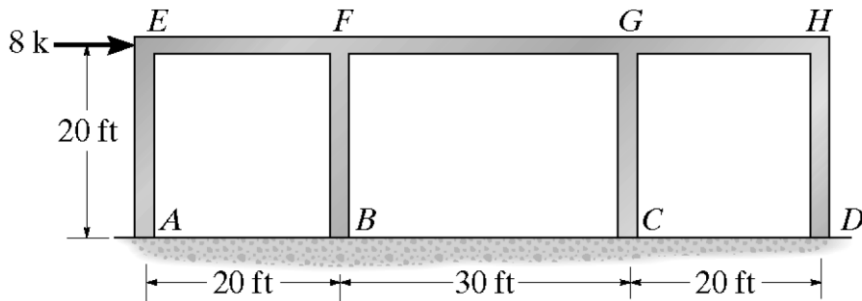
$E_y = 3.375k$

$E_x = 1.875k$

$M_E = 16.9k.ft$

۱۸-۷) با استفاده از روش تقریبی پرتال، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی A, B, C و D را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۱۸-۷

(حل)

$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow -6V + 8 = 0 \Rightarrow V = 1.33k$

$A_y = 1.33k$

$A_x = 1.33k$

$M_A = 13.3k.ft$

$B_y = 0.444k$

$B_x = 2.67k$

$M_B = 26.7k.ft$

$C_y = 0.444k$

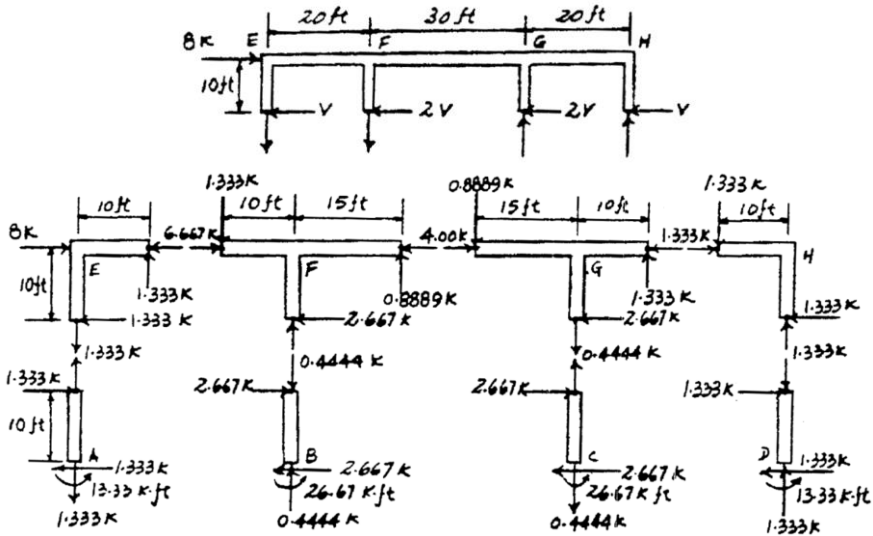
$C_x = 2.67k$

$M_C = 26.7k.ft$

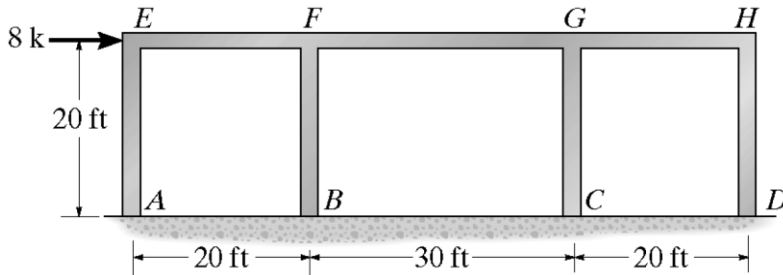
$D_y = 1.33k$

$D_x = 1.33k$

$M_D = 13.3k.ft$

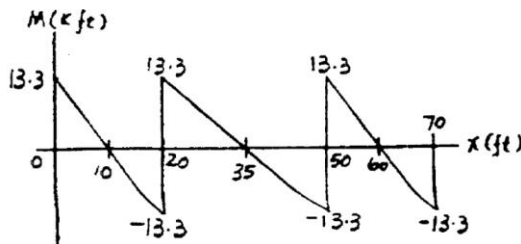
۷-۱۹) با استفاده از روش تقریبی پرتال، دیاگرام لنگر خمشی برای تیر $EFGH$ را ترسیم نمایید.

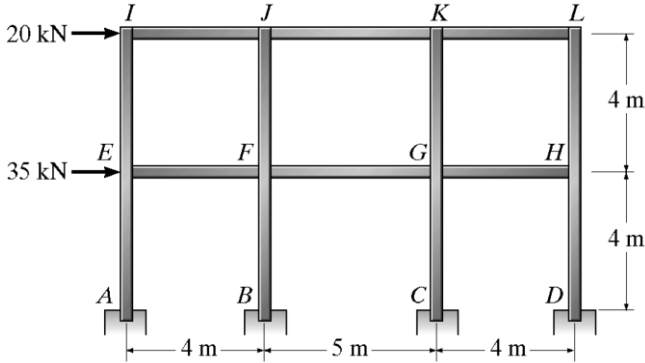
شکل مسئله ۷-۱۹

(حل)

$$M = \pm 13.3k \cdot ft$$

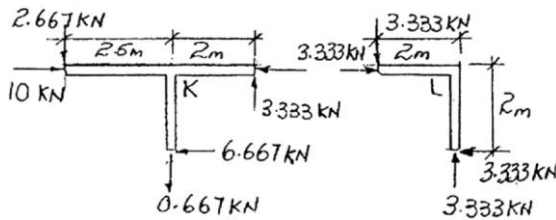
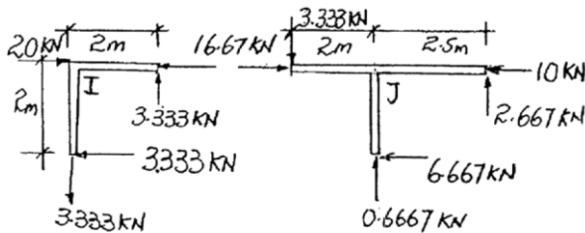
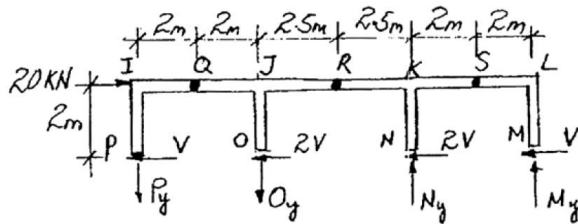
۷-۲۰) با استفاده از روش تقریبی پرتال، دیاگرام لنگر خمشی برای تیر $IJKL$ را ترسیم نمایید.

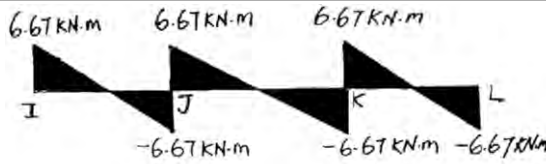

شکل مسئله ۷-۲۰

(حل)

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 6V - 20 = 0 \Rightarrow V = 3.333 \text{ kN}$$

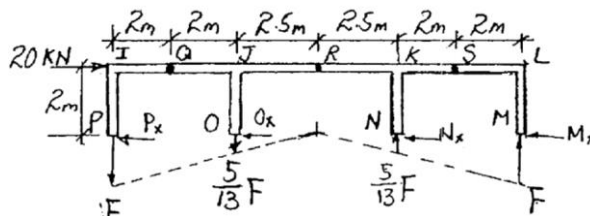

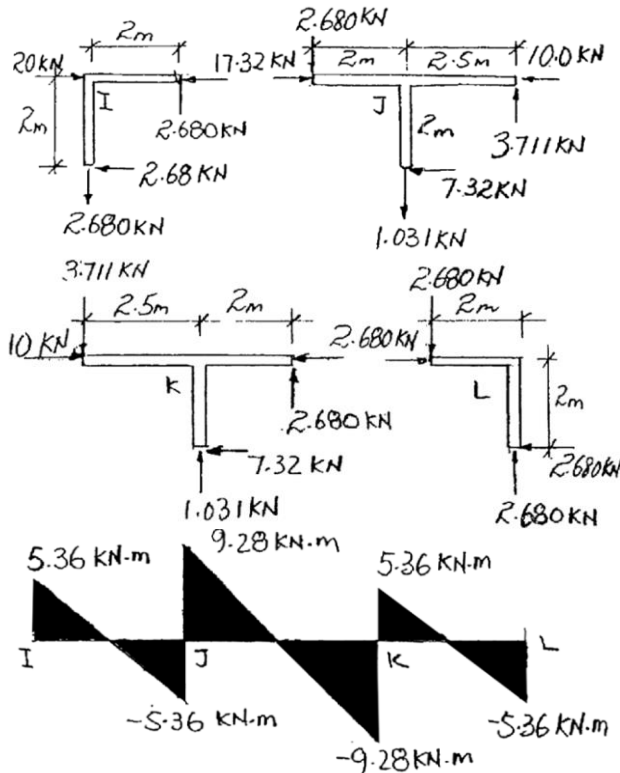
$$M = \pm 6.67 \text{ kN.m}$$

۲۱-۷) مسئله ۷-۲۰ را با استفاده از روش تقریبی کانتیلور دوباره حل نمایید.

(حل)

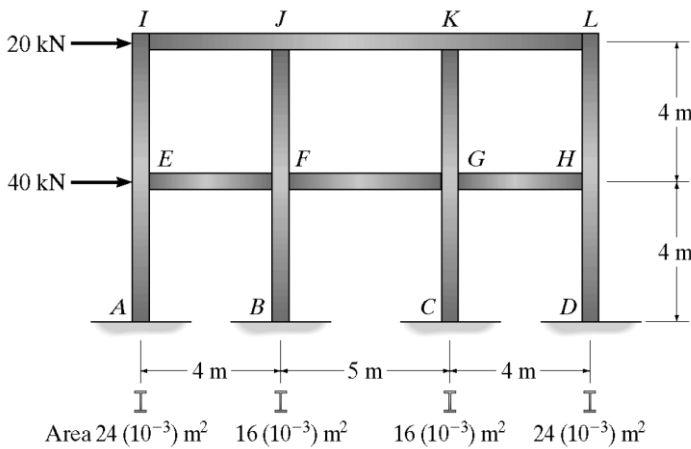

$$\sum M_p = 0 \Rightarrow \frac{3}{5}F \times 9 + F \times 13 - \frac{5}{13}F \times 4 - 20 \times 2 = 0 \Rightarrow F = 2.68 \text{ kN}$$

تحلیل تقریبی سازه‌های نامعین استاتیکی

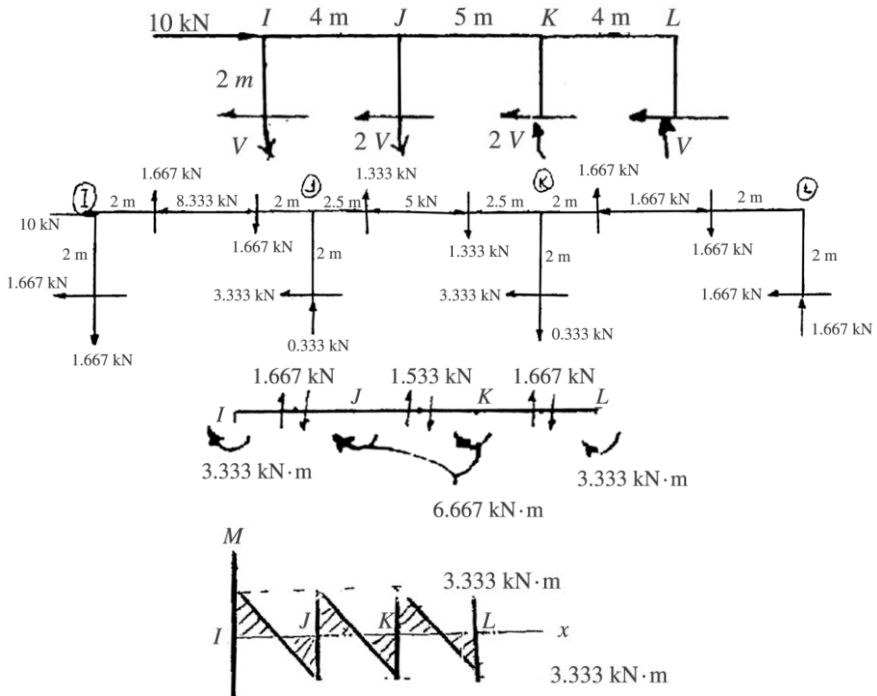
۲۲-۷) با استفاده از روش تقریبی پرتال، دیاگرام لنگر خمشی برای تیر IJKL را ترسیم نمایید.

شکل مسئله ۲۲-۷

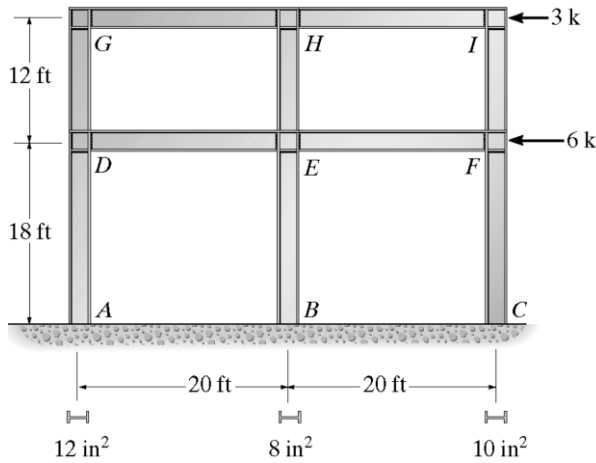
(حل)

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 10 - 6V = 0 \Rightarrow V = 1.667 \text{ kN}$$

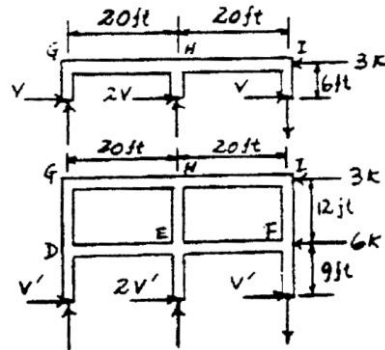
$$M = \pm 3.33kN.m$$

۲۳-۷) با استفاده از روش تقریبی پرتال، نیروی محوری، برشی و لنگر خمشی ایجاد شده در A را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۲۳-۷

(حل)

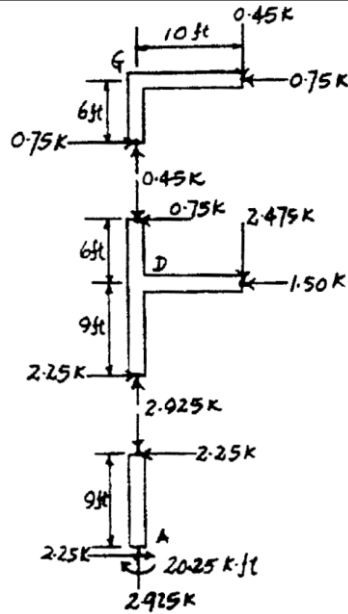
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 4V - 3 = 0 \Rightarrow V = 0.75k$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 4V' - 9 = 0 \Rightarrow V' = 2.25k$$

$$A_y = 2.925k$$

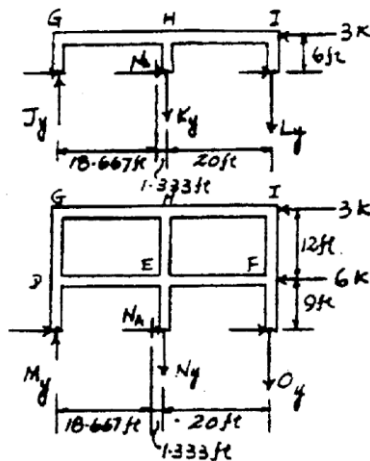
$$A_x = 2.25k$$

$$M_A = 20.25k.ft$$

۲۴-۷) مسئله ۲۳-۷ را با استفاده از روش تقریبی کانتیلور دوباره حل نمایید.

(حل)

$$\bar{x} = \frac{80 \times 20 + 10 \times 40}{30} = 18.667 \text{ ft}$$

$$\sum M_{NA} = 0 \Rightarrow -K_y \times 1.333 - L_y \times 21.333 - J_y \times 18.667 + 3 \times 6 = 0$$

$$\sigma_K = \frac{1.333}{18.667} \sigma_J \Rightarrow \frac{K_y}{8} = \frac{1.333}{18.667} \left(\frac{J_y}{12} \right) \Rightarrow K_y = 0.04762 J_y$$

$$\sigma_L = \frac{21.333}{18.667} \sigma_J \Rightarrow \frac{L_y}{10} = \frac{21.333}{18.667} \left(\frac{J_y}{12} \right) \Rightarrow L_y = 0.9524 J_y$$

$$J_y = 0.461k \quad L_y = 0.439k$$

$$\sum M_{NA} = 0 \Rightarrow -M_y \times 18.667 - N_y \times 1.333 - O_y \times 21.333 + 6 \times 9 + 3 \times 21 = 0$$

$$N_y = 0.04762 M_y \quad O_y = 0.9524 M_y$$

$$M_y = 2.9963k \quad N_y = 0.1427k \quad O_y = 2.8537k$$

$$A_y = 3.0k \quad A_x = 2.3k \quad M_A = 20.7k.ft$$

فصل هشتم

خیز و شیب

۸-۱ کلیات

اعضای سازه‌ای بخصوص تیرها که در معرض بارهایی عمود بر محور خود می‌باشند، باید دارای سختی کافی باشند تا در برابر بارهای اعمال شده خارجی دچار خیزهای بیش از اندازه نشوند. در آیین‌نامه‌های طراحی سازه، خیز در اعضای مختلف ساختمان محدود شده است. به عنوان مثال در مبحث دهم از مقررات ملی ایران که مربوط به طراحی سازه‌های فولادی می‌باشد، مقدار خیز تیرها و شاهتیرها ناشی از بارهای مرده و زنده به $1/240$ طول دهانه محدود شده است. برای تامین این شرایط لازم است در طراحی اعضا، مقدار خیز آنها نیز کنترل گردد. روش‌های مختلفی برای تعیین مقدار خیز تیرها وجود دارد که بسته به شرایط مسئله می‌توان از هر یک از آنها استفاده نمود. به عنوان مثال با استفاده از روش انتگرال‌گیری دوپل می‌توان خیز تیر را در تمام نقاط آن بدست آورد در حالی با استفاده از روش گشتاور سطح^۱ تنها می‌توان خیز تیر را در یک مقطع مشخص از آن تعیین نمود. روش دوم در تحلیل سازه‌های نامعین استاتیکی^۲ بسیار مفید است. در تیرهایی که دارای عمق کمی در مقایسه با طول آنها (مثلاً عمق آنها یک دهم طول آنها است) می‌باشند، خیز ایجاد شده عمدتاً ناشی از خمش در آنهاست. لیکن در تیرهای عمیق یا تیرهایی که دارای ارتفاع زیادی نسبت به طولشان هستند، اثر برش در ایجاد خیز آنها قابل توجه بوده و بایستی آن را مورد توجه قرار داد.^۳

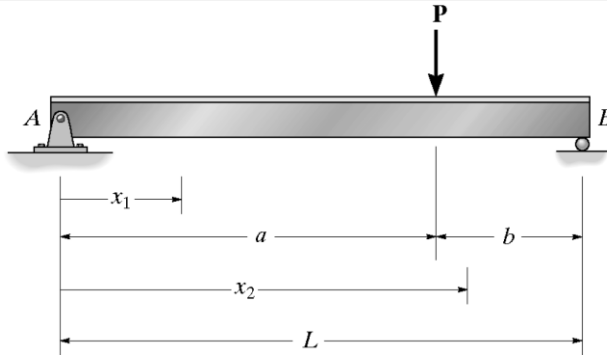
۸-۲ مسائل:

۸-۱) با استفاده از مختصات x_1 و x_2 معادله الاستیک خیز را برای تیر شکل زیر تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

¹ Moment-area method

² Statically indeterminate

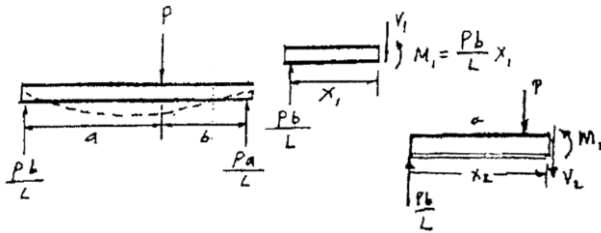
³ برای کسب اطلاعات بیشتر در رابطه با این روش به مرجع ۹ مراجعه نمایید. م

شکل مسئله ۱-۸

(حل)

$$EI \frac{d^2v}{dx^2} = M(x)$$

برای $M_1(x_1) = \frac{Pb}{L} x_1 \therefore EI \frac{d^2v_1}{dx_1^2} = \frac{Pb}{L} x_1$

$$EI \frac{dv_1}{dx_1} = \frac{Pb}{2L} x_1^2 + C_1 \quad (1)$$

$$EIv_1 = \frac{Pb}{6L} x_1^3 + C_1 x_1 + C_2 \quad (2)$$

برای $M_2(x_2) = \frac{Pa}{L} x_2 - P(x_2 - a) \therefore$

چون $b = L - a$ در نتیجه:

$$M_2(x_2) = Pa \left(1 - \frac{x_2}{L} \right)$$

$$EI \frac{d^2v_2}{dx_2^2} = Pa \left(1 - \frac{x_2}{L} \right) \Rightarrow EI \frac{dv_2}{dx_2} = Pa \left(x_2 - \frac{x_2^2}{2L} \right) + C_3 \quad (3)$$

$$EIv_2 = Pa \left(\frac{x_2^2}{2} - \frac{x_2^3}{6L} \right) + C_3 x_2 + C_4 \quad (4)$$

با اعمال شرایط مرزی داریم:

در $x_1 = 0$ ، $v_1 = 0$ بنابراین $C_2 = 0$ ، همچنین در $x_2 = L$ ، $v_2 = 0$

$$0 = \frac{PaL^3}{3} + C_3L + C_4 \quad (5)$$

با اعمال شرایط پیوستگی داریم:

$$v_1|_{x_1=a} = v_2|_{x_2=a}$$

$$\frac{Pb}{6L}a^3 + C_1a = Pa\left(\frac{a^2}{2} - \frac{a^3}{6L}\right) + C_3a + C_4 \quad (6)$$

$$\frac{dv_1}{dx_1}|_{x_1=a} = \frac{dv_2}{dx_2}|_{x_2=a}$$

$$\frac{Pb}{2L}a^2 + C_1 = Pa\left(a - \frac{a^2}{2L}\right) + C_3 \quad (7)$$

با حل روابط (۵)، (۶) و (۷) داریم:

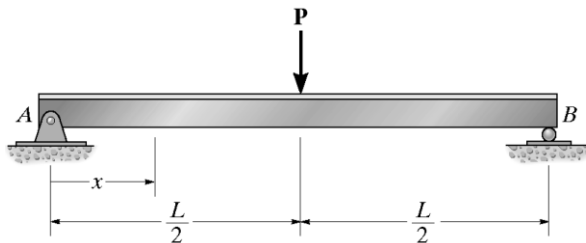
$$C_1 = -\frac{Pb}{6L}(L^2 - b^2) \quad C_3 = -\frac{Pb}{6L}(2L^2 + a^2) \quad C_4 = \frac{Pa^3}{6}$$

$$EIv_1 = \frac{Pb}{6L}x_1^3 - \frac{Pb}{6L}(L^2 - b^2)x_1 \Rightarrow v_1 = \frac{Pb}{6EIL}(x_1^3 - (L^2 - b^2)x_1)$$

$$EIv_2 = Pa\left(\frac{x_2^2}{2} - \frac{x_2^3}{6L}\right) - \frac{Pa}{6L}(2L^2 + a^2)x_2 + \frac{Pa^3}{6}$$

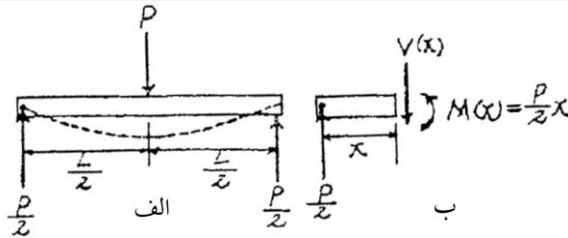
$$\Rightarrow v_2 = \frac{Pa}{6EIL}(3x_2^2L - x_2^3 - (2L^2 + a^2)x_2 + a^2L)$$

۸-۲) معادله الاستیک خیز را برای تیر شکل زیر تعیین نمایید ($0 \leq x \leq L/2$). مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد. مقدار شیب در A و همچنین حداکثر خیز تیر را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۸-۲

حل) در دیاگرام جسم آزاد نشان داده شده در شکل زیر عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی و همچنین معادله لنگر تیر نشان داده شده است.

$$EI \frac{d^2v}{dx^2} = M(x) \Rightarrow EI \frac{d^2v}{dx^2} = \frac{P}{2}x$$

$$EI \frac{dv}{dx} = \frac{P}{4}x^2 + C_1 \quad (1)$$

$$EIv = \frac{P}{12}x^3 + C_1x + C_2 \quad (2)$$

به علت تقارن داریم: در $x = \frac{L}{2}$ ، $\frac{dv}{dx} = 0$ | همچنین در $x = \frac{L}{2}$ ، $\frac{dv}{dx} = 0$

$$0 = \frac{P}{4}\left(\frac{L}{2}\right)^2 + C_1 \Rightarrow C_1 = -\frac{PL^2}{16} \quad (1)$$

$$0 = 0 + 0 + C_2 \Rightarrow C_2 = 0 \quad (2)$$

با جایگذاری C_1 در رابطه (۱) داریم:

$$\frac{dv}{dx} = \frac{P}{16EI}(4x^2 - L^2) \Rightarrow \theta_A = \left. \frac{dv}{dx} \right|_{x=0} = -\frac{PL^2}{16EI}$$

علامت منفی در رابطه فوق نشان دهنده چرخش آن به صورت پاد ساعتگرد است. با جایگذاری C_1 و C_2 در رابطه (۲) داریم:

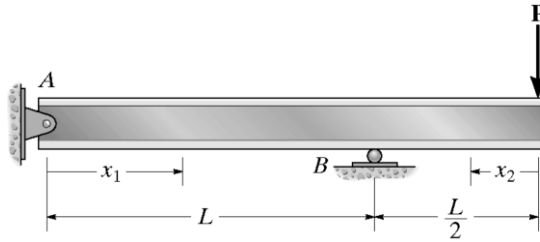
$$v = \frac{Px}{48EI}(4x^2 - 3L^2)$$

حداکثر خیز v_{max} در $x = \frac{L}{2}$ خواهد بود.

$$v_{max} = -\frac{PL^3}{48EI}$$

علامت منفی نشان دهنده خیز تیر به سمت پایین است.

۳-۸) با استفاده از مختصات x_1 و x_2 معادله الاستیک خیز را برای تیر شکل زیر تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد. مقدار حداکثر خیز ایجاد شده در تیر را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۳-۸

حل) عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی با توجه به دیاگرام جسم آزاد (الف) تعیین می‌شوند. شیب

و منحنی الاستیک به صورت $EI \frac{d^2v}{dx^2} = M(x)$ بیان می‌شود. برای $M(x_1) = -\frac{P}{2}x_1$ داریم:

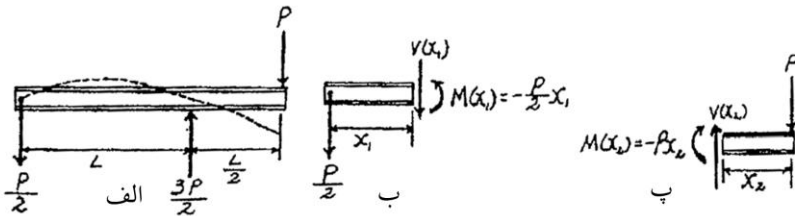
$$EI \frac{d^2v_1}{dx_1^2} = -\frac{P}{2}x_1 \Rightarrow EI \frac{dv_1}{dx_1} = -\frac{P}{2}x_1^2 + C_1 \quad (1)$$

$$\Rightarrow EIv_1 = -\frac{P}{12}x_1^3 + C_1x_1 + C_2 \quad (2)$$

برای $M(x_2) = -Px_2$ داریم:

$$EI \frac{d^2v_2}{dx_2^2} = -Px_2 \Rightarrow EI \frac{dv_2}{dx_2} = -\frac{P}{2}x_2^2 + C_3 \quad (3)$$

$$\Rightarrow EIv_2 = -\frac{P}{6}x_2^3 + C_3x_2 + C_4 \quad (4)$$

با اعمال شرایط مرزی، در $x_1 = 0$ ، $v_1 = 0$ بوده و با توجه به رابطه (۲) $C_2 = 0$ و در $x_1 = L$ ، $v_1 = 0$ می‌باشد. بنابراین از رابطه (۲) داریم:

$$0 = -\frac{PL^3}{12} + C_1L \Rightarrow C_1 = \frac{PL^2}{12}$$

در $x_2 = L/2$ ، $v_2 = 0$ بوده و با توجه رابطه (۴) داریم:

$$0 = -\frac{PL^3}{12} + \frac{L}{2}C_3 + C_4$$

با استفاده از شرایط پیوستگی، در $x_1 = L$ و $x_2 = L/2$ ، $\frac{dv_1}{dx_1} = -\frac{dv_2}{dx_2}$ ، لوده، بنابراین با استفاده از روابط (۳) و (۱) داریم:

$$-\frac{PL^2}{4} + \frac{PL^2}{12} = -\left(-\frac{PL^2}{8} + C_3\right) \Rightarrow C_3 = \frac{7PL^2}{24}$$

$$(5) \Rightarrow C_4 = -\frac{PL^3}{8}$$

شیب: با جایگذاری مقدار C_1 در رابطه (۱) داریم:

$$\frac{dv_1}{dx_1} = \frac{P}{12EI}(L^2 - 3x_1^2) = 0 \Rightarrow x_1 = \frac{L}{\sqrt{3}}$$

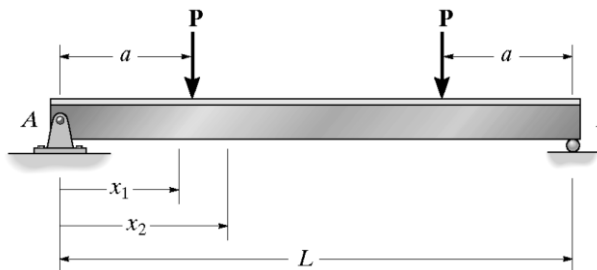
منحنی الاستیک تیر: با جایگذاری C_1, C_2, C_3, C_4 بترتیب در رابطه (۲) و (۴) داریم:

$$| v_1 = \frac{Px_1}{12EI}(-x_1^2 + L^2) \Rightarrow v_D = v_1|_{x_1=\frac{L}{\sqrt{3}}} = \frac{P\left(\frac{L}{\sqrt{3}}\right)}{12EI}\left(-\frac{L^2}{3} + L^2\right) = \frac{0.0321PL^3}{EI}$$

$$| v_2 = \frac{P}{24EI}(-4x_2^3 + 7L^2x_2 - 3L^3) \Rightarrow v_C = v_2|_{x_2=0} = -\frac{PL^3}{8EI}$$

$$\Rightarrow v_{\max} = v_C = \frac{PL^3}{8EI}$$

۸-۴) با استفاده از مختصات x_1 و x_2 معادله الاستیک خیز را برای تیر شکل زیر تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد. مقدار حداکثر خیز ایجاد شده در تیر و همچنین مقدار شیب در A را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۸-۴

حل) عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی با توجه به تقارن برابر با P می‌باشد. شیب و منحنی

الاستیک به صورت $EI \frac{d^2v}{dx^2} = M(x)$ بیان می‌شود. برای $M_1(x) = Px_1$ داریم:

خیز و شیب

$$EI \frac{d^2 v_1}{dx_1^2} = Px_1 \Rightarrow EI \frac{dv_1}{dx_1} = \frac{P}{2} x_1^2 + C_1 \quad (1)$$

$$\Rightarrow EI v_1 = \frac{Px_1^3}{6} + C_1 x_1 + C_2 \quad (2)$$

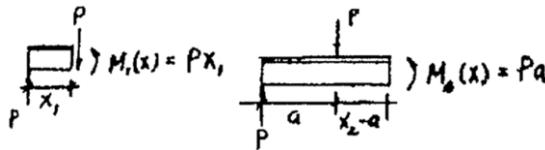
برای $M_2(x) = Pa$ داریم:

$$EI \frac{d^2 v_2}{dx_2^2} = Pa \Rightarrow EI \frac{dv_2}{dx_2} = P a x_2 + C_3 \quad (3)$$

$$\Rightarrow EI v_2 = \frac{P a x_2^2}{2} + C_3 x_2 + C_4 \quad (4)$$

با اعمال شرایط مرزی، در $x_1 = 0$ ، $v_1 = 0$ بوده و با توجه به رابطه (۲) $C_2 = 0$ و به علت تقارن در $x_2 = L/2$ ، $dv_2/dx_2 = 0$ می‌باشد. با استفاده از رابطه (۳) داریم:

$$0 = Pa \frac{L}{2} + C_3 \Rightarrow C_3 = -\frac{PaL}{2}$$

با استفاده از شرایط پیوستگی، در $x_1 = x_2 = a$ و $v_1 = v_2$ بوده، بنابراین:

$$\frac{Pa^3}{6} + C_1 a = \frac{Pa^3}{2} - \frac{Pa^2 L}{2} + C_4 \Rightarrow C_1 a - C_4 = \frac{Pa^3}{3} - \frac{Pa^2 L}{2} \quad (5)$$

در $x_1 = x_2 = a$ ، $dv_1/dx_1 = dv_2/dx_2$ بوده، با جایگذاری در رابطه (۵) داریم:

$$C_4 = \frac{Pa^3}{6}$$

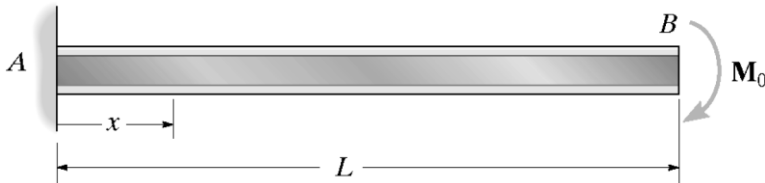
$$\frac{dv_1}{dx_1} = \frac{P}{2EI} (x_1^2 + a^2 - aL) \Rightarrow \theta_A = \left. \frac{dv_1}{dx_1} \right|_{x_1=0} = \frac{Pa(a-L)}{2EI}$$

$$v_1 = \frac{Px_1}{6EI} (x_1^2 + 3a(a-L))$$

$$v_2 = \frac{Pa}{6EI} (3x(x-L) + a^2)$$

$$v_{\max} = v_2 \Big|_{x_2=L/2} = \frac{Pa}{24EI} (4a^2 - 3L^2)$$

۵-۸) معادله الاستیک خیز تیر شکل زیر را که تحت یک لنگر در انتها قرار دارد را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد. مقدار حداکثر خیز و شیب ایجاد شده در تیر را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۵-۸

حل) شیب و منحنی الاستیک به صورت $EI \frac{d^2v}{dx^2} = M(x)$ بیان می‌شود. بنابراین:

$$EI \frac{d^2v}{dx^2} = -M_0 \Rightarrow EI \frac{dv}{dx} = -M_0x + C_1 \quad (1)$$

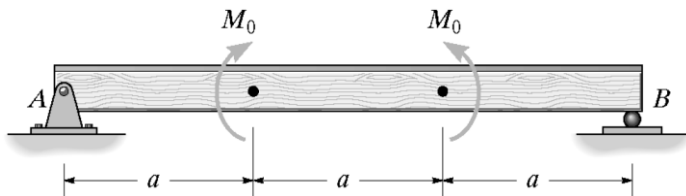
$$\Rightarrow EIv = -\frac{M_0x^2}{2} + C_1x + C_2 \quad (2)$$

با اعمال شرایط مرزی، در $x=0$ ، $dv/dx=0$ بوده و با استفاده از رابطه (۱) $C_1=0$ ، در $x=0$ ، $v=0$ بوده و براساس رابطه (۲)، $C_2=0$ خواهد بود.

$$\frac{dv}{dx} = \frac{-M_0x}{EI} \Rightarrow \theta_{\max} = \left. \frac{dv}{dx} \right|_{x=L} = \frac{-M_0L}{EI} \quad \text{پادساعتگرد}$$

$$v = \frac{-M_0x^2}{2EI} \Rightarrow v_{\max} = v|_{x=L} = -\frac{M_0L^2}{2EI} \quad \text{به سمت پایین}$$

۶-۸) با استفاده از روش انتگرال گیری دو بول، حداکثر خیز ایجاد شده در تیر زیر و همچنین مقدار شیب در A را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۶-۸

(حل)

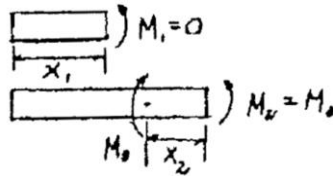
$$M_1 = 0 \Rightarrow EI \frac{d^2v_1}{dx_1^2} = 0 \Rightarrow EI \frac{dv_1}{dx_1} = C_1 \Rightarrow EIv_1 = C_1x + C_2$$

با اعمال شرایط مرزی، در $x_1=0$ ، $C_2=0$ می‌باشد.

خیز و شیب

$$| M_2 = M_0 \Rightarrow EI \frac{d^2 v_2}{dx_2^2} = M_0 \Rightarrow EI \frac{dv_2}{dx_2} = M_0 x_2 + C_3$$

$$\Rightarrow EI v_2 = \frac{1}{2} M_0 x_2^2 + C_3 x_2 + C_4$$

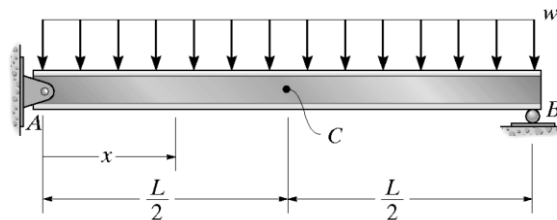
با اعمال شرایط مرزی، در $x_2 = a/2$ ، $dv_2/dx_2 = 0$ می‌باشد، بنابراین $C_3 = -M_0 a/2$ همچنین در $x_2 = 0$ ، $x_1 = a$ ، $v_1 = v_2$ و $dv_2/dx_2 = dv_1/dx_1$ می‌باشد، بنابراین

$$C_1 a = C_4 \Rightarrow C_1 = -\frac{M_0 a}{2} \Rightarrow C_4 = -\frac{M_0 a^2}{2}$$

در $x_1 = 0$ ، $EI \frac{dv_1}{dx_1} = -\frac{M_0 a}{2}$ ، بنابراین $\theta_A = -\frac{M_0 a}{2EI}$ خواهد بود. در $x_2 = a/2$ داریم:

$$EI v_{\max} = \frac{1}{2} M_0 \left(\frac{a^2}{4} \right) - \frac{M_0}{2} \left(\frac{a}{2} \right) - \frac{M_0 a^2}{2} \Rightarrow v_{\max} = -\frac{5M_0 a^2}{8EI}$$

۷-۸) با استفاده از مختصات x معادله الاستیک خیز را برای تیر شکل زیر تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد. مقدار خیز در C و همچنین مقدار شیب در A را تعیین نمایید.

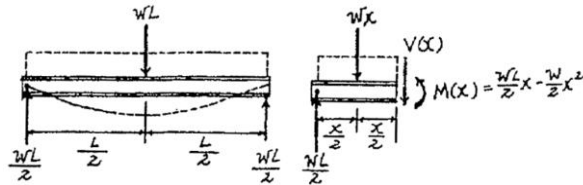

شکل مسئله ۷-۸

حل) شیب و منحنی الاستیک به صورت $EI \frac{d^2 v}{dx^2} = M(x)$ بیان می‌شود. بنابراین:

$$| EI \frac{d^2 v}{dx^2} = \frac{wL}{2} x - \frac{w}{2} x^2 \Rightarrow EI \frac{dv}{dx} = \frac{wL}{4} x^2 - \frac{w}{6} x^3 + C_1 \quad (1)$$

$$\Rightarrow EI v = \frac{wL}{12} x^3 - \frac{w}{24} x^4 + C_1 x + C_2 \quad (2)$$

با اعمال شرایط مرزی، در $x = L/2$ ، $dv/dx = 0$ و $x = 0$ ، $v = 0$ بنابراین با استفاده از رابطه (۱) داریم:

$$0 = \frac{wL}{4} \left(\frac{L}{2}\right)^2 - \frac{w}{6} \left(\frac{L}{2}\right)^3 + C_1 \Rightarrow C_1 = -\frac{wL^3}{24}$$

همچنین از رابطه (۲) داریم:

$$0 = 0 + 0 + C_2 \Rightarrow C_2 = 0$$

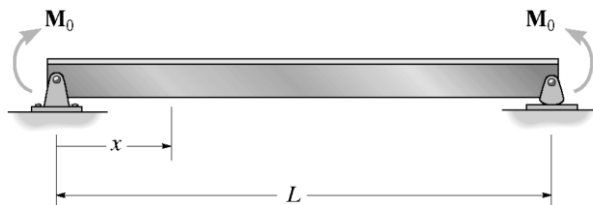
شیب در A: با جایگذاری C_1 در رابطه (۱) داریم:

$$\frac{dv}{dx} = \frac{w}{24EI} (-4x^3 + 6Lx^2 - L^3) \Rightarrow \theta_A = \left. \frac{dv}{dx} \right|_{x=0} = -\frac{wL^3}{24EI}$$

منحنی الاستیک: با جایگذاری C_1 و C_2 در رابطه (۲) داریم:

$$v = \frac{wx}{24EI} (-x^3 + 2Lx^2 - L^3) \Rightarrow v_C = v \Big|_{x=L/2} = \frac{-5wL^4}{374EI}$$

۸-۸) با استفاده از مختصات x معادله الاستیک خیز را برای تیر شکل زیر تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد. مقدار خیز و شیب حداکثر را تعیین نمایید.

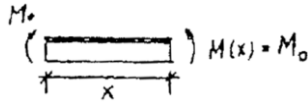

شکل مسئله ۸-۸

حل) شیب و منحنی الاستیک به صورت $EI \frac{d^2v}{dx^2} = M(x)$ بیان می‌شود. بنابراین:

$$EI \frac{d^2v}{dx^2} = M_0 \Rightarrow EI \frac{dv}{dx} = M_0x + C_1 \quad (1)$$

$$\Rightarrow EIv = \frac{M_0x^2}{2} + C_1x + C_2 \quad (2)$$

با اعمال شرایط مرزی، در $x=0$ ، $v=0$ یا جایگذاری در رابطه (۲) $C_2=0$ در $x=L$ ، $v=0$ یا جایگذاری در رابطه (۲) $C_2=0$ داریم:

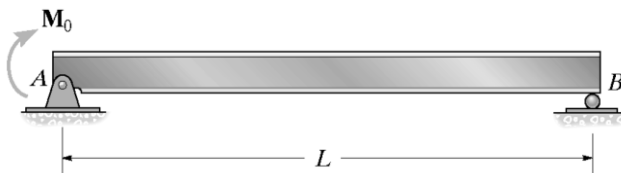
$$0 = \frac{M_0 L^2}{2} + C_1 L \Rightarrow C_1 = \frac{-M_0 L}{2} \Rightarrow \frac{dv}{dx} = \frac{M_0}{2EI} (2x - L)$$

$$|\theta_{\max}| = |\theta_A| = |\theta_B| = \frac{M_0 L}{2EI} \Rightarrow v = \frac{M_0 x}{2EI} (x - L)$$

به علت تقارن، حداکثر خیز در $x=L/2$ رخ می‌دهد.

$$v_{\max} = -\frac{M_0 L^2}{8EI} \text{ به سمت پایین}$$

۹-۸) با استفاده از روش انتگرال‌گیری دوبل، معادله الاستیک خیز را برای تیر شکل زیر تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد. مقدار خیز و شیب حداکثر را تعیین نمایید.

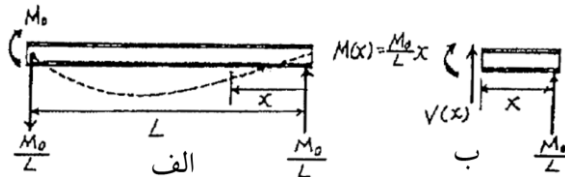
شکل مسئله ۹-۸

حل) در دیاگرام جسم آزاد (الف) عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی نشان داده شده است. همچنین در دیاگرام جسم آزاد (ب) معادله لنگر نشان داده شده است. شیب و منحنی

الاستیک به صورت $EI \frac{d^2 v}{dx^2} = M(x)$ بیان می‌شود. بنابراین:

$$EI \frac{d^2 v}{dx^2} = \frac{M_0}{L} x \Rightarrow EI \frac{dv}{dx} = \frac{M_0}{2L} x^2 + C_1 \quad (1)$$

$$\Rightarrow EI v = \frac{M_0 x^3}{6L} + C_1 x + C_2 \quad (2)$$

۳۰۳

رهیافت حل مسئله در تحلیل سازه‌ها

با اعمال شرایط مرزی، در $x=0$ ، $v=0$ یا جایگذاری در رابطه (۲) داریم:

$$0 = 0 + 0 + C_2 \Rightarrow C_2 = 0$$

در $x=L$ ، $v=0$ یا جایگذاری در رابطه (۲) داریم:

$$0 = \frac{M_0 L^3}{6L} + C_1 L \Rightarrow C_1 = \frac{-M_0 L}{6}$$

شیب: با جایگذاری C_1 در رابطه (۱) داریم:

$$\frac{dv}{dx} = \frac{M_0}{6EI} (3x^2 - L^2)$$

$$\frac{dv}{dx} = 0 = \frac{M_0}{6EI} (3x^2 - L^2) \Rightarrow x = \frac{\sqrt{3}}{3} L$$

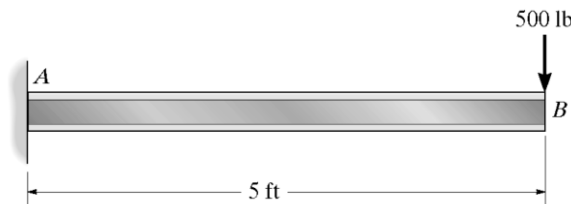
$$\theta_B = \left. \frac{dv}{dx} \right|_{x=0} = -\frac{M_0}{6EI}$$

$$\theta_{\max} = \theta_A = \left. \frac{dv}{dx} \right|_{x=L} = \frac{M_0 L}{3EI} \text{ ساعتگرد}$$

منحنی الاستیک: با جایگذاری C_1 و C_2 در رابطه (۲) داریم:

$$v = \frac{M_0 L}{6EI} (x^3 - L^2 x) \rightarrow \text{به سمت پایین } v_{\max} = -\frac{\sqrt{3} M_0 L^2}{27EI} \text{ در } x = \frac{\sqrt{3}}{3} L$$

۸-۱) با استفاده از روش لنگر سطح، مقدار خیز و شیب در B را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

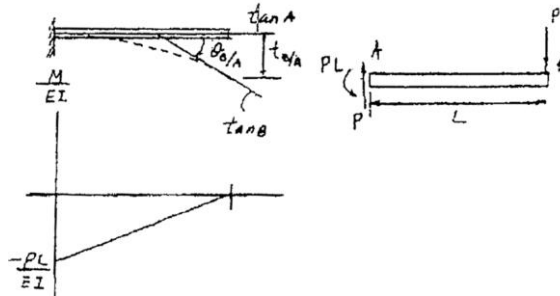
شکل مسئله ۸-۱۰

(حل)

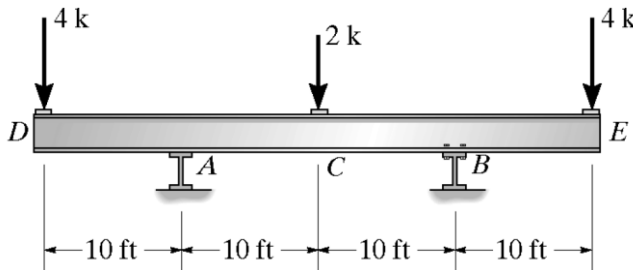
$$\theta_{B/A} = \frac{1}{2} \left(\frac{-PL}{EI} \right) (L) = \frac{-PL^2}{2EI} = \frac{PL^2}{2EI}$$

$$\theta_B = \theta_{B/A} + \theta_A \Rightarrow \theta_B = \frac{PL^2}{2EI} + 0 = \frac{-PL^2}{2EI}$$

$$\Delta_B = |t_{B/A}| = \frac{1}{2} \left(\frac{-PL}{EI} \right) (L) \left(\frac{2L}{3} \right) = \frac{PL^3}{3EI}$$

۸-۱) با استفاده از روش لنگر سطح، مقدار شیب در B و حداکثر خیز تیر را تعیین نمایید. فرض نمایید که A غلتکی و B مفصلی است. مقدار EI در طول تیر ثابت، $E = 29 \times 10^3 \text{ ksi}$ و $I = 500 \text{ in}^4$ می‌باشد.

شکل مسئله ۱۱-۸

(حل)

$$\theta_B = \theta_{C/B} = \frac{1}{2} \left(\frac{-30}{EI} + \frac{-40}{EI} \right) \times 10 = \frac{-350}{EI} = \frac{-350 \times 144}{29 \times 10^4 \times 500} = -0.00348 \text{ rad}$$

$$\Delta_C = \frac{t_{A/B}}{2} - t_{C/B} \Rightarrow t_{A/B} = 2 \left(\frac{-40}{EI} + \frac{-30}{EI} \right) \times 10 \times \frac{1}{2} \times 10 = -\frac{7000}{EI}$$

$$t_{C/B} = \left(\frac{-30}{EI} \right) \times 10 \times 5 + \left(\frac{-10}{EI} \right) \frac{1}{2} \times 10 \times \left(\frac{2}{3} \times 10 \right) = \frac{-1833.33}{EI}$$

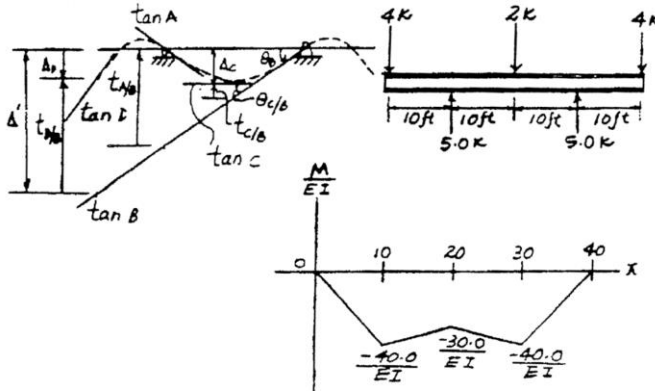
$$\Delta_C = \frac{-1666.67}{EI}$$

$$\Delta' = \frac{3}{2} t_{A/B} \Rightarrow \Delta_D = \Delta' - t_{D/B}$$

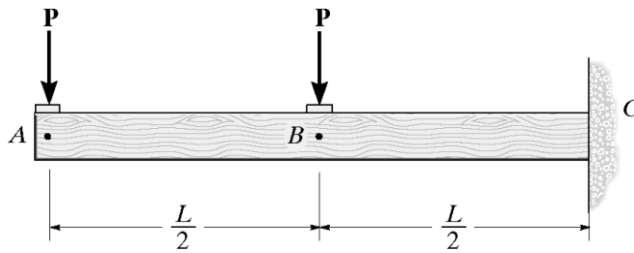
$$t_{D/B} = 2 \left(\frac{-40}{EI} + \frac{-30}{EI} \right) \times 10 \times \frac{1}{2} \times 20 + \left(\frac{-40}{EI} \right) \times 10 \times \frac{1}{2} \times \left(\frac{2}{3} \times 10 \right) = \frac{-15333.33}{EI}$$

$$\Delta_D = \frac{3}{2} \left(\frac{-7000}{EI} \right) - \left(\frac{-15333.33}{EI} \right) = \frac{4833.33}{EI}$$

$$\Delta_D = \Delta_{\max} = \frac{4833.33 \times 1728}{29 \times 10^3 \times 500} = -0.576 \text{ in} \quad \text{به سمت پایین}$$

۸-۱۲) با استفاده از روش لنگر سطح، مقدار شیب و خیز در A و B را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۸-۱۲

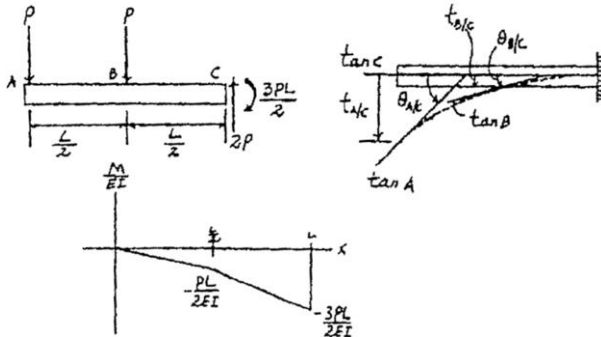
حل) شیب در C برابر صفر است،

$$\theta_A = |\theta_{A/C}| = \frac{1}{2} \times \left(-\frac{PL}{2EI} \right) \left(\frac{L}{2} \right) + \left(-\frac{PL}{2EI} \right) \left(\frac{L}{2} \right) + \frac{1}{2} \left(-\frac{PL}{EI} \right) \left(\frac{L}{2} \right) = \frac{5PL^2}{8EI}$$

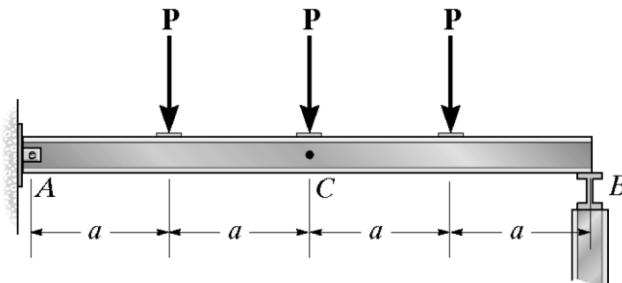
$$\theta_B = |\theta_{B/C}| = \left(-\frac{PL}{2EI} \right) \left(\frac{L}{2} \right) + \frac{1}{2} \left(-\frac{PL}{EI} \right) \left(\frac{L}{2} \right) = \frac{PL^2}{2EI}$$

$$\Delta_A = |t_{A/C}| = \frac{1}{2} \times \left(-\frac{PL}{2EI} \right) \left(\frac{L}{2} \right) \left(\frac{L}{3} \right) + \left(-\frac{PL}{2EI} \right) \left(\frac{L}{2} \right) \left(\frac{L}{2} + \frac{L}{4} \right) + \frac{1}{2} \left(-\frac{PL}{EI} \right) \left(\frac{L}{2} \right) \left(\frac{L}{2} + \frac{L}{3} \right) = \frac{7PL^3}{16EI} \downarrow$$

$$\Delta_B = |t_{B/C}| = \left(-\frac{PL}{2EI} \right) \left(\frac{L}{2} \right) \left(\frac{L}{4} \right) + \frac{1}{2} \left(-\frac{PL}{EI} \right) \left(\frac{L}{2} \right) \left(\frac{L}{3} \right) = \frac{7PL^3}{48EI} \downarrow$$

۸-۱۳) با استفاده از روش لنگر سطح، مقدار شیب در A و خیز ایجاد شده در C را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

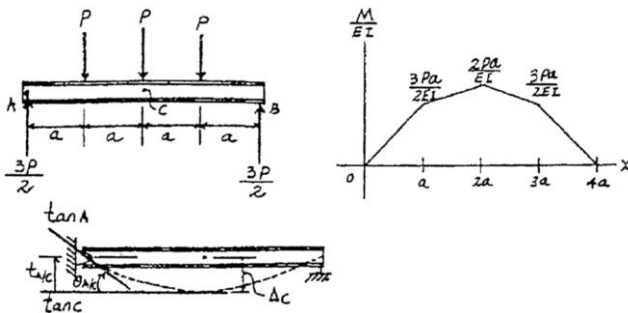

شکل مسئله ۸-۱۳

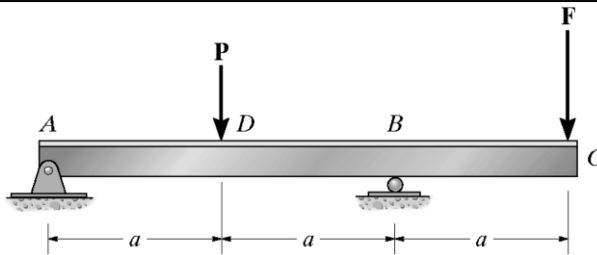
حل) به علت تقارن شیب در C برابر صفر است. بنابراین:

$$\theta_A = \theta_{A/C} = \frac{1}{2} \left(\frac{3Pa}{2EI} \right) (a) + \left(\frac{3Pa}{2EI} \right) (a) + \frac{1}{2} \left(\frac{Pa}{2EI} \right) (a) = \frac{5Pa^2}{2EI}$$

$$\Delta_C = t_{A/C} = \frac{1}{2} \left(\frac{3Pa}{2EI} \right) (a) \left(\frac{2a}{3} \right) + \left(\frac{3Pa}{2EI} \right) \left(a + \frac{a}{2} \right) + \frac{1}{2} \left(\frac{Pa}{2EI} \right) (a) \left(a + \frac{2a}{3} \right) = \frac{19Pa^3}{6EI} \downarrow$$

۸-۱۴) با استفاده از روش لنگر سطح، مقدار نیروی F را طوری تعیین نمایید که مقدار خیز ایجاد شده در C برابر صفر گردد. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۸-۱۴

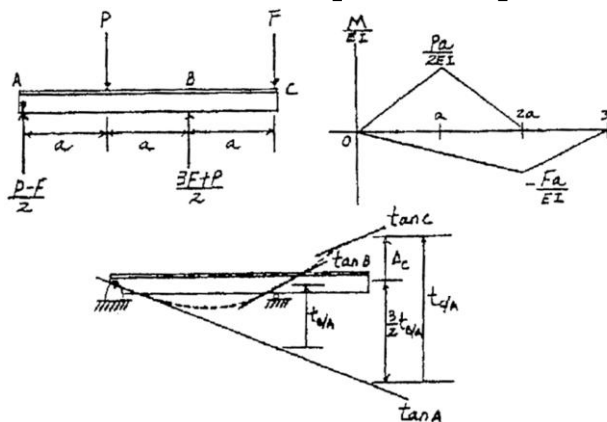
حل) با استفاده از تئوری لنگر سطح داریم:

$$t_{B/A} = \frac{1}{2} \left(\frac{Pa}{2EI} \right) (2a)(a) + \frac{1}{2} \left(-\frac{Fa}{EI} \right) (2a) \left(\frac{2}{3}a \right) = \frac{a^3}{6EI} (3P - 4F)$$

$$t_{C/A} = \frac{1}{2} \left(\frac{Pa}{2EI} \right) (2a)(a+a) + \frac{1}{2} \left(-\frac{Fa}{EI} \right) (2a) \left(a + \frac{2}{3}a \right) + \frac{1}{2} \left(-\frac{Fa}{EI} \right) (a) \left(\frac{2}{3}a \right) = \frac{a^3}{EI} (P - 2F)$$

بایستی $\Delta_C = 0$ ، بنابراین:

$$\Delta_C = 0 = |t_{C/A}| - \left| \frac{3}{2} t_{B/A} \right| = \frac{a^3}{EI} (P - 2F) - \frac{3}{2} \left[\frac{a^3}{6EI} (3P - 4F) \right] = 0 \Rightarrow F = \frac{P}{4}$$

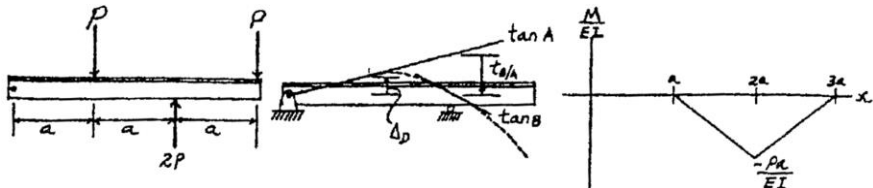

۸-۱۵) با توجه شکل مسئله ۸-۱۴، در صورتی که $F=P$ باشد، با استفاده از روش لنگر سطح، مقدار خیز ایجاد شده در D را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

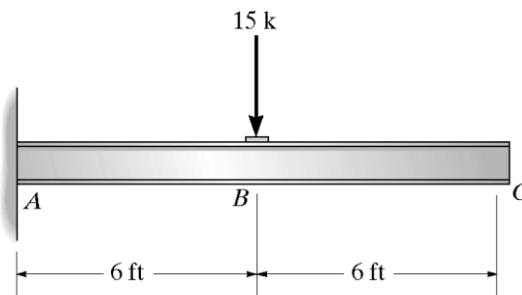
حل) با استفاده از تئوری‌های لنگر سطح داریم:

$$t_{D/A} = \frac{1}{2} \left(-\frac{Pa}{EI} \right) (a) \left(\frac{a}{3} \right) = -\frac{Pa^3}{6EI} = 0$$

$$D \text{ جابجایی } \Delta_D = \frac{1}{2} |t_{B/A}| - |t_{D/A}| = \frac{1}{2} \left(\frac{Pa^3}{6EI} \right) - 0 = \left(\frac{Pa^3}{12EI} \right) \uparrow$$

۱۶-۸) با استفاده از روش لنگر سطح مقدار شیب ایجاد شده در B و حداکثر خیز ایجاد شده در تیر را تعیین نمایید. مقدار $E = 29(10^3) \text{ ksi}$ و $I = 500 \text{ in}^4$ می باشد.

شکل مسئله ۱۶-۸

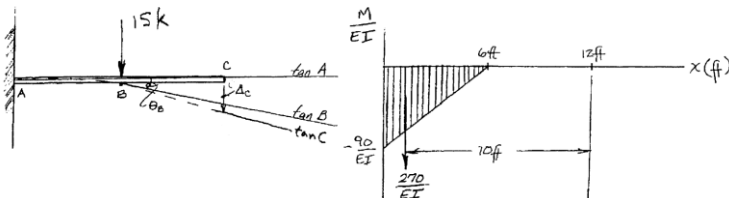
(حل)

$$\theta_B = \frac{1}{2} \left(\frac{90}{EI} \right) (6) = \frac{270}{EI} = \frac{270 \times 12^2}{29 \times 10^3 \times 500} = 2.68 \times 10^{-3} \text{ rad}$$

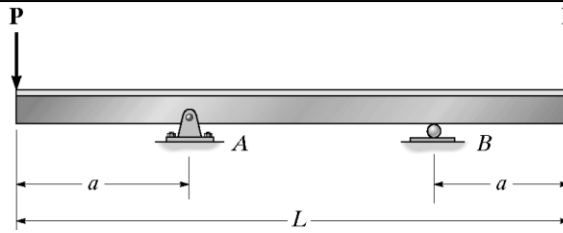
$$\Delta_C = \frac{1}{2} \left(\frac{90}{EI} \right) (6)(10) = \frac{2700}{EI} = \frac{2700 \times 12^3}{29 \times 10^3 \times 500} = 0.322 \text{ in}$$

$$\theta_B = \theta_{B/A} = \frac{1}{2} \left(\frac{-Pa}{EI} \right) (a) + \frac{1}{2} \left[-\frac{3Pa}{EI} - \frac{2Pa}{EI} \right] (a) = \frac{3Pa^2}{EI}$$

$$\Delta_C = \frac{1}{2} (a) \left(\frac{-2Pa}{EI} \right) (a) + \frac{2}{3} (a) \left[\left(\frac{1}{2} \right) \frac{-Pa}{EI} \right] (a) = \frac{4Pa^3}{3EI}$$

۱۷-۸) با استفاده از روش لنگر سطح مقدار طول a را طوری تعیین کنید که مقدار خیز وسط تیر و انتهای آن برابر شود. مقدار EI در طول تیر ثابت می باشد.

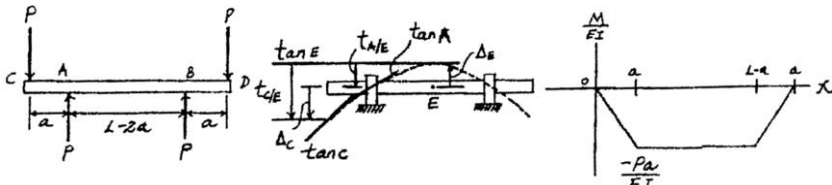
شکل مسئله ۱۷-۸

حل) به علت تقارن شیب در وسط دهانه (نقطه E) برابر صفر است.

$$\Delta_E = |t_{A/E}| = \left(-\frac{Pa}{EI} \right) \left(\frac{L-2a}{2} \right) \left(\frac{L-2a}{4} \right) = \frac{Pa}{8EI} (L-2a)^2$$

$$t_{C/E} = \left(-\frac{Pa}{EI} \right) \left(\frac{L-2a}{2} \right) \left(a + \frac{L-2a}{4} \right) + \frac{1}{2} \left(-\frac{Pa}{EI} \right) \left(a \right) \left(\frac{2}{3} a \right) = -\frac{Pa}{24EI} (3L^2 - 4a^2)$$

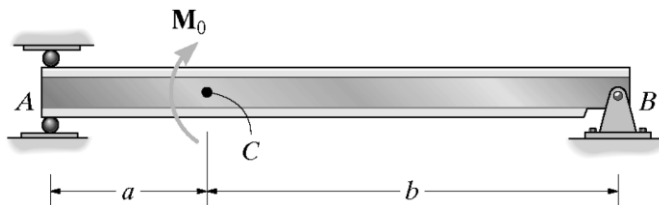
$$\Delta_C = |t_{C/E}| - |t_{A/E}| = \frac{Pa}{24EI} (3L^2 - 4a^2) - \frac{Pa}{8EI} (L-2a)^2 = \frac{Pa^2}{6EI} (3L - 4a)$$

بایستی $\Delta_E = \Delta_C$ باشد، بنابراین:

$$\frac{Pa}{8EI} (L-2a)^2 = \frac{Pa^2}{6EI} (3L-4a) \Rightarrow 28a^2 - 24aL + 3L^2 = 0 \Rightarrow a = 0.152L$$

۸-۱۸) با استفاده از روش لنگر سطح مقدار خیز در C و شیب ایجاد شده در B را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۱۸-۸

حل) برای تعیین شیب داریم:

$$t_{A/B} = \frac{1}{2} \left(\frac{-M_0 a}{EI(a+b)} \right) \left(a \right) \left(\frac{2}{3} a \right) + \frac{1}{2} \left(\frac{M_0 b}{EI(a+b)} \right) \left(b \right) \left(a + \frac{b}{3} \right) = \frac{M_0 (b^3 + 3ab^2 - 2a^3)}{6EI(a+b)}$$

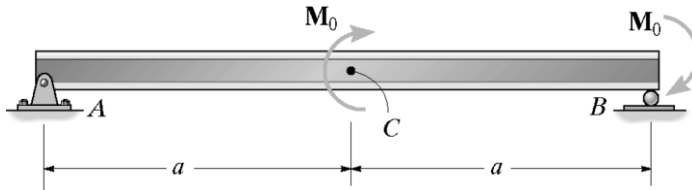
خیز و شیب

$$\theta_B = \frac{t_{A/B}}{a+b} = \frac{M_0(b^3 + 3ab^2 - 2a^3)}{6EI(a+b)^2}$$

$$t_{C/B} = \frac{1}{2} \left(\frac{M_0 b}{EI(a+b)} \right) (b) \left(\frac{b}{3} \right) = \frac{M_0 b^3}{6EI(a+b)} \Rightarrow \Delta_C = \left(\frac{b}{a+b} \right) t_{A/B} - t_{C/B}$$

$$\Delta_C = \frac{M_0 b(b^3 + 3ab^2 - 2a^3)}{6EI(a+b)^2} - \frac{M_0 b^3}{6EI(a+b)} = \frac{M_0 ab(b-a)}{3EI(a+b)}$$

۸-۱۹) در تیر شکل زیر در صورتی که تکیه‌گاه‌ها تنها قادر به ایجاد عکس‌العملی در جهت قائم باشند، با استفاده از روش لنگر سطح، مقدار شیب ایجاد شده در A و خیز C را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

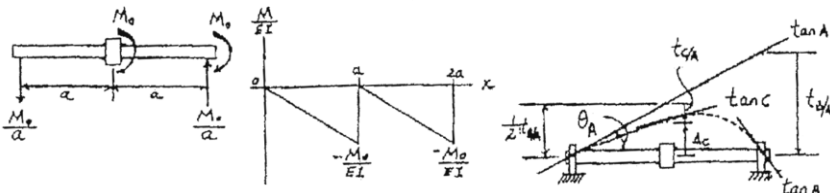
شکل مسئله ۸-۱۹

$$t_{B/A} = \frac{1}{2} \left(\frac{M_0}{EI} \right) (a) \left(\frac{a}{3} \right) + \frac{1}{2} \left(-\frac{M_0}{EI} \right) (a) \left(a + \frac{a}{3} \right) = -\frac{5M_0 a^2}{6EI}$$

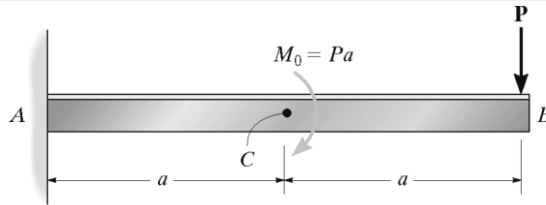
$$t_{C/A} = \frac{1}{2} \left(-\frac{M_0}{EI} \right) (a) \left(\frac{a}{3} \right) = -\frac{M_0 a^2}{6EI}$$

$$\theta_A \text{ در } A = \frac{|t_{B/A}|}{L} = \frac{-\frac{5M_0 a^2}{6EI}}{2a} = \frac{5M_0 a}{12EI}$$

$$\Delta_C \text{ مقدار خیز در } C = \left| \frac{1}{2} t_{B/A} \right| - |t_{C/A}| = \frac{1}{2} \left(\frac{5M_0 a^2}{6EI} \right) - \frac{M_0 a^2}{6EI} = \frac{M_0 a^2}{4EI} \uparrow$$

۸-۲۰) در تیر شکل زیر با استفاده از روش لنگر سطح، مقدار شیب ایجاد شده در B و خیز C را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

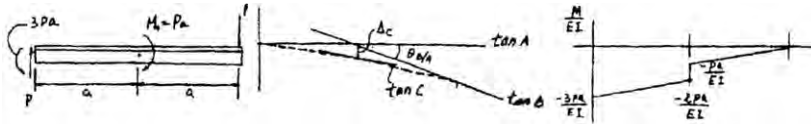

شکل مسئله ۲۰-۸

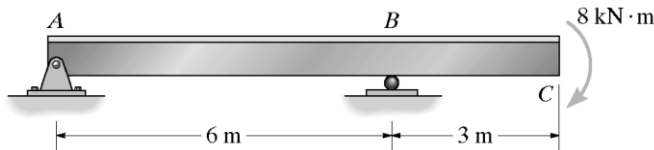
حل) با استفاده از روش لنگر سطح داریم:

$$\theta_B = \theta_{B/A} = \frac{1}{2} \left(\frac{-Pa}{EI} \right) (a) + \frac{1}{2} \left[-\frac{3Pa}{EI} - \frac{2Pa}{EI} \right] (a) = \frac{3Pa^2}{EI}$$

$$\Delta_C = \frac{1}{2} (a) \left(\frac{-2Pa}{EI} \right) (a) + \frac{2}{3} (a) \left[\left(\frac{1}{2} \right) \frac{-Pa}{EI} \right] (a) = \frac{4Pa^3}{3EI}$$

۸-۲۱) در تیر شکل زیر با استفاده از روش لنگر سطح، مقدار شیب ایجاد شده در A و B و C و خیز در C را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۲۱-۸

حل) با استفاده از روش لنگر سطح داریم:

$$t_{B/A} = \frac{1}{2} \left(\frac{-8}{EI} \right) \times 6 \times 2 = \frac{-48}{EI}$$

$$t_{C/A} = \frac{1}{2} \left(\frac{-8}{EI} \right) \times 6 \times (3+2) + \left(\frac{-8}{EI} \right) \times 3 \times 1.5 = \frac{-156}{EI}$$

$$\Delta_C = |t_{C/A}| - \frac{9}{6} |t_{B/A}| = \frac{156}{EI} - \frac{9 \times 48}{6EI} = \frac{84}{EI} \downarrow$$

$$\theta_A = \frac{|t_{B/A}|}{6} = \frac{8}{EI}$$

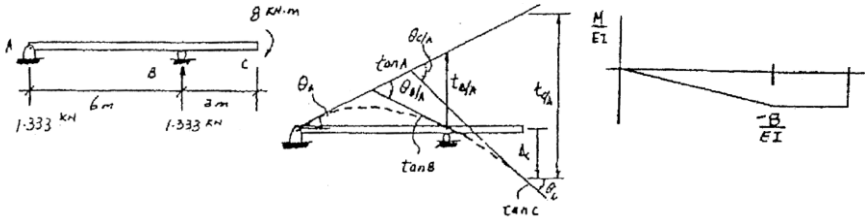
$$\theta_{B/A} = \frac{1}{2} \left(\frac{-8}{EI} \right) \times 6 = \frac{-24}{EI} = \frac{24}{EI}$$

خیز و شیب

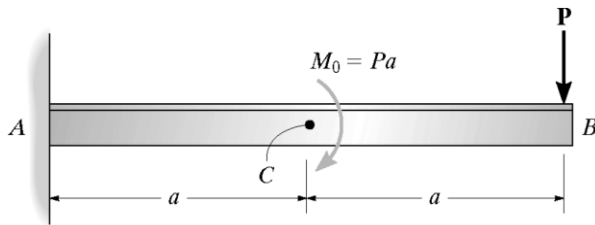
$$\theta_B = \theta_{B/A} + \theta_A \Rightarrow \theta_B = \frac{24}{EI} - \frac{8}{EI} = \frac{16}{EI}$$

$$\theta_{C/A} = \frac{1}{2} \left(\frac{-8}{EI} \right) \times 6 + \left(\frac{-8}{EI} \right) \times 3 = \frac{-48}{EI} = \frac{48}{EI}$$

$$\theta_C = \theta_{C/A} + \theta_A = \frac{48}{EI} - \frac{8}{EI} = \frac{40}{EI}$$

۸-۲۲) در تیر شکل زیر با استفاده از روش لنگر سطح، مقدار شیب ایجاد شده در C و خیز B را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می باشد.

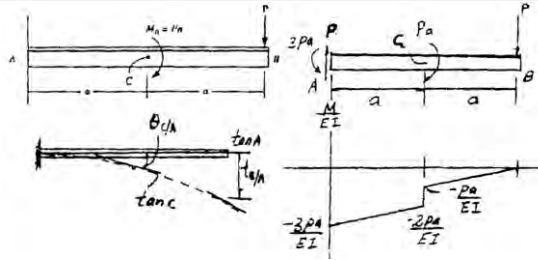
شکل مسئله ۸-۲۲

حل) با استفاده از روش لنگر سطح داریم:

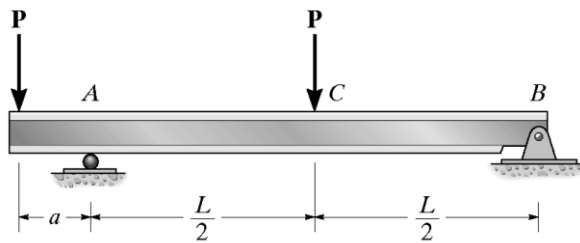
$$\theta_{C/A} = \left(-\frac{2Pa}{EI} \right) a + \frac{1}{2} \left(\frac{Pa}{EI} \right) a = \left(-\frac{5Pa^2}{2EI} \right) = \left(\frac{5Pa^2}{2EI} \right)$$

$$\theta_C = \theta_{C/A} = \frac{5Pa^2}{2EI}$$

$$\Delta_B = |t_{B/A}| = \frac{1}{2} \left(-\frac{Pa}{EI} \right) (a) \left(\frac{2a}{3} \right) + \frac{1}{2} \left(-\frac{Pa}{EI} \right) (a) \left(a + \frac{2a}{3} \right) + \left(-\frac{2Pa}{EI} \right) (a) \left(a + \frac{a}{2} \right) = \frac{25Pa^3}{6EI} \downarrow$$

۸-۲۳) با استفاده از روش لنگر سطح، طول a را طوری تعیین نمایید که مقدار شیب ایجاد شده در A برابر صفر گردد. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۸-۲۳

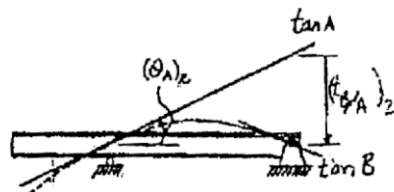
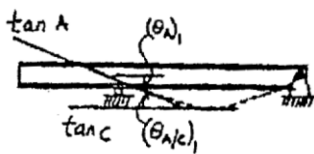
حل) با استفاده از قضیه لنگر سطح داریم:

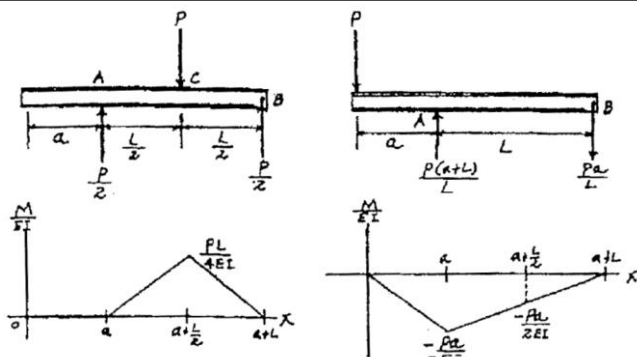
$$|(\theta_A)_1| = (\theta_{A/C})_1 = \frac{1}{2} \left(\frac{PL}{4EI} \right) \left(\frac{L}{2} \right) = \frac{PL^2}{16EI}$$

$$|(t_{B/A})_2| = \frac{1}{2} \left(-\frac{Pa}{EI} \right) \left(L \right) \left(\frac{2}{3} L \right) = \frac{PaL^2}{3EI}$$

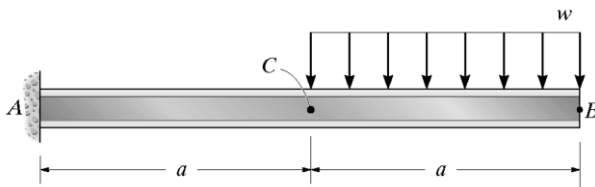
$$|(\theta_A)_2| = \frac{|(t_{B/A})_2|}{L} = \frac{PaL^2}{3EI} \cdot \frac{1}{L} = \frac{PaL}{3EI}$$

$$\theta_A = 0 = (\theta_A)_1 - (\theta_A)_2 \Rightarrow 0 = \frac{PL^2}{16EI} - \frac{PaL}{3EI} \Rightarrow a = \frac{3}{16} L$$

۸-۲۴) با استفاده از روش لنگر سطح، مقدار شیب ایجاد شده در C و خیز B را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

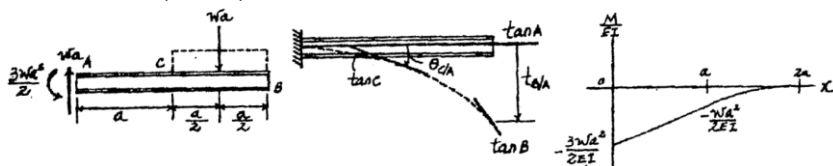

شکل مسئله ۸-۲۴

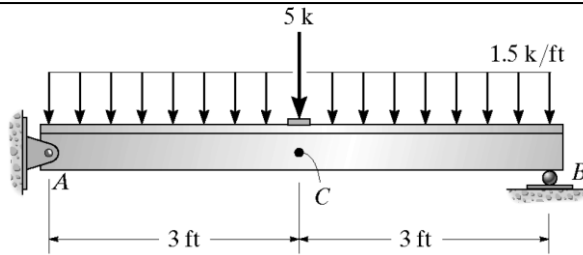
حل) مقدار شیب در A برابر صفر می‌باشد. بنابراین:

$$|\theta_C| = |\theta_{C/A}| = \frac{1}{2} \left(-\frac{wa^2}{EI} \right) (a) + \left(-\frac{wa^2}{2EI} \right) (a) = \frac{wa^2}{EI}$$

$$|\Delta_B| = |t_{B/A}| = \frac{1}{2} \left(-\frac{wa^2}{EI} \right) (a) \left(a + \frac{2}{3}a \right) + \left(-\frac{wa^2}{2EI} \right) (a) \left(a + \frac{a}{2} \right) + \frac{1}{3} \left(-\frac{wa^2}{2EI} \right) (a) \left(\frac{3}{4}a \right) = \frac{41wa^4}{24EI} \downarrow$$

۸-۲۵) با استفاده از روش لنگر سطح، مقدار شیب ایجاد شده در B و خیز C را تعیین نمایید. مقدار $I=76.8in^4$ بوده و فولاد از نوع A36 می‌باشد.

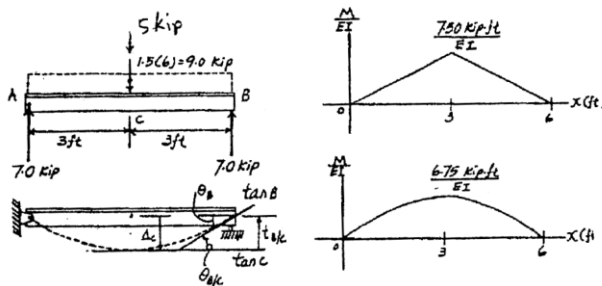
شکل مسئله ۲۵-۱

(حل) به علت تقارن تیر، مقدار شیب در $C=0$ است. بنابراین:

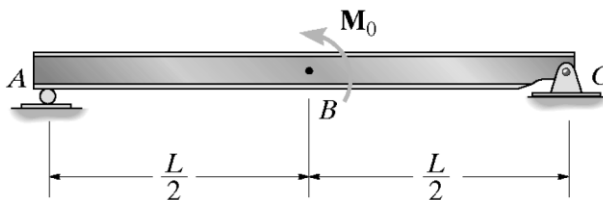
$$|\theta_B = |\theta_{B/C}| = \frac{1}{2} \left(\frac{7.5}{EI} \right) (3) + \frac{2}{3} \left(\frac{6.75}{EI} \right) (3) = \frac{24.75}{EI} = \frac{24.75 \times 144}{29 \times 10^3 \times 76.8} = 0.0016 \text{ rad}$$

$$|\Delta_C = |t_{A/C}| = \frac{1}{2} \times \frac{7.5}{EI} \times 3 \times \frac{2}{3} \times 3 + \frac{2}{3} \times \frac{6.75}{EI} \times 3 \times \frac{5}{8} \times 3$$

$$= \frac{47.8125}{EI} = \frac{47.8125 \times 29 \times 1728}{29 \times 10^3 \times 76.8} = 0.0371 \text{ in} \downarrow$$

۶-۲۶) با استفاده از روش لنگر سطح، مقدار شیب ایجاد شده در A و خیز B را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۲۶-۱

(حل)

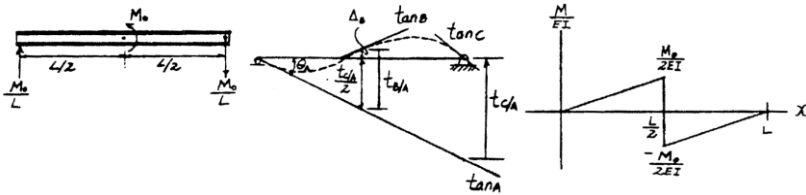
$$|\Delta_C + \frac{t_{C/A}}{2} = t_{B/A}$$

$$|\Delta_B = t_{B/A} - \frac{t_{C/A}}{2}$$

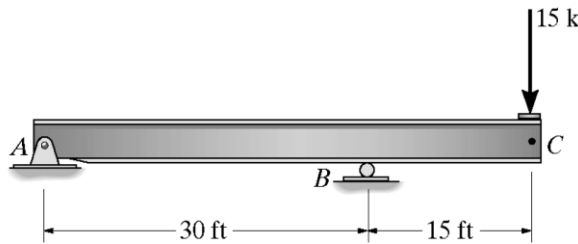
خیز و شیب

$$\Delta_B = \frac{1}{2} \times \frac{M_0}{2EI} \times \frac{L}{2} \times \frac{L}{6} - \frac{1}{2} \left[\frac{1}{2} \times \frac{M_0}{2EI} \times \frac{L}{2} \left(\frac{L}{2} + \frac{L}{6} \right) \right] - \frac{1}{2} \times \left(-\frac{M_0}{2EI} \right) \times \frac{L}{2} \times \frac{L}{3} = 0$$

$$\theta_A = \frac{t_{C/A}}{L} = \frac{\frac{1}{2} \times \frac{L}{2} \times \frac{M_0}{2EI} \left(\frac{L}{2} + \frac{L}{6} \right) + \frac{1}{2} \times \frac{L}{2} \times \left(-\frac{M_0}{2EI} \right) \times \frac{L}{3}}{L} = \frac{M_0 L}{24EI}$$

۲۷-۸) با استفاده از روش لنگر سطح، مقدار تغییر مکان ایجاد شده در C را تعیین نمایید. مقدار $E=29(10^3)ksi$ و $I=1200in^4$ در نظر بگیرید.

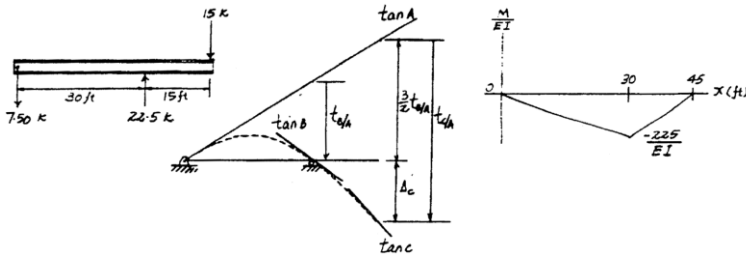
شکل مسئله ۲۷-۸

(حل)

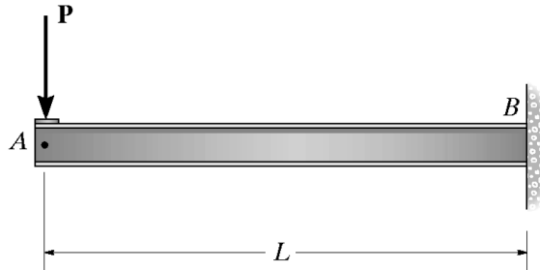
$$t_{B/A} = \frac{-1}{2} \left(\frac{225}{EI} \right) \times 30 \left[\frac{1}{3} \times 30 \right] = \frac{-33750}{EI}$$

$$t_{C/A} = \frac{1}{2} \left(\frac{-225}{EI} \right) \times 30 \left[\frac{1}{3} \times 30 + 15 \right] + \frac{1}{2} \left(\frac{-225}{EI} \right) \times 15 \times \frac{2}{3} = \frac{-101250}{EI}$$

$$\Delta_C = t_{C/A} - \frac{3}{2} (t_{B/A}) = \frac{101250}{EI} + \frac{3}{2} \left(\frac{33750}{EI} \right) - \frac{50625}{EI} = \frac{50625 \times 1728}{29 \times 10^3 \times 1200} = 2.51in$$

۲۸-۸) با استفاده از روش تیر مزدوج، مقدار شیب و خیز ایجاد شده در A را تعیین نمایید.

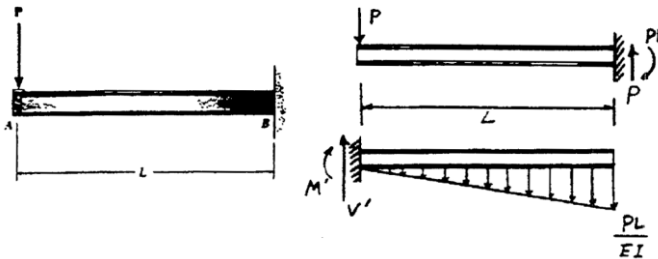
شکل مسئله ۲۸-۸

حل) با ترسیم دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر و تبدیل تیر، داریم:

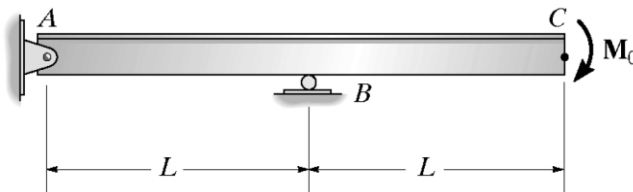
$$\uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow V' - \frac{1}{2} \times \frac{PL}{EI} \times L = 0$$

$$\theta_A = V' = \frac{PL^2}{2EI}$$

$$\sum M_{A'} = 0 \Rightarrow M' + \frac{PL^2}{2EI} \times \left(\frac{2L}{3}\right) = 0 \Rightarrow \Delta_A = M' = -\frac{PL^3}{3EI}$$

۲۹-۸) با استفاده از روش تیر مزدوج، مقدار خیز ایجاد شده در C و شیب در A, B و C را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۲۹-۸

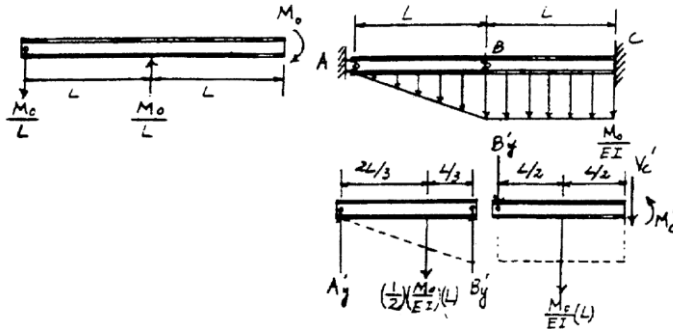
حل) با ترسیم دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر و تبدیل تیر، برای قطعه AB داریم:

$$\sum M_{A'} = 0 \Rightarrow B'_y = L - \frac{1}{2} \times \frac{M_0}{EI} \times L \times \frac{2}{3} L = 0 \Rightarrow B'_y = \frac{M_0 L}{3EI}$$

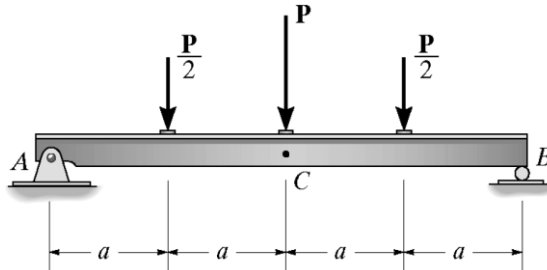
برای قطعه BC داریم:

$$\uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow C'_y - \frac{M_0 L}{EI} - \frac{M_0 L}{3EI} = 0 \Rightarrow \theta_c = C'_y = -\frac{4M_0 L}{3EI}$$

$$\sum M_{C'} = 0 \Rightarrow \frac{M_0 L}{EI} \times \frac{L}{2} + \frac{M_0 L}{3EI} \times L + M'_{C'} = 0 \Rightarrow \Delta_c = M'_{C'} = -\frac{5M_0 L^2}{6EI}$$

۳۰-۸) با استفاده از روش تیر مزدوج، مقدار خیز ایجاد شده در C و شیب در B را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

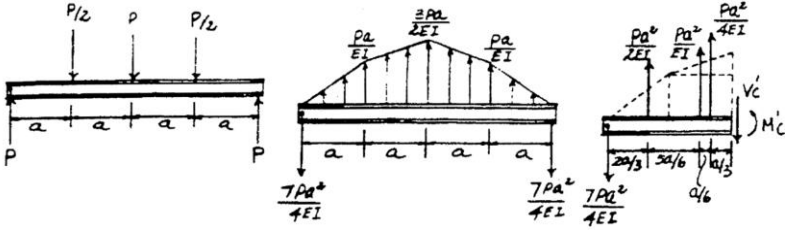
شکل مسئله ۳۰-۸

حل) با ترسیم دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر و تبدیل تیر، داریم:

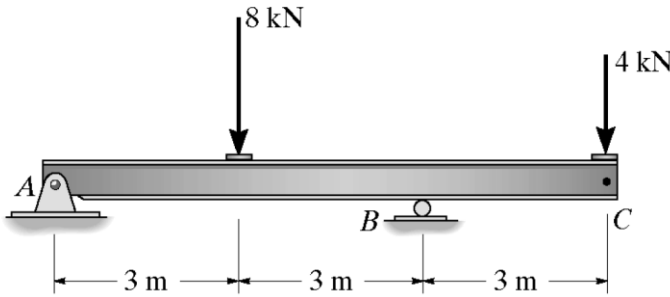
$$\theta_B = V'_B = \frac{7Pa^2}{4EI}$$

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow -\frac{Pa^2}{4EI} \left(\frac{a}{3}\right) - \frac{Pa^2}{EI} \left(\frac{a}{3}\right) - \frac{Pa^2}{2EI} \left(\frac{4a}{3}\right) + \frac{7Pa^2}{4EI} (2a) + M_{C'} = 0$$

$$\Rightarrow \Delta_c = M_{C'} = -\frac{9Pa^3}{4EI}$$

۸-۳) در تیر شکل زیر با استفاده از روش تیر مزدوج، مقدار شیب و جابجایی ایجاد شده در C را تعیین نمایید. مقدار $E = 200GPa$ و $I = 70 \times 10^6 mm^4$ می‌باشد.

شکل مسئله ۳۱-۸

حل) با ترسیم دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر و تبدیل تیر، داریم:

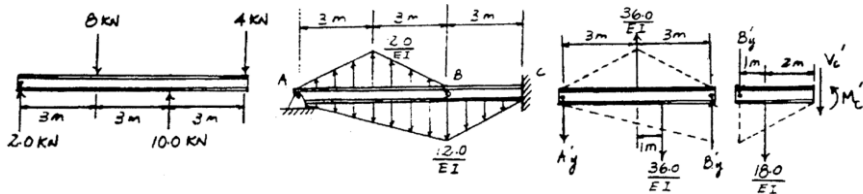
$$\left| \sum M_{A'} = 0 \Rightarrow \frac{36}{EI} \times 1 - B'_y \times 6 = 0 \Rightarrow B'_y = \frac{6.0}{EI} \right.$$

$$\left| \uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow -\frac{6}{EI} + \frac{18}{EI} - V'_C = 0 \Rightarrow V'_C = -\frac{24}{EI} \right.$$

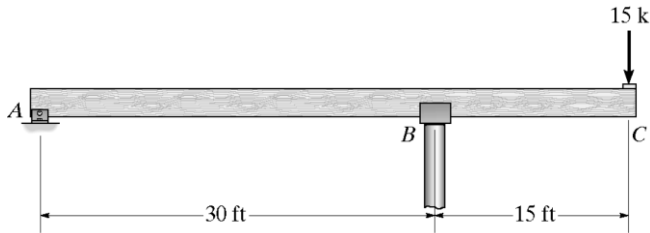
$$\left| \theta_C = V'_C = \frac{24 \times 10^3}{200 \times 10^9 \times 70 \times 10^{-6}} = -0.00171 \text{ rad} \right.$$

$$\left| \sum M_{C'} = 0 \Rightarrow M_{C'} + \frac{18 \times 2}{EI} + \frac{6.0}{EI} \times 3 = 0 \Rightarrow M_{C'} = -\frac{54}{EI} \right.$$

$$\Delta_C = M_{C'} = \frac{54 \times 10^3}{200 \times 10^9 \times 70 \times 10^{-6}} = -0.003857 \text{ m} = -3.86 \text{ mm}$$

۳۲-۸) در تیر شکل زیر با استفاده از روش تیر مزدوج، مقدار شیب و جابجایی ایجاد شده در C را تعیین نمایید. فرض نمایید که A مفصلی و B غلتکی است. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

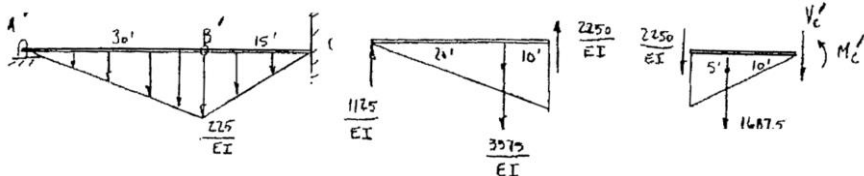
شکل مسئله ۳۲-۸

حل) با ترسیم دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر و تبدیل تیر، داریم:

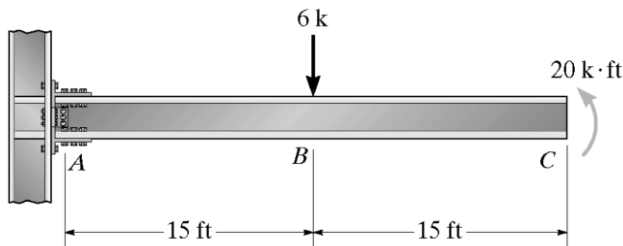
$$\uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow -\frac{2250}{EI} - \frac{1687.5}{EI} - V'_C = 0 \Rightarrow V'_C = \theta_C = -\frac{3938}{EI}$$

$$\sum M_{A'} = 0 \Rightarrow \frac{2250}{EI} \times 15 + \frac{1687.5}{EI} \times 10 + M_{C'} = 0$$

$$\Rightarrow \Delta_C = M_{C'} = \frac{-50625}{EI} = \frac{50625}{EI} \downarrow$$

۳۳-۸) در تیر شکل زیر با استفاده از روش تیر مزدوج، مقدار شیب و جابجایی ایجاد شده در C را تعیین نمایید. مقدار $E = 29 \times 10^3 \text{ ksi}$ و $I = 800 \text{ in}^4$ می‌باشد.

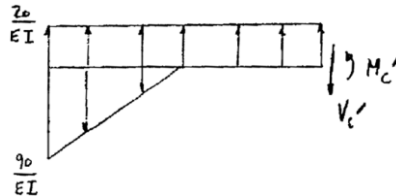
شکل مسئله ۳۳-۸

حل) با ترسیم دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر و تبدیل تیر، داریم:

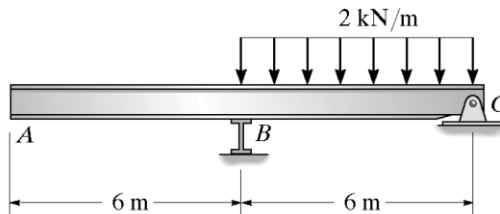
$$\theta_c = V'_c = \frac{20}{EI} \times 30 + \frac{1}{2} \times \left(\frac{-90}{EI} \right) \times 15 = \frac{-75}{EI} = \frac{-75 \times 144}{29 \times 10^3 \times 800} = -0.000466 \text{ rad}$$

$$\Delta_c = M_{c'} = \frac{20}{EI} \times 30 \times 15 + \frac{1}{2} \times \frac{-90}{EI} \times 15 \times 25$$

$$= \frac{-7875}{EI} = \frac{-7875 \times 12^3}{29 \times 10^3 \times 800} = -0.587 \text{ in} = -0.587 \text{ in} \downarrow$$

۸-۳۴) در تیر شکل زیر با استفاده از روش تیر مزدوج، مقدار جابجایی ایجاد شده در A را تعیین نمایید. مقدار $E = 200 \text{ GPa}$ و $I = 80 \times 10^6 \text{ mm}^4$ می‌باشد.

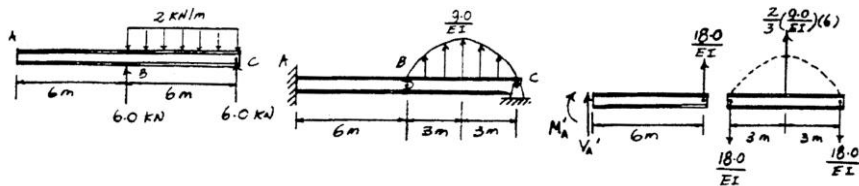

شکل مسئله ۸-۳۴

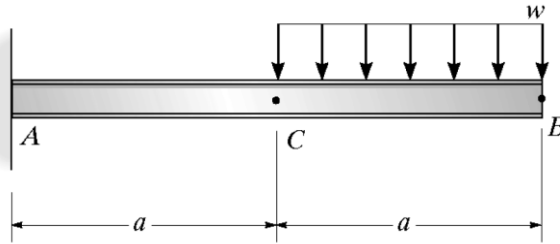
حل) با ترسیم دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر و تبدیل تیر، داریم:

$$\sum M_{A'} = 0 \Rightarrow -M_{A'} + \frac{18}{EI} \times 6 = 0 \Rightarrow \Delta_A = M_{A'} = \frac{108}{EI}$$

$$\Delta_A = \frac{108 \times 10^3}{200 \times 10^9 \times 80 \times 10^{-6}} = 0.00675 \text{ m} = 6.75 \text{ mm}$$

۸-۳۵) در تیر شکل زیر با استفاده از روش تیر مزدوج، مقدار شیب ایجاد شده در C و خیز نقطه B را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۳۵-۸

حل) با ترسیم دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر و تبدیل تیر، داریم:

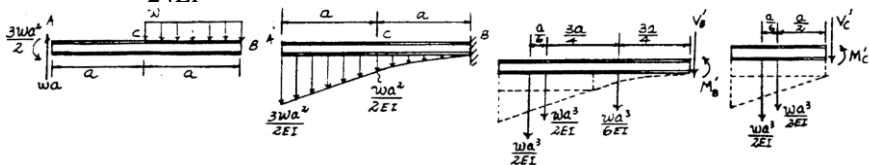
$$\uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow -V'_C - \frac{1}{2} \frac{wa^3}{EI} - \frac{wa^3}{2EI} = 0 \Rightarrow V'_C = -\frac{wa^3}{EI}$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow M'_B + \frac{wa^3}{6EI} \times \frac{3}{4} a + \frac{wa^3}{2EI} \times \frac{3}{2} a + \frac{wa^3}{2EI} \times \frac{5}{2} a = 0$$

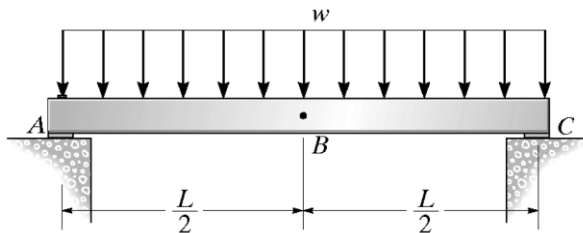
$$\Rightarrow M'_B = -\frac{41wa^4}{24EI}$$

$$\theta_C = V'_C = -\frac{wa^3}{EI}$$

$$\Delta_B = M'_B = -\frac{41a^4}{24EI}$$

۳۶-۸) در تیر شکل زیر با استفاده از روش تیر مزدوج، مقدار شیب ایجاد شده در A و خیز ایجاد شده در B را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد. تکیه‌گاه A مفصلی و C غلتکی می‌باشد.

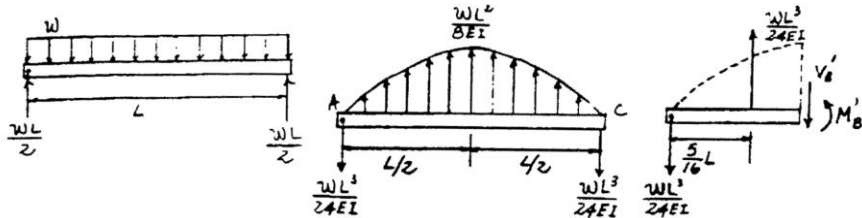

شکل مسئله ۳۶-۸

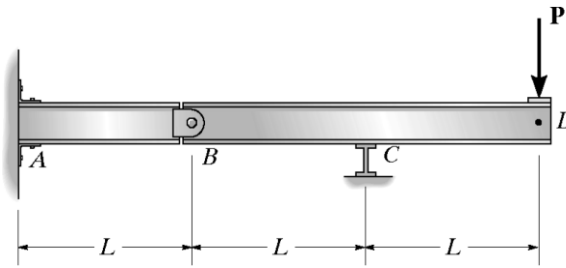
حل) با ترسیم دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر و تبدیل تیر، داریم:

$$\theta_A = V'_A = -\frac{wL^3}{24EI}$$

$$\sum M_{B'} = 0 \Rightarrow M'_B - \frac{wL^3}{24EI} \times \frac{5L}{16} = 0 \Rightarrow \Delta_B = M'_B = -\frac{5wL^4}{384EI}$$

۳۷-۸) در تیر شکل زیر با استفاده از روش تیر مزدوج، مقدار شیب ایجاد شده در C و خیز ایجاد شده در D را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد. تکیه‌گاه A گیردار و C غلتکی می‌باشد.

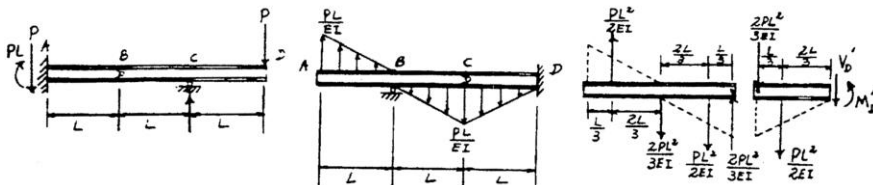
شکل مسئله ۳۷-۸

حل) با ترسیم دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر و تبدیل تیر، داریم:

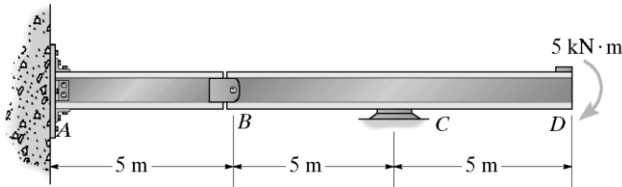
$$\theta_C = V'_C = -\frac{2PL^2}{3EI}$$

$$\sum M_{D'} = 0 \Rightarrow M'_D + \frac{2PL^2}{3EI} \times L + \frac{PL^2}{2EI} \left(\frac{2L}{3} \right) = 0$$

$$\Delta_D = M'_D = -\frac{PL^3}{EI}$$

۳۸-۸) در تیر شکل زیر با استفاده از روش تیر مزدوج، مقدار شیب ایجاد شده در سمت چپ و راست مفصل داخلی B و همچنین مقدار خیز ایجاد شده در D را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد. تکیه‌گاه A گیردار و C غلتکی می‌باشد.

شکل مسئله ۳۸-۸

حل) با ترسیم دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی برای تیر و تبدیل تیر، داریم:

$$\left| \sum M_{C'} = 0 \Rightarrow \frac{12.5}{EI} \left(5 + \frac{10}{3} \right) - \frac{12.5}{EI} \times \frac{5}{3} - 5 \times B'_y = 0 \Rightarrow B'_y = \frac{50}{3EI} \right.$$

$$\left| \uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{12.5}{EI} - \frac{50}{3EI} - \frac{12.5}{EI} + C'_y = 0 \Rightarrow C'_y = \frac{50}{3EI} \right.$$

$$\left| \sum M_{D'} = 0 \Rightarrow M_{D'} - \frac{25}{EI} \times 2.5 - \frac{50}{3EI} \times 5 = 0 \right.$$

$$\left| \Rightarrow \Delta_D = M_{D'} = \frac{437.5}{3EI} = \frac{146}{EI} \downarrow \right.$$

$$\left| \uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{12.5}{EI} - V_{BL'} = 0 \Rightarrow \theta_{BL} = V_{BL'} = \frac{12.5}{EI} \right.$$

$$\left| \uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{12.5}{EI} - \frac{50}{3EI} - V_{BR'} = 0 \Rightarrow \theta_{BR} = V_{BR'} = \frac{4.17}{EI} \right.$$

فصل نهم

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

۹-۱ کلیات

بیشتر مسائل سازه‌ای که تا اینجا ما با آنها رو در رو شده‌ایم شامل سازه‌هایی بودند که عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی و سیستم نیروهای داخلی آنها از نظر استاتیکی معین بود. لیکن سازه‌هایی مانند تیرها، خرپاها، کابل‌ها و طاق‌های سه مفصلی و در مورد تیرها، ما تغییر مکان‌ها را محاسبه نمودیم. با این وجود، برای سازه‌های پیچیده‌تر روش‌های بهتر تحلیل نیاز است. این روش‌ها همچنین قادر خواهند بود تا راه حل‌های سریع را برای برخی مسایل معین استاتیکی، به ویژه آنهایی که شامل محاسبه جابجایی‌ها می‌شوند فراهم کنند. این روش‌ها به دو دسته تقسیم خواهند شد و بر مبنای دو مفهوم مهم بنا شده‌اند، اولی اصل کار مجازی است. اصل کار مجازی اساسی‌ترین و قوی‌ترین ابزار موجود برای تحلیل سازه‌های نامعین استاتیکی است و این مزیت را دارد که قابلیت رویارویی با شرایطی بیش از شرایط موجود در حدود الاستیک را دارد. مفهوم دوم، بر اساس انرژی کرنشی بنا شده است و این قابلیت را دارد که می‌تواند برای مسایل پیچیده که ممکن است جواب‌های دقیق برای آنها وجود نداشته باشد جواب‌هایی تقریبی تامین کند. در حقیقت دو روش در بعضی موارد هم ارز هستند، هر چند معادلات حاکم بر دو روش متفاوت هستند، اما در بعضی موارد معادله‌ها با هم یکسان هستند. در تحلیل سازه‌های مدرن به صورت فراوان از تکنیک‌های بر مبنای کامپیوتر استفاده می‌شود. این روش‌ها شامل روش‌های سختی و نرمی^۱ هستند. از آنجا که فرمولاسیون ماتریس‌های سختی المان‌های یک سازه پیچیده بر اساس یکی از راهکارهای بالاست داشتن دانش و فهم کاربرد آنها دارای مزیت خواهد

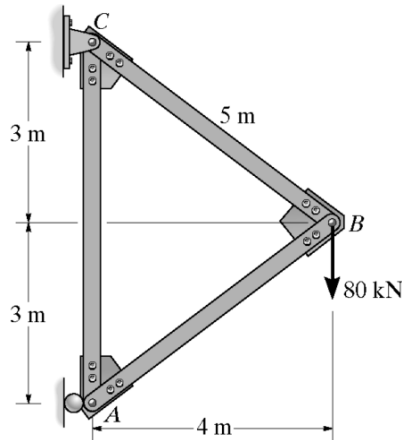
۹-۳ مسائل:

^۱ Flexibility

^۲ برای کسب اطلاعات بیشتر در رابطه با این روش به مرجع ۹ مراجعه نمایید. م

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

۹-۱) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در مفصل B از خرابای زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خرپا، دارای سطح مقطع 300mm^2 و $E=200\text{GPa}$ می‌باشد.

شکل مسئله ۹-۱

حل) با اعمال یک نیروی به اندازه واحد، در جهت قائم و به سمت پایین در B نیروهای داخلی ایجاد شده در اثر بار واحد و نیروی خارجی را تعیین می‌نماییم. در صورتی که در جدول زیر n ، نیروی محوری ناشی از بار واحد، N ، نیروی محوری ناشی از نیروی خارجی و L طول هر یک از اعضا باشد، داریم:

عضو	n	N	L	nNL
AB	-0.8333	-66.67	5	277.78
BC	0.8333	66.67	5	277.78
AC	0.5	40	6	120.00
				$\Sigma = 675.56$

$$1 \times \Delta_{B_v} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{675.56 \times 10^3}{300 \times 10^{-6} \times 200 \times 10^9} = 0.01126\text{m} = 11.3\text{mm}$$

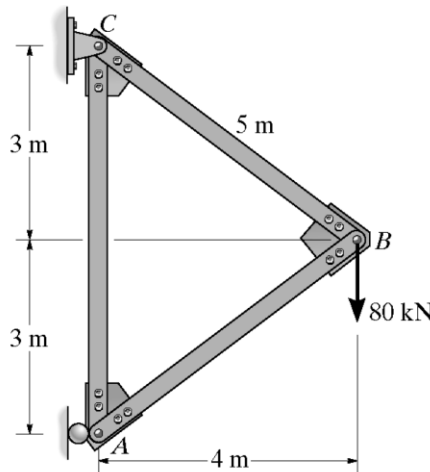
۹-۲) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

عضو	N	$\partial N / \partial P$	$N(P = 80\text{kN})$	L	$N(\partial N / \partial P)L$
AB	-0.8333P	-0.8333	-66.67	5	277.78
BC	0.5P	0.5	40	6	120.00
AC	0.8333P	0.8333	66.67	5	277.78
					$\Sigma = 675.56$

$$\Delta_{B_v} = \sum N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{675.56}{AE} = \frac{675.56 \times 10^3}{300 \times 10^{-6} \times 200 \times 10^9} = 0.0113m = 11.3mm$$

۳-۹) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی افقی ایجاد شده در مفصل B از خرپای زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خرپا، دارای سطح مقطع $300mm^2$ و $E=200GPa$ می‌باشد.

شکل مسئله ۳-۹

حل) با اعمال یک نیروی به اندازه واحد، در جهت افقی و به سمت راست در B نیروهای داخلی ایجاد شده در اثر بار واحد و نیروی خارجی را تعیین می‌نماییم. در صورتی که در جدول زیر n ، نیروی محوری ناشی از بار واحد، N ، نیروی محوری ناشی از نیروی خارجی و L طول هر یک از اعضا باشد، داریم:

عضو	n	N	L	nNL
AB	0.625	-66.67	5	-208.33
BC	0.625	66.67	5	208.33
AC	-0.375	40	6	-90.00
				$\Sigma = -90.0$

$$1 \times \Delta_{B_h} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{-90 \times 10^3}{300 \times 10^{-6} \times 200 \times 10^9} = -1.5 \times 10^{-3} m = -1.5mm = 1.5mm \leftarrow$$

۴-۹) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگیانو دوباره حل نمایید.

حل) با استفاده از قضیه کاستیگیانو داریم:

عضو	N	$\partial N / \partial P$	$N(P=0)$	L	$N(\partial N / \partial P)L$
-----	-----	---------------------------	----------	-----	-------------------------------

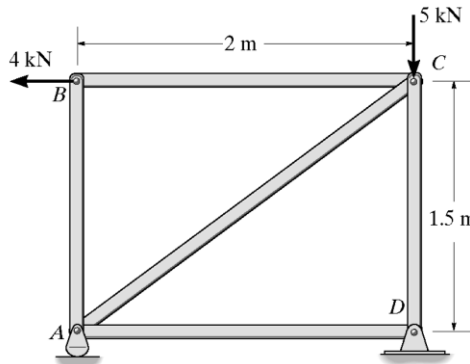
روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

AB	-(66.67-0.625P)	0.625	-66.67	5	-208.33
BC	40-0.375P	-0.375	40	6	-90.00
AC	66.67+0.625P	0.625	66.67	5	208.33
					$\Sigma = -90$

$$\Delta_{B_h} = \Sigma N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{-90}{AE} = \frac{-90 \times 10^3}{300 \times 10^{-6} \times 200 \times 10^9}$$

$$= -1.5 \times 10^{-3} m = -1.5 mm = 1.5 mm \leftarrow$$

۵-۹) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی افقی ایجاد شده در مفصل B از خردی زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خرپا، دارای سطح مقطع $400 mm^2$ و $E=200 GPa$ می‌باشد.

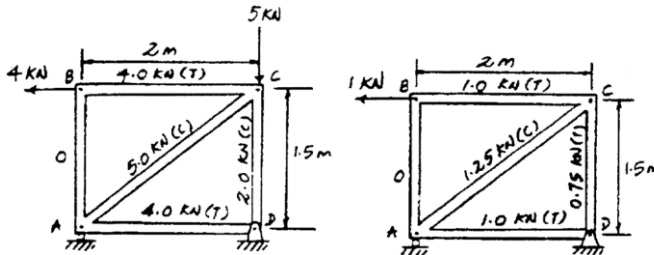

شکل مسئله ۵-۹

حل) با اعمال یک نیروی به اندازه واحد، در جهت افقی و به سمت راست در B نیروهای داخلی ایجاد شده در اثر بار واحد و نیروی خارجی را تعیین می‌نماییم. در صورتی که در جدول زیر n ، نیروی محوری ناشی از بار واحد، N ، نیروی محوری ناشی از نیروی خارجی و L طول هر یک از اعضا باشد، داریم:

عضو	n	N	L	nNL
AB	0	0	1.5	0
AC	-1.25	-5.00	2.5	15.625
AD	1	4	2	8.00
BC	1	4	2	8.00
CD	0.75	-2.00	1.5	-2.25
				$\Sigma = 29.375$

$$1 \times \Delta_{B_h} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{29.375 \times 10^3}{400 \times 10^{-6} \times 200 \times 10^9} = 0.3672 \times 10^{-3} m = 0.367 mm$$

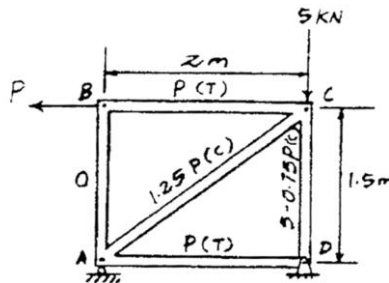

۶-۹) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگیانو دوباره حل نمایید.

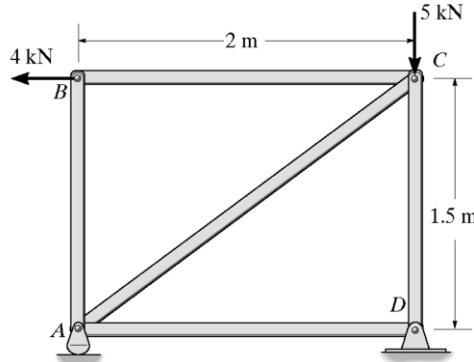
(حل) با استفاده از قضیه کاستیگیانو داریم:

عضو	N	$\partial N / \partial P$	$N(P=4)$	L	$N(\partial N / \partial P)L$
AB	0	0	0	1.5	0
AC	$-1.25P$	-1.25	-5	2.5	15.625
AD	P	1	4	2	8.00
BC	P	1	4	2	8.00
CD	$-(5-0.75P)$	0.75	-2	1.5	-2.25
					$\Sigma = 29.375$

$$\Delta_{B_h} = \Sigma N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{29.375 \times 10^3}{400 \times 10^{-6} \times 200 \times 10^9} = 0.367 \times 10^{-3} \text{ m} = 0.367 \text{ mm}$$

۷-۹) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در مفصل C از خرپای زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خرپا، دارای سطح مقطع 400 mm^2 و $E=200 \text{ GPa}$ می‌باشد.

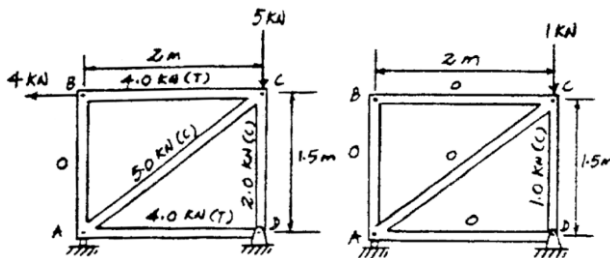

شکل مسئله ۹-۷

حل) با اعمال یک نیروی به اندازه واحد، در جهت قائم و به سمت پایین در C نیروهای داخلی ایجاد شده در اثر بار واحد و نیروی خارجی را تعیین می‌نماییم. در صورتی که در جدول زیر n ، نیروی محوری ناشی از بار واحد، N ، نیروی محوری ناشی از نیروی خارجی و L و طول هر یک از اعضا باشد، داریم:

عضو	n	N	L	nNL
AB	0	0	1.5	0
AC	0	-5.00	2.5	0
AD	0	4	2	0
BC	0	4	2	0
CD	-1.00	-2.00	1.5	3
				$\Sigma = 3$

$$1 \times \Delta_{C_v} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{3 \times 10^3}{400 \times 10^{-6} \times 200 \times 10^9} = 37.5 \times 10^{-6} \text{ m} = 0.0375 \text{ mm}$$

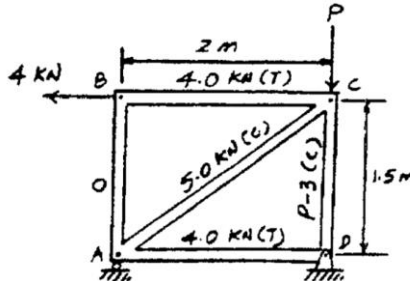
۹-۸) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

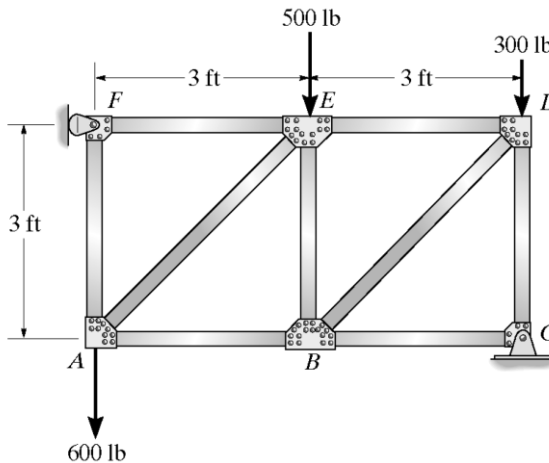
عضو	N	$\partial N / \partial P$	$N(P=5)$	L	$N(\partial N / \partial P)L$
AB	0	0	0	1.5	0

AC	-5	0	-5	2.5	0
AD	4	0	4	2.5	0
BC	4	0	4	2.5	0
CD	-(P-3)	-1	-2	1.5	3
					$\Sigma = 3$

$$\Delta_{B_h} = \Sigma N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{3 \times 10^3}{400 \times 10^{-6} \times 200 \times 10^9} = 37.5 \times 10^{-6} m = 0.0375 mm$$

۹-۹) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در مفصل F از خرابی زیر را تعیین نمایید. تمام اعضا به صورت مفصلی در نظر گرفته شوند. هر یک از اعضای خرپا، دارای سطح مقطع $A=0.5 \text{ in}^2$ و $E=29(10^3) \text{ ksi}$ می‌باشد.

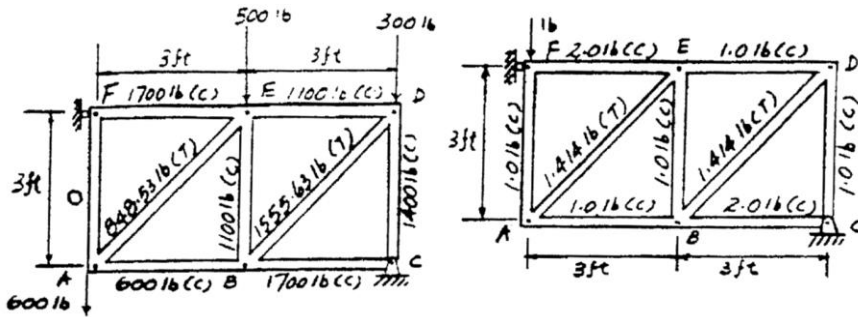
شکل مسئله ۹-۹

حل) با اعمال یک نیروی به اندازه واحد، در جهت قائم و به سمت پایین در F ، نیروهای داخلی ایجاد شده در اثر بار واحد و نیروی خارجی را تعیین می‌نماییم. با توجه به شکل داریم:

$$1 \times \Delta_{F_v} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{1}{AE} [(-1) \times (-600) \times 3 + 1.414 \times 848.5 \times 4.243]$$

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

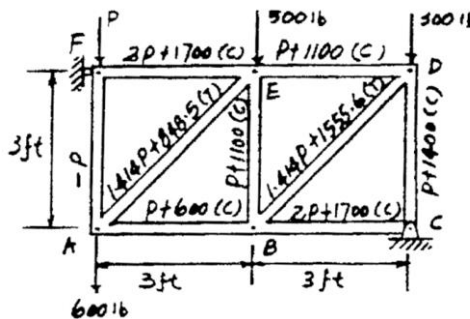
$$\begin{aligned}
 &+(-1) \times 0 \times 3 + (-1) \times (-1100) \times 3 + 1.414 \times 1555.6 \times 4.243 + (-2) \times (-1700) \times 3 \\
 &+ (-1) \times (-1400) \times 3 + (-1) \times (-1100) \times 3 + (-2) \times (-1700) \times 3 \Big] \times 12 \\
 &= \frac{47425 \times 12}{0.5 \times 29 \times 10^6} = 0.0392 \text{ in}
 \end{aligned}$$

۹-۱۰) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

(حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم و قرار دادن $P=0$ داریم:

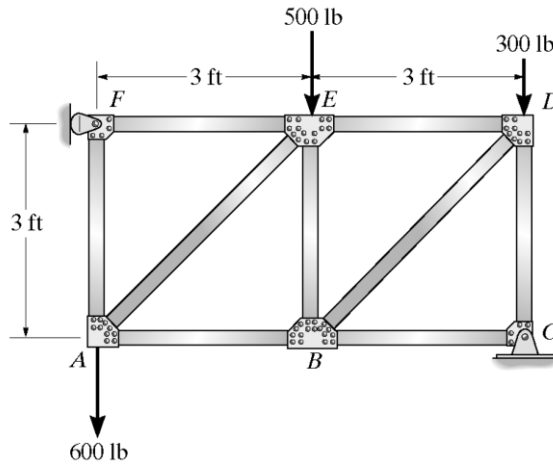
$$\begin{aligned}
 \Delta_{F_v} &= \sum N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{1}{AE} [(-P+600)(-1)(3) + (1.414P+848.5)(1.414 \times 4.243) \\
 &+ (-P)(-1) \times 3 + (-P+1100)(-1) \times 3 \\
 &+ (1.414P+1555.6)(1.414) \times 4.243 + (-2P+1700)(-2) \times 3 \\
 &+ (-P+1400)(-1) \times 3 + (-P+1100)(-1) \times 3 + (-2P+1700)(-2)(3)] (12) \\
 &= \frac{(55.97P+47.425) \times 12}{0.5 \times 29 \times 10^6} = 0.0392 \text{ in}
 \end{aligned}$$

۹-۱۱) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در مفصل B از

خرپای زیر را تعیین نمایید. اتصال تمام اعضا به صورت مفصلی در نظر گرفته شوند. هر

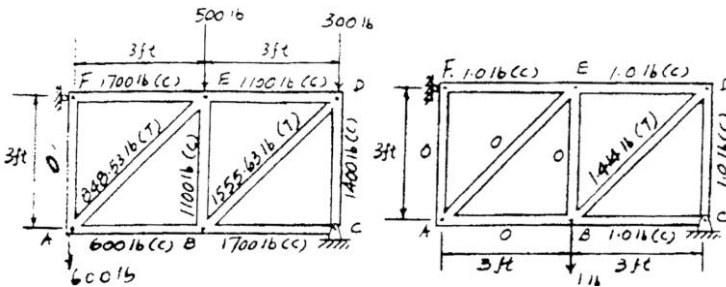
یک از اعضای خرپا، دارای سطح مقطع $A=0.5 \text{ in}^2$ و $E=29(10^3) \text{ ksi}$ می‌باشد.

شکل مسئله ۹-۱۱

حل) با اعمال یک نیروی به اندازه واحد، در جهت قائم و به سمت پایین در B، نیروهای داخلی ایجاد شده در اثر بار واحد و نیروی خارجی را تعیین می‌نماییم. با توجه به شکل داریم:

$$1 \times \Delta_{B_v} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{1}{AE} [1.414 \times 1555.6 \times 4.243 + (-1) \times (-1700) \times 3 + (-1) \times (-1400) \times 3 + (-1) \times (-1100) \times 3 + (-1) \times (-1700) \times 3] \times (12) = \frac{27034 \times 12}{0.5 \times 29 \times 10^6} = 0.0224 \text{ in}$$

۹-۱۲) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

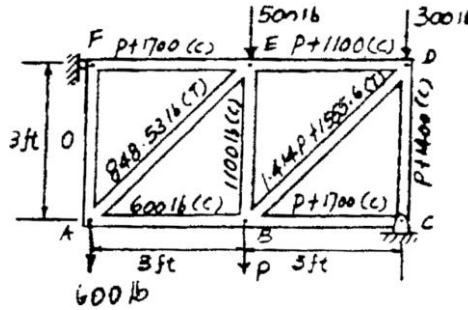
$$\Delta_{B_v} = \sum N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{1}{AE} [(-600) \times 0 \times 3 + 848.5 \times 0 \times 4.243 + (-1100) \times 0 \times 3 + (1.414P + 1555.6)(1.414)(4.243) + (-(P+1700))(-1)(3) + (-(P+1400))(-1)(3)]$$

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

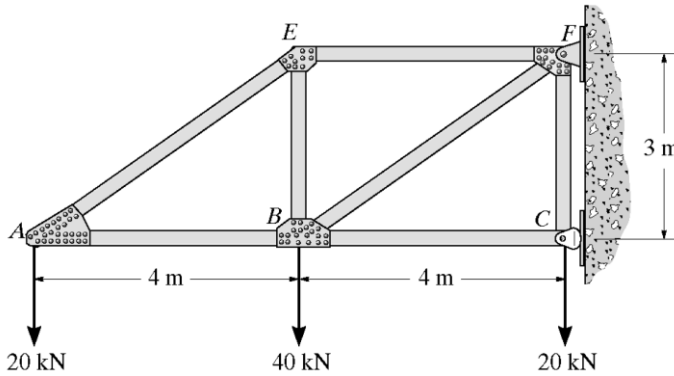
$$+(- (P+1100))(-1)(3) + (- (P+1700))(-1)(3)$$

با توجه به اینکه $P=0$ می‌باشد، داریم:

$$\Delta_{B_v} = \frac{27034 \times 12}{0.5 \times 29 \times 10^6} = 0.0224 \text{ in}$$

۹-۱۳) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در مفصل A از خرابی زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خرپا، دارای سطح مقطع 100 mm^2 و $E=200 \text{ GPa}$ می‌باشد.

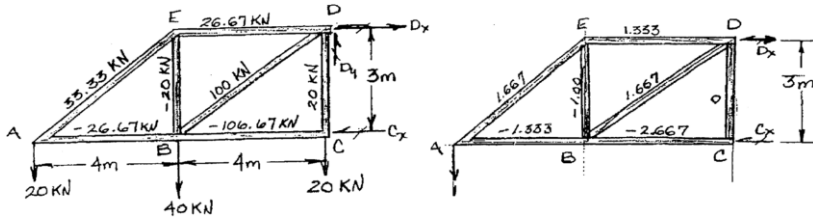
شکل مسئله ۹-۱۳

حل) با اعمال یک نیروی به اندازه واحد، در جهت قائم و به سمت پایین در A نیروهای داخلی ایجاد شده در اثر بار واحد و نیروی خارجی را تعیین می‌نماییم. بنابراین داریم:

$$1 \times \Delta_{A_v} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{33.33 \times 1.667 \times 5}{AE} + \frac{26.67 \times 1.333 \times 4}{AE} + \frac{(-20) \times (-1) \times 3}{AE}$$

$$\frac{100 \times 1.667 \times 5}{AE} + \frac{-26.67 \times (-1.333) \times 4}{AE} + \frac{(-2.667) \times (-106.67) \times 4}{AE} + \frac{200 \times 0 \times 3}{AE}$$

$$= \frac{2593.33}{AE} = \frac{2593.33 \times 10^3}{100 \times 10^{-6} \times 200 \times 10^6} = 0.13 \text{ m} = 130 \text{ mm}$$

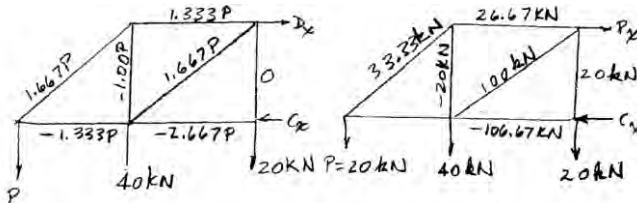

۹-۱۴) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

$$\Delta_{A_v} = \sum N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{33.33 \times 1.667 \times 5}{AE} + \frac{26.67 \times 1.333 \times 4}{AE} + \frac{(-20) \times (-1) \times 3}{AE} + \frac{100 \times 1.667 \times 5}{AE} + \frac{-26.67 \times (-1.333) \times 4}{AE} + \frac{-2.667 \times (-106.67) \times 4}{AE} + \frac{20 \times 0 \times 3}{AE}$$

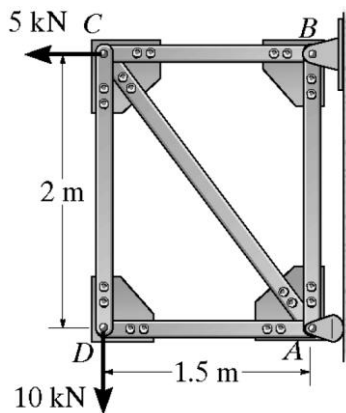
$$= \frac{2593.33}{AE} = \frac{2593.33 \times 10^3}{100 \times 10^{-6} \times 200 \times 10^6} = 0.13m = 130mm$$

۹-۱۵) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی افقی ایجاد شده در مفصل C از

خرپای زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خرپا، دارای سطح مقطع $400mm^2$ و

$E=200GPa$ می‌باشد.

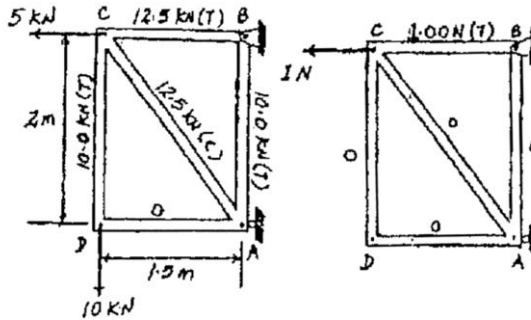
شکل مسئله ۹-۱۵

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

حل) با اعمال یک نیروی به اندازه واحد، در جهت افقی و به سمت چپ در C نیروهای داخلی ایجاد شده در اثر بار واحد و نیروی خارجی را تعیین می‌نماییم. بنابراین داریم:

عضو	n	N	L	nNL
AB	0	$10(10^3)$	2	0
BC	1	$12.5(10^3)$	1.5	$18.75(10^3)$
CD	0	$10(10^3)$	2	0
AD	0	0	1.5	0
AC	0	$-12.5(10^3)$	2.5	0
				$\Sigma = 18.75 \times 10^3$

$$1 \times \Delta_{C_h} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{18.75 \times 10^3}{AE} = \frac{18.75 \times 10^3}{0.4 \times 10^{-3} (200 \times 10^9)} = 0.2344 \times 10^{-3} m = 0.234 mm \leftarrow$$

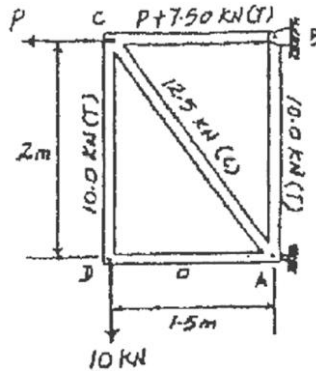
۹-۱۶) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

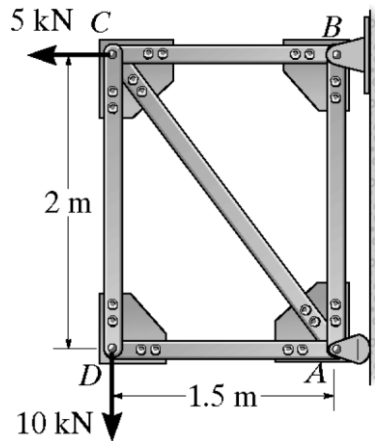
عضو	N	$\partial N / \partial P$	$N(P=5)$	L	$N(\partial N / \partial P)L$
AB	10	0	10.0	2	0
BC	$P+7.5$	1	12.5	1.5	18.75
CD	10	0	10	2	0
AD	0	0	0	1.5	0
AC	-12.5	0	-12.5	2.5	0
					$\Sigma = 18.75$

$$\Delta_{C_h} = \Sigma N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{18.75 \times 10^3}{AE} = \frac{18.75 \times 10^3}{0.4 \times 10^{-3} \times 200 \times 10^9}$$

$$= 0.2344 \times 10^{-3} m = 0.234 mm \leftarrow$$

۹-۱۷) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در مفصل D از خرابای زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خرپا، دارای سطح مقطع 400mm^2 و $E=200\text{GPa}$ می‌باشد.

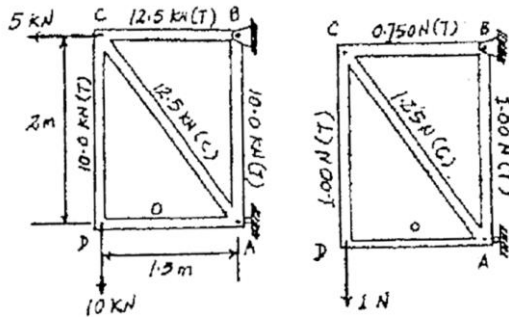
شکل مسئله ۹-۱۷

حل) با اعمال یک نیروی به اندازه واحد، در جهت قائم و به سمت پایین در D نیروهای داخلی ایجاد شده در اثر بار واحد و نیروی خارجی را تعیین می‌نماییم. بنابراین داریم:

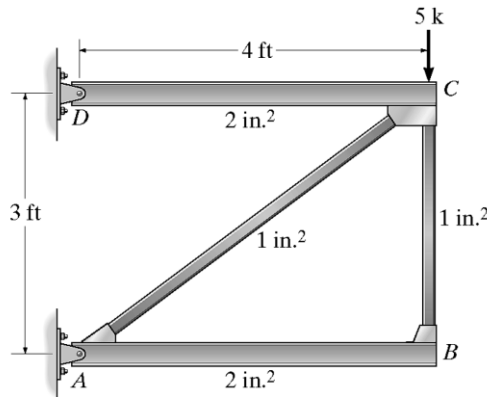
عضو	n	N	L	nNL
AB	1	$10(10^3)$	2	$20(10^3)$
BC	0.75	$12.5(10^3)$	1.5	$14.0625(10^3)$
CD	1	$10(10^3)$	2	$20(10^3)$
AD	0	0	1.5	0
AC	-1.25	$-12.5(10^3)$	2.5	$39.0625(10^3)$
				$\Sigma = 93.125 \times 10^3$

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

$$1 \times \Delta_{D_v} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{93.125 \times 10^3}{AE} = \frac{93.125 \times 10^3}{0.4 \times 10^{-3} (200 \times 10^9)} = 1.164 \times 10^{-3} m = 1.16 mm \downarrow$$

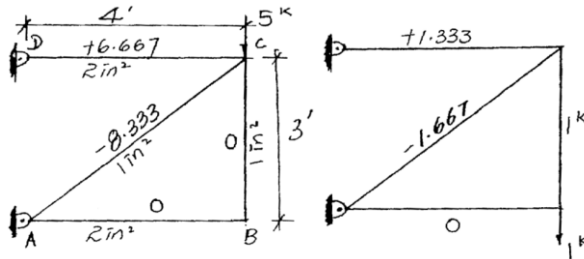
۹-۱۸) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در مفصل B از خرابی زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خرابا در انتهای خود به صورت مفصلی و می‌باشد. $E=29(10^3)ksi$

شکل مسئله ۹-۱۸

حل) با اعمال یک نیروی به اندازه واحد، در جهت قائم و به سمت پایین در B نیروهای داخلی ایجاد شده در اثر بار واحد و نیروی خارجی را تعیین می‌نماییم. بنابراین داریم:

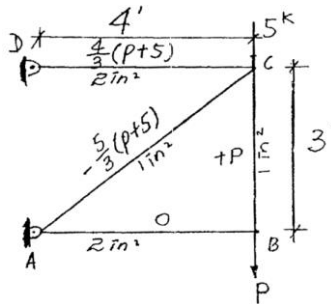
$$\Delta_{B_v} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{1.333 \times 6.667 \times 4 \times 12}{2 \times 29 \times 10^3} = \frac{-1.667 \times (-8.333) \times 5 \times 12}{1 \times 29 \times 10^3} + 0 + 0 = 0.0361$$

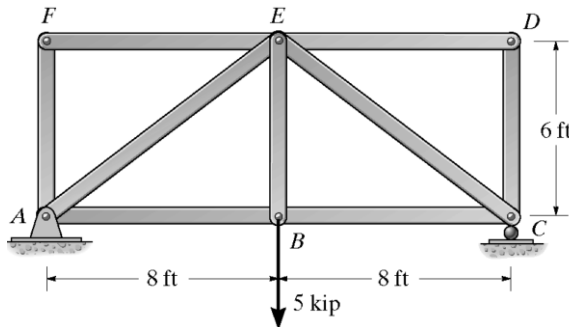
۱۹-۹) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

(حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

$$\Delta_{B_v} = \sum N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{4}{3} \times 5 \times \frac{4}{3} \left(\frac{4 \times 12}{2 \times 29 \times 10^3} \right) + \left(-\frac{5}{3} \right) \times 5 \times \left(-\frac{5}{4} \right) \times \frac{5 \times 12}{1 \times 29 \times 10^3} + 0 + 0 = 0.0361 \text{ in}$$

۲۰-۹) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در مفصل E از خرابی زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خرپا در انتهای خود به صورت مفصلی و سطح مقطع آنها برابر 4.5 in^2 و $E = 29(10^3) \text{ ksi}$ می‌باشد.

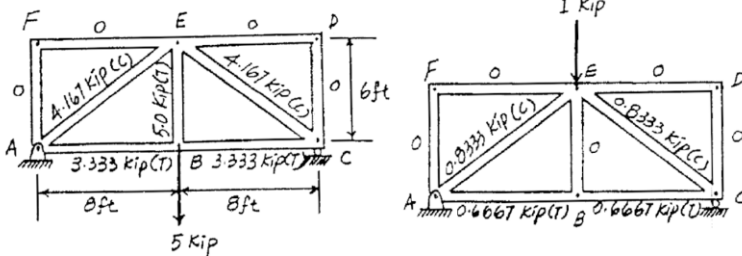
شکل مسئله ۲۰-۹

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

حل) با اعمال یک نیروی به اندازه واحد، در جهت قائم و به سمت پایین در E نیروهای داخلی ایجاد شده در اثر بار واحد و نیروی خارجی را تعیین می‌نماییم. بنابراین داریم:

عضو	n	N	L	nNL
AB	0.6667	3.333	96	213.33
BC	0.6667	3.333	96	213.33
CD	0	0	72	0
DE	0	0	96	0
EF	0	0	96	0
AF	0	0	72	0
AE	-0.8333	-4.167	120	416.67
CE	-0.8333	-4.167	120	416.67
BE	0	5	72	0
				$\Sigma = 1260$

$$1 \times \Delta_{E_v} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{1260}{AE} = \frac{1260}{4.5 \times 29 \times 10^3} = 0.00966 \text{ in} \downarrow$$

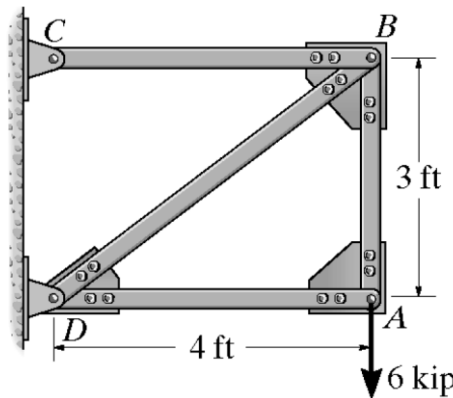
۹-۲۱) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

عضو	N	$\partial N / \partial P$	$N(P=0)$	L	$N(\partial N / \partial P)L$
AB	$0.6667P+3.333$	0.6667	3.33	96	213.33
BC	$0.6667P+3.333$	0.6667	3.33	96	213.33
CD	0	0	0	72	0
DE	0	0	0	96	0
EF	0	0	0	96	0
AF	0	0	0	72	0
AE	$-(0.8333P+4.167)$	-0.8333	-4.167	120	416.67
CE	$-(0.8333P+4.167)$	-0.8333	-4.167	120	416.67
BE	5	0	5	72	0
					$\Sigma = 1260$

$$\Delta_{E_v} = \Sigma N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{1260}{AE} = \frac{1260}{4.5(29 \times 10^3)} = 0.00966 \text{ in} \downarrow$$

۲۲-۹) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در مفصل A از خرابی زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خرپا در انتهای خود به صورت مفصلی و سطح مقطع آنها برابر 3in^2 و $E=29(10^3)\text{ksi}$ می‌باشد.

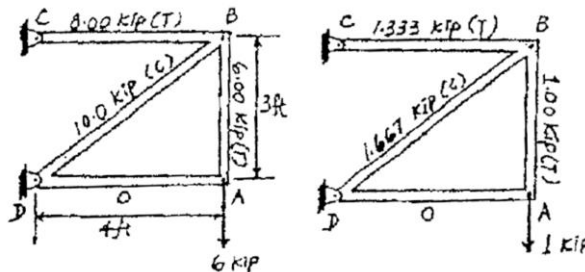

شکل مسئله ۲۲-۹

حل) با اعمال یک نیروی به اندازه واحد، در جهت قائم و به سمت پایین در A نیروهای داخلی ایجاد شده در اثر بار واحد و نیروی خارجی را تعیین می‌نماییم. بنابراین داریم:

عضو	n	N	L	nNL
AB	1	6	36	216
BC	1.33	8	48	512
AD	0	0	48	0
BD	-1.667	-10	60	1000
				$\Sigma = 1728$

$$1 \times \Delta_{A_v} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{1728}{AE} = \frac{1728}{3 \times 29 \times 10^3} = 0.0199\text{in} \downarrow$$

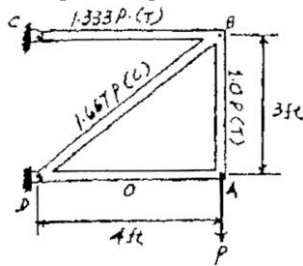
۲۳-۹) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگیانو دوباره حل نمایید.

حل) با استفاده از قضیه کاستیگیانو داریم:

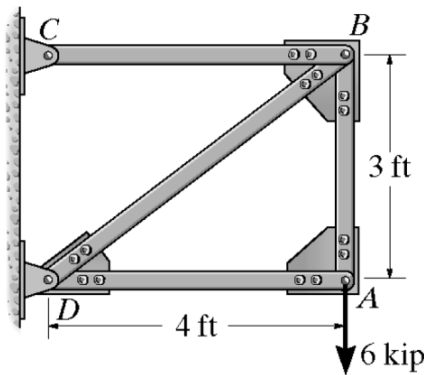
روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

عضو	N	$\partial N / \partial P$	$N(P=6)$	L	$N(\partial N / \partial P)L$
AB	P	1	6	36	216
BC	$1.333P$	1.333	8	48	512
AD	0	0	0	48	0
BD	$-1.667P$	-1.667	-10	60	1000
					$\Sigma = 1728$

$$\Delta_{A_v} = \Sigma N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{1728}{AE} = \frac{1728}{3[29 \times 10^3]} = 0.0199 \text{ in} \downarrow$$

۹-۲۴) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در مفصل B از خرابی زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خرپا در انتهای خود به صورت مفصلی و سطح مقطع آنها برابر 3 in^2 و $E = 29(10^3) \text{ ksi}$ می‌باشد.

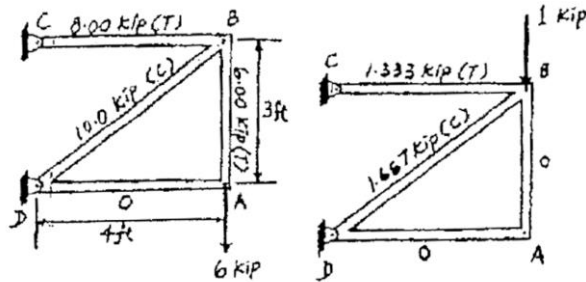
شکل مسئله ۹-۲۴

حل) با اعمال یک نیروی به اندازه واحد، در جهت قائم و به سمت پایین در B نیروهای داخلی ایجاد شده در اثر بار واحد و نیروی خارجی را تعیین می‌نماییم. بنابراین داریم:

عضو	n	N	L	nNL
AB	0	6	36	0
BC	1.33	8	48	512
AD	0	0	48	0
BD	-1.667	-10	60	1000

$$\Sigma = 1512$$

$$1 \times \Delta_{B_v} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{1512}{AE} = \frac{1512}{3 \times 29 \times 10^3} = 0.0174 \text{ in} \downarrow$$

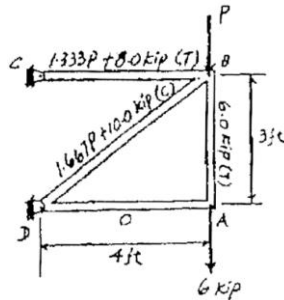

۲۵-۹) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

(حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

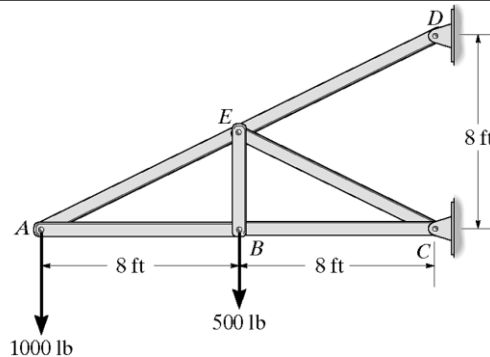
عضو	N	$\partial N / \partial P$	$N(P=0)$	L	$N(\partial N / \partial P)L$
AB	6	0	6	36	0
BC	$1.333P+8$	1.333	8	48	512
AD	0	0	0	48	0
BD	$-(1.667P+10)$	-1.667	-10	60	1000
					$\Sigma = 1512$

$$\Delta_{B_v} = \Sigma N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{1512}{AE} = \frac{1512}{3[29 \times 10^3]} = 0.0174 \text{ in} \downarrow$$

۲۶-۹) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در مفصل A از خرابای زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خرپا در انتهای خود به صورت مفصلی، سطح مقطع آنها برابر 2 in^2 و $E = 29(10^3) \text{ ksi}$ می‌باشد.

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

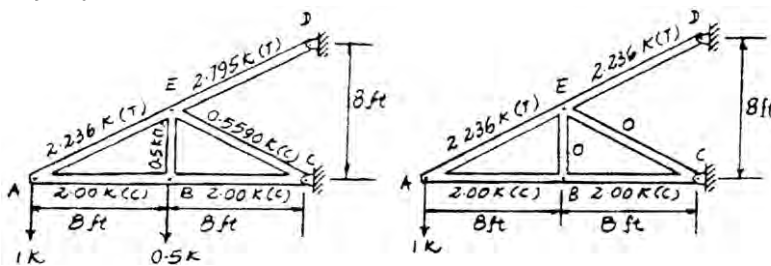

شکل مسئله ۹-۲۶

حل) با اعمال یک نیروی به اندازه واحد، در جهت قائم و به سمت پایین در A نیروهای داخلی ایجاد شده در اثر بار واحد و نیروی خارجی را تعیین می‌نماییم. بنابراین داریم:

$$1 \times \Delta_{A_v} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{1}{AE} (2(-2)(-2)8 + (2.236)(2.236)(8.944) + (2.236)(2.795)(8.944))$$

$$= \frac{164.62 \times 12}{2 \times 29 \times 10^3} = 0.0341 \text{ in}$$

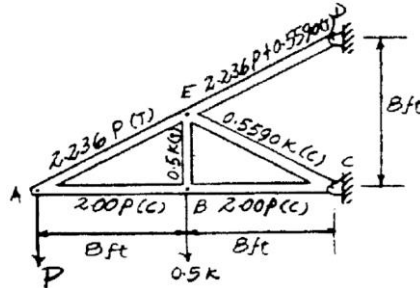
۹-۲۷) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

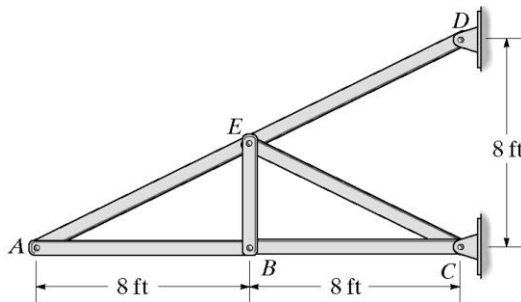
$$\Delta_{A_v} = \sum N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{1}{AE} [-2P(-2)(8) + (2.236P)(2.236)(8.944) + (-2P)(-2)(8) + (2.236P + 0.559) + (2.236P)(8.944)](12)$$

با در نظر گرفتن $P=1$ ، داریم:

$$\Delta_{A_v} = \sum N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{164.62 \times 12}{2 \times 29 \times 10^3} = 0.0341 \text{ in}$$

۲۸-۹) در خرابای شکل زیر، تغییر مکان قائم مفصل A را تعیین نمایید. اعضای AB و BC به اندازه $\Delta T = 200^\circ F$ افزایش می‌یابد. سطح مقطع اعضا برابر $A = 2 \text{ in}^2$ و ضریب ارتجاعی $E = 29(10^3) \text{ ksi}$ در نظر بگیرید. همچنین ضریب انبساط حرارتی $\alpha = 6.6 \times 10^{-6} / ^\circ F$ می‌باشد.

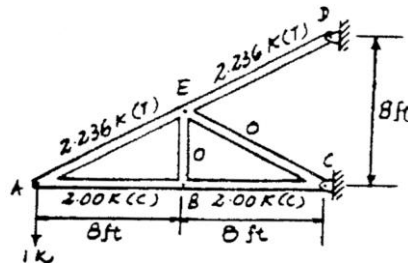

شکل مسئله ۲۸-۹

حل) با استفاده از مسئله ۹-۲۶ داریم:

$$\Delta_{A_v} = \sum n \alpha \Delta T L = (-2) \times 6.6 \times 10^{-6} \times 200 \times 8 \times 12 + (-2) \times 6.6 \times 10^{-6} \times 200 \times 8 \times 12$$

$$= -0.507 \text{ in} = 0.507 \text{ in } \uparrow$$

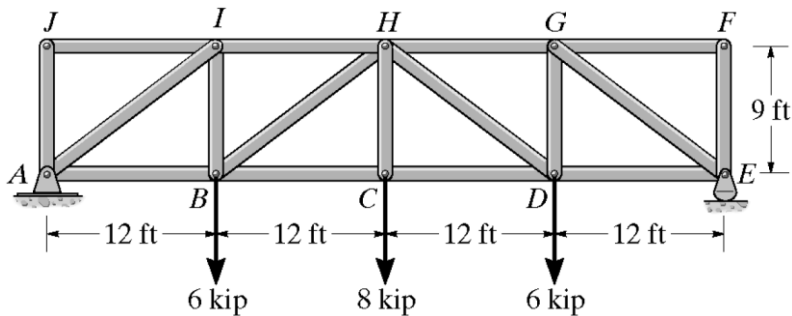
۲۹-۹) در خرابای مسئله قبل، تغییر مکان قائم مفصل A را تعیین نمایید. عضو AE، به اندازه 0.5 in کوتاه‌تر ساخته شده است.

حل) با توجه به مسئله ۹-۲۶ داریم:

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

$$\Delta_{A_v} = \sum n\Delta L = (2.236) \times (-0.5) = -1.12 \text{ in} = 1.12 \text{ in} \uparrow$$

۳۰-۹) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در مفصل C از خرابی زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خرپا در انتهای خود به صورت مفصلی و سطح مقطع آنها برابر 4.5 in^2 و $E = 29(10^3) \text{ ksi}$ می‌باشد.

شکل مسئله ۳۰-۹

حل) با اعمال یک نیروی واحد، در جهت قائم و به سمت پایین در C داریم:

$$\Delta_{C_v} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{21232}{4.5 \times 29 \times 10^3} = 0.163 \text{ in}$$

۳۱-۹) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

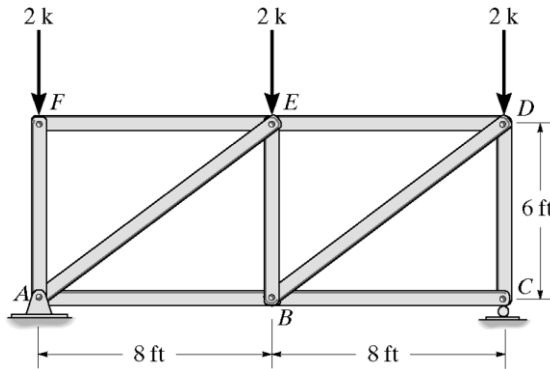
حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

عضو	N	$\partial N / \partial P$	$N(P=8)$	L	$N(\partial N / \partial P)L$
AB	$0.6667P+8$	0.6667	13.33	144	1280
DE	$0.6667P+8$	0.6667	13.33	144	1280
BC	$1.333P+8$	1.333	18.67	144	3584
CD	$1.333P+8$	1.333	18.67	144	3584
AJ	0	0	0	108	0
EF	0	0	0	108	0
IJ	0	0	0	144	0
FG	0	0	0	144	0
HI	$-(0.6667P+8)$	-0.6667	-13.33	144	1280
GH	$-(0.6667P+8)$	-0.6667	-13.33	144	1280
AI	$-(0.8333P+10)$	-0.8333	-16.67	180	2500
EG	$-(0.8333P+10)$	-0.8333	-16.67	180	2500
BI	$0.5P+6$	0.5	10	108	540
DG	$0.5P+6$	0.5	10	108	540
BH	$-0.8333P$	-0.8333	-6.667	180	1000
DH	$-0.8333P$	-0.8333	-6.667	180	1000
CH	P	1	8	108	864

			$\Sigma = 21232$
--	--	--	------------------

$$\Delta_{B_v} = \Sigma N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{21232}{4.5 \times 29 \times 10^3} = 0.163 \text{ in } \downarrow$$

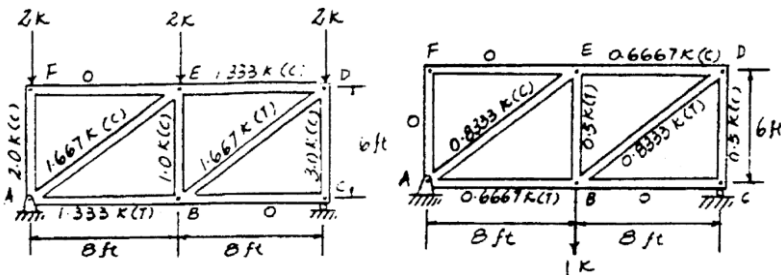
۳۲-۹) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در مفصل B از خرابی زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خرابی در انتهای خود به صورت مفصلی و سطح مقطع آنها برابر 1.5 in^2 و $E = 29(10^3) \text{ ksi}$ می‌باشد.

شکل مسئله ۳۲-۹

حل) با اعمال یک نیروی واحد، در جهت قائم و به سمت پایین در B داریم:

$$\Delta_{B_v} = \Sigma \frac{nNL}{AE} = \frac{1}{AE} [(-1.667)(-0.8333) \times 10 + 1.667 \times 0.8333 \times 10 + 0.6667 \times 1.333 \times 8 + (0.6667)(-1.333) \times 8 + (-1)(0.5) \times 6 + (-0.5)(-3) \times 6] \times 12 = \frac{576}{1.5 \times 29 \times 10^3} = 0.0132 \text{ in}$$

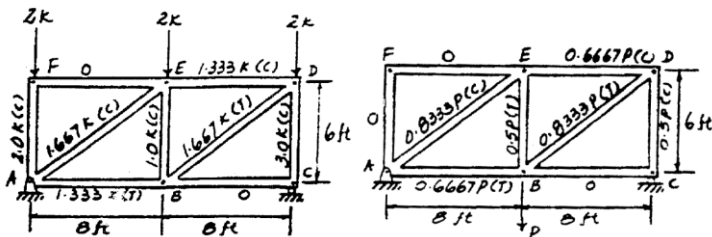
۳۳-۹) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

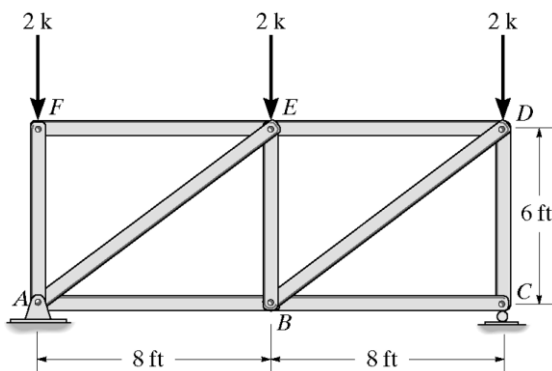
$$\Delta_{B_v} = \Sigma N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = [(-1.333)(-0.6667) \times 8 + 1.333 \times 0.6667 \times 8 + (-1) \times 0.5 \times 6 + (-1.667)(-0.8333) \times 10]$$

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

$$+1.667 \times 0.8333 \times 10 + (-3)(-0.5) \times 6] \frac{12}{AE} = \frac{576}{1.5 \times 29 \times 10^3} = 0.0132 \text{ in}$$

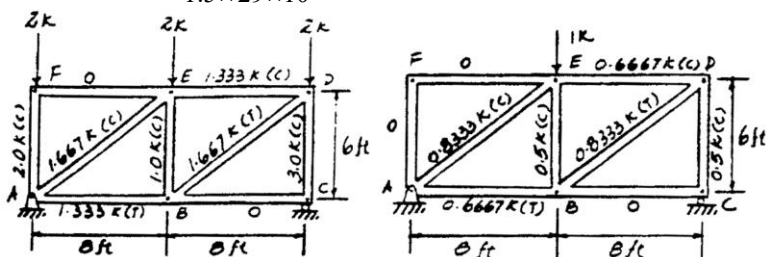
۳۴-۹) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در مفصل E از خرابی زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خراب در انتهای خود به صورت مفصلی و سطح مقطع آنها برابر 1.5 in^2 و $E = 29(10^3) \text{ ksi}$ می‌باشد.

شکل مسئله ۳۴-۹

حل) با اعمال یک نیروی واحد، در جهت قائم و به سمت پایین در E داریم:

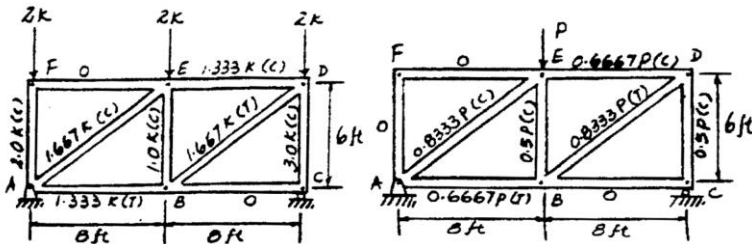
$$\Delta_{E_v} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{1}{AE} [(-0.8333)(-1.667) \times 10 + 0.8333 \times 1.6667 \times 10 + 0.6667 \times 1.333 \times 8 + (-0.6667)(-1.333) \times 8 + (-1)(-0.5) \times 6 - 0.5 \times (-3) \times 6] \times 12 = \frac{648}{1.5 \times 29 \times 10^3} = 0.0149 \text{ in}$$

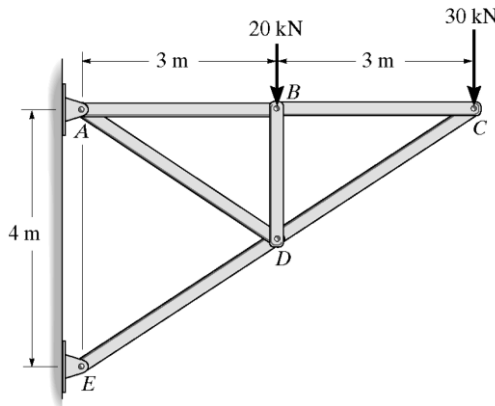
۳۵-۹) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگیانو دوباره حل نمایید.

(حل) با استفاده از قضیه کاستگیانو داریم:

$$\Delta_{E_v} = \sum N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = [(-1.667)(-0.8333) \times 10 + 1.667 \times 0.8333 \times 10 + (-1)(-0.5) \times 6 + (-0.5)(-3) \times 6 + (0.6667) \times 1.333 \times 8 + (-0.6667)(-1.333) \times 8] \frac{12}{AE} = \frac{648}{1.5 \times 29 \times 10^3} = 0.0149 \text{ in}$$

۹-۳۶) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در مفصل D از خرابی زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خراب، دارای سطح مقطع 300mm^2 و $E=200\text{GPa}$ می‌باشد.

شکل مسئله ۹-۳۷

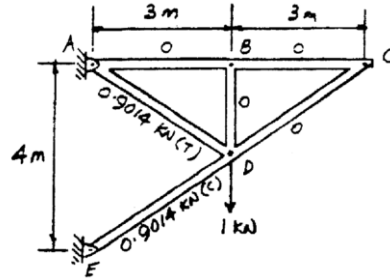
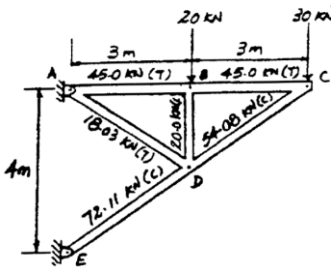
(حل) با اعمال یک نیروی واحد، در جهت قائم و به سمت پایین در D داریم:

عضو	n	N	L	nNL
AB	0	45	3	0
AD	0.9014	18.03	$\sqrt{13}$	58.59
BC	0	45	3	0
BD	0	-20	2	0
CD	0	-54.08	$\sqrt{13}$	0

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

$\mathcal{D}E$	-0.9014	-72.11	$\sqrt{13}$	234.36
				$\Sigma = 292.95$

$$\Delta_{D_v} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{282.95 \times 10^3}{300 \times 10^{-6} \times 200 \times 10^9} = 4.88 \times 10^{-3} \text{ m} = 4.88 \text{ mm}$$

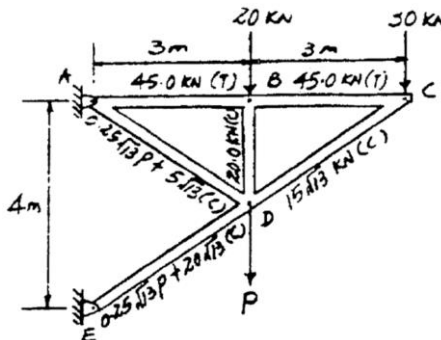
۹-۳۷) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

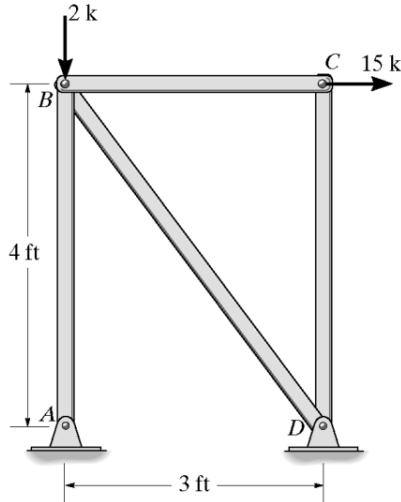
عضو	N	$\partial N / \partial P$	$N(P=0)$	L	$N(\partial N / \partial P)L$
AB	45	0	45	3	0
AD	$0.25\sqrt{13}P + 5\sqrt{13}$	$0.25\sqrt{13}$	$5\sqrt{13}$	$\sqrt{13}$	58.59
BC	45	0	45	3	0
BD	-20	0	-20	2	0
CD	$-15\sqrt{13}$	0	$-15\sqrt{13}$	$\sqrt{13}$	0
DE	$-(0.25\sqrt{13} + 20\sqrt{13})$	$-0.25\sqrt{13}$	$-20\sqrt{13}$	$\sqrt{13}$	234.36
					$\Sigma = 292.95$

$$\Delta_{D_v} = \Sigma N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{292.95}{AE}$$

$$= \frac{292.95 \times 10^3}{300 \times 10^{-6} \times 200 \times 10^9} = 4.88 \times 10^{-3} \text{ m} = 4.88 \text{ mm}$$

۳۸-۹) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی افقی ایجاد شده در مفصل C از خریای زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خریا در انتهای خود به صورت مفصلی و سطح مقطع آنها برابر 3in^2 و $E=29(10^3)\text{ksi}$ می‌باشد.

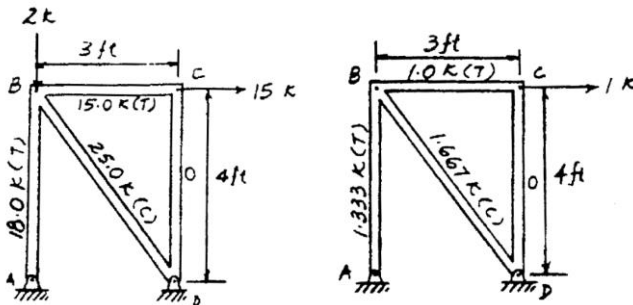

شکل مسئله ۳۸-۹

حل) با اعمال یک نیروی واحد، در جهت افقی و به سمت راست در C داریم:

عضو	n	N	L	nNL
AB	1.333	18	48	1152
BC	1.00	15	36	540
BD	-1.667	-25	60	2500
CD	0	0	48	0
				$\Sigma = 4192$

$$\Delta_{c_h} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{4192}{3 \times 29 \times 10^3} = 0.0482\text{in}$$

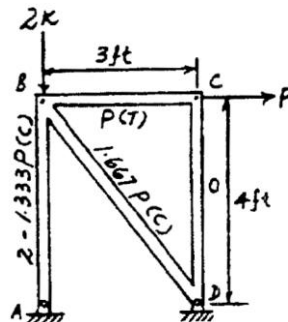
۳۹-۹) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

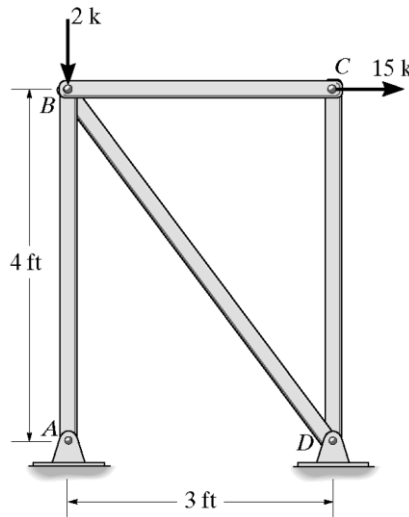
حل) با استفاده از قضیه کاستگیانو داریم:

عضو	N	$\partial N / \partial P$	$N(P=15)$	L	$N(\partial N / \partial P)L$
AB	$-(2-1.333P)$	1.333	18	48	1152
BC	P	1.00	15	36	540
BD	$-1.6667P$	-1.667	25	60	2500
CD	0	0	0	48	0
					$\Sigma = 4192$

$$\Delta_{c_h} = \sum N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{4192}{3 \times 29 \times 10^3} = 0.0482 \text{ in}$$

۹-۴۰) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی افقی ایجاد شده در مفصل B از خرپای زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خرپا در انتهای خود به صورت مفصلی و سطح مقطع آنها برابر 3 in^2 و $E = 29(10^3) \text{ ksi}$ می‌باشد.

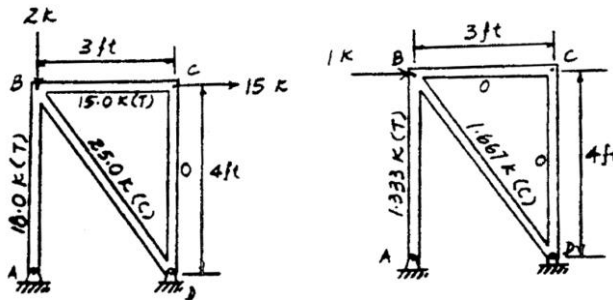

شکل مسئله ۹-۴۰

(حل) با اعمال یک نیروی واحد، در جهت افقی و به سمت راست، در B داریم:

عضو	n	N	L	nNL
AB	1.333	18	48	1152
BC	0	15	36	0
BD	-1.667	-25	60	2500
CD	0	0	48	0
				$\Sigma = 3652$

$$\Delta_{B_h} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{3652}{3 \times 29 \times 10^3} = 0.042 \text{ in}$$

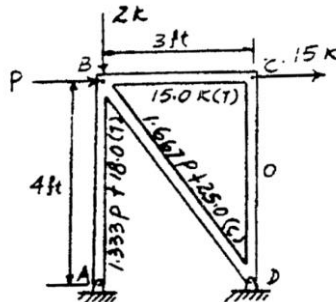

۹-۸) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

(حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

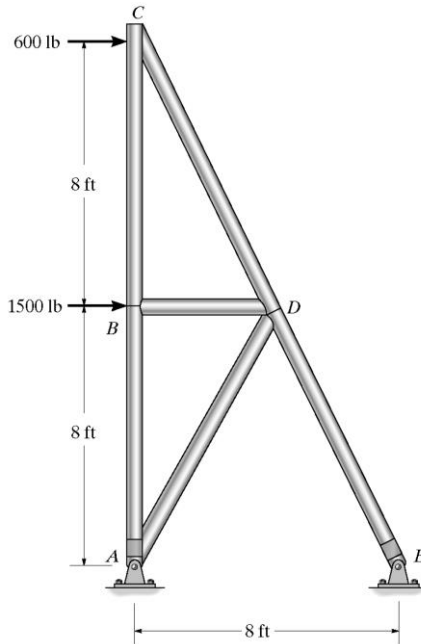
عضو	N	$\partial N / \partial P$	$N(P=0)$	L	$N(\partial N / \partial P)L$
AB	$1.333P+18$	1.333	18	48	1152
BC	15	0	15	36	0
BD	$-(1.667P+25)$	-1.667	-25	60	2500
CD	0	0	0	48	0
					$\Sigma = 3652$

$$\Delta_{B_h} = \sum N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{3652}{3 \times 29 \times 10^3} = 0.042 \text{ in}$$

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

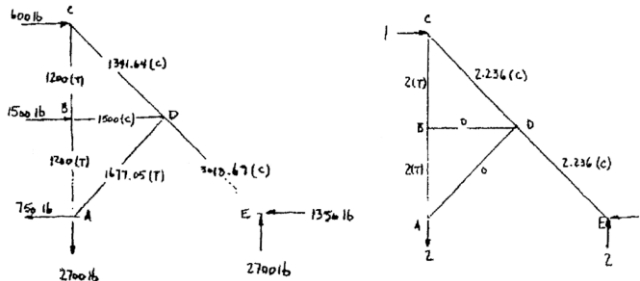
۹-۴۲) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی افقی ایجاد شده در مفصل C از خرابی زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خرابی در انتهای خود به صورت مفصلی می‌باشد.

شکل مسئله ۹-۴۲

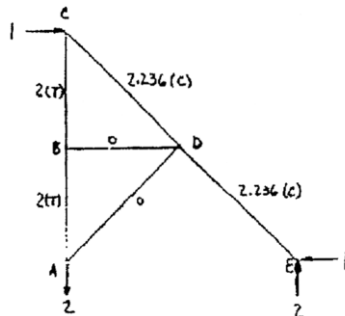
حل) با اعمال یک نیروی واحد، در جهت افقی و به سمت راست در C داریم:

$$\Delta_{C_h} = \sum \frac{nNL}{AE} = 2 \left(\frac{2 \times 1200 \times 8 \times 12}{AE} \right) + \frac{-2.236 \times (-1341.64) (\sqrt{80}) \times 12}{AE} + \frac{(-2.236) \times (-3018.69) (\sqrt{80}) \times 12}{AE} = \frac{1.51 \times 10^6}{AE} \rightarrow$$

۹-۴۳) در تیر مسئله ۹-۴۲، بارهای اعمال شده بر روی سازه را حذف نمایید و مقدار جابجایی افقی ایجاد شده در مفصل C را در حالتی که دمای اعضای AB و BC به اندازه $\Delta T = 200^\circ F$ افزایش می‌یابد را تعیین نمایید. سطح مقطع اعضا برابر $A = 2 \text{ in}^2$ و ضریب ارتجاعی $E = 29(10^3) \text{ ksi}$ در نظر بگیرید. همچنین ضریب انبساط حرارتی $\alpha = 10^{-6} / ^\circ F$ می‌باشد.

$$\Delta_{C_h} = \sum n\alpha\Delta TL = 2 \times 10^{-6} \times 200 \times 8 \times 12 + 2 \times 10^{-6} \times 200 \times 8 \times 12 = 0.0768 \text{ in} \rightarrow$$

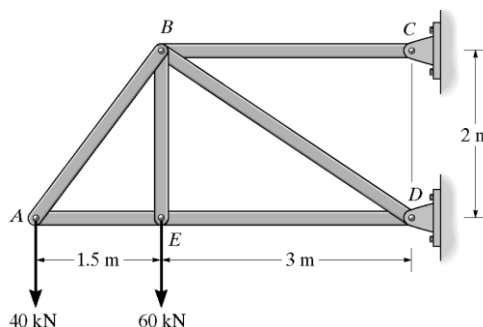

۹-۴۴) در تیر مسئله ۹-۴۲، بارهای اعمال شده بر روی سازه را حذف نمایید و مقدار جابجایی افقی ایجاد شده در مفصل C را در حالتی عضو CD به اندازه 0.5 in کوتاه‌تر ساخته شود را تعیین نمایید.

(حل)

$$\Delta_{C_h} = \sum n\Delta T = -2.236 \times (-0.5) = 1.12 \text{ in} \rightarrow$$

۹-۴۵) با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در مفصل A از خرابی زیر را تعیین نمایید. هر یک از اعضای خرپا، دارای سطح مقطع 400 mm^2 و $E = 200 \text{ GPa}$ می‌باشد.

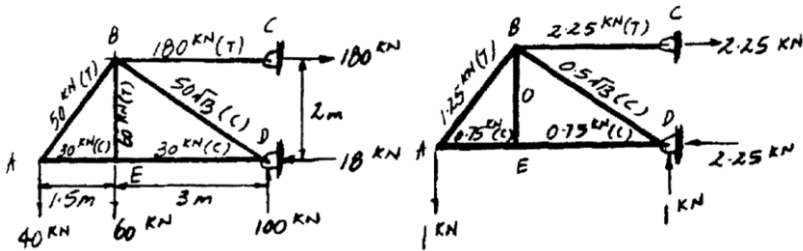
شکل مسئله ۹-۴۵

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

(حل) با اعمال یک نیروی واحد، در جهت قائم در A داریم:

عضو	n	N	L	nNL
AB	1.25	50	2.5	156.26
AE	-0.75	-30	1.5	33.75
BC	2.25	180	3	1215
BD	$-0.5\sqrt{13}$	$-50\sqrt{13}$	$\sqrt{13}$	1171.8
BE	0	60	2	0
DE	-0.75	-30	3	67.5
				$\Sigma = 2644.30$

$$\Delta_{A_v} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{2644.30 \times 10^3}{400 \times 10^{-6} \times 200 \times 10^9} = 0.033 \text{ lm} = 33.1 \text{ mm}$$

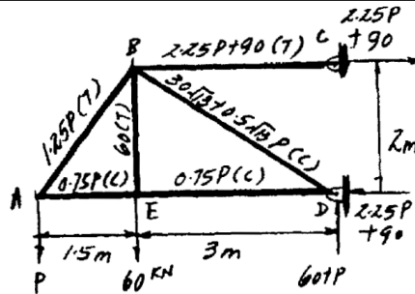

(۹-۶) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگیانو دوباره حل نمایید.

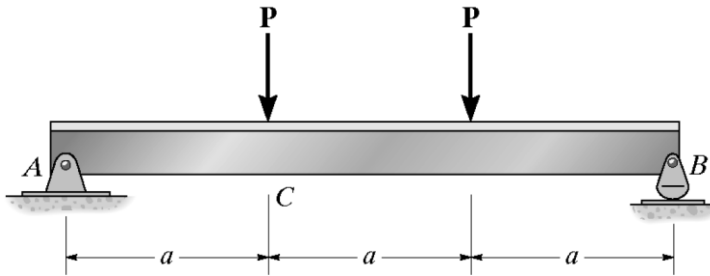
(حل) با استفاده از قضیه کاستیگیانو داریم:

عضو	N	$\partial N / \partial P$	$N(P = 40)$	L	$N(\partial N / \partial P)L$
AB	$1.25P$	1.25	50	2.5	156.26
AE	$-0.75P$	-0.75	-30	1.5	33.75
BC	$2.25P + 90$	2.25	180	3	1215
BD	$-(30\sqrt{13} + 0.5\sqrt{13}P)$	$-0.5\sqrt{13}$	$-50\sqrt{13}$	$\sqrt{13}$	1171.8
BE	60	0	60	2	0
DE	$-0.75P$	-0.75	-30	3	67.5
					$\Sigma = 2644.30$

$$\Delta_{B_h} = \sum N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{2644.3 \times 10^3}{400 \times 10^{-6} \times 200 \times 10^9} = 0.033 \text{ lm} = 33.1 \text{ mm}$$

۹-۴۷) در تیر شکل زیر، با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در C را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

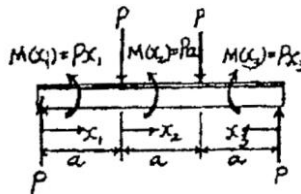

شکل مسئله ۹-۴۷

حل) با اعمال یک نیروی واحد، در جهت قائم در C داریم:

$$1. \Delta = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx \Rightarrow \Delta_C = \frac{1}{EI} \int_0^a \left(\frac{2}{3}x_1\right)(Px_1)dx_1 + \frac{1}{EI} \int_0^a \left(\frac{1}{3}(2a-x_2)\right)(Pa)dx_2$$

$$+ \frac{1}{EI} \int_0^a \left(\frac{x_3}{3}\right)(Px_3)dx_3 = \frac{5Pa^3}{6EI} \downarrow$$

۹-۴۸) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

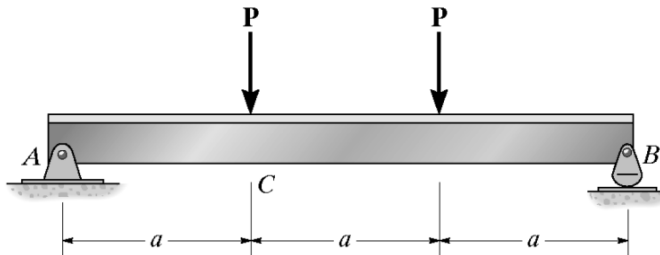
$$\Delta = \int_0^L M \left(\frac{\partial M}{\partial P'} \right) \frac{dx}{EI} \Rightarrow$$

$$\Delta_C = \frac{1}{EI} \int_0^a (Px_1) \left(\frac{2}{3}x_1 \right) dx_1 + \frac{1}{EI} \int_0^a (Pa) \left(\frac{1}{3}(2a-x_2) \right) dx_2$$

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

$$+ \frac{1}{EI} \int_0^a (Px_3) \left(\frac{x_3}{3} \right) dx_3 = \frac{5Pa^3}{6EI} \downarrow$$

۹-۴۹) در تیر شکل زیر، با استفاده از روش کار مجازی، مقدار دوران ایجاد شده در C را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

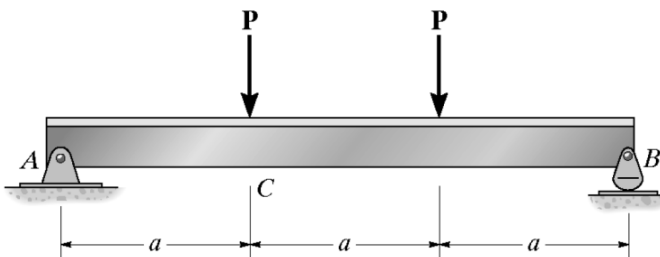
شکل مسئله ۴۹-۹

حل) با اعمال یک دوران واحد، در C داریم:

$$1.\theta = \int_0^L \frac{m_\theta M}{EI} dx \Rightarrow \theta_C = \frac{1}{EI} \int_0^a \left(\frac{x_1}{3a} \right) (Px_1) dx_1 + \frac{1}{EI} \int_0^a \left(\frac{1}{3a} (2a - x_2) \right) (Pa) dx_2$$

$$+ \frac{1}{EI} \int_0^a \left(\frac{x_3}{3a} \right) (Px_3) dx_3 = \frac{Pa^2}{2EI}$$

۹-۵۰) در تیر شکل زیر، با استفاده از روش کار مجازی، مقدار شیب ایجاد شده در A را تعیین نمایید. مقدار EI در طول تیر ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۵۰-۹

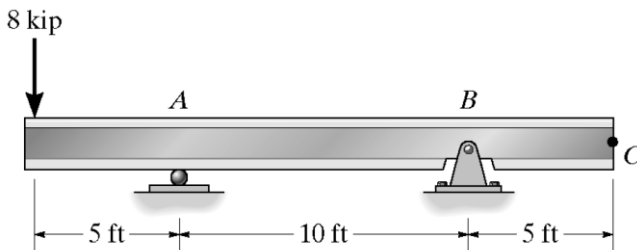
حل) با اعمال یک لنگر واحد، در A داریم:

$$1.\theta = \int_0^L \frac{m_\theta M}{EI} dx \Rightarrow$$

$$\theta_A = \frac{1}{EI} \int_0^a \left(1 - \frac{x_1}{3a} \right) (Px_1) dx_1 + \frac{1}{EI} \int_0^a \left(\frac{1}{3a} (2a - x_2) \right) (Pa) dx_2$$

$$+ \frac{1}{EI} \int_0^a \left(\frac{x_3}{3a} \right) (Px_3) dx_3 = \frac{Pa^2}{EI}$$

۹-۵۱) در تیر شکل زیر، با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی ایجاد شده در C را تعیین نمایید. ممان اینرسی تیر برابر $I=53.8 \text{ in}^4$ و $E=29(10^3) \text{ ksi}$ در نظر بگیرید.

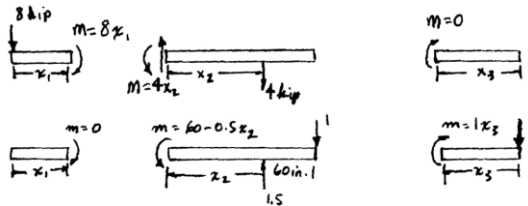

شکل مسئله ۹-۵۱

(حل) با اعمال یک نیروی واحد، در C داریم:

$$1.\Delta = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx$$

$$\Delta_C = \frac{1}{EI} \left[0 + \int_0^{120} (60 - 0.5)(4x_2) dx_2 + 0 \right] = \frac{576000}{EI} = \frac{576000}{29 \times 10^3 \times 53.8} = 0.369 \text{ in}$$

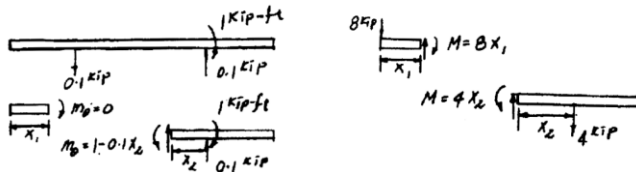

۹-۵۲) در تیر مسئله قبل، با استفاده از روش کار مجازی، مقدار شیب ایجاد شده در B را تعیین نمایید. ممان اینرسی تیر برابر $I=53.8 \text{ in}^4$ و $E=29(10^3) \text{ ksi}$ در نظر بگیرید.

$$1.\theta = \int_0^L \frac{m_\theta M}{EI} dx \Rightarrow$$

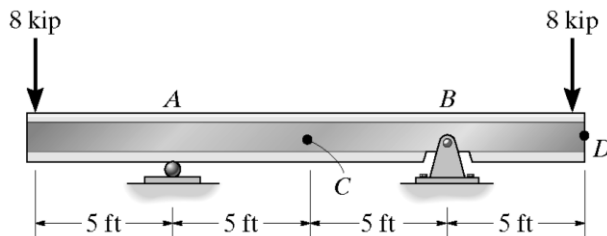
$$\theta_B = \frac{1}{EI} \left[\int_0^5 (0)(8x_1) dx_1 + \int_0^{10} (1 - 0.1x_2)(4x_2) dx_2 \right]$$

$$= \frac{66.67}{EI} = \frac{66.67 \times 12^2}{29 \times 10^3 \times 53.8} = 6.153 \times 10^{-3} \text{ rad} = 0.353^\circ$$

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

۵۳-۹) در تیر شکل زیر، با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی ایجاد شده در C را تعیین نمایید. ممان اینرسی تیر برابر $I=245 \text{ in}^4$ و $E=29(10^3) \text{ ksi}$ می‌باشد.

شکل مسئله ۵۳-۹

(حل) با اعمال یک نیروی واحد، در C داریم:

$$1. \Delta_C = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx$$

$$\Delta_C = 0 + 2 \int_0^{60} \frac{\left(-\frac{x}{2}\right)(-480)}{EI} dx = \frac{864000}{29 \times 10^3 \times 245} = 0.122 \text{ in}$$

۵۴-۹) در تیر شکل قبل، با استفاده از روش کار مجازی، مقدار دوران ایجاد شده در A را تعیین نمایید. ممان اینرسی تیر برابر $I=245 \text{ in}^4$ و $E=29(10^3) \text{ ksi}$ در نظر بگیرید.

(حل) با اعمال یک لنگر واحد، در A داریم:

$$1. \theta = \int_0^L \frac{m_\theta M}{EI} dx \Rightarrow$$

$$\theta_A = 0 + \int_0^{120} \frac{\left(\frac{x}{120} - 1\right)(-480)}{EI} dx = \frac{28800}{29 \times 10^3 \times 245} = 4.05 \times 10^{-3} \text{ rad}$$

۵۵-۹) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

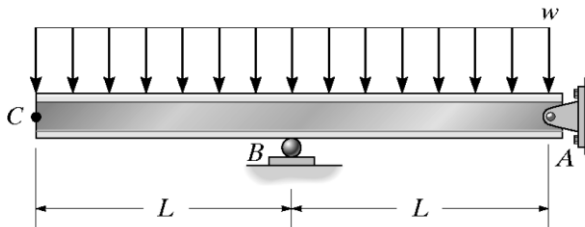
(حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

$$\theta_A = \int_0^L M \left(\frac{\partial M}{\partial M'} \right) \frac{dx}{EI} \Rightarrow$$

$$\theta_A = 0 + \int_0^{120} \frac{-480 \left(\frac{x}{120} - 1 \right)}{EI} dx = 0 + \frac{-480 \left(\frac{1}{2} \left(\frac{120^2}{120} \right) - 120 \right)}{EI}$$

$$= \frac{28800}{29 \times 10^3 \times 245} = 4.05 \times 10^{-3} \text{ rad}$$

۵۶-۹) در تیر شکل زیر، با استفاده از روش کار مجازی، مقدار شیب ایجاد شده در A را تعیین نمایید. مقدار EI ثابت است.

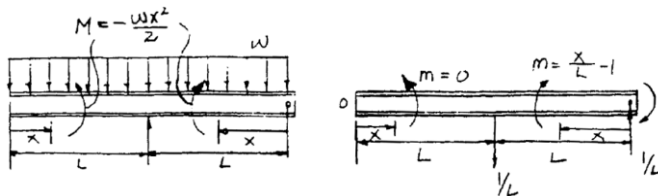

شکل مسئله ۵۶-۹

(حل) با اعمال یک لنگر واحد، در A داریم:

$$1. \theta_A = \int_0^L \frac{m_\theta M}{EI} dx \Rightarrow$$

$$= 0 + \int_0^L \frac{\left(\frac{x}{L} - 1\right) \left(-\frac{wx^2}{2}\right)}{EI} dx = \frac{-\frac{w}{8} \frac{L^4}{L} + \frac{wL^3}{6}}{EI} = \frac{wL^3}{24EI}$$

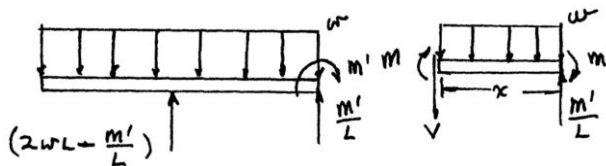

۵۷-۹) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

(حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

$$\theta_A = \int_0^L M \left(\frac{\partial M}{\partial M'} \right) \frac{dx}{EI} \Rightarrow$$

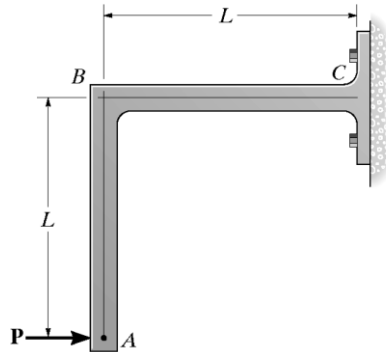
$$M = \frac{M'}{L} x - M' - \frac{wx^2}{2} \Rightarrow \frac{\partial M}{\partial M'} = \frac{x}{L} - 1 \Rightarrow M' = 0$$

$$\theta_A = \int_0^L M \left(\frac{\partial M}{\partial M'} \right) \frac{dx}{EI} = \frac{1}{EI} \int_0^L \left(-\frac{wx^2}{2} \right) \left(\frac{x}{L} - 1 \right) dx = \frac{-w}{2EI} \left(\frac{L^3}{4} - \frac{L^3}{3} \right) = \frac{wL^3}{24EI}$$

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

۵۸-۹) در تیر شکل زیر، با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی افقی ایجاد شده در A را تعیین نمایید. مقدار EI ثابت است. تکیه‌گاه نبشی نشان داده شده به صورت گیردار است.

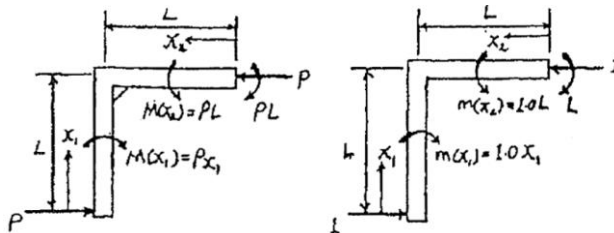

شکل مسئله ۵۸-۹

حل) با اعمال یک نیروی واحد، در A داریم:

$$1. \Delta = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx$$

$$(\Delta_A)_h = \frac{1}{EI} \int_0^L (1.00x_1)(Px_1) dx_1 + \frac{1}{EI} \int_0^L (1.00L)(PL) dx_2 = \frac{4PL^3}{3EI} \rightarrow$$

۵۹-۹) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

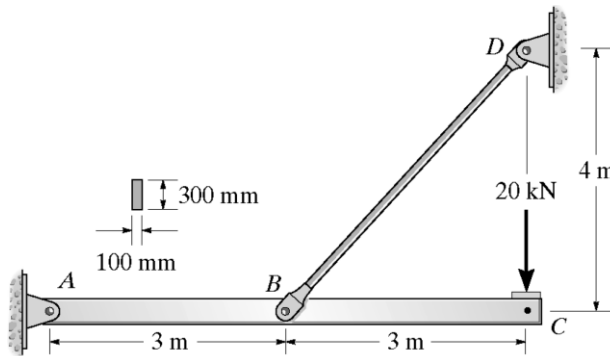
حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

$$\Delta = \int_0^L M \left(\frac{\partial M}{\partial P} \right) \frac{dx}{EI} \Rightarrow$$

$$(\Delta_A)_h = \frac{1}{EI} \int_0^L (Px_1)(1.00x_1) dx_1 + \frac{1}{EI} \int_0^L (PL)(1.00L) dx_2 = \frac{4PL^3}{3EI} \rightarrow$$

۶۰-۹) میله ABC دارای مقطع مستطیلی است. میله DB دارای قطر 20mm می‌باشد. مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در C را تعیین نمایید. تنها اثر خمش ایجاد شده در میله ABC و

اثر نیروی محوری ایجاد شده در میله DB را تعیین نمایید. مقدار $E=200GPa$ در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۹-۶۰

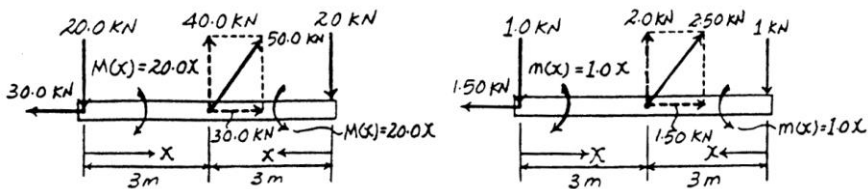
حل) با اعمال یک نیروی واحد، در C داریم:

$$1.\Delta = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx + \frac{nNL}{AE}$$

$$\Delta_C = 2 \left[\frac{1}{EI} \int_0^{3m} (1.00x)(20.0x) dx \right] + \frac{2.5 \times 50.0 \times 5}{AE}$$

$$\Delta_C = \frac{360}{EI} + \frac{625}{AE} = \frac{360 \times 1000}{200 \times 10^9 \times \left(\frac{1}{12} \times 0.1 \times 0.3^3 \right)} + \frac{625 \times 1000}{\left(\frac{\pi}{4} \times 0.02^2 \right) \times 200 \times 10^9}$$

$$= 0.017947 \text{ m} = 17.9 \text{ mm} \downarrow$$

۹-۶۱) در سیستم سازه‌ای مسئله قبل، مقدار شیب ایجاد شده در A را تعیین نمایید.

حل) با اعمال یک لنگر واحد، در A داریم:

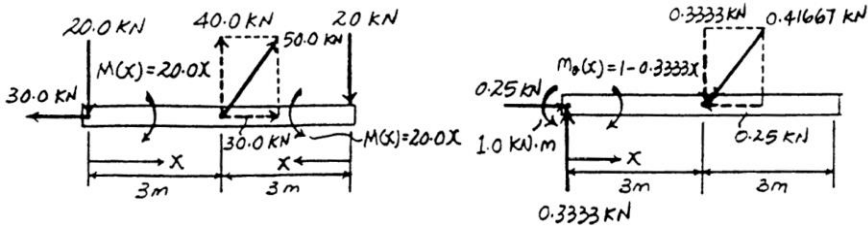
$$1.\theta = \int_0^L \frac{m_\theta M}{EI} dx + \frac{nNL}{AE}$$

$$\theta_A = \frac{1}{EI} \int_0^{3m} (1 - 0.3333x)(20.0x) dx + \frac{(-0.41667)(50)(5)}{AE}$$

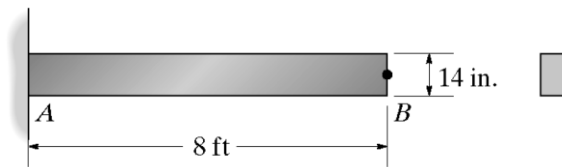
روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

$$\Rightarrow \theta_A = \frac{30}{EI} - \frac{104.167}{AE} = \frac{30.0 \times 1000}{200 \times 10^9 \left(\frac{1}{12} \times 0.1 \times 0.3^2 \right)} - \frac{104.167 \times 1000}{\left(\frac{\pi}{4} \times 0.02^2 \right) \times 200 \times 10^9}$$

$$= -0.991 \times 10^{-3} \text{ rad}$$

۶۲-۹) زیر تیر شکل زیر تحت دمای $T_b = 250^\circ F$ و روی تیر تحت دمای $T_t = 50^\circ F$ می‌باشد. اگر $\alpha = 6.5 \times 10^{-6} / ^\circ F$ باشد، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در B را بواسطه تغییرات دما تعیین نمایید.

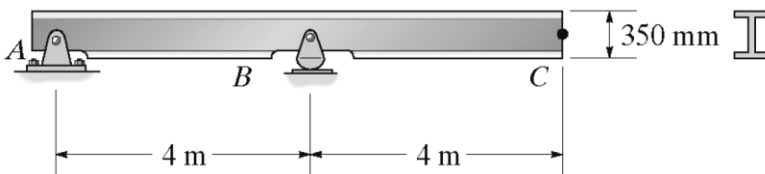

شکل مسئله ۶۲-۹

(حل) با در نظر گرفتن مبدا x از انتهای سمت راست تیر داریم:

$$\Delta_B = \int_0^L \frac{m\alpha(T_b - T_t)}{c} dx = \int_0^{96} \frac{(-x) \times 6.5 \times 10^{-6} \times 100}{7} dx = -0.428 \text{ in} = 0.428 \text{ in} \uparrow$$

۶۳-۹) زیر تیر شکل زیر تحت دمای $T_b = 30^\circ C$ و روی تیر تحت دمای $T_t = 200^\circ C$ می‌باشد. اگر $\alpha = 12 \times 10^{-6} / ^\circ C$ باشد، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در C را بواسطه تغییرات دما، تعیین نمایید.

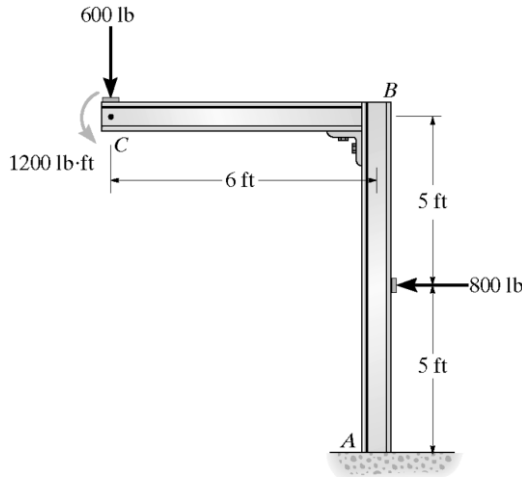

شکل مسئله ۶۳-۹

(حل)

$$\Delta_C = \int_0^L \frac{m\alpha\Delta T_m}{c} dx = 2 \int_0^{4000} \frac{(-x) \times 12 \times 10^{-6} \times (-85)}{175} dx = 93.3 \text{ mm} \downarrow$$

۹-۶۴) در سیستم سازه‌ای شکل زیر، با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی افقی ایجاد شده در C را تعیین نمایید. مقدار ثابت EI است. تکیه‌گاه A صورت گیردار است. تنها اثر خمش را در نظر بگیرید.

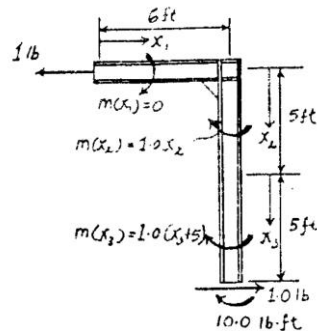
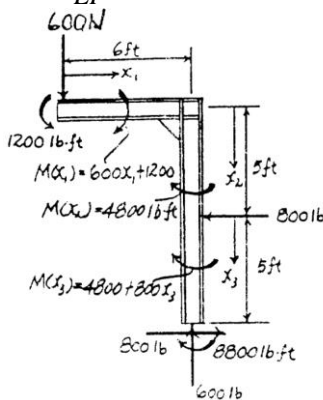
شکل مسئله ۹-۶۴

(حل)

$$1. \Delta = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx$$

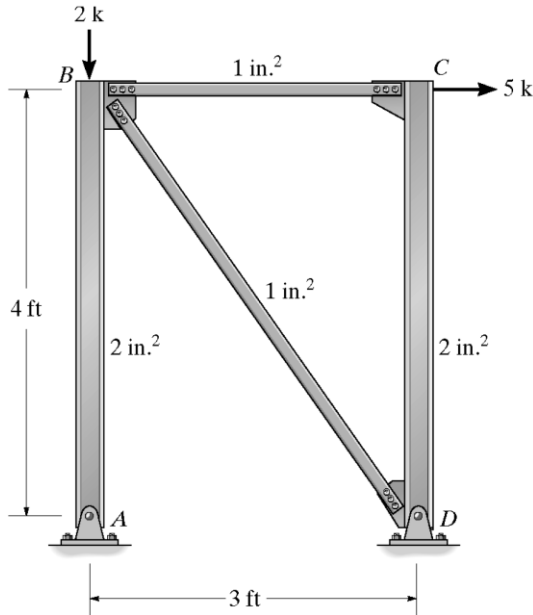
$$(\Delta_C)_h = 0 + \frac{1}{EI} \int_0^5 (1.00x_2) 4800 dx_2 + \frac{1}{EI} \int_0^5 1.00(x_3 + 5)(4800 + 800x_3) dx_3$$

$$\Rightarrow (\Delta_C)_h = \frac{323 \times 10^3}{EI}$$

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

۶۵-۹) در سیستم سازه‌ای شکل زیر، با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی افقی ایجاد شده در C را تعیین نمایید. اعضا در انتهای خود به صورت مفصلی می‌باشند. مقدار $E=29(10^3)$ ksi می‌باشد.

شکل مسئله ۶۵-۹

حل) با اعمال یک بار واحد در C داریم:

$$(\Delta_C)_h = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{1.33 \times 4.667 \times 4 \times 12}{2 \times 29 \times 10^3} + \frac{1 \times 5 \times 3 \times 12}{1 \times 29 \times 10^3} + \frac{-8.33 \times (-1.667) \times 5 \times 12}{1 \times 29 \times 10^3} = 0.040 \text{ lin} \rightarrow$$

۶۶-۹) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

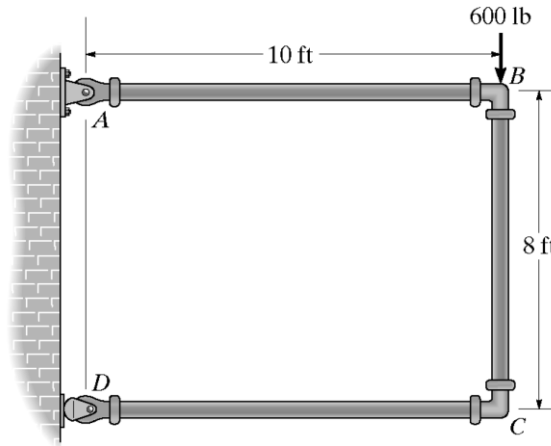
حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

عضو	N	$\partial N / \partial P$
AB	$1.333P + 4.667$	1.333
BC	$P + 5$	1
BD	$-1.667P - 8.33$	-1.667
CD	0	0

$$\Delta_{C_h} = N \left(\frac{\partial N}{\partial P} \right) \frac{L}{AE} = \frac{4.667 \times 1.33 \times 4 \times 12}{3 \times 29 \times 10^3} + \frac{5 \times 1 \times 3 \times 12}{1 \times 29 \times 10^3} + 0$$

$$+ \frac{-8.33 \times (-1.667) \times 5 \times 12}{1 \times 29 \times 10^3} = 0.0401 \text{ in} \rightarrow$$

۶۷-۹) با استفاده از روش کار مجازی مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در تکیه‌گاه غلتکی D را تعیین نمایید.

شکل مسئله ۶۷-۹

(حل)

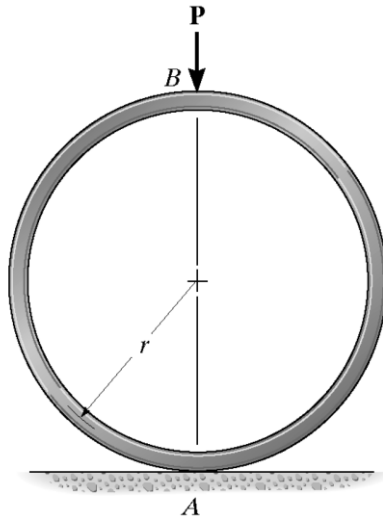
$$(\Delta_D)_v = \int_0^{10} \frac{(x)(600x)dx}{EI} + \int_0^8 \frac{(10)(750x)dx}{EI} + 0 = \frac{440}{EI} \downarrow$$

۶۸-۹) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

(حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

$$(\Delta_D)_v = \int_0^{10} \frac{(600x)xdx}{EI} + \int_0^8 \frac{(10)(750x)dx}{EI} + 0 = \frac{440}{EI} \downarrow$$

۶۹-۹) در رینگ شکل زیر مقدار جابجایی نقطه B را تعیین نمایید.

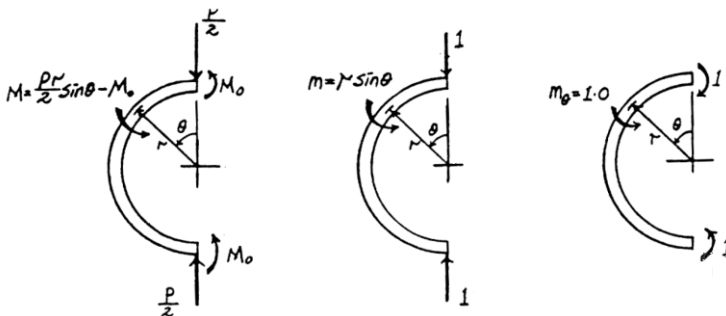
شکل مسئله ۹-۴

حل) به سبب تقارن می‌توان نصف حلقه را در نظر گرفت و جابجایی افقی B برابر صفر است.

$$1.\theta = \int_0^L \frac{m_\theta M}{EI} ds$$

که در رابطه فوق، $ds = r d\theta$ می‌باشد.

$$\theta_B = 0 = \frac{1}{EI} \int_0^\pi 1.00 \left(\frac{Pr}{2} \sin \theta - M_0 \right) r d\theta \Rightarrow M_0 = \frac{Pr}{\pi}$$

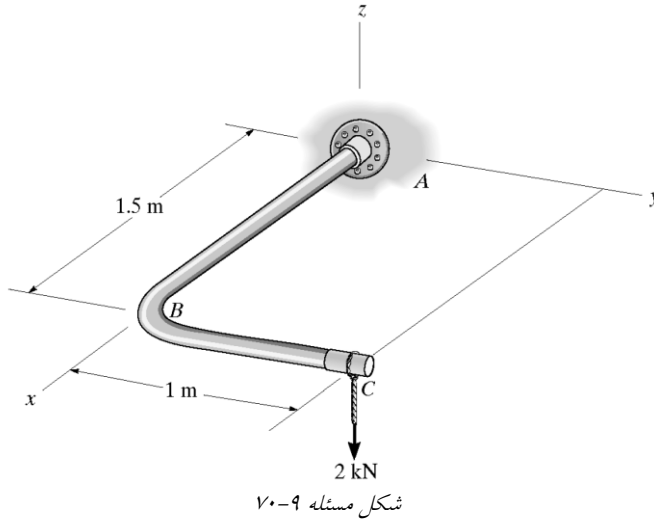
برای جابجایی قائم ایجاد شده در B داریم:

$$1.\Delta = \int_0^L \frac{mM}{EI} ds = \Delta_B = \frac{1}{EI} \int_0^\pi (r \sin \theta) \left(\frac{Pr}{2} \sin \theta - \frac{Pr}{\pi} \right) r d\theta$$

$$= \frac{Pr^3}{2\pi EI} \int_0^\pi (\pi \sin^2 \theta - 2 \sin \theta) d\theta = \frac{Pr^3}{4\pi EI} \int_0^\pi (\pi(1 - \cos 2\theta) - 4 \sin \theta) d\theta$$

$$\Rightarrow \Delta_B = \frac{Pr^3}{4\pi EI} (\pi^2 - 8)$$

۷۰-۹) برای میله شکل زیر، $E=200 \text{ GPa}$ ، $G=75 \text{ GPa}$ و دارای شعاع ۳۰ میلی‌متر است. با استفاده از روش کار مجازی مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در C را تعیین نمایید. اثر خمش، برش و انرژی کرنشی پیچشی را در نظر بگیرید.

(حل)

$$\begin{aligned} (\Delta_C)_v &= \int_0^L \frac{mM}{EI} dx + \int_0^L K \left(\frac{vV}{GA} \right) dx + \sum \frac{tTL}{GJ} = \\ &= \int_0^1 \frac{(-x)(-2x)}{EI} dx + \int_0^{1.5} \frac{(x-1.5)(2x-3)}{EI} dx + \int_0^1 \frac{\left(\frac{10}{9}\right)(1)(2)}{GA} dx \\ &+ \int_0^{1.5} \frac{\left(\frac{10}{9}\right)(1)(2)}{GA} dx + \frac{(-1)(-2)(1.5)}{GJ} + 0 \\ (\Delta_C)_v &= \frac{2.25 \times 10^3}{200 \times 10^9 \times \frac{\pi}{4} \times 0.03^4} + \frac{5.556 \times 10^3}{75 \times 10^9 \times \pi \times 0.03^2} + \frac{3 \times 10^3}{75 \times 10^9 \times \frac{\pi}{2} \times 0.03^4} \\ \Rightarrow (\Delta_C)_v &= 0.017684 + 0.0000262 + 0.0314380 = 0.0491 \text{ m} = 49.1 \text{ mm} \downarrow \end{aligned}$$

۷۱-۹) مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگلیانو دوباره حل نمایید.

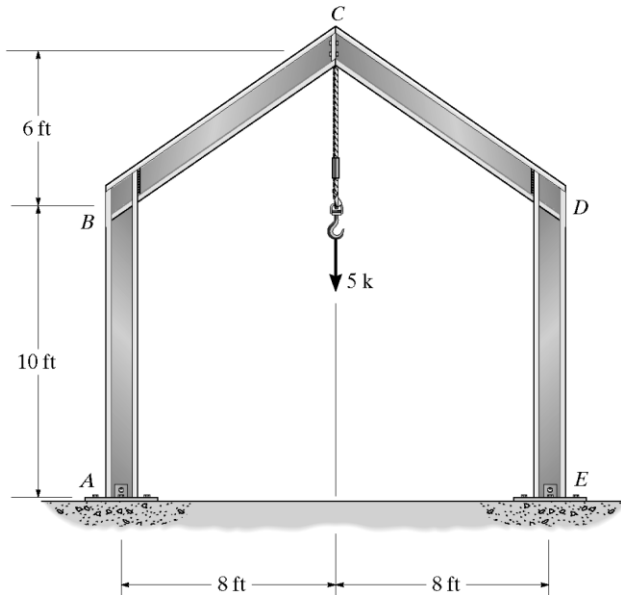
(حل) با استفاده از قضیه کاستیگلیانو داریم:

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

$$\begin{aligned}
 P = 2kN \quad \Rightarrow \quad (\Delta_C)_v &= \int_0^L \frac{M}{EI} \left(\frac{\partial M}{\partial P} \right) dx + \int_0^L K \left(\frac{V}{GA} \right) \left(\frac{\partial V}{\partial P} \right) dx + \sum \frac{T}{GJ} \left(\frac{\partial T}{\partial P} \right) L \\
 &= \int_0^1 \frac{(-2x)(-x)}{EI} dx + \int_0^{1.5} \frac{(2x-3)(x-1.5)}{EI} dx + \int_0^1 \frac{\left(\frac{10}{9}\right)(2)(1)}{GA} dx \\
 &+ \int_0^{1.5} \frac{\left(\frac{10}{9}\right)(2)(1)}{GA} dx + \frac{(-2)(-1)(1.5)}{GJ} + 0 \\
 (\Delta_C)_v &= \frac{2.25 \times 10^3}{200 \times 10^9 \times \frac{\pi}{4} \times 0.03^4} + \frac{5.556 \times 10^3}{75 \times 10^9 \times \pi \times 0.03^2} + \frac{3 \times 10^3}{75 \times 10^9 \times \frac{\pi}{2} \times 0.03^4}
 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow (\Delta_C)_v = 0.017684 + 0.0000262 + 0.0314380 = 0.0491 m = 49.1 mm \downarrow$$

۹-۷۲) در قاب نشان داده شده در شکل زیر با استفاده از روش کار مجازی، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در C را تعیین نمایید. فرض کنید که اتصال اعضا در نقاط A و C به صورت مفصلی و همچنین مقدار EI ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۹-۷۲

(حل)

$$(\Delta_C)_v = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = 2 \left[\int_0^{10} \frac{0.25x(1.25x) dx}{EI} + \int_0^{10} \frac{-0.25x(-1.25x) dx}{EI} \right]$$

$$= \frac{1.25 \times 10^3}{3EI} = \frac{417}{EI} \downarrow$$

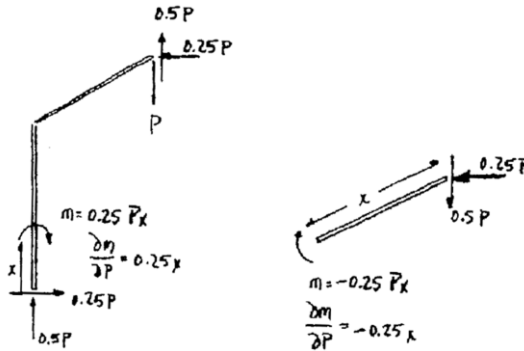
۷۳-۹ مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگیانو دوباره حل نمایید.

(حل) با استفاده از قضیه کاستیگیانو داریم:

$$P = 5kN \Rightarrow (\Delta_C)_v = \int_0^L \frac{M}{EI} \left(\frac{\partial M}{\partial P} \right) dx$$

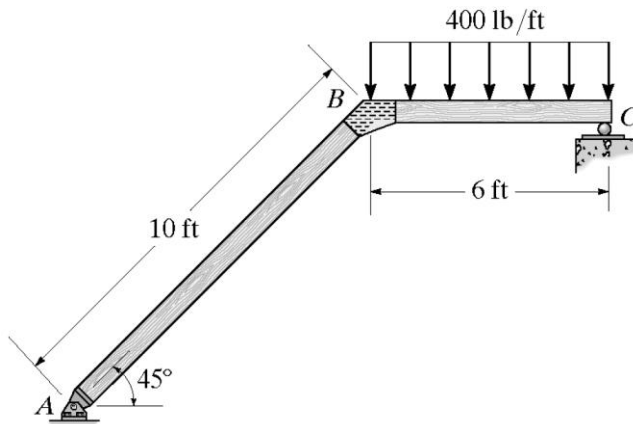
$$\Rightarrow (\Delta_C)_v = 2 \left[\int_0^{10} \frac{(1.25x)(0.25x) dx}{EI} + \int_0^{10} \frac{(-1.25x)(-0.25x) dx}{EI} \right]$$

$$= \frac{1.25 \times 10^3}{3EI} = \frac{417}{EI} \downarrow$$

۷۴-۹ در سیستم نشان داده شده در شکل زیر با استفاده از روش کار مجازی، مقدار

جابجایی افقی ایجاد شده در C را تعیین نمایید. مقدار EI ثابت می‌باشد.

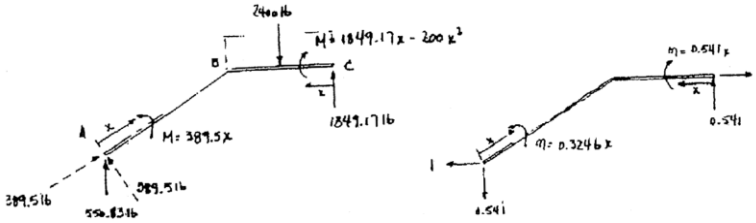
شکل مسئله ۷۴-۹

(حل)

روش‌های انرژی برای تحلیل سازه‌های معین ایستایی

$$(\Delta_C)_h = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = \int_0^6 \frac{(0.541x)(1849.17x - 200x^2)}{EI} dx + \int_0^{10} \frac{(0.325x)(389.5x)}{EI} dx$$

$$= \frac{1}{EI} \left[(333.47x^3 - 27.05x^4) \Big|_0^6 + (42.15x^3) \Big|_0^{10} \right] = \frac{79.1}{EI} \rightarrow$$

۷۵-۹ مسئله قبل را با استفاده از روش کاستیگیلیانو دوباره حل نمایید.

(حل) با استفاده از قضیه کاستیگیلیانو داریم:

$$P = 0 \Rightarrow (\Delta_C)_h = \int_0^L \frac{M}{EI} \left(\frac{\partial M}{\partial P} \right) dx$$

$$(\Delta_C)_h = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = \int_0^6 \frac{(0.541x)(1849.17x - 200x^2)}{EI} dx + \int_0^{10} \frac{(0.325x)(389.5x)}{EI} dx$$

$$= \frac{1}{EI} \left[(333.47x^3 - 27.05x^4) \Big|_0^6 + (42.15x^3) \Big|_0^{10} \right] = \frac{79.1}{EI} \rightarrow$$

فصل دهم

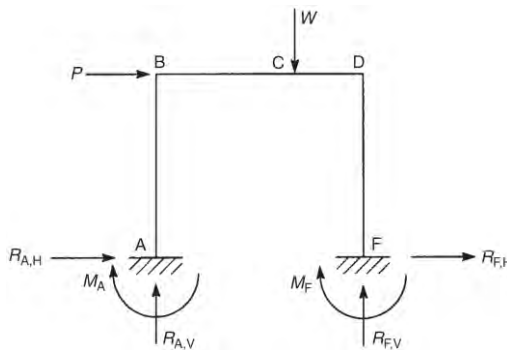
تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

۱-۱۰ کلیات

در طراحی سازه‌ها با توجه به اینکه آن سازه به چه منظوری مورد استفاده قرار می‌گیرند، به صورت معین استاتیکی و یا نامعین انتخاب می‌شوند. اضافه کردن لولا در نقاط عطف می‌تواند سازه را معین کند و مشکل را مرتفع سازد. این روند و روال برای ساخت سازه‌های بلند میسر نمی‌باشد و این سازه‌ها نامعین باقی می‌مانند. بدین ترتیب هر دو نوع سازه عملاً وجود دارند، به همین دلیل روش‌های تحلیلی برای هر دو نوع سازه معین و نامعین استاتیکی نیاز است. قاب پرتال (درگاه) نشان داده شده در شکل ۱-۱۰ را در نظر بگیرید. قاب، بارهای P و W را در صفحه خود حمل می‌کند و بدین ترتیب، سیستم دوبعدی است. از آنجایی که اعضای عمودی AB و FD قاب در انتهای نقاط A و F گیردار شده‌اند، بارهای اعمال شده تولید ۶ عکس‌العمل نیرو و گشتاور مانند آنچه در شکل نشان داده شده است می‌کنند. برای یک سیستم دو بعدی سه معادله تعادل استاتیکی وجود دارد. بدین ترتیب این قاب از نظر استاتیکی نامعین خارجی است و دارای درجه نامعینی ۳ است. این موقعیت با برش زدن در یکی از اعضا بهبود نمی‌یابد زیرا با وجود حذف یکی از مجموعه عکس‌العمل‌ها، سه برآیند تنش داخلی را ایجاد می‌کند. اگر سه عکس‌العمل تکیه‌گاهی مشخص باشند یا سه برآیند تنش مشخص باشند با استفاده از معادله‌های تعادل استاتیکی سه مجهول به دست می‌آیند و مسئله حل می‌شود. در تحلیل سازه‌های نامعین استاتیکی دو روش به کار می‌رود. در یک روش، سازه با آزاد کردن به یک سازه معین استاتیکی کاهش می‌یابد، یعنی با حذف تعداد مناسبی از مجهولات با استفاده از بررسی شرایط تعادل استاتیکی شرایطی فراهم شود که عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی یا برآیند تنش‌های داخلی به دست بیایند.

به عنوان مثال در قاب شکل ۱-۱۰ اگر یکی از تکیه‌گاه‌ها غلتکی و دیگری مفصل شود تعداد عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی به سه کاهش می‌یابد. نتیجه مشابهی به دست می‌آید اگر

تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو
یک تکیه‌گاه گیردار باقی بماند و دیگری کاملاً حذف شود. آزاد کردن یک سازه با این روش باعث ایجاد جابجایی‌هایی می‌شود که در غیر این حالت وجود نخواهند داشت. این جابجایی‌ها را می‌توان با تحلیل سازه آزاد شده معین استاتیکی محاسبه کرد. سپس سیستم نیروی مورد نیاز برای حذف آنها به دست خواهد آمد. یعنی با استفاده از شرایط سازگاری جابجایی.

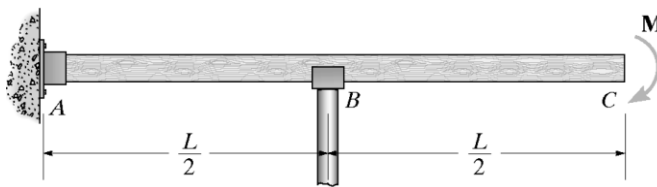
شکل ۱۰-۱ نامعینی استاتیکی یک قاب پرتال

این روش اصطلاحاً روش نرمی یا روش نیرو نامیده می‌شود. روش دیگری که به عنوان روش سختی یا روش جابجایی شناخته می‌شود مشابه روش نرمی است، تفاوت اصلی این است که در این روش، مجهولات، جابجایی‌ها و تغییر مکان‌ها در نقاط خاصی از سازه هستند. این روش نیازمند آن است که سازه به تعدادی المان تقسیم شود که برای هر کدام از المان‌ها روابط بار-جابجایی مشخص باشند و مجهول نباشند. سپس معادله‌های تعادل در محل تقاطع المان‌ها با هم بر حسب جابجایی‌ها نوشته می‌شود و برای به دست آوردن جابجایی‌های خواسته شده حل می‌شوند. برای سازه‌های واقعی، نتیجه هر دو روش نرمی و سختی، درجات بالایی از نامعینی استاتیکی و تعداد زیادی از معادلات همزمان را به همراه خواهند آورد که به وسیله تکنیک‌های بر مبنای کامپیوتر به راحتی قابل حل هستند. با این وجود، روش نرمی نیازمند این است که سازه با آزاد کردن، به شرایط معین استاتیکی کاهش یابد که این روند، نیازمند قضاوت طراح است. روش سختی به هیچ قضاوتی نیازمند نیست و به صورت خاصی برای محاسبه خودکار مناسب است. هرچند کاربرد عملی روش‌های

سختی و نرمی اساساً بر مبنای کامپیوتر است، اما این روش‌های تحلیل همانطور که خواهیم دید دارای مبنای دستی هستند.^۱

۱۰-۲ مسائل:

۱۰-۱) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نموده و دیاگرام لنگر خمشی تیر را ترسیم نمایید. فرض کنید که تکیه‌گاه A گیردار و B غلتکی است.

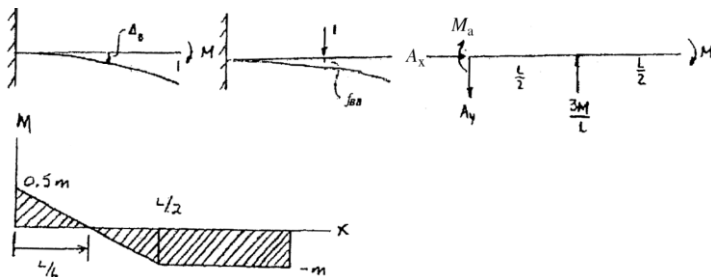
شکل مسئله ۱۰-۱

(حل)

$$\Delta_B = \frac{M}{2EI} \left(\frac{L}{2}\right)^2 = \frac{ML^2}{8EI}$$

$$f_{BB} = \frac{1\left(\frac{L}{2}\right)^3}{3EI} = \frac{L^3}{24EI} \Rightarrow \Delta_B + B_y f_{BB} = 0$$

$$\frac{ML^2}{8EI} + B_y \frac{L^3}{24EI} = 0 \Rightarrow B_y = \frac{3M}{L}$$

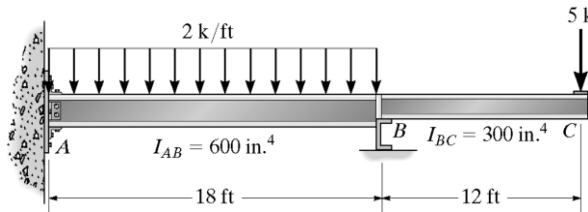
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -A_y + \frac{3M}{L} = 0 \Rightarrow A_y = \frac{3M}{L}$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow \frac{3M}{L} \left(\frac{L}{2}\right) - M - M_A = 0 \Rightarrow M_y = 0.5M$$

^۱ برای کسب اطلاعات بیشتر در رابطه با این روش به مرجع ۹ مراجعه نمایید. م

تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو
 ۲-۱۰ در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. فرض کنید که تکیه‌گاه A گیردار و B غلتکی است. همچنین $E=29(10^3)$ ksi در نظر گرفته شود.

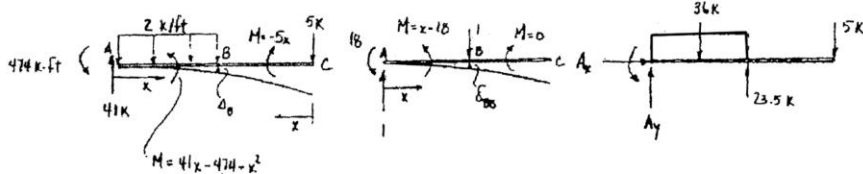
شکل مسئله ۲-۱۰

حل) با حذف تکیه‌گاه B سیستم معین شده و خواهیم داشت:

$$\Delta_B = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = \int_0^{18} \frac{(x-18)(41x-474x^2)}{EI_{AB}} dx + 0 = \frac{45684}{EI_{AB}}$$

$$f_{BB} = \int_0^L \frac{m^2}{EI} dx = \int_0^{18} \frac{(18-x)^2}{EI_{AB}} dx + 0 = \frac{1944}{EI_{AB}}$$

$$\Delta_B + B_y f_{BB} = 0 \Rightarrow \frac{45684}{EI_{AB}} + B_y \frac{1944}{EI_{AB}} = 0 \Rightarrow B_y = -23.5k$$

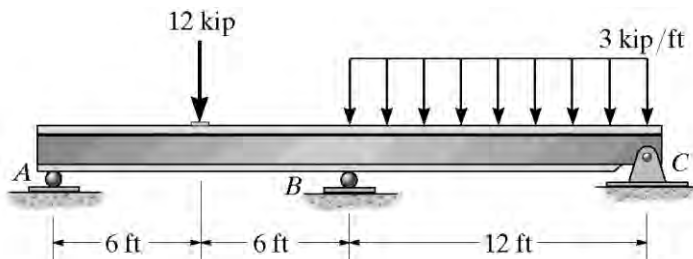

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + 36 - 23.5 + 5 = 17.5$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow -M_A + 36 \times 9 - 23.5 \times 18 + 5 \times 30 = 0 \Rightarrow M_A = 51k.ft$$

۳-۱۰ در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نموده و دیاگرام لنگر خمشی تیر را ترسیم نمایید. مقدار EI ثابت است.

شکل مسئله ۳-۱۰

حل) سیستم یک درجه نامعین است. با نوشتن معادلات تعادل داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow C_x = 0$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + B_y + C_y - 12 - 36 = 0 \quad (1)$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow B_y \times 12 + C_y \times 24 - 12 \times 6 - 36 \times 18 = 0 \quad (2)$$

با حذف تکیه‌گاه B سیستم معین شده و خواهیم داشت:

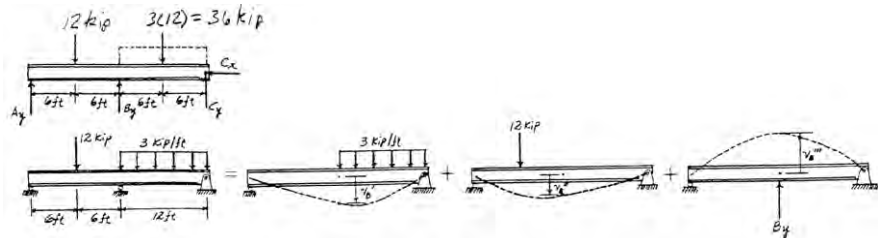
$$v_B' = \frac{5wL^4}{768EI} = \frac{5 \times 3 \times 24^4}{768EI} = \frac{6480}{EI} \downarrow$$

$$v_B'' = \frac{Pbx}{6EIL} (L^2 - b^2 - x^2) = \frac{12 \times 6 \times 12}{6 \times EI \times 24} (24^2 - 6^2 - 12^2) = \frac{2376}{EI} \downarrow$$

$$v_B''' = \frac{PL^3}{48EI} = \frac{B_y \times 24^3}{48EI} = \frac{288B_y}{EI} \uparrow$$

شرایط همسازای ایجاب می‌کند که، $0 = v_B' + v_B'' + v_B'''$

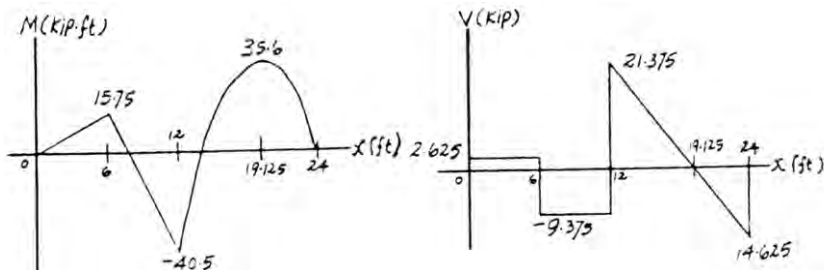
$$0 = \frac{6480}{EI} + \frac{2376}{EI} + \left(-\frac{288B_y}{EI} \right) \Rightarrow B_y = 30.75 \text{ kip}$$

با جایگذاری مقدار B_y در روابط (۱) و (۲) داریم:

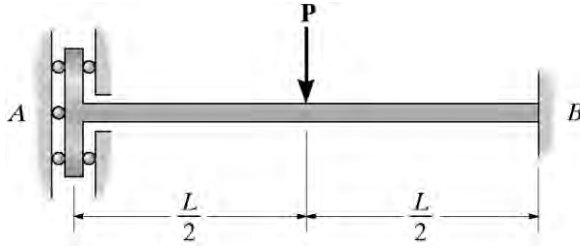
$$A_y = 2.625 \text{ kip}$$

$$C_y = 14.625 \text{ kip}$$

۱۰-۴) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. مقدار EI ثابت است. تکیه‌گاه A تنها قادر به تحمل یک لنگر و B گیردار است.

تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

شکل مسئله ۴-۱۰

حل) با استفاده از اصل جمع آثار قوا داریم:

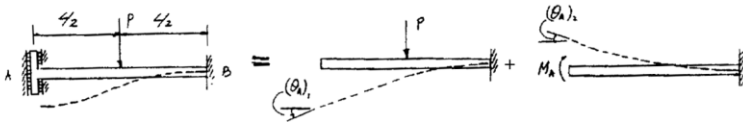
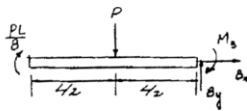
$$(\theta_A)_1 = \frac{PL^2}{8EI} \quad (\theta_A)_2 = \frac{M_A L}{EI} \quad \Rightarrow \quad 0 = (\theta_A)_1 - (\theta_A)_2$$

$$0 = \frac{PL^2}{8EI} - \frac{M_A L}{EI} \quad \Rightarrow \quad M_A = \frac{PL}{8}$$

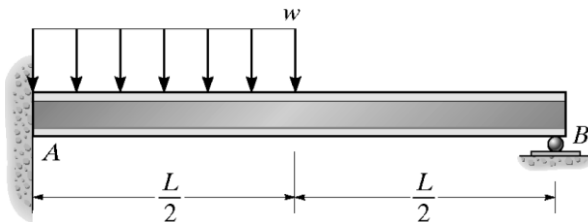
$$\sum M_B = 0 \quad \Rightarrow \quad -\frac{PL}{8} + \frac{PL}{2} - M_B = 0 \quad \Rightarrow \quad M_B = \frac{3PL}{8}$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \quad \Rightarrow \quad B_x = 0$$

$$+ \uparrow \sum F_y = 0 \quad \Rightarrow \quad B_y = P$$

۱۰-۵) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. مقدار EI ثابت است.

شکل مسئله ۵-۱۰

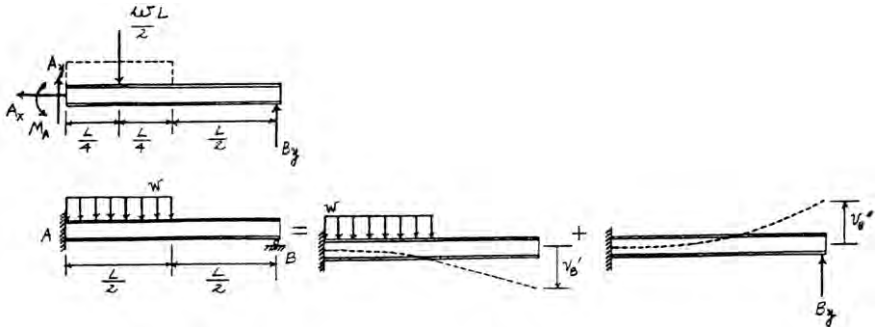
حل) با توجه به دیگرام جسم آزاد داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \quad \Rightarrow \quad A_x = 0$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + B_y - \frac{wL}{2} = 0 \quad (1)$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow B_y(L) + M_A - \left(\frac{wL}{2}\right)\left(\frac{L}{4}\right) = 0 \quad (2)$$

با استفاده از اصل جمع آثار قوا داریم:

$$v'_B = \frac{7wL^4}{384EI} \downarrow \quad v''_B = \frac{PL^3}{3EI} = \frac{B_y L^3}{3EI} \uparrow$$

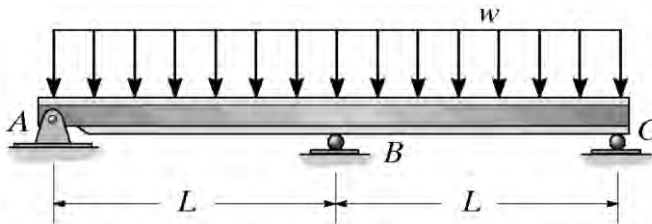
با استفاده از شرایط همسازی داریم:

$$0 = v'_B + v''_B = \frac{7wL^4}{384EI} + \left(-\frac{B_y L^3}{3EI}\right) \Rightarrow B_y = \frac{7wL}{128}$$

با جایگذاری در روابط (۱) و (۲) داریم:

$$A_y = \frac{57wL}{128} \quad M_A = \frac{9wL^2}{128}$$

۱۰-۶) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نموده و دیاگرام لنگر خمشی تیر را ترسیم نمایید. مقدار EI ثابت است.

شکل مسئله ۱۰-۶

حل) با توجه به دیاگرام جسم آزاد داریم:

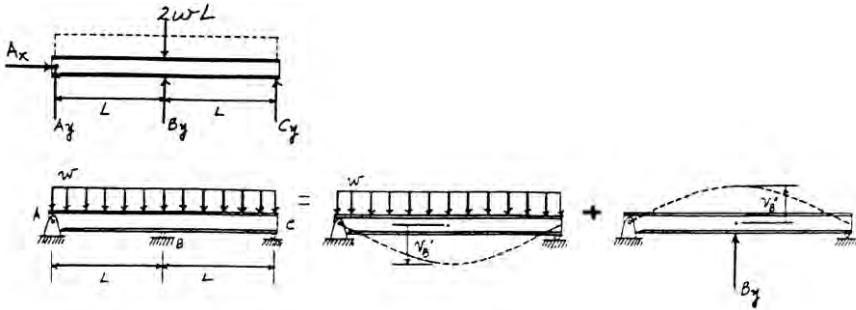
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + B_y + C_y - 2wL = 0 \quad (1)$$

تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow B_y(L) + C_y(2L) - (2wL)(L) = 0 \quad (2)$$

با استفاده از اصل جمع آثار قوا داریم:

$$v_B' = \frac{5wL^4_{AC}}{384EI} = \frac{5w(2L)^4}{384EI} = \frac{5wL^4}{24EI} \downarrow$$

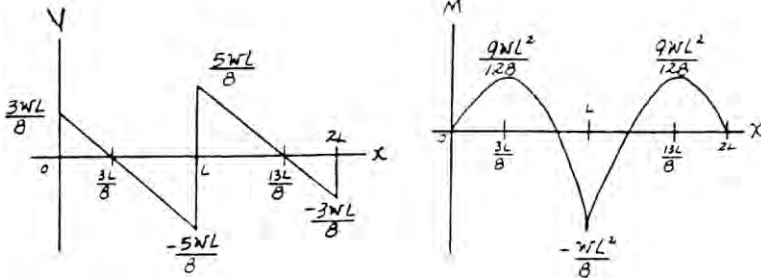
$$v_B'' = \frac{PL^3_{AC}}{48EI} = \frac{B_y(2L)^3}{48EI} = \frac{B_yL^3}{6EI} \uparrow$$

با استفاده از شرایط همسازی داریم:

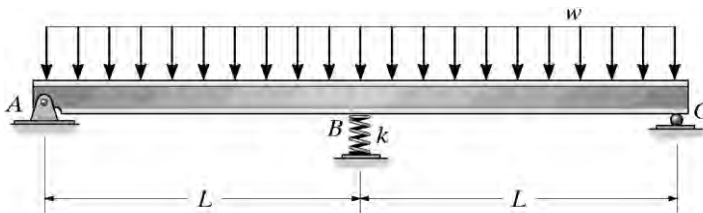
$$0 = v_B' + v_B'' = \frac{5wL^4}{24EI} + \left(-\frac{B_yL^3}{6EI} \right) \Rightarrow B_y = \frac{5wL}{4}$$

با جایگذاری B_y در روابط (۱) و (۲) داریم:

$$C_y = A_y = \frac{3wL}{8}$$

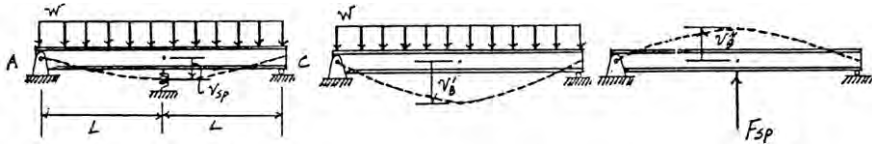

۱۰-۷) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های فنر گذاشته شده در B با سختی k را تعیین نمایید. مقدار EI ثابت است.

شکل مسئله ۱۰-۷

حل) استفاده از اصل جمع آثار قوا داریم:

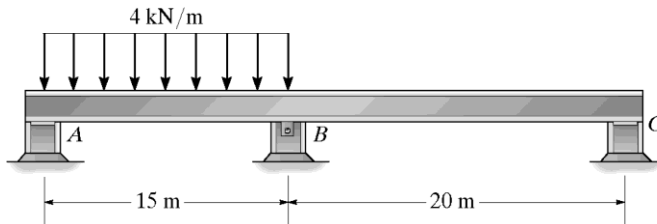
$$v'_B = \frac{5wL^4}{384EI} = \frac{5w(2L)^4}{384EI} = \frac{5wL^4}{24EI} \downarrow$$

$$v''_B = \frac{PL^3}{48EI} = \frac{F_{sp}(2L)^3}{48EI} = \frac{F_{sp}L^3}{6EI} \uparrow$$

با توجه به رابطه سختی و نیروی ایجاد شده در فنر $(v_{sp} = \frac{F_{sp}}{k})$ و با استفاده از شرایط همسازی داریم:

$$v_{sp} = v'_B + v''_B = \frac{F_{sp}}{k} = \frac{5wL^4}{24EI} + \left(-\frac{F_{sp}L^3}{6EI} \right) \Rightarrow F_{sp} = \frac{5wkL^4}{4(6EI + kL^3)}$$

۱-۸) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. مقدار EI ثابت است. فرض نمایید که A و C غلظکی و تکیه‌گاه B به صورت مفصلی عمل می‌نمایند.

شکل مسئله ۱-۸

حل) با حذف تکیه‌گاه B سیستم به صورت معین در می‌آید و در نهایت با استفاده از شرایط همسازی مقدار عکس‌العمل B تعیین می‌شود.

$$\Delta_B = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = \int_0^{15} \frac{\left(\frac{4}{7}x\right)\left(\frac{330}{7}x - 2x^2\right)}{EI} dx + \int_0^{20} \frac{\left(\frac{3}{7}x\right)\left(\frac{90}{7}x\right)}{EI} dx = \frac{30535.714}{EI}$$

$$f_{BB} = \int_0^L \frac{m^2}{EI} dx = \int_0^{15} \frac{\left(\frac{4}{7}x\right)^2}{EI} dx + \int_0^{20} \frac{\left(\frac{3}{7}x\right)^2}{EI} dx = \frac{857.143}{EI}$$

$$\Delta_B + B_y f_{BB} = 0 \Rightarrow \frac{30535.714}{EI} + B_y \left(\frac{857.143}{EI} \right) = 0$$

$$\Rightarrow B_y = -35.525 \text{ kN} = -35.6 \text{ kN}$$

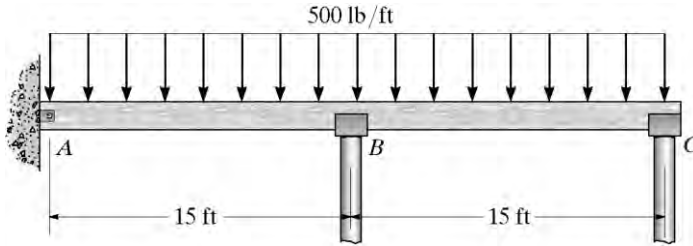
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow 60 \times 7.5 - 35.625 \times 15 + C_y \times 35 = 0 \Rightarrow C_y = 2.41 \text{ kN}$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - 60 + 35.625 - 2.41 = 0 \Rightarrow A_y = 26.8 \text{ kN}$$

تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow B_x = 0$$

۹-۱۰ در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نموده و دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی تیر را ترسیم نمایید. مقدار EI ثابت است. تکیه‌گاه A به صورت مفصلی و تکیه‌گاه‌های B و C به صورت غلتکی هستند.

شکل مسئله ۹-۱۰

حل) با حذف تکیه‌گاه B سیستم به صورت معین در می‌آید و در نهایت با استفاده از شرایط همسازی مقدار عکس‌العمل B تعیین می‌شود.

$$\Delta_B = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = 2 \int_0^{15} \frac{\left(\frac{1}{2}x\right)(7500x - 250x^2)}{EI} dx = \frac{5273437.5}{EI}$$

$$f_{BB} = \int_0^L \frac{m^2}{EI} dx = 2 \int_0^{15} \frac{\left(\frac{1}{2}x\right)^2}{EI} dx = \frac{562.5}{EI}$$

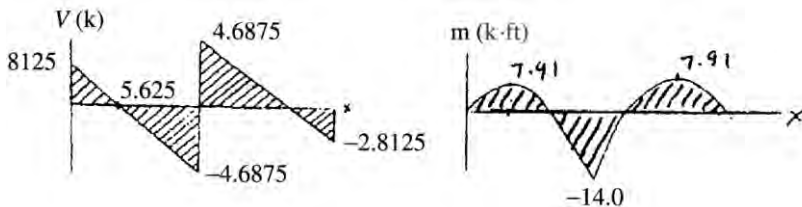
$$\Delta_B + B_y f_{BB} = 0 \Rightarrow \frac{5273437.5}{EI} + B_y \left(\frac{562.5}{EI}\right) = 0$$

$$\Rightarrow B_y = -9375 \text{ lb} = -9.38 \text{ k}$$

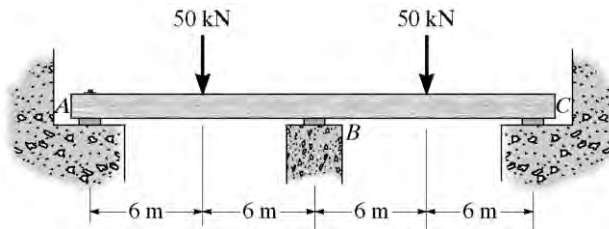
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow C_y \times 30 - (15 - 9.375) \times 15 = 0 \Rightarrow C_y = 2.8125 = 2.81 \text{ k}$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

$$\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y - (15 - 9.375) + 2.8125 = 0 \Rightarrow A_y = 2.8125 = 2.81 \text{ k}$$

۱۰-۱۰) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. مقدار EI ثابت است. فرض نمایید که C و B غلتکی و تکیه‌گاه A به صورت مفصلی عمل می‌نماید.

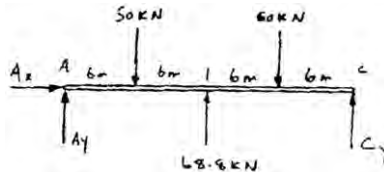
شکل مسئله ۱۰-۱۰

حل) با حذف تکیه‌گاه B سیستم به صورت معین در می‌آید و در نهایت با استفاده از شرایط همسازی مقدار عکس‌العمل B تعیین می‌شود.

$$\Delta_B = M_{B'} = \frac{1800}{EI} \times 3 + \frac{900}{EI} \times 8 - \frac{2700}{EI} \times 12 = -\frac{19800}{EI}$$

$$f_{BB} = m_{B'} = \frac{36}{EI} \times 4 - \frac{36}{EI} \times 12 = -\frac{288}{EI}$$

$$+\downarrow \Delta_B + B_y f_{BB} = 0 \Rightarrow \frac{19800}{EI} + B_y \left(\frac{288}{EI} \right) = 0 \Rightarrow B_y = -68.8 \text{ kN}$$

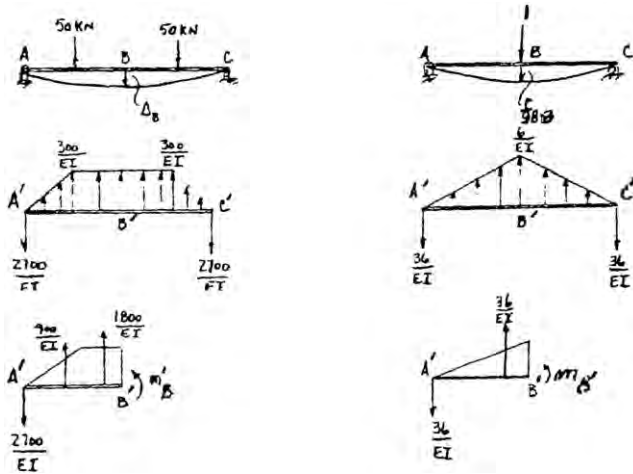

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow 68.8 \times 12 + C_y \times 24 - 50 \times 6 - 50 \times 18 = 0 \Rightarrow C_y = 15.6 \text{ kN}$$

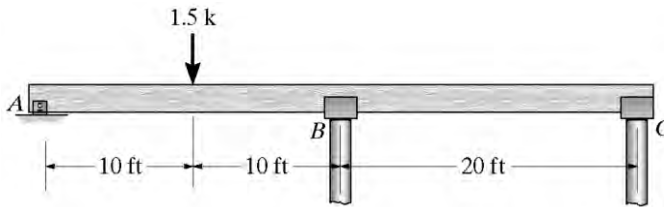
$$+\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow A_y + 68.8 - 100 + 15.6 = 0 \Rightarrow A_y = 15.6 \text{ kN}$$

تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

۱۱-۱۰) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. مقدار EI ثابت است. فرض نمایید که C و B گلتکی و تکیه‌گاه A به صورت مفصلی عمل می‌نماید.

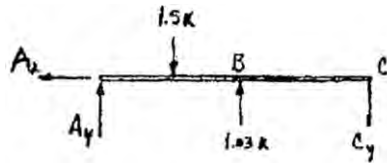
شکل مسئله ۱۱-۱۰

حل) با حذف تکیه‌گاه B سیستم به صورت معین در می‌آید و در نهایت با استفاده از شرایط همسازي مقدار عکس‌العمل B تعیین می‌شود.

$$\Delta_B = M_{B'} = \frac{93.75}{EI} \times 20 - \frac{75}{EI} \times \left(\frac{20}{3}\right) = \frac{1375}{EI}$$

$$f_{BB} = M' = \frac{100}{EI} \times 20 - \frac{100}{EI} \times \frac{20}{3} = \frac{1333.33}{EI}$$

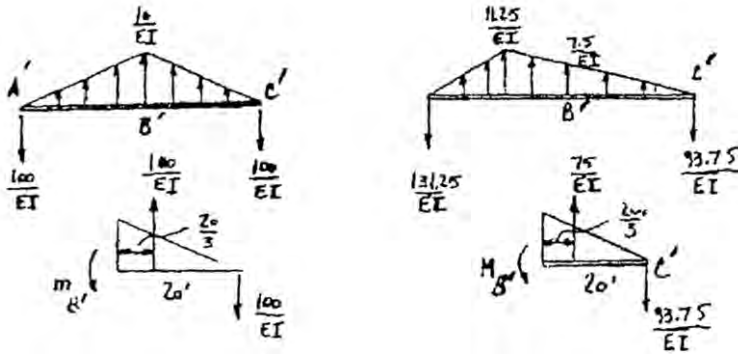
$$\Delta_B + B_y f_{BB} = 0 \Rightarrow \frac{1375}{EI} + B_y \left(\frac{1333.33}{EI}\right) = 0 \Rightarrow B_y = -1.03k$$

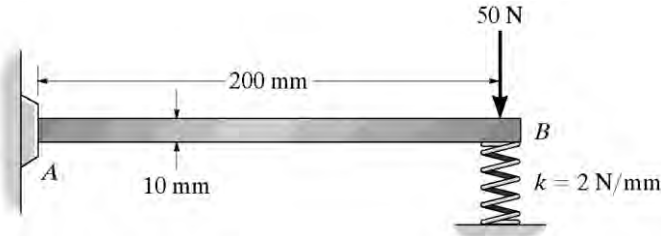
$$\sum M_C = 0 \Rightarrow 1.5 \times 30 - 1.03 \times 20 - A_y \times 40 = 0 \Rightarrow A_y = 0.609k$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 0.609 - 1.5 + 1.03 - C_y = 0 \Rightarrow C_y = 0.141$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow A_x = 0$$

۱۰-۱۲) در سیستم شکل زیر مقدار جابجایی ایجاد شده در انتهای B را تعیین نمایید. تیر دارای عرض ۵ میلیمتر و ارتفاع ۱۰ میلیمتر است. همچنین دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی را ترسیم نمایید. مقدار $E=200GPa$ در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۱۰-۱۲

حل) ممان اینرسی تیر حول محور تحت خمش به صورت زیر خواهد بود:

$$I = \frac{1}{12} (0.005)(0.01)^3 = 0.4166(10^{-9})m^4$$

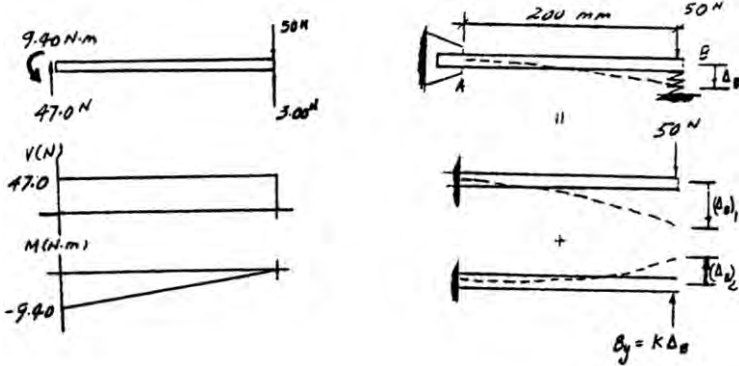
$$(\Delta_B)_1 = \frac{PL^3}{3EI} = \frac{50 \times 0.2^3}{3 \times 200 \times 10^9 \times 0.4166 \times 10^{-9}} = 0.0016m$$

$$(\Delta_B)_2 = \frac{PL^3}{3EI} = \frac{2000\Delta_B \times 0.2^3}{3 \times 200 \times 10^9 \times 0.4166 \times 10^{-9}} = 0.064\Delta_B$$

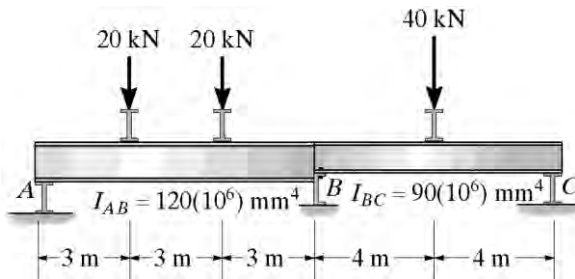
با اعمال شرایط همسازی تغییرشکل‌ها داریم:

$$+\downarrow \Delta_B = (\Delta_B)_1 - (\Delta_B)_2 \Rightarrow \Delta_B = 0.0016 - 0.064\Delta_B = 0.001503m = 1.5mm$$

$$B_y = k\Delta_B = 2 \times 1.5 = 3N$$

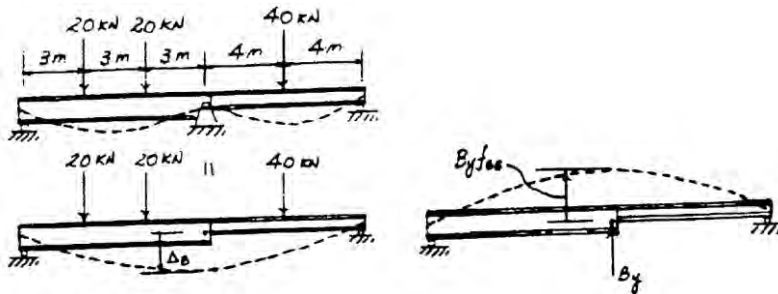

۱۰-۱۳) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین و دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض نمایید که A و C غلتکی و تکیه‌گاه B به صورت مفصلی عمل می‌نماید. مقدار $E=200 \text{ GPa}$ در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۱۰-۱۳

حل) با حذف تکیه‌گاه B سیستم به صورت معین در می‌آید و در نهایت با استفاده از شرایط همسازي مقدار عکس‌العمل B تعیین می‌شود.

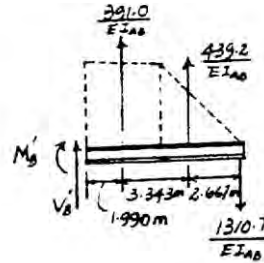
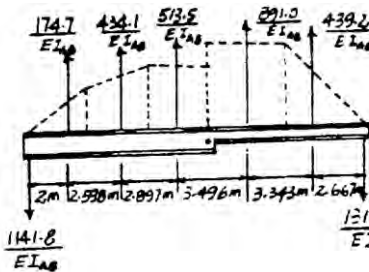
شرایط سازگاري تغییرشکل‌ها ایجاب می‌نماید که:

$$+\downarrow \Delta_B + B_y f_{BB} = 0 \quad (1)$$

با استفاده از روش تیر مزدوج داریم:

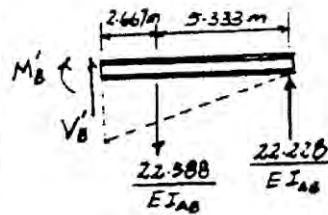
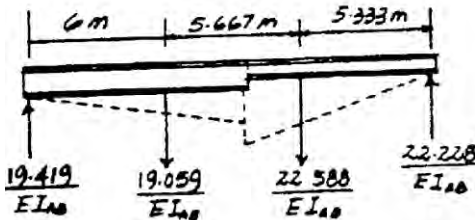
$$\sum M_{B'} = 0 \Rightarrow -M_{B'} + \frac{891}{EI_{AB}} \times 1.99 + \frac{439.2}{EI_{AB}} \times 5.333 - \frac{1310.7}{EI_{AB}} \times 8 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta_B = M_{B'} = -\frac{6369.6}{EI_{AB}}$$

$$\sum M_{B'} = 0 \Rightarrow -M_{B'} - \frac{22.588}{EI_{AB}} \times 2.667 + \frac{22.228}{EI_{AB}} \times 8 = 0$$

$$\Rightarrow f_{BB} = M_{B'} = \frac{117.59}{EI_{AB}}$$

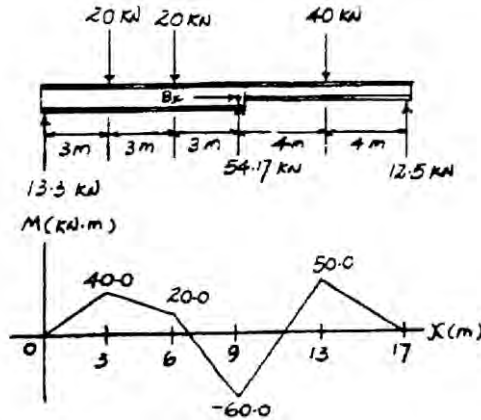
از رابطه (۱) داریم:

$$\frac{6369.6}{EI_{AB}} - \frac{117.59}{EI_{AB}} B_y = 0$$

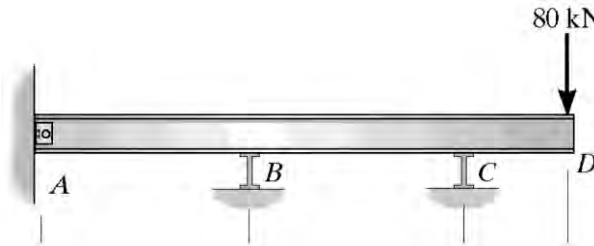
$$\Rightarrow B_y = 54.2kN \quad B_x = 0$$

$$\Rightarrow C_y = 12.5kN \quad A_y = 13.3kN$$

تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

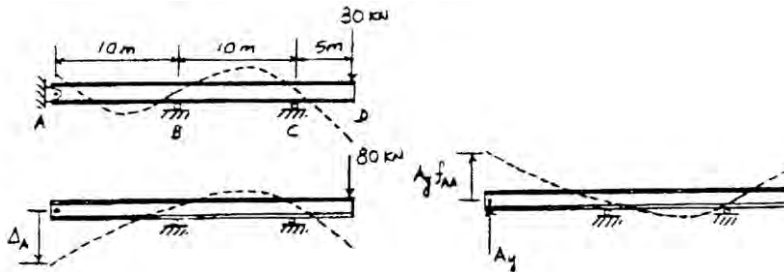
۱۰-۱۴) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. تکیه‌گاه A به اندازه ۳۰ میلی‌متر به سمت بالا حرکت می‌کند. فرض نمایید که B و C غلظتی و تکیه‌گاه A به صورت مفصلی عمل می‌نماید. مقدار $E=200 \text{ GPa}$ و $I=90 \times 10^6 \text{ mm}^4$ در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۱۰-۱۴

حل) با اعمال شرایط همسازي داریم:

$$+\uparrow \quad 0.03 = A_y f_{AA} - \Delta_A \quad (1)$$

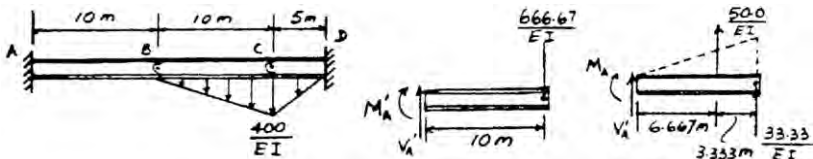

با استفاده از روش تیر مزدوج داریم:

$$\sum M_{A'} = 0 \Rightarrow -M_{A'} - \frac{666.67}{EI} \times 10 = 0 \Rightarrow \Delta_A = M_{A'} = -\frac{6666.67}{EI}$$

$$\sum M_{A'} = 0 \Rightarrow -M_{A'} + \frac{50}{EI} \times 6.667 + \frac{33.33}{EI} \times 10 = 0$$

$$\Rightarrow f_{AA} = M_{A'} = \frac{666.67}{EI}$$

از رابطه (۱) داریم:

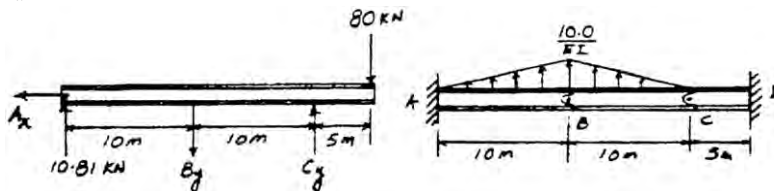
$$0.03 = A_y \frac{666.67 \times 10^3}{200 \times 10^9 \times 90 \times 10^{-6}} - \frac{6666.67 \times 10^3}{200 \times 10^9 \times 90 \times 10^{-6}}$$

$$\Rightarrow A_y = 10.81 \text{ kN} = 10.8 \text{ kN}$$

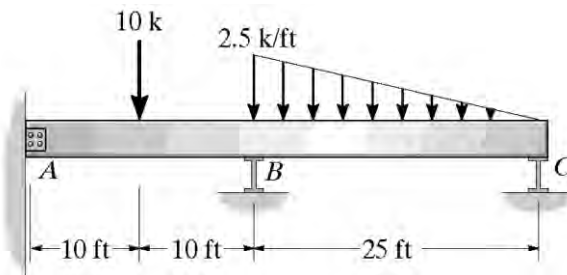
$$\Rightarrow B_y = 61.6 \text{ kN}$$

$$\Rightarrow C_y = 131 \text{ kN}$$

$$\Rightarrow A_x = 0$$

۱۰-۱۵) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض نمایید که C و B غلتکی و تکیه‌گاه A به صورت مفصلی عمل می‌نماید. مقدار EI ثابت در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۱۰-۱۵

(حل) با اعمال شرایط همسازی داریم:

$$+\downarrow \quad \Delta_B - B_y f_{BB} = 0 \quad (1)$$

با استفاده از روش کار مجازی داریم:

تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

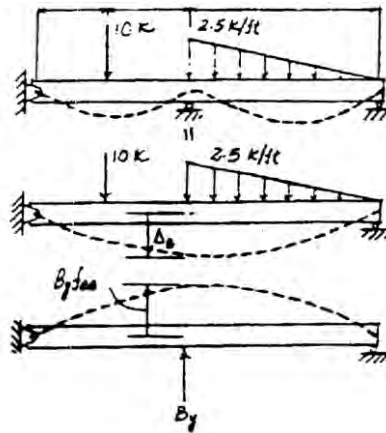
$$\Delta_B = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = \int_0^{10} \frac{(-0.5556x_1) \times (19.35x_1)}{EI} dx_1$$

$$+ \int_0^{10} \frac{(-5.556 - 0.5556x_2) \times (193.5 + 9.35x_2)}{EI} dx_2$$

$$+ \int_0^{25} \frac{(-0.4444x_3) \times (21.9x_3 - 0.01667x_3^3)}{EI} dx_3 = -\frac{60262.53}{EI}$$

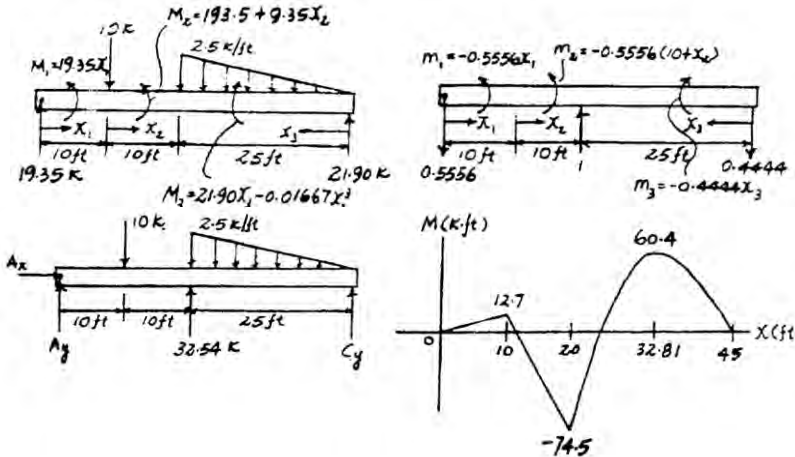
$$f_{BB} = \int_0^{10} \frac{(-0.5556x_1)^2}{EI} dx_1 + \int_0^{25} \frac{(-0.4444x_3)^2}{EI} dx_3 + \int_0^{10} \frac{(-5.556 - 0.555x_2)^2}{EI} dx_2$$

$$= \frac{1851.85}{EI}$$

از رابطه (۱) داریم:

$$\frac{60262.53}{EI} - B_y \frac{1851.85}{EI} = 0 \Rightarrow B_y = 32.5k$$

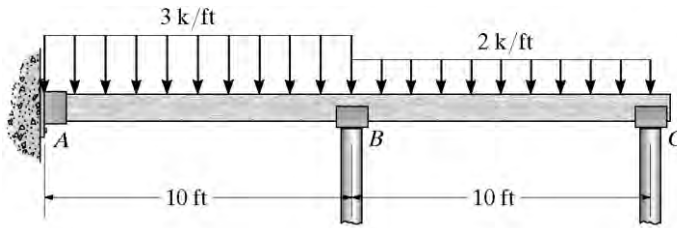

$$\Rightarrow A_x = 0$$

$$\Rightarrow A_y = 1.27k$$

$$\Rightarrow C_y = 7.44k$$

۱۰-۱۶) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. فرض کنید که C و B گلتکی و تکیه‌گاه A به صورت گیردار عمل می‌نماید.

شکل مسئله ۱۰-۱۶

(حل)

$$\Delta_B = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = \frac{15416.7}{EI}$$

$$\Delta_C = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = \frac{42916.7}{EI}$$

$$f_{BB} = \int_0^L \frac{m^2}{EI} dx = \int_0^{10} \frac{x^2}{EI} dx + 0 = \frac{333.3}{EI}$$

$$f_{CC} = \int_0^L \frac{m^2}{EI} dx = \int_0^{10} \frac{x^2}{EI} dx + \int_0^{10} \frac{(10+x)^2}{EI} dx = \frac{2666.7}{EI}$$

$$f_{CB} = \int_0^L \frac{m^2}{EI} dx = \int_0^{10} \frac{(10+x)x}{EI} dx + 0 = \frac{833.3}{EI} = f_{BC}$$

$$\Delta_B + B_y f_{BB} + C_y f_{BC} = 0$$

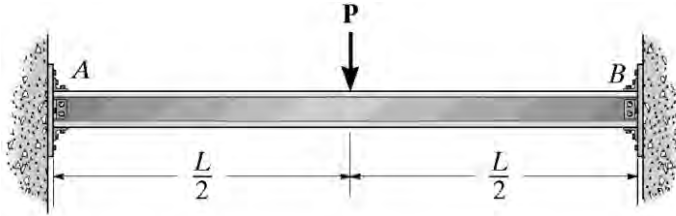
$$15416.7 + B_y (333.3) + C_y (833.3) = 0$$

$$\Delta_C + B_y f_{CB} + C_y f_{CC} = 0$$

$$42916.7 + B_y (333.3) + C_y (2666.7) = 0$$

$$C_y = -7.5k \quad B_y = -27.5k$$

۱۰-۱۷) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. تکیه‌گاه‌های A و B گیردار هستند.

شکل مسئله ۱۰-۱۷

حل) با حذف لنگر ایجاد شده در تکیه‌گاه‌ها، تکیه‌گاه‌های گیردار را به صورت مفصلی در نظر می‌گیریم. با اعمال شرایط همسازي داریم:

$$\theta - \theta' = 0$$

$$\theta = A'_y = \frac{PL^2}{16EI}$$

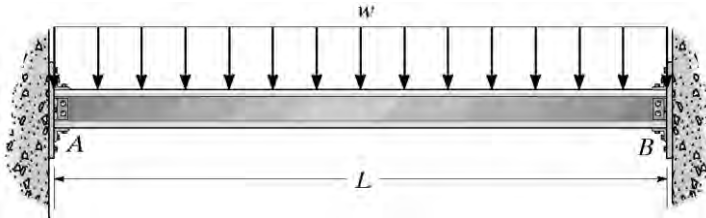
$$\theta' = A''_y = \frac{ML}{2EI}$$

$$\Rightarrow \frac{PL^2}{16EI} - \frac{ML}{2EI} = 0 \quad \Rightarrow \quad M = \frac{PL}{8}$$

با استفاده از تقارن و نوشتن معادله تعادل داریم:

$$M_A = M_B = \frac{PL}{8} \quad \Rightarrow \quad A_y = B_y = \frac{P}{2}$$

۱۰-۱۸) در تیر شکل زیر، دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. تکیه‌گاه‌های A و B گیردار هستند. مقدار EI ثابت در نظر گرفته شود.

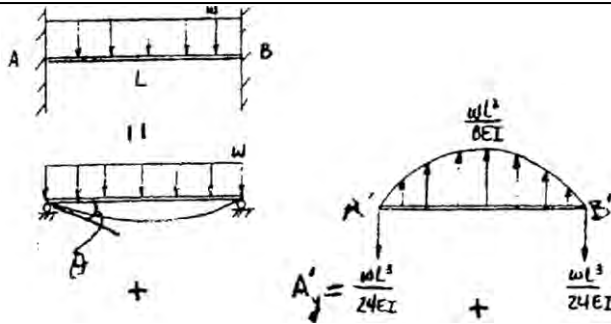
شکل مسئله ۱۰-۱۸

حل) با حذف لنگر ایجاد شده در تکیه‌گاه‌ها، تکیه‌گاه‌های گیردار را به صورت مفصلی در نظر می‌گیریم. با اعمال شرایط همسازي داریم:

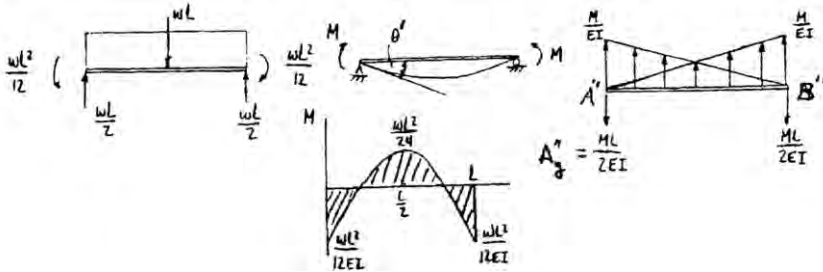
$$\theta - \theta' = 0$$

$$\theta = A'_y = \frac{wL^3}{24EI}$$

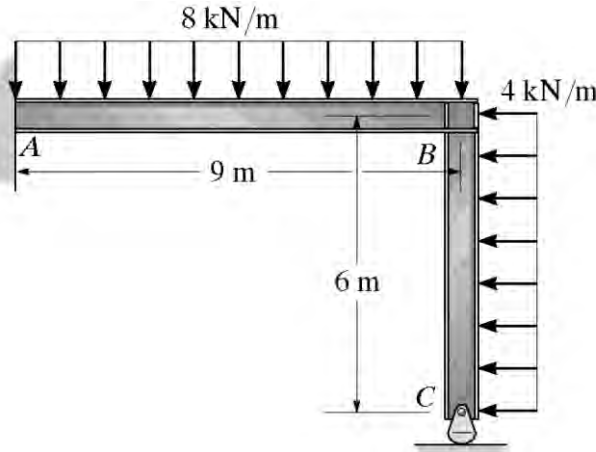
$$\theta' = A''_y = \frac{ML}{2EI}$$

$$\frac{wL^3}{24EI} + \frac{ML}{2EI} = 0 \Rightarrow M = M_A = M_B = -\frac{wL^2}{12}$$

۱۰-۱۹) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. تکیه‌گاه‌های A گیردار و C غلتکی می‌باشد. مقدار EI ثابت در نظر گرفته شود.

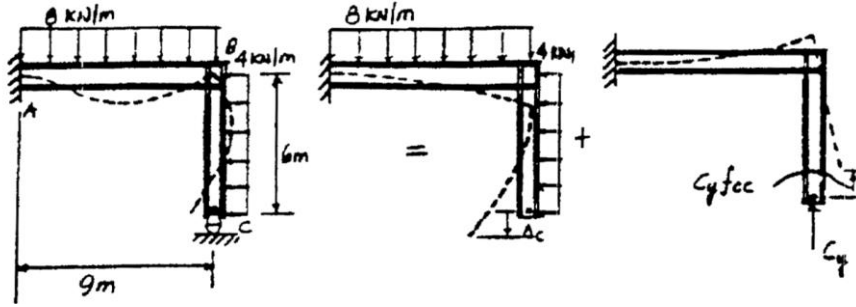

شکل مسئله ۱۰-۱۹

حل) با حذف تکیه‌گاه C و اعمال شرایط مرزی داریم:

$$+\downarrow \quad 0 = \Delta_C - C_y f_{CC} \quad (1)$$

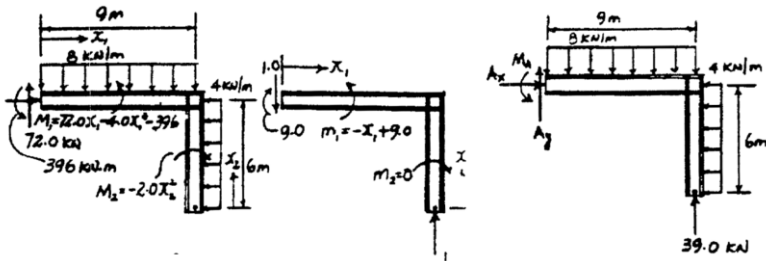
تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

با استفاده از روش کار مجازی داریم:

$$\Delta_c = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = \int_0^9 \frac{(-x_1 + 9)(72x_1 - 4x_1^2 - 396)}{EI} dx_1 = \frac{-9477}{EI}$$

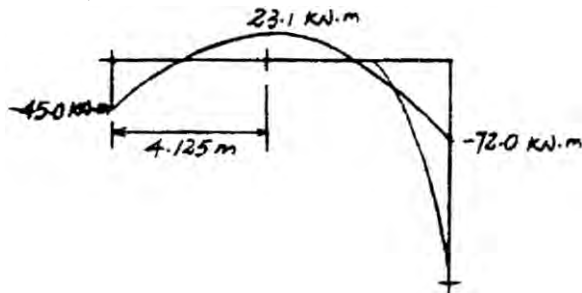
$$f_{cc} = \int_0^L \frac{Lm}{EI} dx = \int_0^9 \frac{(-x_1 + 9)^2}{EI} dx_1 = \frac{243}{EI}$$

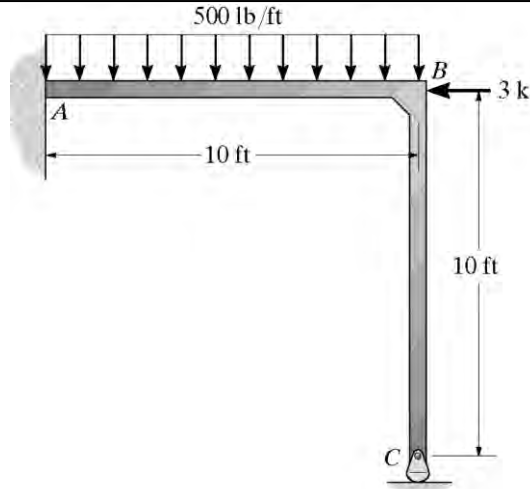
با استفاده از رابطه (۱) داریم:

$$\Rightarrow 0 = \frac{9477}{EI} - \frac{243}{EI} C_y$$

$$C_y = 39 \text{ kN} \Rightarrow A_y = 33 \text{ kN} \Rightarrow A_x = 24 \text{ kN} \Rightarrow M_A = 45 \text{ kN.m}$$

۱۰-۲۰) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. مقدار EI ثابت در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۱۰-۲۰

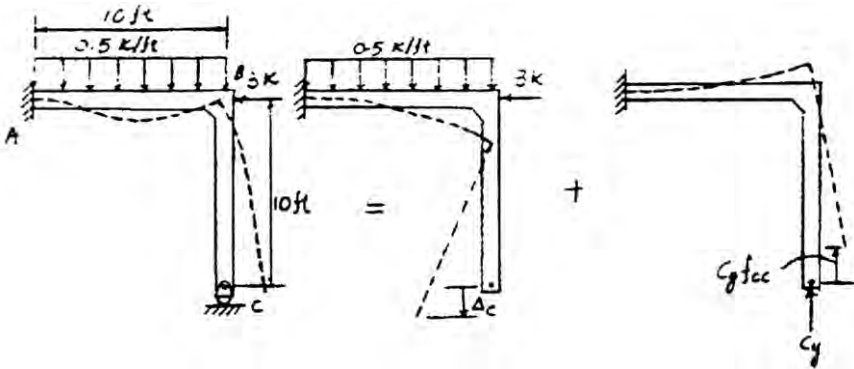
حل) با حذف تکیه‌گاه C و اعمال شرایط مرزی داریم:

$$+\downarrow \quad 0 = \Delta_C - C_y f_{CC} \quad (1)$$

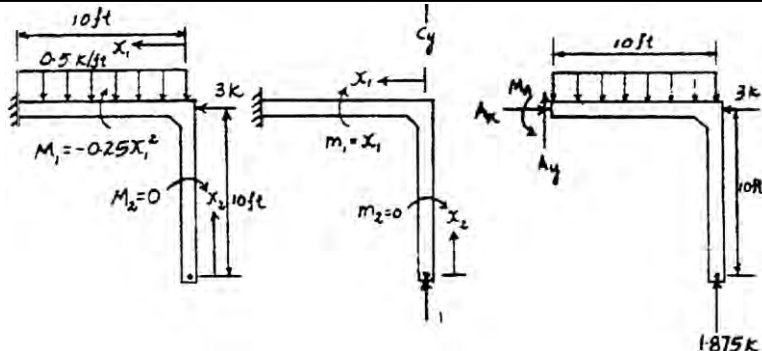
با استفاده از روش کار مجازی داریم:

$$\Delta_C = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = \int_0^{10} \frac{(x_1)(-0.25x_1^2)}{EI} dx_1 = \frac{-625}{EI}$$

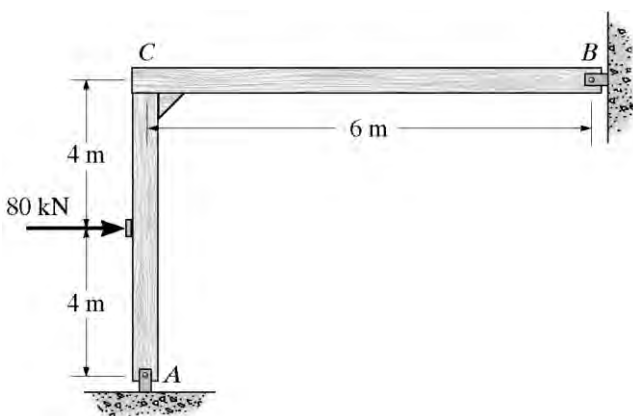
$$f_{CC} = \int_0^L \frac{mm}{EI} dx = \int_0^{10} \frac{(x_1)^2}{EI} dx_1 = \frac{333.33}{EI} \Rightarrow 0 = \frac{625}{EI} - \frac{333.33}{EI} C_y$$

$$\Rightarrow C_y = 1.875k \quad A_x = 3k \quad A_y = 3.125k \quad M_A = 6.25k.ft$$

۱۰-۲۱) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض کنید که A و B به صورت مفصلی می‌باشد. مقدار EI ثابت در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۱۰-۲۱

حل) با حذف مولفه افقی تکیه‌گاه A داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 80 - B_x = 0 \Rightarrow B_x = 80 \text{ kN}$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow 80 \times 4 - A_y \times 6 = 0 \Rightarrow A_y = 53.33 \text{ kN}$$

$$+\downarrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -53.333 - B_y = 0 \Rightarrow B_y = 53.33 \text{ kN}$$

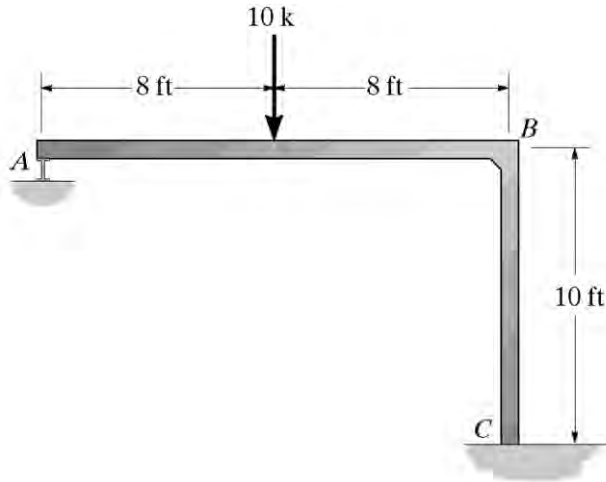
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 1 - B_x = 0 \Rightarrow B_x = 1 \text{ kN}$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow 1 \times 8 - A_y \times 6 = 0 \Rightarrow A_y = 1.33 \text{ kN}$$

$$+\downarrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -1.333 - B_y = 0 \Rightarrow B_y = -1.33 \text{ kN}$$

$$m_1 = -x_1 \quad m_2 = -4 - x_2 \quad m_3 = -1.333x$$

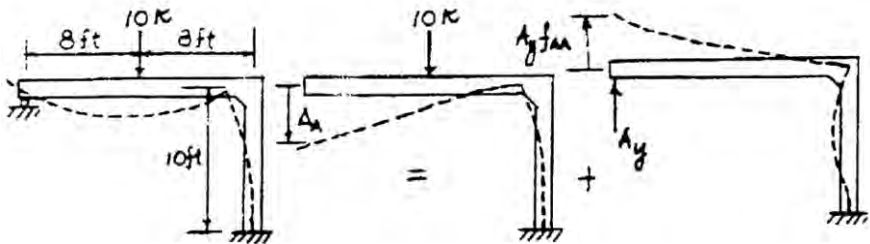
۱۰-۲۲) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض کنید که A به صورت غلتکی و C به صورت گیردار است. مقدار EI ثابت در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۱۰-۲۲

حل) با حذف تکیه‌گاه C و نوشتن معادله همسازي داریم:

$$+\downarrow \quad 0 = \Delta_A - A_y f_{AA} \quad (1)$$

با استفاده از روش کار مجازی داریم:

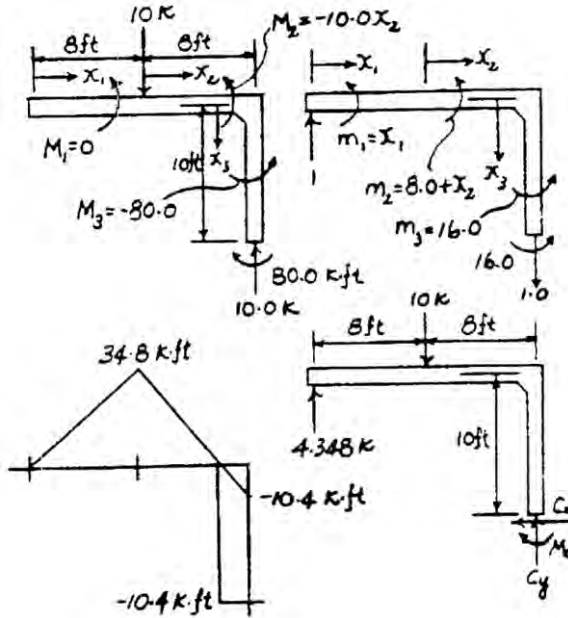
$$\Delta_A = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = \int_0^8 \frac{(8+x_2)(-10x_2)}{EI} dx_2 + \int_0^{10} \frac{(16)(-80)}{EI} dx_3 = \frac{-17066.67}{EI}$$

$$f_{AA} = \int_0^L \frac{mm}{EI} dx = \int_0^8 \frac{(x_1)^2}{EI} dx_1 + \int_0^8 \frac{(8+x_2)^2}{EI} dx_2 + \int_0^{10} \frac{(16)^2}{EI} dx_3 = \frac{3925.33}{EI}$$

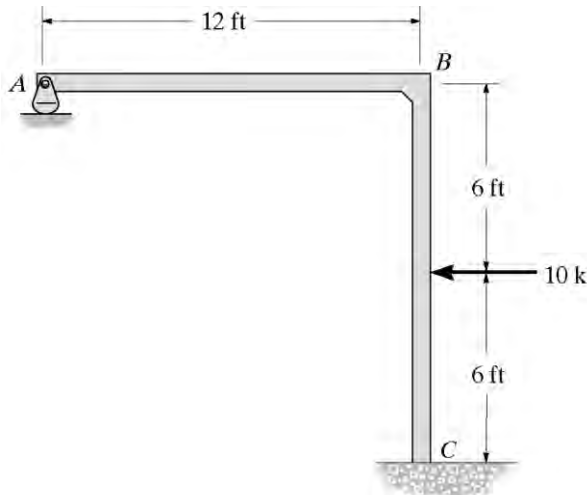
با استفاده از رابطه (۱) داریم:

$$0 = \frac{17066.67}{EI} - \frac{3925.33}{EI} A_y \quad \Rightarrow \quad A_y = 4.348k = 4.35k$$

$$C_x = 0 \quad C_y = 5.65k \quad M_C = 10.4k \cdot ft$$

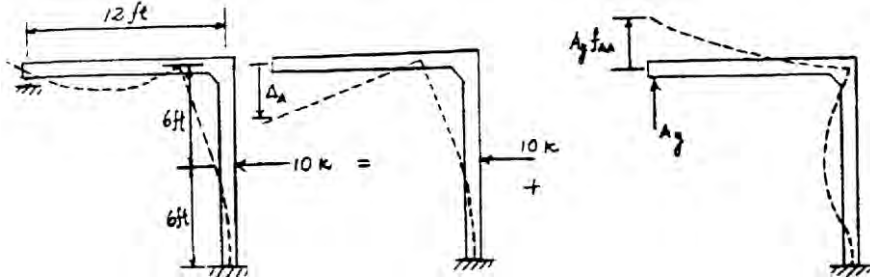
۱۰-۲۳) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض کنید که A به صورت غلتکی و C به صورت گیردار است. مقدار EI ثابت در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۱۰-۲۳

حل) با حذف تکیه‌گاه C و نوشتن معادله همسازی داریم:

$$0 = \Delta_A - A_y f_{AA} \quad (1)$$

با استفاده از روش کار مجازی داریم:

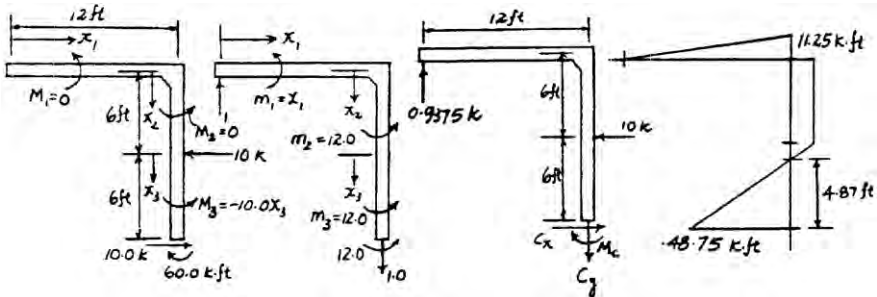
$$\Delta_A = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = \int_0^6 \frac{(12)(-10x_3)}{EI} dx_3 = \frac{-2160}{EI}$$

$$f_{AA} = \int_0^L \frac{mm}{EI} dx = \int_0^{12} \frac{(x_1)^2}{EI} dx_1 + \int_0^6 \frac{(12)^2}{EI} dx_2 + \int_0^6 \frac{(12)^2}{EI} dx_3 = \frac{2304}{EI}$$

با استفاده از رابطه (۱) داریم:

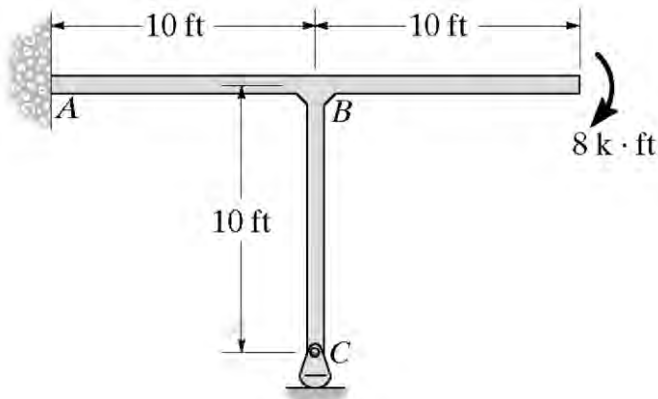
$$0 = \frac{2160}{EI} - \frac{2304}{EI} A_y \Rightarrow A_y = 0.9375k$$

$$C_x = 10k \quad C_y = 0.9375k \quad M_C = 48.75k \cdot ft$$

۱۰-۲۴) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. تکیه‌گاه C به مقدار 0.15in در جهت قائم حرکت دارد. مقدار $E=29(10^3)$ ksi و $I=600$ in⁴ در نظر گرفته شود.

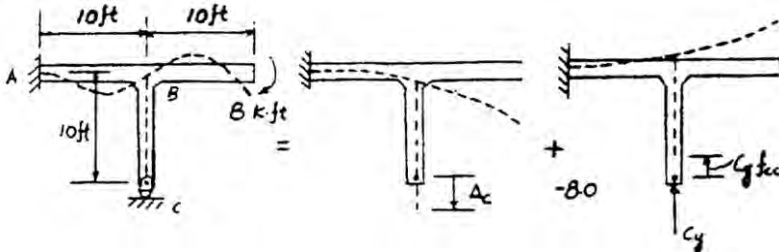
تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

شکل مسئله ۱۰-۲۴

حل) با حذف تکیه‌گاه C و نوشتن معادله همسازی داریم:

$$+\uparrow \quad 0.15 = -\Delta_C - C_y f_{CC} \quad (1)$$

با استفاده از روش کار مجازی داریم:

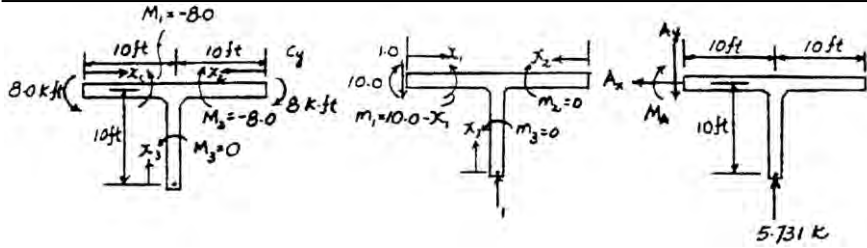
$$\Delta_C = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = \int_0^{10} \frac{(10-x_1)(-8)}{EI} dx_1 = -\frac{400}{EI}$$

$$f_{CC} = \int_0^L \frac{mm}{EI} dx = \int_0^{10} \frac{(10-x_1)^2}{EI} dx_1 = \frac{333.33}{EI}$$

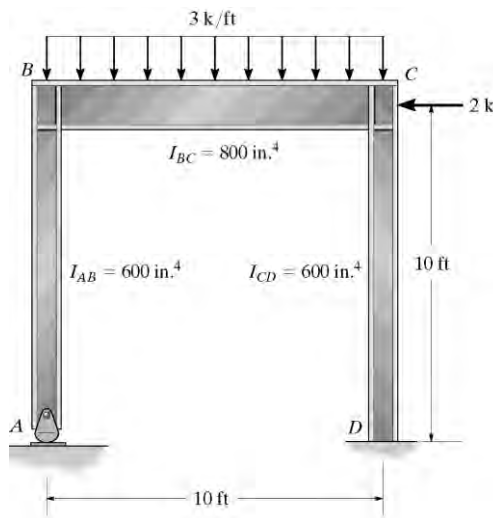
با استفاده از رابطه (۱) داریم:

$$0.15 = -\frac{400 \times 1728}{29 \times 10^3 \times 600} + C_y \times \frac{333.33 \times 1728}{29 \times 10^3 \times 600} \Rightarrow C_y = 5.73k$$

$$A_y = 5.73k \quad A_x = 0 \quad M_A = 49.3k.ft$$

۱۰-۲۵) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. تکیه‌گاه C به مقدار 0.15 in در جهت قائم حرکت دارد. مقدار $E = 29(10^3) \text{ ksi}$ در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۱۰-۲۵

(حل) با حذف تکیه‌گاه A و نوشتن معادله همسازي داریم:

$$+\downarrow \quad \Delta_A + A_y f_{AA} = 0 \quad (1)$$

$$\Delta_C = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = 0 + \int_0^{10} \frac{(x) \left(\frac{3}{2} x^2 \right)}{EI_{BC}} dx + \int_0^{10} \frac{(10)(170 - 2x)}{EI_{CD}} dx = \frac{18812.5}{EI_{CD}}$$

$$f_{AA} = \int_0^L \frac{m^2}{EI} dx = 0 + \int_0^{10} \frac{(x)^3}{EI_{BC}} dx + \int_0^{10} \frac{(10)^2}{EI_{CD}} dx = \frac{1250}{EI_{CD}}$$

بنابراین با استفاده از رابطه (۱) داریم:

$$\frac{18812.5}{EI_{CD}} + A_y \left(\frac{1250}{EI_{CD}} \right) = 0 \quad \Rightarrow \quad A_y = -15k$$

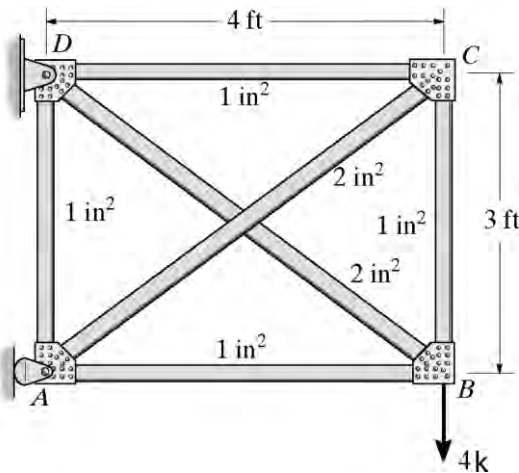
$$+\uparrow \sum F_y = 0 \quad \Rightarrow \quad -30 + 15 + D_y = 0 \quad \Rightarrow \quad D_y = 15k$$

تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow D_x = 2k$$

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow 15 \times 10 - 2 \times 10 - 30 \times 5 + M_D = 0 \Rightarrow M_D = 20k.ft$$

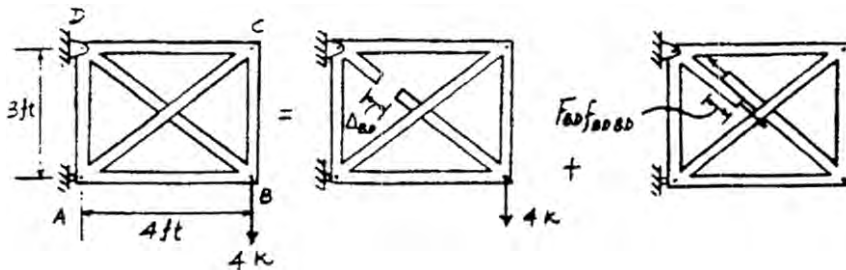
۱۰-۲۶) در خریای نشان داده شده در شکل زیر، مقدار نیروی ایجاد شده در هر یک از اعضای خریا را تعیین نمایید. فرض کنید تمام اعضا در انتهای خود به صورت مفصلی هستند. مقدار $E=29(10^3) \text{ ksi}$ در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۱۰-۲۶

(حل) با حذف عضو BD و نوشتن شرایط سازگاری داریم:

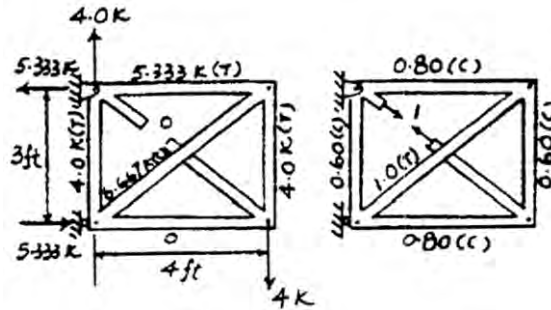
$$0 = \Delta_{BD} + F_{BD} f_{BDBD} \quad (1)$$

با استفاده از روش کار مجازی داریم:

$$\Delta_{BD} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{2 \times (-0.6) \times 4 \times 3}{1 \times E} + \frac{(-0.8) \times (5.333) \times 4}{1 \times E} + \frac{1 \times (-6.667) \times 5}{2E} = \frac{-48.133}{E}$$

$$f_{BDBD} = \sum \frac{mL}{AE} = \frac{2 \times (-0.6)^2 \times 3}{1 \times E} + \frac{2 \times (-0.8)^2 \times 4}{1 \times E} + \frac{2 \times 1^2 \times 5}{2E} = \frac{12.28}{E}$$

با استفاده از شرایط همسازي داریم:

$$0 = \frac{-48.133}{E} + F_{BD} \frac{12.28}{E} \Rightarrow F_{BD} = 3.92k(T)$$

در مفصل B داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{BA} - \frac{4}{5} \times 3.92 = 0 \Rightarrow F_{BA} = 3.136k = 3.14k(C)$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{BC} + \frac{3}{5} \times 3.92 - 4 = 0 \Rightarrow F_{BC} = 1.648k = 1.65k(T)$$

در مفصل C داریم:

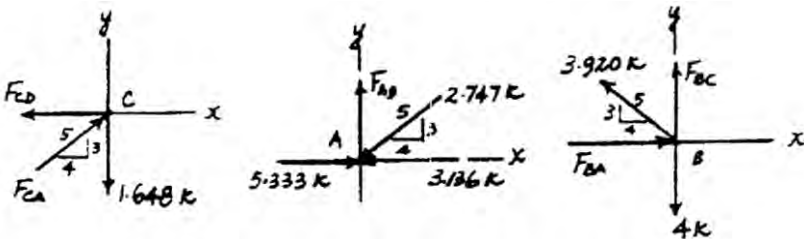
$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{3}{5} F_{CA} - 1.648 = 0 \Rightarrow F_{CA} = 2.747k = 2.75k(C)$$

$$\leftarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{CD} - \frac{4}{5} \times 2.747 = 0 \Rightarrow F_{CD} = 2.2k(T)$$

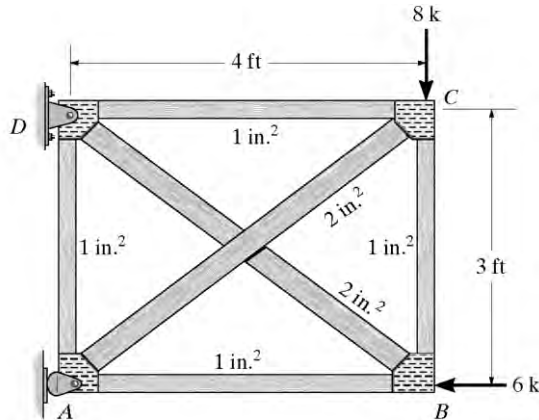
در مفصل A داریم:

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{AD} - \frac{3}{5} \times 2.747 = 0 \Rightarrow F_{AD} = 1.65k(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 5.333 - \frac{4}{5} \times 2.747 - 3.136 = 0 \quad \text{کنترل صحت محاسبات}$$

تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو
 ۲۷-۱۰) در خرابی نشان داده شده در شکل زیر، مقدار نیروی ایجاد شده در هر یک از
 اعضای خرپا را تعیین نمایید. فرض کنید تمام اعضا در انتهای خود به صورت مفصلی
 هستند. مقدار $E=29(10^3)$ ksi در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۲۷-۱۰

حل) با حذف عضو BC و اعمال شرایط همسازی داریم:

$$\Delta_{CB} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{1}{E} \left[\frac{1.33 \times 10.67 \times 4}{1} + \frac{1.33 \times (-6) \times 4}{1} + \frac{1 \times 8 \times 3}{1} + \frac{-1.667 \times (-13.33) \times 5}{1} \right] = \frac{104.4}{E}$$

$$f_{CBCB} = \sum \frac{n^2 L}{AE} = \frac{1}{E} \left[\frac{2 \times 1.33^2 \times 4}{1} + \frac{2 \times 1^2 \times 3}{1} + \frac{2 \times (-1.667)^2 \times 5}{5} \right] = \frac{34.1}{E}$$

$$\Delta_{CB} + F_{CB} f_{CBCB} = 0 \Rightarrow \frac{104.4}{E} + F_{CB} \left(\frac{34.1}{E} \right) \Rightarrow F_{CB} = -3.062k = 3.06k(C)$$

در مفصل C داریم:

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{3}{5} F_{AC} - 8 + 3.062 = 0 \Rightarrow F_{AC} = 8.23k(C)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow \frac{4}{5} \times 8.23 - F_{DC} = 0 \Rightarrow F_{DC} = 6.58k(T)$$

در مفصل B داریم:

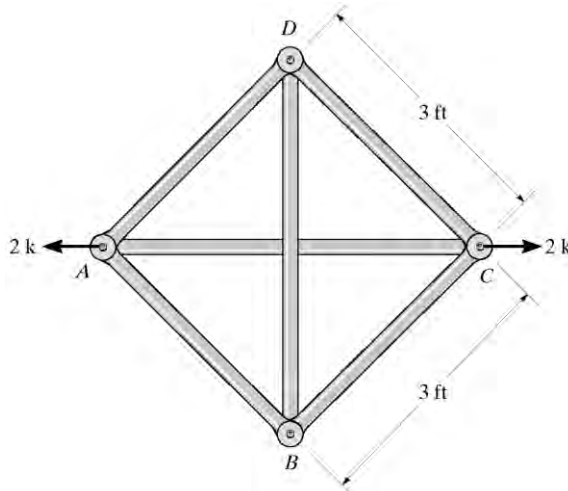
$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -3.062 + \frac{3}{5} \times F_{DB} = 0 \Rightarrow F_{DB} = 5.103k = 5.1k(T)$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AB} - 6 - 5.103 \times \frac{4}{5} = 0 \Rightarrow F_{AB} = 10.1k(C)$$

در مفصل A داریم:

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -8.23 \times \frac{3}{5} + F_{DA} = 0 \Rightarrow F_{DA} = 4.94k(T)$$

۱۰-۲۸) در خرپای نشان داده شده در شکل زیر، مقدار نیروی ایجاد شده در هر یک از اعضای خرپا را تعیین نمایید. فرض کنید تمام اعضا در انتهای خود به صورت مفصلی هستند. مقدار AE ثابت در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۱۰-۲۸

حل) با حذف عضو AC داریم:

$$\Delta_{AC} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{1}{AE} [(-0.707) \times 1.414 \times 3 \times 4 + 1 \times (-2) \times \sqrt{18}] = -\frac{20.485}{AE}$$

$$f_{ACAC} = \sum \frac{n^2L}{AE} = \frac{1}{AE} [4 \times (-0.707)^2 \times 3 + 2 \times 1^2 \times \sqrt{18}] = \frac{14.485}{AE}$$

$$\Delta_{AC} + F_{AC} f_{ACAC} = 0 \Rightarrow -\frac{20.485}{AE} + F_{AC} \left(\frac{14.485}{AE} \right) = 0$$

$$\Rightarrow F_{AC} = 1.414k = 1.41k(T)$$

در مفصل C داریم:

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{DC} = F_{CB} = F$$

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow 2 - 1.414 - 2F \times \cos 45^\circ = 0 \Rightarrow F_{DC} = F_{CB} = 0.414k(T)$$

به سبب تقارن سیستم داریم:

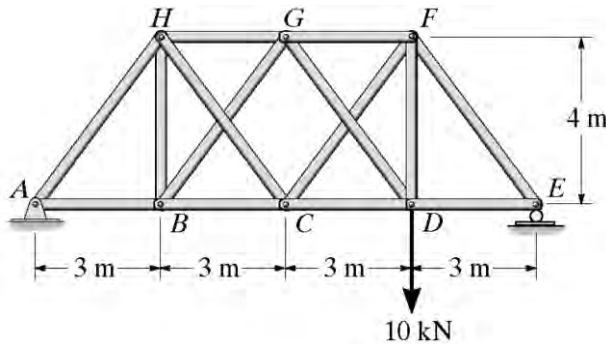
تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

$$F_{AD} = F_{AB} = 0.414k(T)$$

در مفصل D داریم:

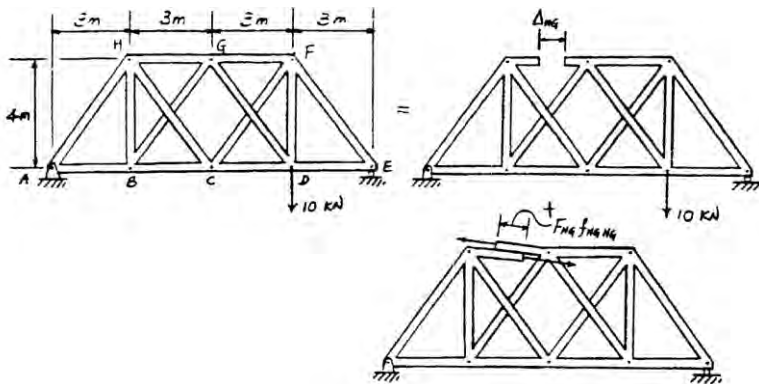
$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{DB} - 2 \times 0.414 \times \cos 45^\circ = 0 \Rightarrow F_{DB} = 0.586k(C)$$

۱۰-۲۹) در خرابای نشان داده شده در شکل زیر، مقدار نیروی ایجاد شده در عضو HG را تعیین نمایید. فرض کنید تمام اعضا در انتهای خود به صورت مفصلی هستند. مقدار AE ثابت در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۱۰-۲۹

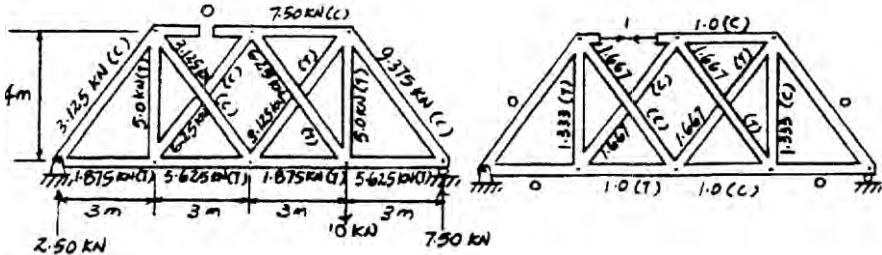
(حل) با توجه به شکل زیر داریم:

$$\Delta_{HC} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{1}{AE} [1.33 \times 5 \times 4 + (-1)(-7.5) \times 3 + (-1.333) \times 5 \times 4 + (-1) \times 1.875 \times 3 + 1 \times 5.625 \times 3 + (-1.667)(-6.25) \times 5 + (-1.667)(-3.125) \times 5 + 1.667 \times 3.125 \times 5 + 1.667 \times 6.25 \times 5] = \frac{190}{AE}$$

$$f_{HG} = \sum \frac{mNL}{AE} = \frac{1}{AE} [2 \times 1.333^2 \times 4 + 4 \times 1^2 \times 3 + 4 \times 1.667^2 \times 5] = \frac{81.778}{AE}$$

$$\frac{190}{AE} + F_{HG} \left(\frac{81.778}{AE} \right) = 0 \Rightarrow F_{HG} = -2.3234 \text{ kN} = 2.32 \text{ kN}(C)$$

۱۰-۳۰) در خردی مسئله قبل، مقدار نیروی ایجاد شده در عضو HB را تعیین نمایید.

حل) با توجه به مسئله ۱۰-۲۹ داریم:

در مفصل A داریم:

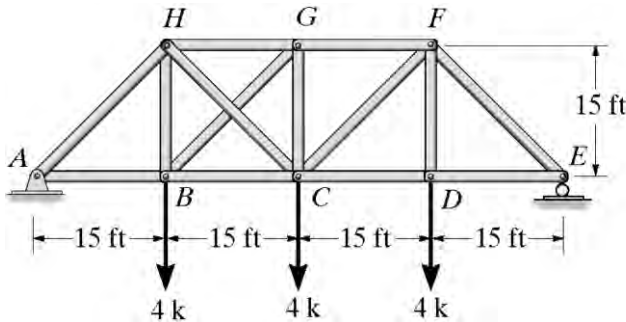
$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 2.5 - \frac{4}{5} F_{AH} = 0 \Rightarrow F_{AH} = 3.125 \text{ kN}(C)$$

در مفصل H داریم:

$$+\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow \frac{3}{5} \times 3.125 - 2.325 + \frac{3}{5} F_{HC} = 0 \Rightarrow F_{HC} = 0.7473 \text{ kN}(T)$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow \frac{4}{5} \times 3.125 - \frac{4}{5} \times 0.7473 - F_{HB} = 0 \Rightarrow F_{HB} = 1.90 \text{ kN}(T)$$

۱۰-۳۱) در خردی نشان داده شده در شکل زیر، مقدار نیروی ایجاد شده در عضو HG را تعیین نمایید. فرض کنید تمام اعضا در انتهای خود به صورت مفصلی هستند. مقدار AE ثابت در نظر گرفته شود.

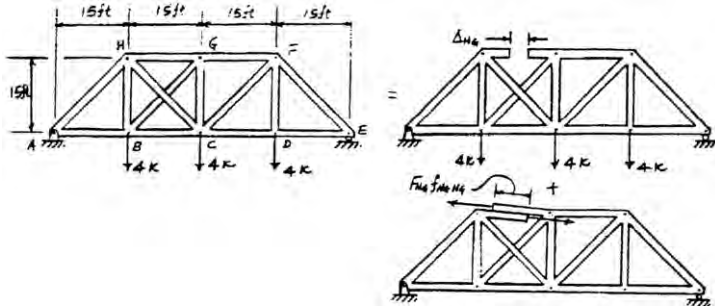

شکل مسئله ۱۰-۳۱

حل) با استفاده از شرایط همسازی داریم:

$$0 = \Delta_{HG} + F_{HG} f_{HGHG} \quad (1)$$

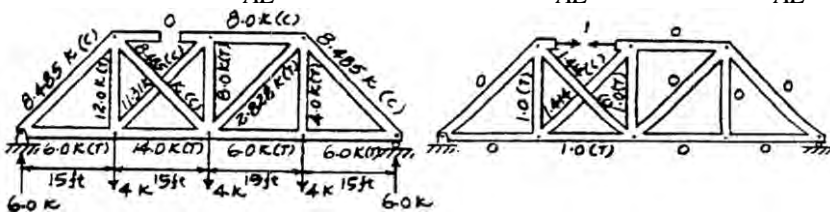
تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

با استفاده از روش کار مجازی داریم:

$$\Delta_{HG} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{1 \times 12 \times 15}{AE} + \frac{1 \times 14 \times 15}{AE} + \frac{1 \times 8 \times 15}{AE}$$

$$= + \frac{(-1.414) \times (-11.31) \times 21.21}{AE} + \frac{(-1.414) \times (-8.485) \times 21.21}{AE} = \frac{1103.97}{AE}$$

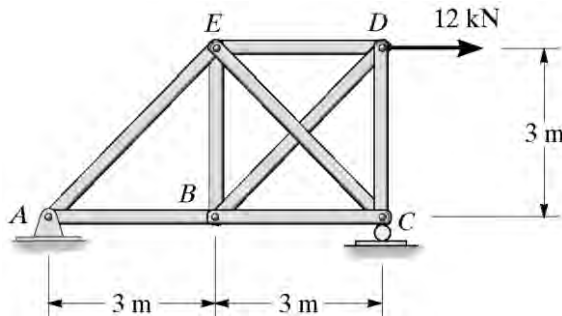

$$f_{HG} = \sum \frac{mL}{AE} = \frac{4 \times 1^2 \times 15}{AE} + \frac{2 \times (-1.414)^2 \times 21.21}{AE} = \frac{144.85}{AE}$$

با استفاده از رابطه (۱) داریم:

$$0 = \frac{1103.97}{AE} + \frac{144.85}{AE} F_{HG} \Rightarrow F_{HG} = -7.621k = 7.62k(C)$$

۱۰-۳۲) در خرابی نشان داده شده در شکل زیر، مقدار نیروی ایجاد شده در عضو BE را تعیین نمایید. فرض کنید تمام اعضا در انتهای خود به صورت مفصلی هستند. مقدار AE ثابت در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۱۰-۳۲

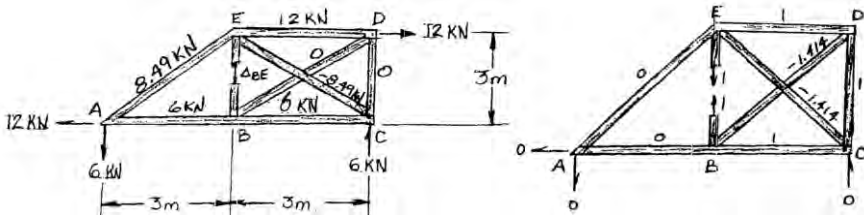
(حل) با استفاده از شرایط همسازی داریم:

$$\Delta_{BE} + F_{BE} \delta_{BE} = 0$$

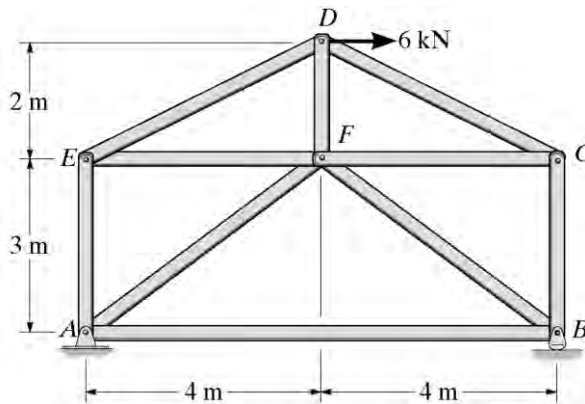
$$\Delta_{BE} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{1}{AE} \{ (6 \times 0 \times 3) + (6 \times 1 \times 3) + (0 \times 1 \times 3) + (12 \times 1 \times 3) \\ + 0 \times (-1.414) \times 3\sqrt{2} + 8.49 \times 0 \times 3\sqrt{2} + (-8.49) \times (-1.414) \times 3\sqrt{2} \} = \frac{104.912}{AE}$$

$$\delta_{BE} = \sum \frac{n^2 L}{AE} = \frac{1}{AE} \{ 1^2 \times 3 + 1^2 \times 3 + 1^2 \times 3 + 1^2 \times 3 + (-1.414)^2 \times 3\sqrt{2} \\ + (-1.414)^2 \times 3\sqrt{2} + 0 + 0 \} = \frac{28.971}{AE}$$

$$\frac{104.912}{AE} + F_{BE} \left(\frac{28.971}{AE} \right) = 0 \Rightarrow F_{BE} = -3.621 \text{ kN} = 3.62 \text{ kN (C)}$$

۱۰-۳۳) در خرابی نشان داده شده در شکل زیر، مقدار نیروی ایجاد شده در عضو DF را تعیین نمایید. فرض کنید تمام اعضا در انتهای خود به صورت مفصلی هستند. مقدار AE ثابت در نظر گرفته شود.

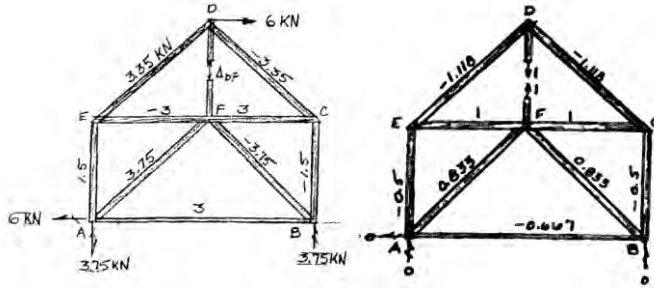
شکل مسئله ۱۰-۳۳

(حل) با استفاده از شرایط همسازی داریم:

$$\Delta_{DF} + F_{DF} \delta_{DF} = 0$$

تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

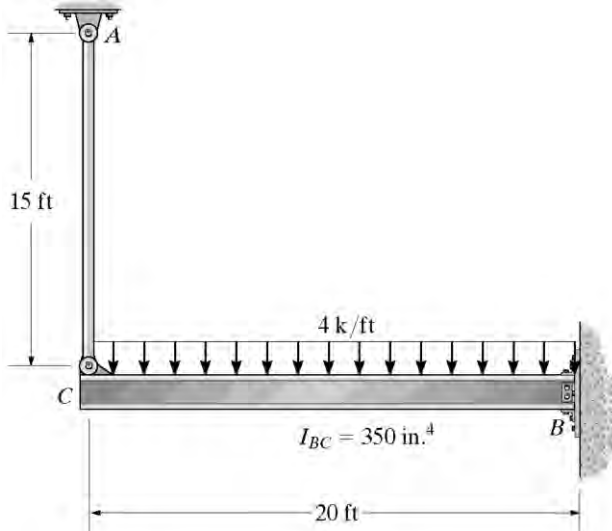
$$\Delta_{DF} = \sum \frac{nNL}{AE} = \frac{1}{AE} \{ (1.5 \times (-0.5) \times 3) + 3.35(-1.118) \times 4.472 + (-3.35)(-1.118) \times 4.472 + (-1.5)(-0.5) \times 3 + 3 \times (-0.667) \times 8 + 3.75 \times 0.833 \times 5 + 3 \times 1 \times 4 + (-3.75) \times 0.833 \times 5 + (-3) \times 1 \times 4 \} = \frac{16}{AE}$$

$$\delta_{DFDF} = \frac{n^2 L}{AE} = \frac{1}{AE} \{ 0.5^2 \times 3 + 1.118^2 \times 4.472 + 1.118^2 \times 4.72 + 0.5^2 \times 3 + 0.667^2 \times 8 + 0.833^2 \times 5 + 0.833^2 \times 5 + 1^2 \times 4 + 1^2 \times 4 + 1^2 \times 2 \} = \frac{33.48}{AE}$$

$$\frac{16}{AE} + F_{DF} \left(\frac{33.48}{AE} \right) = 0 \Rightarrow F_{DF} = 0.478 \text{ kN (C)}$$

۱۰-۳۴) تیر طره‌ای نشان داده شده در شکل زیر میله‌ای به قطر 0.5 in نگهداری می‌شود. در صورتی که تکیه‌گاه B به صورت گیردار باشد و تیر تحت یک بار گسترده به شدت 4 k/ft قرار داشته باشد، نیروی ایجاد شده در میله را تعیین نمایید. مقدار $E = 29(10^3) \text{ ksi}$ در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۱۰-۳۴

حل) با استفاده از شرایط همسازی داریم:

$$\downarrow + \quad \Delta_{AC} + F_{AC} f_{ACAC} = 0$$

$$\Delta_{AC} = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx + \Sigma \frac{nNL}{AE} = \int_0^{20} \frac{(1x)(-2x^2)}{EI} dx + 0 = -\frac{80000}{EI}$$

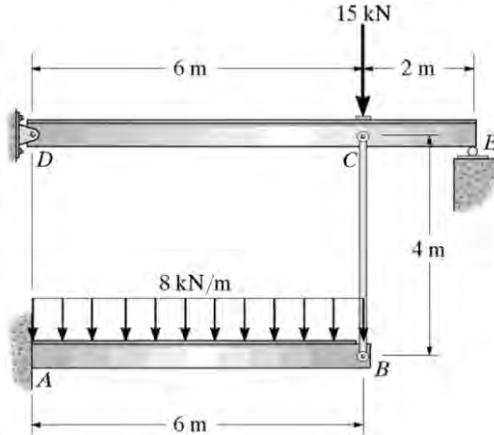
$$f_{ACAC} = \int_0^L \frac{m^2}{EI} dx + \Sigma \frac{n^2L}{AE} = \int_0^{20} \frac{x^2}{EI} dx + \frac{1^2 \times 15}{AE} = \frac{2666.67}{EI} + \frac{15}{AE}$$

$$-\frac{80000}{EI} + F_{AC} \left(\frac{2666.67}{EI} + \frac{15}{AE} \right) = 0$$

$$-\frac{80000}{\frac{350}{12^4}} + F_{AC} \left(\frac{2666.67}{\frac{350}{12^4}} + \frac{15}{\pi \left(\frac{0.25}{12} \right)^2} \right) = 0 \Rightarrow F_{AC} = 28k$$

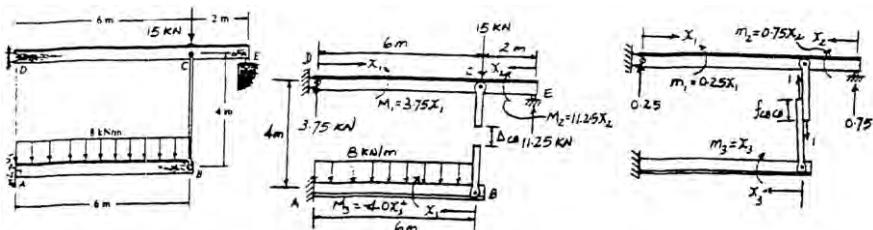
۱۰-۳۵) سیستم سازه‌ای شکل زیر را در نظر بگیرید. دیاگرام لنگر خمشی برای تیرها را ترسیم نمایید. ممان اینرسی تیر برابر $I = 100(10^6) \text{ mm}^4$ ، سطح مقطع میله $A = 200 \text{ mm}^2$ و $E = 200 \text{ GPa}$ می‌باشد.

تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

شکل مسئله ۱۰-۳۵

حل) با نوشتن معادله همسازی داریم:

$$0 = \Delta_{CB} + F_{CB} f_{CBCB} \quad (1)$$

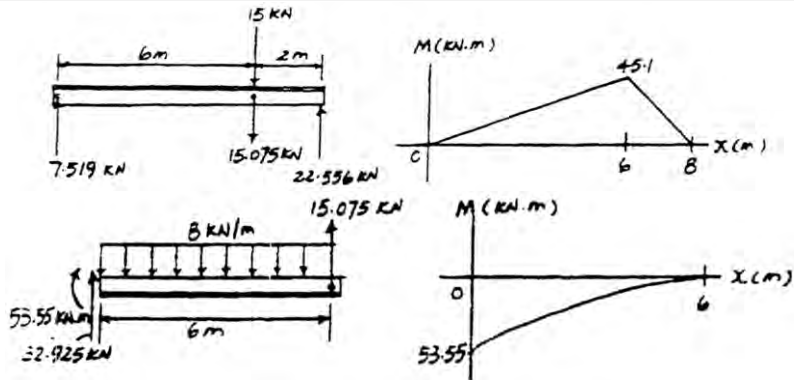
با استفاده از روش کار مجازی داریم:

$$\Delta_{CB} = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = \int_0^6 \frac{0.25x_1 \times 3.75x_1}{EI} dx_1 + \int_0^2 \frac{0.75x_2 \times 11.25x_2}{EI} dx_2 + \int_0^6 \frac{1x_3 \times (-4x_3^2)}{EI} dx_3 = \frac{-1206}{EI}$$

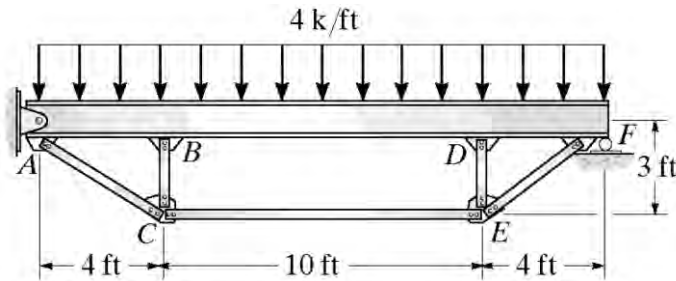
$$f_{CBCB} = \int_0^L \frac{mm}{EI} dx + \sum \frac{nnL}{AE} = \int_0^6 \frac{(0.25x_1)^2}{EI} dx_1 + \int_0^2 \frac{(0.75x_2)^2}{EI} dx_2 + \int_0^6 \frac{(1x_3)^2}{EI} dx_3 + \frac{1^2 \times 4}{AE} = \frac{78}{EI} + \frac{4}{AE}$$

با استفاده از رابطه (۱) داریم:

$$-\frac{1206}{E(100)(10^{-6})} + F_{CB} \left[\frac{78}{E(100)(10^{-6})} + \frac{4}{200(10^{-6})E} \right] = 0 \Rightarrow F_{CB} = 15.075 \text{ kN(T)}$$

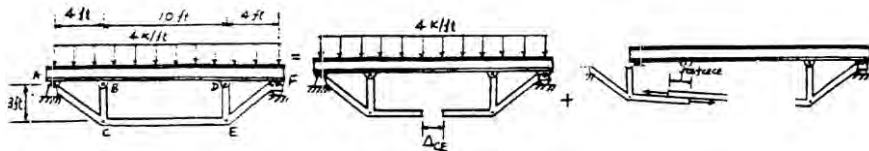

۱۰-۳۶) سیستم سازه‌ای شکل زیر را در نظر بگیرید. مقدار نیروی ایجاد شده در تمام اعضای پایینی سیستم را تعیین نمایید. از ضخامت تیر صرف نظر کنید. فرض کنید که اتصال تمام اعضا به تیر به صورت مفصلی می‌باشد. همچنین از اثر نیروی برشی و محوری ایجاد شده در تیر صرف نظر کنید. سطح مقطع هر یک از میله‌ها برابر 3 in^2 و ممان اینرسی تیر برابر $I=600 \text{ in}^4$ و ضریب ارتجاعی $E=29(10^3) \text{ ksi}$ می‌باشد.

شکل مسئله ۱۰-۳۶

حل) با نوشتن معادله همسازي داریم:

$$0 = \Delta_{CE} + F_{CE} f_{CECE} \quad (1)$$

با استفاده از روش کار مجازی داریم:

$$\Delta_{CB} = \int_0^6 \frac{0.25x_1 \times 3.75x_1}{EI} dx_1 + \int_0^2 \frac{0.75x_2 \times 11.25x_2}{EI} dx_2$$

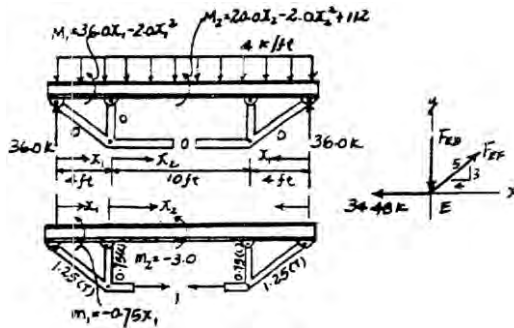
تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

$$\Delta_{CB} = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = 2 \int_0^4 \frac{(-0.75x_1) \times (36x_1 - 2x_1^2)}{EI} dx_1$$

$$+ \int_0^{10} \frac{-3 \times 20x_2 - 2x_2^2 + 112}{EI} dx_2 = \frac{-5320}{EI}$$

$$f_{CECE} = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx + \Sigma \frac{nmL}{AE} = 2 \int_0^4 \frac{(-0.75x_1)^2}{EI} dx_1 + \int_0^{10} \frac{(-3)^2}{EI} dx_2$$

$$+ \frac{2 \times 1.25^2 \times 5}{AE} + \frac{2 \times (-0.75)^2 \times 3}{AE} + \frac{(1)^2 \times 10}{AE} = \frac{114}{EI} + \frac{29}{AE}$$

با استفاده از رابطه (۱) داریم:

$$0 = -\frac{5320(1728)}{E(600)} + F_{CE} \left[\frac{114(1728)}{E(600)} + \frac{29(12)}{3E} \right] \Rightarrow F_{CE} = 34.48k = 34.5k(T)$$

در مفصل E داریم:

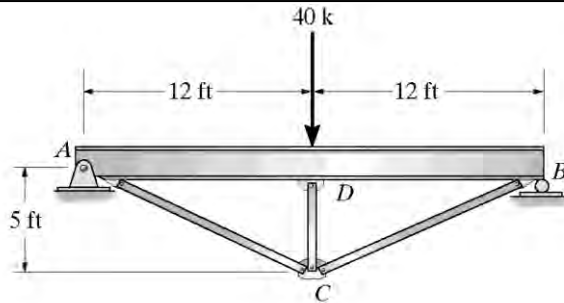
$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow \frac{4}{5} F_{EF} - 34.48 = 0 \Rightarrow F_{EF} = 43.1k(T)$$

$$+ \uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow -F_{ED} + \frac{3}{5}(43.1) = 0 \Rightarrow F_{ED} = 25.9k(C)$$

به علت تقارن سازه:

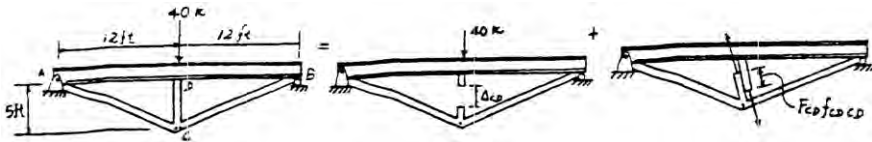
$$F_{AC} = F_{EF} = 43.1k(T) \quad , \quad F_{CB} = F_{ED} = 25.9(C)$$

۱۰-۳۷) سیستم سازه‌ای شکل زیر را در نظر بگیرید. مقدار نیروی ایجاد شده در تمام اعضای پایینی سیستم را تعیین نمایید. از ضخامت تیر صرف نظر کنید. فرض کنید که اتصال تمام اعضا به تیر به صورت مفصلی می‌باشد. همچنین از اثر نیروی برشی و محوری ایجاد شده در تیر صرف نظر کنید. سطح مقطع هر یک از میله‌ها برابر 2 in^2 و ممان اینرسی تیر برابر $I=400 \text{ in}^4$ و ضریب ارتجاعی $E=29(10^3) \text{ ksi}$ می‌باشد.

شکل مسئله ۱۰-۳۷

(حل) با نوشتن معادله همسازي داریم:

$$0 = \Delta_{CD} + F_{CD} f_{CD} \quad (1)$$

با استفاده از روش کار مجازی داریم:

$$\Delta_{CD} = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = 2 \int_0^{12} \frac{0.5 \times (20x)x}{EI} dx = \frac{11520}{EI}$$

$$f_{CD} = \int_0^L \frac{mm}{EI} dx = 2 \int_0^{12} \frac{(0.5x)^2}{EI} dx + \frac{2 \times 1.3^2 \times 13}{AE} + \frac{1^2 \times 5}{AE} = \frac{288}{EI} + \frac{48.94}{AE}$$

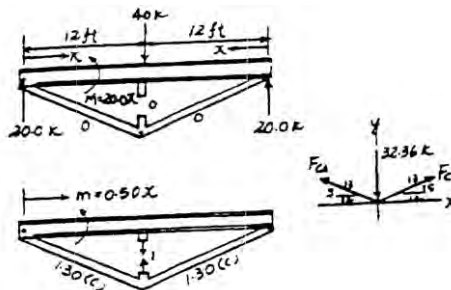
با استفاده از رابطه (۱) داریم:

$$0 = \frac{11520(1728)}{E(400)} + \left(\frac{288(1728)}{E(400)} + \frac{48.94 \times 12}{2E} \right) F_{CD} \Rightarrow F_{CD} = -32.36k = 32.4k(C)$$

در مفصل C داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{CA} = F_{CB}$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 2 \left(\frac{5}{13} \right) F_{CA} - 32.36 = 0 \Rightarrow F_{CA} = F_{CB} = 42.1k(T)$$

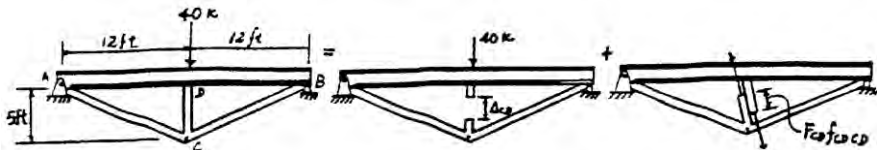

تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

۳۸-۱۰) در شکل مسئله ۱۰-۳۷، مقدار حداکثر لنگر ایجاد شده در تیر را تعیین نمایید.

(حل) با نوشتن معادله همسازی داریم:

$$0 = \Delta_{CD} + F_{CD} f_{CD} \quad (1)$$

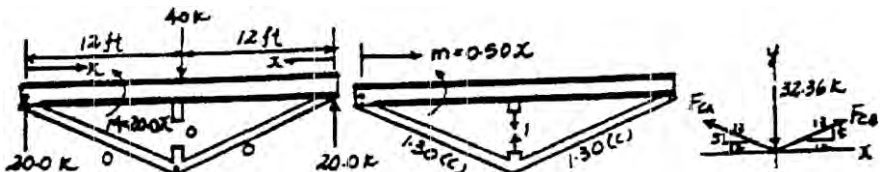

با استفاده از روش کار مجازی داریم:

$$\Delta_{CD} = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = 2 \int_0^{12} \frac{0.5 \times (20x)x}{EI} dx = \frac{11520}{EI}$$

$$f_{CD} = \int_0^L \frac{mm}{EI} dx = 2 \int_0^{12} \frac{(0.5x)^2}{EI} dx + \frac{2 \times 1.3^2 \times 13}{AE} + \frac{1^2 \times 5}{AE} = \frac{288}{EI} + \frac{48.94}{AE}$$

با استفاده از رابطه (۱) داریم:

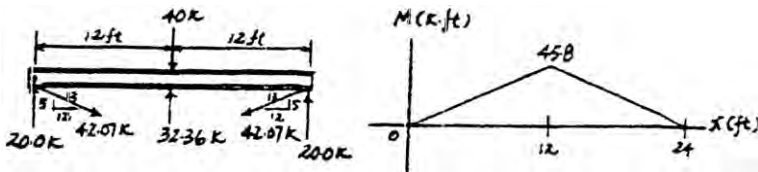
$$0 = \frac{11520(1728)}{E(400)} + \left(\frac{288(1728)}{E(400)} + \frac{48.94 \times 12}{2E} \right) F_{CD} \Rightarrow F_{CD} = -32.36k = 32.4k(C)$$

در مفصل C داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{CA} = F_{CB}$$

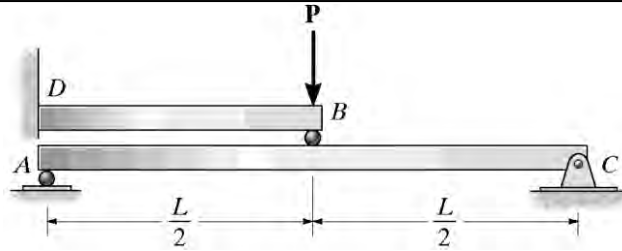
$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 2 \left(\frac{5}{13} \right) F_{CA} - 32.36 = 0 \Rightarrow F_{CA} = F_{CB} = 42.07k(T)$$

$$\Rightarrow M_{max} = 45.8k \cdot ft$$

۳۹-۱۰) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل تکیه‌گاهی C را تعیین نمایید. مقدار EI برای

هر دو تیر ثابت است.

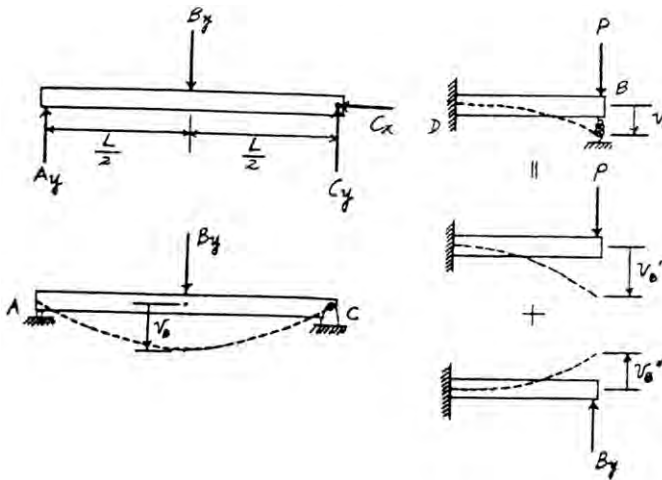
شکل مسئله ۱۰-۳۹

حل) با توجه به دیگرام جسم آزاد شکل داریم:

$$\rightarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow C_x = 0$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow C_y L - B_y \left(\frac{L}{2} \right) = 0$$

با استفاده از جمع آثار قوا داریم:

$$v_B = \frac{PL^3}{48EI} = \frac{B_y L^3}{48EI} \downarrow \Rightarrow v'_B = \frac{PL_{BD}^3}{3EI} = \frac{P \left(\frac{L}{2} \right)^3}{3EI} = \frac{PL^3}{24EI} \downarrow$$

$$v''_B = \frac{PL_{BD}^3}{3EI} = \frac{B_y L^3}{24EI} \uparrow$$

با استفاده از شرایط همسازی تغییرشکل‌ها داریم:

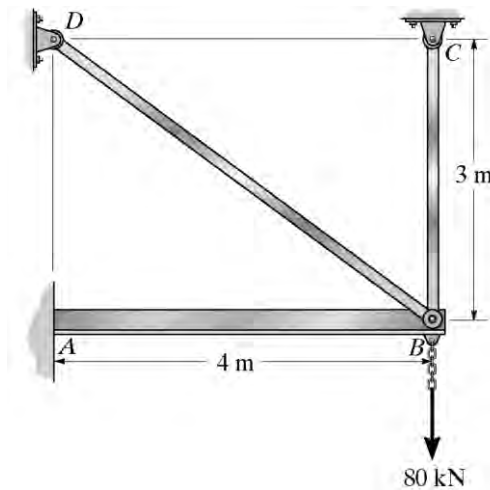
$$(+\downarrow) v_B = v'_B + v''_B \Rightarrow \frac{B_y L^3}{48EI} = \frac{PL^3}{24EI} + \left(-\frac{B_y L^3}{24EI} \right) \Rightarrow B_y = \frac{2P}{3}$$

با جانشینی B_y در رابطه (۱) داریم:

تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

$$C_y = \frac{P}{3}$$

۱۰-۴۰) سیستم سازه‌ای شکل زیر را در نظر بگیرید. مقدار نیروی ایجاد شده در تمام اعضای متصل به تیر AB را تعیین نمایید. فرض کنید که اتصال تمام اعضا به تیر به صورت مفصلی می‌باشد. همچنین از اثر نیروی برشی و محوری ایجاد شده در تیر صرف نظر کنید. سطح مقطع هر یک از میله‌ها برابر $A=100 \text{ mm}^2$ و ممان اینرسی تیر برابر $I_b=200(10^6)$ mm^4 و ضریب ارتجاعی $E=200 \text{ GPa}$ می‌باشد.

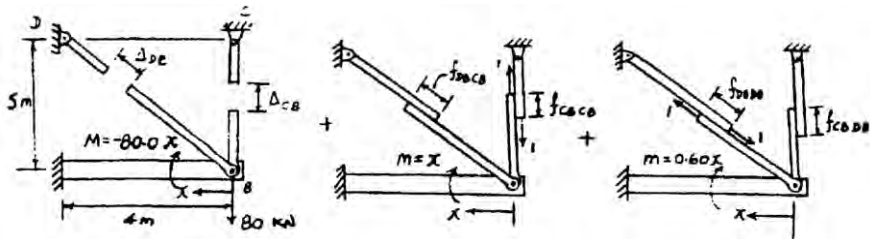
شکل مسئله ۱۰-۴۰

حل) با استفاده از شرایط همسازی داریم:

$$\Delta_{DB} + F_{DB}f_{DBDB} + F_{CB}f_{DBC B} = 0 \quad (1)$$

$$\Delta_{CB} + F_{DB}f_{CBDB} + F_{CB}f_{CBC B} = 0 \quad (2)$$

با استفاده از روش کار مجازی داریم:

$$\Delta_{DB} = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = \int_0^4 \frac{(0.6x) \times (-80x)}{EI} dx = -\frac{1024}{EI}$$

$$\Delta_{CB} = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = \int_0^4 \frac{(1x) \times (-80x)}{EI} dx = -\frac{1706.67}{EI}$$

$$f_{CBCB} = \int_0^L \frac{mm}{EI} dx + \Sigma \frac{nnL}{AE} = \int_0^4 \frac{(1x)^2}{EI} dx + \frac{1^2 \times 3}{AE} = \frac{21.33}{EI} + \frac{3}{AE}$$

$$f_{DBDB} = \int_0^L \frac{mm}{EI} dx + \Sigma \frac{nnL}{AE} = \int_0^4 \frac{(0.6x)^2}{EI} dx + \frac{1^2 \times 5}{AE} = \frac{7.68}{EI} + \frac{5}{AE}$$

$$f_{DBCB} = \int_0^4 \frac{(0.6x)(1x)}{EI} dx = \frac{12.8}{EI}$$

با استفاده از رابطه (۱) داریم:

$$\frac{1024}{E(200)(10^{-6})} + F_{DB} \left[\frac{7.68}{E(200)(10^{-6})} + \frac{5}{E(100)(10^{-6})} \right] + F_{CB} \frac{12.8}{E(200)(10^{-6})} = 0$$

$$0.0884 F_{DB} + 0.064 F_{CB} = 5.12$$

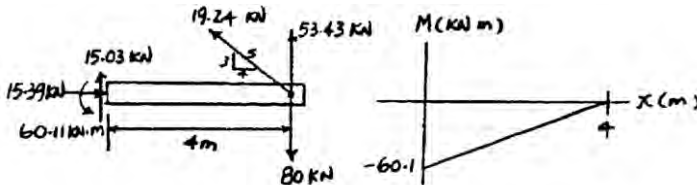
با استفاده از رابطه (۲) داریم:

$$-\frac{1706.67}{E(200)(10^{-6})} + F_{DB} \frac{12.8}{E(200)(10^{-6})} + F_{CB} \left[\frac{21.33}{E(200)(10^{-6})} + \frac{3}{E(100)(10^{-6})} \right] = 0$$

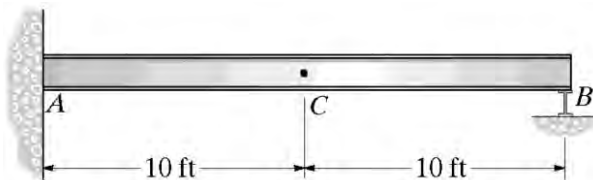
$$0.064 F_{DB} + 0.13667 F_{CB} = 8.533$$

با حل دو معادله فوق داریم:

$$F_{DB} = 19.24 \text{ kN} = 19.2 \text{ kN} \quad , \quad F_{CB} = 53.43 \text{ kN} = 53.4 \text{ kN}$$

۱۰-۴۱) برای تیر شکل زیر، خط تاثیر برش در C را ترسیم نمایید. مقادیر عددی خط تاثیر را برای هر ۵ فوت طول تیر بدست آورید. فرض کنید که تکیه‌گاه B به صورت غلتکی و EI ثابت است.

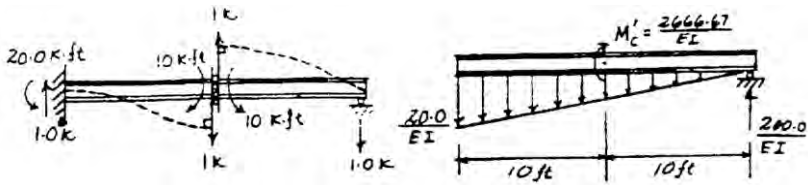

شکل مسئله ۱۰-۴۱

تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

۴۲۰

(حل)

در $x = 0$ داریم:

$$\Delta_0 = M'_0 = 0$$

در $x = 5 \text{ ft}$ داریم:

$$\Delta_5 = M'_5 = \frac{2000}{EI}(15) - \frac{112.5}{EI}(5) - \frac{2666.67}{EI} = \frac{-229.17}{EI}$$

در $x = 10^- \text{ ft}$ داریم:

$$\Delta_{10^-} = M'_{10^-} = \frac{200}{EI}(10) - \frac{2666.67}{EI} - \frac{50}{EI}(3.333) = \frac{-833.33}{EI}$$

در $x = 10^+ \text{ ft}$ داریم:

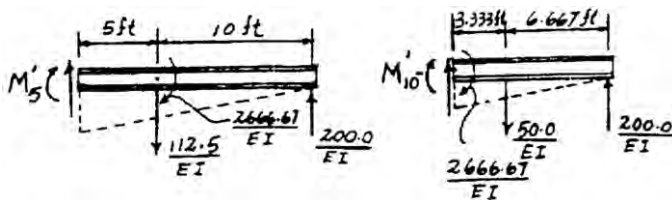
$$\Delta_{10^+} = M'_{10^+} = \frac{200}{EI}(10) - \frac{50}{EI}(3.333) = \frac{1833.33}{EI}$$

در $x = 15 \text{ ft}$ داریم:

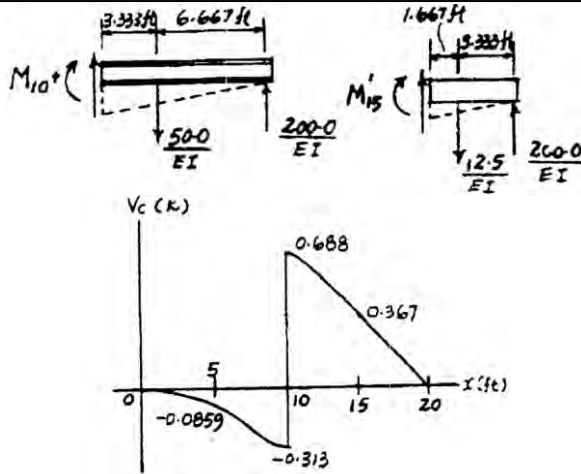
$$\Delta_{15} = M'_{15} = \frac{200}{EI}(5) - \frac{12.5}{EI}(1.667) = \frac{979.17}{EI}$$

در $x = 20 \text{ ft}$ داریم:

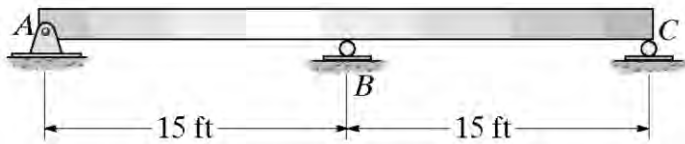
$$\Delta_{20} = M'_{20} = 0$$

x	$\frac{\Delta_i}{M'_c}$
0	0
5	-0.0859
10^-	-0.3125
10^+	0.688
15	0.367
20	0

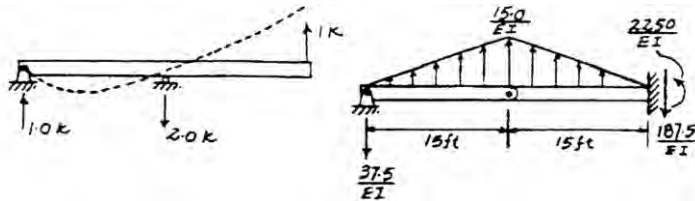
۱۰-۴۲) برای تیر شکل زیر، خط تاثیر عکس‌العمل C را ترسیم نمایید. مقادیر عددی خط تاثیر را برای هر ۵ فوت طول تیر بدست آورید. فرض کنید که تکیه‌گاه B به صورت غلتکی و EI ثابت است.

شکل مسئله ۱۰-۴۲

حل) با حذف عکس‌العمل C و اعمال نیروی واحد در آن و در $x=0$ داریم:

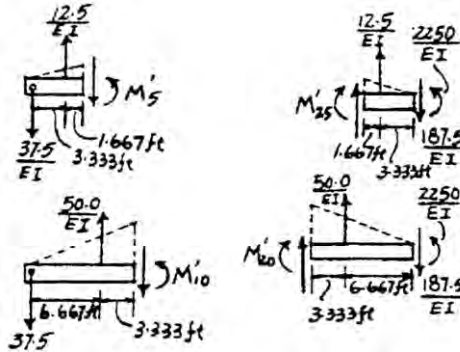
$$\Delta_0 = M'_0 = 0$$

در $x=5\text{ft}$ داریم:

$$\Delta_5 = M'_5 = \frac{12.5}{EI}(1.667) - \frac{37.5}{EI}(5) = \frac{-166.67}{EI}$$

تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

در $x = 10 \text{ ft}$ داریم:

$$\Delta_{10} = M'_{10} = \frac{50}{EI}(3.333) - \frac{37.5}{EI}(10) = -\frac{208.33}{EI}$$

در $x = 15 \text{ ft}$ داریم:

$$\Delta_{15} = M'_{15} = 0$$

در $x = 20 \text{ ft}$ داریم:

$$\Delta_{20} = M'_{20} = \frac{2250}{EI} + \frac{50}{EI}3.333 - \frac{187.5}{EI}(10) = \frac{541.67}{EI}$$

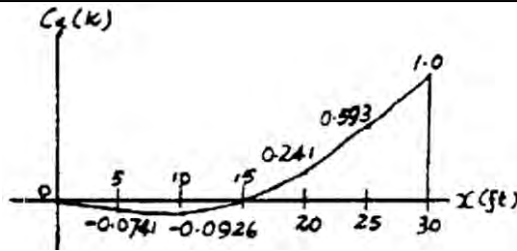
در $x = 25 \text{ ft}$ داریم:

$$\Delta_{25} = M'_{25} = \frac{2250}{EI} + \frac{12.5}{EI}1.667 - \frac{187.5}{EI}(5) = \frac{1333.33}{EI}$$

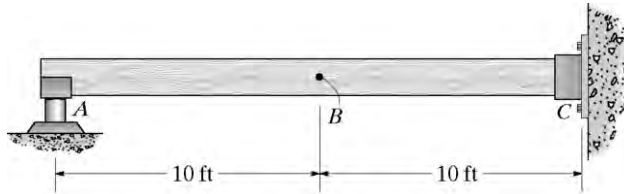
در $x = 30 \text{ ft}$ داریم:

$$\Delta_{30} = M'_{30} = \frac{2250}{EI}$$

x	$\frac{\Delta_i}{\Delta_{30}}$
0	0
5	-0.0741
10	-0.0926
15	0
20	0.241
25	0.593
30	1

۱۰-۴۳) برای تیر شکل زیر، خط تاثیر برش در نقطه B را ترسیم نمایید. مقادیر عددی خط تاثیر را برای هر ۵ فوت طول تیر بدست آورید. فرض کنید که تکیه‌گاه A به صورت غلتکی، C گیردار و EI ثابت است.

شکل مسئله ۱۰-۴۳

حل) با حذف برش در B داریم:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow M' = \frac{200}{EI} \left(20 \right) \left(\frac{2}{3} \right) = \frac{2666.67}{EI}$$

در $x = 5 \text{ ft}$ داریم:

$$\Delta_5 = M'_5 = \frac{12.5}{EI} \left(\frac{5}{3} \right) - \frac{100}{EI} (5) = \frac{-479.167}{EI}$$

در $x = 10^- \text{ ft}$ داریم:

$$\Delta_{10^-} = M'_{10^-} = \frac{50}{EI} \left(\frac{10}{3} \right) - \frac{100}{EI} (10) = \frac{-833.33}{EI}$$

در $x = 10^+ \text{ ft}$ داریم:

$$\Delta_{10^+} = M'_{10^+} = \frac{1166.6}{EI} + \frac{50}{EI} \left(\frac{10}{3} \right) - \frac{100}{EI} (10) = \frac{333.33}{EI}$$

در $x = 15 \text{ ft}$ داریم:

$$\Delta_{15} = M'_{15} = -\frac{100}{EI} (15) + \frac{50}{EI} \left(5 + \frac{10}{3} \right) + \frac{12.5}{EI} \left(\frac{5}{3} \right) + \frac{1166.6}{EI} = \frac{104.167}{EI}$$

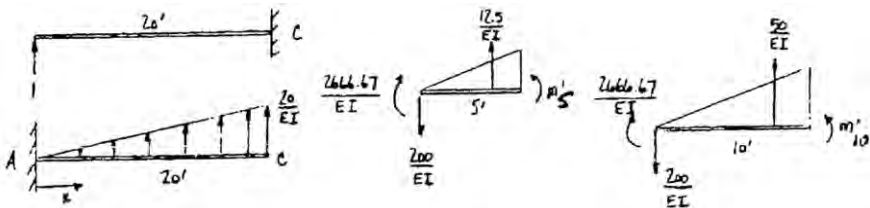
x	Δ	مقدار خط تاثیر
0	0	0

تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

5	$-\frac{479.167}{EI}$	-0.411
10 ⁻	$\frac{83.33}{EI}$	-0.714
10 ⁺	$\frac{333.33}{EI}$	0.286
15	$\frac{104.167}{EI}$	0.0893
20	0	0

۱۰-۴۴) برای تیر شکل قبل، خط تاثیر عکس‌العمل تکیه‌گاهی A را ترسیم نمایید. مقادیر عددی خط تاثیر را برای هر ۵ فوت طول تیر بدست آورید. فرض کنید که تکیه‌گاه A به صورت غلتکی، C گیردار و EI ثابت است.

(حل)

در $x = 5\text{ ft}$ داریم:

$$\Delta_5 = M'_5 = \frac{2666.67}{EI} - \frac{200}{EI}(5) + \frac{12.5}{EI}\left(\frac{5}{3}\right) = \frac{1687.5}{EI}$$

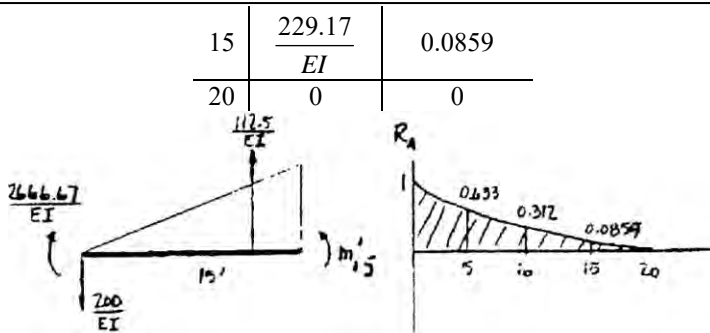
در $x = 10\text{ ft}$ داریم:

$$\Delta_{10} = M'_{10} = \frac{2666.67}{EI} - \frac{200}{EI}(10) + \frac{50}{EI}\left(\frac{10}{3}\right) = \frac{833.33}{EI}$$

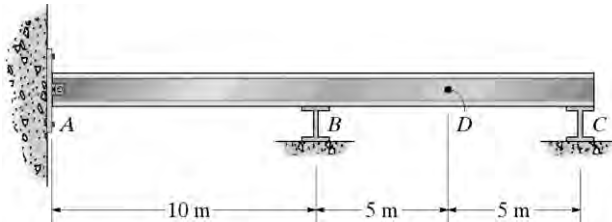
در $x = 15\text{ ft}$ داریم:

$$\Delta_{15} = M'_{15} = \frac{2666.67}{EI} - \frac{200}{EI}(15) + \frac{112.5}{EI}\left(\frac{15}{3}\right) = \frac{229.17}{EI}$$

x	Δ	مقدار خط تاثیر
0	$\frac{2666.67}{EI}$	0
5	$\frac{1687.5}{EI}$	0.633
10	$\frac{833.33}{EI}$	0.312

۱۰-۴۵) برای تیر شکل زیر، خط تاثیر لنگر در D را ترسیم نمایید. مقدار حداکثر لنگر مثبت ایجاد شده در تیر به سبب بار زنده یکنواخت 5 kN/m را تعیین نمایید فرض کنید که تکیه‌گاه A به صورت مفصلی، B و C غلتکی و EI ثابت است.

شکل مسئله ۱۰-۴۵

(حل)

$$\Delta_B = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = \int_0^{10} \frac{(0.5x)(12.5x)}{EI} dx + \int_0^{10} \frac{(0.5x) \left(37.5x - \frac{5}{2}x^2 \right)}{EI} dx = \frac{5208.3}{EI}$$

$$f_{BB} = \int_0^L \frac{m^2}{EI} dx = 2 \int_0^{10} \frac{(0.5x)^2}{EI} dx = \frac{166.7}{EI}$$

$$+\downarrow \Delta_B + B_y f_{BB} = 0 \Rightarrow \frac{5208.3}{EI} + B_y \left(\frac{166.7}{EI} \right) = 0 \Rightarrow B_y = -31.25 \text{ kN}$$

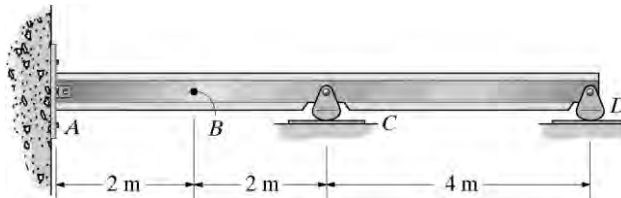
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow -31.25 \times 10 + 50 \times 15 - C_y \times 20 = 0 \Rightarrow C_y = 21.875 \text{ kN}$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 31.25 - 50 + 21.875 - A_y = 0 \Rightarrow A_y = 3.125 \text{ kN}$$

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow M_D + 25 \times 2.5 - 21.875 \times 5 = 0 \Rightarrow M_D = 46.9 \text{ kN.m}$$

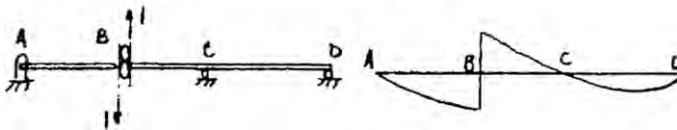
تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

۱۰-۴۶) برای تیر شکل زیر، خط تاثیر برش در نقطه B را ترسیم نمایید. اگر یک بار گسترده زنده به شدت $6kN/m$ بر روی تیر حرکت کند، مقدار حداکثر برش مثبت ایجاد شده در B را بدست آورید. فرض کنید که تکیه‌گاه A به صورت مفصلی و EI ثابت است.

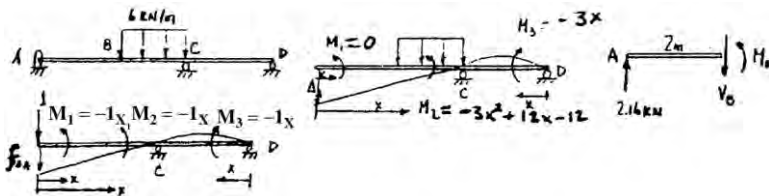
شکل مسئله ۱۰-۴۶

(حل)

$$\Delta_A = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = 0 + \int_2^4 \frac{(-1x)(-3x^2 + 12x - 12)}{EI} dx + \int_0^4 \frac{(-1x)(-3x)}{EI} dx = \frac{92}{EI}$$

$$f_{AA} = \int_0^L \frac{m^2}{EI} dx = \int_0^2 \frac{(-1x)^2}{EI} dx + \int_2^4 \frac{(-1x)^2}{EI} dx + \int_0^4 \frac{(-1x)^2}{EI} dx = \frac{42.67}{EI}$$

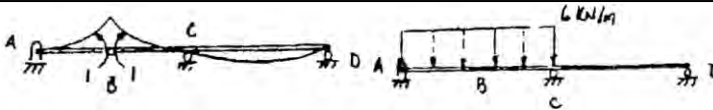
$$\Delta_A + A_y f_{AA} = 0 \Rightarrow \frac{92}{EI} + A_y f_{AA} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{92}{EI} + A_y \left(\frac{42.67}{EI} \right) = 0 \Rightarrow A_y = -2.16kN$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow V_B - 2.16 = 0 \Rightarrow (V_B)_{\max} = V_B = 2.16kN$$

۱۰-۴۷) برای تیر شکل مسئله قبل، خط تاثیر لنگر در نقطه B را ترسیم نمایید. اگر یک بار گسترده زنده به شدت $6kN/m$ بر روی تیر حرکت کند، مقدار حداکثر لنگر مثبت ایجاد شده در B را بدست آورید. فرض کنید که تکیه‌گاه A به صورت مفصلی و EI ثابت است.

(حل)

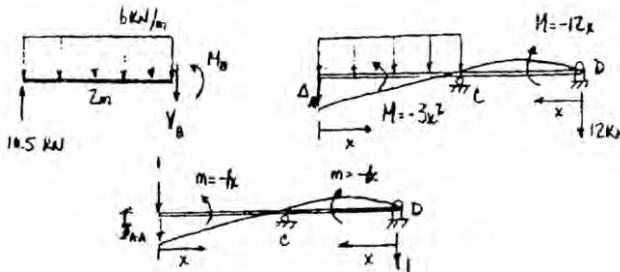

$$\Delta_A = \int_0^L \frac{mM}{EI} dx = \int_0^4 \frac{(-1x)(-3x^2)}{EI} dx + \int_0^4 \frac{(-1x)(-12x)}{EI} dx = \frac{448}{EI}$$

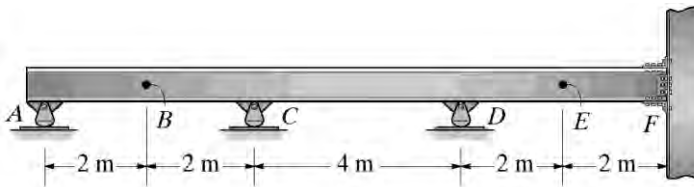
$$f_{AA} = \int_0^L \frac{m^2}{EI} dx = \int_0^4 \frac{(-1x)^2}{EI} dx + \int_0^4 \frac{(-1x)^2}{EI} dx = \frac{42.67}{EI}$$

$$\Delta_A + A_y f_{AA} = 0 \Rightarrow \frac{448}{EI} + A_y \left(\frac{42.67}{EI} \right) = 0 \Rightarrow A_y = -10.5 \text{ kN}$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow M_B + 6 \times 2 \times 1 - 10.5 \times 2 = 0 \Rightarrow (M_B)_{\max} = M_B = 9 \text{ kN.m}$$

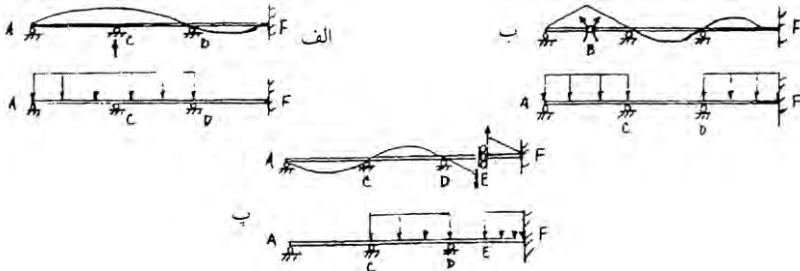
۱۰-۴۸) برای تیر شکل زیر، خط تاثیر الف) عکس‌العمل قائم C ب) لنگر در B و پ) برش در E را ترسیم نمایید. در هر یک از حالات موقعیت قرار گیری بار گسترده یکنواخت زنده را بر روی تیر ترسیم نمایید که باعث ایجاد حداکثر واکنش مثبت گردد. فرض کنید که تکیه‌گاه F به صورت گیردار است.

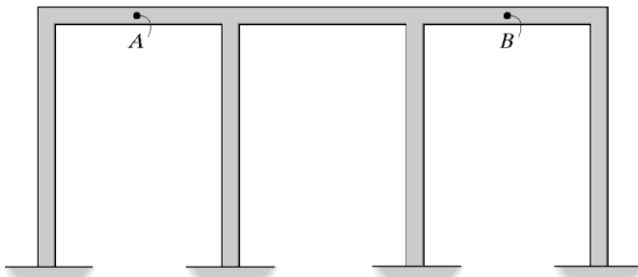
شکل مسئله ۱۰-۴۸

(حل)

تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

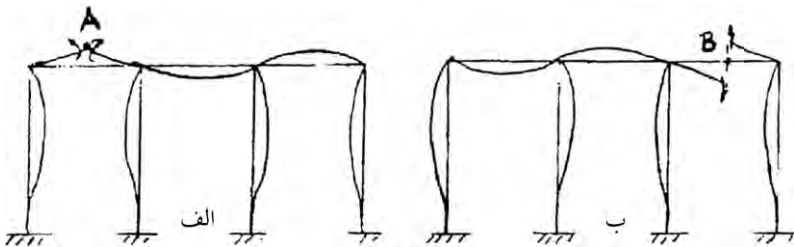

۴۹-۱۰) شماتیک خط تاثیر الف) لنگر در A ب) برش در B را ترسیم نمایید.

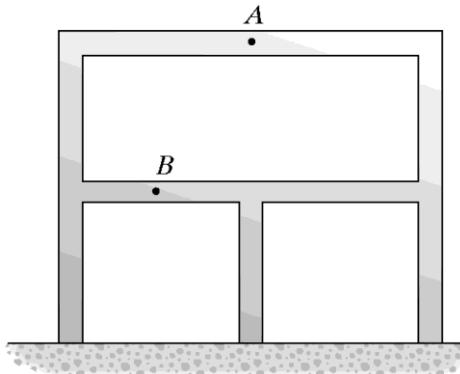

شکل مسئله ۴۹-۱۰

(حل)

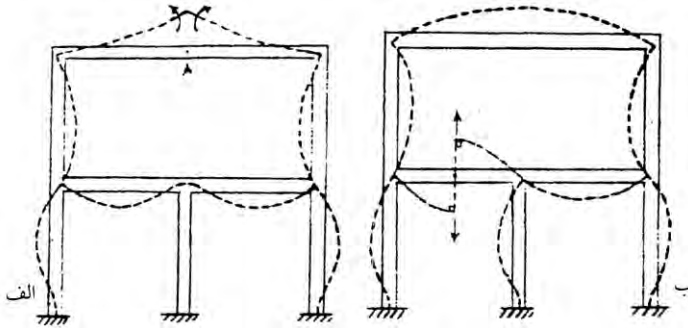

۵۰-۱۰) شماتیک خط تاثیر الف) لنگر در A ب) برش در B را ترسیم نمایید.

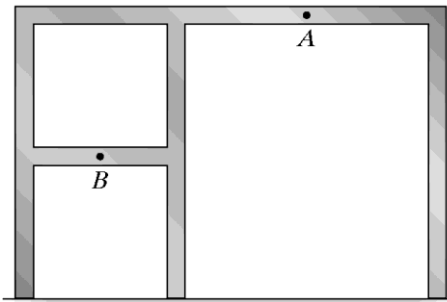

شکل مسئله ۵۰-۱۰

(حل)

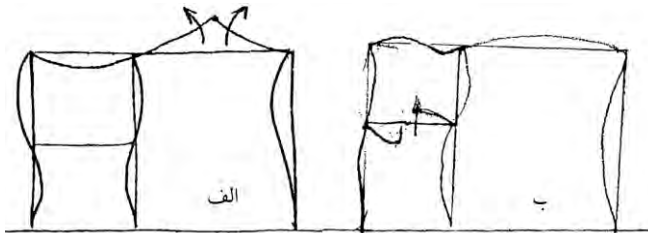

۵۱-۱۰) شماتیک خط تاثیر الف) لنگر در A ب) برش در B را ترسیم نمایید.

شکل مسئله ۵۱-۱۰

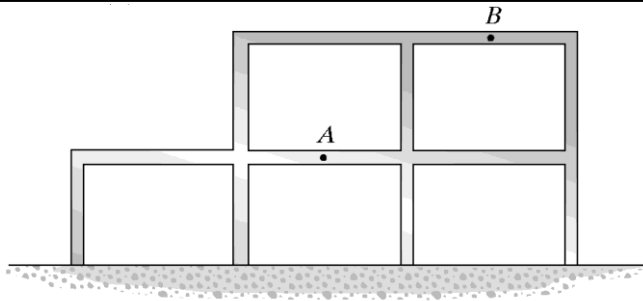
(حل)

۵۲-۱۰) شماتیک خط تاثیر الف) لنگر در A ب) برش در B را ترسیم نمایید.

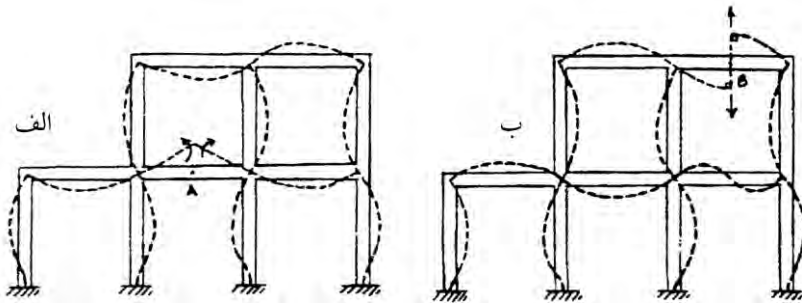
تحلیل سازه‌های نامعین ایستایی با استفاده از روش نیرو

۴۲۰

شکل مسئله ۱۰-۵۲

(حل)

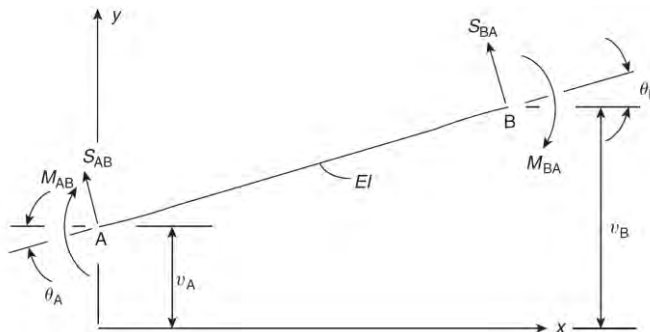

فصل یازدهم

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: معادلات شیب افت

۱-۱۱ کلیات

در تحلیل سازه‌ها، روابط شیب افت برای المان‌های تیر، بخشی حیاتی از روش سختی بشمار می‌آیند. نیروهای برشی و گشتاورهای انتهایی المان تیر در اینجا به جابجایی‌ها و دوران انتها مربوط می‌شوند. علاوه بر این، این روابط روشی را برای حل فراهم می‌کنند که می‌توانیم گشتاورهای انتهایی تیرها و قاب‌های نامعین استاتیکی را تعیین کنیم. این روش با عنوان روش شیب افت شناخته می‌شود. تیر AB نشان داده شده در شکل ۱-۱۱ را در نظر بگیرید. تیر دارای صلبیت خمشی EI است و در انتهای خود تحت گشتاورهای M_{AB} و M_{BA} و نیروهای برشی S_{AB} و S_{BA} قرار دارد. نیروهای برشی و گشتاورهای خمشی جابجایی‌های v_A و v_B و دورانه‌های θ_A و θ_B را مانند آنچه نمایش داده شده است تولید می‌کنند. در اینجا ما با گشتاورهای انتهایی تیر طرف هستیم. علامت قراردادی محدب و مقعر، دیگر برای توصیف این گشتاورها مناسب نیست زیرا یک گشتاور ساعتگرد در انتهای سمت چپ تیر با گشتاور پادساعتگرد انتهای سمت راست تشکیل یک کوپل می‌دهد و تولید گشتاور خمشی در تمام مقاطع تیر خواهد کرد.

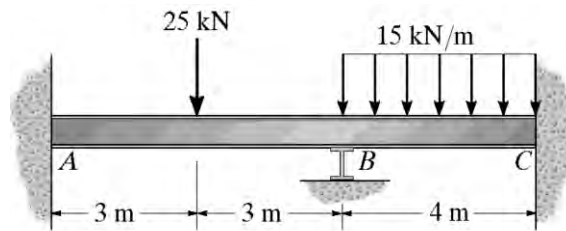
شکل ۱-۱۱ شیب و افت در یک تیر

بنابراین ما یک قرارداد علامت را برمی‌گزینیم، به گونه‌ای که گشتاور در یک نقطه مثبت است اگر به صورت ساعتگرد اعمال شود و منفی است اگر به صورت پادساعتگرد اعمال

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: معادلات شیب افت
شود. بنابراین در شکل ۱-۱۱ هر دو گشتاور M_{AB} و M_{BA} مثبت هستند. حال در حل یک مسئله خاص می‌بینیم که چگونه این گشتاورها بر حسب توزیع گشتاورهای خمشی در طول تیر تفسیر می‌شوند. در تحلیل، ما از اثرات نیروهای محوری صرف نظر می‌کنیم زیرا اثر نیروهای محوری قابل چشم پوشی هستند. همینطور، گشتاورهای M_{AB} و M_{BA} مستقل از یکدیگر هستند اما نیروهای برشی که در غیاب بارهای جانبی مساوی و مخالف هم بودند، به گشتاورهای انتهایی وابسته‌اند.^۱

۱۱-۲ مسائل:

(۱-۱۱) در تیر شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در تکیه‌گاه‌های A و C را با استفاده از معادلات شیب افت تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض کنید که B به صورت غلتکی است.

شکل مسئله ۱-۱۱

حل) بر اساس روش شیب افت، داریم:

$$M_{AB} = 2 \frac{EI}{L} \left(2\theta_A + \theta_B - \frac{3\Delta}{L} \right) + FEM_{AB}$$

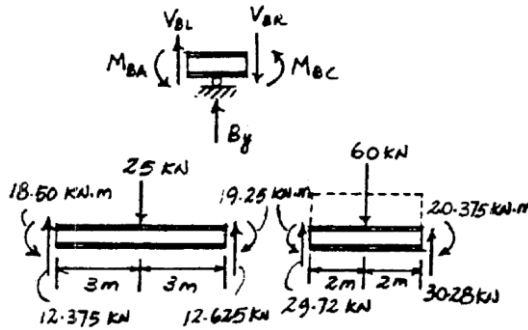
$$M_{AB} = 2 \frac{EI}{6} (0 + \theta_B) - \frac{25 \times 6}{8}$$

$$M_{BA} = 2 \frac{EI}{6} (2\theta_B) + \frac{25 \times 6}{8}$$

$$M_{BC} = 2 \frac{EI}{4} (2\theta_B) - \frac{15 \times 4^2}{12}$$

$$M_{CB} = 2 \frac{EI}{4} (\theta_B) + \frac{15 \times 4^2}{12}$$

^۱ برای کسب اطلاعات بیشتر در رابطه با این روش به مرجع ۹ مراجعه نمایید. م

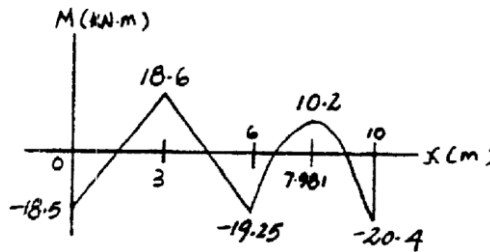
با نوشتن معادلات تعادل داریم:

$$M_{BA} + M_{BC} = 0$$

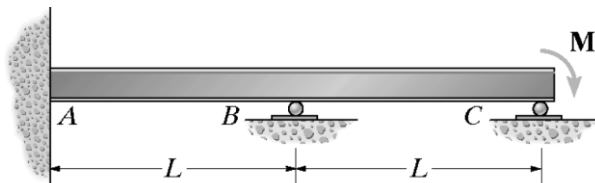
$$\Rightarrow \frac{2EI}{6}(2\theta_B) + \frac{25 \times 6}{8} + \frac{2EI}{4}(2\theta_B) - \frac{15 \times 4^2}{12} = 0 \Rightarrow \theta_B = \frac{0.75}{EI}$$

$$M_{AB} = -18.5 \text{ kN.m} \quad , \quad M_{CB} = 20.375 \text{ kN.m} = 20.4 \text{ kN.m} \quad , \quad M_{BA} = 19.25 \text{ kN.m}$$

$$M_{BC} = -19.25 \text{ kN.m}$$

۱۱-۲) در تیر شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در تکیه‌گاه‌های A و B را با استفاده از معادلات شیب افت تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض کنید که B و C به صورت غلتکی است. مقدار EI ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۱۱-۲

حل) بر اساس روش شیب افت، داریم:

$$M_{AB} = 2 \frac{EI}{L}(0 + \theta_B - 0) + 0 = \frac{2}{L} EI \theta_B$$

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: معادلات شیب افت

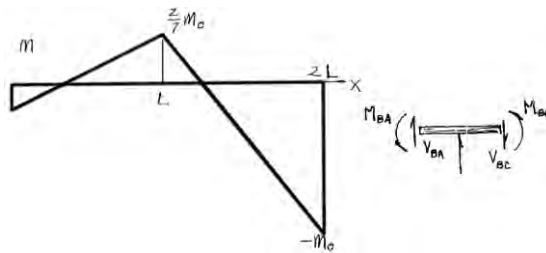
$$M_{BA} = 2 \frac{EI}{L} (2\theta_B + 0 - 0) + 0 = \frac{4}{L} EI\theta_B$$

$$M_{BC} = 2 \frac{EI}{L} (2\theta_B + \theta_C - 0) + 0 = \frac{4}{L} EI\theta_B + \frac{2}{L} EI\theta_C$$

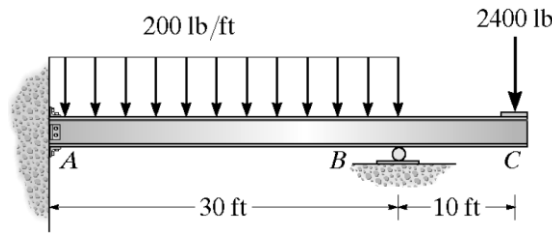
$$M_{CB} = 2 \frac{EI}{L} (2\theta_C + \theta_B - 0) + 0 = \frac{4}{L} EI\theta_C + \frac{2}{L} EI\theta_B - M_D$$

$$\Sigma M_B = 0 \Rightarrow M_{BA} + M_{BC} = 0 \Rightarrow \theta_B = \frac{-M_0 L}{14EI} \rightarrow \theta_C = \frac{2M_0 L}{7EI}$$

$$M_{BC} = \frac{2}{7} M_0 \quad M_{AB} = \frac{-1}{7} M_0 \quad M_{BA} = \frac{-2}{7} M_0$$

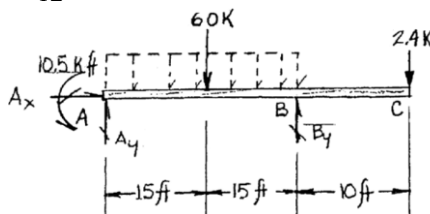
۱۱-۳) در تیر شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در تکیه‌گاه‌های A و B را با استفاده از معادلات شیب افت تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض کنید که B به صورت غلظکی است. مقدار EI ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۱۱-۳

حل) با ترسیم دیاگرام آزاد و بر اساس روش شیب افت، داریم:

$$FEM_{AB} = \frac{1}{12} (w)(L^2) = \frac{1}{12} (200)(30^2) = 15k.ft$$

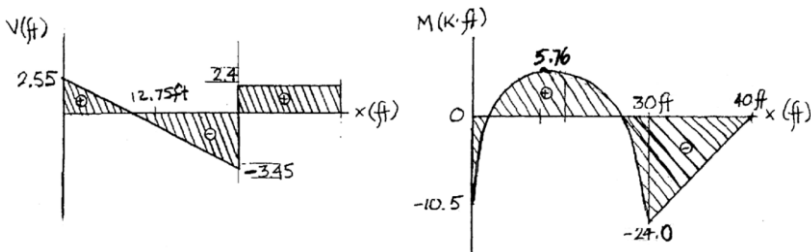

$$M_{AB} = 2 \frac{EI}{30} (0 + \theta_B - 0) - 15$$

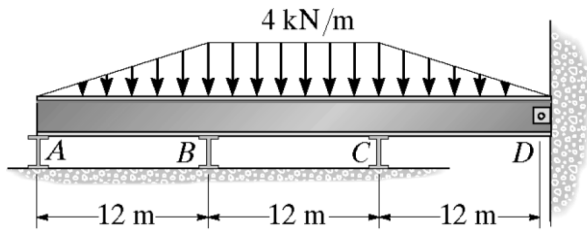
$$M_{BA} = 2 \frac{EI}{30} (2\theta_B + 0 - 0) + 15$$

$$\Sigma M_B = 0 \Rightarrow M_{BA} + 2400 \times 10 = 0 \Rightarrow \theta_B = \frac{67.5}{EI}$$

$$M_{AB} = -10.5 \text{ k.ft} \quad , \quad M_{BA} = 24 \text{ k.ft}$$

۱۱-۴) در تیر شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در تکیه‌گاه‌های B و C را با استفاده از معادلات شیب افت تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض کنید که A ، B و C صورت غلتکی و D به صورت مفصلی و مقدار EI ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۱۱-۴

حل) بر اساس روش شیب افت، داریم:

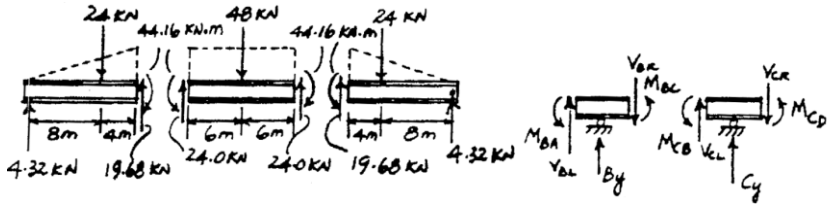
$$M_{BA} = \frac{3EI}{12} (\theta_B) + \frac{4 \times 12^2}{15} \quad M_{AB} = 0$$

$$M_{BC} = \frac{2EI}{12} (2\theta_B + \theta_C) - \frac{4 \times 12^2}{12}$$

$$M_{CB} = \frac{2EI}{12} (2\theta_C + \theta_B) + \frac{4 \times 12^2}{12}$$

$$M_{CD} = \frac{3EI}{12} (\theta_C) - \frac{4 \times 12^2}{15}$$

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: معادلات شیب افت

با نوشتن معادلات تعادل داریم:

$$M_{BC} + M_{BC} = 0 \quad M_{CB} + M_{CD} = 0$$

$$\frac{3EI}{12} \theta_B + \frac{4 \times 12^2}{15} + \frac{2EI}{12} (2\theta_B + \theta_C) - \frac{4 \times 12^2}{12} = 0$$

$$0.5833 \theta_B + 0.1667 \theta_C = 9.6$$

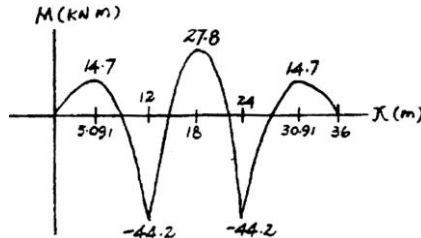
$$\frac{2EI}{12} (2\theta_C + \theta_B) + \frac{4 \times 12^2}{12} + \frac{3EI}{12} (\theta_C) - \frac{4 \times 12^2}{15} = 0$$

$$0.5833 \theta_C + 0.1667 \theta_B = -9.6$$

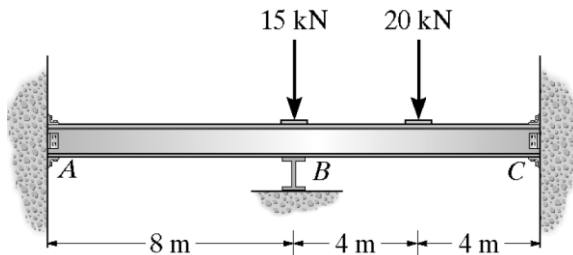
با حل معادلات داریم:

$$\theta_B = -\theta_C = \frac{23.4}{EI}$$

$$M_{BA} = 44.2 \text{ k.ft} \quad , \quad M_{BC} = -44.2 \quad , \quad M_{CB} = 44.2 \quad , \quad M_{CD} = -44.2 \text{ k.ft}$$

۵-۱۱) در تیر شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در تکیه‌گاه B را با استفاده از معادلات شیب افت تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض کنید که تکیه‌گاه‌های A و C گیردار بوده و مقدار EI ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۵-۱۱

(حل)

$$M_{AB} = \frac{2EI}{8}(0 + \theta_B - 0) + 0 = \frac{EI}{4}\theta_B$$

$$M_{BA} = \frac{2EI}{8}(2\theta_B + 0 - 0) + 0 = \frac{EI}{2}\theta_B$$

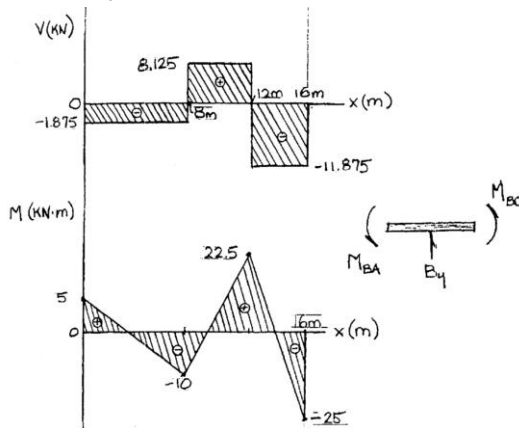
$$M_{BC} = \frac{2EI}{8}(2\theta_B + 0 - 0) - 20 = \frac{EI}{2}\theta_B - 20$$

$$M_{CB} = \frac{2EI}{8}(0 + \theta_B - 0) + 20 = \frac{EI}{4}\theta_B + 20$$

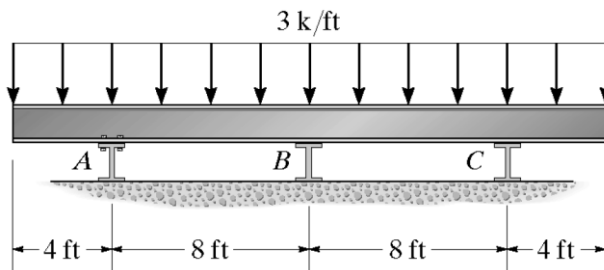
$$M_{BA} + M_{BC} = 0$$

$$\theta_B = \frac{20}{EI}, \quad M_{AB} = 5 \text{ kN.m}, \quad M_{BA} = 10 \text{ kN.m}$$

$$M_{BC} = -10 \text{ kN.m}, \quad M_{CB} = 25 \text{ kN.m}$$

۱۱-۶) در تیر شکل زیر، مقدار لنگر داخلی ایجاد شده در تکیه‌گاه‌های A و B و C را با استفاده از معادلات شیب افت تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض کنید که تکیه‌گاه‌های A به صورت مفصلی و B و C غلتکی بوده و مقدار EI ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۱۱-۷

(حل)

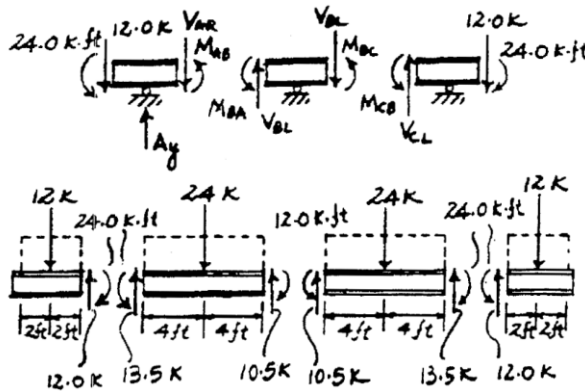
$$M_{AB} = \frac{2EI}{8}(2\theta_A + \theta_B) - \frac{3 \times 8^2}{12}$$

$$M_{BA} = \frac{2EI}{8}(2\theta_B + \theta_A) + \frac{3 \times 8^2}{12}$$

$$M_{BC} = \frac{2EI}{8}(2\theta_B + \theta_C) - \frac{3 \times 8^2}{12}$$

$$M_{CB} = \frac{2EI}{8}(2\theta_C + \theta_B) + \frac{3 \times 8^2}{12}$$

با نوشتن معادلات تعادل داریم:

$$M_{AB} + 24 = 0$$

$$M_{BA} + M_{BC} = 0$$

$$M_{CB} - 24 = 0$$

$$\frac{2EI}{8}(2\theta_A + \theta_B) - \frac{3 \times 8^2}{12} + 24 = 0$$

$$0.5\theta_A + 0.25\theta_B = \frac{-8}{EI}$$

$$\frac{2EI}{8}(2\theta_B + \theta_A) + \frac{3 \times 8^2}{12} + \frac{2EI}{8}(2\theta_B + \theta_C) - \frac{3 \times 8^2}{12} = 0$$

$$\theta_B + 0.25\theta_A + 0.25\theta_C = 0$$

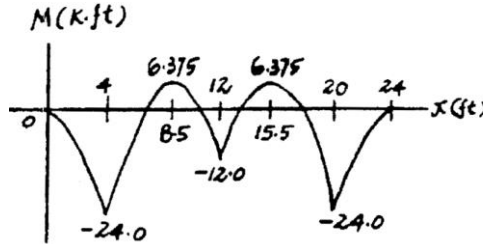
$$\frac{2EI}{8}(2\theta_C + \theta_B) + \frac{3 \times 8^2}{12} - 24 = 0$$

$$0.5\theta_C + 0.25\theta_B = \frac{8}{EI}$$

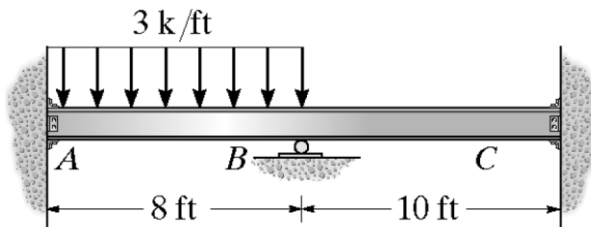
با حل همزمان سه معادله و سه مجهول داریم:

$$\theta_B = 0, \quad \theta_A = -\theta_C = -\frac{16}{EI}$$

$$M_{AB} = -24k.ft, \quad M_{BA} = 12k.ft, \quad M_{BC} = -12k.ft, \quad M_{CB} = 24k.ft$$

۷-۱۱) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های ایجاد شده در A و B و C را با استفاده از معادلات شیب افت تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض کنید که تکیه‌گاه‌های A و C مفصلی بوده و مقدار EI ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۷-۱۱

(حل) با تعیین لنگر گیرداری انتهایی برای اعضاء داریم:

$$FEM_{BA} = \frac{wL^2}{8} = \frac{3 \times 8^2}{8} = 24k.ft$$

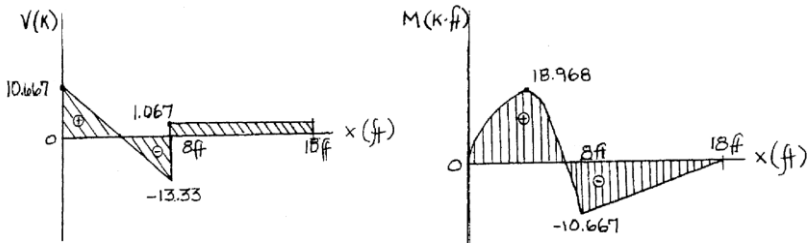
$$FEM_{BC} = 0$$

$$M_{BA} = \frac{3EI}{8}(\theta_B - 0) + 24$$

$$M_{BC} = \frac{3EI}{10}(\theta_B - 0) + 0$$

$$M_{BA} + M_{BC} = 0$$

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: معادلات شیب افت

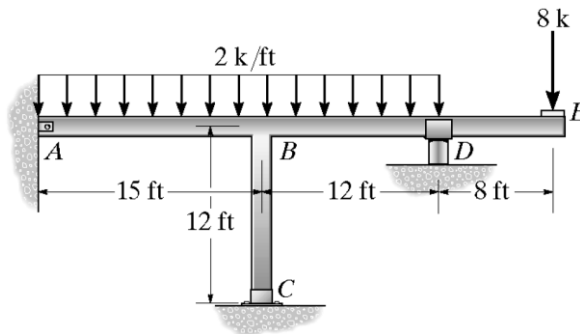

$$\theta_B = -\frac{320}{9EI}$$

$$M_{BA} = 10.667 \text{ k}\cdot\text{ft} \quad , \quad M_{BC} = -10.667 \text{ k}\cdot\text{ft} \quad , \quad A_y = 10.667 \text{ k} = 10.7 \text{ k}$$

$$B_y = 14.4 \text{ k} \quad , \quad C_x = 0 \quad , \quad C_y = -1.0667 \text{ k} = -1.07 \text{ k}$$

۸-۱۱) در تیر شکل زیر، مقدار لنگرهای ایجاد شده در B و C و D را با استفاده از معادلات شیب افت تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را برای تیر $ABCD$ ترسیم نمایید. فرض کنید که تکیه‌گاه‌های A مفصلی، D غلتکی و C گیردار بوده و مقدار EI ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۸-۱۱

حل

$$(FEM)_{BA} = \frac{2 \times 15^2}{8} = 56.25 \text{ k}\cdot\text{ft} \quad , \quad (FEM)_{BD} = \frac{-2 \times 12^2}{12} = -24 \text{ k}\cdot\text{ft}$$

$$(FEM)_{DB} = 24 \text{ k}\cdot\text{ft} \quad , \quad (FEM)_{BC} = (FEM)_{CB} = 0$$

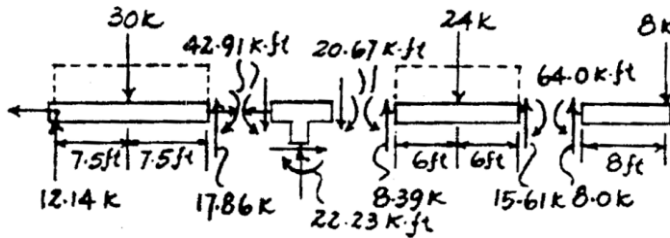
$$M_{BA} = 3E \left(\frac{I}{15} \right) (\theta_B - 0) + 56.25 = 0.2EI\theta_B + 56.25 \quad (1)$$

$$M_{BD} = 2E \left(\frac{I}{12} \right) (2\theta_B + \theta_D - 0) - 24 = 0.3333EI\theta_B + 0.1667EI\theta_D - 24 \quad (2)$$

$$M_{DB} = 2E \left(\frac{I}{12} \right) (2\theta_D + \theta_B - 0) + 24 = 0.3333EI\theta_D + 0.1666EI\theta_B + 24 \quad (3)$$

$$M_{BC} = 2E \left(\frac{I}{12} \right) (2\theta_B + 0 - 0) + 0 = 0.3333EI\theta_B \quad (4)$$

$$M_{CB} = 2E \left(\frac{I}{12} \right) (2(0) + \theta_B - 0) + 0 = 0.1667EI\theta_B \quad (5)$$

با نوشتن معادلات تعادل داریم:

$$M_{BA} + M_{BC} + M_{BD} = 0 \quad (6)$$

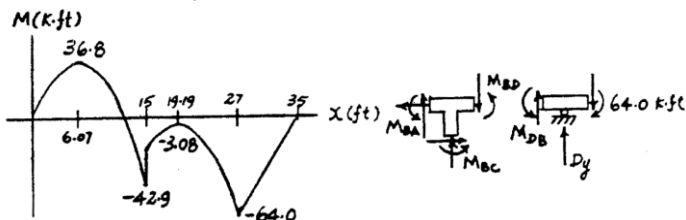
$$M_{DB} - 64 = 0 \quad (7)$$

با حل معادلات (۱) تا (۷) داریم:

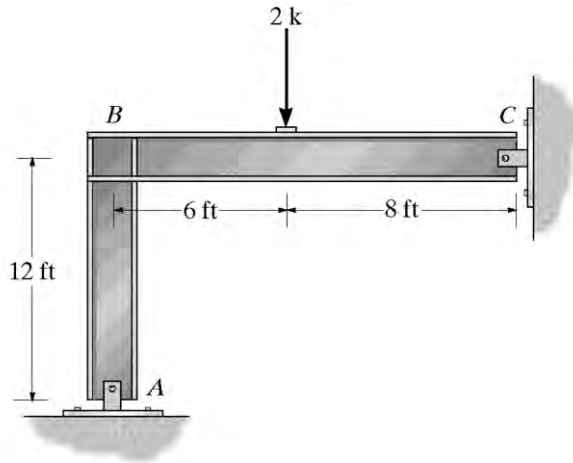
$$\theta_B = \frac{-66.7}{EI} \quad \theta_D = \frac{153.35}{EI}$$

$$M_{BA} = 42.9 \text{ k.ft} \quad , \quad M_{BD} = -20.7 \text{ k.ft} \quad , \quad M_{DB} = 64.0 \text{ k.ft}$$

$$M_{BC} = -22.2 \text{ k.ft} \quad , \quad M_{CB} = -11.1 \text{ k.ft}$$

۹-۱۱) در تیر شکل زیر، مقدار لنگرهای ایجاد شده در B را با استفاده از معادلات شیب افت تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض کنید که تکیه‌گاه‌های A و C مفصلی و مقدار EI ثابت می‌باشد.

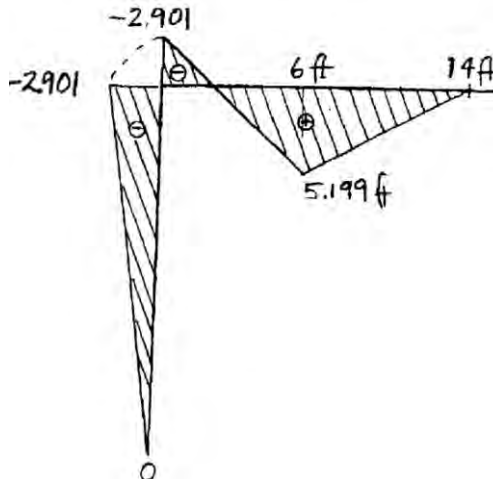
شکل مسئله ۹-۱۱

(حل)

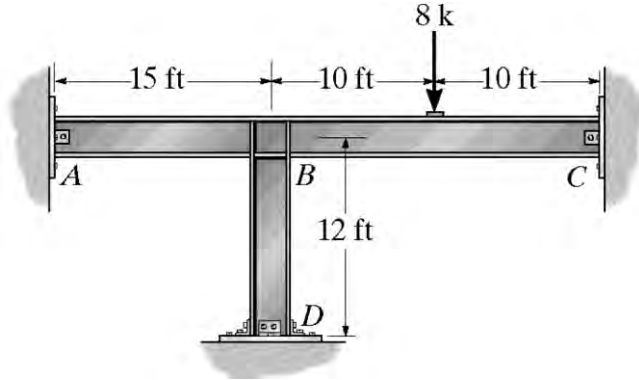
$$(FEM)_{BC} = \frac{P}{L^2} \left(b^2 a + \frac{a^2 b}{2} \right) = \frac{2}{14^2} \left(8^2 \times 6 + \frac{6^2 \times 8}{2} \right) = 5.388 \text{ k.ft}$$

$$M_{BC} = \frac{3}{14} EI \theta_B - 5.388 \quad , \quad M_{BA} = \frac{2EI}{12} (\theta_B - 0) \Rightarrow M_{BC} + M_{BA} = 0$$

$$\theta_B = \frac{11.604}{EI} \Rightarrow M_{BC} = -2.901 \text{ k.ft} \quad , \quad M_{BA} = 2.901 \text{ k.ft}$$

۱۰-۱۱) در تیر شکل زیر، مقدار لنگرهای ایجاد شده در B و D را با استفاده از معادلات شیب افت تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض کنید که تکیه‌گاه‌های A و C مفصلی و D گیردار بوده و مقدار EI ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۱۰-۱۱

(حل)

$$(FEM)_{AB} = (FEM)_{BA} = (FEM)_{BD} = (FEM)_{DB} = 0$$

$$(FEM)_{BC} = \frac{-3 \times 8 \times 20}{16} = -30k.ft$$

$$M_{BA} = 3E \left(\frac{I}{15} \right) (\theta_B - 0) + 0 = 0.2EI\theta_B \quad (1)$$

$$M_{BC} = 3E \left(\frac{I}{20} \right) (\theta_B - 0) - 30 = 0.15EI\theta_B - 30 \quad (2)$$

$$M_{BD} = 2E \left(\frac{I}{12} \right) (2\theta_B + 0 - 0) + 0 = 0.3333EI\theta_B \quad (3)$$

$$M_{DB} = 2E \left(\frac{I}{12} \right) (2(0) + \theta_B - 0) + 0 = 0.1667EI\theta_B \quad (4)$$

با نوشتن معادله تعادل داریم:

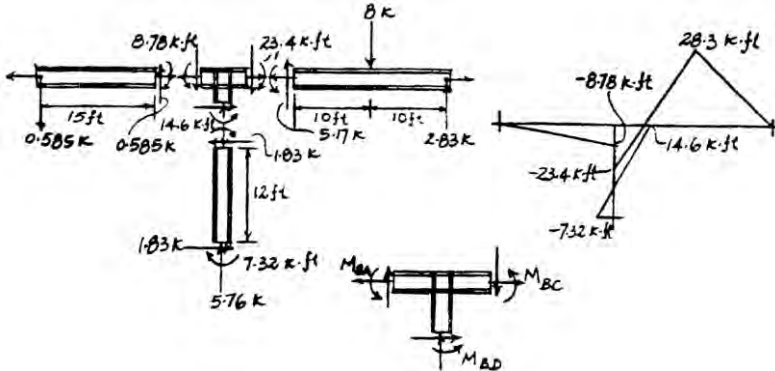
$$M_{BA} + M_{BC} + M_{BD} + 0 = 0 \quad (5)$$

با حل معادلات (۱) تا (۵) داریم:

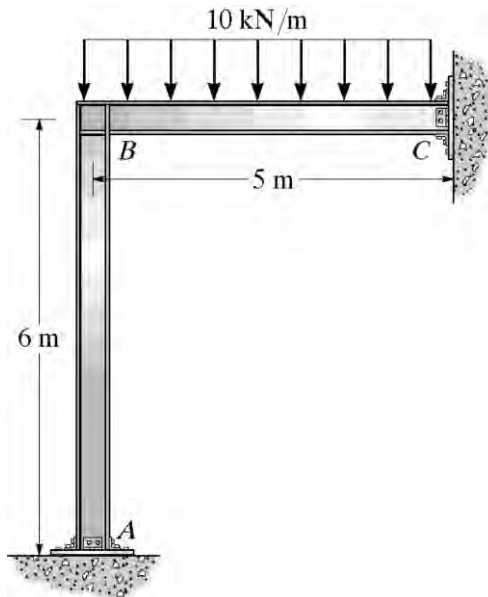
$$\theta_B = \frac{43.90}{EI}, \quad M_{BA} = 8.78k.ft$$

$$M_{BC} = -23.4k.ft, \quad M_{BD} = 14.6k.ft, \quad M_{DB} = 7.32k.ft$$

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: معادلات شیب افت

۱۱-۱۱) در تیر شکل زیر، مقدار لنگرهای ایجاد شده در B را با استفاده از معادلات شیب افت تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض کنید که تکیه‌گاه‌های A و C گیردار و مقدار EI ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۱۱-۱۱

(حل)

$$(FEM)_{BC} = -\frac{wL^2}{12} = -\frac{10 \times 5^2}{12} = -20.8333 \text{ kN.m}$$

$$(FEM)_{CB} = \frac{wL^2}{12} = 20.8333 \text{ kN.m}$$

$$M_{BA} = \frac{2EI}{6}(2\theta_B + 0 - 3(0)) = \frac{2}{3}EI\theta_B$$

$$M_{AB} = \frac{1}{3}EI\theta_B$$

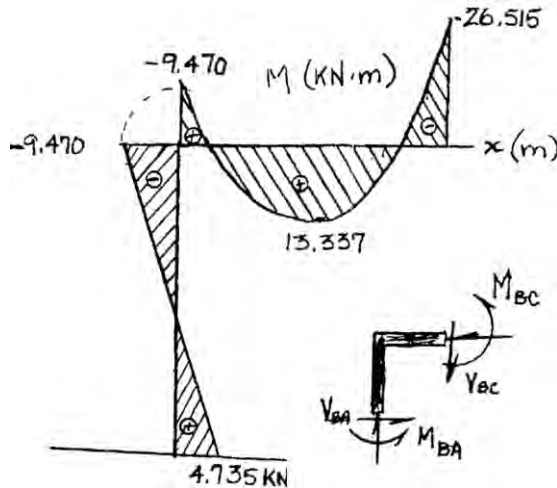
$$M_{BC} = \frac{4}{5}EI\theta_B - 20.833kN.m$$

$$M_{CB} = \frac{2}{5}EI\theta_B + 20.833kN.m$$

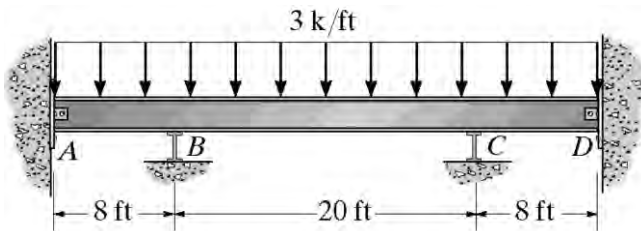
$$\sum M_B = 0 \Rightarrow M_{BC} + M_{BA} = 0 \Rightarrow \theta_B = \frac{14.204}{EI}$$

$$M_{BA} = 9.47kN.m, \quad M_{AB} = 4.74kN.m, \quad M_{BC} = -9.47kN.m$$

$$M_{CB} = 26.52kN.m$$

۱۲-۱۱) در تیر شکل زیر، مقدار لنگرهای ایجاد شده در B و C را با استفاده از معادلات شیب افت تعیین نمایید. فرض کنید که تکیه‌گاه‌های A و D مفصلی، B و C غلتکی و مقدار EI ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۱۲-۱۱

(حل)

$$(FEM)_{BA} = \frac{3 \times 8^2}{8} = 24k.ft \quad , \quad (FEM)_{BC} = \frac{-3 \times 20^2}{12} = -100k.ft$$

$$(FEM)_{CB} = 100k.ft \quad , \quad (FEM)_{CD} = -24k.ft$$

$$M_{BA} = 3E \left(\frac{I}{8} \right) (\theta_B - 0) + 24 = \frac{3EI\theta_B}{8} + 24 \quad (1)$$

$$M_{BC} = 2E \left(\frac{I}{20} \right) (2\theta_B + \theta_C - 0) - 100 = 0.2EI\theta_B + 0.1EI\theta_C - 100 \quad (2)$$

$$M_{CB} = 2E \left(\frac{I}{20} \right) (2\theta_C + \theta_B - 0) + 100 = 0.2EI\theta_C + 0.1EI\theta_B + 100 \quad (3)$$

$$M_{CD} = 3E \left(\frac{I}{8} \right) (\theta_C - 0) - 24 = \frac{3EI\theta_C}{8} - 24 \quad (4)$$

با نوشتن معادلات تعادل برای گره‌ها داریم:

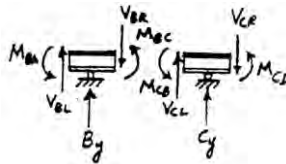
$$M_{BA} + M_{BC} = 0 \quad (5)$$

$$M_{CB} + M_{CD} = 0 \quad (6)$$

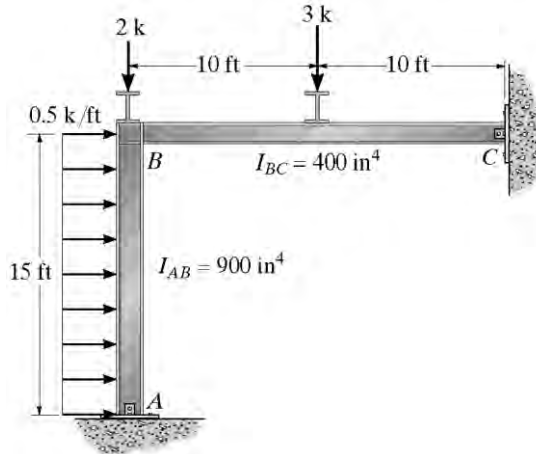
با حل همزمان روابط (۱) تا (۶) داریم:

$$\theta_B = \frac{160}{EI} \quad , \quad \theta_C = \frac{160}{EI} \quad , \quad M_{BA} = 84.0k.ft$$

$$M_{BC} = -84.0k.ft \quad , \quad M_{CB} = 84.0k.ft \quad , \quad M_{CD} = -84.0k.ft$$

۱۱-۱۳) در سازه شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های افقی و قائم تکیه‌گاه‌های A و C را که به صورت مفصلی هستند را با استفاده از معادلات شیب افت تعیین نمایید. مقدار $E=29(10^3)$ ksi می‌باشد.

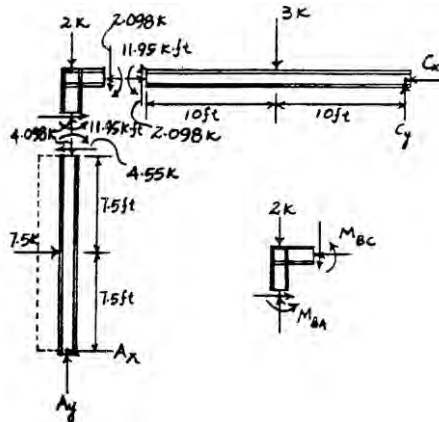
شکل مسئله ۱۱-۱۳

(حل)

$$(FEM)_{BA} = \frac{0.5 \times 15^2}{8} = 14.06 \text{ k.ft} \quad , \quad (FEM)_{BC} = \frac{-3 \times 3 \times 20}{16} = -11.25 \text{ k.ft}$$

$$M_{BA} = \frac{3 \times 29 \times 10^3 \times 900}{15 \times 144} (\theta_B - 0) + 14.06 = 36250 \theta_C + 14.06 \quad (1)$$

$$M_{BC} = \frac{3 \times 29 \times 10^3 \times 400}{20 \times 144} (\theta_B - 0) - 11.25 = 12083.33 \theta_B - 11.25 \quad (2)$$

با نوشتن معادلات تعادل داریم:

$$M_{BA} + M_{BC} = 0 \quad (3)$$

با حل معادلات (۱) تا (۳) داریم:

$$\theta_B = -0.000058138 \text{ rad}$$

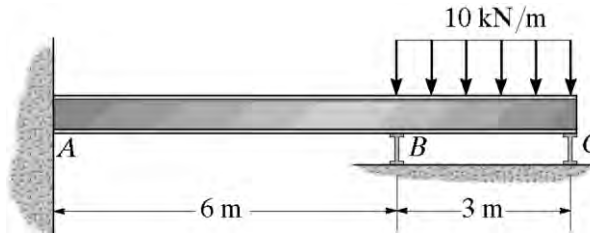
تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: معادلات شیب افت

$$M_{BA} = 11.95k.ft \quad , \quad M_{BC} = -11.95k.ft$$

بنابراین:

$$A_x = 2.95k \quad , \quad A_y = 4.1k \quad , \quad C_x = 4.55k \quad , \quad C_y = 0.902k$$

۱۱-۱۴) در تیر شکل زیر، مقدار لنگرهای ایجاد شده در A و B را با استفاده از معادلات شیب افت تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. مقدار EI ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۱۱-۱۴

(حل)

$$M_{AB} = \frac{2EI}{6}(2(0) + \theta_B - 0) + 0$$

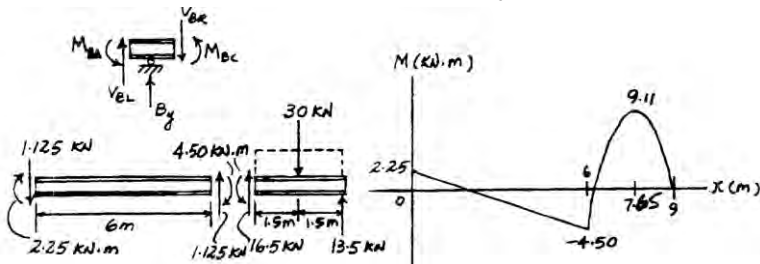
$$M_{BA} = \frac{2EI}{6}(2\theta_B) + 0$$

$$M_{BC} = \frac{3EI}{3}(\theta_B - 0) - \frac{10 \times 3^2}{8}$$

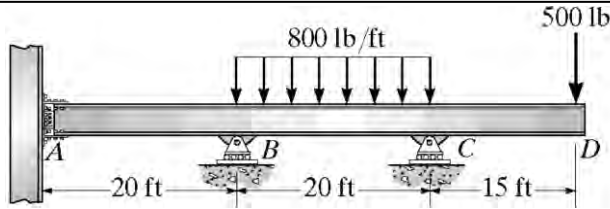
با نوشتن معادلات تعادل داریم:

$$M_{BA} + M_{BC} = 0 \Rightarrow \frac{4EI}{6}\theta_B + \frac{3EI}{3}\theta_B - 11.25 = 0 \Rightarrow \theta_B = \frac{6.75}{EI}$$

$$M_{AB} = 2.25kN.m \quad , \quad M_{BA} = 4.5kN.m \quad , \quad M_{BC} = -4.5kN.m$$

۱۱-۱۵) در تیر شکل زیر، مقدار لنگرهای ایجاد شده در A ، B و C را با استفاده از معادلات شیب افت تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض نمایید تکیه‌گاه A گیردار و مقدار EI ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۱۱-۱۵

(حل)

$$(FEM)_{AB} = (FEM)_{BA} = 0 \quad (FEM)_{BC} = -(FEM)_{CB} = \frac{-0.8 \times 20^2}{12} = -26.67 \text{ k.ft}$$

$$M_{AB} = 2E \left(\frac{I}{20} \right) (2(0) + \theta_B - 0) + 0 = 0.1EI\theta_B \quad (1)$$

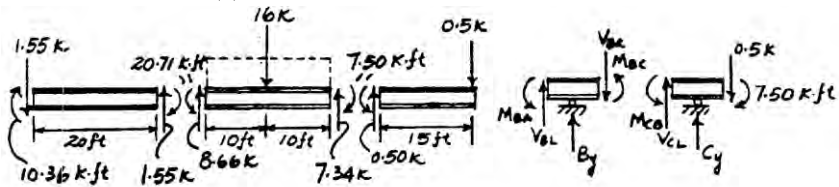
$$M_{AB} = 2E \left(\frac{I}{20} \right) (2\theta_B + 0 - 0) + 0 = 0.2EI\theta_B \quad (2)$$

$$M_{BC} = 2E \left(\frac{I}{20} \right) (2\theta_B + \theta_C - 0) - 26.67 = 0.2EI\theta_B + 0.1EI\theta_C - 26.67 \quad (3)$$

$$M_{CB} = 2E \left(\frac{I}{20} \right) (2\theta_C + \theta_B - 0) + 26.67 = 0.2EI\theta_C + 0.1EI\theta_B + 26.67 \quad (4)$$

$$M_{BA} + M_{BC} = 0 \quad (5)$$

$$M_{CB} - 7.5 = 0 \quad (6)$$

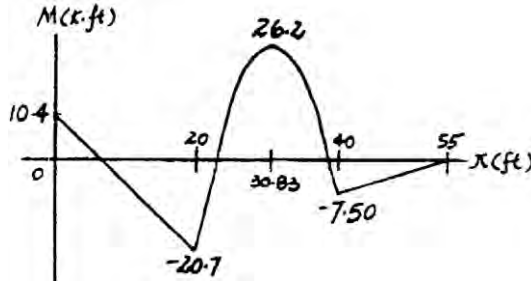
با معادلات فوق خواهیم داشت:

$$\theta_C = -\frac{147.62}{EI} \quad , \quad \theta_B = \frac{103.57}{EI}$$

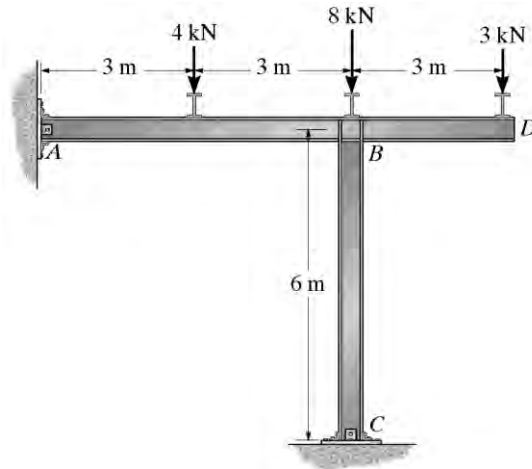
$$M_{AB} = 10.36 \text{ k.ft} = 10.4 \text{ k.ft} \quad , \quad M_{BA} = 20.71 \text{ k.ft} = 20.7 \text{ k.ft}$$

$$M_{BC} = -20.71 \text{ k.ft} = -20.7 \text{ k.ft} \quad , \quad M_{CB} = 7.5 \text{ k.ft}$$

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: معادلات شیب افت

۱۱-۱۶) در سازه شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در انتهای هر یک از اعضا را تعیین نمایید. تمام تکیه‌گاه‌های سازه به صورت گیردار و EI ثابت در نظر گرفته شوند.

شکل مسئله ۱۱-۱۶

حل) قسمت کنسولی سازه به صورت معین می‌باشد.

$$M_{AB} = \frac{2EI}{6}(0 + \theta_B) - \frac{4 \times 6}{8}$$

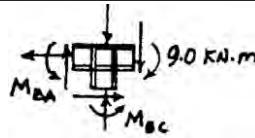
$$M_{BA} = \frac{2EI}{6}(2\theta_B) + \frac{4 \times 6}{8}$$

$$M_{BC} = \frac{2EI}{6}(2\theta_B)$$

$$M_{CB} = \frac{2EI}{6}(\theta_B)$$

با نوشتن معادلات تعادل خواهیم داشت:

$$M_{BA} + M_{BC} - 9 = 0 \Rightarrow \frac{2EI}{6}(2\theta_B) + \frac{4 \times 6}{8} + \frac{2EI}{6}(2\theta_B) - 9 = 0 \Rightarrow \theta_B = \frac{4.5}{EI}$$

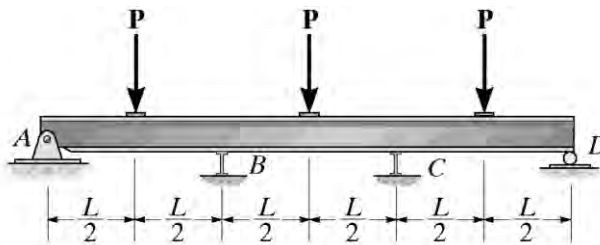
$$M_{AB} = \frac{2EI}{6} \left(0 + \frac{4.5}{EI} \right) - \frac{4 \times 6}{8} = -1.5 \text{ kN.m}$$

$$M_{CB} = \frac{2EI}{6} \left(\frac{4.5}{EI} \right) = 1.5 \text{ kN.m}$$

$$M_{BA} = \frac{2EI}{6} \left(2 \frac{4.5}{EI} \right) - \frac{4 \times 6}{8} = 6.0 \text{ kN.m}$$

$$M_{BC} = \frac{2EI}{6} \left(2 \left(\frac{4.5}{EI} \right) \right) = 3.0 \text{ kN.m}$$

۱۷-۱۱) در تیر شکل زیر که تحت سه بار متمرکز قرار دارد، مقدار حداکثر لنگر ایجاد شده در آن را تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید.

شکل مسئله ۱۷-۱۱

(حل)

$$M_{BA} = \frac{2EI}{L} (\theta_B - 0) + \frac{3PL}{16}$$

$$M_{BC} = \frac{2EI}{L} (2\theta_B + \theta_C - 0) - \frac{PL}{8}$$

$$M_{CB} = \frac{2EI}{L} (2\theta_C + \theta_B - 0) + \frac{PL}{8}$$

$$M_{CD} = \frac{3EI}{L} (\theta_C - 0) - \frac{3PL}{16}$$

با نوشتن معادلات تعادل:

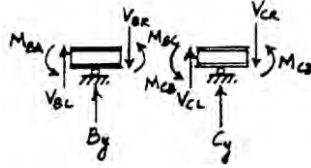
$$M_{BA} + M_{BC} = 0$$

$$M_{CB} + M_{CD} = 0$$

$$\frac{3EI}{L} \theta_B + \frac{3PL}{16} + \frac{4EI}{L} \theta_B + \frac{2EI}{L} \theta_C - \frac{PL}{8} = 0 \Rightarrow 2\theta_C + 7\theta_B = -\frac{PL^2}{16EI} \quad (1)$$

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: معادلات شیب افت

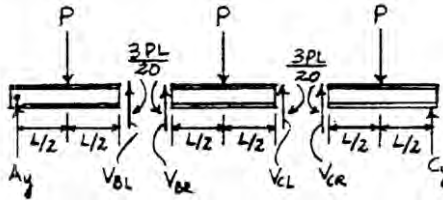
$$\frac{2EI}{L}(2\theta_C + \theta_B) + \frac{PL}{8} + \frac{3EI}{L}\theta_C - \frac{3PL}{16} = 0 \Rightarrow 7\theta_C + 2\theta_B = \frac{PL^2}{16EI} \quad (2)$$

با حل معادلات (۱) و (۲) داریم:

$$\theta_B = -\frac{PL^2}{80EI}, \quad \theta_C = \frac{PL^2}{80EI}$$

$$M_{BA} = \frac{3PL}{20}, \quad M_{BC} = -\frac{3PL}{20}, \quad M_{CB} = \frac{3PL}{20}, \quad M_{CD} = -\frac{3PL}{20}$$

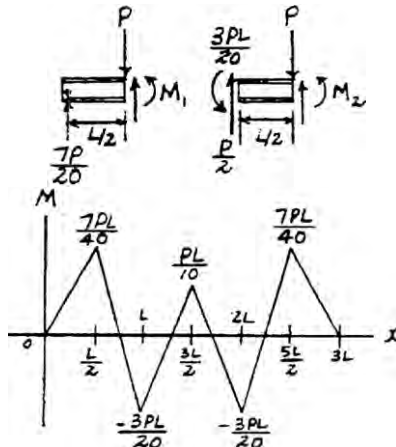

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow -A_y(L) + P\left(\frac{L}{2}\right) - \frac{3PL}{20} = 0 \Rightarrow A_y = \frac{7}{20}P$$

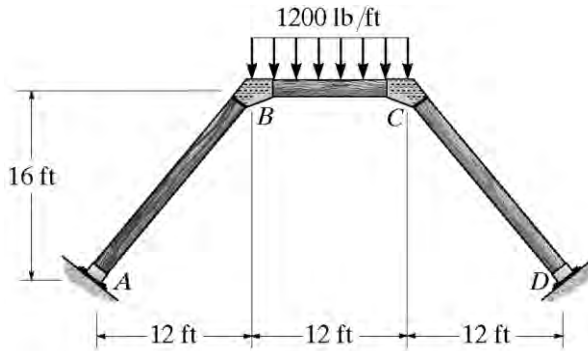
$$\sum M_C = 0 \Rightarrow -V_{BR}(L) + P\left(\frac{L}{2}\right) + \frac{3PL}{20} - \frac{3PL}{20} = 0 \Rightarrow V_{BR} = \frac{PL}{2}$$

$$\sum M = 0 \Rightarrow M_1 - \frac{7}{20}P\left(\frac{L}{2}\right) = 0 \Rightarrow M_1 = M_{\max} = \frac{7}{40}PL$$

$$\sum M = 0 \Rightarrow \frac{3PL}{20} - \frac{P}{2}\left(\frac{L}{2}\right) + M_2 = 0 \Rightarrow M_2 = \frac{1}{10}PL$$

۱۱-۱۸) در سازه شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در هر گره را تعیین نمایید. فرض کنید که EI ثابت و تکیه‌گاه‌های سازه به صورت گیردار می‌باشند.

شکل مسئله ۱۱-۱۸

(حل)

$$M_{AB} = \frac{2EI}{20}(0 + \theta_B) + 0$$

$$M_{BA} = \frac{2EI}{20}(2\theta_B + 0) + 0$$

$$M_{BC} = \frac{2EI}{12}(2\theta_B + \theta_C) - \frac{1.2 \times 12^2}{12}$$

$$M_{CB} = \frac{2EI}{12}(2\theta_C + \theta_B) + \frac{1.2 \times 12^2}{12}$$

$$M_{CD} = \frac{2EI}{20}(2\theta_C + 0) + 0$$

$$M_{DC} = \frac{2EI}{20}(0 + \theta_C) + 0$$

با نوشتن معادله تعادل:

$$M_{BA} + M_{BC} = 0 \Rightarrow \frac{2EI}{20}(2\theta_B) + \frac{2EI}{12}(2\theta_B + \theta_C) - 14.4 = 0$$

$$0.5333\theta_B + 0.1667\theta_C = \frac{14.4}{EI} \quad (1)$$

$$M_{CB} + M_{CD} = 0 \Rightarrow \frac{2EI}{12}(2\theta_C + \theta_B) + \frac{1.2 \times 12^2}{12} + \frac{2EI}{20}(2\theta_C) = 0$$

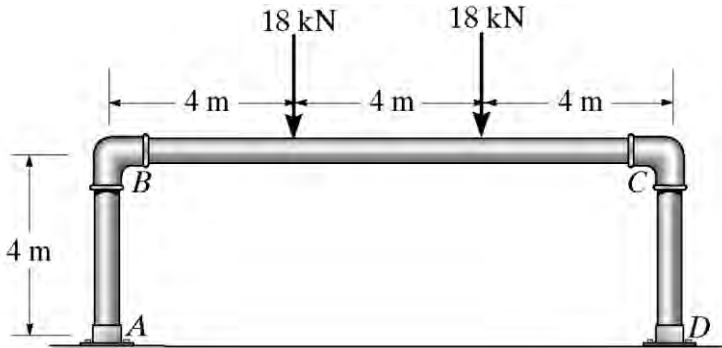
$$0.5333\theta_C + 0.1667\theta_B = -\frac{14.4}{EI} \quad (2)$$

با حل معادلات (۱) و (۲) داریم:

$$\theta_B = \frac{39.27}{EI}, \quad M_{AB} = 3.93k.ft, \quad M_{BA} = 7.85k.ft, \quad M_{BC} = -7.85k.ft$$

$$M_{CB} = 7.85k.ft, \quad M_{CD} = -7.85k.ft, \quad M_{DC} = -3.93k.ft$$

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: معادلات شیب افت
 ۱۱-۱۹) قاب شکل زیر از لوله‌هایی تشکیل شده است که در انتهای خود به صورت گیردار به یکدیگر مرتبط هستند. مقدار لنگر ایجاد شده در انتهای هر یک از اعضا را تعیین نمایید. مقدار EI ثابت در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۱۱-۱۹

(حل)

$$M_{AB} = \frac{2EI}{4}(0 + \theta_B) + 0$$

$$M_{BA} = \frac{2EI}{4}(2\theta_B + 0) + 0$$

$$M_{BC} = \frac{2EI}{12}(2\theta_B + \theta_C) - \frac{2 \times 18 \times 12}{9}$$

$$M_{CB} = \frac{2EI}{12}(2\theta_C + \theta_B) + \frac{2 \times 18 \times 12}{9}$$

$$M_{CD} = \frac{2EI}{4}(2\theta_C + 0) + 0$$

$$M_{DC} = \frac{2EI}{4}(0 + \theta_C) + 0$$

با نوشتن معادلات تعادل داریم:

$$M_{AB} + M_{BC} = 0 \Rightarrow \frac{2EI}{4}(2\theta_B) + \frac{2EI}{12}(2\theta_B + \theta_C) - 48 = 0$$

$$\Rightarrow 1.333\theta_B + 0.1667\theta_C = \frac{48}{EI} \quad (1)$$

$$M_{CB} + M_{CD} = 0 \Rightarrow \frac{2EI}{12}(2\theta_C + \theta_B) + 48 + \frac{2EI}{4}(2\theta_C) = 0$$

$$\Rightarrow 1.333\theta_C + 0.1667\theta_B = -\frac{48}{EI} \quad (2)$$

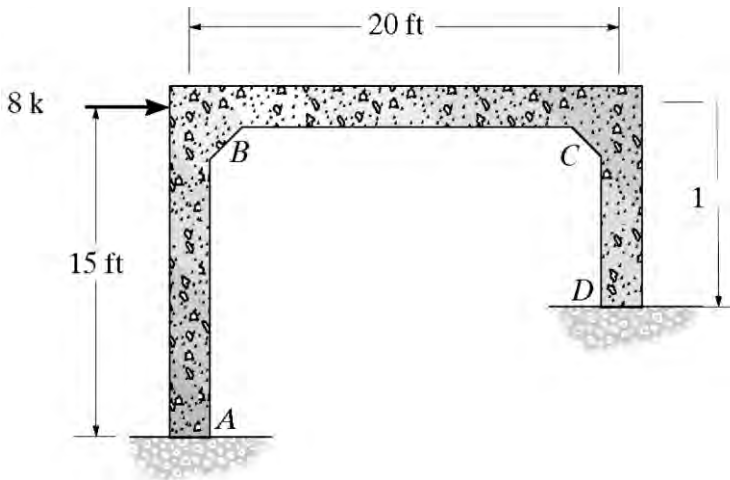
با حل همزمان معادلات (۱) و (۲) داریم:

$$\theta_B = -\theta_C = \frac{41.143}{EI}, \quad M_{AB} = 20.6kN.m, \quad M_{BA} = 41.1kN.m$$

$$M_{BC} = -41.1kN.m, \quad M_{CB} = 41.1kN.m, \quad M_{CD} = -41.1kN.m$$

$$M_{DC} = -20.6kN.m$$

۱۱-۲۰) در قاب شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در انتهای هر یک از اعضا را تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. مقدار EI ثابت در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۱۱-۲۰

حل) قاب دارای انتقال جانبی است:

$$(FEM)_{AB} = (FEM)_{BA} = (FEM)_{BC} = (FEM)_{CB} = (FEM)_{CD} = (FEM)_{DC} = 0$$

$$\psi_{AB} = \frac{2}{3}\psi_{DC} \quad M_N = 2E\left(\frac{I}{L}\right)(2\theta_N + \theta_F - 3\psi) + (FEM)_N$$

$$M_{AB} = 2E\left(\frac{I}{15}\right)\left(2(0) + \theta_B - 3\left(\frac{2}{3}\right)\psi_{DC}\right) + 0 = 0.1333EI\theta_B - 0.2667EI\psi_{DC} \quad (1)$$

$$M_{BA} = 2E\left(\frac{I}{15}\right)\left(2\theta_B + 0 - 3\left(\frac{2}{3}\right)\psi_{DC}\right) + 0 = 0.2667EI\theta_B - 0.2667EI\psi_{DC} \quad (2)$$

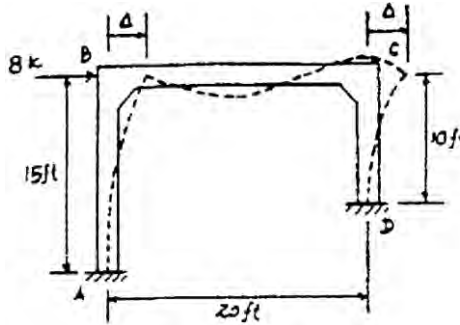
$$M_{BC} = 2E\left(\frac{I}{20}\right)(2\theta_B + \theta_C - 3(0)) + 0 = 0.2EI\theta_B + 0.1EI\theta_C \quad (3)$$

$$M_{CB} = 2E\left(\frac{I}{20}\right)(2\theta_C + \theta_B - 3(0)) + 0 = 0.2EI\theta_C + 0.1EI\theta_B \quad (4)$$

$$M_{CD} = 2E\left(\frac{I}{10}\right)(2\theta_C + 0 - 3\psi_{DC}) + 0 = 0.4EI\theta_C - 0.6EI\psi_{DC} \quad (5)$$

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: معادلات شیب افت

$$M_{DC} = 2E\left(\frac{I}{10}\right)(2(0) + \theta_C - 3\psi_{DC}) + 0 = 0.2EI\theta_C - 0.6EI\psi_{DC} \quad (6)$$

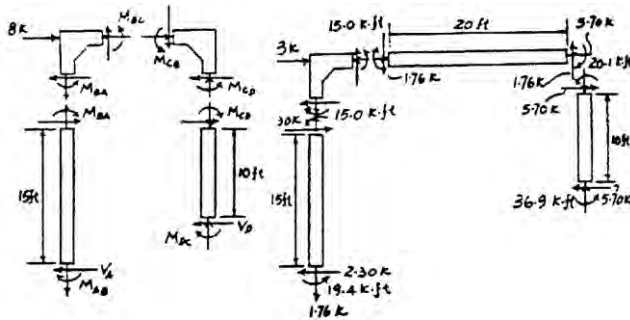

با نوشتن معادلات تعادل در گره‌ها و معادله تعادل برش داریم:

$$M_{BA} + M_{BC} = 0 \quad (7) \qquad M_{CB} + M_{CD} = 0 \quad (8)$$

$$V_A + V_D - 8 = 0 \Rightarrow -\frac{(M_{AB} + M_{BA})}{15} - \frac{(M_{CD} + M_{DC})}{10} - 8 = 0$$

$$2M_{AB} + 2M_{BA} + 3M_{CD} + 3M_{DC} = -240 \quad (9)$$

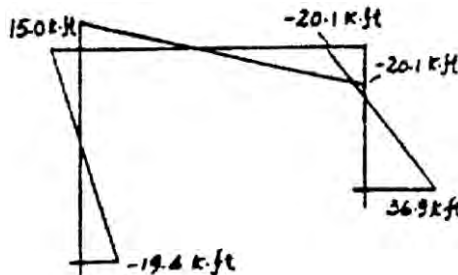

با حل همزمان سه معادله فوق داریم:

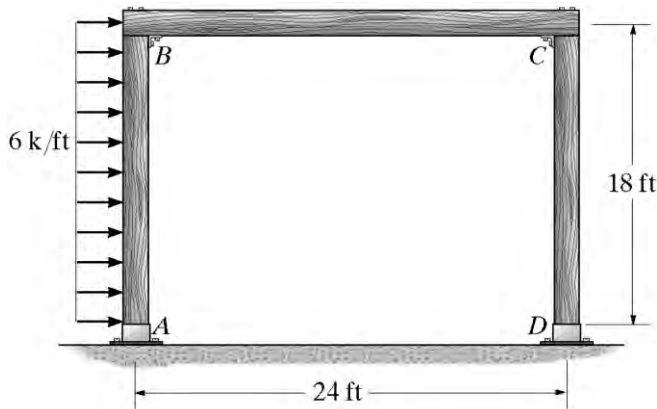
$$\theta_B = \frac{33.149}{EI}, \quad \theta_C = \frac{83.978}{EI}, \quad \psi_{DC} = \frac{89.503}{EI}$$

$$M_{AB} = -19.4 \text{ k.ft}, \quad M_{BA} = -15 \text{ k.ft}, \quad M_{BC} = 15 \text{ k.ft}$$

$$M_{CB} = 20.1 \text{ k.ft}, \quad M_{CD} = -20.1 \text{ k.ft}, \quad M_{DC} = -36.9 \text{ k.ft}$$

۱۱-۲۱) در قاب شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در انتهای هر یک از اعضا را تعیین نمایید. مقدار EI ثابت و تکیه‌گاه‌ها به صورت گیردار در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۱۱-۲۱

حل) قاب دارای انتقال جانبی است:

$$(FEM)_{BC} = (FEM)_{CB} = (FEM)_{CD} = (FEM)_{DC} = 0$$

$$(FEM)_{AB} = -\frac{6 \times 18^2}{12} = -162k.ft \quad , \quad (FEM)_{BA} = 162k.ft$$

$$\psi_{AB} = \psi_{DC} \quad \rightarrow \quad M_N = 2E \left(\frac{I}{L} \right) (2\theta_N + \theta_F - 3\psi) + (FEM)_N$$

$$M_{AB} = 2E \left(\frac{I}{18} \right) (2(0) + \theta_B - 3\psi_{AB}) - 162 = 0.1111EI\theta_B - 0.3333EI\psi_{AB} - 162 \quad (1)$$

$$M_{BA} = 2E \left(\frac{I}{18} \right) (2(\theta_B) + 0 - 3\psi_{AB}) + 162 = 0.2222EI\theta_B - 0.3333EI\psi_{AB} + 162 \quad (2)$$

$$M_{BC} = 2E \left(\frac{I}{24} \right) (2\theta_B + \theta_C - 3(0)) + 0 = 0.1667EI\theta_B + 0.0833EI\theta_C \quad (3)$$

$$M_{CB} = 2E \left(\frac{I}{24} \right) (2\theta_C + \theta_B - 3(0)) + 0 = 0.1667EI\theta_B + 0.0833EI\theta_C \quad (4)$$

$$M_{CD} = 2E \left(\frac{I}{18} \right) (2\theta_C + 0 - 3\psi_{AB}) + 0 = 0.2222EI\theta_C - 0.3333EI\psi_{AB} \quad (5)$$

$$M_{DC} = 2E \left(\frac{I}{18} \right) (2(0) + \theta_C - 3\psi_{AB}) + 0 = 0.1111EI\theta_C - 0.3333EI\psi_{AB} \quad (6)$$

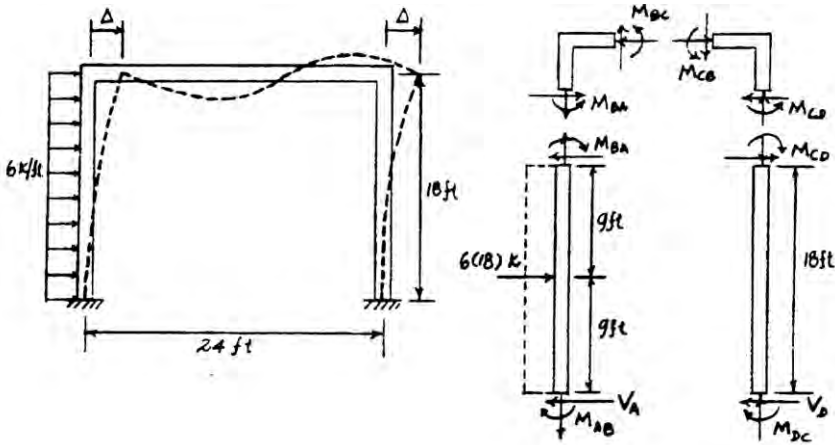
با نوشتن معادلات تعادل داریم:

$$M_{BA} + M_{BC} = 0 \quad (7) \quad , \quad M_{CD} + M_{CB} = 0 \quad (8)$$

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: معادلات شیب افت

$$V_A + V_D - 6 \times 18 = 0 \Rightarrow \frac{(M_{AB} + M_{BA} - 972)}{18} - \frac{(M_{CD} + M_{DC})}{18} - 108 = 0$$

$$M_{AB} + M_{BA} + M_{CD} + M_{DC} = -972 \quad (9)$$

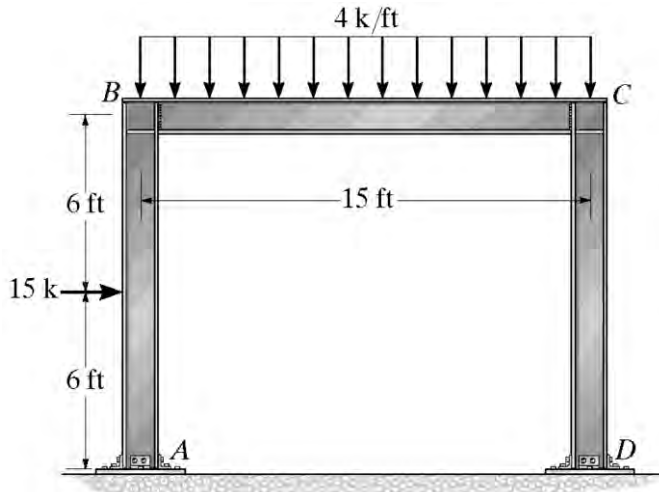
با حل معادلات فوق داریم:

$$\theta_B = \frac{265.09}{EI}, \quad \theta_C = \frac{795.27}{EI}, \quad \psi_{AB} = \frac{994.09}{EI}$$

$$M_{AB} = -464 \text{ k.ft}, \quad M_{BA} = -110 \text{ k.ft}, \quad M_{BC} = 110 \text{ k.ft}$$

$$M_{CB} = 155 \text{ k.ft}, \quad M_{CD} = -155 \text{ k.ft}, \quad M_{DC} = -243 \text{ k.ft}$$

۱۱-۲۲) در قاب شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در انتهای هر یک از اعضا را تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. مقدار EI ثابت و تکیه‌گاه‌ها به صورت گیردار در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۱۱-۲۲

حل) سازه دارای انتقال جانبی است.

$$(FEM)_{CD} = (FEM)_{DC} = 0 \quad , \quad \psi_{AB} = \psi_{DC}$$

$$(FEM)_{AB} = \frac{-15 \times 12}{8} = -22.5k.ft \quad , \quad (FEM)_{BA} = 22.5k.ft$$

$$(FEM)_{BC} = \frac{-4 \times 15^2}{12} = -75k.ft \quad , \quad (FEM)_{CB} = 75.0k.ft$$

$$\rightarrow M_N = 2E \left(\frac{I}{L} \right) (2\theta_N + \theta_F - 3\psi) + (FEM)_N$$

$$M_{AB} = 2E \left(\frac{I}{12} \right) (2(0) + \theta_B - 3\psi_{AB}) - 22.5 = 0.1667EI\theta_B - 0.5EI\psi_{AB} - 22.5 \quad (1)$$

$$M_{BA} = 2E \left(\frac{I}{12} \right) (2\theta_B + 0 - 3\psi_{AB}) + 22.5 = 0.3333EI\theta_B - 0.5EI\psi_{AB} + 22.5 \quad (2)$$

$$M_{BC} = 2E \left(\frac{I}{15} \right) (2\theta_B + \theta_C - 3(0)) - 75 = 0.2667EI\theta_B + 0.1333EI\theta_C - 75 \quad (3)$$

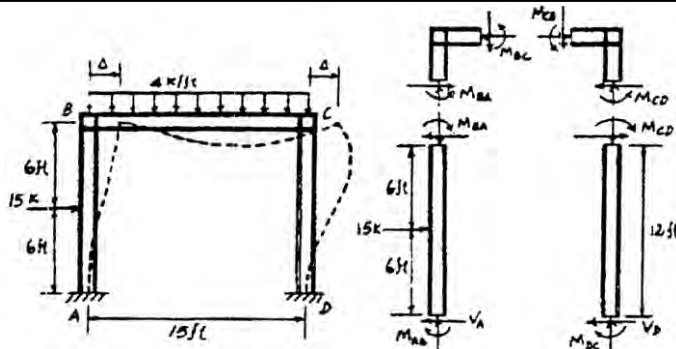
$$M_{CB} = 2E \left(\frac{I}{15} \right) (2\theta_C + \theta_B - 3(0)) + 75 = 0.1333EI\theta_B + 0.2667EI\theta_C + 75 \quad (4)$$

$$M_{CD} = 2E \left(\frac{I}{15} \right) (2\theta_C + 0 - 3\psi_{AB}) + 0 = 0.3333EI\theta_C - 0.5EI\psi_{AB} \quad (5)$$

$$M_{DC} = 2E \left(\frac{I}{12} \right) (2(0) + \theta_C - 3\psi_{AB}) + 0 = 0.1667EI\theta_C - 0.5EI\psi_{AB} \quad (6)$$

با نوشتن معادلات تعادل در گره‌ها و معادله تعادل برش داریم:

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: معادلات شیب افت

$$M_{BA} + M_{BC} = 0 \quad (7) \quad M_{CD} + M_{CB} = 0 \quad (8)$$

$$V_A + V_D - 15 = 0 \Rightarrow -\frac{(M_{AB} + M_{BA} - 90)}{12} - \frac{(M_{CD} + M_{DC})}{12} - 15 = 0$$

$$M_{AB} + M_{BA} + M_{CD} + M_{DC} = -90 \quad (9)$$

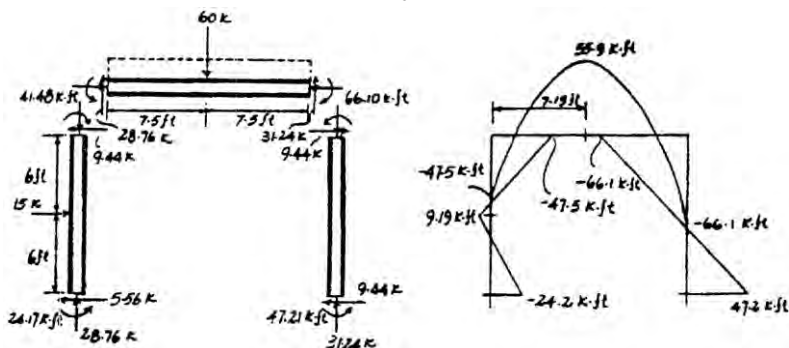
با حل همزمان معادلات فوق داریم:

$$\theta_B = \frac{159.88}{EI}, \quad \theta_C = \frac{-113.33}{EI}, \quad \psi_{AB} = \frac{56.64}{EI}$$

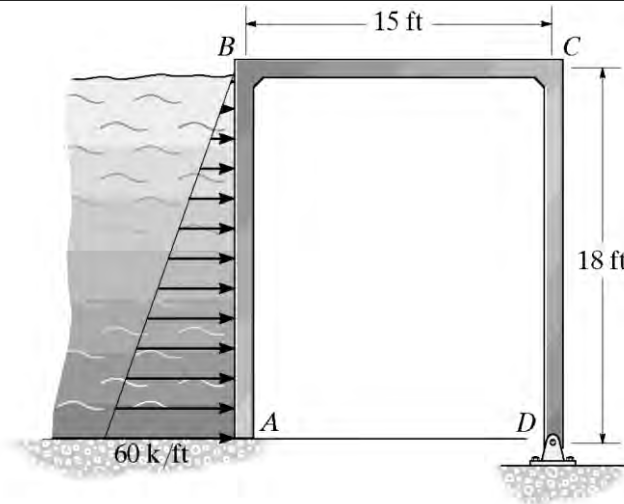
$$M_{AB} = -24.17 \text{ k}\cdot\text{ft} = -24.2 \text{ k}\cdot\text{ft}, \quad M_{BA} = 47.48 \text{ k}\cdot\text{ft} = 47.5 \text{ k}\cdot\text{ft}$$

$$M_{BC} = -47.48 \text{ k}\cdot\text{ft} = -47.5 \text{ k}\cdot\text{ft}, \quad M_{CB} = 66.01 \text{ k}\cdot\text{ft} = 66 \text{ k}\cdot\text{ft}$$

$$M_{CD} = -66.01 \text{ k}\cdot\text{ft} = -66.0 \text{ k}\cdot\text{ft}, \quad M_{DC} = -47.21 \text{ k}\cdot\text{ft} = -47.2 \text{ k}\cdot\text{ft}$$

۱۱-۲۳) در قاب شکل زیر که سمت چپ آن تحت فشار هیدرواستاتیک آب قرار دارد، مقدار لنگر ایجاد شده در انتهای هر یک از اعضا را تعیین نمایید. مقدار EI ثابت و تکیه‌گاه‌ها به صورت گیردار در نظر گرفته شود.

شکل مسئله ۱۱-۲۳

حل) سازه دارای انتقال جانبی است.

$$(FEM)_{BC} = (FEM)_{CB} = (FEM)_{CD} = 0$$

$$(FEM)_{AB} = \frac{-60 \times 18^2}{20} = -972 \text{ k.ft} \quad , \quad (FEM)_{BA} = \frac{60 \times 18^2}{30} = 648 \text{ k.ft}$$

$$\rightarrow M_N = 2E \left(\frac{I}{L} \right) (2\theta_N + \theta_F - 3\psi) + (FEM)_N$$

$$M_{AB} = 2E \left(\frac{I}{18} \right) (2(0) + \theta_B - 3\psi_{AB}) - 972 = 0.1111EI\theta_B - 0.3333EI\psi_{AB} - 972 \quad (1)$$

$$M_{BA} = 2E \left(\frac{I}{18} \right) (2\theta_B + 0 - 3\psi_{AB}) + 648 = 0.2222EI\theta_B - 0.3333EI\psi_{AB} + 648 \quad (2)$$

$$M_{BC} = 2E \left(\frac{I}{15} \right) (2\theta_B + \theta_C - 3(0)) + 0 = 0.2667EI\theta_B + 0.1333EI\theta_C \quad (3)$$

$$M_{CB} = 2E \left(\frac{I}{15} \right) (2\theta_C + \theta_B - 3(0)) + 0 = 0.2667EI\theta_C + 0.1333EI\theta_B \quad (4)$$

$$M_{CD} = 3E \left(\frac{I}{18} \right) (\theta_C - \psi_{AB}) + 0 = 0.1667EI\theta_C - 0.1666EI\psi_{AB} \quad (5)$$

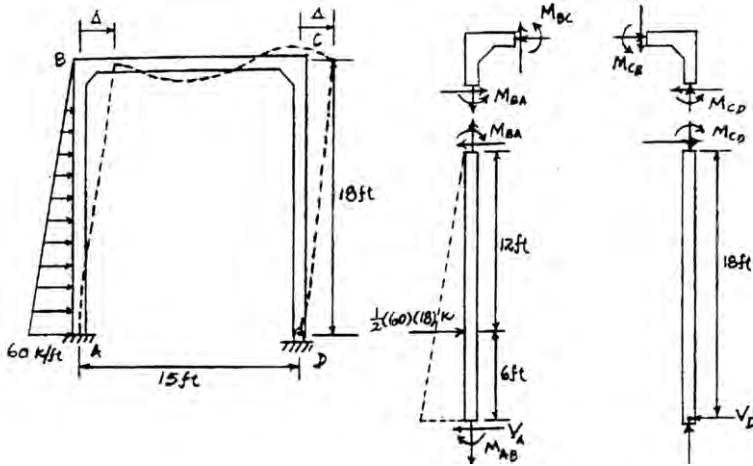
با نوشتن معادلات تعادل داریم:

$$M_{BA} + M_{BC} = 0 \quad (6) \quad M_{CB} + M_{CD} = 0 \quad (7)$$

$$V_A + V_D - \frac{1}{2}(60)(18) = 0 \quad \Rightarrow \quad -\frac{(M_{BA} + M_{AB} - 540 \times 12)}{18} - \frac{M_{CD}}{18} - 540 = 0$$

$$M_{BA} + M_{AB} + M_{CD} = -3240 \quad (8)$$

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: معادلات شیب افت

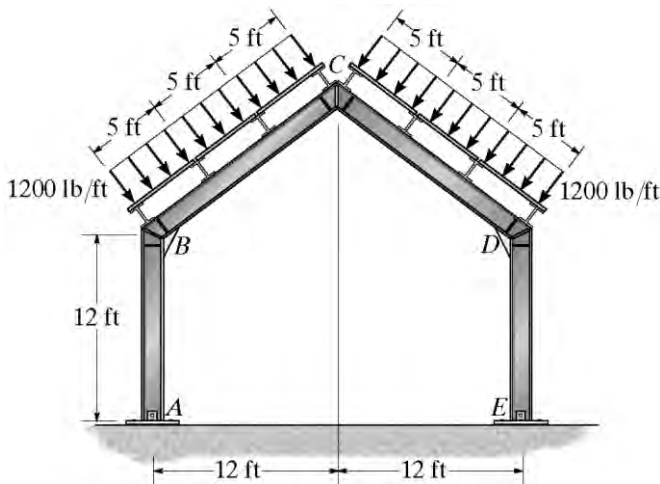
با حل معادلات (۱) تا (۸):

$$\theta_C = \frac{1254.194}{EI}, \quad \theta_B = \frac{1222.839}{EI}, \quad \psi_{AB} = \frac{4239.174}{EI}$$

$$M_{AB} = -2.25(10^3)k.ft \quad M_{BA} = -493k.ft$$

$$M_{BC} = 493k.ft \quad M_{CB} = 497k.ft \quad M_{CD} = -497k.ft$$

۱۱-۲۴) قاب سوله نشان داده شده در شکل زیر را در نظر بگیرید که تحت نیروهای گسترده مانند شکل می‌باشد. برآیند نیروهای گسترده اعمال شده بر قاب توسط لایه‌های گذاشته شده بر روی سقف به صورت نیروهایی متمرکز منتقل می‌شوند. فرض کنید که A و B مفصلی بوده و اتصال تمام اعضا به یکدیگر به صورت گیردار و EI ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۱۱-۲۴

حل) سازه به صورت متقارن بوده و دارای انتقال جانبی نیست.

$$(FEM)_{BC} = (FEM)_{CD} = \frac{-2 \times 6 \times 15}{9} = -20k.ft$$

$$(FEM)_{CB} = (FEM)_{DC} = 20k.ft$$

$$\rightarrow M_N = 3E \left(\frac{I}{L} \right) (\theta_N - 3\psi) + (FEM)_N$$

$$M_{BA} = \frac{3EI}{12} (\theta_B)$$

$$\rightarrow M_N = 2E \left(\frac{I}{L} \right) (2\theta_N + \theta_F - 3\psi) + (FEM)_N$$

$$M_{BC} = \frac{2EI}{15} (2\theta_B + \theta_C) - 20$$

$$M_{CB} = \frac{2EI}{15} (2\theta_C + \theta_B) + 20$$

$$M_{CD} = \frac{2EI}{15} (2\theta_C + \theta_D) - 20$$

$$M_{DC} = \frac{2EI}{15} (2\theta_D + \theta_C) + 20$$

$$\rightarrow M_N = 3E \left(\frac{I}{L} \right) (\theta_N - 3\psi) + (FEM)_N$$

$$M_{DE} = \frac{3EI}{12} \theta_D$$

با نوشتن معادلات تعادل داریم:

$$M_{BA} + M_{BC} = 0$$

$$M_{CB} + M_{CD} = 0$$

$$M_{DC} + M_{DE} = 0$$

یا

$$\frac{2EI}{12} \theta_B + \frac{2EI}{15} (2\theta_B + \theta_C) - 20 = 0 \Rightarrow 0.5167\theta_B + 0.1333\theta_C = \frac{20}{EI}$$

$$\frac{2EI}{15} (2\theta_C + \theta_B) + 20 + \frac{2EI}{15} (2\theta_C + \theta_D) - 20 = 0 \Rightarrow 4\theta_C + \theta_B + \theta_D = 0$$

$$\frac{2EI}{15} (2\theta_D + \theta_C) + 20 + \frac{3EI}{12} \theta_D = 0 \Rightarrow 0.51667\theta_D + 0.1333\theta_C = -\frac{20}{EI}$$

با حل معادلات فوق داریم:

$$\theta_C = 0 \quad , \quad \theta_B = -\theta_D = \frac{38.71}{EI} \Rightarrow$$

$$M_{BA} = 9.68k.ft \quad , \quad M_{BC} = -9.68k.ft \quad , \quad M_{CB} = 25.2k.ft$$

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: معادلات شیب افت

$$M_{CD} = -25.2k.ft \quad , \quad M_{DC} = 9.68k.ft \quad , \quad M_{DE} = -9.68k.ft$$

(۲۵-۱۱) مسئله قبل را با فرض گیردار بودن تکیه‌گاه‌ها حل نمایید.

(حل) سازه به صورت متقارن بوده و دارای انتقال جانبی نیست.

$$(FEM)_{BC} = (FEM)_{CD} = \frac{-2 \times 6 \times 15}{9} = -20k.ft$$

$$(FEM)_{CB} = (FEM)_{DC} = 20k.ft$$

$$\rightarrow M_N = 2E \left(\frac{I}{L} \right) (2\theta_N + \theta_F - 3\psi) + (FEM)_N$$

$$M_{AB} = \frac{2EI}{12} (\theta_B)$$

$$M_{BA} = \frac{2EI}{12} (2\theta_B)$$

$$M_{BC} = \frac{2EI}{15} (2\theta_B + \theta_C) - 20$$

$$M_{CB} = \frac{2EI}{15} (2\theta_C + \theta_B) + 20$$

$$M_{CD} = \frac{2EI}{15} (2\theta_C + \theta_D) - 20$$

$$M_{DC} = \frac{2EI}{15} (2\theta_D + \theta_C) + 20$$

$$M_{DE} = \frac{2EI}{12} (2\theta_D)$$

$$M_{ED} = \frac{2EI}{12} (\theta_D)$$

با نوشتن معادلات تعادل داریم:

$$M_{BA} + M_{BC} = 0$$

$$M_{CB} + M_{CD} = 0$$

$$M_{DC} + M_{DE} = 0$$

یا

$$\frac{2EI}{12} (2\theta_B) + \frac{2EI}{15} (2\theta_B + \theta_C) - 20 = 0 \quad \Rightarrow \quad 0.6\theta_B + 0.1333\theta_C = \frac{20}{EI}$$

$$\frac{2EI}{15} (2\theta_C + \theta_B) + 20 + \frac{2EI}{15} (2\theta_C + \theta_D) - 20 = 0$$

$$\Rightarrow \quad 0.5333\theta_C + 0.1333\theta_B + 0.1333\theta_D = 0$$

$$\frac{2EI}{15} (2\theta_D + \theta_C) + 20 + \frac{2EI}{12} (2\theta_D) = 0 \quad \Rightarrow \quad 0.6\theta_D + 0.1333\theta_C = -\frac{20}{EI}$$

با حل معادلات فوق داریم:

$$\theta_C = 0 \quad , \quad \theta_B = -\theta_D = \frac{33.33}{EI} \quad \Rightarrow$$

$$M_{AB} = 5.56k.ft \quad , \quad M_{BA} = 11.1k.ft \quad , \quad M_{BC} = -11.1k.ft$$

$$M_{CB} = 24.4k.ft \quad , \quad M_{CD} = -24.4k.ft \quad , \quad M_{DC} = 11.1k.ft$$

$$M_{DE} = -11.1k.ft \quad , \quad M_{ED} = -5.56k.ft$$

فصل دوازدهم

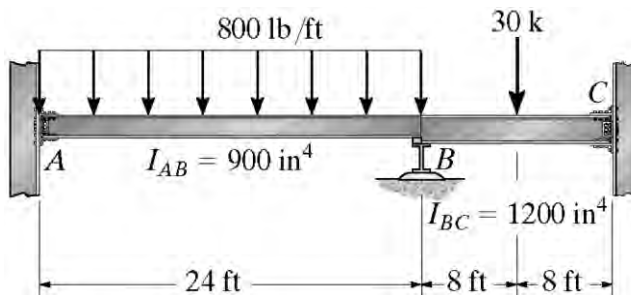
تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: پخش لنگر

۱-۱۲ کلیات

مثال‌های حل شده در فصل‌های قبل برای سازه‌های نامعین نشان می‌دهند که هر چه سازه پیچیده‌تر باشد، تعداد مجهولات بیشتر می‌شود و بدین ترتیب تعداد معادلات همزمانی که باید حل شوند بیشتر می‌شود. بدین ترتیب روش‌های دستی تحلیل بسیار خسته کننده می‌شوند و راهکارهای ساده‌تر بیشتر مورد علاقه هستند. یک راهکار دیگر این است که از تکنیک‌های بر مبنای رایانه بهره ببریم اما روش دستی قدرتمند دیگری نیز وجود دارد، روندی تکراری که با عنوان روش پخش لنگر شناخته می‌شود. این روش توسط پروفیسور هاردی کراس بوجود آمد و در یک مقاله، در سال ۱۹۳۲ به انجمن مهندسين عمران ایالات متحده *ASCE* ارائه شد.^۱

۱-۱۲ مسائلی:

۱-۱۲) مقدار لنگر ایجاد شده در A ، B و C را تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض نمایید، تکیه‌گاه A و C به صورت گیردار و تکیه‌گاه B غلتکی می‌باشد. مقدار $E=29(10^3)$ ksi می‌باشد.

شکل مسئله ۱-۱۲

حل) در ابتدا با تعیین ضرایب پخش داریم:

^۱ برای کسب اطلاعات بیشتر در رابطه با این روش به مرجع ۹ مراجعه نمایید. م

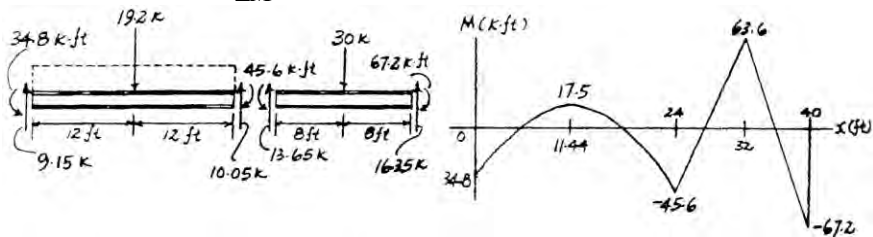
$$(DF)_{AB} = 0 \quad (DF)_{BA} = \frac{0.75I_{BC}}{\frac{0.75I_{BC}}{24} + \frac{I_{BC}}{16}} = 0.3333$$

$$(DF)_{CB} = 0 \quad (DF)_{BC} = 0.6667$$

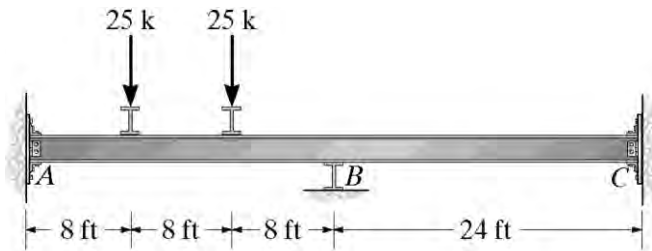
$$(FEM)_{AB} = \frac{-0.8 \times 24^2}{12} = -38.4k.ft \rightarrow (FEM)_{BA} = 38.4k.ft$$

$$(FEM)_{BC} = \frac{-30 \times 16}{8} = -60.0k.ft \rightarrow (FEM)_{CB} = 60.0k.ft$$

گره	A	B		C
عضو	AB	BA	BC	CB
DF	0	0.3333	0.6667	0
FEM	-38.4	38.4	-60	60
پخش	3.6	7.2	14.4	7.2
ΣM	-34.8	45.6	-45.6	67.2

۱۲-۲) مقدار لنگر ایجاد شده در A، B و C را تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض نمایید، EI ثابت و تکیه‌گاه A و C به صورت گیردار و تکیه‌گاه B غلتکی می‌باشد.

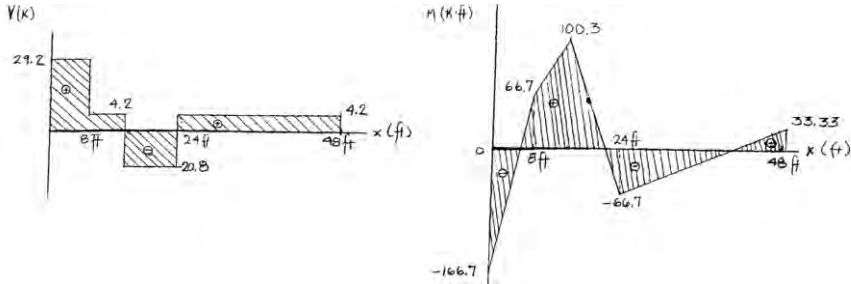
شکل مسئله ۱۲-۲

حل) با تعیین لنگرهای گیرداری انتهایی داریم:

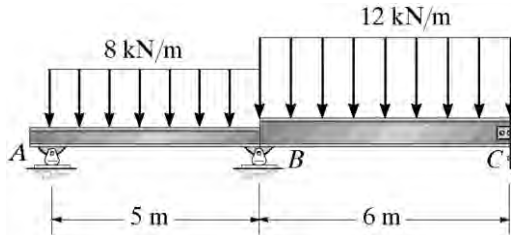
$$FEM_{BC} = 0 \quad FEM_{BA} = -FEM_{AB} = \frac{2PL}{9} = \frac{2 \times 25 \times 24}{9} = 133.333k.ft$$

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: پخش لنگر

گره	A	B		C
عضو	AB	BA	BC	CB
DF	0	0.5	0.5	0
FEM	-133.333	133.333	0	0
پخش		-66.667	-66.667	
ΣM	-33.333	-33.333		
	-166.667	66.667	-66.667	-33.333

۳-۱۲ در تیر شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده B را تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض نمایید، تکیه‌گاه C به مفصلی، $I_{AB}=0.75I_{BC}$ و EI ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۳-۱۲

(حل)

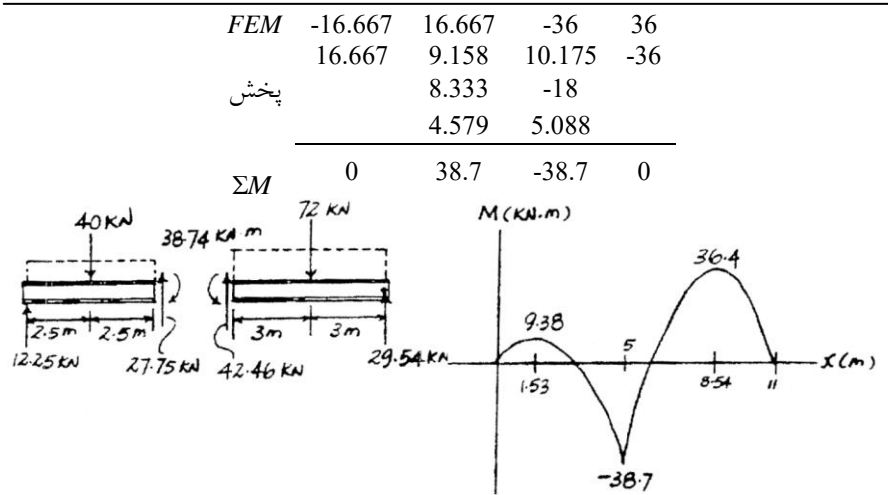
$$(DF)_{AB} = 1 \quad , \quad (DF)_{BA} = \frac{0.75I_{BC}}{\frac{0.75I_{BC}}{5} + \frac{I_{BC}}{6}} = 0.4737$$

$$(DF)_{BC} = 0.5263 \quad , \quad (DF)_{CB} = 1$$

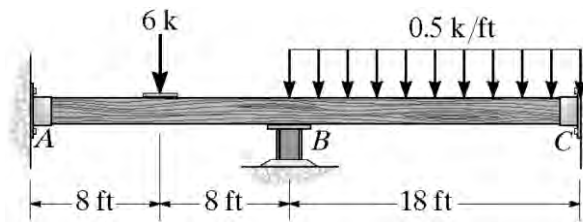
$$(FEM)_{AB} = \frac{-8 \times 5^2}{12} = -16.667 \text{ kN.m} \quad , \quad (FEM)_{BA} = 16.667 \text{ kN.m}$$

$$(FEM)_{BC} = \frac{-12 \times 6^2}{12} = -36 \text{ kN.m} \quad , \quad (FEM)_{CB} = 36 \text{ kN.m}$$

گره	A	B		C
عضو	AB	BA	BC	CB
DF	1	0.4737	0.5263	1

۱۲-۴) در تیر شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در A ، B و C را تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض نمایید، EI ثابت و تکیه‌گاه A و C به صورت گیردار و تکیه‌گاه B غلتکی می‌باشد.

شکل مسئله ۱۲-۴

حل) با تعیین ضرائب پخش داریم:

$$(DF)_{AB} = 0 \quad (DF)_{BA} = \frac{I}{\frac{16}{I} + \frac{I}{8}} = 0.5294 \quad (DF)_{BC} = 0.4706 \quad (DF)_{CB} = 0$$

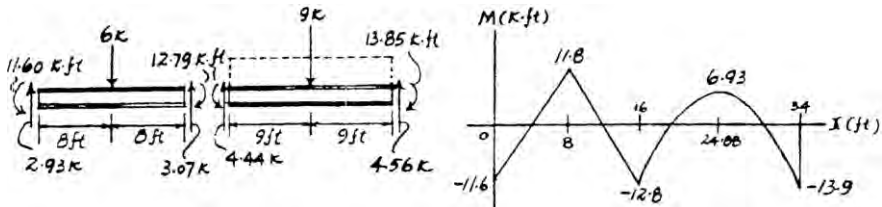
$$(FEM)_{AB} = \frac{6 \times 16}{8} = -12k.ft \quad , \quad (FEM)_{BA} = 12k.ft$$

$$(FEM)_{BC} = \frac{-0.5 \times 18^2}{12} = -13.5k.ft \quad , \quad (FEM)_{CB} = 13.5k.ft$$

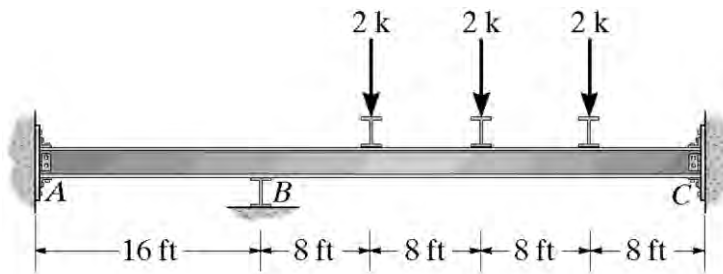
گره	AB	B	C
عضو	AB	BA	BC
DF	0	0.5294	0.4706
FEM	-12	12	-13.5
پخش		0.794	0.706

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: پخش لنگر

$$\begin{array}{cccc} & 0.397 & & 0.353 \\ \hline \Sigma M & -11.6 & 12.8 & -12.8 & 13.8 \\ M_{AB} = -11.6k.ft & M_{BA} = 12.8k.ft & M_{BC} = -12.8k.ft & M_{CB} = 13.8k.ft \end{array}$$

در تیر شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در A ، B و C را تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض نمایید، EI ثابت و تکیه‌گاه A و C به صورت گیردار و تکیه‌گاه B غلتکی می‌باشد.

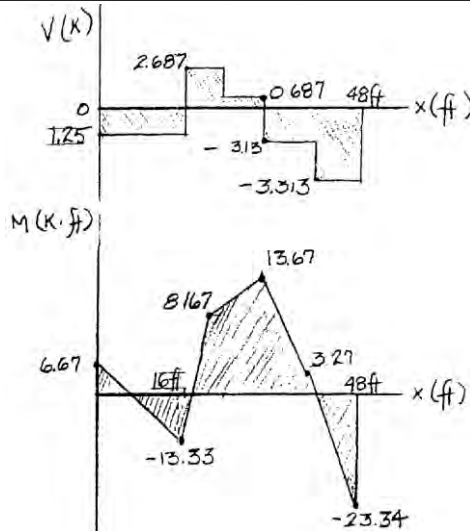

شکل مسئله ۵-۱۲

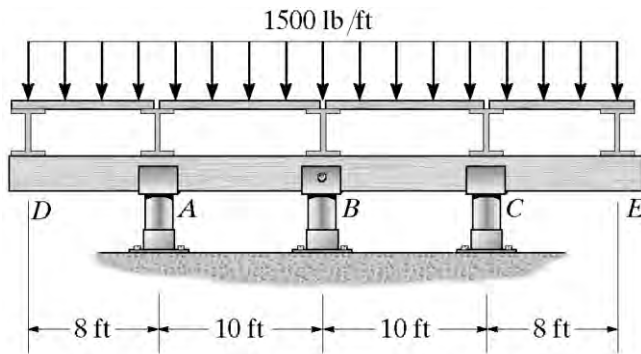
حل) با تعیین لنگرهای گیرداری انتهایی داریم:

$$FEM_{CB} = \frac{15PL}{48} = \frac{15 \times 2 \times 32}{48} = 20k.ft, \quad FEM_{BC} = -20k.ft$$

گره	A	B		C
عضو	AB	BA	BC	CB
DF	0	0.667	0.333	0
FEM	0	0	-20	20
پخش		13.33	6.67	
	6.67			3.34
ΣM	6.67	13.33	-13.33	23.34

۱۲-۶) در تیر شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در A ، B و C را تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض نمایید، EI ثابت و تکیه‌گاه A و C به صورت غلتکی و تکیه‌گاه B مفصلی می‌باشد.

شکل مسئله ۱۲-۶

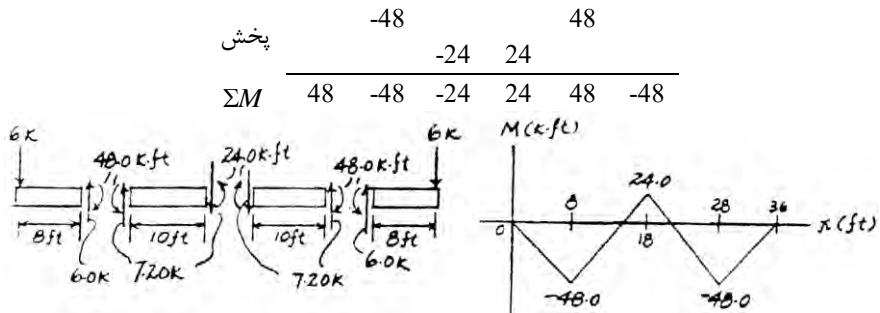
حل) با تعیین ضرایب انتقال داریم:

$$(DF)_{AD} = (DF)_{CE} = 0 \quad (DF)_{AB} = (DF)_{CB} = 1 \quad (DF)_{BA} = (DF)_{BC} = 0.5$$

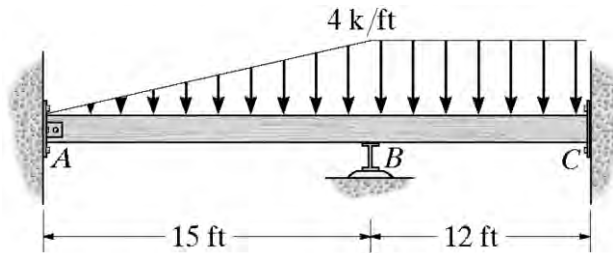
$$(FEM)_{AD} = 48k.ft \quad (FEM)_{CE} = -48k.ft$$

گره	A	B	C
عضو	AD AB	BA BC	CB CE
DF	0 1	0.5 0.5	1 0
FEM	48		-48

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: پخش لنگر

۷-۱۲) در تیر شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در B را تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض نمایید، EI ثابت و تکیه‌گاه C به صورت گیردار و B غلتکی و تکیه‌گاه A مفصلی می‌باشد.

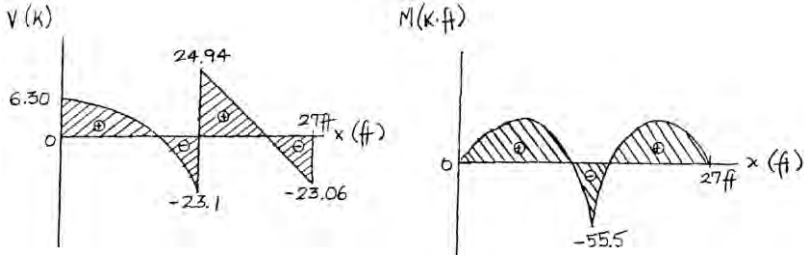
شکل مسئله ۷-۱۲

حل) باتعیین لنگرهای گیرداری انتهایی داریم:

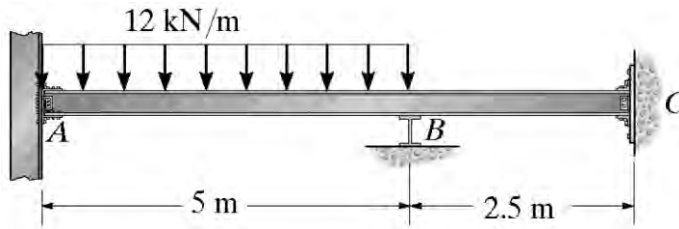
$$(FEM)_{AB} = -\frac{wL^2}{30} = -\frac{4 \times 15^2}{30} = -30k.ft \quad (FEM)_{BA} = \frac{wL^2}{20} = \frac{4 \times 15^2}{20} = 45k.ft$$

$$(FEM)_{BC} = -\frac{wL^2}{12} = -\frac{4 \times 12^2}{12} = -48k.ft \quad (FEM)_{CB} = 48k.ft$$

گره	A	B	C
عضو	AB	BA	BC
DF	1	0.375	0.625
FEM	-30	45	-48
	30	1.125	1.875
		15	0.9375
پخش		-5.625	-9.375
			-4.688
ΣM	0	55.5	-55.5
			44.25

۸-۱۲) در تیر شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در A و B را تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض نمایید، EI ثابت و تکیه‌گاه C به صورت مفصلی و B غلتکی و تکیه‌گاه A گیردار می‌باشد.

شکل مسئله ۸-۱۲

حل) با تعیین ضرایب انتقال داریم:

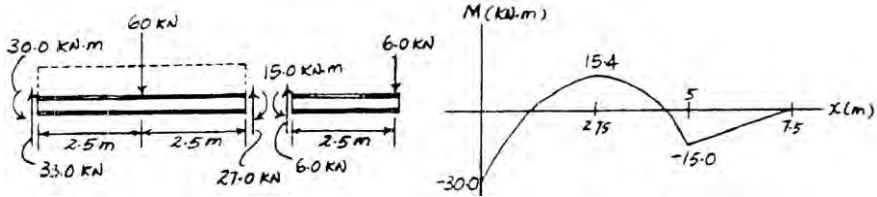
$$(DF)_{AB} = 0 \quad (DF)_{BA} = \frac{4I}{\frac{4I}{5} + \frac{3I}{2.5}} = 0.4 \quad (DF)_{BC} = 0.6 \quad (DF)_{CB} = 1$$

$$(FEM)_{AB} = \frac{-12 \times 5^2}{12} = -25 \text{ kN.m}$$

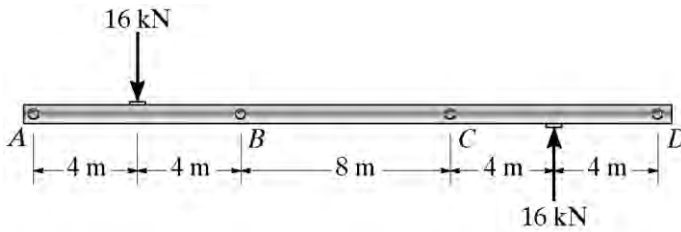
$$(FEM)_{BA} = 25 \text{ kN.m} \quad (FEM)_{BC} = (FEM)_{CB} = 0$$

گره	A	B	C	
عضو	AB	BA	BC	CB
DF	0	0.4	0.6	1
FEM	-25	25		
پخش		-10	-15	
ΣM	-30	15	-15	0

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: پخش لنگر

۹-۱۲) میله شکل زیر، را در نظر بگیرید که در هر یک از نقاط نشان داده به صورت مفصلی می‌باشد. در صورتی که بتوان از نیروی محوری ایجاد شده در میله صرف نظر نمود، مقدار عکس‌العمل قائم مفصل‌ها را تعیین نمایید. فرض نمایید، EI ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۹-۱۲

حل) با توجه به تقارن هندسی تیر و پاد متقارن بودن بارگذاری داریم:

$$K_{BA} = \frac{3EI}{8}$$

$$K_{BC} = \frac{6EI}{8}$$

$$(DF)_{BA} = \frac{\frac{3EI}{8}}{\frac{3EI}{8} + \frac{6EI}{8}} = 0.3333$$

$$(DF)_{BC} = \frac{\frac{6EI}{8}}{\frac{3EI}{8} + \frac{6EI}{8}} = 0.6667$$

$$FEM_{BA} = \frac{3 \times 16 \times 8}{16} = 24 \text{ kN.m}$$

گره	A	B	
عضو	AB	BA	BC
DF	1	0.3333	0.6667
FEM		24	
پخش		-8	-16
$\sum M$	0	16	-16

برای قطعه AB داریم:

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow -A_y \times 8 + 16 \times 4 - 16 = 0 \Rightarrow A_y = 6 \text{ kN}$$

$$\uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow -V_{BL} + 6 - 16 = 0 \Rightarrow V_{BL} = 10 \text{ kN}$$

برای قطعه BC داریم:

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow -V_{BR} \times 8 + 16 + 16 = 0 \Rightarrow V_{BR} = 4kN$$

$$\uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow -V_{CL} - 4 = 0 \Rightarrow V_{CL} = 4kN$$

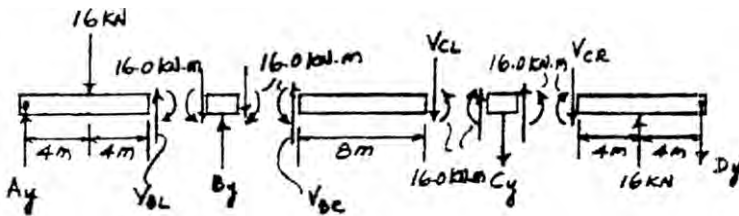
برای قطعه CD داریم:

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow -D_y \times 8 + 16 \times 4 - 16 = 0 \Rightarrow D_y = 6kN$$

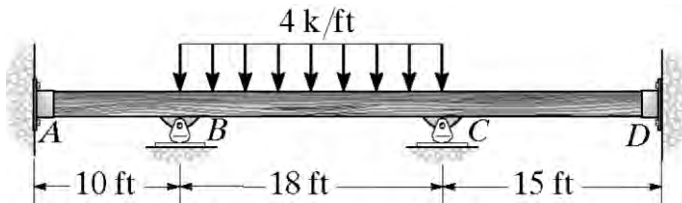
$$\uparrow + \sum F_y = 0 \Rightarrow -V_{CR} - 6 + 16 = 0 \Rightarrow V_{CR} = 10kN$$

$$B_y = V_{BL} + V_{BR} = 10 + 4 = 14kN$$

$$C_y = V_{CL} + V_{CR} = 4 + 10 = 14kN$$

۱۰-۱۲) در تیر شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در تکیه‌گاه‌ها را تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض نمایید، EI ثابت و تکیه‌گاه A و D گیردار می‌باشند.

شکل مسئله ۱۰-۱۲

حل) با تعیین ضرایب انتقال داریم:

$$(DF)_{AB} = 0 \quad (DF)_{BA} = \frac{\frac{1}{10}}{\frac{1}{10} + \frac{1}{18}} = 0.6429 \quad (DF)_{BC} = 0.3571$$

$$(DF)_{CB} = \frac{\frac{1}{18}}{\frac{1}{18} + \frac{1}{15}} = 0.4545$$

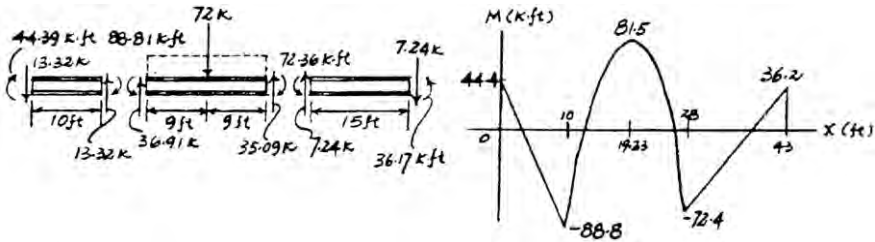
$$(DF)_{CD} = 0.5455 \quad (DF)_{DC} = 0$$

$$(FEM)_{AB} = (FEM)_{BA} = (FEM)_{CD} = (FEM)_{DC} = 0$$

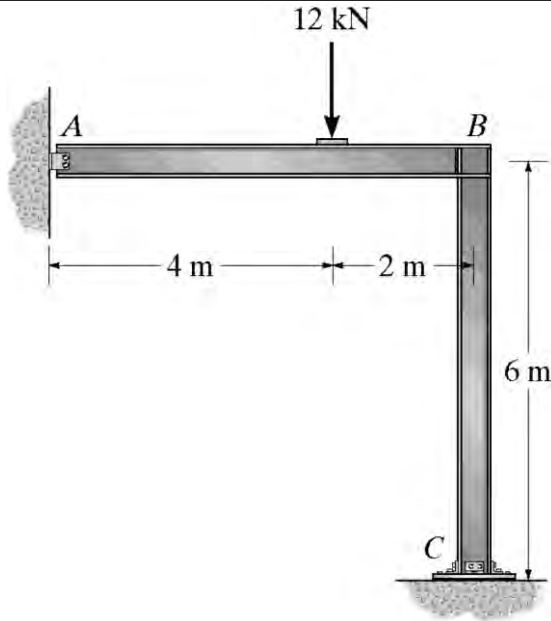
تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: پخش لنگر

$$(FEM)_{BC} = -\frac{4 \times 18^2}{12} = -108k.ft \quad (FEM)_{CB} = 108k.ft$$

گره	A		B		C		D
عضو	AB	BA	BC	CB	CD	DC	
FEM	0	0.6429	0.3571	0.4545	0.5455	0	
			-108	108			
		69.43	38.57	-49.09	-58.91		
	34.72		-24.54	19.28			-29.46
		15.78	8.76	-8.76	-10.52		
پخش	7.89		-4.38	4.38			-5.26
		2.82	1.56	-1.99	-2.39		
	1.41		-1.00	0.78			-1.20
		0.64	0.36	-0.35	-0.43		
	0.32		-0.18	0.18			-0.21
	0.06		-0.04	0.03			-0.05
ΣM	44.4	88.8	-88.8	72.4	-72.4		-36.2

۱۲-۱۱) در سازه شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در B را تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض نمایید، EI ثابت و تکیه‌گاه A مفصلی و C به صورت گیردار می‌باشند.

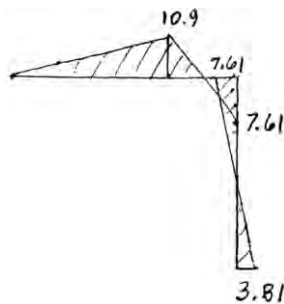

شکل مسئله ۱۱-۱۲

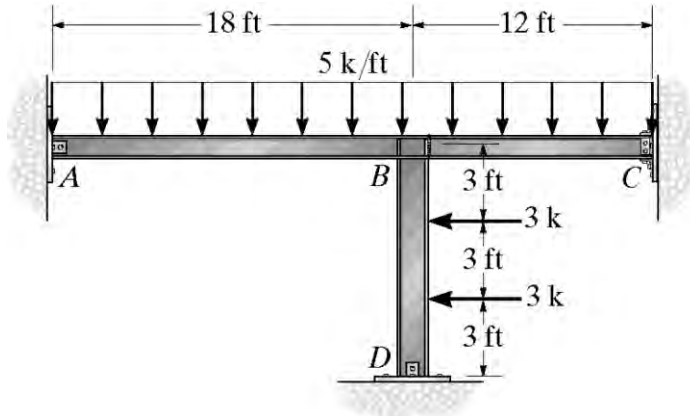
حل) با تعیین لنگر گیرداری داریم:

$$(FEM)_{BA} = \left(\frac{P}{L^2}\right) \left(b^2a + \frac{a^2b}{2}\right) = \left(\frac{12}{6^2}\right) \left(4^2 \times 2 + \frac{2^2 \times 4}{2}\right) = 13.33 \text{ kN.m}$$

گره	A	B		C
عضو	AB	BA	BC	CB
DF	1	0.429	0.571	0
FEM	0	13.33	0	0
بخش		-5.72	-7.61	
ΣM	0	7.61	-7.61	-3.81

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: پخش لنگر
 ۱۲-۱۲) در سازه شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در انتهای هر یک از اعضاء را تعیین و
 دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض نمایید، تکیه‌گاه A و D مفصلی و C به صورت
 گیردار می‌باشند. مقدار $E=29(10^3)$ ksi و $I_{ABC}=700$ in⁴ و $I_{BD}=1100$ in⁴ می‌باشد.

شکل مسئله ۱۲-۱۲

(حل) با تعیین ضرائب انتقال برای اعضاء داریم:

$$(DF)_{AB} = (DF)_{DB} = 1 \quad (DF)_{CB} = 0$$

$$(DF)_{BA} = \frac{\frac{3I_{ABC}}{18}}{\frac{3I_{ABC}}{18} + \frac{4I_{ABC}}{12} + \frac{3(1.5714)I_{ABC}}{9}} = 0.1628$$

$$(DF)_{BC} = 0.3256 \quad (DF)_{BD} = 0.5116$$

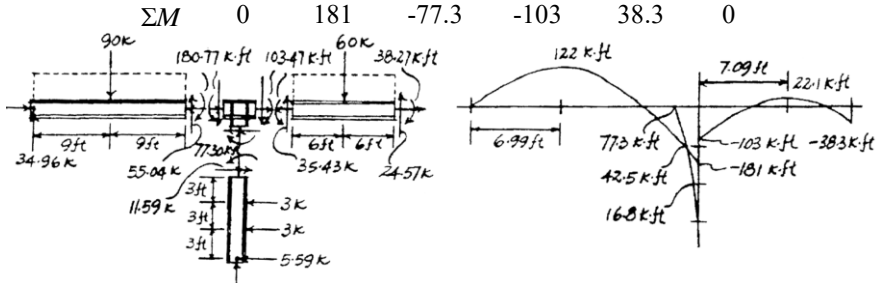
$$(FEM)_{AB} = \frac{-5 \times 18^2}{12} = -135k.ft \quad (FEM)_{BA} = 135k.ft$$

$$(FEM)_{BC} = \frac{-5 \times 12^2}{12} = -60k.ft \quad (FEM)_{CB} = 60k.ft$$

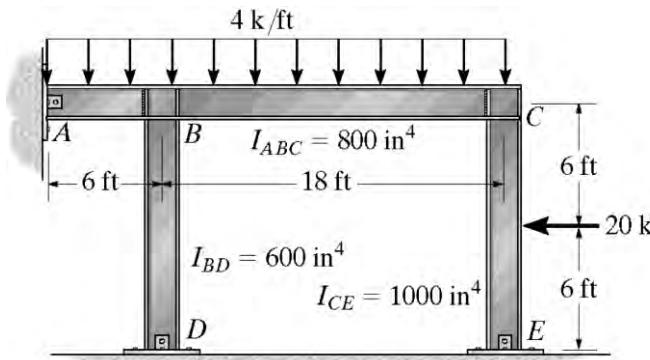
$$(FEM)_{BD} = \frac{-2 \times 3 \times 9}{9} = -6.0k.ft \quad (FEM)_{DB} = 6.0k.ft$$

گره	A		B		C	D
عضو	AB	BA	BD	BC	CB	DB
DF	1	0.1628	0.5116	0.3256	0	1
FEM	-135	135	-6.0	-60	60	6.0
	135	-11.23	-35.30	22.47		-6.0
پخش		67.5	-3.0		-11.23	
		-10.5	-33.00	-21.00		

-10.5

۱۲-۱۳) در سازه شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در انتهای هر یک از اعضاء را تعیین نمایید. فرض نمایید، تکیه‌گاه A، D و E مفصلی و B و C به صورت گیردار می‌باشند. مقدار $E=29(10^3)$ ksi می‌باشد.

شکل مسئله ۱۲-۱۳

(حل)

$$(DF)_{AB} = 1 \quad (DF)_{BA} = \frac{\frac{3I_{ABC}}{6}}{\frac{3I_{ABC}}{6} + \frac{4I_{ABC}}{18} + \frac{3(0.75)I_{ABC}}{12}} = 0.5496$$

$$(DF)_{BC} = 0.2443 \quad (DF)_{BD} = 0.2061$$

$$(DF)_{CB} = \frac{\frac{4I_{ABC}}{18}}{\frac{4I_{ABC}}{18} + \frac{3(1.25)I_{ABC}}{12}} = 0.4156 \quad (DF)_{CE} = 0.5844$$

$$(DF)_{DB} = (DF)_{EC} = 1$$

$$(FEM)_{AB} = -\frac{4 \times 6^2}{12} = -12k \cdot ft \quad (FEM)_{BA} = 12k \cdot ft$$

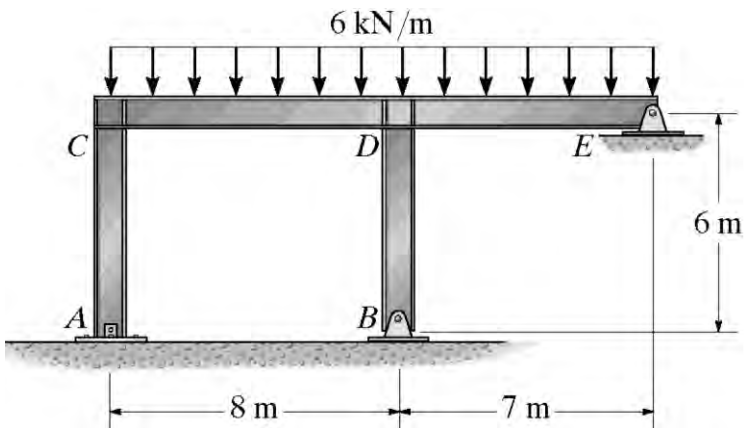
تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: پخش لنگر

$$(FEM)_{BC} = -\frac{4 \times 18^2}{12} = -108k.ft \quad (FEM)_{CB} = 108k.ft$$

$$-(FEM)_{EC} = (FEM)_{CE} = -\frac{20 \times 12^2}{8} = -30.0k.ft \quad (FEM)_{BD} = (FEM)_{DB} = 0$$

گره	A		B		C		E	D
عضو	AB	BA	BD	BC	CB	CE	EC	DB
DF	1	0.5496	0.2061	0.2443	0.4156	0.5844	1	1
FEM	-12	12		-108	108	-30	30	
	12	52.76	19.79	23.45	-32.42	-45.58	-30	
		6		-16.21	11.73	-15		
		5.61	2.1	2.49	1.36	1.91		
				0.68	1.25			
		-0.37	-0.14	-0.17	-0.52	-0.73		
				-0.26	-0.08			
		0.14	0.05	0.06	0.03	0.05		
ΣM	0	76.2	21.8	-98.0	89.4	-89.4	0	0

۱۲-۱۴) در سازه شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در انتهای هر یک از اعضاء را تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را برای آن ترسیم نمایید. فرض نمایید، تکیه‌گاه A گیردار و مقدار EI ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۱۲-۱۴

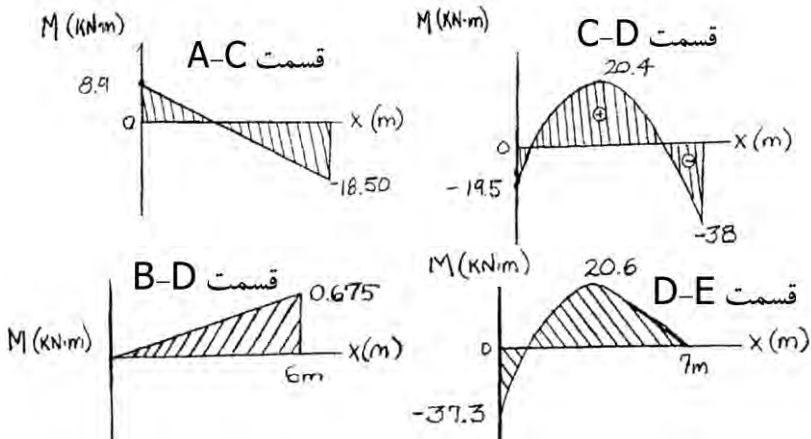
(حل)

$$FEM_{AC} = 0 \quad FEM_{BD} = 0$$

$$FEM_{CD} = \frac{wL^2}{12} = \frac{6 \times 8^2}{12} = 32 \text{ kN.m} = FEM_{DC}$$

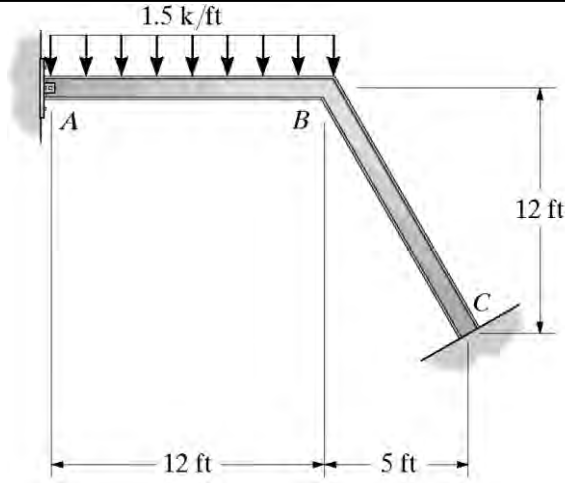
$$FEM_{DE} = \frac{wL^2}{8} = \frac{6 \times 7^2}{8} = 36.75 \text{ kN.m}$$

گره	A	B	C		D		E	
عضو	AC	BD	CA	CD	DC	DB	DE	ED
DF	0	1	0.5714	0.4286	0.35	0.35	0.3	1
FEM				-32	32		-36.75	
\uparrow \downarrow			18.285	13.715	1.6625	1.6625	1.425	
	9.1425		0.83125	6.8576				
			-0.4749	-0.3563	-2.4	-2.4	-2.057	
	-0.2374				-1.2	-0.17815		
			0.6868	0.51432	0.06235	0.06235	0.0534	
ΣM	8.905		18.5	-18.5	38	-0.67515	-37.33	

۱۲-۱۵) مقدار لنگر ایجاد شده در B را تعیین و دیاگرام لنگر خمشی را ترسیم نمایید. فرض نمایید تکیه‌گاه A مفصلی و EI ثابت باشد.

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: پخش لنگر

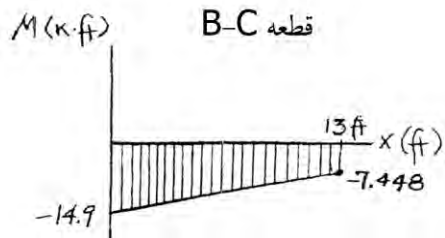
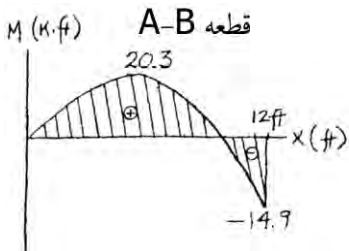
شکل مسئله ۱۲-۱۵

(حل)

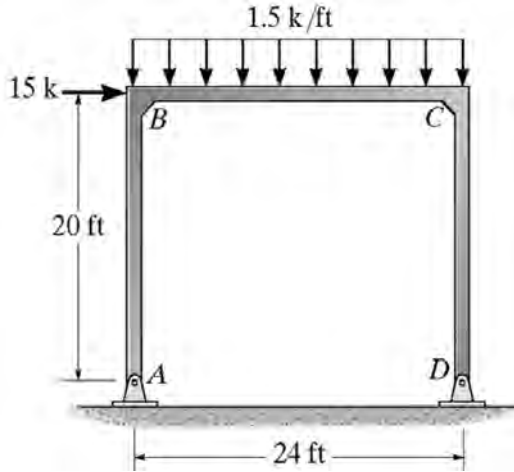
$$FEM_{BC} = 0$$

$$FEM_{BA} = \frac{wL^2}{8} = \frac{1.5 \times 12^2}{8} = 27 \text{ k}\cdot\text{ft}$$

گره	A	B	C	
عضو	AB	BA	BC	CB
DF	1	0.44828	0.55172	0
FEM		27		
پخش		-12.103	-14.897	-7.4485
ΣM	0	14.897	-14.897	-7.4485

۱۲-۱۶) در سازه شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در انتهای هر یک از اعضا را تعیین نمایید. مقدار EI ثابت است.

شکل مسئله ۱۲-۱۷

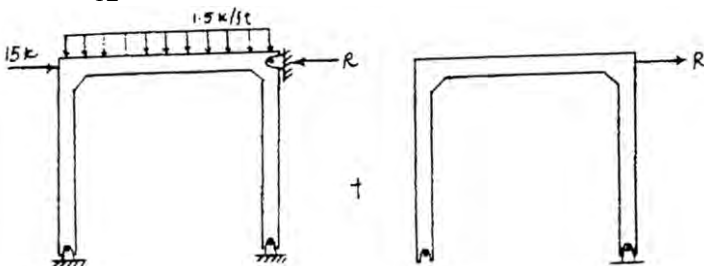
حل) با توجه به اینکه سازه دارای انتقال جانبی می‌باشد:

$$(DF)_{AB} = (DF)_{DC} = 1$$

$$(DF)_{BA} = (DF)_{CD} = \frac{3I}{\frac{3I}{20} + \frac{4I}{24}} = 0.4737 \quad (DF)_{BC} = (DF)_{CB} = 0.5263$$

$$(FEM)_{AB} = (FEM)_{BA} = (FEM)_{CD} = (FEM)_{DC} = 0$$

$$(FEM)_{BC} = \frac{-1.5 \times 24^2}{12} = -72 \text{ k.ft} \quad (FEM)_{CB} = 72 \text{ k.ft}$$

گره	A	B	C	D		
عضو	AB	BA	BC	CB	CD	DC
DF	1	0.4737	0.5263	0.5263	0.4737	1
FEM			-72	72		
		34.11	37.89	-37.89	-34.11	
پخش			-18.95	18.95		
		8.98	9.97	-9.97	-8.98	

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: پخش لنگر

		-4.98	4.98		
	2.36	2.62	-2.62	-2.36	
		-1.31	1.31		
	0.62	0.69	-0.69	-0.62	
		-0.35	0.35		
	0.16	0.18	-0.18	-0.16	
		-0.09	0.09		
	0.04	0.05	-0.05	-0.04	
		-0.02	0.02		
	0.01	0.01	-0.01	-0.01	
ΣM	46.28	-46.28	46.28	-46.28	

برای قاب بدون انتقال جانبی داریم:

$$\leftarrow \sum F_x = 0 \Rightarrow R + 2.314 - 2.314 - 15 = 0 \Rightarrow R = 15k$$

گره	A	B		C		D
عضو	AB	BA	BC	CB	CD	DC
DF	1	0.4737	0.5263	0.5263	0.4737	1
FEM		100			-100	
		47.37	52.63	52.63	47.37	
			26.32	26.32		
		-12.47	-13.85	-13.85	-12.47	
			-6.93	-6.93		
		3.28	3.64	3.64	3.28	
			1.82	1.82		
پخش		-0.86	-0.96	-0.96	-0.86	
			-0.48	-0.48		
		0.23	0.25	0.25	0.23	
			0.13	0.13		
		-0.06	-0.07	-0.07	-0.06	
			-0.03	-0.03		
ΣM	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	
		-62.50	62.50	62.50	-62.50	

$$R' = 3.125 + 3.125 = 6.25k$$

$$M_{BA} = 46.28 + \left(\frac{15}{6.25}\right)(-62.5) = -104k.ft$$

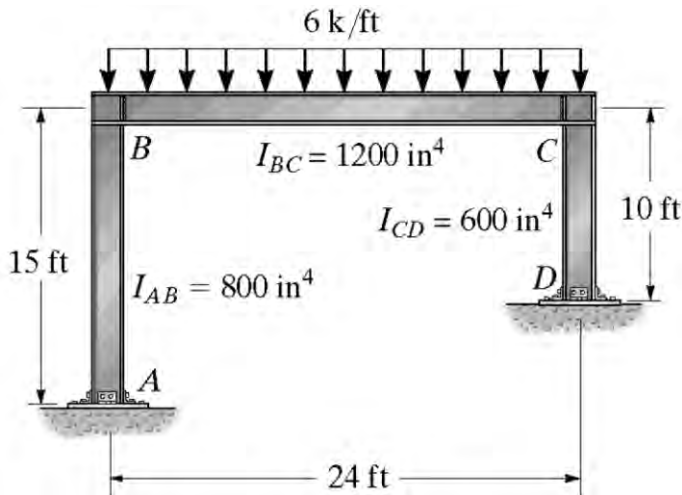
$$M_{BC} = -46.28 + \left(\frac{15}{6.25}\right)(62.5) = 104k.ft$$

$$M_{CB} = 46.28 + \left(\frac{15}{6.25}\right)(62.5) = 196k.ft$$

$$M_{CD} = -46.28 + \left(\frac{15}{6.25}\right)(-62.5) = -196k.ft$$

$$M_{AB} = M_{DC} = 0$$

۱۷-۱۲) در سازه شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در انتهای هر یک از اعضا را تعیین نمایید. فرض نمایید تکیه‌گاه‌های A و D به صورت گیردار هستند و $E=29(10^3)$ ksi می‌باشد.

شکل مسئله ۱۷-۱۲

(حل) با توجه به اینکه سازه دارای انتقال جانبی می‌باشد، داریم:

$$(DF)_{AB} = (DF)_{DC} = 0$$

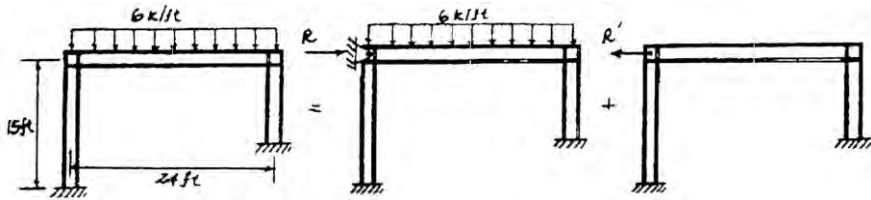
$$(DF)_{BA} = \frac{\left(\frac{8I_{BC}}{12}\right)/15}{\left[\left(\frac{8I_{BC}}{12}\right)/15\right] + [(I_{BC})/24]} = 0.5161 \quad (DF)_{BC} = 0.4839$$

$$(DF)_{CB} = \frac{\frac{I_{BC}}{24}}{\frac{0.5I_{BC}}{10} + \frac{I_{BC}}{24}} = 0.4545 \quad (DF)_{CD} = 0.5455$$

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: پخش لنگر

$$(FEM)_{AB} = (FEM)_{BA} = 0 \quad (FEM)_{BC} = \frac{-6 \times 24^2}{12} = -288k.ft$$

$$(FEM)_{CB} = 288k.ft \quad (FEM)_{CD} = (FEM)_{DC} = 0$$

گره	A	B	C	D		
عضو	AB	BA	BC	CB	CD	DC
DF	0	0.5161	0.4839	0.4545	0.5455	0
FEM			-288	288		
		148.64	139.36	-130.90	-157.10	
	74.32		-65.45	69.68		-78.55
		33.78	31.67	-31.67	38.01	
	16.89		-15.84	15.84		-19.01
		8.18	7.66	-7.2	-8.64	
	4.09		-3.6	3.83		-4.32
پخش		1.86	1.74	-1.79	-2.09	
		0.93	-0.87	0.87		-1.04
		0.45	0.42	-0.40	-0.47	
	0.22		-0.20	0.21		-0.24
		0.10	0.10	-0.10	-0.11	
	0.05		-0.05	0.05		-0.06
		0.02	0.02	-0.02	-0.03	
ΣM	96.5	193.02	-193.02	206.46	-206.46	-103.22

برای سازه بدون انتقال جانبی:

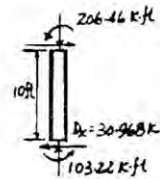
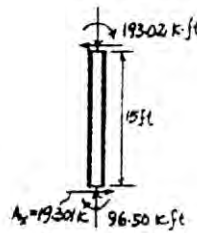
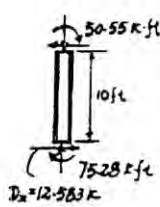
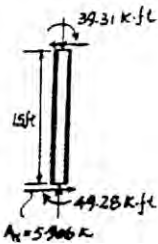
$$\rightarrow + \sum F_x = 0 \Rightarrow R + 19.301 - 30.968 = 0 \Rightarrow R = 11.666k$$

$$(FEM)_{CD} = (FEM)_{DC} = 100 = \frac{6E(0.75I_{AB})\Delta'}{10^2} \Rightarrow \Delta' = \frac{100(10^2)}{6E(0.75I_{AB})}$$

$$(FEM)_{AB} = (FEM)_{BA} = \frac{6EI_{AB}\Delta'}{15^2} = \frac{6EI_{AB}}{15^2} \times \frac{100(10^2)}{6E(0.75I_{AB})} = 59.26k.ft$$

گره	A	B	C	D		
عضو	AB	BA	BC	CB	CD	DC
DF	0	0.5161	0.4839	0.4545	0.5455	0

<i>FEM</i>	59.26	59.26			100	100
		-30.58	-28.68	-45.45	-54.55	
	-15.29		-22.73	-14.34		-27.28
		11.73	11.00	6.52	7.82	
	5.87		3.26	5.50		3.91
		-1.68	-1.58	-2.50	-3.00	
پخش	-0.84		-1.25	-0.79		-1.50
		0.65	0.60	0.36	0.43	
	0.32		0.18	0.30		0.22
		-0.09	-0.09	-0.14	-0.16	
	-0.05		-0.07	-0.04		-0.08
		0.04	0.03	0.02	0.02	
	0.02		0.01	0.02		0.01
ΣM	49.28	39.31	-39.31	-50.55	50.55	75.28

$$R' = 5.906 + 12.585 = 18.489 \text{ k}$$

$$M_{AB} = 96.50 + \frac{11.666}{18.489} \times 49.28 = 128 \text{ k.ft}$$

$$M_{BA} = 193.02 - \frac{11.666}{18.489} \times 39.31 = 218 \text{ k.ft}$$

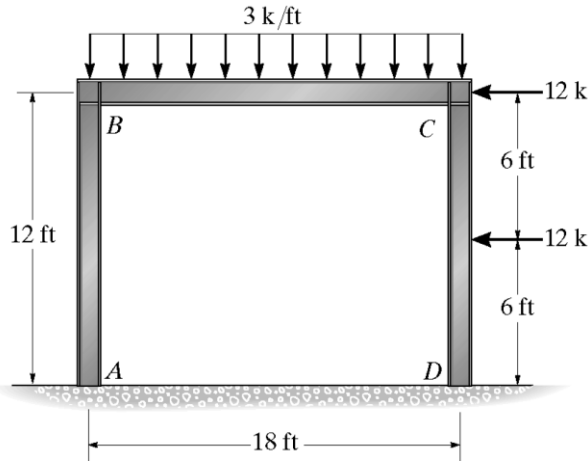
$$M_{BC} = -193.02 + \frac{11.666}{18.489} \times (-39.31) = -218 \text{ k.ft}$$

$$M_{CB} = 206.46 - \frac{11.666}{18.489} \times (-50.55) = 175 \text{ k.ft}$$

$$M_{CD} = -206.46 + \frac{11.666}{18.489} \times (50.55) = -175 \text{ k.ft}$$

$$M_{DC} = -103.21 + \frac{11.666}{18.489} \times (75.28) = -55.7 \text{ k.ft}$$

۱۲-۱۸) در سازه شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در انتهای هر یک از اعضا را تعیین نمایید. فرض نمایید تکیه‌گاه‌های *A* و *D* به صورت مفصلی هستند و *EI* ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۱۱-۱۲

حل) در حالتی سازه بدون انتقال جانبی در نظر گرفته شود، داریم:

$$(DF)_{AB} = (DF)_{DC} = 1 \quad , \quad (DF)_{BC} = (DF)_{CB} = 0.4706$$

$$(DF)_{BA} = (DF)_{CD} = \frac{\frac{3I}{12}}{\frac{3I}{12} + \frac{4I}{18}} = 0.5294$$

$$(FEM)_{AB} = (FEM)_{BA} = 0 \quad , \quad (FEM)_{BC} = -\frac{3 \times 18^2}{12} = -81k.ft$$

$$(FEM)_{CB} = (FEM)_{DC} = 81k.ft \quad , \quad (FEM)_{CD} = -\frac{12 \times 12}{8} = -18k.ft$$

گره	A	B	C	D		
عضو	AB	BA	BC	CB	CD	DC
DF	1	0.5294	0.4706	0.4706	0.5294	1
FEM		42.88	-81	81	-18	18
		7.85	-14.82	19.06	-9.0	
		2.36	6.97	-4.74	-5.33	
		-2.36	3.49			
پخش		1.25	1.11	-1.64	-1.85	
		-0.82	0.56			
		0.43	0.39	-0.26	-0.29	
		-0.13	0.19			
		0.07	0.06	-0.09	-0.10	
		-0.05	0.03			

		0.02	0.02	-0.01	-0.02	
ΣM	0	52.51	-52.51	67.94	-67.94	0

برای سازه بدون انتقال جانبی:

$$\rightarrow + \sum F_x = 0 \Rightarrow R + 4.376 + 0.339 - 12 - 12 = 0 \Rightarrow R = 19.286$$

گره	A	B		C		D
عضو	AB	BA	BC	CB	CD	DC
<i>DF</i>	1	0.5294	0.4706	0.4706	0.5294	1
<i>FEM</i>		100			100	
		-52.94	-47.06	-47.06	-52.94	
			-23.53	-23.53		
		12.46	11.07	11.07	12.46	
			5.54	5.54		
		-2.93	-2.61	-2.61	-2.93	
بخش			-1.30	-1.30		
		0.69	0.61	0.61	0.69	
			0.31	0.31		
		-0.16	-0.14	-0.14	-0.16	
			-0.07	-0.07		
		0.04	0.03	0.03	0.04	
ΣM	0	57.15	-57.15	-57.15	57.15	0

$$R' = 4.763k + 4.763k = 9.525k$$

$$M_{BA} = 52.51 + \frac{19.286}{9.525} \times 57.15 = 168k.ft$$

$$M_{BD} = -52.51 + \frac{19.286}{9.525} \times (-57.15) = -168k.ft$$

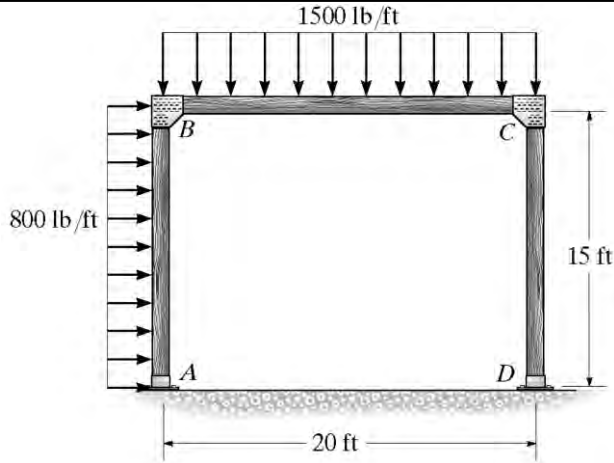
$$M_{DB} = 67.94 + \frac{19.286}{9.525} \times (-57.15) = -47.8k.ft$$

$$M_{DE} = -67.94 + \frac{19.286}{9.525} \times 57.15 = 47.8k.ft$$

$$M_{AB} = M_{DC} = 0$$

۱۲-۱۹) در سازه شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در انتهای هر یک از اعضا را تعیین نمایید. فرض نمایید تکیه‌گاه‌های A و D به صورت گیردار هستند و EI ثابت می‌باشد.

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: پخش لنگر

شکل مسئله ۱۲-۱۹

حل) در حالتی سازه بدون انتقال جانبی در نظر گرفته شود، داریم:

$$(DF)_{AB} = (DF)_{DC} = 0 \quad , \quad (DF)_{BA} = (DF)_{CD} = \frac{\frac{I}{15}}{\frac{I}{15} + \frac{I}{20}} = 0.5714$$

$$(DF)_{BC} = (DF)_{CB} = 0.4286$$

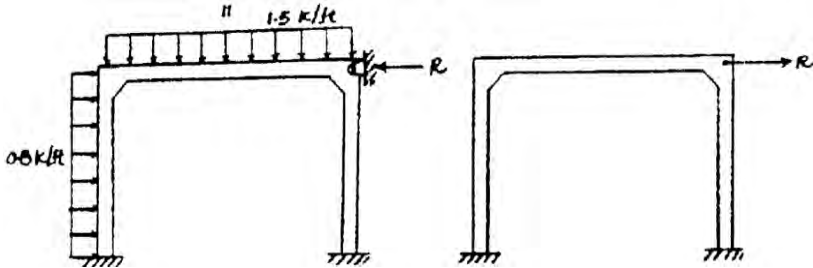
$$(FEM)_{AB} = \frac{-0.8(15)^2}{12} = -15k.ft \quad (FEM)_{BA} = 15k.ft$$

$$(FEM)_{BC} = \frac{-1.5(20)^2}{12} = -50k.ft \quad (FEM)_{CB} = 50k.ft$$

$$(FEM)_{CD} = (FEM)_{DC} = 0$$

گره	A	B		C		D
عضو	AB	BA	BC	CB	CD	DC
DF	0	0.5714	0.4286	0.4286	0.5714	0
FEM	-15	15	-50	50		
		20.00	15.00	-21.43	-28.57	
	10.00		-10.72	7.50		-14.29
		6.12	4.59	-3.21	-4.29	
	3.06		-1.61	2.30		-2.14
پخش		0.92	0.69	-0.98	-1.32	
	0.46		0.49	0.34		0.66
		0.28	0.21	-0.15	-0.20	
	0.14		-0.07	0.11		-0.10
		0.04	0.03	-0.05	-0.06	

	0.02	-0.02	0.02	-0.03
ΣM	-1.32	42.38	-42.38	34.43
			-34.43	-17.21

برای سازه بدون انتقال جانبی:

$$\rightarrow + \sum F_x = 0 \Rightarrow R + 3.263 + 3.443 - 0.8(15) = 0 \Rightarrow R = 5.294 k$$

گره	A		B		C		D	
عضو	AB	BA	BC	CB	CD	DC		
DF	0	0.5714	0.4286	0.4286	0.5714	0		
FEM	-100	-100			-100	-100		
		57.14	42.86	42.86	57.14			
	28.57		21.43	21.43		28.57		
		-12.25	-9.18	-9.18	-12.25			
	-6.12		-4.59	-4.59		-6.12		
پخش		2.62	1.97	1.97	2.62			
	1.31		0.98	0.98		1.31		
		-0.56	-0.42	-0.42	-0.56			
	-0.28		-0.21	-0.21		-0.28		
		0.12	0.09	0.09	0.12			
	0.06		0.05	0.05		0.06		
ΣM	-76.46	-52.95	52.95	52.95	-52.95	-76.46		

$$R' = 8.627 + 8.627 = 17.255 k$$

$$M_{AB} = -1.32 + \left(\frac{5.294}{17.255} \right) \times (-76.46) = -24.8 k.ft$$

$$M_{BA} = 42.38 + \left(\frac{5.294}{17.255} \right) \times (-52.95) = 26.1 k.ft$$

$$M_{BC} = -42.38 + \left(\frac{5.294}{17.255} \right) \times (52.95) = -26.1 k.ft$$

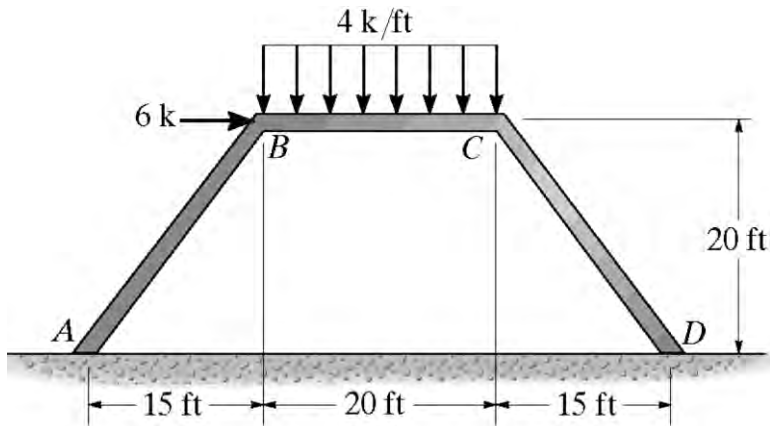
$$M_{CB} = 34.43 + \left(\frac{5.294}{17.255} \right) \times (52.95) = 50.7 k.ft$$

تحلیل سازه‌ها بر اساس روش جابجایی: پخش لنگر

$$M_{CD} = -34.43 + \left(\frac{5.294}{17.255}\right) \times (-52.95) = -50.7k.ft$$

$$M_{DC} = -17.22 + \left(\frac{5.294}{17.255}\right) \times (-76.46) = -40.7k.ft$$

۲۰-۱۲) در سازه شکل زیر، مقدار لنگر ایجاد شده در انتهای هر یک از تکیه‌گاه‌های گیردار A و D را تعیین نمایید. مقدار EI ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۲۰-۱۲

حل) در حالتی سازه بدون انتقال جانبی در نظر گرفته شود، داریم:

$$(DF)_{AB} = (DF)_{DC} = 0 \quad , \quad (DF)_{BA} = (DF)_{CD} = \frac{\frac{I}{25}}{\frac{I}{25} + \frac{I}{20}} = 0.4444$$

$$(DF)_{BC} = (DF)_{CB} = 0.5556$$

$$(FEM)_{BC} = \frac{-4(20)^2}{12} = -133.33k.ft \quad (FEM)_{CB} = 133.33k.ft$$

$$(FEM)_{AB} = (FEM)_{BA} = (FEM)_{CD} = (FEM)_{DC} = 0$$

گره	A	B		C		D
عضو	AB	BA	BC	CB	CD	DC
DF	0	0.4444	0.5556	0.5556	0.4444	0
FEM		59.25	74.08	-74.08	-59.25	
پخش	29.63	-37.04	37.04			-29.63
	8.23	16.46	20.58	-20.58	-16.46	-8.23
		4.57	5.72	-5.72	-4.57	

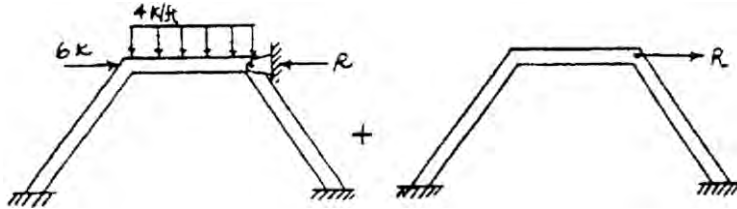
	2.28	-2.86	2.86	-2.29	
	1.27	1.59	-1.59	-1.27	
	0.64	-0.79	0.79	-0.64	
	0.35	0.44	-0.44	-0.35	
	0.18	-0.22	0.22	-0.18	
	0.10	0.12	-0.12	-0.10	
	0.05	-0.06	0.06	-0.05	
	0.03	0.03	-0.03	-0.03	
ΣM	41.00	82.03	-82.03	82.03	-82.03
$R + 34.15 - 34.15 - 6 = 0 \Rightarrow R = 6k$					

$$(FEM)_{AB} = (FEM)_{BA} = \frac{-6EI\Delta'}{(25)^2} = -100k.ft \quad \Delta' = \frac{(100)(25)^2}{6EI}$$

$$(FEM)_{BC} = (FEM)_{CB} = \frac{(6EI)2\Delta' \cos \theta}{(20)^2} = \frac{(6EI)2(0.6)}{(20)^2} \left(\frac{(100)(25)^2}{6EI} \right) = 187.5k.ft$$

$$(FEM)_{CD} = (FEM)_{DC} = -100k.ft$$

گره	A	B	C	D
عضو	AB	BA	BC	CB
DF	0	0.4444	0.5556	0.4444
FEM	-100	-100	187.5	187.5
		-38.88	-48.62	-48.62
	-19.44		-24.31	-24.31
		10.80	13.51	13.51
	5.40		6.75	6.75
		-3.00	-3.75	-3.75
	-1.50		-1.88	-1.88
بخش		0.84	1.04	1.04
	0.42		0.52	0.52
		-0.23	-0.29	-0.29
	-0.12		-0.14	-0.14
		0.06	0.08	0.08
	0.03		0.04	0.04
		-0.02	-0.02	-0.02
ΣM	-115.21	-130.44	130.44	130.44

$$R' = 22.065k + 22.065k = 44.130k$$

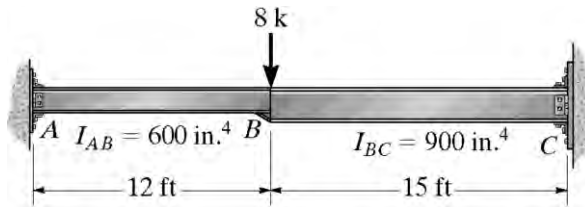
$$M_{AB} = 41.00 + \left(\frac{6}{44.130} \right) (-115.21) = 25.3k.ft$$

$$M_{DC} = -41.00 + \left(\frac{6}{44.130} \right) (-115.21) = -56.7k.ft$$

فصل سیزدهم تحلیل تیرها و قاب‌ها با اعضای غیر منشوری

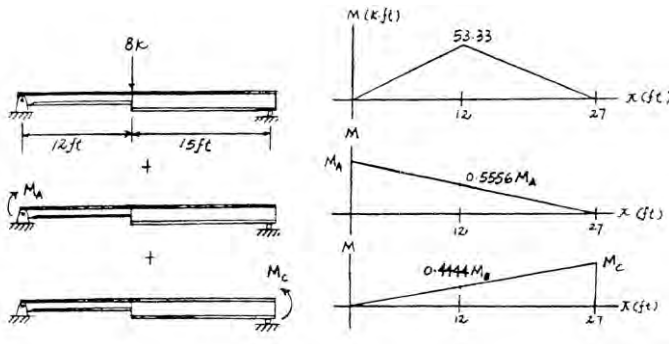
۱-۱۳ مسائل:

۱-۱۳) در تیر مرکب نشان داده شده در شکل زیر، مقدار لنگرهای تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. تکیه‌گاه‌های A و C گیردار بوده و $E=29(10^3)ksi$ می‌باشد.

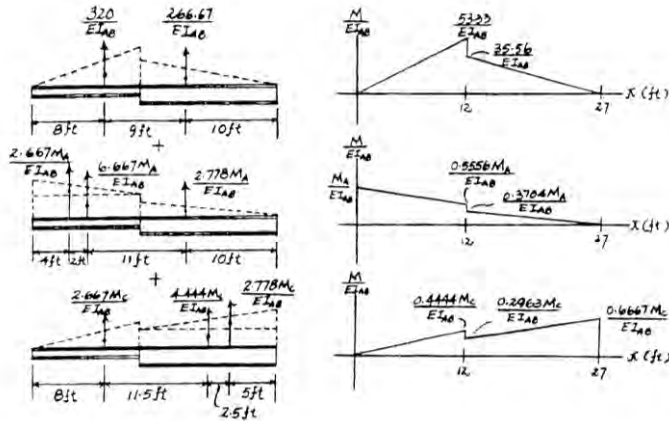

شکل مسئله ۱-۱۳

(حل)

تحلیل تیرها و قاب‌ها با اعضای غیر منشوری

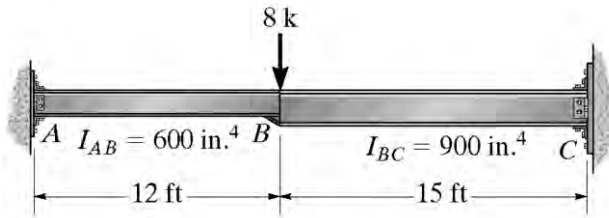
$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 586.667 + 12.111M_A + 9.8889M_C = 0$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow 7093.333 + 97.8889M_A + 169.111M_C = 0$$

$$\Rightarrow M_C = -26.4 \text{ k.ft} \quad M_A = -26.9 \text{ k.ft}$$

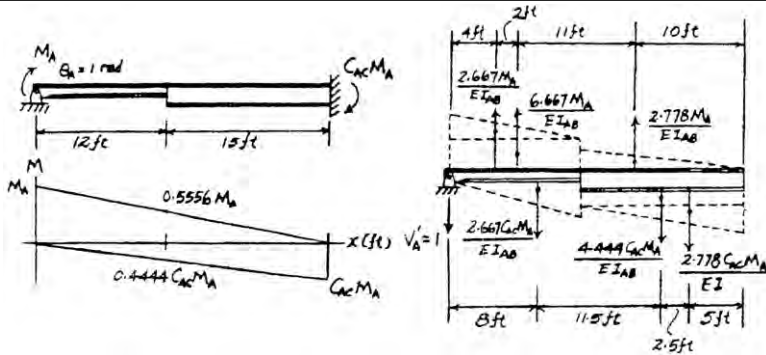
علامت منفی نشان دهنده آن است که جهت واقعی لنگر مخالف جهت فرضی در دیگرام جسم آزاد است.

۲-۱۳) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، مقدار سختی K_A و ضریب انتقال C_{CA} را تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه‌های A و C به صورت گیردار می‌باشند.

شکل مسئله ۲-۱۳

(حل)

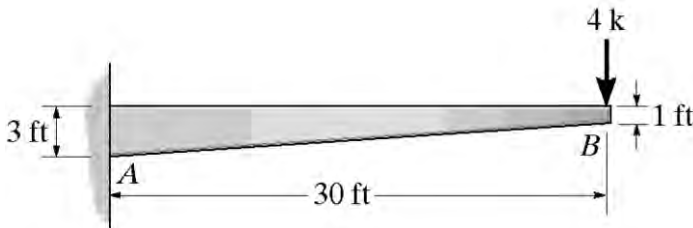
$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 12.111M_A - 9.8889C_{AC}M_A = EI_{AB}$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow 97.889M_A - 169.111C_{AC}M_A = 0$$

$$K_A = M_A = 0.1566EI_{AB} = 0.1566(29)(10^3) \frac{600}{144} = 18.9(10^3) k \cdot ft$$

$$COF = C_{AC} = 0.579$$

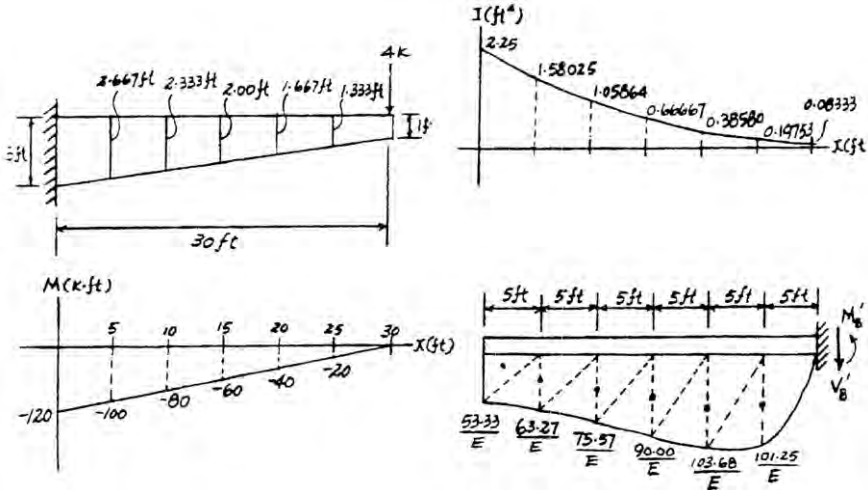
۳-۱۳ در تیر نشان داده شده در شکل زیر، مقدار شیب ایجاد شده در نقطه B را تعیین نمایید. مقطع تیر به صورت مستطیلی و با عرض ثابت برابر یک فوت می‌باشد. برای محاسبه تیر را به قطعات پنج فوتی تقسیم نمایید. مقدار $E=29(10^3)ksi$ می‌باشد.

شکل مسئله ۳-۱۳

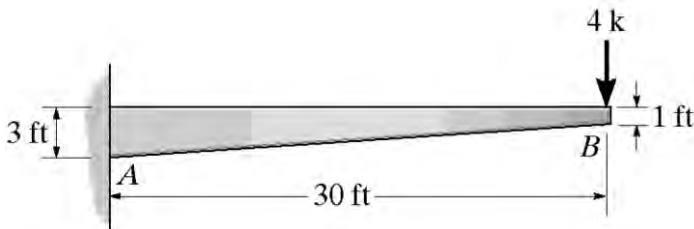
(حل)

تحلیل تیرها و قابها با اعضای غیر منشوری

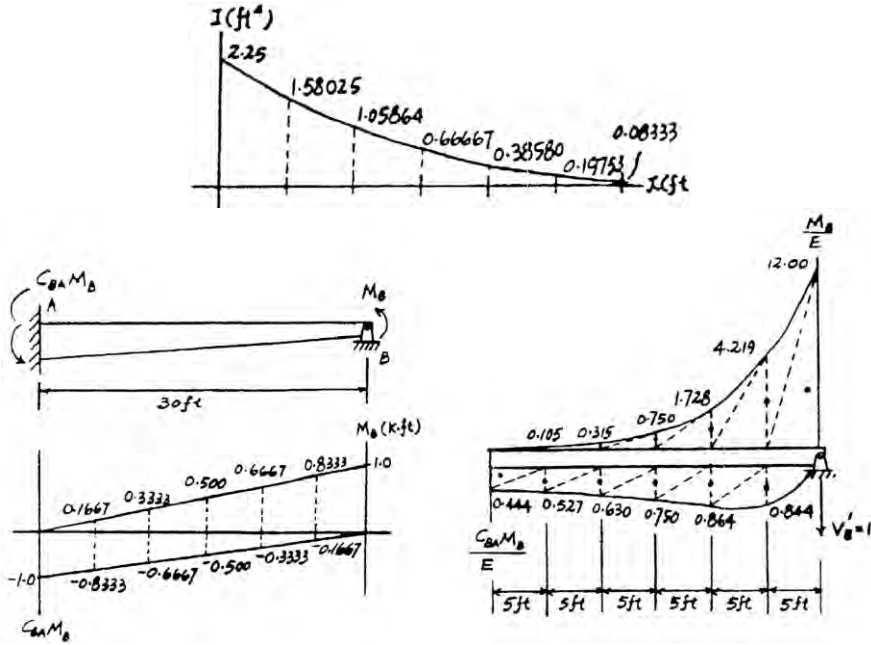
$$\begin{aligned}
 + \uparrow \sum F_y = 0 &\Rightarrow -V_B - \left(\frac{1}{2}\right)\left(\frac{53.33}{E}\right)(5) - \left(\frac{63.27}{E}\right)(5) - \left(\frac{75.57}{E}\right)(5) \\
 &- \left(\frac{90.00}{E}\right)(5) - \left(\frac{103.68}{E}\right)(5) - \left(\frac{101.25}{E}\right)(5) = 0 \\
 \theta_B &= -\frac{2302.2}{E} = -\frac{2302.2}{29(10)^3(144)} = -0.000551 \text{ rad}
 \end{aligned}$$

۱۳-۴) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، مقدار سختی و شریب انتقال برای انتهای B را تعیین نمایید. برای محاسبه تیر را به قطعات پنج فوتی تقسیم نمایید. مقدار $E=29(10^3)ksi$ می باشد.

شکل مسئله ۱۳-۴

(حل)

	$\frac{M_B}{E}$	$\frac{C_{BA} M_B}{E}$		
مساحت	لنگر B'	مساحت	B'	
30.00	-50	4.22	21.10	
21.10	-105.48	4.32	43.20	
8.64	-86.40	3.75	56.25	
3.75	-56.25	3.15	63.00	
1.58	-31.50	2.64	65.88	
0.52	-13.12	1.11	31.45	
Σ	65.59	-342.75	19.19	280.88

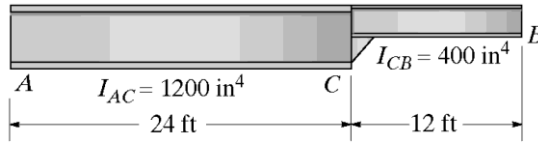
$$\sum M_B = 0 \Rightarrow (-342.75) \left(\frac{M_B}{E} \right) + (280.88 C_{BA}) \left(\frac{M_B}{E} \right) = 0 \Rightarrow C_{BA} = 1.22$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 65.59 \left(\frac{M_B}{E} \right) - (19.19 C_{BA}) \left(\frac{M_B}{E} \right) - 1 = 0$$

$$M_B = K_B = \frac{29(10)^3(144)}{42.17} = 99021 \text{ k.ft} = 99(10^3) \text{ k.ft}$$

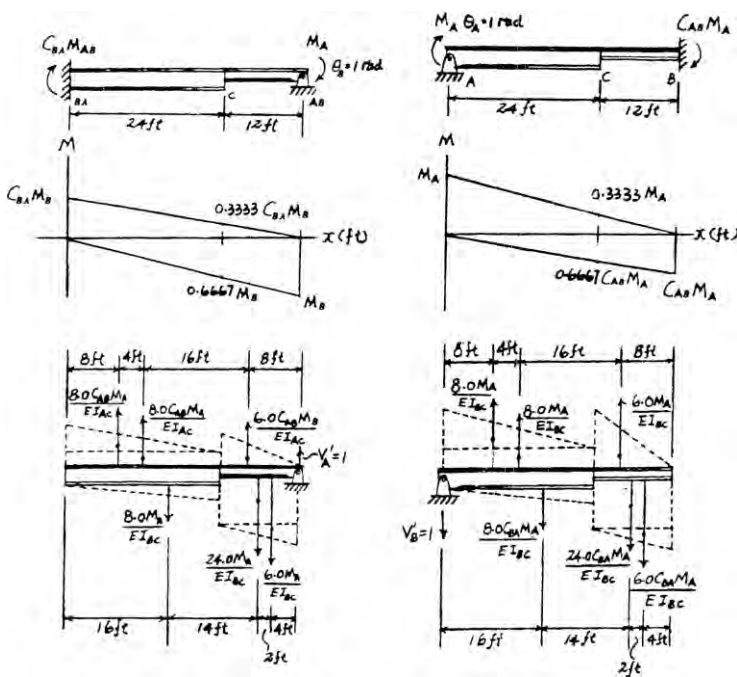
تحلیل تیرها و قابها با اعضای غیر منشوری

۵-۱۳) برای تیر نشان داده شده در شکل زیر، سختی و ضریب انتقال برای انتهای A و B را تعیین نمایید. مقدار $E=29(10^3)ksi$ می باشد.

شکل مسئله ۵-۱۳

(حل)

برای انتهای A از تیر فوق داریم:

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 22.0C_{BA}M_B - 38.0M_B = -EI_{BC}$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow -464C_{BA}M_B + 328M_B = 0 \Rightarrow C_{BA} = 0.707$$

$$K_B = M_B = 0.04455 EI_{BC} = 10765 \text{ k.ft} = 10.8(10^3) \text{ k.ft}$$

برای انتهای B از تیر فوق داریم:

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow 22.0M_A - 38.0C_{AB}M_A = -EI_{BC}$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow 328M_A - 1040C_{AB}M_A = 0 \Rightarrow C_{AB} = 0.315$$

$$K_A = M_A = 24129 \text{ k.ft} = 24.1(10^3) \text{ k.ft}$$

فصل چهاردهم

تحلیل خرپاها با استفاده از روش سختی

۱-۱۴ کلیات

در بین سال‌های ۱۹۴۰ تا ۱۹۵۰ روشی تحت عنوان روش ماتریسی^۱ برای استفاده در کامپیوترهای پر سرعت دیجیتالی گسترش یافت. استفاده از این روش برای استفاده در تحلیل سازه‌هایی که دارای درجه نامعینی بالا هستند بسیار مناسب است. در روش‌های نرمی، معادلات نوشته شده، منجر به ایجاد دستگاه معادلاتی شده که بایستی به صورت همزمان حل شوند. استفاده از این روش معمولاً نیاز به حجم محاسباتی زیادی دارد. روش‌های ریاضی حل عددی اینگونه معادلات هر چند که شناخته شده هستند، لیکن حجم زیاد محاسبات و دقت مورد نیاز برای آنها، مشکل اساسی آنهاست. به روابطی که جابجایی‌ها و دوران‌ها در گره‌های سازه مجهولات آن می‌باشند، روش‌های سختی یا روش‌های جابجایی^۲ گفته می‌شود. این نامگذاری به این دلیل است که در این روش‌ها جابجایی‌ها (شامل جابجایی انتقالی و دوران) مجهولات مسئله هستند. برای رابطه سازی روش‌های ماتریسی، می‌توان از روش‌های سازگاری و یا روش‌های تعادل استفاده نمود. این رابطه سازی هم به کمک معادلات بنیادی مکانیک سازه‌ها امکان‌پذیر است و هم می‌تواند توسط اصول انرژی انجام پذیرد.^۳

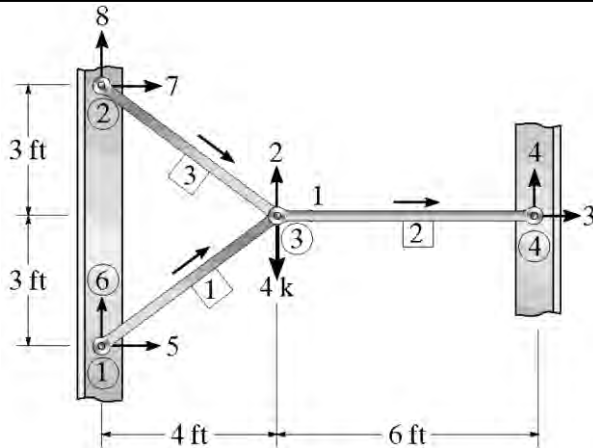
۲-۱۴ مسائل:

۱-۱۴) برای شکل زیر ماتریس سختی K را تعیین نمایید. برای تمام اعضا مقدار $A=0.5 \text{ in}^2$ و $E=29(10^3) \text{ ksi}$ می‌باشد.

¹ Matrix methods

² Displacement methods

³ برای کسب اطلاعات بیشتر در رابطه با این روش به مرجع ۹ مراجعه نمایید. م

شکل مسئله ۱-۱۴

حل) برای قطعه شماره ۱ داریم:

$$\lambda_x = \frac{4-0}{5} = 0.8 \quad , \quad \lambda_y = \frac{3-0}{5} = 0.6$$

$$\mathbf{k}_1 = \frac{AE}{60} \begin{bmatrix} 0.64 & 0.48 & -0.64 & -0.48 \\ 0.48 & 0.36 & -0.48 & -0.36 \\ -0.64 & -0.48 & 0.64 & 0.48 \\ -0.48 & -0.36 & 0.48 & 0.36 \end{bmatrix}$$

برای قطعه شماره ۲ داریم:

$$\lambda_x = \frac{10-4}{6} = 1 \quad , \quad \lambda_y = \frac{3-3}{6} = 0$$

$$\mathbf{k}_2 = \frac{AE}{72} \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

برای قطعه شماره ۳ داریم:

$$\lambda_x = \frac{4-0}{5} = 0.8 \quad , \quad \lambda_y = \frac{3-6}{5} = -0.6$$

$$\mathbf{k}_3 = \frac{AE}{60} \begin{bmatrix} 0.64 & -0.48 & -0.64 & 0.48 \\ -0.48 & 0.36 & 0.48 & -0.36 \\ -0.64 & 0.48 & 0.64 & -0.48 \\ 0.48 & -0.36 & -0.48 & 0.36 \end{bmatrix}$$

با روی هم گذاری ماتریس های فوق داریم: $\mathbf{K} = \mathbf{k}_1 + \mathbf{k}_2 + \mathbf{k}_3$

۰۰۳

رهیافت حل مسئله در تحلیل سازه‌ها

$$K = \begin{bmatrix} 510.72 & 0 & -201.39 & 0 & -154.67 & -116 & -154.67 & 116 \\ 0 & 174 & 0 & 0 & -116 & -87.0 & 116 & -87.0 \\ -201.39 & 0 & 201.39 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -154.67 & -116 & 0 & 0 & 154.67 & 116 & 0 & 0 \\ -116 & -87.0 & 0 & 0 & 116 & 87.0 & 0 & 0 \\ -154.67 & 116 & 0 & 0 & 0 & 0 & 154.67 & -116 \\ 116 & -87.0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -116 & 87.0 \end{bmatrix}$$

۱۴-۲) در سازه نشان داده شده در مسئله ۱۴-۱، مقدار جابجایی قائم و افقی مفصل شماره ③ را تعیین نمایید.

حل) با استفاده از ماتریس سختی بدست آمده از مسئله ۱۴-۱ و اعمال $Q = KD$ داریم.

$$D_k = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}, \quad Q_k = \begin{bmatrix} 0 \\ -4 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 0 \\ -4 \\ Q_3 \\ Q_4 \\ Q_5 \\ Q_6 \\ Q_7 \\ Q_8 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 510.72 & 0 & -201.39 & 0 & -154.67 & -116 & -154.67 & 116 \\ 0 & 174 & 0 & 0 & -116 & -87.0 & 116 & -87.0 \\ -201.39 & 0 & 201.39 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -154.67 & -116 & 0 & 0 & 154.67 & 116 & 0 & 0 \\ -116 & -87.0 & 0 & 0 & 116 & 87.0 & 0 & 0 \\ -154.67 & 116 & 0 & 0 & 0 & 0 & 154.67 & -116 \\ 116 & -87.0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -116 & 87.0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

با ضرب ماتریسی و حل آن برای ماتریس فوق داریم:

$$0 = 510.72(D_1) + 0(D_2)$$

$$-4 = 0(D_1) + 174(D_2)$$

$$\Rightarrow D_1 = 0 \quad D_2 = -0.02299 \text{ in} \approx -0.023 \text{ in}$$

۱۴-۳) در سازه نشان داده شده در مسئله ۱۴-۱، مقدار نیروی داخلی ایجاد شده در هر یک از اعضا را تعیین نمایید.

حل) با استفاده از مسئله ۱۴-۲ داریم،

تحلیل خرپاها با استفاده از روش سختی

$$D_1 = D_3 = D_4 = D_5 = D_6 = D_7 = D_8 = 0 \quad , \quad D_2 = -0.02299$$

برای محاسبه نیروی ایجاد شده در هر یک از اعضا داریم:

$$q_F = \frac{AE}{L} \begin{bmatrix} -\lambda_x & -\lambda_y & \lambda_x & \lambda_y \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_{N_x} \\ D_{N_y} \\ D_{F_x} \\ D_{F_y} \end{bmatrix}$$

برای قطعه شماره ۱ داریم:

$$\lambda_x = \frac{4-0}{5} = 0.8 \quad , \quad \lambda_y = \frac{3-0}{5} = 0.6$$

$$q_1 = \frac{AE}{L} \begin{bmatrix} -0.8 & -0.6 & 0.8 & 0.6 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ -0.02299 \end{bmatrix}$$

$$q_1 = \frac{0.5(29 \times 10^3)}{60} \times 0.6 \times (-0.02299) = -3.33k = 3.33k(C)$$

برای قطعه شماره ۲ داریم:

$$\lambda_x = \frac{10-4}{6} = 1 \quad , \quad \lambda_y = \frac{3-3}{6} = 0$$

$$q_2 = \frac{AE}{L} \begin{bmatrix} -1 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -0.02299 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \Rightarrow q_2 = 0$$

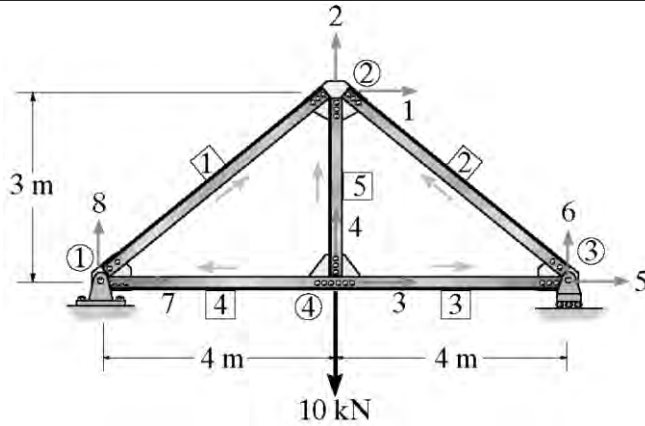
برای قطعه شماره ۳ داریم:

$$\lambda_x = \frac{4-0}{5} = 0.8 \quad , \quad \lambda_y = \frac{3-6}{5} = -0.6$$

$$q_3 = \frac{AE}{L} \begin{bmatrix} -0.8 & -0.6 & 0.8 & -0.6 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ -0.02299 \end{bmatrix}$$

$$q_3 = \frac{0.5(29 \times 10^3)}{60} \times (-0.6) \times (-0.02299) = 3.33k = 3.33k(T)$$

۱۴-۴) برای خرپای شکل زیر ماتریس سختی K را تعیین نمایید. برای تمام اعضا مقدار $E=200GPa$ و $A=0.0015 m^2$ می باشد.

شکل مسئله ۱۴-۴

حل) برای قطعه شماره ۱ داریم:

$$\lambda_x = \frac{4-0}{5} = 0.8 \quad , \quad \lambda_y = \frac{3-0}{5} = 0.6$$

$$\mathbf{k}_1 = AE \begin{bmatrix} 0.128 & 0.096 & -0.128 & -0.096 \\ 0.096 & 0.072 & -0.096 & -0.072 \\ -0.128 & -0.096 & 0.128 & 0.096 \\ -0.096 & -0.072 & 0.096 & 0.072 \end{bmatrix}$$

برای قطعه شماره ۲ داریم:

$$\lambda_x = \frac{4-8}{5} = -0.8 \quad , \quad \lambda_y = \frac{3-0}{5} = 0.6$$

$$\mathbf{k}_2 = AE \begin{bmatrix} 0.128 & -0.096 & -0.128 & 0.096 \\ -0.096 & 0.072 & 0.096 & -0.072 \\ -0.128 & 0.096 & 0.128 & -0.096 \\ 0.096 & -0.072 & -0.096 & 0.072 \end{bmatrix}$$

برای قطعه شماره ۳ داریم:

$$\lambda_x = \frac{8-4}{4} = 1 \quad , \quad \lambda_y = 0$$

$$\mathbf{k}_3 = AE \begin{bmatrix} 0.25 & 0 & -0.25 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ -0.25 & 0 & 0.25 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

برای قطعه شماره ۴ داریم:

تحلیل خرپاها با استفاده از روش سختی

$$\lambda_x = \frac{0-4}{4} = -1, \quad \lambda_y = 0$$

$$\mathbf{k}_4 = AE \begin{bmatrix} 0.25 & 0 & -0.25 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ -0.25 & 0 & 0.25 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

برای قطعه شماره ۵ داریم:

$$\lambda_x = 0, \quad \lambda_y = \frac{3-0}{3} = 1$$

$$\mathbf{k}_5 = AE \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0.3333 & 0 & -0.3333 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -0.3333 & 0 & 0.3333 \end{bmatrix}$$

ساختار ماتریس کلی سازه به صورت $\mathbf{K} = \mathbf{k}_1 + \mathbf{k}_2 + \mathbf{k}_3 + \mathbf{k}_4 + \mathbf{k}_5$ خواهد بود.

$$\mathbf{K} = AE \begin{bmatrix} 0.256 & 0 & 0 & 0 & -0.128 & 0.096 & -0.128 & -0.096 \\ 0 & 0.4773 & 0 & -0.3333 & 0.096 & -0.072 & -0.096 & -0.072 \\ 0 & 0 & 0.5 & 0 & -0.25 & 0 & -0.25 & 0 \\ 0 & -0.3333 & 0 & 0.3333 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -0.128 & 0.096 & -0.25 & 0 & 0.375 & -0.096 & 0 & 0 \\ 0.096 & -0.072 & 0 & 0 & -0.096 & 0.072 & 0 & 0 \\ -0.128 & -0.096 & -0.25 & 0 & 0 & 0 & 0.378 & 0.096 \\ -0.096 & -0.072 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0.096 & 0.072 \end{bmatrix}$$

۱۴-۵) در سازه نشان داده شده در مسئله ۱۴-۴، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در مفصل

④ را تعیین نمایید. برای تمام اعضا مقدار $A=0.0015 \text{ m}^2$ و $E=200 \text{ GPa}$ می‌باشد.حل) با استفاده از ماتریس سختی بدست آمده از مسئله ۱۴-۴ و اعمال $\mathbf{Q} = \mathbf{KD}$ داریم.

$$\mathbf{D}_k = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \quad \mathbf{Q}_k = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ -10 \\ 0 \end{bmatrix}$$

۰۰۷

رهیافت حل مسئله در تحلیل سازه‌ها

$$\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ -10 \\ 0 \\ Q_6 \\ Q_7 \\ Q_8 \end{bmatrix} = AE \begin{bmatrix} 0.256 & 0 & 0 & 0 & -0.128 & 0.096 & -0.128 & -0.096 \\ 0 & 0.4773 & 0 & -0.3333 & 0.096 & -0.072 & -0.096 & -0.072 \\ 0 & 0 & 0.5 & 0 & -0.25 & 0 & -0.25 & 0 \\ 0 & -0.3333 & 0 & 0.3333 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -0.128 & 0.096 & -0.25 & 0 & 0.375 & -0.096 & 0 & 0 \\ 0.096 & -0.072 & 0 & 0 & -0.096 & 0.072 & 0 & 0 \\ -0.128 & -0.096 & -0.25 & 0 & 0 & 0 & 0.378 & 0.096 \\ -0.096 & -0.072 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0.096 & 0.072 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \\ D_3 \\ D_4 \\ D_5 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

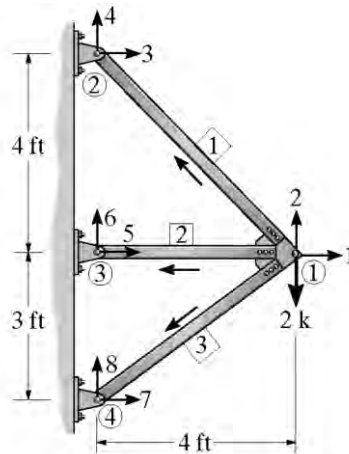
$$D_4 = \frac{-135}{AE} = \frac{-135}{0.0015 \times 200 \times 10^6} = -4.5 \times 10^{-4} m = -0.45 mm$$

با حل ماتریس فوق و انجام ضرب ماتریسی، برای عضو ۴ داریم:

$$\lambda_x = -1, \quad \lambda_y = 0$$

$$q_4 = \frac{0.0015 \times 200 \times 10^6}{4} \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0.8889(10^{-3}) & -0.45(10^{-3}) & 0 \\ 0 & -0.45(10^{-3}) & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

۱۴-۶) برای خرپای شکل زیر ماتریس سختی K را تعیین نمایید. برای تمام اعضا مقدار $E=29(10^3)ksi$ و $A=0.75 in^2$ می‌باشد.

شکل مسئله ۱۴-۶

حل) برای عضو شماره ۱ از خرپای فوق داریم:

$$\lambda_x = \frac{0-4}{4\sqrt{2}} = -\frac{1}{\sqrt{2}}; \quad \lambda_y = \frac{7-3}{4\sqrt{2}} = \frac{1}{\sqrt{2}}$$

تحلیل خرپاها با استفاده از روش سختی

$$\mathbf{k}_1 = \frac{AE}{12} \begin{bmatrix} 0.0884 & -0.0884 & -0.0884 & 0.0884 \\ -0.0884 & 0.0884 & 0.0884 & -0.0884 \\ -0.0884 & 0.0884 & 0.0884 & -0.0884 \\ 0.0884 & -0.0884 & -0.0884 & 0.0884 \end{bmatrix}$$

برای عضو شماره ۲ از خرپای فوق داریم:

$$\lambda_x = \frac{0-4}{4} = -1; \quad \lambda_y = \frac{3-3}{4} = 0$$

$$\mathbf{k}_2 = \frac{AE}{12} \begin{bmatrix} 0.25 & 0 & -0.25 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ -0.25 & 0 & 0.25 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

برای عضو شماره ۳ از خرپای فوق داریم:

$$\lambda_x = \frac{0-4}{5} = -0.8; \quad \lambda_y = \frac{0-3}{5} = -0.6$$

$$\mathbf{k}_3 = \frac{AE}{12} \begin{bmatrix} 0.128 & 0.096 & -0.128 & -0.096 \\ 0.096 & 0.072 & -0.096 & -0.072 \\ 0.128 & -0.096 & 0.128 & 0.096 \\ -0.096 & -0.072 & 0.096 & 0.072 \end{bmatrix}$$

ساختار ماتریس سختی کلی به صورت $\mathbf{K} = \mathbf{k}_1 + \mathbf{k}_2 + \mathbf{k}_3$ است. با جایگذاری $A=0.75$

$E=29(10^3)ksi$ و in^2 داریم:

$$\mathbf{K} = \begin{bmatrix} 845.3289 & 13.79611 & -160.2039 & 160.2039 & -453.125 & 0 & -232 & -174 \\ 13.79611 & 290.7039 & 160.2039 & -160.2039 & 0 & 0 & -174 & -130.5 \\ -160.2039 & 160.2039 & 160.2039 & -160.2039 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 160.2039 & -160.2039 & -160.2039 & 160.2039 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -453.125 & 0 & 0 & 0 & 453.125 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -232 & -174 & 0 & 0 & 0 & 0 & 232 & 174 \\ -174 & -130.5 & 0 & 0 & 0 & 0 & 174 & 130.5 \end{bmatrix}$$

۱۴-۷) در سازه نشان داده شده در مسئله ۱۴-۶، مقدار جابجایی قائم ایجاد شده در مفصل

① و مقدار نیروی داخلی عضو شماره ۲ را تعیین نمایید.

(حل) با استفاده از ماتریس سختی بدست آمده از مسئله ۱۴-۴ و اعمال $\mathbf{Q} = \mathbf{KD}$ داریم.

$$D_k = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \quad Q_k = \begin{bmatrix} 0 \\ -2 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 0 \\ -2 \\ Q_3 \\ Q_4 \\ Q_5 \\ Q_6 \\ Q_7 \\ Q_8 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 845.3289 & 13.79611 & -160.2039 & 160.2039 & -453.125 & 0 & -232 & -174 \\ 13.79611 & 290.7039 & 160.2039 & -160.2039 & 0 & 0 & -174 & -130.5 \\ -160.2039 & 160.2039 & 160.2039 & -160.2039 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 160.2039 & -160.2039 & -160.2039 & 160.2039 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -453.125 & 0 & 0 & 0 & 453.125 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -232 & -174 & 0 & 0 & 0 & 0 & 232 & 174 \\ -174 & -130.5 & 0 & 0 & 0 & 0 & 174 & 130.5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$0 = 845.3289D_1 + 13.79611D_2$$

$$-2 = 13.79611 + 290.7039D_2$$

با حل دو معادله خطی فوق داریم:

$$D_1 = 0.11237(10^{-3})in$$

$$D_2 = -6.8852(10^{-3})in$$

برای تعیین نیروی ایجاد شده در عضو ۲ داریم:

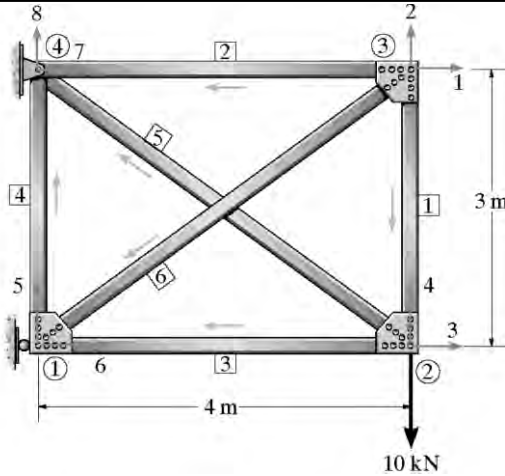
$$\lambda_x = \frac{0-4}{4} = -1$$

$$\lambda_y = \frac{3-3}{4} = 0$$

$$q_2 = \frac{0.75 \times 29 \times 10^3}{48} [1 \quad 0 \quad -1 \quad 0] (10^{-3}) \begin{bmatrix} 0.11237 \\ -6.8852 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} = 50.9lb$$

۱۴-۸) برای خرپای شکل زیر ماتریس سختی K را تعیین نمایید. برای تمام اعضا مقدار

$E=200GPa$ و $A=0.0015 m^2$ می‌باشد.

شکل مسئله ۱-۱۴

حل) برای قطعه شماره ۱ داریم:

$$\lambda_x = 0 \quad , \quad \lambda_y = \frac{0-3}{3} = -1$$

$$\mathbf{k}_1 = AE \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0.3333 & 0 & -0.3333 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -0.3333 & 0 & 0.3333 \end{bmatrix}$$

برای قطعه شماره ۲ داریم:

$$\lambda_x = \frac{0-4}{4} = -1 \quad , \quad \lambda_y = 0$$

$$\mathbf{k}_2 = AE \begin{bmatrix} 0.25 & 0 & -0.25 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ -0.25 & 0 & 0.25 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

برای قطعه شماره ۳ داریم:

$$\lambda_x = \frac{0-4}{4} = -1 \quad , \quad \lambda_y = 0$$

$$\mathbf{k}_2 = AE \begin{bmatrix} 0.25 & 0 & -0.25 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ -0.25 & 0 & 0.25 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

برای قطعه شماره ۴ داریم:

$$\lambda_x = 0 \quad , \quad \lambda_y = \frac{3-0}{3} = 1$$

$$\mathbf{k}_1 = AE \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0.3333 & 0 & -0.3333 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -0.3333 & 0 & 0.3333 \end{bmatrix}$$

برای قطعه شماره ۵ داریم:

$$\lambda_x = \frac{0-4}{5} = -0.8 \quad , \quad \lambda_y = \frac{3-0}{5} = 0.6$$

$$\mathbf{k}_5 = AE \begin{bmatrix} 0.128 & -0.096 & -0.128 & 0.096 \\ -0.096 & 0.072 & 0.096 & -0.072 \\ -0.128 & 0.096 & 0.128 & -0.096 \\ 0.096 & -0.072 & -0.096 & 0.072 \end{bmatrix}$$

برای قطعه شماره ۶ داریم:

$$\lambda_x = \frac{0-4}{5} = -0.8 \quad , \quad \lambda_y = \frac{0-3}{5} = -0.6$$

$$\mathbf{k}_6 = AE \begin{bmatrix} 0.128 & 0.096 & -0.128 & -0.096 \\ 0.096 & 0.072 & -0.096 & -0.072 \\ -0.128 & -0.096 & 0.128 & 0.096 \\ -0.096 & -0.072 & 0.096 & 0.072 \end{bmatrix}$$

ساختار ماتریس کلی به صورت $\mathbf{K} = \mathbf{k}_1 + \mathbf{k}_2 + \mathbf{k}_3 + \mathbf{k}_4 + \mathbf{k}_5 + \mathbf{k}_6$ خواهد بود.

$$\mathbf{K} = \begin{bmatrix} 0.378 & 0.096 & 0 & 0 & -0.096 & -0.128 & -0.25 & 0 \\ 0.096 & 0.4053 & 0 & -0.3333 & -0.072 & -0.096 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0.378 & -0.096 & 0 & -0.25 & -0.128 & 0.096 \\ 0 & -0.3333 & -0.096 & 0.4053 & 0 & 0 & 0.096 & -0.072 \\ -0.096 & -0.072 & 0 & 0 & 0.4053 & 0.096 & 0 & -0.3333 \\ -0.128 & -0.096 & -0.25 & 0 & 0.096 & 0.378 & 0 & 0 \\ -0.25 & 0 & -0.128 & 0.096 & 0 & 0 & 0.378 & -0.096 \\ 0 & 0 & 0.096 & -0.072 & -0.3333 & 0 & -0.096 & 0.4053 \end{bmatrix}$$

۱۴-۹) مقدار نیروی ایجاد شده در عضو شماره ۶ از خرپای مسئله ۱۴-۸ را تعیین نمایید.

برای تمام اعضا مقدار $A=0.0015 \text{ m}^2$ و $E=200 \text{ GPa}$ می‌باشد.

حل) با استفاده از ماتریس سختی بدست آمده از مسئله ۱۴-۸ و اعمال $\mathbf{Q} = \mathbf{K}\mathbf{D}$ داریم.

تحلیل خریاها با استفاده از روش سختی

$$\mathbf{D}_k = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \quad \mathbf{Q}_k = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ -10 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ -10 \\ 0 \\ Q_6 \\ Q_7 \\ Q_8 \end{bmatrix} = AE \begin{bmatrix} 0.378 & 0.096 & 0 & 0 & -0.096 & -0.128 & -0.25 & 0 \\ 0.096 & 0.4053 & 0 & -0.3333 & -0.072 & -0.096 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0.378 & -0.096 & 0 & -0.25 & -0.128 & 0.096 \\ 0 & -0.3333 & -0.096 & 0.4053 & 0 & 0 & 0.096 & -0.072 \\ -0.096 & -0.072 & 0 & 0 & 0.4053 & 0.096 & 0 & -0.3333 \\ -0.128 & -0.096 & -0.25 & 0 & 0.096 & 0.378 & 0 & 0 \\ -0.25 & 0 & -0.128 & 0.096 & 0 & 0 & 0.378 & -0.096 \\ 0 & 0 & 0.096 & -0.072 & -0.3333 & 0 & -0.096 & 0.4053 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \\ D_3 \\ D_4 \\ D_5 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

با جداسازی ماتریس فوق:

$$\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ -10 \end{bmatrix} = AE \begin{bmatrix} 0.378 & 0.096 & 0 & 0 & -0.096 \\ 0.096 & 0.4053 & 0 & -0.3333 & -0.072 \\ 0 & 0 & 0.378 & -0.096 & 0 \\ 0 & -0.3333 & -0.096 & 0.4053 & 0 \\ -0.096 & -0.072 & 0 & 0 & 0.4053 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \\ D_3 \\ D_4 \\ D_5 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$0 = AE(0.378 D_1 + 0.096 D_2 - 0.096 D_5) \quad (1)$$

$$0 = AE(0.096 D_1 + 0.4053 D_2 - 0.3333 D_4 - 0.072 D_5) \quad (2)$$

$$0 = AE(0.378 D_3 - 0.096 D_4) \quad (3)$$

$$-10 = AE(-0.3333 D_2 - 0.096 D_3 + 0.4053 D_4) \quad (4)$$

$$0 = AE(-0.096 D_1 - 0.072 D_2 + 0.4053 D_5) \quad (5)$$

با حل معادلات فوق نتایج زیر حاصل می‌شود:

$$D_1 = \frac{23.3517}{AE}, \quad D_2 = \frac{-105.084}{AE}, \quad D_3 = \frac{-30.0213}{AE}$$

$$, \quad D_4 = \frac{-118.209}{AE}, \quad D_5 = \frac{-13.1367}{AE}$$

برای عضو شماره ۶ داریم:

$$\lambda_x = -0.8$$

$$\lambda_y = -0.6$$

$$L = 5m$$

$$q_6 = \frac{AE}{5} [0.8 \quad 0.6 \quad -0.8 \quad -0.6] \frac{1}{AE} \begin{bmatrix} 23.3517 \\ -105.084 \\ 0 \\ -13.1367 \end{bmatrix} = -7.297kN \approx 7.3kN(C)$$

۱۴-۱۰) در خرپای نشان داده شده در مسئله ۱۴-۸، در صورتی که عضو شماره ① به مقدار ۱۰ میلی‌متر بزرگتر ساخته شود، مقدار نیروی ایجاد شده در عضو شماره ① را تعیین نمایید. برای حل مسئله مقدار نیروی ۱۰ کیلونیوتنی را حذف نمایید. برای تمام اعضا مقدار $E=200GPa$ و $A=0.0015 m^2$ می‌باشد.

$$\begin{bmatrix} (Q_1)_0 \\ (Q_2)_0 \\ (Q_3)_0 \\ (Q_4)_0 \end{bmatrix} = \frac{AE(0.01)}{3} \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} = AE \begin{bmatrix} 0 \\ -0.003333 \\ 0 \\ 0.003333 \end{bmatrix}$$

با استفاده از ماتریس سختی بدست آمده در مسئله ۱۴-۸ داریم:

$$\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ Q_6 \\ Q_7 \\ Q_8 \end{bmatrix} = AE \begin{bmatrix} 0.378 & 0.096 & 0 & 0 & -0.096 & -0.128 & -0.25 & 0 \\ 0.096 & 0.4053 & 0 & -0.3333 & -0.072 & -0.096 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0.378 & -0.096 & 0 & -0.25 & -0.128 & 0.096 \\ 0 & 0 & -0.3333 & -0.096 & 0.4053 & 0 & 0.096 & -0.072 \\ -0.096 & -0.072 & 0 & 0 & 0.4053 & 0.096 & 0 & -0.3333 \\ -0.128 & -0.096 & -0.25 & 0 & 0.096 & 0.378 & 0 & 0 \\ -0.25 & 0 & -0.128 & 0.096 & 0 & 0 & 0.378 & -0.096 \\ 0 & 0 & 0.096 & -0.072 & -0.3333 & 0 & -0.096 & 0.4053 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \\ D_3 \\ D_4 \\ D_5 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + AE \begin{bmatrix} 0 \\ -0.00333 \\ 0 \\ 0.003333 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$0 = 0.378 D_1 + 0.096 D_2 + 0 D_3 + 0 D_4 - 0.096 D_5 + 0 \quad (1)$$

$$0 = 0.096 D_1 + 0.4053 D_2 + 0 D_3 - 0.3333 D_4 - 0.072 D_5 - 0.003333 \quad (2)$$

$$0 = 0 D_1 + 0 D_2 + 0.378 D_3 - 0.096 D_4 + 0 D_5 + 0 \quad (3)$$

$$0 = 0 D_1 - 0.3333 D_2 - 0.096 D_3 + 0.4053 D_4 + 0 D_5 + 0.003333 \quad (4)$$

$$0 = -0.096 D_1 - 0.072 D_2 + 0 D_3 + 0 D_4 + 0.4053 D_5 + 0 \quad (5)$$

با حل معادله فوق داریم:

$$D_1 = -0.0011111 \quad , \quad D_2 = 0.005 \quad , \quad D_3 = -0.004375$$

$$D_4 = -0.004375 \quad , \quad D_5 = 0.000625$$

مقدار نیروی ایجاد شده در عضو ۱ برابر است با:

$$\lambda_x = 0 \quad , \quad \lambda_y = -1 \quad , \quad L = 3m$$

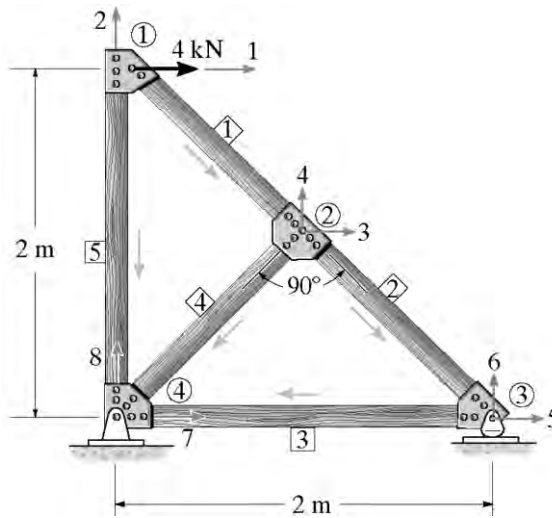
تحلیل خرابها با استفاده از روش سختی

$$q_1 = \frac{0.0015(200)(10^9)}{3} [0 \quad 1 \quad 0 \quad -1] \begin{bmatrix} -0.001111 \\ 0.005 \\ -0.001111 \\ -0.004375 \end{bmatrix} - (0.0015)(200)(10^9)(0.003333)$$

$$= -62.5kN = 62.5kN(C)$$

۱۴-۱۱) در خرابی نشان داده شده در شکل زیر، ماتریس سختی K را تعیین نمایید. مقدار

AE برای تمام اعضا ثابت می باشد.

شکل مسئله ۱۴-۱۱

حل) برای عضو شماره ۱ از خرابی فوق داریم:

$$\lambda_x = \frac{1-0}{\sqrt{2}} = 0.7071$$

$$\lambda_y = \frac{1-2}{\sqrt{2}} = -0.7071$$

$$k_1 = AE \begin{bmatrix} 0.3536 & -0.3536 & -0.3536 & 0.3536 \\ -0.3536 & 0.3536 & 0.3536 & -0.3536 \\ -0.3536 & 0.3536 & 0.3536 & -0.3536 \\ 0.3536 & -0.3536 & -0.3536 & 0.3536 \end{bmatrix}$$

برای عضو شماره ۲ از خرابی فوق داریم:

$$\lambda_x = \frac{2-1}{\sqrt{2}} = 0.7071$$

$$\lambda_y = \frac{0-1}{\sqrt{2}} = -0.7071$$

$$\mathbf{k}_2 = AE \begin{bmatrix} 0.3536 & -0.3536 & -0.3536 & 0.3536 \\ -0.3536 & 0.3536 & 0.3536 & -0.3536 \\ -0.3536 & 0.3536 & 0.3536 & -0.3536 \\ 0.3536 & -0.3536 & -0.3536 & 0.3536 \end{bmatrix}$$

برای عضو شماره ۳ از خرپای فوق داریم:

$$\lambda_x = \frac{0-2}{2} = -1 \quad \lambda_y = 0$$

$$\mathbf{k}_3 = AE \begin{bmatrix} 0.5 & 0 & -0.5 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ -0.5 & 0 & 0.5 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

برای عضو شماره ۴ از خرپای فوق داریم:

$$\lambda_x = \frac{0-1}{\sqrt{2}} = -0.7071 \quad \lambda_y = \frac{0-1}{\sqrt{2}} = -0.7071$$

$$\mathbf{k}_4 = AE \begin{bmatrix} 0.3536 & 0.3536 & -0.3536 & -0.3536 \\ 0.3536 & 0.3536 & -0.3536 & -0.3536 \\ -0.3536 & -0.3536 & 0.3536 & 0.3536 \\ -0.3536 & -0.3536 & 0.3536 & 0.3536 \end{bmatrix}$$

برای عضو شماره ۵ از خرپای فوق داریم:

$$\lambda_x = 0 \quad \lambda_y = \frac{0-2}{2} = -1$$

$$\mathbf{k}_5 = AE \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0.5 & 0 & -0.5 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -0.5 & 0 & 0.5 \end{bmatrix}$$

ساختار ماتریس سختی کل سازه به صورت $\mathbf{K} = \mathbf{k}_1 + \mathbf{k}_2 + \mathbf{k}_3 + \mathbf{k}_4 + \mathbf{k}_5$ خواهد بود.

$$\mathbf{K} = \begin{bmatrix} 0.3536 & -0.3536 & -0.3536 & 0.3536 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -0.3536 & 0.8536 & 0.3536 & -0.3536 & 0 & 0 & 0 & -0.5 \\ -0.3536 & 0.3536 & 1.0607 & -0.3536 & -0.3536 & 0.3536 & -0.3536 & -0.3536 \\ 0.3536 & -0.3536 & -0.3536 & 1.0608 & 0.3536 & -0.3536 & -0.3536 & -0.3536 \\ 0 & 0 & -0.3536 & 0.3536 & 0.8536 & -0.3536 & -0.5 & 0 \\ 0 & 0 & 0.3536 & -0.3536 & -0.3536 & 0.3536 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -0.3536 & -0.3536 & -0.5 & 0 & 0.8536 & 0.3536 \\ 0 & -0.5 & -0.3536 & -0.3536 & 0 & 0 & 0.3536 & 0.8536 \end{bmatrix}$$

تحلیل خرپاها با استفاده از روش سختی

۱۴-۱۲) در خرپای نشان داده شده در مسئله ۱۴-۱۱، مقدار نیروی ایجاد شده در عضوهای ① و ⑤ را تعیین نمایید. مقدار AE برای تمام اعضا ثابت می‌باشد.

حل) با استفاده از ماتریس سختی بدست آمده در مسئله ۱۴-۱۱ و اعمال رابطه $Q = KD$ داریم:

$$\begin{bmatrix} 4 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ Q_6 \\ Q_7 \\ Q_8 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0.3536 & -0.3536 & -0.3536 & 0.3536 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -0.3536 & 0.8536 & 0.3536 & -0.3536 & 0 & 0 & 0 & -0.5 \\ -0.3536 & 0.3536 & 1.0607 & -0.3536 & -0.3536 & 0.3536 & -0.3536 & -0.3536 \\ 0.3536 & -0.3536 & -0.3536 & 1.0608 & 0.3536 & -0.3536 & -0.3536 & -0.3536 \\ 0 & 0 & -0.3536 & 0.3536 & 0.8536 & -0.3536 & -0.5 & 0 \\ 0 & 0 & 0.3536 & -0.3536 & -0.3536 & 0.3536 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -0.3536 & -0.3536 & -0.5 & 0 & 0.8536 & 0.3536 \\ 0 & -0.5 & -0.3536 & -0.3536 & 0 & 0 & 0.3536 & 0.8536 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \\ D_3 \\ D_4 \\ D_5 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

با جداسازی ماتریس فوق داریم:

$$\begin{bmatrix} 4 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0.3536 & -0.3536 & -0.3536 & 0.3536 & 0 \\ -0.3536 & 0.8536 & 0.3536 & -0.3536 & 0 \\ -0.3536 & 0.3536 & 1.0607 & -0.3536 & -0.3536 \\ 0.3536 & -0.3536 & -0.3536 & 1.0607 & 0.3536 \\ 0 & 0 & -0.3536 & 0.3536 & 0.8536 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \\ D_3 \\ D_4 \\ D_5 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$4 = AE(0.3536 D_1 - 0.3536 D_2 - 0.3536 D_3 + 0.3536 D_4) \quad (1)$$

$$0 = AE(-0.3536 D_1 + 0.8536 D_2 + 0.3536 D_3 - 0.3536 D_4) \quad (2)$$

$$0 = AE(-0.3536 D_1 + 0.8536 D_2 + 1.0607 D_3 - 0.3536 D_4 - 0.3536 D_5) \quad (3)$$

$$0 = AE(0.3536 D_1 - 0.3536 D_2 - 0.3536 D_3 + 1.0607 D_4 + 0.3536 D_5) \quad (4)$$

$$0 = AE(-0.3536 D_3 + 0.3536 D_4 + 0.8536 D_5) \quad (5)$$

با حل معادلات فوق، نتایج زیر حاصل می‌شود:

$$D_1 = \frac{38.624}{AE}, \quad D_2 = \frac{8.00}{AE}, \quad D_3 = \frac{9.656}{AE}$$

$$D_4 = \frac{-9.656}{AE}, \quad D_5 = \frac{8.00}{AE}$$

برای عضو شماره ۱ داریم:

$$\lambda_x = 0.7071, \quad \lambda_y = -0.7071, \quad L = 1.414m$$

$$q_1 = \frac{AE}{1.414} \begin{bmatrix} -0.7071 & 0.7071 & 0.7071 & -0.7071 \end{bmatrix} \frac{1}{AE} \begin{bmatrix} 38.624 \\ 8.00 \\ 9.656 \\ -9.656 \end{bmatrix}$$

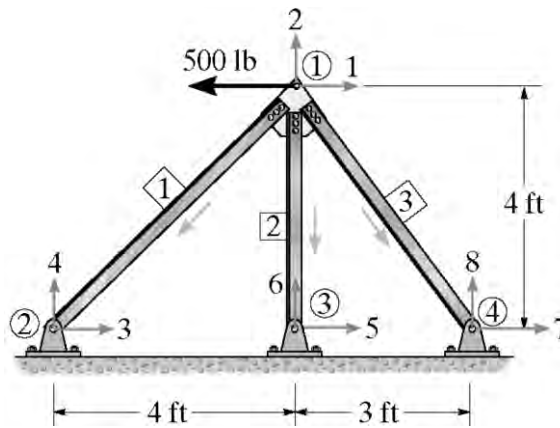
$$= -5.66kN = 5.66kN(C)$$

برای عضو شماره ۵ داریم:

$$\lambda_x = 0 \quad , \quad \lambda_y = -1 \quad , \quad L = 2m$$

$$q_5 = \frac{AE}{2} [0 \quad 1 \quad 0 \quad -1] \frac{1}{AE} \begin{bmatrix} 38.624 \\ 8.00 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} = 4.00kN(T)$$

۱۳-۱۴) در خرپای نشان داده شده در شکل زیر، ماتریس سختی \mathbf{K} را تعیین نمایید. مقدار $E=29(10^3)ksi$ و $A=0.75in^2$ می‌باشد.

شکل مسئله ۱۳-۱۴

حل) برای عضو شماره ۱ داریم:

$$\lambda_x = \frac{0-4}{\sqrt{32}} = -0.7071 \quad , \quad \lambda_y = \frac{0-4}{\sqrt{32}} = -0.7071$$

$$\mathbf{k}_1 = AE \begin{bmatrix} 0.08839 & 0.08839 & -0.08839 & -0.08839 \\ 0.08839 & 0.08839 & -0.08839 & -0.08839 \\ -0.08839 & -0.08839 & 0.08839 & 0.08839 \\ -0.08839 & -0.08839 & 0.08839 & 0.08839 \end{bmatrix}$$

برای عضو شماره ۲ داریم:

$$\lambda_x = \frac{4-4}{4} = 0 \quad , \quad \lambda_y = \frac{0-4}{4} = -1$$

$$\mathbf{k}_2 = AE \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0.25 & 0 & -0.25 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -0.25 & 0 & 0.25 \end{bmatrix}$$

برای عضو شماره ۳ داریم:

$$\lambda_x = \frac{7-4}{5} = 0.6 \quad , \quad \lambda_y = \frac{0-4}{5} = -0.8$$

$$\mathbf{k}_3 = AE \begin{bmatrix} 0.072 & -0.096 & -0.072 & 0.096 \\ -0.096 & 0.128 & 0.096 & -0.128 \\ -0.072 & 0.096 & 0.072 & -0.096 \\ 0.096 & -0.128 & -0.096 & 0.128 \end{bmatrix}$$

ماتریس کلی سازه به صورت $\mathbf{K} = \mathbf{k}_1 + \mathbf{k}_2 + \mathbf{k}_3$ خواهد بود، بنابراین:

$$\mathbf{K} = AE \begin{bmatrix} 0.16039 & -0.00761 & -0.08839 & -0.08839 & 0 & 0 & -0.072 & 0.096 \\ -0.00761 & 0.46639 & -0.08839 & -0.08839 & 0 & -0.25 & 0.096 & -0.128 \\ -0.08839 & -0.08839 & 0.08839 & 0.08839 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -0.08839 & -0.08839 & 0.08839 & 0.08839 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -0.25 & 0 & 0 & 0 & 0.25 & 0 & 0 \\ -0.072 & 0.096 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0.072 & -0.096 \\ 0.096 & -0.128 & 0 & 0 & 0 & 0 & -0.096 & 0.128 \end{bmatrix}$$

۱۴-۱) مقدار جابجایی افقی ایجاد شده در گره شماره ① و نیروی ایجاد شده در عضو شماره ② را تعیین نمایید. مقدار $A=0.75in^2$ و $E=29(10^3)ksi$ می‌باشد.

حل) با استفاده از ماتریس کلی بدست آمده در مسئله ۱۴-۱۳، و اعمال $\mathbf{Q} = \mathbf{K}\mathbf{D}$ رابطه داریم:

$$\begin{bmatrix} -500 \\ 0 \\ Q_3 \\ Q_4 \\ Q_5 \\ Q_6 \\ Q_7 \\ Q_8 \end{bmatrix} = AE \begin{bmatrix} 0.16039 & -0.00761 & -0.08839 & -0.08839 & 0 & 0 & -0.072 & 0.096 \\ -0.00761 & 0.46639 & -0.08839 & -0.08839 & 0 & -0.25 & 0.096 & -0.128 \\ -0.08839 & -0.08839 & 0.08839 & 0.08839 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -0.08839 & -0.08839 & 0.08839 & 0.08839 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -0.25 & 0 & 0 & 0 & 0.25 & 0 & 0 \\ -0.072 & 0.096 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0.072 & -0.096 \\ 0.096 & -0.128 & 0 & 0 & 0 & 0 & -0.096 & 0.128 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

با جداسازی ماتریس فوق داریم:

$$\begin{bmatrix} -500 \\ 0 \end{bmatrix} = AE \begin{bmatrix} 0.16039 & -0.00761 \\ -0.00761 & 0.46639 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$-500 = AE(0.16039 D_1 - 0.00761 D_2) \quad (1)$$

$$0 = AE(-0.00761 D_1 + 0.46639 D_2) \quad (2)$$

با حل همزمان معادلات (۱) و (۲) داریم:

$$D_1 = \frac{-3119.85}{AE} = \frac{-3119.85 \times 12}{0.75 \times 29 \times 10^6} = -0.00172 \text{ in}$$

$$D_2 = \frac{-50.917}{AE}$$

برای عضو شماره ۲ داریم:

$$\lambda_x = 0, \quad \lambda_y = -1, \quad L = 4 \text{ ft}$$

$$q_2 = \frac{AE}{4} [0 \quad 1 \quad 0 \quad -1] \frac{1}{AE} \begin{bmatrix} -3119.85 \\ -50.917 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} = -12.73 \text{ lb} = 12.7 \text{ lb}(C)$$

۱۴-۱۵) در خرابی نشان داده شده در مسئله ۱۴-۱۳، مقدار نیروی ایجاد شده در عضو شماره ② در اثر افزایش درجه حرارت به میزان $100^\circ F$ را تعیین نمایید. مقدار $E = 29(10^3) \text{ ksi}$ ، $A = 0.75 \text{ in}^2$ و $\alpha = 6.5(10^{-6})/^\circ F$ می‌باشد.

$$\begin{bmatrix} (Q_1)_0 \\ (Q_2)_0 \\ (Q_3)_0 \\ (Q_4)_0 \end{bmatrix} = AE(6.5)(10^{-6})(100) \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} = AE \begin{bmatrix} 0 \\ -650 \\ 0 \\ 650 \end{bmatrix} (10^{-6})$$

با استفاده از ماتریس سختی بدست آمده در در مسئله ۱۴-۱۳، داریم:

$$\begin{bmatrix} -500 \\ 0 \\ Q_3 \\ Q_4 \\ Q_5 \\ Q_6 \\ Q_7 \\ Q_8 \end{bmatrix} = AE \begin{bmatrix} 0.16039 & -0.00761 & -0.08839 & -0.08839 & 0 & 0 & -0.072 & 0.096 \\ -0.00761 & 0.46639 & -0.08839 & -0.08839 & 0 & -0.25 & 0.096 & -0.128 \\ -0.08839 & -0.08839 & 0.08839 & 0.08839 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -0.08839 & -0.08839 & 0.08839 & 0.08839 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -0.25 & 0 & 0 & 0 & 0.25 & 0 & 0 \\ -0.072 & 0.096 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0.072 & -0.096 \\ 0.096 & -0.128 & 0 & 0 & 0 & 0 & -0.096 & 0.128 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$+ AE \begin{bmatrix} 0 \\ -650 \\ 0 \\ 650 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \times 10^{-6}$$

$$\frac{-500}{0.75 \times 29 \times 10^6} = 0.16039D_1 - 0.00761D_2 + 0$$

تحلیل خرابیها با استفاده از روش سختی

۵۲۰

$$0 = -0.00761 D_1 + 0.46639 D_2 - 650 \times 10^{-6}$$

با حل معادلات فوق داریم:

$$D_1 = -77.837 \times 10^{-6} \text{ ft} \quad D_2 = 1392.427 \times 10^{-6} \text{ ft}$$

برای عضو شماره ۲ داریم:

$$\lambda_x = 0 \quad , \quad \lambda_y = -1 \quad , \quad L = 4 \text{ ft}$$

$$q_2 = \frac{0.75 \times 29 \times 10^6}{4} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -77.837 \\ 1392.427 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \times 10^{-6} - 75 \times 29 \times 10^6 \times 6.5 \times 10^{-6} \times 100$$

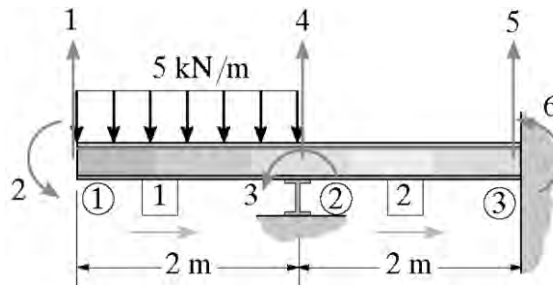
$$= 7571.32 - 14137.5 = -6566.18 \text{ lb} = 6.57 \text{ k}(C)$$

فصل پانزدهم

تحلیل تیرها با استفاده از روش سختی^۱

۱-۱۵ مسائل:

۱-۱۵) مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی تیر شکل زیر را تعیین نمایید. فرض کنید تکیه‌گاه شماره ۲ به صورت غلتکی و مقدار EI ثابت می‌باشد.

شکل مسئله ۱-۱۵

حل) برای عضو شماره ۱ داریم:

$$\mathbf{k}_1 = EI \begin{bmatrix} 1.5 & 1.5 & -1.5 & 1.5 \\ 1.5 & 2 & -1.5 & 1 \\ -1.5 & -1.5 & 1.5 & -1.5 \\ 1.5 & 1 & -1.5 & 2 \end{bmatrix}$$

برای عضو شماره ۲ داریم:

$$\mathbf{k}_2 = EI \begin{bmatrix} 1.5 & 1.5 & -1.5 & 1.5 \\ 1.5 & 2 & -1.5 & 1 \\ -1.5 & -1.5 & 1.5 & -1.5 \\ 1.5 & 1 & -1.5 & 2 \end{bmatrix}$$

^۱ برای کسب اطلاعات بیشتر در رابطه با این روش به مرجع ۹ مراجعه نمایید. م

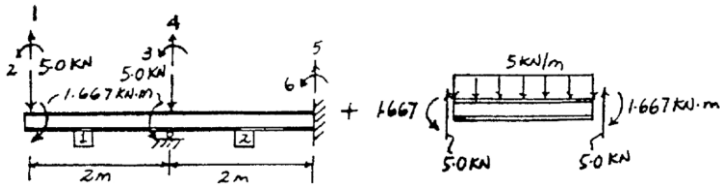
تحلیل تیرها با استفاده از روش سختی

$$\begin{bmatrix} -5 \\ -1.667 \\ 1.667 \\ Q_4 - 5 \\ Q_5 \\ Q_6 \end{bmatrix} = EI \begin{bmatrix} 1.5 & 1.5 & 1.5 & -1.5 & 0 & 0 \\ 1.5 & 2 & 1 & -1.5 & 0 & 0 \\ 1.5 & 1 & 4 & 0 & -1.5 & 1 \\ -1.5 & -1.5 & 0 & 3 & -1.5 & 1.5 \\ 0 & 0 & -1.5 & -1.5 & 1.5 & -1.5 \\ 0 & 0 & 1 & 1.5 & -1.5 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \\ D_3 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$-5 = 1.5D_1 + 1.5D_2 + 1.5D_3$$

$$-1.667 = 1.5D_1 + 2D_2 + 1D_3$$

$$1.667 = 1.5D_1 + 1D_2 + 4D_3$$

با حل همزمان معادلات فوق داریم:

$$D_1 = \frac{-20}{EI}, \quad D_2 = \frac{11.67}{EI}, \quad D_3 = \frac{5.0}{EI}$$

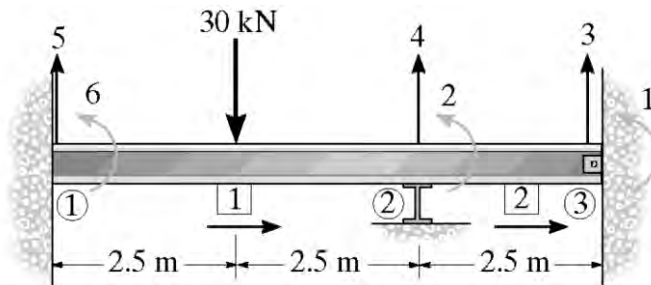
$$Q_4 - 5 = -1.5EI \left(\frac{-20.0}{EI} \right) - 1.5EI \left(\frac{11.67}{EI} \right) + 0 = 17.5 \text{ kN}$$

$$Q_5 = 0 + 0 - 1.5EI \left(\frac{5.0}{EI} \right) = -7.5 \text{ kN}$$

$$Q_6 = 0 + 0 + 1EI \left(\frac{5.0}{EI} \right) = 5.0 \text{ kN.m}$$

۱۵-۲) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، مقدار لنگر داخلی ایجاد شده در گره‌های ① و

② را تعیین نمایید. فرض کنید گره ② غلتکی، گره ③ مفصلی و EI ثابت است.

شکل مسئله ۲-۱۵

حل) برای عضو شماره ۱ داریم:

$$\mathbf{k}_1 = EI \begin{bmatrix} 0.096 & 0.24 & -0.096 & 0.24 \\ 0.24 & 0.8 & -0.24 & 0.4 \\ -0.096 & -0.24 & 0.096 & -0.24 \\ 0.24 & 0.4 & -0.24 & 0.80 \end{bmatrix}$$

برای عضو شماره ۲ داریم:

$$\mathbf{k}_2 = EI \begin{bmatrix} 0.768 & 0.96 & -0.768 & 0.96 \\ 0.96 & 1.60 & -0.96 & 0.80 \\ -0.768 & -0.96 & 0.768 & -0.96 \\ 0.96 & 0.80 & -0.96 & 1.60 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \mathbf{K} = EI \begin{bmatrix} 1.60 & 0.80 & -0.96 & 0.96 & 0 & 0 \\ 0.80 & 2.40 & -0.96 & 0.72 & 0.24 & 0.40 \\ -0.96 & -0.96 & 0.768 & -0.768 & 0 & 0 \\ 0.96 & 0.72 & -0.768 & 0.864 & -0.096 & -0.24 \\ 0 & 0.24 & 0 & -0.096 & 0.096 & 0.24 \\ 0 & 0.40 & 0 & -0.24 & 0.24 & 0.80 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{D}_k = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \quad \mathbf{Q}_k = \begin{bmatrix} 0 \\ 18.75 \end{bmatrix} \quad \text{با استفاده از رابطه } \mathbf{Q} = \mathbf{K}\mathbf{D} \text{ داریم:}$$

$$\begin{bmatrix} 0 \\ 18.75 \\ Q_3 \\ Q_4 - 15.0 \\ Q_5 - 15.0 \\ Q_6 - 18.75 \end{bmatrix} = EI \begin{bmatrix} 1.60 & 0.80 & -0.96 & 0.96 & 0 & 0 \\ 0.80 & 2.40 & -0.96 & 0.72 & 0.24 & 0.40 \\ -0.96 & -0.96 & 0.768 & -0.768 & 0 & 0 \\ 0.96 & 0.72 & -0.768 & 0.864 & -0.096 & -0.24 \\ 0 & 0.24 & 0 & -0.096 & 0.096 & 0.24 \\ 0 & 0.40 & 0 & -0.24 & 0.24 & 0.80 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 0 \\ 18.75 \end{bmatrix} = EI \begin{bmatrix} 1.60 & 0.80 \\ 0.80 & 2.40 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \end{bmatrix}$$

$$0 = EI(1.60D_1 + 0.80D_2)$$

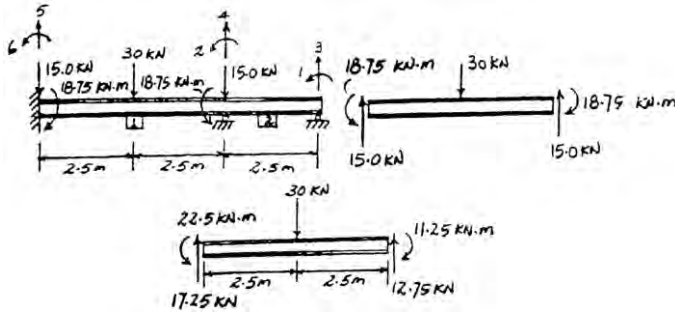
$$18.75 = EI(0.80D_1 + 2.40D_2)$$

با حل همزمان دو رابطه فوق داریم:

$$D_1 = \frac{-4.6875}{EI}$$

$$D_2 = \frac{9.375}{EI}$$

تحلیل تیرها با استفاده از روش سختی

برای عضو شماره یک داریم:

$$\begin{bmatrix} q_5 \\ q_6 \\ q_4 \\ q_2 \end{bmatrix} = EI \begin{bmatrix} 0.096 & 0.24 & -0.096 & 0.24 \\ 0.24 & 0.80 & -0.24 & 0.40 \\ -0.096 & -0.24 & 0.096 & -0.24 \\ 0.24 & 0.40 & -0.24 & 0.80 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 9.375 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 15 \\ 18.75 \\ 15 \\ -18.75 \end{bmatrix}$$

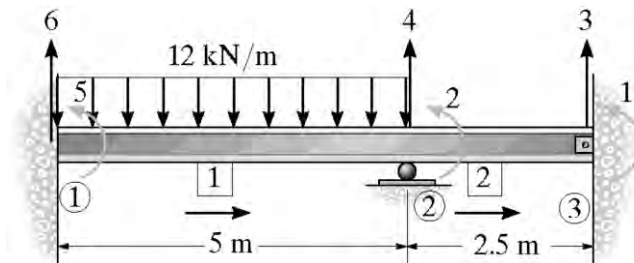
$$q_6 = 0.40EI \left(\frac{9.375}{EI} \right) + 18.75 = 22.5 \text{ kN.m}$$

$$q_2 = 0.80EI \left(\frac{9.375}{EI} \right) - 18.75 = -11.25 \text{ kN.m}$$

$$q_5 = 0.24EI \left(\frac{9.375}{EI} \right) + 15.0 = 17.25 \text{ kN}$$

$$q_4 = -0.24EI \left(\frac{9.375}{EI} \right) + 15.0 = 12.75 \text{ kN}$$

۱۵-۳) در تیر شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی را تعیین نمایید. مقدار EI در کل تیر ثابت می‌باشد.

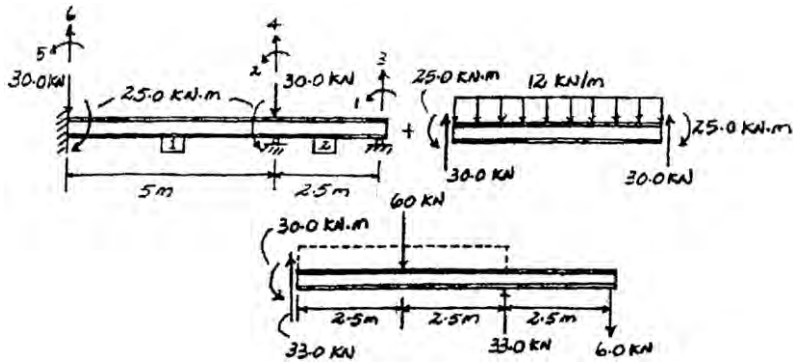

شکل مسئله ۱۵-۳

حل) برای عضو شماره ۱ داریم:

$$k_1 = EI \begin{bmatrix} 0.096 & 0.24 & -0.096 & 0.24 \\ 0.24 & 0.8 & -0.24 & 0.4 \\ -0.096 & -0.24 & 0.096 & -0.24 \\ 0.24 & 0.4 & -0.24 & 0.80 \end{bmatrix}$$

$$k_2 = EI \begin{bmatrix} 0.768 & 0.96 & -0.768 & 0.96 \\ 0.96 & 1.60 & -0.96 & 0.80 \\ -0.768 & -0.96 & 0.768 & -0.96 \\ 0.96 & 0.80 & -0.96 & 1.60 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 0 \\ 25 \\ Q_3 \\ Q_4 - 30.0 \\ Q_5 - 25.0 \\ Q_6 - 30.0 \end{bmatrix} = EI \begin{bmatrix} 1.60 & 0.80 & -0.96 & 0.96 & 0 & 0 \\ 0.80 & 2.40 & -0.96 & 0.72 & 0.24 & 0.40 \\ -0.96 & -0.96 & 0.768 & -0.768 & 0 & 0 \\ 0.96 & 0.72 & -0.768 & 0.864 & -0.096 & -0.24 \\ 0 & 0.24 & 0 & -0.096 & 0.096 & 0.24 \\ 0 & 0.40 & 0 & -0.24 & 0.24 & 0.80 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$0 = 1.60D_1 + 0.80D_2$$

$$\frac{25.0}{EI} = 0.80D_1 + 2.40D_2 \Rightarrow D_1 = \frac{-6.25}{EI}, \quad D_2 = \frac{12.5}{EI}$$

$$Q_3 = -0.96EI \left(\frac{-6.25}{EI} \right) - 0.96EI \left(\frac{12.5}{EI} \right) = -6.00 \text{ kN}$$

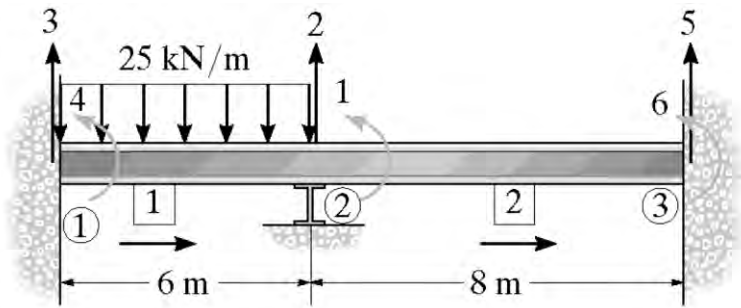
$$Q_4 - 30.0 = 0.96EI \left(\frac{-6.25}{EI} \right) + 0.72EI \left(\frac{12.5}{EI} \right) \Rightarrow Q_4 = -33 \text{ kN}$$

$$Q_5 - 25.0 = 0 + 0.4EI \left(\frac{12.5}{EI} \right) \Rightarrow Q_5 = 30 \text{ kN}$$

$$Q_6 - 30.0 = 0 + 0.24EI \left(\frac{12.5}{EI} \right) \Rightarrow Q_6 = 33 \text{ kN}$$

تحلیل تیرها با استفاده از روش سختی

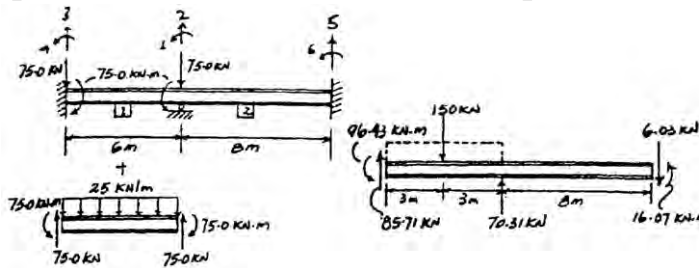
۱۵-۴) در تیر شکل زیر، مقدار لنگرهای ایجاد شده در تکیه‌گاه‌های آن را تعیین نمایید. مقدار EI در کل تیر ثابت می‌باشد. فرض کنید تکیه‌گاه ۲ غلتکی است.

شکل مسئله ۱۵-۴

حل) برای عضو شماره ۱ داریم:

$$k_1 = EI \begin{bmatrix} 0.05556 & 0.16667 & -0.05556 & 0.16667 \\ 0.16667 & 0.66667 & -0.16667 & 0.33333 \\ -0.05556 & -0.16667 & 0.05556 & -0.16667 \\ 0.16667 & 0.33333 & -0.16667 & 0.66667 \end{bmatrix}$$

برای عضو شماره ۲ داریم:

$$k_2 = EI \begin{bmatrix} 0.02344 & 0.09375 & -0.02344 & 0.09375 \\ 0.09375 & 0.5 & -0.09375 & 0.25 \\ -0.02344 & -0.09375 & 0.02344 & -0.09375 \\ 0.09375 & 0.25 & -0.09375 & 0.5 \end{bmatrix}$$

$$K = EI \begin{bmatrix} 1.16667 & -0.07292 & 0.16667 & 0.33333 & -0.09375 & 0.25 \\ -0.07292 & 0.07899 & -0.05556 & -0.16667 & -0.02344 & 0.09375 \\ 0.16667 & -0.05556 & 0.05556 & 0.16667 & 0 & 0 \\ 0.33333 & -0.16667 & 0.16667 & 0.6667 & 0 & 0 \\ -0.09375 & -0.02344 & 0 & 0 & 0.02344 & -0.09375 \\ 0.25 & 0.09375 & 0 & 0 & -0.09375 & 0.5 \end{bmatrix}$$

$$D_k = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \quad Q_k = [75]$$

با استفاده از رابطه $Q = KD$ و جداسازی ماتریس بدست آمده داریم:

$$\begin{bmatrix} 75 \\ Q_2 - 75.0 \\ Q_3 - 75.0 \\ Q_4 - 75.0 \\ Q_5 \\ Q_4 \end{bmatrix} = EI \begin{bmatrix} 1.16667 & -0.07292 & 0.16667 & 0.33333 & -0.09375 & 0.25 \\ -0.07292 & 0.07899 & -0.05556 & -0.16667 & -0.02344 & 0.09375 \\ 0.16667 & -0.05556 & 0.05556 & 0.16667 & 0 & 0 \\ 0.33333 & -0.16667 & 0.16667 & 0.6667 & 0 & 0 \\ -0.09375 & -0.02344 & 0 & 0 & 0.02344 & -0.09375 \\ 0.25 & 0.09375 & 0 & 0 & -0.09375 & 0.5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$75.0 = EI(1.16667)D_1 \Rightarrow D_1 = \frac{64.286}{EI}$$

$$Q_2 - 75.0 = -0.07292EI \left(\frac{64.286}{EI} \right) \Rightarrow Q_2 = 70.31kN$$

$$Q_3 - 75.0 = 0.16667EI \left(\frac{64.286}{EI} \right) \Rightarrow Q_3 = 85.71kN$$

$$Q_4 - 75.0 = 0.33333EI \left(\frac{64.286}{EI} \right) \Rightarrow Q_4 = M_1 = 96.43kN.m = 96.4kN.m$$

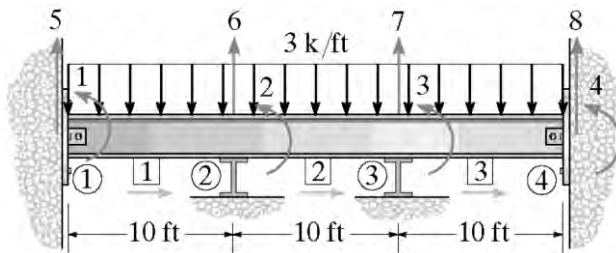
$$Q_5 = -0.09375EI \left(\frac{64.286}{EI} \right) = -6.03kN = 6.03kN$$

$$Q_6 = M_y = 0.25EI \left(\frac{64.286}{EI} \right) = 16.07kN.m = 16.1kN.m$$

۱۵-۵) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، مقدار لنگر داخلی ایجاد شده در گره‌های ② و ③

③ را تعیین نمایید. فرض کنید گره‌های ② و ③ غلتکی و گره‌های ① و ④ مفصلی و EI

ثابت است.

شکل مسئله ۵-۱۵

تحلیل تیرها با استفاده از روش سختی

حل) برای عضو شماره ۱ و ۲ و ۳ داریم:

$$k_1 = k_2 = k_3 = EI \begin{bmatrix} 0.012 & 0.06 & -0.012 & 0.06 \\ 0.06 & 0.40 & -0.06 & 0.20 \\ -0.012 & -0.06 & 0.012 & -0.06 \\ 0.06 & 0.20 & -0.06 & 0.40 \end{bmatrix}$$

$$K = EI \begin{bmatrix} 0.40 & 0.20 & 0 & 0 & 0.06 & -0.06 & 0 & 0 \\ 0.20 & 0.80 & 0.20 & 0 & 0.06 & 0 & -0.06 & 0 \\ 0 & 0.20 & 0.80 & 0.20 & 0 & 0.06 & 0 & -0.06 \\ 0 & 0 & 0.20 & 0.40 & 0 & 0 & 0.06 & -0.06 \\ 0.06 & 0.06 & 0 & 0 & 0.012 & -0.012 & 0 & 0 \\ -0.06 & 0 & 0.06 & 0 & -0.012 & 0.024 & -0.012 & 0 \\ 0 & -0.06 & 0 & 0.06 & 0 & -0.012 & 0.024 & -0.012 \\ 0 & 0 & -0.06 & -0.06 & 0 & 0 & -0.012 & 0.012 \end{bmatrix}$$

با اعمال رابطه $Q = KD$ و با توجه به اینکه

$$D_k = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}, Q_k = \begin{bmatrix} -25.0 \\ 0 \\ 0 \\ 25.0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} -25 \\ 0 \\ 0 \\ 25 \\ Q_5 - 15 \\ Q_6 - 30 \\ Q_7 - 30 \\ Q_8 - 15 \end{bmatrix} = EI \begin{bmatrix} 0.40 & 0.20 & 0 & 0 & 0.06 & -0.06 & 0 & 0 \\ 0.20 & 0.80 & 0.20 & 0 & 0.06 & 0 & -0.06 & 0 \\ 0 & 0.20 & 0.80 & 0.20 & 0 & 0.06 & 0 & -0.06 \\ 0 & 0 & 0.20 & 0.40 & 0 & 0 & 0.06 & -0.06 \\ 0.06 & 0.06 & 0 & 0 & 0.012 & -0.012 & 0 & 0 \\ -0.06 & 0 & 0.06 & 0 & -0.012 & 0.024 & -0.012 & 0 \\ 0 & -0.06 & 0 & 0.06 & 0 & -0.012 & 0.024 & -0.012 \\ 0 & 0 & -0.06 & -0.06 & 0 & 0 & -0.012 & 0.012 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \\ D_3 \\ D_4 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} -25 \\ 0 \\ 0 \\ 25 \end{bmatrix} = EI \begin{bmatrix} 0.40 & 0.20 & 0 & 0 \\ 0.20 & 0.80 & 0.20 & 0 \\ 0 & 0.20 & 0.80 & 0.20 \\ 0 & 0 & 0.20 & 0.40 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \\ D_3 \\ D_4 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$-25.0 = EI(0.40D_1 + 0.20D_2) \quad (1)$$

$$0 = EI(0.20D_1 + 2.80D_2 + 0.20D_3) \quad (2)$$

$$0 = EI(0.20D_2 + 0.80D_3 + 0.20D_4) \quad (3)$$

$$25.0 = EI(0.20D_3 + 0.40D_4) \quad (4)$$

با حل همزمان معادلات فوق داریم:

$$D_1 = \frac{-75.00}{EI}, \quad D_2 = \frac{25.00}{EI}, \quad D_3 = \frac{-25.00}{EI}, \quad D_4 = \frac{75.00}{EI}$$

برای عضو شماره ۱ داریم:

$$\begin{bmatrix} q_5 \\ q_1 \\ q_6 \\ q_2 \end{bmatrix} = EI \begin{bmatrix} 0.012 & 0.06 & -0.012 & 0.06 \\ 0.06 & 0.40 & -0.06 & 0.20 \\ -0.012 & -0.06 & 0.012 & -0.06 \\ 0.06 & 0.20 & -0.06 & 0.40 \end{bmatrix} \frac{1}{EI} \begin{bmatrix} 0 \\ -75.00 \\ 0 \\ 25.00 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 15.0 \\ 25.0 \\ 15.0 \\ -25.0 \end{bmatrix}$$

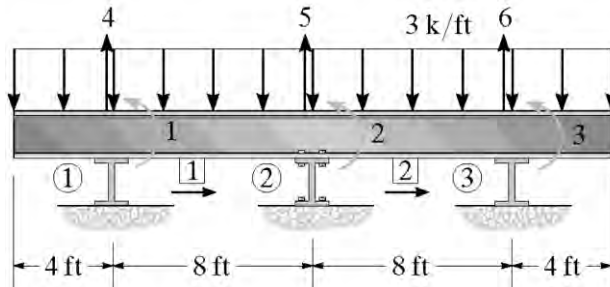
$$q_5 = 12.0k, \quad q_1 = 0, \quad q_6 = 18.0k, \quad M_2 = q_2 = -30.0k.ft$$

برای عضو شماره ۲ داریم:

$$\begin{bmatrix} q_6 \\ q_1 \\ q_7 \\ q_3 \end{bmatrix} = EI \begin{bmatrix} 0.012 & 0.06 & -0.012 & 0.06 \\ 0.06 & 0.40 & -0.06 & 0.20 \\ -0.012 & -0.06 & 0.012 & -0.06 \\ 0.06 & 0.20 & -0.06 & 0.40 \end{bmatrix} \frac{1}{EI} \begin{bmatrix} 0 \\ 25.00 \\ 0 \\ -25.00 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 15.0 \\ 25.0 \\ 15.0 \\ -25.0 \end{bmatrix}$$

$$q_6 = 15.0k, \quad q_7 = 15, \quad q_3 = M_3 = -30.0k.ft, \quad M_2 = q_2 = 30.0k.ft$$

۱۵-۶) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی ایجاد شده را تعیین نمایید. فرض کنید گره‌های ۲ و ۳ غلنگی و گره‌های ۱ و ۴ مفصلی و EI ثابت است.

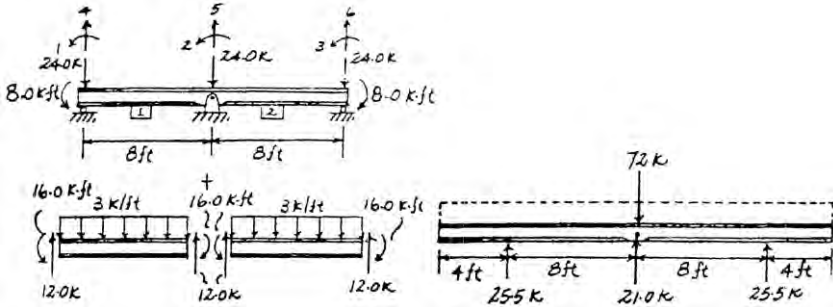
شکل مسئله ۱۵-۶

حل) برای عضو شماره ۱ و ۲ داریم:

$$k_1 = k_2 = \frac{EI}{8} \begin{bmatrix} 0.1875 & 0.75 & -0.1875 & 0.75 \\ 0.75 & 4 & -0.75 & 2 \\ -0.1875 & -0.75 & 0.1875 & -0.75 \\ 0.75 & 2 & -0.75 & 4 \end{bmatrix} \Rightarrow Q = KD$$

تحلیل تیرها با استفاده از روش سختی

$$\begin{bmatrix} 8 \\ 0 \\ -8 \\ Q_4 - 24 \\ Q_5 - 24 \\ Q_6 - 24 \end{bmatrix} = \frac{EI}{8} \begin{bmatrix} 4 & 2 & 0 & 0.75 & -0.75 & 0 \\ 2 & 8 & 2 & 0.75 & 0 & -0.75 \\ 0 & 2 & 4 & 0 & 0.75 & -0.75 \\ 0.75 & 0.75 & 0 & 0.1875 & -0.1875 & 0 \\ -0.75 & 0 & 0.75 & -0.1875 & 0.375 & -0.1875 \\ 0 & -0.75 & -0.75 & 0 & -0.1875 & 0.1875 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \\ D_3 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$8 = \frac{EI}{8} (4D_1 + 2D_2)$$

$$0 = \frac{EI}{8} (2D_1 + 8D_2 + 2D_3)$$

$$-8 = \frac{EI}{8} (2D_2 + 4D_3)$$

با حل سه معادله فوق داریم:

$$D_1 = \frac{16}{EI} \quad , \quad D_2 = 0 \quad , \quad D_3 = -\frac{16}{EI}$$

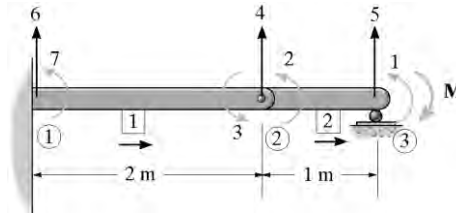
$$Q_4 - 24.0 = \frac{EI}{8} (0.75) \left(\frac{16}{EI} \right) + 0 + 0 \Rightarrow Q_4 = 25.5k$$

$$Q_5 - 24.0 = \frac{EI}{8} (-0.75) \left(\frac{16}{EI} \right) + 0 + \frac{EI}{8} (0.75) \left(\frac{-16}{EI} \right) \Rightarrow Q_5 = 21.0k$$

$$Q_6 - 24.0 = 0 + 0 + \frac{EI}{8} (-0.75) \left(\frac{-16}{EI} \right) \Rightarrow Q_6 = 25.5k$$

۱۵-۷) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی ایجاد شده را

تعیین نمایید. فرض کنید EI ثابت است.

شکل مسئله ۷-۱۵

حل) برای عضو شماره ۱ داریم:

$$k_1 = EI \begin{bmatrix} 1.5 & 1.5 & -1.5 & 1.5 \\ 1.5 & 2 & -1.5 & 1 \\ -1.5 & -1.5 & 1.5 & -1.5 \\ 1.5 & 1 & -1.5 & 2 \end{bmatrix}$$

برای عضو شماره ۲ داریم:

$$k_2 = EI \begin{bmatrix} 12 & 6 & -12 & 6 \\ 6 & 4 & -6 & 2 \\ -12 & -6 & 12 & -6 \\ 6 & 2 & -6 & 4 \end{bmatrix} \Rightarrow Q = KD$$

$$\begin{bmatrix} -M \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ Q_5 \\ Q_6 \\ Q_7 \end{bmatrix} = EI \begin{bmatrix} 4 & 2 & 0 & 6 & -6 & 0 & 0 \\ 2 & 4 & 0 & 6 & -6 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & -1.5 & 0 & 1.5 & 1 \\ 6 & 6 & -1.5 & 13.5 & -12 & -1.5 & -1.5 \\ -6 & -6 & 0 & -12 & 12 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1.5 & -1.5 & 0 & 1.5 & 1.5 \\ 0 & 0 & 1 & -1.5 & 0 & 1.5 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \\ D_3 \\ D_4 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\frac{-M}{EI} = 4D_1 + 2D_2 + 6D_4$$

$$0 = 2D_1 + 4D_2 + 6D_4$$

$$0 = 2D_3 - 1.5D_4$$

$$0 = 6D_1 + 6D_2 + 1.5D_3 + 13.5D_4$$

با حل معادلات بالا داریم:

$$D_1 = \frac{-3M}{EI}, \quad D_2 = \frac{-2.5M}{EI}, \quad D_3 = \frac{-2M}{EI}, \quad D_4 = \frac{2.667M}{EI}$$

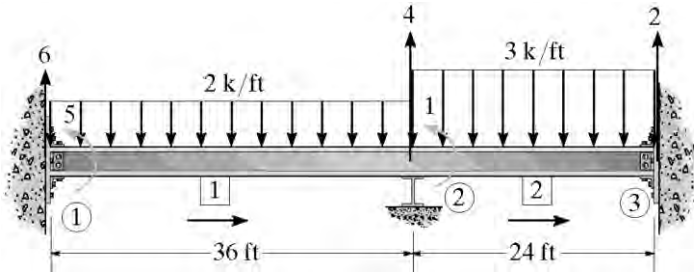
$$Q_5 = -6EI \left(\frac{-3M}{EI} \right) - 6EI \left(\frac{-2.5M}{EI} \right) + 0 - 12EI \left(\frac{2.667M}{EI} \right) \Rightarrow Q_5 = M$$

تحلیل تیرها با استفاده از روش سختی

$$Q_6 = 0 + 0 + 1.5EI \left(\frac{2M}{EI} \right) - 1.5EI \left(\frac{2.667M}{EI} \right) = -M$$

$$Q_7 = 0 + 0 + 1EI \left(\frac{2M}{EI} \right) - 1.5EI \left(\frac{2.667M}{EI} \right) = -2M$$

۱۵-۸) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، مقدار لنگرهای ایجاد شده در تکیه‌گاه‌های ① و ③ را تعیین نمایید. فرض کنید تکیه‌گاه‌های ① و ③ بصورت گیردار و تکیه‌گاه ② به صورت غلتکی می‌باشد. مقدار EI ثابت است.

شکل مسئله ۱۵-۸

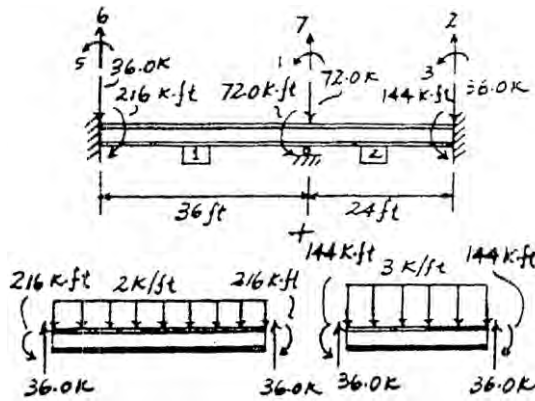
حل) برای عضو شماره ۱ داریم:

$$\mathbf{k}_1 = EI \begin{bmatrix} \frac{12}{36^3} & \frac{6}{36^2} & \frac{12}{36^3} & \frac{6}{36^2} \\ \frac{6}{36^2} & \frac{4}{36} & \frac{6}{36^3} & \frac{2}{36^2} \\ \frac{12}{36^3} & \frac{6}{36^2} & \frac{12}{36^3} & \frac{6}{36^2} \\ \frac{6}{36^2} & \frac{2}{36} & \frac{6}{36^3} & \frac{4}{36^2} \end{bmatrix}$$

برای عضو شماره ۲ داریم:

$$\mathbf{k}_2 = EI \begin{bmatrix} \frac{12}{24^3} & \frac{6}{24^2} & \frac{12}{24^3} & \frac{6}{24^2} \\ \frac{6}{24^2} & \frac{4}{24} & \frac{6}{24^3} & \frac{2}{24^2} \\ \frac{12}{24^3} & \frac{6}{24^2} & \frac{12}{24^3} & \frac{6}{24^2} \\ \frac{6}{24^2} & \frac{2}{24} & \frac{6}{24^3} & \frac{4}{24^2} \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 72.0 \\ Q_2 - 36.0 \\ Q_3 + 144 \\ Q_4 - 72.0 \\ Q_5 - 216 \\ Q_6 - 36.0 \end{bmatrix} = EI \begin{bmatrix} \frac{5}{18} & -\frac{6}{24^2} & \frac{2}{24} & \frac{5}{864} & \frac{2}{36} & \frac{6}{36^2} \\ \frac{6}{24^2} & \frac{24^3}{2} & -\frac{6}{24^2} & \frac{12}{24^3} & 0 & 0 \\ \frac{24}{5} & -\frac{24^2}{12} & \frac{24}{6} & \frac{24^2}{35} & -\frac{6}{6} & -\frac{12}{36^3} \\ \frac{864}{2} & 24^3 & 24^2 & \frac{31104}{6} & \frac{36^2}{4} & \frac{36^3}{6} \\ \frac{36}{6} & 0 & 0 & -\frac{36^2}{12} & \frac{36}{6} & \frac{36^2}{12} \\ \frac{36^2}{36^2} & 0 & 0 & \frac{24^3}{24^3} & \frac{36^2}{36^2} & \frac{24^3}{24^3} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

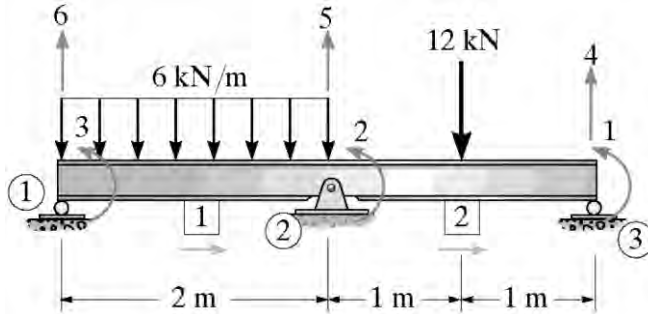
$$72.0 = \frac{5}{18} EI(D_1) \Rightarrow D_1 = \frac{259.2}{EI}$$

$$Q_3 + 144 = \frac{2EI}{24} \left(\frac{259.2}{EI} \right) \Rightarrow Q_3 = -122.4k.ft = 122k.ft$$

$$Q_5 - 216 = \frac{2EI}{36} \left(\frac{259.2}{EI} \right) \Rightarrow Q_5 = 230k.ft = 230k.ft$$

۹-۱۵) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی ایجاد شده را تعیین نمایید. فرض کنید EI ثابت است.

تحلیل تیرها با استفاده از روش سختی

شکل مسئله ۹-۱۵

حل) برای عضوهای ۱ و ۲ داریم:

$$\mathbf{k}_1 = \mathbf{k}_2 = EI \begin{bmatrix} 1.5 & 1.5 & -1.5 & 1.5 \\ 1.5 & 2 & -1.5 & 1 \\ -1.5 & -1.5 & 1.5 & -1.5 \\ 1.5 & 1 & -1.5 & 2 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 3 \\ -1 \\ -2 \\ Q_4 - 6 \\ Q_5 - 12 \\ Q_6 - 6 \end{bmatrix} = EI \begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 & -1.5 & 1.5 & 0 \\ 1 & 4 & 1 & -1.5 & 0 & 1.5 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & -1.5 & 1.5 \\ -1.5 & -1.5 & 0 & 1.5 & -1.5 & 0 \\ 1.5 & 0 & -1.5 & -1.5 & 3 & -1.5 \\ 0 & 1.5 & 1.5 & 0 & -1.5 & 1.5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \\ D_3 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\frac{3}{EI} = 2D_1 + 1D_2$$

$$\frac{-1}{EI} = 1D_1 + 4D_2 + 1D_3$$

$$\frac{-2}{EI} = 1D_2 + 2D_3$$

با حل معادلات فوق داریم:

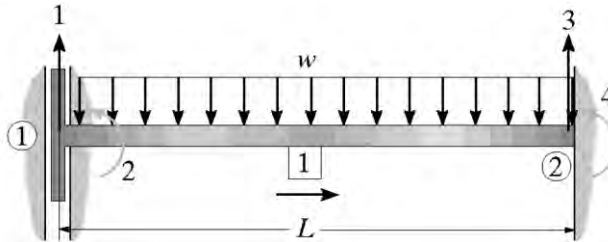
$$D_1 = \frac{1.75}{EI}, \quad D_2 = \frac{-0.50}{EI}, \quad D_3 = \frac{-0.75}{EI}$$

$$Q_4 - 6 = -1.5EI \left(\frac{1.75}{EI} \right) - 1.5EI \left(\frac{-0.50}{EI} \right) + 0 \Rightarrow Q_4 = 4.125kN$$

$$Q_5 - 12 = 1.5EI \left(\frac{1.75}{EI} \right) + 0 - 1.5EI \left(\frac{-0.75}{EI} \right) \Rightarrow Q_5 = 15.75kN$$

$$Q_6 - 6 = 0 + 1.5EI \left(\frac{-0.5}{EI} \right) + 1.5EI \left(\frac{-0.75}{EI} \right) \Rightarrow Q_6 = 4.125kN$$

۱۰-۱۵) در تیر نشان داده شده در شکل زیر، مقدار عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی ایجاد شده را تعیین نمایید. فرض کنید EI ثابت است. تکیه‌گاه ① بصورت هدایت شونده است.

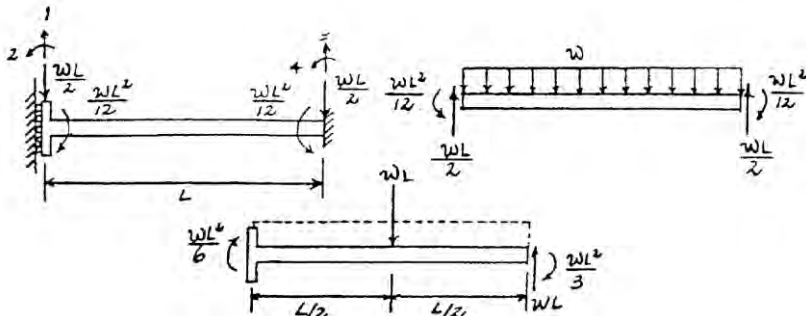

شکل مسئله ۱۰-۱۵

(حل)

$$\begin{bmatrix} -\frac{wl}{2} \\ Q_2 - \frac{wl^2}{12} \\ Q_3 - \frac{wl}{2} \\ Q_4 + \frac{wl^2}{12} \end{bmatrix} = EI \begin{bmatrix} \frac{12}{L^3} & \frac{6}{L^2} & -\frac{12}{L^3} & \frac{6}{L^2} \\ \frac{6}{L^2} & \frac{L}{L} & \frac{6}{L^2} & \frac{L}{L} \\ -\frac{12}{L^3} & -\frac{6}{L^2} & \frac{12}{L^3} & -\frac{6}{L^2} \\ \frac{6}{L^2} & \frac{L}{L} & -\frac{6}{L^2} & \frac{L}{L} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\frac{-wl}{2EI} = \frac{12}{L^3} D_1 + 0 + 0 + 0 \Rightarrow D_1 = \frac{-wL^4}{24EI}$$

$$Q_2 - \frac{wL^2}{12} = \frac{6}{L^2} EI \left(\frac{-wL^4}{24EI} \right) \Rightarrow Q_2 = \frac{-wL^2}{6}$$

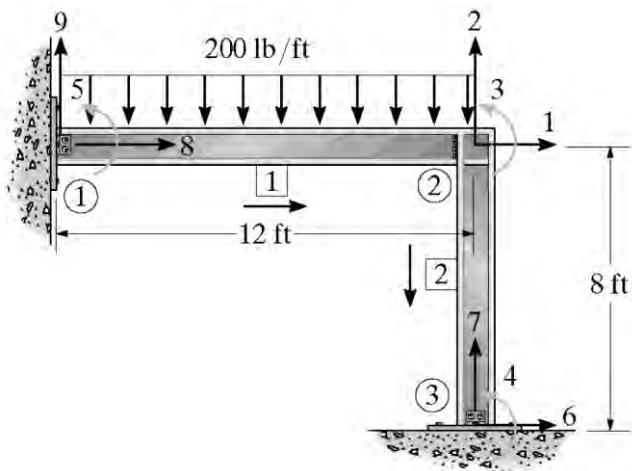
$$Q_3 - \frac{wL}{2} = \frac{-12}{L^3} EI \left(\frac{-wL^4}{24EI} \right) \Rightarrow Q_3 = wL$$

$$Q_4 + \frac{wL^2}{12} = \frac{6}{L^2} EI \left(\frac{-wL^4}{24EI} \right) \Rightarrow Q_4 = \frac{-wL^2}{3}$$

فصل شانزدهم

تحلیل قاب‌ها با استفاده از روش سختی

۱-۱۶) برای قاب نشان داده شده در شکل زیر، ماتریس سختی K را تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه‌های ① و ③ مفصلی هستند. برای تمام اعضای سازه، مقدار $E=29(10^3)ksi$ ، $I=600in^4$ و $A=10in^2$ می‌باشد.

شکل مسئله ۱-۱۶

حل) برای عضو شماره ۱ داریم:

$$\lambda_x = \frac{12-0}{12} = 1, \quad \lambda_y = 0, \quad \frac{AE}{L} = \frac{10 \times 29 \times 10^3}{12 \times 12} = 2013.89$$

$$\frac{12EI}{L^3} = \frac{12 \times 29 \times 10^3 \times 600}{12^3 \times 12^3} = 69.93, \quad \frac{6EI}{L^2} = \frac{6 \times 29 \times 10^3 \times 600}{12^2 \times 12^2} = 5034.72$$

$$\frac{4EI}{L} = \frac{4 \times 29 \times 10^3 \times 600}{12 \times 12} = 483333.33 \quad , \quad \frac{2EI}{L} = \frac{2 \times 29 \times 10^3 \times 600}{12 \times 12} = 241666.67$$

$$\mathbf{k}_1 = \begin{bmatrix} 2013.89 & 0 & 0 & -2013.89 & 0 & 0 \\ 0 & 69.93 & 5034.72 & 0 & -69.93 & 5034.72 \\ 0 & 5034.72 & 483333.33 & 0 & -5034.72 & 241666.67 \\ -2013.89 & 0 & 0 & 2013.89 & 0 & 0 \\ 0 & -69.93 & -5034.72 & 0 & 69.93 & -5034.72 \\ 0 & 5034.72 & 241666.67 & 0 & -5034.72 & 483333.33 \end{bmatrix}$$

برای عضو شماره ۲ داریم:

$$\lambda_x = 0 \quad , \quad \lambda_y = \frac{-8-0}{8} = -1 \quad , \quad \frac{AE}{L} = \frac{10 \times 29 \times 10^3}{8 \times 12} = 3020.83$$

$$\frac{12EI}{L^3} = \frac{12 \times 29 \times 10^3 \times 600}{8^3 \times 12^3} = 236 \quad , \quad \frac{6EI}{L^2} = \frac{6 \times 29 \times 10^3 \times 600}{8^2 \times 12^2} = 11328.13$$

$$\frac{4EI}{L} = \frac{4 \times 29 \times 10^3 \times 600}{8 \times 12} = 725000 \quad , \quad \frac{2EI}{L} = \frac{2 \times 29 \times 10^3 \times 600}{8 \times 12} = 362500$$

$$\mathbf{k}_2 = \begin{bmatrix} 236 & 0 & 11328.13 & -236 & 0 & 11328.13 \\ 0 & 3020.83 & 0 & 0 & -3020.83 & 0 \\ 11328.13 & 0 & 725000 & -11328.13 & 0 & 362500 \\ -236 & 0 & -11328.13 & 236 & 0 & -11328.13 \\ 0 & -3020.83 & 0 & 0 & 3020.83 & 0 \\ 11328.13 & 0 & 362500 & -11328.13 & 0 & 725000 \end{bmatrix}$$

ماتریس سختی قاب به صورت زیر خواهد بود:

$$\mathbf{K} = \begin{bmatrix} 2249.89 & 0 & 11328.13 & 11328.13 & 0 & -236 & 0 & -2013.89 & 0 \\ 0 & 3090.76 & -5034.72 & 0 & -5034.72 & 0 & -3020.83 & 0 & -69.93 \\ 11328.13 & -5034.72 & 1208333.33 & 362500 & 241666.67 & -11328.13 & 0 & 0 & 5034.72 \\ 11328.13 & 0 & 362500 & 725000 & 0 & -11328.13 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -5034.72 & 241666.67 & 0 & 413333.33 & 0 & 0 & 0 & 5034.72 \\ -236 & 0 & -11328.13 & -11328.13 & 0 & 236 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -3020.83 & 0 & 0 & 0 & 0 & 3020.83 & 0 & 0 \\ -2013.89 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 2013.89 & 0 \\ 0 & -69.93 & 5034.72 & 0 & 5034.72 & 0 & 0 & 0 & 69.93 \end{bmatrix}$$

۱۶-۲) در قاب نشان داده شده در مسئله ۱۶-۱، مقدار نیروی ایجاد شده در انتهای هر یک از اعضا را تعیین نمایید. فرض نمایید که تکیه‌گاه‌های ① و ③ مفصلی هستند. برای تمام اعضای سازه، مقدار $E=29(10^3)ksi$ ، $I=600in^4$ و $A=10in^2$ می‌باشد.

$$D_k = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}, Q_k = \begin{bmatrix} 0 \\ -1.2 \\ 28.8 \\ 0 \\ -28.8 \end{bmatrix}, \text{ (حل) با توجه به نتایج بدست آمده در مسئله ۱۶-۱،}$$

$$\begin{bmatrix} 0 \\ -1.2 \\ 28.8 \\ 0 \\ -28.8 \\ Q_6 \\ Q_7 \\ Q_8 \\ Q_9 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2249.89 & 0 & 11328.13 & 11328.13 & 0 & -236 & 0 & -2013.89 & 0 \\ 0 & 3090.76 & -5034.72 & 0 & -5034.72 & 0 & -3020.83 & 0 & -69.93 \\ 11328.13 & -5034.72 & 1208333.33 & 362500 & 241666.67 & -11328.13 & 0 & 0 & 5034.72 \\ 11328.13 & 0 & 362500 & 725000 & 0 & -11328.13 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -5034.72 & 241666.67 & 0 & 413333.33 & 0 & 0 & 0 & 5034.72 \\ -236 & 0 & -11328.13 & -11328.13 & 0 & 236 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -3020.83 & 0 & 0 & 0 & 0 & 3020.83 & 0 & 0 \\ -2013.89 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 2013.89 & 0 \\ 0 & -69.93 & 5034.72 & 0 & 5034.72 & 0 & 0 & 0 & 69.93 \end{bmatrix}$$

پیوست الف

دیاگرام نیروی برشی و لنکر خمشی

بارگذاری	دیاگرام نیروی برشی	دیاگرام لنگر خمشی
	<p style="text-align: center;">$R_A = R_B = 3P/2$</p>	<p style="text-align: center;">$M_C = M_E = \frac{3PL}{8}$ $M_D = \frac{PL}{2}$</p>
	<p style="text-align: center;">$R_A = R_B = 2P$</p>	<p style="text-align: center;">$M_C = M_F = \frac{PL}{4}$ $M_D = M_E = \frac{PL}{2}$</p>
	<p style="text-align: center;">$R_A = R_B = q_0 \left(S + \frac{L}{2} \right)$</p>	<p style="text-align: center;">$M_A = M_B = -\frac{q_0 S^2}{2}$ $M_D = \frac{q_0 L^2}{8} + M_A$</p>
	<p style="text-align: center;">$R_A = R_B = q_0 S$</p>	<p style="text-align: center;">$M_A = M_B = -\frac{q_0 S^2}{2}$</p>
	<p style="text-align: center;">$R_A = \frac{q_0(S+L)^2}{2L}$ $R_B = \frac{q_0(L+S)(L-S)}{2L}$</p>	<p style="text-align: center;">$M_A = \frac{q_0 S^2}{2}$</p>
	<p style="text-align: center;">$R_A = \frac{q_0 a}{2} \left(1 - \frac{2s}{3} \right)$</p> <p style="text-align: center;">$R_B = \frac{q_0 a}{3} s$</p>	<p style="text-align: center;">$M_{max} = \frac{q_0 a^2}{3} \left(1 - \frac{2s}{3} \right)^{3/2}$</p> <p style="text-align: center;">when $x = a \sqrt{1 - \frac{2s}{3}}$</p>
	<p style="text-align: center;">$R_A = R_B = \frac{P}{2}$</p>	<p style="text-align: center;">$M_{max} = \frac{PL}{4}$</p>
	<p style="text-align: center;">$R_A = R_B = P$</p>	<p style="text-align: center;">$M_{max} = Pa$</p>
	<p style="text-align: center;">$R_A = Pb/L$ $R_B = Pa/L$</p>	<p style="text-align: center;">$M_{max} = \frac{Pab}{L}$</p>
	<p style="text-align: center;">$R_A = \frac{P(b+2c)}{L}$</p> <p style="text-align: center;">$R_B = \frac{P(b+2a)}{L}$</p>	<p style="text-align: center;">$M_C = \frac{Pa(b+2c)}{L}$</p> <p style="text-align: center;">$M_D = \frac{Pc(b+2a)}{L}$</p>

	$R_A = R_B = q_0 L / 2$	$M_A = M_B = -\frac{q_0 L^2}{12}$ $M_C = \frac{q_0 L^2}{24}$
	$R_A = 0.15 q_0 L \quad R_B = 0.35 q_0 L$	$M_C = \frac{q_0 L^2}{60} \left(\frac{10x^3}{L^3} - \frac{9x}{L} + 2 \right)$ $+ M_{\max} = q_0 L^2 / 46.6 \text{ when } x = 0.55L$ $M_A = -q_0 L^2 / 30 \quad M_B = -q_0 L^2 / 20$
	$R_A = R_B = q_0 L / 4$	$M_A = M_B = -\frac{5 q_0 L^2}{96}$
	$R_A = R_B = P / 2$	$M_C = \frac{PL}{8}$ $M_A = M_B = -PL / 8$
	$R_A = P \left(\frac{b}{L} \right)^2 \left(1 + 2 \frac{a}{L} \right)$ $R_B = P \left(\frac{a}{L} \right)^2 \left(1 + 2 \frac{b}{L} \right)$	$M_C = \frac{2Pab^2}{L^3}$ $M_A = -\frac{Pab^2}{L^2} \quad M_B = -\frac{Pba^2}{L^2}$

مراجع:

1. Hibbeler, R. C. 2002. *Structural Engineering*, 5th ed. Prentice Hall, Englewood Cliffs, NJ.
2. Hibbeler, R.C. 2004. *Engineering Mechanics: Statics*, 10th ed. Prentice Hall, Englewood Cliffs, NJ.
3. Megson, T.H.G . 1996. *Structural and Stress Analysis*, Butterworth Heinmann
4. Norris, C, H ,Wilbure, J, B, Utku, S, *Elementary Structural Analysis*, 3th ed
5. Timoshenko, S. P. and Gere, J. M. 1961. *Theory of Elastic Stability*, McGraw-Hill, New York.
6. Meriam, J. L. and Kraige, L. G. 1992. *Engineering Mechanics*, 3rd ed. John Wiley & Sons, New York.
7. Pilkey, W. D. 2004. *Formulas for Stress, Strain and Structural Matrices*. John Wiley & Sons, New York.
۸. علیرضایی، مهدی، ۱۳۸۶ «استاتیک» کاردانی به کارشناسی، انتشارات اندیشه عصر فارابی
۹. سلطانی محمدی، م، علیرضایی، م، محمدزاده، ع؛ ۱۳۸۷، «تحلیل سازه‌ها» انتشارات آزاده

Problem Solving Approach in Structural Analysis

ISBN - 978 - 964 - 501 - 475 - 7

9 789645 014757

تهران ، خیابان انقلاب ، مقابل دانشگاه تهران (بین خیابان فخر رازی و خیابان دانشگاه) جنب بانک ملت ،
ساختمان ۱۲۰۲ کد پستی: ۱۳۱۲۷ : تلفن: ۶۶۴۱۳۳۷۴ - ۶۶۴۱۵۷۵۳ فکس: ۶۶۴۱۲۵۱۰